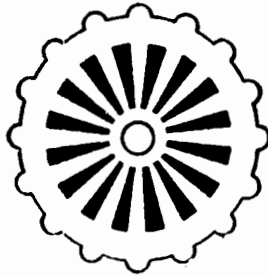

බුද්ධජයන්තිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා: 28-29

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

22-23 වන ග්‍රන්ථය

ථේරගාඨාපාලී

බුද්ධකන්තිය

පඤ්චම භාගය

ලඛකා බෞද්ධමණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

**මාකඩවර විහාරාධිපාසී
පණ්ඩිත කර්මමිත්තිගොඩ සුමනසාර සච්චරියන්
වහන්සේ විසින් කරන ලද**

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

**බු. ව. 2550
ක්‍රි. ව. 2006**

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 28-29

The Twenty-second and Twenty-Third Book in the

Suttanta-Pitaka

Khuddaka- Nikāya (5) (6)

22-23

THERAGĀTHĀ PĀLI

&

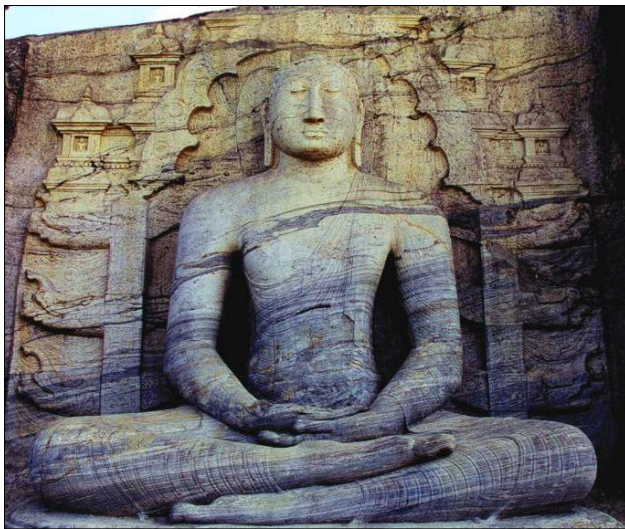
THERIGĀTHĀ PĀLI

With the Sinhala translation by

The Venerable Pandita

Karahampitigoda Sumanasāra Thera

at the Mākadawara Vihāra, Hingula

නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව,
 නිවනේ සැනසීම සොයන සෑම ලොවසියෙකුටම
 පරිහරණය කළහැකි ලෙස සැකසීමට නන් අයුරින් ආයතනවල දැක්වූ
 සෑම උතුමන්ටම පළමුව ස්තූතිය පුදකරන අතරම
 යමෙක් මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව පරිහරණයෙන්,
 යම් සත් කටයුත්තක් කරන්නේනම් එහි ද,
 නිවනේ සැනසීම ලබනම් එහි ද
 සියලු ආනිසංසයෝ මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව
 මේ අයුරින් සැකසීමට ආයතනවල දැක්වූ
 ඔවුන් සෑම දෙනාටම අනුමෝදන් වෙත්වා!!!
 නිවන් දකින තුරු අභිවුර්ධියක්ම වෙත්වා!!!
 පතනා බෝධියකින් වහා වහා නිවනේ සැනසීම ම අත්වේවා!!!

ඔබ සැමට යහපතක්ම වෙත්වා!!!

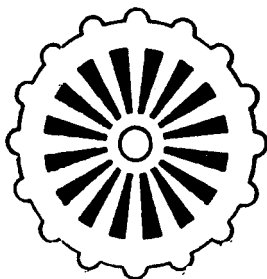
සැලකිය යුතුය :

මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත. එහි පටුන මත ඇති මාතෘකා මත click කිරීම මගින් ඊට අදාළ පිටුව වෙතට යොමුවේ.

නැවත පටුන වෙතට යොමුවීමට Table of Contents හෝ පිටු අංක (25,362) සටහන් කර යොමු වන්න.

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා: 28

සුත්‍රාන්ත පිටකයෙහි

22 වන ග්‍රන්ථය

ථේරගාඨාපාළි

බුද්ධ කතිය

පඤ්චම භාගය

ලංකා බෞද්ධ ණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

**මාකඩවර විහාරාධිපාති
පණ්ඩිත කර්නම්පිටිගොඩ සුමනසාර සඨවිරයන්
වහන්සේ විසින් කරන ලද**

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

**බු. ව. 2550
ක්‍රි. ව. 2006**

**සුභානන්දිපතෙ
ථේරගාථාපාලී**

**සුත්‍රානන්දිපකයෙහි
ථේරගාථා**

**“තථාගතස්සවේදිතො භික්ඛවෙ ධම්මපිතයො පිච්චො, විරොචති
නො පටිච්ජනෙතා”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුණේ නො බබලයි.”**

(අභිගුත්තරනිකාය - තිකතිපානං - භරණ්ඩුවක, 9 සූත්‍රය.)

පටුන

CONTENTS

සංස්කෘත නිවේදනය	...	...	...	XXIII
ත්‍රිපිටක සමපාදක මණ්ඩලය	...	...	...	XXIV
සංශ්‍යපනය	...	...	...	XXV
පාලිකේතය — PĀLI ALPHABET	...	...	...	XXXIX
සංකේත නිරූපණය — ABBREVIATIONS	...	...	...	XLI
විසයසූචි	...	...	...	XLIII
පෙළ හා පරිච්ඡේද	...	...	...	2-287
භාෂාදිපාදනකමණිකා	...	...	...	291
සංඥාදායකමණිකා	...	...	...	306
විශේෂපදනකමණිකා	...	...	...	310

සංස්කාරක නිවේදනය

ත්‍රිපිටක පාළියෙහි සුත්‍රාන්තපිටකයට අයත් කුද්දන් මහසභීයේ ක්‍රියාත්මකයන් කෙරෙහි අවමාන වූ ථෙරගාමා පාළිය බුද්ධාචාරයන් ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථාලයෙහි අටවිසි (28) වැන්නට පැමිණෙයි, ලඛ්‍යාබෞද්ධ-මණ්ඩලය මගින් ප්‍රාරඛි වූ සහකාරයින් අතුරෙහි අතීතයින් ප්‍රශස්ත වූන් දුර්ඝට වූන් නවීනයන් වූයේ ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථ සිය බසින් අරවා ප්‍රකාශ කිරීම ය. ලඛ්‍යාබෞද්ධමණ්ඩලයේ ඇරැහුම් පරිදි ථෙරගාමාපාළිය ද පරිවර්තනය වූ තුබූ නමුදු එය විධිමත් පරිවර්තනයක් නො වූයෙන් ත්‍රිපිටක සංස්කාරක මණ්ඩලය විසින් එය සපුරා පරිවර්තන කරන ලෙස පණිවිඩ කරගනිමිසි-ගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේට පවරාදෙන ලද්දේ ය.

බොහෝසෙයින් බුදුරදුන්ගේ සමුවලාවක වූ මහරහතුන් විසින් තමන් තමන් වහන්සේගේ අධිගත ගුණ ප්‍රකාශ කිරීම් වශයෙන් ද උදන වශයෙන් ද ඒ ඒ අවස්ථායෙහි ප්‍රකාශ කළ ගාථා යථා විධින් ථෙරගාමා-යෙහි සංගෘහිත වූ ඇත. බුද්ධිකාලීන මගධදෙසිය ව්‍යවහාරය ද බැස-ගෙන සිටි ධර්මානු විසින්ද ගැඹුරු වූ ථෙරගාමාපරිවර්තනය සුකර නො වේ.

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චනොදය පිරිවෙන්හි ආචාර්යවරයකු ව සිටි සිංහල පාළි සංස්කාරක තිදි ද්‍රාවිඩාදි භාෂාන්තරයෙහි ද ව්‍යාකරණ තකීන්‍යාය ඉතිහාස පුරාවිද්‍යාදි ශාස්ත්‍රාන්තරයෙහි ද, ධර්ම විනය විෂයෙහි ද අකුටිල-ඥාන ඇති කරගනිමිසිගොඩ සුමනසාර පණිවිඩ සථවිරයන් වහන්සේ පරිවර්තකයාගේ නිසිසේ සිදුකළ අතර ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථයන් පිළිබඳ වූ විවිධ දුර්වල පහළ කරනුවනට පිළිතුරු සපයන සාරගති සංඥාපනය ද ග්‍රන්ථය පරිශීලනය කරනුවන් ගේ පහසුව සඳහා වෙන වෙන මැ ගාථාදි-පාද සංඥානාම හා විශේෂ පදයන්ගේ අනුක්‍රමණිකා සුවි ද මහත් පරිශ්‍රම-යෙන් සපයනලද වෙයි.

මේ කාර්යය සපුරාලීම සඳහා ත්‍රිපිටකසම්පාදක මණ්ඩලයේ උපදෙශක එකාබද්ධ අමරපුරමහානිකායේ සභාපති බලන්ගොඩ මහානායක සථවිර-පාදයන් වහන්සේ ද ත්‍රිපිටකසම්පාදක මණ්ඩලයේ සභාපති අහංගමා විදුම්භූ පරිවේණාධිපති දක්ෂිණලඛ්‍යායේ ප්‍රධාන සබ්බකායක-සථවිර පාදයන් වහන්සේ ද සහාය වූහ.

ශාසනාසුචරිතයෙහි හෙතු වූ මේ මැ කාර්යයට පුරෝගාමී ව සිටි ලඛ්‍යාබෞද්ධමණ්ඩලයේ භවත්තු ද මුද්‍රණයෙන් ප්‍රචාරය කිරීමෙහි උත්සුක වූ සාංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ සුබ්‍රිතු ද මුද්‍රණශිල්පීතු ද මෙයින් ජනිත කුසල-ඵලයෙන් සුබ්‍රිත වෙන්වායි ආශංසනය කරමිනි.

ලබ්‍රහම ලඛ්‍යානඥ සථවිර
ත්‍රිපිටක සංස්කාරක මණ්ඩලයේ
ප්‍රධාන සම්පාදක.

1972 ජනවාරි 22 වැනි දින

ත්‍රිපිටක කාර්යාලයේ දී ය.

කොලඹ මහා නායක වාරිකාරාමය.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක:

එක්සත් අමරපුරමහානිකායේ සභාපති අග්ගමහාපණ්ණික බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති:

අභංගම විද්‍යාව්‍යුපරිවේණාධිපති පණ්ණික කෝදගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක - දක්‍ෂිණලංකායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක:

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චනොදය පිරිවෙන්හි උපප්‍රධානාචාර්ය පණ්ණික ලබුගම ලංකානන්ද - කෝවිලේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධම් මහාසංඝසභාවේ, අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

දෙමටගොඩ ධම්මදාසාග්‍රම විද්‍යාලයාධිපති පණ්ණික පරවාහාර පඤ්ඤානන්ද (ඩී. ඒ. ලක්මන්) කොළඹ නවකෝරළයේ ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිගුලේ-මාකඩවර විහාරාධිවාසී පණ්ණික කරගම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

ලෙඛකාධිකාරී:

බෞද්ධාලෝක මාවතේ බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති පණ්ණික දොරගමුවේ ධම්මපාල කොළඹ පළාතේ ප්‍රධාන නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංඥාපනය

ශ්‍රී සුගත තථාගත සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ කල්පිතවර්ෂ 2513 වැන්නෙහි ඇසල පුරපසළොස්වක් දවස් දඹදිවැ බරණැසැ ඉසිපතන නම් වූ මූවළැවිහි දී කොණ්ඩකුඤ්ඤ තෙරණුවන් ප්‍රමුඛ පස්වග මහණුනට දම්සක් පැවැතුම් සුතත් දෙසා කොණ්ඩකුඤ්ඤ තෙරණුවන් සෝවන්පෙලෙහි පිහිටුවා නිකිම්නිගැ අවපැළවිය දවස් 'හද්දිය' තෙරණුවන් ද දියවක් දවස් 'වප' තෙරණුවන් ද තියවක් දවස් 'මහානාම' තෙරණුවන් ද ජලවක් දවස් 'අසාජි' තෙරණුවන් ද සෝවන් පෙලෙහි පිහිටුවා විසේති දවස් අනාතමලකණ සුත්‍රදේශනායෙන් පස් දනා වහන්සේ මැ රහත්පෙලෙහි පිහිටුවා එහිහිසු භාවයෙන් පැවිදි උපසපත් කිරීමෙන් පිහිටුවා වදල සම්බුදු සසුන් හෙබ වූ 'සුතුති' ආදි දෙසිය සිව්සැටක් පමණ වූ කාතකාත්‍ය ස්ථිරවරෙණසයන් විසින් කිරාමිම ප්‍රිතිසෞමනසයෙන් උදනාදි විසින් භාෂිත වූ ගමගිරාථ ඇති ශුන්‍යතා ප්‍රතිසංස්කෘත ආයතීම් ප්‍රකාශක ගාථා ථෙරගාථා නම් වෙයි.

එහි ඇතැම් ගාථා ඒ ඒ තෙරවරුන් විසින් තමන් තමන් අධිගම කළ මහපලසුව ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කිරීමෙන් උපන් ප්‍රිතිසෞමනසයෙන් කියු උදග වශයෙනුදු ඇතැම් ගාථා තමන් තමන්ගේ සමාපතතිවිහාර ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කිරීම් වශයෙනුදු ඇතැම් ගාථා පාඨ්‍ය වශයෙනුදු ඇතැම් ගාථා පිරිනිවන් සමයෙහි ශාසනයෙන් නෛය්‍යාණික භාවය ප්‍රකාශ කිරීම් වශයෙනුදු එළවා ඇත. එහිදු ස්වයම්ප්‍රතිභානගෙන් ප්‍රකාශිත ගාථා ද බුදුරජාණන් වෙත අසා උගත් ගාථා ද ඇත. එ ගැම ගාථා එක්රැස් කොට සමිති-කාලයෙහි 'මහාකාශ්‍යප' මහරහත් තෙරණුවන් ප්‍රමුඛ සමිතිකාරක කීණ්‍යාව මහතෙරවරුන් විසින් සුත්‍රාදි නවසිංහ ශාසනාශාසනයෙහි ගාථාසිංහයෙහි ලා සමිතාසිංහයා, ග්‍රහණධාරණයෙහි පහසුව තකා නිපාත වගී වශයෙන් විභාග කොට උද්‍යානසමිත්‍ර හ ද කරනලද්දේ යැ. තුන්පිටකයෙහි දක්නාලැබෙන නානාවිධ සමිත්‍ර ප්‍රභේදයෝ සමිතිකාරක තෙරවරුන් විසින් මැ කරනලද වෙති. එය කිහි මිනිසුන්ට සිදු විය. "බුද්ධවචනං සමිතායනෙන මහාකසුපපමුඛෙන වසිගණෙන අයං ධම්මො, අයං විනයො, ඉදං පඨමබුද්ධවචනං, ඉදං මජ්ඣිමබුද්ධවචනං, ඉදං පඨමබුද්ධවචනං, ඉදං විනයපිටකං, ඉදං සුත්තනිපිටකං, ඉදං අභිධම්මපිටකං අයං දීඝනිකායො -පෙ- අයං බුද්ධකතිකායො ඉමානි සුත්තාදිනි නවසිංහනි, ඉමානි චතුරාර්යානි ධම්මකතිකායානි ඉමං පභේදං වචනපෙත්‍යාච සමිතිං. න කෙවලං එතතකමෙව අඤ්ඤාමි උද්‍යානසමිත්‍ර, වග්ගසමිත්‍ර, පෙය්‍යාලසමිත්‍ර, එකකතිපාත දුකතිපාත ආදි නිපාතසමිත්‍ර, සංයුත්ත-සමිත්‍ර, පණණාසක සමිත්‍රාදිමනෙකවිධං. කියු පිටකෙසු සද්දේසාමානං සමිත්‍රපභේදං වචනපෙත්‍යා එවං සතති මාසෙහි සමිත්‍රිතං"¹යි.

ථෙරගාථා නිපාත විසින් ඵකකතිපාතය පටන් බුද්ධ නිපාතය හිමි කොට එකිනෙක වැඩි ගිය නිපාත තුදුසෙක් ද ඉක්බිති භොළස නිපාත යැ විසතිනිපාත යැ සිංසතිනිපාත යැ චත්තාලිසතිනිපාත යැ පඤ්ඤානිපාත යැ සට්ඨිතිනිපාත යැ සත්තතිනිපාත යැ යන සත් නිපාතයෙක්ද සි එක්විසි නිපාතයෙකින් සමන්විත වෙයි.

1. සමන්තපාසාදිකා - හෙමිවු 16, 17 පිටු

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

එකකතිපාතයෙහි වර්ග දෙලොහෙක, එක් වර්ගයෙකු තෙරවරු දස-
දෙනා බැවින් දෙලොස්වගෙහි තෙරවරු එක්සියව්සි දෙනෙක, ගාථා
එක්සිය වස්සෙකි. දුකකතිපාතයෙහි වර්ග පහෙකි, තෙරහු එකුත්පනසෙක.
ගාථා අට්ඨකුචෙකි. තිකකතිපාතයෙහි තෙරහු සොළොස් දෙනෙක, ගාථා
අටසාලිසෙකි. චතුකකතිපාතයෙහි තෙරහු තෙලොස් දෙනෙක, ගාථා
දෙපනසෙකි.* පඤ්චකතිපාතයෙහි තෙරහු දෙලොස් දෙනෙක, ගාථා
සැවෙකි. ඡකකතිපාතයෙහි තෙරහු තුදස් දෙනෙක, ගාථා සුවාසුවෙකි.
ඝකකතිපාතයෙහි තෙරහු පස් දෙනෙක, ගාථා පන්තිසෙකි. අට්ඨක-
තිපාතයෙහි තෙරහු තිදෙනෙක, ගාථා සුවස්සෙකි. නවකතිපාතයෙහි
එක් තෙර සෙනෙක, ගාථා නවසෙකි. දසකතිපාතයෙහි තෙරහු සත්-
දෙනෙක, ගාථා සැත්තැවෙකි. එකාදසකතිපාතයෙහි එක් තෙර සෙනෙක,
ගාථා එකොළොහෙකි. ද්වාදසකතිපාතයෙහි තෙරහු දෙදෙනෙක, ගාථා
සුවස්සෙකි. තෙරසතිපාතයෙහි එක් තෙර සෙනෙක, ගාථා තෙලසෙකි.
චුරුසතිපාතයෙහි තෙරහු දෙදෙනෙක, ගාථා අටවස්සෙකි. සොළසකතිපාත-
යෙහි තෙරහු දෙදෙනෙක, ගාථා දෙකිසෙකි. විසතිපාතයෙහි තෙරහු
දසදෙනෙක, ගාථා දෙසියපන්සාලිසෙකි. තිංසතිපාතයෙහි තෙරහු
තිදෙනෙක, ගාථා එක්සියපසෙකි. චතසාලිසතිපාතයෙහි එක් තෙර
සෙනෙක, ගාථා දෙසාලිසෙකි. පඤ්ඤසතිපාතයෙහි එක් තෙර සෙනෙක,
ගාථා පස්පනසෙකි. සට්ඨතිපාතයෙහි එක් තෙර සෙනෙක, ගාථා අට-
සාලිසෙකි. සත්තතිපාතයෙහි එක් තෙර සෙනෙක, ගාථා එක් සැත්තැවෙකි.
ගාම තෙරහු දෙසිය සුසාට දෙනෙක, ගාථා එක්දහස් දෙසිය එකානුවෙකි.

සමානනාමික පතරවරු: එක් බදු නම් ඇති නොයෙක් තෙරවරු
ථෙරගාථායෙහි හමු වෙති. එහි 'අබ්බුතන' නමින් තෙරවරු දෙදෙනෙක:
පළමු තෙරණුවෝ සැවැත්නුවර බමුණුකුලයෙකු වෙදපාරප්පායා වැ සිට
දෙවරම් වෙහෙර මග උලෙලෙහි බුද්ධානුභාව දැකූ පහන් සිහින් පැවිදි වැ
රහත් වූහ, දෙවැනි තෙරණුවෝ සබ්බිවත් තෙරණුවන්ගේ හැඟැණියන්ගේ
පුත්‍ර වෙති, ඔබ ද සැවැත්නුවර බමුණුමහසල් කුලයෙකු උපන් සෙනෙකි.
'අභය' නමින් දෙදෙනෙක: පළමු තෙරණුවෝ මගබෙහෙර බිව්විසාර
රජහුගේ පුත්‍රණු සෙනෙක, දෙවැනි තෙරණුවෝ සැවැත්නුවර බ්‍රාහ්මණ-
වංශික වෙති. 'උභතර' නමින් හෙරණ සෙනෙකක් ද තෙරණු සෙනෙකක් ද
වෙති. හෙරණෝ රජභගනුවර බමුණු මහසල් කුලයෙකු උපන්නෝ ය,
තෙරණුවෝ සාසෙන නුවර බමුණු කුලයෙකු උපන්නෝ ය. 'උභතිය'
නමින් තෙරවරු තිදෙනෙක: පළමු තෙරණුවෝ සැවැත්නුවර බමුණු
කුලයෙකු උපන් සෙනෙක, දෙවන තෙරණුවෝ මලාරාජකුමාරයෙක,
තුන්වන තෙරණුවෝ කිඹුල්වත්පුර ශාක්‍යාරාජකුලයෙහි උපන් සෙනෙකි.
'උසක' නමින් තෙරවරු දෙදෙනෙක: එක් සෙනෙකක් සොනොල්ලටා
ආශ්‍යකුලයෙකින් නික්ම පැවිදි වූහ, අනෙක් තෙරණුවෝ කිඹුල්වත්පුර
ශාක්‍යකුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූහ. 'බිතක' නමින් තෙරවරු දෙදෙනෙක:
පළමු තෙරණුවෝ සැවැත්නුවර බ්‍රාහ්මණවංශික වෙති, මහමුගලන්
තෙරණුවන් කෙරෙහි පැහැද පැවිදි වූහ, දෙවැනි තෙරණුවෝ සොනොල්-
ලටා බමුණු කුලයෙකින් නික්ම බුදුරජුන් වෙත පැවිදි වූහ. 'ගොතම'
නමින් තෙරවරු දෙදෙනෙක: රජභගනුවර බ්‍රාහ්මණ කුලයෙකින් නික්ම
පැවිදි වූ එක් තෙර සෙනෙක, කිඹුල්වත්හි ශාක්‍යාරාජකුලයෙන් නික්ම
පැවිදි වූ එක් තෙර සෙනෙකි. 'පජනන' නමින් තෙරවරු දෙදෙනෙක:

* මෙකල ඇත්තේ දෙලොස් තෙර සෙනෙකි, ගාථා අටසාලිසෙකි.

එක් තෙර කෙනෙක් මගධරටැ 'ජෙන' නම් ගම මාණ්ඩලික රජකුගේ පුතණුවෝ යැ, අනෙක් තෙරණුවෝ සැවැත්තුවර කොසොල් රජකුගේ පුරොහිතයන්ගේ පුතණුවෝ යි. 'නිසා' නමින් තිදෙනෙකු: පළමු තෙරණුවෝ බුදුරදුන්ගේ නැන්දණියන්ගේ පුතණුවෝ යැ, දෙවැනි තෙරණුවෝ රොරුව රටැ රජ වැ සිටි අටුන් පැවිදි වූවෝ යැ, තුන්වන තෙරණුවෝ රජගහනුවර වෙදපාරප්පායා බ්‍රාහ්මණ කෙනෙකි. 'දෙවසන' නමින් දෙදෙනෙකු: පළමු තෙරණුවෝ ගිහි කලා මාණ්ඩලික රජකෙනෙක, දෙවැනි තෙරණුවෝ කිඹුල්වත්ති ශාක්‍යරජකුලයෙන් පැමිණියෝ යි. 'නසක' නමින් දෙදෙනෙකු: වච්ඡානුවර සිටු කුලයෙකින් තිත්මැ පැවිදි වූ එක් තෙර කෙනෙක, සැවැත්තුවර කුලයෙකින් තිත්මැ පැවිදි වූ එක් තෙර කෙනෙකි. 'පාරාසයිය' නමින් දෙදෙනෙකු: පළමු තෙරණුවෝ රජගහනුවර බ්‍රාහ්මණවංශික කෙනෙක, ත්‍රිවෙදයෙහි පාරප්පායායෝ යැ, පරාසරගොත්‍ර ඇත්තෝ යැ. දෙවැනි තෙරණුවෝ සැවැත්තුවර බමුණු-මහසල් කුලයෙකින් තිත්මැ සපුන්ගත වූවෝ යැ, ත්‍රිවෙදයෙහි පාර-ප්පායායෝ යැ, පරාසරගොත්‍රයෙහි උපන්නෝ යි. 'වජ්ජිපුත' නමින් දෙදෙනෙකු: පළමු වැන්නා විශාලානුවර අමාත්‍ය පුත්‍රයෙක, දෙවැන්නා විශාලානුවර ලීව්වරජපුත්‍රයෙකි. 'වනවච්ඡ' නමින් දෙදෙනෙකු: එක් තෙර කෙනෙක් කිඹුල්වත්ති 'වච්ඡගොතන' බ්‍රාහ්මණයන්ගේ පුත්‍ර වෙති, අනෙක් තෙරණුවෝ රජගහනුවර අංසිකුලයෙකැ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙකි. 'විමල' නමින් දෙදෙනෙකු: පළමු තෙරණුවෝ රජගහනුවර අංසිකුලයෙකැ උපන් කෙනෙක, දෙවැනි තෙරණුවෝ බරණැස්හි බ්‍රාහ්මණ කුලයෙකැ උපන් කෙනෙකි. 'සුමන' නමින් දෙදෙනෙකු: පළමු වැන්නා කොසොල් රටැ බ්‍රාහ්මණයෙක, දෙවැන්නා අතුරුඳු තෙරණුවන්ගේ උපාසක කුලයෙකැ උපන් කෙනෙකි. 'සොසාක' නමින් දෙදෙනෙකු: සැවැත්තුවර දුගි කුලයෙකින් තිත්මැ පැවිදි වූ එක් තෙර කෙනෙක, රජගහනුවර නොපාක කුලයෙකින් තිත්මැ පැවිදි වූ එක් තෙර කෙනෙකි. 'භාජිත' නමින් දෙදෙනෙකු: දෙදෙන මැ සැවැත්තුවර බ්‍රාහ්මණවංශිකයෝ යැ, පළමු තෙරණුවෝ ගිහි කලා පොළඟකු විසින් දණ්ඩ කරනුලැබූ බිරිය මරණ පත් වීම නිසා සංවෛශයෙන් පැවිදි වූහ, දෙවන තෙරණුවෝ දහමෙහි පැහැද පැවිදි වූ කෙනෙකි.

දෙතැනෙකැ එක තෙරණුවෝ: එක් මැ තෙරණුවන්ගේ ගෘථා දෙතැනෙකැ සසිග්‍රහ කල තැන් ද ථෙරගෘථායෙහි වෙයි. කිඹුල්වත්ති ශාක්‍යවංශික තෙර කෙනකු වූ කිම්බල (කාමිල) තෙරණුවන්ගේ ගෘථා ඒකකතිපාතයෙහි දෙළොස් වන වර්ගයෙහිත් දුකතිපාතයෙහි දෙවන වර්ගයෙහිත් ඇත. එකකතිපාතයෙහි ගෘථායෙන් තමන්ගේ සංවෛශයත් පැවිද්දත් ප්‍රකාශ වෙයි. දුකතිපාත ගෘථායෙන් ආයුෂමත් 'නන්දිය' තෙරණුවන් හා 'සමග්ගවාසය' ප්‍රකාශ වෙයි. සැවැත්-නුවර බ්‍රාහ්මණවංශික පාරාසයිය තෙරණුවන්ගේ ගෘථා විෂතිපාතයෙහි දෙතැනෙක දක්නා ලැබේ. පළමු ගෘථා බුදුරදුන් ධර්මානුකූලයෙහි උත්තමත්තේගෙන් ඉන්ද්‍රියභාවනා සුත්‍රානුදේශනා අසා උගෙන ඉන්ද්‍රිය නිග්‍රහ වශයෙන් වදරනලද යැ, දෙවන ගෘථා බුදුන් පිරිනිවි කල්හි තමන්ගේ ද පිරිනිවන ආසන්න කල්හි මත්තෙහි හික්කුන්ගේ උපිළිවෙන් ප්‍රකාශ කරන්නට වදරනලදි. පුණ්ණමාසථෙරගෘථා ද දෙතැනෙකැ වෙයි. එකක නිපාතයෙහි පළමුවන වගා දහ වන ගෘථාවත් දුක නිපාතයෙහි තුන් වන වගා සවන ගෘථාත් පුණ්ණමාස තෙරණුවන්ගේ යැ. එකක නිපාතයෙහි

ප්‍රණණමාස තෙරණුවන් සැවැත්නුවර 'සමිද්ධි' නම් බමුණුගුණේ පුතණුවන් බව අට්ඨකථායෙහි සඳහන් වෙයි. දුකතිපාතයෙහි ප්‍රණණමාස තෙරණුවන් සැවැත්නුවර කෙළෙඹ කුලයෙහි උපන් බව අට්ඨකථායෙහි දැක්වෙයි. මේ හැර වසතු විසින් දෙක ම එක් බඳු වෙයි. 'මාළුබ්බාපුතත' තෙරණුවන්ගේ ගාථා ඡක්කතිපාතයෙහිත් විසතිතිපාතයෙහිත් ඇත. ඡක්කතිපාත ගාථා නැගන්ට ධර්මදෙශනා වශයෙන් වදාරනලද යැ. විසතිතිපාතගාථා පෘථග්ජන කාලයෙහි තමන්ගේ ආරාධනායෙන් බුදුරදුන් සැකෙවින් දෙසු දහම් මැනැවින් උගත් බව ප්‍රකාශ කරනුවට වදාරනලදී.

ගාථා සංඛ්‍යා: ථෙරගාථාවෙහි ඇතැම් ගාථාසංඛ්‍යා එක් මැ කරුණෙහි එක් මැ සමබ්බය ඇත ද, ඇතැම් ගාථාසංඛ්‍යා නානාකාරණයෙහි නානාසමබ්බ ඇත්තේ යි. එහි දු ඒ ඒ තෙරවරුන් විසින් සමයමප්‍රතිභානගෙන් ප්‍රකාශිත ගාථා මෙන් මැ පළමු බුදුරදුන් වෙත අසා උගෙනැ පසු වැ ඒ ඒ කරුණෙහි ලූ අත්‍යුපනාසිකා කොට ප්‍රකාශ කරනලද ගාථා ද වෙයි. ධම්මපද, උදනගාථා, ඉතිවුත්තකගාථා ආදිය ථෙරගාථායෙහි වැදගත්තේ මෙ අයුරිනි. ඒ ඒ තෙරුන් ප්‍රතිපත්තිමාගීයට යොමු කරවනු පිණිස අවවාද විසින් බුදුරදුන් වදල ගාථා මැ යළි පිළිවෙත් සඵල වූ කල්හි උදන වශයෙන් ප්‍රකාශ කරනලද අවසාන ද ඇත. එක් මැ ගාථා නොයෙක් තෙරවරුන් විසින් වදාරනලද අවසාන ද වෙයි. වාචනාමාගීයෙහි ආ ගාථා මැ අත්‍යුපනාසිකා කොටගත්තේ යැ.

බුද්ධබ්‍යාචින වාචනා මාගීය: පන්සාලිස් වසක් පමණ වූ බුදුරදුන් ධර්මාන කාලයෙහි මැ විධිමත් සංඝසංවිධානයක් ද ක්‍රමවත් භික්ෂු අධ්‍යාපනයක් ද වී. යම් යම් ධර්ම කොටස් මූලපාඨ වශයෙන් අනාවැසියනට හදාරවනලදී. එකල ධර්මගණ විනයගණ විසින් ගණ දෙසෙක් විස. කොසඹැ නුවර සොඹිනාරාමයෙහි දු අනාවැසියන් පන්සිය බැගින් වූ ධර්මගණයක් ද විනයගණයක් ද වී. "ඉධ භික්ඛවෙ ඵකච්චො පුගගලො ධම්මං පටිසංපුණාති: සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථං උදනං ඉති-වුත්තකං ජාතකං අභ්‍යුත්තධම්මං වෙදලලං¹" ආදී තන්හි දැක්වෙන පරිදි පෙළදහම සුත්ත යැ ගෙය්‍ය යැ වෙය්‍යාකරණ යැ ගාථා යැ උදන යැ ඉති-වුත්තක යැ ජාතක යැ අභ්‍යුත්තධම්ම යැ වෙදලල යැ යි ශාසනාඛ්‍ය නවයෙකැ ලා සංඛ්‍යා කොට හදාරනලද බව පෙනෙයි. බුදුකතිකායෙහි ඇතුළු වැ සිවුනා අභිධම්මපිටකයන් සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි නිදද්දසගන් පටිසම්භිද-මග්ගයන් අගසවු දම්මසෙනෙවි සැරිසුන් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් මැ වාචනාමාගීයට නගා අනාවැසියනට හදාරවනලද යැ. විනයෙහි ප්‍රාති-මොක්ඛසික්ඛා වාචනාමාගීයට නැගී අබමසක් පාසා උදෙසාසට පත් වැ තිබිණ. ධම්මපදය ද වාචනාමාගීයට නැගී තුබූ බව පස්වැනි කපුස් මහරජහු ධම්පියා අටුවා ගැටපදයෙහි ලා "බුදුන් සදස් මෙභියර දෙශනා 'ධම්මපද' නම් යි වෙන් කොට හඳුරන බැවින්" යනුවෙන් කියති. 'බුදුකපාඨ' සැකැසි ඇති අයුරින් මැ එය ගණවාචනා සදහා උපයෝගී කරගත් මෞලික පාඨ්‍ය ග්‍රන්ථයක් බව පෙනෙයි. මහාසම්මාසන තෙරණුවන්ගේ අනාවැසි සොණකුටිකණ්ණ තෙරණුවෝ සුත්තනිපාතයෙහි අට්ඨකථයෙහි ගාථා බුදුරදුන් හමුයේ වාක්කරණසම්පන්න වැ කියා කල්‍යාණවාක්කරණ ඇති භි-ක්ෂුන් අතුරෙහි අගනැත් ලදහ. සාද්ධි සතුපයෙන් නගාගත් ධාතුකරවුගෙකැ "සපුට්ඨස මහභවනාසන අවසිතො සොනස" යනුවෙන් උන් වහන්සේගේ

1. මහකඛබ්බකාර - දුග්ගවලාසකසුත්ත

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

නම දක්නාලැබේ. එකල සුභතනිපාතය ද වාචනාමාගීයට නැගී නුබු බව එයින් පෙනෙයි. බුදුකතීකායෙහි ඇතුළු වූ සිවුනා සෙසු ග්‍රන්ථ ගැන ද කිව-
සුත්තේ මෙය මැ යි ප්‍රථමසංඝිතියෙහි සඟින වූ අභිබම්බපිටකයත්
සුභතනපිටකයෙහි බුදුකතීකායත් පුද්ගලයන්ට නො පැවරීමේ එක්
හේතුවක් නම් එය බුදුරජුන් ධර්මානුකූලයෙහි මැ වාචනාමාගීයට නැගී
ගණ්ඨාවාචනාමාගීයෙහි පැවතීම යි වෙනත් නොයෙක් තන්හි ඇති ගාථා
ථේරගාථායෙහි ඇතුළු වීමටත් නොයෙක් තෙරවරුන් එක්මැ ගාථා ප්‍රකාශ
කිරීමටත් හේතු මින් සිතාගත හැකි යැ.

ථේරගාථා සූද්දුණු වෙනත් නැන්: යට දැක් වූ පරිදි නොයෙක්
හේතු තිසා බොහෝ ථේරගාථා සුභතනපිටකයෙහි ථේරගාථායෙන් පිටත්
නොයෙක් තන්හි දක්නාලැබේ. ආශ්‍රිතකයන්ට ප්‍රයෝජන පිණිස ඒ
තැන් ථේරගාථාඛක පිළිවෙළින් මෙහි දක්වා ලීම:

ඤාණධම්මානුකූලාථා 15, ධම්මපද භික්ඛුවග්ග, දසකඤ්ඤාථා
17, ධම්මපද නාගවග්ග, ඤාණධම්මානුකූලාථා 19, ධම්මපද දණ්ඩවග්ග
නිකායානුකූලාථා 39, දේවනා සංයුත, සංඝානුකූලාථා 44, සංක-
සංයුත - සංනුසුත, සමිඤ්ඤානුකූලාථා 46, මාරසංයුත - සමිඤ්ඤානුත,
වජ්ජිපුත්තානුකූලාථා 62, වනසංයුත - වජ්ජිපුත්තානුත, එකදුරුගි-
කූලාථා 68, උදහපාළි - සාරිපුත්තානුත, සුගාමනුකූලාථා 74,
දසකඤ්ඤානුකූලාථා 77, ධම්මපද නාගවග්ග, රාධිකූලාථා 133, 134, ධම්මපද යමකවග්ග, මහාබ්‍රහ්මදේව-
ගාථා 142, බ්‍රහ්මසංයුත - අනිකවිජ්ජුත, ගෙරඤ්ඤානුකූලාථා 145,
මාරසංයුත - දුතිය ආයුත, සංගමිකානුකූලාථා 147, 148,
අභිසංයුත - සංගමිකානුත, උපවංශානුකූලාථා 185, 186, බ්‍රාහ්මණ-
සංයුත - දේවභික්ඛුත, ධම්මපාලානුකූලාථා 204, වතුකකඤ්ඤානුකූලාථා -
පුඤ්ඤානුත, සකකසංයුත - දුර්ගුත, පඤ්ඤානුකූලාථා -
පඤ්ඤානුත, අභිකුතානුකූලාථා 256, 257, බ්‍රහ්මසංයුත - අරුණවතී-
ත, සංගමිකානුකූලාථා 275, ධම්මපද යමකවග්ග, බ්‍රහ්මදේවනුකූලාථා
442 - 445, බ්‍රාහ්මණසංයුත - අකේකාසක සුත, සිවිමනුකූලාථා
447, උදහ පාළි සොණවග්ග - උපොසථ සුත, ලකුණ්ණානුකූලාථා
470 - 473, වතුකකඤ්ඤානුකූලාථා - රූපපමාණ සුත, මහානිවමායන-
නුකූලාථා 498, ධම්මපද යමකවග්ග, සිවිමනුකූලාථා 507 - 509,
වතුකකඤ්ඤානුකූලාථා - පුඤ්ඤානුත, පඤ්ඤානුකූලාථා - පඤ්ඤානුත,
සකකසංයුත - දුර්ගුත, සොනාපතනි සංයුත - පඨම අනාථපිණ්ඩක
සුත හා සංගමික සුත, කාචදඤ්ඤානුකූලාථා 531, 532, බ්‍රාහ්මණ-
සංයුත - උදයසුත, සොණනුකූලාථා 640 - 644, අභිකුතනුකූලාථා -
නාගසුත, (690, 697 ගාථා දෙකක් ම ද වෙනසෙකි.) රධිපාලානුකූලාථා
769 - 788, මජ්ඣිමනිකාය - රධිපාලසුත (775 ගාථාව මජ්ඣිමනිකායෙහි
නැත) මාලුකානුකූලාථා සියල්ල 794-817, සලායනන සංයුත -
මාලුකානුකූලාථා සියල්ල 818 - 841, මජ්ඣිමනිකාය -
සෙලසුත, අභිකුලිමාලානුකූලාථා 866 - 886 මජ්ඣිමනිකාය - අභිකුලිමාල-
සුත, අනුරුද්ධානුකූලාථා 902 - 904, අධිකඤ්ඤානුකූලාථා - ගහපතිවග්ග,
905, 906, බ්‍රහ්මසංයුත - පරිනිබ්බානසුත, දීඝනිකාය - පරිනිබ්බානසුත,
සංඝිපුත්තානුකූලාථා 991, 992, ධම්මපද අරගනනවග්ග, 993, 994, ධම්මපද
පඤ්ඤානුත, 999, උදහපාළි නන්දනවග්ග - සාරිපුත්ත සුත, 1000,

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

වනසංයුත - පද්මපුප්පුත, 1010, 1011, අභිසමය සංයුත - සංඝාඨ-
සුත, ඉතිවුත්තකපාටි - සකකාරසුත, අනාඤ්ඤාචාර්යා 1019 - 1025,
මජ්ඣිමනිකාය රට්ඨපාලසුත, 1030, ධම්මපද ජරාවග්ග, 1051 දිසතිකාය -
පරිනිබ්බානසුත, මහානිකායපඤ්ඤාචාර්යා 1084, ඉතිවුත්තකපාටි -
සුකකධම්මසුත, මොග්ගල්ලානපඤ්ඤාචාර්යා 1170, 1171, හික්කුසංයුත -
නවකතිකවුසුත, 1187 දෙවතා සංයුත - ජේතවනසුත, දෙවසුත
සංයුත - අනාඨපිණ්ඩිකසුත, හික්කුසංයුත - මහානාග සුත,
1192 - 1213, මජ්ඣිමනිකාය මූලපණ්ණාස - මාරතජ්ජනීයසුත,
වංගිසඤ්ඤාචාර්යා 1214 - 1218, වංගිස සංයුත - නිකඛිත සුත,
1219 - 1223, අරනිසුත, 1224 1227, පෙසල අභිමඤ්ඤාසුත, 1228 1132,
අනාඤ්ඤාසුත, 1233 - 1336, සුභාසිත සුත, 1237-1239, සාරිපුත්තසුත,
1240 1243, පචාරණසුත, 1244-1251, පරොග්ගසුත, 1252 - 1254,
කොණ්ඩඤ්ඤාසුත, 1255 - 1257, මොග්ගල්ලානසුත, 1258 ගග්ගරාසුත,
1259 - 1268 වංගිසසුත (මෙහි මද වෙනසෙකි).

පශ්චාත්කාලීන තෙරවරු.

ප්‍රථම සහිසිතියෙන් බොහෝ කලකට පසු වාස කළ තෙරවරුන්
නිදහසෙන් ගාථා සහිත තුනක් ථෙරගාථායෙහි දක්නාලැබේ.
දුකතිපාතයෙහි විනයසංකතෙරගාථා යැ ජිකකතිපාතයෙහි තෙතිව්ඡකාති-
තෙරගාථා යැ දසකතිපාතයෙහි එකවිහාරිකතෙරගාථා යැ යන තුන යි.

තෙතිව්ඡකාති: මුත් වහන්සේ වතුගුණ (බු.ව. 162 - 186) රාජ-
සභායෙහි සිටි 'සුඛනු' නම් බ්‍රාහ්මණයකුගේ පුතණුවෝ යි. සුඛනුහුගේ
ප්‍රඥපාටිවගන් උපාය කොශලයගේ කෙරෙහි ජ්ඣා පරවශ වූ වාණිජ්‍ය
බලිණ්ණ උපක්‍රමයෙන් රජු ලවා සුඛනු දහගෙහි ලැවී. එපවත් ඇසු
තෙතිව්ඡකාති පලාගොස් වනවාසී තෙරුන් වෙත පැවිදි වූ රහත් වී.¹

විගජ්ජොක: මුත් වහන්සේ ධම්මාශෝක රජුගේ කතිවුබායා බව අට්ඨ-
කථායෙහි සඳහන් වෙයි. එහි සඳහන් පරිදි විනයසංක කුමර ක්‍රමය
ශිල්පය සපුරා උගත්තේ යැ ගාහප්ඵිතයෙහි දී මැ 'ගිරිදත්ත' තෙරණුවන්
ඇසුරෙහි සුත්‍රාන්තපිටකයන් අභිධම්මපිටකයන් හදුරා එහි විශාරද වී.
දිනක් මස්වල කමිනි කපුවා අතින් කැටපත ගෙන බලා සිට සිරුරෙහි
වලින පලිතාදින් දුකැ සංවෙගයට පැමිණ විදහිනා වඩා හුන්සෙනෙහි මැ
සෝවත් වූ ගිහිසැප හැරැපිනා ගොස් 'ගිරිදත්ත' තෙරුන් වෙත පැවිදි වූ
තො බෝ දවසෙකින් රහත් වී.²

එකවිහාරික: ථෙරගාථායෙහි 'එකවිහාරික' නමින් හැඳින්වෙනුයේ
ධම්මාශෝක (බු.ව. 218 - 255) මහරජුගේ කතිවු සොහොටුරු 'තිස්ස'
තෙරණුවෝ යි. උන් වහන්සේගේ චරිතකථාව ථෙරගාථාට්ඨකථායෙහිත්
විනයට්ඨකථායෙහිත් දක්නා ලැබේ. පළමු මිහදිවු ගෙන සිටි 'තිස්ස' කුමරු
සපුන්ති පහන් අසුරු ථෙරගාථාට්ඨකථායෙහි නො දක්වෙයි. එය "කෙනවි
උපායෙන - කිසි උපායෙකින්" යනුවෙන් සඳහන් වෙයි. විනයට්ඨකථායෙහි
සඳහන් පරිදි තිස්ස තෙරවන සැකෙවින් මෙසේ යැ: තිස්ස තෙරණුවෝ
නම් අශෝක රජුගේ එකමාතෘක බායා වන 'තිස්ස' කුමර වෙයි. රජ අභි-
ෂේකයට පැමිණ මුහු සුවරජ තන්හි තැබී. දිනක් හෙතෙම වනයට ගියේ

1. ථෙරගාථාට්ඨකථා - කෙවිමු. 440 පිටුව

2. ථෙරගාථාට්ඨකථා - කෙවිමු. 295 පිටුව

මහමුළු රැළක් කෙළිදෙලන් කල් යවනු දැක, මෙසේ සිතී: “තණබුදුන මුවනුදු මෙසේ නම් රජගෙයි ප්‍රණීත අහර වලද මොළොක් යහන්හි හෝනා මේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ කෙතෙක් නම් මනාප ක්‍රීඩා නො කෙරෙත් ද?” කියා යි. රජහට ද එ බව දැන්වී. රජ උපායෙකින් ඔහුට කරුණු වටහන පිණිස සත් දවසකට රජය පවරා සියලු රාජපරිහාර ද දෙවා සත් වන දවස ඔහු ඝාතනය කරන බවට ද තථිතය කෙළේ යා. මරණයෙන් බියපත් කුමර සිත්සේ සනාන නො කෙළේ යා, අහර නො වැළඳී යා, ගයනය නො කෙළේ යි. ඔහුගේ සිරුර වැහැරැ ගියේ යා. රජ සත්වන දවස් කුමරා කරා පැමිණ සිරුර වැහැරැ යාමට කරුණු වටාලේ යා. මරණ බියෙන් පිළිවදන් දින. එබස් ඇසු රජ ‘තෙපි පරිවර්තන මරණ දක්මින් සිත්සේ ක්‍රීඩා නො කළහු යා. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ආයාස ප්‍රයාසොපතිබ්බ මරණය දක්මින් කෙසේ නම් ක්‍රීඩා කෙරෙත් ද?’ යි කී. කුමර මිථ්‍යාදූෂි වැරැදියා සසුන්හි පහන් වී. දිනක් මුවදඩ ගිය කුමර තෙම අරතෙහි වැඩුනු යොනකමහාබම්මරකිත තෙරුන්ට වලාකකු සල්අත්තෙකින් පවත් සලන්නා දැක, පැවිද්දෙහි සිත් බැඳී එයට රජුගෙන් අවහර යැදී. රජ හොයෙක් අයුරින් කරුණු කියාත් නවතනු නොහි කුමරා පෙරහරින් අයොකාරාමයට වඩාගෙන ගියේ යා. එහි ප්‍රධානසරයෙහි මහාධම්ම-රකිත තෙරුන් වෙත පැවිදි වූ “කියා” විදහිනා වඩා රහත් වී.¹

දිව්‍යාවදුනායෙහි විතශොක: සජ්ඣාන්තවාදී බෞද්ධග්‍රන්ථයක් වූ දිව්‍යාව-දනයෙහි දු විතශොක චරිතයෙක් වෙයි. එය සමහර කරුණු අතින් අසමාන වුවද වස්තු විසින් ‘කියා’ චරිතය හා සැසඳෙයි. එහි දැක්වෙන පරිදි ‘විතශොක’ අශොක රජුගේ කනිටු සොහොටුරා ද සුවරජ ද වෙයි. තීර්ථක සමය ගෙන සිටි ගෙනෙම අශොක රජුගේ නොයෙක් අවවාදයෙහිදු බුදු සමයට නො නැමී. දිනක් මුවදඩයමට වනයාත්‍රා කළ විතශොකහට වනයෙහි දෙළොස් හවුරැද්දක් මුවළුලෙහි පඤ්චාපයෙන් තැවෙමින් කෂටතපස් කරන, වනමූලඵලාහාරයෙන් යැපෙන, වල්කල හඳනා, තණ ඇතිරියෙහි හෝනා තවුසෙක් හමු විය. සුවදක් විවාල කල්හි ගෙ මෙසේ කී: “සාතුකාලයෙහි වල්මුවන් කෙළිදෙලෙහි යෙදෙනු දකුන් මැ රාගයෙන් දූවෙමි. ඒ මිස අන් කිසි දුකෙක් නැත” කියා යි. එබස් ඇසු විතශොකහට මේ සිතවී: “මොහට මෙතෙක් කල් මෙවන් කෂටතපසිහුදු රාගය ප්‍රතිණ නො වී නම් ප්‍රණීත සිටුපතය වලදන ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ කෙසේ නම් රාග ප්‍රහාණ කෙරෙත් ද, රජ ඔවුන් කෙරෙහි මූලා වැ සත්කාර කෙරෙයි” කියා යි. මෙ පවත් රජහට ද දැන් වී. රජ තෙම උපායෙකින් ඔහට කරුණු වටහන පිණිස ඇමැතියන් කැඳවා මන්ත්‍රණය කොට තමා සනානාහාරයට පිවිසි කල්හි විතශොක කුමරා රාජාහරණයෙන් සරසා සිහසුන් අරවන්නට තියොග කෙළේ යා. ඔහු එසේ කළහ. රජ ‘තමා ජීවත් වැ සිටිය දී සිහසුන අත්කරගැනීම ගැන විතශොක වධයට තියම කෙළේ යා. ඇමැත්තෝ ඔහුට අහයදන ඉල්ලූහ. රජ ඝාතනය සත්දවසකට කල් තබා එතෙක් රාජ්‍යය පවරා සියලු රාජපරිහාර ද දෙවී. දවස්පතා වධයට පමුණුවන දිනයත් ඉකුත් දින ගණනත් ඔහු හමුයේ කියා වී. සත් වන දවස් ඔහු වෙත පැමිණි රජ කිම නැවුම් ගැසුම් වැසුම් ආදී රාජොපහාර කිසි ලෙස පැවැත්වී දු? යි විතශොකගෙන් විමසී. ‘මරණය මැ සිහි කෙරෙමින් සිටි තමා ඒ කිසිවක් නුදුටු නො ඇසු විරා යා’ යි විතශොක පිළිවදන් දින. එබස් ඇසු රජ තෙම නොයෙක් ජාතියකයෙහි මරණ හසින් ගය පත් වැ ‘මරණයකි’

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

වඩන ශ්‍රමණශාසනපුත්‍රයන්ට කෙලෙස සමූදායාර නො වන පරිදි වටහන පිණිස මේ උපාය කළ බව පැවැසී. 'විතශොක' බුදු සමයෙහි පහන් වූ කුර්කුටාරාමයට ගොස් අභිඤ්ජාපාන සහ තෙරුන්ගෙන් බණ අසා රජුගෙන් අවසර ගෙනා පැවිදි වූ රහත් වී.¹

පළමු දැක් වූ 'කිසසුපේර' වරිතයක් මෙහි දැක්වූ 'විතශොක' වරිතයක් වසතු විසින් එකක් මැ බව පෙනෙයි. දිව්‍යාවදානයෙහි 'විතශොක' නමට 'කිසසු' පේර වසනුව එක් වූ සැටියෙකි. පේරගාථාත් එහි අවුච්ඡාත් අනුව 'විතශොක' පැවිද්දට යන්නේ මහලු වියේ දී යැ. ඔහු පළමු මිසදිටු ගෙනා සිටි බවෙක් ද නො පැහැත්. 'විතශොක' ගෘහස්ථිතයෙහි මැ සුත්‍රානිවමී දෙකෙහි විශාරද වූ සිටියේ යැ. ගිහිබිම්හි මැ සෝවන් වූ පැවිදි වූයේ 'ගිරිදත්ත' තෙරණුවන් වෙත යැ. දිව්‍යාවදානයෙහි 'විතශොක' පැවිදි වූයේ 'යස' නම් තෙර කෙනකුන් වෙත යැ. මිසදිටු ගෙනා සිටියේ 'කිසසු' කුමර යැ. එහෙත් එ කුමරු පැවිදි වූයේ මහළු වියෙහි නො වූ තුරුණු වියෙහි මැ යැ. අශොක අභිෂේකයෙන් සතර වැන්න වූ බුදුන් පිරිනිවි දෙසිය දෙවිසි වැන්නෙහි යැ. එයින් පේරගාථායෙහි සඳහන් 'විතශොක' යනු කිසසු තෙරුන්ගේ අපරනාමයක් ලෙස ද ගත නො ගෙයි. කිසසු කුමරු පැවිදි වූයේ අශොකාරාමයෙහි පටිභාසර වැසි භෝගික මහා ධම්මරක්ඛිත තෙරණුවන් වෙත යැ. දිව්‍යාවදානයෙහි 'විතශොක' පැවිදි වූයේ කුර්කුටාරාමයෙහි සහ තෙරණුවන් වෙත යැ. මෙසේ සලකත් මැ දිව්‍යාවදානයෙහි විතශොක වරිතය පේරගාථායෙහි විතශොක තේර වරිත කිසසුතේර වරිත යන දෙකින් එක ද වරිතයක් හා සමග සැසඳිය නො හේ.

සංඛ්‍යා විසදායනා:

චතුක්කතිපාතයෙහි තෙරවරු තෙලෙස් දෙනෙක් ද ගාථා දෙපනසෙක් ද ඇතැ'යි උද්දනයෙහි සඳහන් වෙයි. එහෙත් එහි දැන් තෙරවරු දෙලොස් දෙනෙකි. ගාථා අටසැලියෙකි. එක් තෙර කෙනකුන් ගිලිහිගිය හේ යැ. එසේ නිපාතයෙහි ගාථා දෙසිය පන්සැලියෙක් ඇතැ'යි උද්දනයෙහි සඳහන් වෙයි. දැන් එහි ගාථා දෙසිය සිව්සැලියෙකි. සියලු පේරගාථා එක්දහස් එක්සිය තෙසැටෙකැ'යි ද තෙරවරු දෙසිය සියසැටෙකැ'යි ද ගුණාමසාන උද්දනයෙහි සඳහන් වෙයි. දැන් ගාථා සංඛ්‍යාව එක්දහස් දෙසිය අනුභසෙකි. උද්දනසංඛ්‍යාවට වඩා ගුණයෙහි සංඛ්‍යාව එක්සිය අටවිස්සෙකින් වැඩි වෙයි. තෙරවරුන්ගේ සංඛ්‍යාව ද නිපාත උද්දනසංඛ්‍යා අනුව ගතහොත් දෙසිය හැටපහක් වියයුතු යැ. චතුක්කතිපාතයෙන් ගිලිහුණු පේරනාමය හළ වීට දෙසිය සුසැට හා සැසඳෙයි. එයින් පෙනෙනුයේ ගුණාමසාන උද්දනය අවසාන මහාසංඛ්‍යායනාව වූ තුන්වන සංඛ්‍යානිකාලයට පළමු මැ චතුක්කතිපාතයෙහි තෙලෙස් වැනි තෙරුන්ගේ නම ගිලිහී තුබූ බවෙකි. උද්දනයෙහි ගාථාසංඛ්‍යාවත් ගුණයෙහි විද්‍යුමාන ගාථාසංඛ්‍යාවත් අතර වෙනස වීමට මනා යැ. නිපාතාවසාන උද්දනයන්හි නිර්දේශව සංඛ්‍යා එක් සොට ගත් කලා එය දැන් පවත්නා ගාථාසංඛ්‍යාව හා සමග මැනවින් සැසඳෙයි. වෙනස ඇත්තේ ගුණාමසාන උද්දනයෙහි සඳහන් ගාථාසංඛ්‍යාවෙහි යැ. මේ වෙනසට හේතුව අනෙකක් නො වූ ප්‍රථමසංඛ්‍යායනයෙහි සංඛ්‍යාව වූ පේර-ගාථා සංඛ්‍යාව නො වෙනස් සොට පවත්වාගෙන ඊම යයි සැලකුව මනා යැ. පේරසංඛ්‍යා ගිණිමේ දී චතුක්කතිපාතයෙන් ගිලිහුණු තෙරුන් බැහැර සොට ඇති නමුදු ගාථාසංඛ්‍යා දැක්වීමේ දී ඒ තෙරුන්ගේ ගාථා චතුක්කතිපාතයෙන් ගිලිහී තිබීම නිසා විය හැකි විය.

(i) මහජන සේවා, උත්තේ නාද, නිල්කණ්ඨ, ගලායන දියදහර, අහස පැතිරුණු වැසිවලාකුළු යන මේ සුඤ්ඤ වස්තූන් එක්තැන් වීම කම්බියක් රකින දල්වන උද්දීපනවිභාවයෝ යි. එහෙත් එය වූලක තෙරුන් දුටුයේ භාවනාවට යොග්‍ය සාමාන්‍යයා එළඹෙයි (78 පිටුව)

(ii) අහස පැතිරුණු වැසිවලා ඉතිරිකර කොක්පෙල ගලායන ගිරිකිළිය, ගංඉවුරෙහි පලබර දඹරුක්වදුළු, මැහියන්ගේ ගමනිනාදය, ගිරිකඳුරු යන මේ කරුණු කවියකුගේ හෙත් පිනවන කන් පිනවන සහ පිනවන දිව පිනවන සුඤ්ඤ වස්තු යැ, රකිනාව උද්දීපන කරන විභාවයෝ යි. අප්පකරණී හදි කම්පයෙහි ගිරිගුහාවකා වාස කළ 'සප්පක' තෙරණුවන් ගට කී සුඤ්ඤ වස්තූන්ගේ එක්තැන් වීම දුටුයේ විවේකවාසයට යොග්‍ය ජනශුන්‍ය තපොගුම්‍යක සාමාන්‍යයා එළඹෙයි අයුරිනි. (100 පිටුව)

කාමී පුරුෂයාගේ යොග්‍යත්වය එක් මැ කාමිනිය දක්නේ දෙඅසුරෙකිනි. කාමීපුරුෂයාගේ කාමිනිය කාමාවස්ථාවකි, ගුහාලබ්ධියෙකි. හෙ එහි ඇලෙයි, ලැගෙයි. එහෙත් යොග්‍යයාට ඔහු අගුණාලම්‍භයකි. හෙ එහි නො ඇලෙයි, නො ලැගෙයි, කලකිරෙයි, විරක්‍ෂන වෙයි. මෙසේ මැ කවියාගේ කම්බියාලයෙන් වහන්සේගේ එක් මැ ලොව දක්නේ වෙන් වෙන් අයුරිනි කරුණු මෙසේ හෙයින් ථෙරගාමී සාමාන්‍යයා ලෙසත් තෙරවරු කවියන් ලෙසත් ගැනීම 'හැම පද්‍යයක් මැ කාව්‍යයෙකැ'යි වූලායෙන් කරන වරදෙකි.

විශේෂ ප්‍රයෝග:- පාලියෙහි සුලභ නො වූ ශබ්දප්‍රයෝග ද ථෙරගාමී-යෙහි දක්නා ලැබේ. පහත පළ වන්නේ එවැනි ශබ්දප්‍රයෝග යි.

'වඤ්චිතාසෙ' 'සංකිලිසංඝාතාසෙ': 'වඤ්චිතා' 'සංකිලිසංඝාතා' යනු ථෙරගාමීයෙහි 'වඤ්චිතාසෙ' 'සංකිලිසංඝාතාසෙ' (ගා. 102) යනුවෙන් දක්නා ලැබේ. "සෙ කෙවි වුඬං කරණං ගතාසෙ" ආදී ශ්‍රී වූඬපාලියෙහි දු විරල වැ පෙනෙන මේ ප්‍රයෝගය වෙදහාමාවට මැ විශේෂ වූ 'දෙව්‍යා' 'ව්‍යාග්‍රහාසා' යනාදී ප්‍රථමා බහුවචනසාරූප වෙයි. 'වඤ්චිතාසා' 'ගතාසා' ආදී වෛදික ව්‍යවහාරය 'වඤ්චිතාසෙ' 'ගතාසෙ' ආදී විසින් සිටී.

'වඤ්ඤං': 'වඤ්ඤං' යන අප්පකරණී උත්තමපුරුෂ එකවචනාඛ්‍යාතය 'වඤ්ඤං' කියා ථෙරගාමීයෙහි (621) යොදන ලද්දේ යැ. "කරසං කාසනන-මජ්ඣනිකිනි" යන සූත්‍රයෙහි 'සනනමජ්ඣනිකිනි' යන යොගව්‍යාහරයෙන් අප්පකරණී ආඛ්‍යාතයෙහි 'ස' කාරාගමයට ව්‍යාකරණයෙහි අවකාශ තබන ලදී. එහෙත් එවන් රූප පාලියෙහි සුලභ නො වේ. ථෙරගාමීයෙහි 'අනුසුඤ්ඤං' (157), 'පච්චෙකකිකං' (169, 347, 765), 'පරිවතනිකං' (215), 'අගච්ඡිකං' (258), 'උදිකකිකං' (268), 'මඤ්ඤිකං' (342, 424), 'අච්ඡිකං' (487), 'අගුඤ්ඤිකං' (1061) ආදීන් මේ ප්‍රයෝගය බහුල වැ දක්නා ලැබේ.

'කුඤ්ඤාසු': 'කුඤ්ඤා' ශබ්දයෙහි පඤ්චමී එකවචනය 'කුඤ්ඤාසු'යි ථෙරගාමීයෙහි (43) දක්නා ලැබේ. මෙසේ මැ 'නඛිල' 'අසිත' ශබ්ද-යන්ගේ පඤ්චමී එකවචනය ද 'නඛිලාසු' 'අසිතාසු' යයි යොදන ලද වෙයි. මෙද ප්‍රාකෘත ගතියි.

‘කිසියම්’: ‘කියායම්’ යන ආඛ්‍යාතරූපය ‘කියායම්’ යනුවෙන් ථේරගාථායෙහි (446) සඳහන් වෙයි. සංස්කෘතයෙහි ‘ව්‍යායම්’ යන්නෙහි ප්‍රාක්ෂාතසාරූපය යි. මෙසේ ම, ‘පලවති’ යනු ‘පිලවති’ (104) කියා ද ‘ව්‍යායත්තා’ යනු ‘විසයත්තා’ (819) කියා ද යොදනලද්දේ යි.

‘පාමිංසු’: ‘ප’ පූර්ව ‘මා-පමාණේ’ බාහුයෙහි අරුතනී ප්‍රථමපුරුෂ ඛණ්ඩවිභාග්‍යාතය ‘පමිතිංසු’ යනු වෙයි. එය ‘පාමිංසු’ යනුවෙන් ථේරගාථායෙහි (469) යොදනලද්දේ ය. මෙසේ ම, ‘කසියංසු’ යනු ‘කසංසු’ (381) කියා ද ‘විහරිසංසු’ යනු ‘විහසංසු’ (1096, 1097, 1098) කියා ද යොදනලද්දේ යි.

සිංහල පරිවර්තනය

බෞද්ධමණ්ඩලයේ ආරාධනය පරිදි කරනලද මෙහි පළමු පරිවර්තනය ත්‍රිපිටකපරිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලය නැගූ කරලීමෙහි නොසමත් විය. එයින් එය නැවත පරිවර්තනය කිරීමේ භාරය අපට පැවරිණි. මේ කායඝීයෙහි අප මෙහෙයූ දිරිමත් කිරීමෙන් අනුග්‍රහ කළානු ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලයේ සමාදාන තත්වය සිට අපවත් වී වදල මහොපාධ්‍යාය දඹිනවිහාරද පරවාහාර ශ්‍රී වජ්‍රසූඡාභිධාන කොළඹ නවකෝරළේ ප්‍රධාන සභිකනායක ස්වාමීන්ද්‍රයෝ යි. අප විසින් පෙළ ද සකස් කොට පරිවර්තනය නිමවා 1957 දී භාරදෙනලදි. මුද්‍රණකායඝී සංවිධානය ක්‍රමවත් නොවීම ප්‍රකාශය මෙතෙක් පමා වීමට හේතු විය.

පරිවර්තනයේ දී ඡායානුවාද සාරූපයෙන් පෙළට ලංවනසේ අනුවාද කිරීම අප අනුගමනය කළ පිළිවෙත යි. දුඛොධි විය හැකි යයි සිතූණු සමහර නැතෙකු භාවානුවාදය ද කළමින. අච්චාඛ්‍යාත පිණිස පෙළට බැහැරින් ගන්නාලද වචන වෙන් කොට වරගත් තුළ යෙදුමින. ගොඩනගේ දී මානාවාසි හැඟුණු පාඨය ගෙන ග්‍රන්ථානතරයෙහි දක්නා පාඨානතර අඩොලිපි වශයෙන් ඒ ඒ තත්වය දක්වාලුමින. අට්ඨකථාව ගුරු කොට ගනුමින.

මේ කායඝීයෙහි අපට යම් බඳු සාමථීයෙක් වී නම්, ඒ ත්‍රිපිටකසම්පාදක මණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන සම්පාදක, මොල්ලිගොඩ ප්‍රචාරනාදය පිරිවෙන්හි උපප්‍රධානාචාර්‍ය පණ්ඩිත ලබ්ගම ලබ්‍යානන්දභිධාන කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිවම්මයාසභිසසභායෙහි අනුනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් අප බිම්මිනිය යබදගාසුලයෙහි ශික්‍ෂණය කිරීමෙන් කරනලද අනුග්‍රහය මැ වෙයි. උන් වහන්සේත් ත්‍රිපිටකසම්පාදක මණ්ඩලයෙහි සහායක, අගංගම විද්‍යාවිද්‍ය පරිවේණාධිපති ත්‍රිපිටකවාගීශ්වර පණ්ඩිත කෝදගොඩ සූඡාලොකාභිධාන දක්ෂිණ ලබ්‍යාවේ ප්‍රධාන සභිකනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේත් මෙය මුද්‍රණ අවසානයෙහි දුසිටස්ථානයත් සකසා ගොඩනගෙත් අනුග්‍රහ කළහ. ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙහි උපදෙශක, අග්‍රහමහාපණ්ඩිත බලන්ගොඩ ආනන්ද මෙමුහුයාභිධාන එකාබ්බ අමරපුරිකායේ මහානායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ ද සදුපදෙශයෙන් අනුග්‍රහ කළහ. දෙමටගොඩ බිම්මිනාලුම විද්‍යාලාධිපති, ත්‍රිපිටක සම්පාදක පණ්ඩිත පරවාහාර පසුසුදනන්ද (බී ඒ) කොළඹ නවකෝරළේ ප්‍රධාන සභිකනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේත් කොළඹ බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ ලෙඛකාධිකාරී පණ්ඩිත දෙරගමුවේ බම්මපාල කොළඹ පළාතේ ප්‍රධාන සභිකනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේත් කානගුනා පුළුඬ වැ සඳහන් කරමින.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තවද අපගේ ගුරුහුම වූ වාද්දවේ මොල්ලිගොඩ ප්‍රචචනොදය පිරිවෙන්හි අභිපති විමලකීර්ති ශ්‍රී ඉන්ද්‍රපෝති අරියවංසාභිධාන කොට්ඨේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධම් මහාසංඝසභායායෙහි මහානායක සාමිඤ්ඤයන් වහන්සේ ද උස්සාපිටියේ ශ්‍රී සුධම්මාලංකාර පරිවේණාධිපති අලුපත ශ්‍රී සුමනතිස්සාභිධාන සතරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සංඝනායක සාමිඤ්ඤයන් වහන්සේ ද අපගේ ප්‍රවුජ්‍යාවායී මාකඩවර විහාරාධිපති වෑ සිටි අපවන්චිවදල දෙහිදෙණියේ පෙමානන්දුභිධාන මහාසංචර සාමිපාදයන් වහන්සේ ද හිතුලේ බෝදිමළු විහාරාධිපති මූවපිටියේ ශ්‍රී ජනරතනාභිධාන සතරකෝරළ මහදිසාවේ උපප්‍රධාන සංඝනායක සාමිඤ්ඤයන් වහන්සේ ද කෘතවේදිහාවයෙන් සිහි කරමිහ. ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මූද්‍රණය කරවීමෙහි නිසැකක ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවත් එහි සාංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ගේ පුරෝගාමී වෑ ක්‍රියා කළ ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලයත් මෙහි මූද්‍රණ කායයීය මෑතාවන් කළ සබ්බෙහි මූද්‍රණාලයෙහි කායීන්ගේ බෞද්ධමහාජන යාගේ ප්‍රශංසාවට ලක්විය යුත්තාහ. හැමට සහමොක් සුව පනමිහ.

කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර.

බු. ව. 2514 ජනවාරි 21 දින

ක්‍රි. ව. 1972

මාකඩවර විහාරස්ථානයේ දී යැ,

හිතුල.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඉූ ū එ e ඔ o

CONSONANTS

	ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඛ na		
	ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña		
	ට ta	ඨ tha	ඪ da	ඬ dha	ණ ãa		
	භ ba	ඵ tha	ඳ da	ඬ dha	භ na		
	ප pa	ඵ pha	ඞ ba	භ bha	ම ma		
ය ya	ර ra	ල la	ව ya	ස sa	හ ha	ම la	අං m
ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khe	ඛො kho
ග ga	ගා gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ ge	ගො go

Conjunct - Consonants

කක ka	කඤ ña	ත්‍ර tra	මම් mpha
කඛ kha	භන ba	ඳ්‍ර dda	බ්‍ර, ම්‍ර mba
කජ ja	ඤ් ña	ඬ්‍ර ddha	ම්‍ර mpha
ත්‍ර kri	ඤ්, ඡ් ñcha	ද්‍ර dra	ම්‍ර mma
කභ ba	ඤ්, ඡ් ñja	ඬ්‍ර, ඬ්‍ර dva	ම්‍ර mha
කඡ cha	ඤ්, ඣ ñjha	ඬ්‍ර dhva	භ්‍ර, භ්‍ර yya
කඣ cha	ඬ්‍ර ta	භ්‍ර nta	භ්‍ර ya
භ්‍ර gga	ඬ්‍ර, ඬ්‍ර ttha	භ්‍ර ntha	ල්‍ර lla
භ්‍ර ggha	ඬ්‍ර dda	භ්‍ර nda	ල්‍ර ya
ඬ්‍ර ña	ඬ්‍ර ddha	ඬ්‍ර ndha	ල්‍ර lha
ත්‍ර gra	භ්‍ර, භ්‍ර ñna	භ්‍ර nna	ඬ්‍ර wha
ඬ්‍ර ñkh	භ්‍ර nta	භ්‍ර nha	භ්‍ර ssa
ඬ්‍ර ngā	භ්‍ර ntha	ප්‍ර ppa	භ්‍ර sma
ඬ්‍ර ngha	භ්‍ර, ඬ්‍ර nda	ප්‍ර ppha	භ්‍ර sva
ඬ්‍ර cca	භ්‍ර nha	ඬ්‍ර bba	භ්‍ර hma
ඬ්‍ර ccha	භ්‍ර tta	ඬ්‍ර bbha	භ්‍ර hva
ඬ්‍ර jja	භ්‍ර ttha	ම්‍ර bra	ම්‍ර lha
ඬ්‍ර jgha	ඬ්‍ර tva	ම්‍ර mpa	

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඉූ ū එ e ඔ o

සංකේතනිරූපණය

ABBREVIATIONS

මු	1.	—	ථෙරගාථා, ධර්මසූත මුද්‍රණය, 1930.
සිමු.	2.	—	ථෙරගාථා, හේවාචිකාරණ මුද්‍රණය.
මජ්ඣ.		—	මජ්ඣිමනිකායෙහි සංගීත ථෙරගාථා.
සං.		—	සංගම - නායකානුමුද්‍රිත ථෙරගාථාපාලි.
PTS.		—	Pali Text Society - THERA GĀTHĀ, 1883.
ප		—	පරමන්දිපනී, ථෙරගාථාපාලි.
පු		—	අට්ඨකථාගනානි - පුරාතනපාඨකතරානි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

බුද්ධකතීකායෙ පෙරගාටාපාළි

විසයසූචි

විසයා

පිටපතකා

එකකතීපාතො

2-50

පඨමොවගෙහො

2- 6

1.	සුභුතීකේරගාටා	...	...	2
2.	මහාකොට්ඨිකකේරගාටා	...	...	2
3.	කකිංඤ්චකකේරගාටා	...	...	4
4.	පුණ්ණකේරගාටා	...	...	4
5.	දබ්බකේරගාටා	...	...	4
6.	සීතවතීය සමභූතකේරගාටා	...	...	4
7.	හලුලියකේරගාටා	...	...	4
8.	චිරකේරගාටා	...	...	6
9.	පිළිඳුවල්ලකේරගාටා	...	...	6
10.	පුණ්ණමාසකේරගාටා	...	...	6

පඨමො වගෙහො නිට්ඨිතො.

දුතියො වගෙහො

8 10

11.	මුලුවල්ලකේරගාටා	...	...	8
12.	මහාවල්ලකේරගාටා	...	...	8
13.	වනාවල්ලකේරගාටා	...	...	8
14.	වනාවල්ලකේරසාමණේරගාටා	...	...	8
15.	කුණ්ඩලිකකේරගාටා	...	...	8
16.	බෙලුලට්ඨිසීයකේරගාටා	...	...	8
17.	දුසකකේරගාටා	...	...	10
18.	සිංහලපිකුකේරගාටා	...	...	10
19.	කුණ්ඩලකේරගාටා	...	...	10
20.	අජිතකේරගාටා	...	...	10

දුතියො වගෙහො නිට්ඨිතො.

තතියො වගෙහො

12-14

21.	නිලොධකේරගාටා	...	...	12
22.	විතතකකේරගාටා	...	...	12
23.	ගොසාලකේරගාටා	...	...	12
24.	සුගතිකේරගාටා	...	...	12
25.	නානදියකේරගාටා	...	...	12
26.	අභයකේරගාටා	...	...	14
27.	ලොමසකඛිතියකේරගාටා	...	...	14
28.	ජම්බුගාමිකකේරගාටා	...	...	14
29.	ගාජිතකේරගාටා	...	...	14
30.	උත්තියකේරගාටා	...	...	14

තතියො වගෙහො නිට්ඨිතො.

විෂය

පිටිවිකිත

වතුපොළ: වග්ග

16-18

31.	ගබ්බරකිරිපොළොව:	...	16
32.	සුභසිතපොළොව:	...	16
33.	සොපාකපොළොව:	...	16
34.	පොසිතපොළොව:	...	16
35.	සාමඤ්ඤකානිපොළොව:	...	16
36.	කුමාපුත්තපොළොව:	...	16
37.	කුමාපුත්තසභාසකපොළොව:	...	18
38.	ගවමපනිපොළොව:	...	18
39.	කිසුපොළොව:	...	18
40.	වසිමානපොළොව:	...	18

වතුපොළ: වග්ග නිවිසිත.

පඤ්චමා: වග්ග

20-23

41.	සිරිවසිපොළොව:	...	20
42.	බද්ධවතියරෙවනපොළොව:	...	20
43.	සුමභිලපොළොව:	...	20
44.	සානුපොළොව:	...	20
45.	රමණියවිහාරිපොළොව:	...	20
46.	සමිද්ධිපොළොව:	...	22
47.	උජ්ජයපොළොව:	...	22
48.	සඤ්ජයපොළොව:	...	22
49.	රාමණියසකපොළොව:	...	22
50.	විමලපොළොව:	...	22

පඤ්චමා: වග්ග නිවිසිත.

ජමෙය්ඨ: වග්ග

24-26

51.	ගොඨිකපොළොව:	...	24
52.	සුඛානුපොළොව:	...	24
53.	වලලිපොළොව:	...	24
54.	උත්තියපොළොව:	...	24
55.	අඤ්ඤානවතියපොළොව:	...	24
56.	කුට්ඨිකානිපොළොව:	...	24
57.	දුතියකුට්ඨිකානිපොළොව:	...	26
58.	රමණියකුට්ඨිකපොළොව:	...	26
59.	කොසලවිහාරිපොළොව:	...	26
60.	සිවලිපොළොව:	...	26

ජමෙය්ඨ: වග්ග නිවිසිත.

පිසයා

පිටිකතා

සහනමො වගහො

28-30

61.	වපසතේරගාථා	...	...	28
62.	වජ්ජුපුත්තතේරගාථා	...	...	28
63.	පකුතතේරගාථා	...	...	28
64.	විමලකෝණසිද්ධතේරගාථා	...	...	28
65.	උකෙකපකට්ඨවජ්ජතේරගාථා	...	...	28
66.	මෙඝියතේරගාථා	...	...	30
67.	එකධම්මසවනීයතේරගාථා	...	...	30
68.	එකුදනියතේරගාථා	...	...	30
69.	ජනනතේරගාථා	...	...	30
70.	පුණ්ණතේරගාථා	...	...	30

සහනමො වගහො නිට්ඨිතො.

අට්ඨමො වගහො

32-34

71.	වට්ඨපාලතේරගාථා	...	...	32
72.	ආතුමතේරගාථා	...	...	32
73.	මාණවතේරගාථා	...	...	32
74.	සුයාමතේරගාථා	...	...	32
75.	සුසාරදතේරගාථා	...	...	32
76.	පියසුද්ධතේරගාථා	...	...	32
77.	හජාරොහපුත්තතේරගාථා	...	...	34
78.	මෙණ්ඩිසිරතේරගාථා	...	...	34
79.	රකුත්තතේරගාථා	...	...	34
80.	උග්ගතේරගාථා	...	...	34

අට්ඨමො වගහො නිට්ඨිතො.

නවමො වගහො

36-38

81.	සමිතිගුත්තතේරගාථා	...	...	36
82.	කසුපතේරගාථා	...	...	36
83.	සිහතේරගාථා	...	...	36
84.	නිගතේරගාථා	...	...	36
85.	සුනාගතේරගාථා	...	...	36
86.	නාගිතතේරගාථා	...	...	36
87.	පට්ඨිතේරගාථා	...	...	38
88.	අජ්ජුනතේරගාථා	...	...	38
89.	පඨමදෙවසගතේරගාථා	...	...	38
90.	සාමිදනනතේරගාථා	...	...	38

නවමො වගහො නිට්ඨිතො

විෂය

පිටිවිකා

දසමො වග්ගො

40 42

91.	පරිපුණ්ණකතේරගාථා	...	...	40
92.	විජයතේරගාථා	...	...	40
93.	ඵරකතේරගාථා	...	...	40
94.	මේත්තජ්ජේරගාථා	...	...	40
95.	චක්ඛුපාලතේරගාථා	...	...	40
96.	බණ්ඩසුමනතේරගාථා	...	...	40
97.	තිය්ගතේරගාථා	...	...	42
98.	අභයතේරගාථා	...	...	42
99.	උත්තරිතතේරගාථා	...	...	42
100.	දෙවසනතේරගාථා	...	...	42

දසමො වග්ගො නිට්ඨන්තො.

එකාදසමො වග්ගො

41-46

101.	බෙලට්ඨානිකතේරගාථා	...	...	44
102.	සෙතුච්ඡේරගාථා	...	...	44
103.	බන්ධුරතේරගාථා	...	...	44
104.	බිතකතේරගාථා	...	...	44
105.	මලිතවලනතේරගාථා	...	...	44
106.	සුභෙමන්තතේරගාථා	...	...	44
107.	ධම්මසවතේරගාථා	...	...	46
108.	ධම්මසවපිතුතේරගාථා	...	...	46
109.	සඛ්ඝරක්ඛිතතේරගාථා	...	...	46
110.	උසනතේරගාථා	...	...	46

එකාදසමො වග්ගො නිට්ඨන්තො.

ද්වාදසමො වග්ගො

48-50

111.	ජේත්තතේරගාථා	...	...	48
112.	චච්ඡගොත්තතේරගාථා	...	...	48
113.	චනචච්ඡතේරගාථා	...	...	48
114.	අභිමුත්තතේරගාථා	...	...	48
115.	මහානාමිතේරගාථා	...	...	48
116.	පාරාසරියතේරගාථා	...	...	48
117.	යසතේරගාථා	...	...	50
118.	කිම්බිලතේරගාථා	...	...	50
119.	චජ්ජුත්තතේරගාථා	...	...	50
120.	ඉසිදත්තතේරගාථා	...	...	50

ද්වාදසමො වග්ගො නිට්ඨන්තො.

එකකනිපාතො නිට්ඨන්තො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විෂය:

පිටුව:

දූතනිසාහො:

52-59

සංස්කෘත වග්ග:

52-56

121.	උත්තරතේරගාථා:	...	...	52
122.	පිණ්ඩාලගාරථාපතේරගාථා:	...	...	52
123.	වල්ලියතේරගාථා:	...	...	52
124.	ගඬගාභීරියතේරගාථා:	...	...	54
125.	අජිතතේරගාථා:	...	...	54
126.	මෙලජිතතේරගාථා:	...	...	54
127.	රාධතේරගාථා:	...	...	54
128.	සුරාධතේරගාථා:	...	...	56
129.	ගොතමතේරගාථා:	...	...	56
130.	වසගතේරගාථා:	...	...	56

සංස්කෘත වග්ග: නිවසිතො.

දූතියො වග්ග:

58-62

131.	මහාචූඤ්ඤතේරගාථා:	...	...	58
132.	ජොතිදසතේරගාථා:	...	...	58
133.	ගෙරඤ්ඤකානිතේරගාථා:	...	...	58
134.	සොමමිත්තතේරගාථා:	...	...	58
135.	සබ්බමිත්තතේරගාථා:	...	...	60
136.	මහාකාලතේරගාථා:	...	...	60
137.	කිසසතේරගාථා:	...	...	60
138.	කිසිලතේරගාථා:	...	...	60
139.	නඤ්ඤතේරගාථා:	...	...	62
140.	සිරිමාතේරගාථා:	...	...	62

දූතියො වග්ග: නිවසිතො.

තනියො වග්ග:

64-68

141.	උත්තරතේරගාථා:	...	...	64
142.	ගඤ්ඤතේරගාථා:	...	...	64
143.	සොභිතතේරගාථා:	...	...	64
144.	වල්ලියතේරගාථා:	...	...	64
145.	විතසොකතේරගාථා:	...	...	66
146.	පුණ්ණමාසතේරගාථා:	...	...	66
147.	නඤ්ඤතේරගාථා:	...	...	66
148.	ගරතතේරගාථා:	...	...	66
149.	ගාරථාපතේරගාථා:	...	...	68
150.	කණ්ණදිත්තතේරගාථා:	...	...	68

තනියො වග්ග: නිවසිතො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විෂය

පිටිබිඳ

වතුපොළ වගෙය

70-74

151.	මෙහිපොළවරගොස්	...	...	70
152.	සිව්වකපොළවරගොස්	...	...	70
153.	උපවැනකපොළවරගොස්	...	...	70
154.	ඉසිදිනකපොළවරගොස්	...	...	70
155.	සමුද්‍රලකවැනකපොළවරගොස්	...	...	72
156.	බිකකපොළවරගොස්	...	...	72
157.	සෙලියැරියපුකකපොළවරගොස්	...	...	72
158.	නිසහපොළවරගොස්	...	...	72
159.	උසහපොළවරගොස්	...	...	74
160.	කපටකුරපොළවරගොස්	...	...	74

වතුපොළ වගෙය නිවැරදිවේ.

පසුවගෙය වගෙය

76-80

161.	කුමාරකපොළවරගොස්	...	...	76
162.	බමමපාලපොළවරගොස්	...	...	76
163.	බුහුමාලිපොළවරගොස්	...	...	76
164.	මොසරාපොළවරගොස්	...	...	78
165.	විසාබපසුවැලපුකකපොළවරගොස්	...	...	78
166.	වුලකපොළවරගොස්	...	...	78
167.	අනුපමපොළවරගොස්	...	...	80
168.	වජ්‍රිකපොළවරගොස්	...	...	80
169.	සකිකපොළවරගොස්	...	...	80

පසුවගෙය වගෙය නිවැරදිවේ.

දුකනිපාතය නිවැරදිවේ.

නිකනිපාතය

82-92

170.	අභිගණිකහාරථාපොළවරගොස්	...	...	82
171.	පට්ටියපොළවරගොස්	...	...	82
172.	බකකුලපොළවරගොස්	...	...	82
173.	බනිකපොළවරගොස්	...	...	84
174.	මානබහුපුකකපොළවරගොස්	...	...	84
175.	බුජ්‍රසොතිකපොළවරගොස්	...	...	84
176.	වාරණපොළවරගොස්	...	...	86
177.	පසුසිකපොළවරගොස්	...	...	86
178.	සසොපොළවරගොස්	...	...	86
179.	සාපිමනනිකපොළවරගොස්	...	...	88
180.	උපාලිපොළවරගොස්	...	...	88
181.	උතතරපාලපොළවරගොස්	...	...	88
182.	අනිභුකපොළවරගොස්	...	...	90
183.	ගොතමපොළවරගොස්	...	...	90
184.	භාජිකපොළවරගොස්	...	...	90
185.	විමලපොළවරගොස්	...	...	92

නිකනිපාතය නිවැරදිවේ.

විසසා

පිටුවකො

වතුකකතිපාතො

94 102

186.	භාගසමාලකේරගාථා	...	94
187	භගුකේරගාථා	...	94
188	සභිකකේරගාථා	...	94
189	නානුකකේරගාථා	...	96
190.	ජලබ්බකකේරගාථා	...	96
191	කෙනකකේරගාථා	...	96
192.	සමහුකකේරගාථා	...	98
193.	රාහුලකේරගාථා	...	98
194	විඤ්ඤකකේරගාථා	...	98
195.	ධම්මකකේරගාථා	...	100
196	සප්පකකේරගාථා	...	100
197.	මුදිතකේරගාථා	...	102

වතුකකතිපාතො නිබ්බිතො.

පඤ්චකතිපාතො

104 114

198	රාජදත්තකේරගාථා	...	104
199.	සුභුතකේරගාථා	...	104
200.	ගිරිමානනුකේරගාථා	...	106
201.	සුමනකේරගාථා	...	106
202.	විඛිඩකේරගාථා	...	108
203	නදීකසාපකේරගාථා	...	108
204	ගගාකසාපකේරගාථා	...	110
205	වකකලීකේරගාථා	...	110
206	විජිතසෙනකේරගාථා	...	112
207.	ගසදත්තකේරගාථා	...	112
208.	සොණකුටිකණ්ණකේරගාථා	...	114
209.	කොසිගකේරගාථා	...	114

පඤ්චකතිපාතො නිබ්බිතො.

ජකකතිපාතො

118-132

210.	උරුවෙල කසාපකේරගාථා	...	118
211.	තෙකිවජ්ඣානිකේරගාථා	...	118
212.	මහානාගකේරගාථා	...	120
213.	කුලලකේරගාථා	...	120
214	මාලුඛිකාපුත්තකේරගාථා	...	122
215.	සප්පදුකකේරගාථා	...	122
216.	කාභිකානකේරගාථා	...	124
217.	මිගජාලකේරගාථා	...	124
218	ජෙනනකේරගාථා	...	126
219.	සුමනකේරගාථා	...	126
220.	නභාතකමුතීකේරගාථා	...	128
221.	බුග්ගදත්තකේරගාථා	...	128
222.	සිරිමිඤ්ඤකේරගාථා	...	130
223.	සබ්බකාමීකේරගාථා	...	132

ජකකතිපාතො නිබ්බිතො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විෂය

පිටිකිකි

සන්නිකිපානො

134-138

224.	සුඤ්ඤාද්වයාදි...	134
225.	ලොකොත්තරාදි...	134
226.	හද්දාදි...	136
227.	සොපාකාදි...	138
228.	සරහසාදි...	138

සන්නිකිපානො නිවසිනො.

අට්ඨකිපානො

142-146

229.	මහාකල්පාදි...	142
230.	සිරිමිත්තාදි...	144
231.	මහාපඤ්ඤාදි...	146

අට්ඨකිපානො නිවසිනො.

නවකිපානො

148

232.	භූතාදි...	148

නවකිපානො නිවසිනො.

දසකිපානො

152-162

233.	කාළාදි...	152
234.	ඵකාදි...	154
235.	මහාපඤ්ඤාදි...	154
236.	චුලාදි...	156
237.	කපාදි...	158
238.	උපසාදි...	160
239.	අපරාදි...	162

දසකිපානො නිවසිනො.

එකාදසකිපානො

161

240.	සඤ්ඤාදි...	164

එකාදසකිපානො නිවසිනො.

ද්වාදසකිපානො

166-168

241.	සිලාදි...	166
242.	සුනිතාදි...	168

ද්වාදසකිපානො නිවසිනො.

තෙරසකිපානො

172

243.	සොණකොළිච්ඡාදි...	172

තෙරසකිපානො නිවසිනො

විෂය

පිටපත්

වූද්දසනිපාතො			174-176
244.	බද්ධවනිකරෙවනතේරගාථා	...	174
245.	ගොදනනතේරගාථා	...	176
වූද්දසනිපාතො නිවසිතො.			
සොලසනිපාතො			180-182
246.	අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤාතේරගාථා	...	180
247.	උදයිතේරගාථා	...	182
සොලසනිපාතො නිවසිතො.			
විසනිනිපාතො			186-218
248.	අභිමුත්තතේරගාථා	...	186
249.	පාරාසරියතේරගාථා	...	188
250.	තෙලකානිතේරගාථා	...	192
251.	රට්ඨපාලතේරගාථා	...	196
252.	මාලුඛකපුත්තතේරගාථා	...	200
253.	සෙලතේරගාථා	...	204
254.	හඳ්දියතේරගාථා	...	208
255.	අභිමුලිමාලතේරගාථා	...	210
256.	අනුරුඳ්ධතේරගාථා	...	214
257.	පාරාසරියතේරගාථා	...	218
විසනිනිපාතො නිවසිතො.			
තිංසනිනිපාතො			224-234
258.	පුස්සතේරගාථා	...	224
259.	සාරිපුත්තතේරගාථා	...	228
260.	ආනන්දතේරගාථා	...	234
තිංසනිනිපාතො නිවසිතො.			
වනනාලිසනිපාතො			242
261.	මහකසුපතේරගාථා	...	242
වනනාලිසනිපාතො නිවසිතො.			
පඤ්ඤාසනිපාතො			250
262.	තාලපුට්තතේරගාථා	...	250
පඤ්ඤාසනිපාතො නිවසිතො.			
සට්ඨනිපාතො			211
263.	මහාමොහලලාහතේරගාථා	...	211
සට්ඨනිපාතො නිවසිතො.			
සත්තනිනිපාතො			211
264.	වඞ්ඞිසතේරගාථා	...	211
සත්තනිනිපාතො නිවසිතො.			

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සුභානන්දික

ථේරගාථාපාලී

සුත්‍රානන්දිකයෙහි

ථේරගාථා

සුභනන්දපිටකේ ථේරගාථාපාළි

නිදනගාථා

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සමමාසමබ්බදාසස්ස

සිභානං' ව නදන්තානං දසීනං ගිරිගබ්භරේ
සුඤ්ඤං භාවිතත්තානං ගාථා අත්තුපනාසිකා.

ගාථානාමා ගාථාගොත්තා ගාථාධම්මවිහාරිනෝ
ගාථාධීච්ඡිත්තා සප්පඤ්ඤා විහරිංසු අත්තදීකා.

තත් තත් විපසසිකා, පුසිකා අවුට්ඨං පදං
කතන්තං පච්චවේකතින්තා ඉමමත්ථමභාසිත්තං.

එකකනිපාතො

1. 1. 1

1. ඡන්තා මෙ කුට්ඨා සුඛා නිවාතා වස්ස දෙව ගාථාසුඛං
විතතං මෙ සුසමාතිතං විමුත්තං ආතාපි විහරාමි වස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුභුතීත්ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුභුතීත්ථේරගාථා.

1. 1. 2

2. උපසන්නො උපරතො මන්තභාණී¹ අනුභූතො
බුහාති පාපකෙ ධම්මෙ දුමපත්තං ව මාලුතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහාකොට්ඨිකො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මහාකොට්ඨිකත්ථේරගාථා.

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

ථේරගාථා

නිදනගාථා

ඒ භාග්‍යවත් අහීන් සමත් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා !

1. ගීරිගුහායෙහි හද දෙන, දළ ඇති සිංහයන් වැනි වැඩු සිත් ඇති
ආයාසීයන් තමන් පිළිබඳ වෑ ගෙනහැර දැක්වූ ගාථාවන් අසවු.
2. (සුභුති ආදී) යම් යම් නම් ඇති (ගෞතම ආදී) යම් යම් ගෞත්‍ර ඇති
යම් බදු සමාපත්තිවිහරණ ඇති, ශ්‍රද්ධා අතිමුක්ති ඇති, ත්‍රිභේදක කමිජ
ප්‍රඥවෙන් ප්‍රඥ ඇත්තන් අනලත් වෑ වෘත්ත කළාහු ද,
3. ඔහු ඒ ඒ තත්ති විවසුන් වඩා තිවත්සුව ලැබ කාතෘන්ත සංකීර්ණ
අග්‍රඵලය නුවණින් සලකා බලනුවෝ මේ (අනුප්‍රාප්තාසිකගාථා) අභිය
වදලහ.

එකකතිපාතය

1 1. 1

1. මා හේ කුපිත තොයන ලද, (එහෙයින් මෑ) සුව ඵලවසි, වාතපිඩා
රහිත යෑ, මෙසය, රිසිසේ වසිනු මෑහ. මා හේ සිත මොනොවට
සමාහිත වූයේ යෑ, (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) වෙසෙයින් මිදුණේ යි,
ආරබ්බිසී ඇති වෑ වෙසෙමි. මෙසය, (එහෙයින්) වසිනු මෑහ.

නොහොත් මා හේ ආතමහාවය සංවාත යෑ, එහෙයින් මෑ
සුවප්‍රාප්ත යෑ, නිහතමාන යෑ, මෙසය, රිසිසේ වසිනු මෑහ, මා හේ
සිත මොනවට සමාහිත වූයේ යෑ, විමුක්ත යෑ, (මම) ආරබ්බිසී
ඇති වෑ වෙසෙමි, මෙසය, (එහෙයින්) වසිනු මෑහ.

මෙසේ ආයුෂමත් සුභුති සථවිරයන් වහන්සේ මේ ගාථාව
වදලහ.

සුභුති සථවිරගාථා යි.

1. 1. 2

2. සත්ත්‍රත් ඉදුරත් ඇති පවිත් වැළැකුණු නුවණින් පිරික්සා
බණනසුලු උඩතු නො වූ (කොට්ඨිත මහණ) පවිත රැක්පතක් මෙන්
පාපධම්යත් දුරු කෙරේ.

මෙසේ මේ ගාථාව ආයුෂමත් මහාකොට්ඨිත සථවිරයන්
වහන්සේ වදලහ.

මහාකොට්ඨිත සථවිරගාථා යි.

1. 1. 3

3. පඤ්ඤං ඉමං පස්ස තථාගතානං
අග්ගි යථා පජ්ජාලිතො,¹ නිසිථෙ
ආලොකද චක්ඛුදද හවිනති
සෙ ආගතානං විනයනති කඛිං'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා කඛිංරෙවතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කඛිංරෙවතසේරගාථා.

1. 1. 4

4. සබ්බිරෙව සමාසෙථ පණ්ණිනෙහත්ථදස්සිති².
අන්ධං මහතතං ගම්හිරං දුද්දසං නිපුණං අණුං
ධිරා සමගිගව්ජනති අපමානතා විචක්ඛණා'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා පුණ්ණො මනනාණිපුතො ථෙරො
ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පුණ්ණසේරගාථා.

1. 1. 5

5. යො දුද්දමියො³ දමෙත දනොතා දබ්බො සනතුසිතො විනිණ්ණකඛො
විජ්ඣාථි අපෙතභෙරවො හි දබ්බො සො පරිනිබ්බුතො ධිතතො'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා දබ්බො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

දබ්බසේරගාථා.

1. 1. 6

6. යො සිතවහං උපාග⁴ හික්ඛු එකො සනතුසිතො සමාහිතතො
විජ්ඣාථි අපෙතලොමහංසො රක්ඛං කායගතාහතිං ධිනිමා'ති.⁵

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා සිතවහිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සිතවහිතසේරගාථා.

1. 1. 7

7. යොපානුද්දී මච්චුරාජස්ස සෙනං
හලසෙතුං ච සුදුබ්බලං මහොසො
විජ්ඣාථි අපෙතභෙරවො හි
දනොතා සො පරිනිබ්බුතො ධිතතො'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මා හලලියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

හලලියසේරගාථා.

1 පජ්ජාලිතො-PTS, ඔබ්බු

3 දුද්දමියො - PTS

5 බිඛිංසා - ඔබ්බු 1, 2

2 හත්ථදස්සිති - ඔබ්බු 1, 2

4 උපාගා - ඔබ්බු 1, 2 උපාගා -

1. 1. 3

3. යම් කෙනෙක් තමන් වෙත පැමිණියවුන් ගේ සැක දුරලත් ද, නුවණ එළිය දෙන්නාහු වෙත් ද, පැණැස දෙන්නාහු වෙත් ද, මධ්‍යමරාත්‍රියෙහි ඇවිලෙන හිත්තක් බඳු වූ ඒ තථාගතවරුන් ගේ මේ ප්‍රඥමහිමය බලනු මැනවි.

මෙසේ මේ ගාථාව ආයුෂමත් කඛ්ඛාරෙවත ස්ථිරයන් වහන්සේ වදාළහ.

කඛ්ඛාරෙවත ස්ථිරගාථා සි

1. 1. 4

4. ප්‍රාඥ වූ යථාර්ථය දක්නාසුලු වූ සත්පුරුෂයන් සමග මැ එක්වවු, අප්‍රමාද වූ විචක්‍ෂණ වූ ප්‍රාඥයෝ මහත් වූ ගැඹුරු වූ දුකසේ දැක්කයුතු වූ නිපුණ වූ සියුම් වූ අර්ථ (සිව්සත්) අවබෝධ කෙරෙත්.

මෙසේ මේ ගාථාව ආයුෂමත් මනනාතිපුත්‍ර පුණණ ස්ථිරයන් වහන්සේ වදාළහ.

පුණණ ස්ථිරගාථා සි.

1. 1. 5

5. දමනයට දුෂකර වූ යමෙක් ආයතීමාභීයෙන් දෝහෝ නොහොත් පුරුෂදම්‍යසාරපිත්‍ර විසින් දමනය කරන ලද්දේ ද, හව්‍ය වූ සත්‍යමත වූ දුරු කළ සැක ඇති දිනනලද කෙලෙස් ඇති, පහ වූ බිය ඇති අවලසව්‍යාවයට පැමිණි ඒ 'දබ්බ' මහණ කෙලසපරිනිජාණයෙන් පිරිනිව්‍යේ සි.

මෙසේ මේ ගාථාව ආයුෂමත් දබ්බස්ථිරයන් වහන්සේ ...

දබ්බ ස්ථිරගාථා සි.

1. 1. 6

6. යම් මහණෙක් (විවේක සුව පතා) සිත්තවනයට පැමිණියේ ද වෘතීමත් වූ ඒ මහණ හුදෙකලා වූයේ සතුටු වූයේ එකඟසිතාත්තේ කාශියාසී රක්තේ දිනනලද කෙලෙසුන් ඇත්තේ පහ වූ ලොමුදහ ඇත්තේ සි.

මෙසේ ... සිත්තවනවාසි සමතුත ස්ථිරයන් වහන්සේ ...

සමතුත ස්ථිරගාථා සි.

1. 1. 7

7. මහත් වූ බිසය ඉතා දුගුල් වූ නළභෙයක් මෙන් යමෙක් (කාමාදි) මරසෙත් (අග්‍රමාභීයෙන්) දුරු කෙළේ ද, කෙලෙසුන් දිනු පහ වූ බිය ඇති දැමුණා වූ (කෙලසපරිනිජාණයෙන්) පිරිනිව් හෙතෙම අකමප්‍ය වූ සිත් ඇත්තේ සි.

මෙසේ ... හල්ලිය ස්ථිරයන් වහන්සේ ...

හල්ලිය ස්ථිරගාථා සි.

1. 1. 8

8. යො දුදුමියො¹ දමෙන දනොනා වීරො සනතුසිතො විනිණ්ණකඛ්ඛො
විජිතාචි අපෙතලොමහංකො වීරො සො පරිනිබ්බුතො ධීතතො'ති.

ඉන්ධං සුදං ආයසමා වීරො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

වීරසෙවරගාථා.

1. 1. 9

9. සවාගතං න දුරාගතං න සිදං දුමනතිතං මම
සංවිහතොසු ධම්මෙසු යං සෙට්ඨං තදුපාගමිනි.

ඉන්ධං සුදං ආයසමා පිළිඤ්චවෙජ් ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

පිළිඤ්චවෙජ්සෙවරගාථා.

1. 1. 10

10. විහරි අපෙකකං ඉධ වා හුරං වා
යො වෙදගු සමිතො යතතො
සබ්බෙසු ධම්මෙසු අනුපලීනො
ලොකස්ස ධඤ්ඤා උදයබ්බයඤ්ඤා'ති.

ඉන්ධං සුදං ආයසමා පුණ්ණමාසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

පුණ්ණමාසසෙවරගාථා.

පඨමො වග්ගො.

තස්සුද්දානං:

සුභුති සොට්ඨිතො ථෙරො කඛ්ඛොරෙවතසම්මතො²
මනනාණීපුතො දබ්බො ව සිතවතියො ව භලලියො
වීරො පිළිඤ්චවෙජ් ව පුණ්ණමාසො තමොභුදො'ති.

¹ දුදුමියො - PTS

² සුඛිතො - PTS

1. 1. 8

8. දුකසේ දමනය කළයුතු යමෙක් ආයාමායායෙන් දෝහෝ නොහොත් පුරුෂදමාසාරපිත්‍ර විසින් දමනය කරනලද්දේ ද, වීර වූ සනතුම වූ දුරු කළ සැක ඇති කෙලෙසුන් දිත්‍ර පහ වූ ලොවුදහ ඇති ඒ වීර මහණ පිරිනිවිසේ (එහෙයින් මැ) අවලසාහාව ඇත්තේ යි.

මෙසේ ... ආයුෂමත් වීර සථවිරයන් වහන්සේ ...

වීර සථවිරගාථා යි.

1. 1. 9

9. මේ මාගේ සාහගයෙකි, (එහෙයින් මැ) දුරාගතයෙක් නො වෙයි, මේ මා විසින් වරදවාගත් සිතිවිල්ලෙක් ද නො වෙයි, කවර හෙයින් යත්: (දුඛාදි) ප්‍රකාරයෙන් බෙදනලද ධර්මයෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ වූ යම් සිව්සස්දහමෙක් වේ නම් එය ලදිම ද එහෙයිනි.

මෙසේ ... ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් සථවිරයන් වහන්සේ ...

පිළිඤ්චවත් සථවිරගාථා යි.

1. 1. 10

10. යමෙක් මේ අත්බැවිහි හෝ පරඅත්බැවිහි නොහොත් ආධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතනයන්හි තෘෂ්ණාව වෙසෙසින් දුරු කෙළේ ද මහත්‍රවණින් (නිවනට) ගිය සන්ත්‍රත් වූ (මායාසංවරයෙන්) සංයත වූ සිතැති හෙතෙම (උපාදාසකකාම) ලෝකයා ගේ උදය ව්‍යය ද දූතා සියලු ආලම්බනධර්මයන්හි නො ඇලුණේ වේ.

මෙසේ පුණ්ණමාස සථවිරයන් වහන්සේ ...

පුණ්ණමාස සථවිරගාථා යි.

ප්‍රථම වර්ගය යි.

උද්‍යානය:

සුභ්‍රහි සථවිර ද කොටසිත සථවිර ද කඛ්ඛාරෙවත සථවිර ද මනනාති-පුත්‍ර (පුණ්ණ) සථවිර ද දබ්බ සථවිර ද සිතවත වැසි (සම්මාන) සථවිර ද හලලය සථවිර ද වීර සථවිර ද පිළිඤ්චවත් සථවිර ද ඊවිදු අපුරු දුරු කරන පුණ්ණමාස සථවිර දෑ යි (ප්‍රථමවර්ගයෙහි තෙරවරු දස දෙනෙකි.)

1. 2. 1

11. පාමොජ්ජඛත්තො¹ භික්ඛු ඛලෙච චුද්ධාපච්චෙදිතො
අභිගච්චෙත්ත පදං සනතං සඛ්ඛාරුපසමං සුඛන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා චුළචචෙත්ත² ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චුළචච්චෙත්තථොථා.

1. 2. 2

12. පඤ්ඤාබලී සිලවතුපපනො
සමාභිතො කාන්තරතො සතීමා
යදත්තියං භොජනං භුක්ඛමානො
කඛ්ඛිථ කාලං ඉධ වීතරාගො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මහාවචෙත්ත³ ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මහාවච්චෙත්තථොථා.

1. 2. 3

13. නිලබ්භවණ්ණො රුපිරා සිත්ථාරී සුචිකිරා
ඉන්ද්‍රගොපකසඤ්ඤා නතා තෙ සෙලා රමයන්ති ම'න්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා වනචචෙත්ත³ ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

වනචච්චෙත්තථොථා.

1. 2. 4

14. උපජ්ඣායො මං අවච්ච⁴ ඉතො ගච්ච⁵ සිවක
ගාමෙ මෙ වසති කායො අරඤ්ඤං මෙ ගතො මනො
සෙමානකො පි ගච්ච⁵ නප්පි සඛියා විජානන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මතො වනචච්චස්ස ථෙරස්සා සාමණේරො
ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

වනචච්චෙත්තථොථා.

1. 2. 5

15. පඤ්ඤා ජ්ඣෙද පඤ්ඤා ජ්ඣෙද පඤ්ඤා චුත්තරි හාවසෙ
පඤ්ඤාසඛියාතිගො භික්ඛු ඔසතිණ්ණො'ති චුච්චති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ඤාණධානො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ඤාණධානථොථා.

1. 2. 6

16. යථා පි භද්දො ආජ්ඣෙද්දා ගඛගලාවතනති සිඛි
ගච්චති අපසකසිරෙන ඵලං රත්තින්ද්‍රවා මම
ගච්චති අපසකසිරෙන සුඛෙ ලභෙති නිරාමිසෙ'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා බෙලලච්චිසිසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

බෙලලච්චිසිසථොථා.

1 පාමුජ්ජඛත්තො - PTS

2 චුළචචචෙත්ත - සිමු 1, 2

3 මහාවචචෙත්ත - සිමු 1, 2

4 අවච්ච -

5 ගච්ච - PTS

1. 2. 1

11. බුදුරජුන් වදාළ (නවලොවුතුරු) දහමිහි ප්‍රමොද බහුල වූ මහණ තෙම ශාන්තපද වූ සංඝකාරයන් ගේ ව්‍යුපගම සංඛ්‍යාත (තිවන්) සුවය විඳිනේ යි.

මෙසේ ... වූලවච්ඡ සථවිරයන් වහන්සේ ...

වූලවච්ඡ සථවිරගාථා යි.

1. 2. 2

12. (පාරිභාෂිත විපස්සනා වශයෙන්) ප්‍රඥබල ඇති (සිව්විසිසුදු) සිල-යෙන් හා (ධුතබමම සංඛ්‍යාත) චුතයෙන් සමන්විත වූ එකඟයින් ඇති ධ්‍යානයෙහි ඇලුණු මනාසිහි ඇති (කායසීති ආදී අච්ඡේදන නොවෙන් වැ අහර වළඳන මෙ සසුන්හි රහතන් වහන්සේ (අනුපාද පරිනිවෘත්ත) කාලය අපේක්ෂා කරන්නාහු යි.

මෙසේ මහාවච්ඡ සථවිරයන් වහන්සේ ...

මහාවච්ඡ සථවිරගාථා යි.

1. 2. 3

13. නිල්වලා බඳු වූ පැහැපත් සිහිල්ලිය ඇති, සුවිශුඛභූමිභාග ඇති, රතීද්‍රශෝචිවන් විසින් වැසුණු ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවන්.

මෙසේ ... වනවච්ඡ සථවිරයන් වහන්සේ ...

වනවච්ඡ සථවිරගාථා යි.

1. 2. 4

14. “සිව්වකය, මෙයින් වනසට යමිහ” යි උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ මට කීහ, මා ගේ කය ගමිහි වෙසෙයි, (එහෙත්) මා ගේ සිත අරණ්‍යයට ගියේ යි, හෝනෙමි නමුදු යෙමි, (කාමයෙහි ආදීනව හා තෙමේක්‍රමයෙහි අනුසස්) දන්නවුන් ගේ (කිසිවක) ඇලීමක් නැති.

මෙසේ ආයුෂමත් වනවච්ඡ තෙරුන් ගේ හෙරණුන්ද ...

වනවච්ඡතෙර සාමණේරගාථා යි.

1. 2. 5

15. (ඔරමහාගිත සංයෝජන) පස සිඳින්නේ යැ, (උඛමහාගිත සං-යෝජන) පස දැරුන්නේ යැ, මත්තෙහි (ග්‍රභාදි ඉන්ද්‍රියයන්) පස ද, වඩන්නේ යැ, (රාගාදි) පඤ්ච සංග්‍රහයන් ඉක්ම ගිය මහණ තෙම ඔසතිණ්ණ (කාමාදිවතුරෝසයන් තරණය කෙළේ) යයි කියනු ලැබේ.

මෙසේ ආයුෂමත් කුණ්ඩධාන සථවිරයන් වහන්සේ ...

කුණ්ඩධාන සථවිරගාථා යි.

1. 2. 6

16. අං ඇති සොදුරු ආජාතීයවෘත්තයක් නිබ්බානපථයෙහි (නි-ව්චෙති) යම්සේ නිදුකින් යේ ද, එ සෙයින් මට දවරු නිදුකින් ඉක්මෙයි. (මා විසින්) නිරාමිස (පලසමවන්) සුවය ලබන ලද්දේ යි.

මෙසේ ... බෙලලට්ඨිසීස සථවිරයන් වහන්සේ ...

බෙලලට්ඨිසීස සථවිරගාථා යි.

1. 2. 7

17. මිද්ධි යද හොති මහග්ගසො ව
නිද්දසිතා සමපරිවත්තසායී
මහාවරාහො'ව නිවාපපුටෙය්
පුත්තපුත්තං ගබ්බමුපෙති මජ්ඣෙ'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා දසකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

දසකමඤ්ඤානපාථා.

1. 2. 8

- 18 අනු බුද්ධියා දයාදෙ නික්ඛු හෙසකලාවතෙ
කෙවලං අට්ඨකසක්කසුදාය! අථරි පයවිං ඉමං
මඤ්ඤා'හං කාමරාගං භො බිප්පමෙව පතිස්සාති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා සිගාලපිතා' ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සිගාලපිතාමඤ්ඤානපාථා.

1. 2. 9

- 19 උදකං හි නයනති නෙතනිකා උසුකාරා නමයනති තෙජනං
දරා නමයනති තවත්තකා අත්තනං දමයනති සුබ්බතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා කුණ්ඩලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කුණ්ඩලොමඤ්ඤානපාථා.

1. 2. 10

20. මරණෙ මෙ හයං නත්ති නිකනති නත්ති ජීවිතෙ
සඤ්ඤා නිකබ්බිසාමි සමපරානො පතිස්සතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා අජිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අජිතොමඤ්ඤානපාථා.

දුතියො වග්ගො.

නිකුණුකානං:

වුලවචෙජ, මහාවචෙජ, වනවචෙජ, ව සිවකො,
කුණ්ඩානො ව බෙලට්ඨි දසකො ව තතොපරි
සිගාලපිතිකො ථෙරො කුණ්ඩලො ව අජිතො දසා'ති.

1. 2. 7

17. යම් කලෙක මද නුවණැත්තේ පිනම්භයෙන් මඩනා ලද්දේ බොහෝ කොට අහර බුදින්නේන් වේ ද නිදනසුලු වූයේ පෙරැළි පෙරැළි නිදන්නේන් වේ ද හෙතෙම සුරැබතින් පුස්තාලද මහසුරකු සෙසින් පුනපුනා ගැබට වදී. (සසර උපදී සි සේ සි)

මෙසේ ... දසක සංවිරයන් වහන්සේ ...

දසක සංවිරගාථා සි.

1. 2. 8

18. බුදුන් ගේ (නවලොවුතුරුදහම්) දසාද ඇති මහණෙක් සේස-කලාවනසෙහි වෙයි. (හෙතෙම) මේ සියලු (ආත්මභාව සංකිණ) පෘථිවිය 'අට්ඨික' සංඥයෙන් පතුලේ ය, හෙතෙම වහාම කාමරාගය ප්‍රතිණ කෙරේ යයි මම හඟිමි.

මෙසේ ... සිගාලපිතා සංවිරයන් වහන්සේ ...

සිගාලපිතා සංවිරගාථා සි

1. 2. 9

19. දියාඵවෝ දිය (රිසි රිසි තැනට) ගෙනයෙහි, ගීවඩුවෝ ගීය (රිසියේ) නමති, (රිජු කෙරෙහි සි සේ සි). දූව වඩුවෝ දූවය නමති ඵසේම ඕලාදි මනා පැවැතුම් ඇත්තාහු තමා (සිත) දමනය කෙරෙත්,

මෙසේ ... කුණ්ඩල සංවිරයන් වහන්සේ ...

කුණ්ඩල සංවිරගාථා සි.

1. 2. 10

20. මට මරණයෙහි බියක් නැත, ජීවිතයෙහි අපේක්ෂාවක් නැති, සමාග්ඥන ඇත්තෙම් ඵලගාසිපිසිති ඇත්තෙම් සිය සිරුර බහාතබන්නෙමි.

මෙසේ ... අජිත සංවිරයන් වහන්සේ ...

අජිත සංවිරගාථා සි.

දුට්ඨිය වගීය සි.

උද්දාය:

වුලවව්ස් සංවිර යැ, මහාවව්ස් සංවිර යැ, වනවව්ස් සංවිර යැ, සිවක සංවිර යැ, කුණ්ඩාන සංවිර යැ, බෙලලට්ඨිසිස සංවිර යැ, දසක සංවිර යැ, ඉන් මතුයෙහි සිගාලපිතා සංවිර යැ, කුණ්ඩල සංවිර යැ, අජිත සංවිර යැ සි දෙවැනි වගා තෙරවරු දහ දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 3. 1

- 21 නාහං හයස්ස හායාමි සන්ථා නො අමතස්ස කොවිදො
යන් හයං නාචභිට්ඨති තෙන මඤ්ඤෙන චජ්ජන්ති භික්ඛවො'ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා නිග්‍රොධො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
නිග්‍රොධජෙත්ථගාථා.

1. 3. 2

- 22 නිලා සුභිවා සිඛිනො මොරා කාරංවිසං අභිනදන්ති.
තෙ සිතවාතකද්දිතකලීතා,¹ සුභතං ක්‍රියං නිබ්බොධෙන්ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා විතතකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
විතතකජෙත්ථගාථා.

1. 3. 3

- 23 අහං ඛො වෙඵගුලිබ්බමිං භුක්වාන මධුපායසං
පදකම්මං සම්මසනෙනා ඛක්ඛානං උදයබ්බයං
සාත්‍රං පටිගම්ස්සාමි විවෙකමනුක්‍රාහයන්ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා ගොසාලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
ගොසාලජෙත්ථගාථා.

1. 3. 4

- 24 අනුචසයිකො පබ්බජිතො පස්ස ධම්මසුඛම්මතං
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'න්ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා සුගකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
සුගකජෙත්ථගාථා.

1. 3. 5

- 25 ඕහාසජ්ජානං ඵලගං විතතං යස්ස අභිණ්හසො
තාදිසං භික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගච්ඡසි'ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා නන්දියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.
නන්දියජෙත්ථගාථා.

1. 3. 1

21. මම භය (ජාතිජරාමරණාදි) හෙතුයෙන් නො බමි, අප ගේ ශාස්තෘහු අමාතයෙහි නිපුණයහ. යම් නිවනෙකැ බිය නොබැසාගෙන සිටි නම් හික්කුහු ඒ අංගම්මාගීයෙන් එහි යෙත්.

මෙසේ ... නිත්‍රොධි සථවිරයන් වහන්සේ ...

නිත්‍රොධි සථවිරගාමා සි.

1. 3. 2

22. නිල්වත් මනා හෙල ඇති සිළු ඇති මොහරු “කාරංචි” වෙනෙහි වෙසෙසින් නදදෙති, ඔහු (මෙඝකාලයෙහි) ශීතවාතයෙන් හටගත් “කලි” යන මිහිරි හඬ ඇත්තාහු නිද සිටියහු බ්‍යාන කරන්නහු ප්‍රබෝධ කෙරෙත්:

මෙසේ ... විතතක සථවිරයන් වහන්සේ ...

විතතක සථවිරගාමා සි.

1. 3. 3

23. මම හුණගොමුයෙහි මිහිමුසු කිරිබත වලද (ශාස්තෘන් වහන්සේ ගේ) අවවාදය මොනොවට පිළිගන්නෙමි සකකියත් ගේ උදයව්‍යය විදශීනා කෙරෙමින් විවෙකය වඩමින් (පෙර විසු) සානුවට (පථිත-පාශ්ඨයෙහි සමභූමියට) වටාලා යන්නෙමි.

මෙසේ ... ගොසාල සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගොසාල සථවිරගාමා සි.

1. 3. 4

24. පැවිදි එක්වත් ඇතියෙහි, ධර්මා ගේ (සවාකබාහතාදි) සුධර්මය බලව, (නොප විසින්) ත්‍රිවිද්‍යව ලබනලද යා, සම්බුදුන් ගේ අවවාදය කරනලදි.

මෙසේ .. සුගකු සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුගකු සථවිරගාමා සි.

1. 3. 5

25. යම් මහණකිහු ගේ සිත එක්වත් හටගත් ශුභාවහාස ඇත්තේ අගුළුලයට පැමිණියේ වේ ද, මාරය, එබඳු මහණහු ගටා කෝ දුකට පැමිණෙන්නෙහි

මෙසේ ... නන්දිය සථවිරයන් වහන්සේ ..

නන්දිය සථවිරගාමා සි.

1. 3. 6

26. සුඛා සුභාසිතං වාචං බුඬස්සාදිච්චබ්බුතො
පච්චව්‍යාසිං හි නිපුණං වාලංගං උසුතා යථා¹ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා උභයො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා²ති.

උභයසේවරගාථා.

1. 3. 7

27. දබ්බං කුසං පොටකිලං උසිරං බුඤ්ඤබ්බඤ්ඤං¹
උරසා පනුදිස්සාමි² විවෙකමනුබ්බුභය³න්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ලොමසකඛනියො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා⁴ති.

ලොමසකඛනියසේවරගාථා.

1. 3. 8

28. කච්චි හො වත්ථපසුතො කච්චි හො භුසනාරතො
කච්චි සිලමයං ගතං කිං තිං වායසි³ තෙතරා පජා⁴ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ජමුගාමිකපුතො ථේරො ගාථං
අභාසිත්ථා⁵ති

ජමුගාමිකසේවරගාථා.

1. 3. 9

29. සමුත්තමයමතතානං උසුතාරො¹ව තෙජනං
විතනං උජ්ජං කරිත්තාන අමිජ්ජං හිඤ්ඤ² භාරිතා³ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා භාරිතො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා⁴ති.

භාරිතසේවරගාථා.

1. 3. 10

30. ආබාධො මෙ සමුප්පන්නො සතී මෙ උපපජ්ජථ
ආබාධො මෙ සමුප්පන්නො කාලො මෙ නප්පමජ්ජතුන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා උත්තියො ථේරො ගාථං අභාසිත්ථා⁵ති.

උත්තියසේවරගාථා.

තතියො චග්ගො

තස්සඥානං

නිශ්‍රොධො විතතකො ථේරො ගොසාලථේරො සුගඤ්ඤො
නඤ්ඤො උභයො ථේරො ථේරො ලොමසකඛනියො
ජමුගාමිකපුතො ච භාරිතො උත්තියො ඉසිති

1. බුඤ්ඤබ්බඤ්ඤං - PTS. 2. පනුදිස්සාමි - PTS. 3. වාසි - PTS.

4. ජිඤ්ඤ - PTS.

1. 3. 6

26. සුගතීබන්ධු වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සුභාෂිතය අසා (දක්‍ෂ දුනුවායකු) චලග භියෙක් විදුනාක් මෙන් සියම් වූ නිරෝධසත්‍යය අවබෝධ කෙළෙමි.

මෙසේ ... අභය සථවිරයන් වහන්සේ ...

අභයසථවිරගාථා සි.

1. 3. 7

27. විවේකසුව වඩනුයෙම් හිතණ කුසතණ වැලැක් සුවදහොට මුදුනණ බබුන්තණ උරයෙහුද බැහැර කරන්නෙමි. (පසින් ඇක්මෙහු කියනු කිම.)

මෙසේ ලොමසකඛනිය සථවිරයන් වහන්සේ

ලොමසකඛනිය සථවිරගාථා සි.

1. 3. 8

28. කිම (විවරමණකිනාදීන්) වහ්‍රයෙහි නිරත නො වුවහු ද, කිම ශරීරමණකිනෙහි නො ඇලුණහු ද, කිම තෙපි සිල්සුවද හමවු ද, සෙසු දුශශීලප්‍රජාව සිල්සුවද නො හමා

මෙසේ .. ජමබුගාමිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

ජමබුගාමිය සථවිරගාථා සි.

1. 3. 9

29. එම්බා හාරිත, සිත (කුසිතයෙන්) නඟාලව, හිවඩුවෙක් හිය මෙන් සිත සෘජු කොට ගෙන අවිද්‍යාව පලව.

මෙසේ ... හාරිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

හාරිත සථවිරගාථා සි.

1. 3. 10

30. මට අබාධය උපත් කළේ “මට අබාධයක් උපත, මා විසින් නො පමාවන්නට කලා” යි මට යි යි උපති.

මෙසේ ... උතතිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

උතතිය සථවිරගාථා සි.

තෘතීය වග්ගීය යි

උද්දාය:

නිත්‍රොධ සථවිර යැ, විතතක සථවිර යැ, ගොසාල සථවිර යැ, සුගකි සථවිර යැ, නාන්දිය සථවිර යැ, අභය සථවිර යැ, ලොමසකඛනිය සථවිර යැ, ජමබුගාමියපුත්ත සථවිර යැ, හාරිත සථවිර යැ, උතතිය සථවිර යැ යි තෘතීය වග්ගීයෙහි තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 4. 1

31. පුට්ඨො, ඩංසෙති මකසෙති අරඤ්ඤායමි බ්‍රහ්මචරො
නාගො සඛිගාමසීසෙව සතො තත්‍රාබ්‍රිචාසයෝති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ගබ්භරතීරියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ගබ්භරතීරියජෙට්ඨරගාථා.

1. 4. 2

32. අජරං ජීරමානෙන තප්පමානෙන තිබ්බතිං
තිමිසං පරමං සන්තිං යොගකෙවමං අනුත්තර'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සුප්පියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුප්පියජෙට්ඨරගාථා.

1. 4. 3

33. යථාපි එකපුත්තයමිං පියයමිං කුසලී සීයා
එවං සබ්බෙසු පාණෙසු සබ්බත්ථ කුසලො සීයා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සොපාකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සොපාකජෙට්ඨරගාථා.

1. 4. 4

34. අනාසන්නවරා එතා තිච්චමෙව විජානතා
ගාමා අරඤ්ඤමාගම්ම තතො ගෙහං උපාපිසිං
තතො උට්ඨාය පකකමිං අනාමනතිය¹ පොසියො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා පොසියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පොසියජෙට්ඨරගාථා.

1. 4. 5

35. සුඛං සුඛිකේවා ලහතෙ තදවරං
කිත්තිං ව පපෙපාති යසස්ස වඩ්ඪති
යො අරියමට්ඨබ්බිකමඤ්ඤං උජ්ජං
භාවෙති මග්ගං අමතස්ස පතතියා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සාමඤ්ඤකාතිකේට්ඨරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සාමඤ්ඤකාතිකජෙට්ඨරගාථා.

1. 4. 6

36. සාධු සුතං සාධු චරිතකං
සාධු සදා අතිකේතවිහාරො
අත්ථපුච්ඡනං පදකම්මකමමං
එතං සාමඤ්ඤමකිඤ්ඤනස්සා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා කුමාපුත්තො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කුමාපුත්තජෙට්ඨරගාථා.

1 අනාමනෙතතා - PTS,

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 4. 1

31. අරණ්‍යයෙහි වූ මහවනයෙහි මැසිමදුරු ආදීන් විසින් පහස්නා ලද්දේ රණබිම්හි ඇතකු සෙයින් සිහි ඇති වූ එහි ඉවසා වෙසෙන්නේ යි.

මෙසේ .. ගබ්භරනිරිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගබ්භරනිරිය සථවිරගාථා යි.

1. 4. 2

32. දිරායන ආත්මභාවයෙන් අජරය (නිවන), තැවෙන ආත්මභාවයෙන් පරමශාන්ති වූ යොගසෞම වූ නිරුත්තර වූ නිවන පිරිවටන්නෙමි. (ගනුදෙනු කරන්නෙමි යි සේ යි)

මෙසේ .. සුපටිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුපටිය සථවිරගාථා යි.

1. 4. 3

33. යම්සේ ප්‍රිය වූ එක් මැ පුතු කෙරෙහි හිතෙනම් වන්නේ නම් එසේ සියලු සතුන් කෙරෙහි භෑම තැන්හි හිතෙනම් වන්නේ ය.

මෙසේ ... සොපාක සථවිරයන් වහන්සේ ...

සොපාක සථවිරගාථා යි.

1. 4. 4

34. දන්නහු විසින් භෑම කල්හි මැ තෙල මාගම්හු නො ඵලබ්‍රෙන ලද්දහු උතුම් වෙති, 'පොසිය' නම් වූ මම අරණ්‍යයෙන් ගමට අවුත් ඉක්බිති ගෙට පිවිසියෙමි, ඒ යහතින් නැගී බසකුදු නො බැණ පිටත්වූයෙමි.

මෙසේ ... පොසිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

පොසිය සථවිරගාථා යි.

1. 4. 5

35. යමෙක් නිවනට පැමිණෙනු සඳහා සාප්ප්මාගී වූ ආයුඤ්ඤාමානසාදිය වඩා ද ඒ පිළිවෙත් පුරන සුව කැමැත්තේ (නිරාමිස) සුවය ද ලැබෙයි, නිර්නියට ද පැමිණෙයි, ඔහු හේ යසස ද වැඩේ.

මෙසේ ... සාමඤ්ඤාකානි සථවිරයන් වහන්සේ ...

සාමඤ්ඤාකානි සථවිරගාථා යි.

1. 4. 6

36. (දශකථාවසනු) ශ්‍රවණය මැනැවැ, ඒ අනුව හැසිරීම ද, මැනැවැ, භෑම කල්හි (නෙලයනිවාස වූ) පඤ්චකාමගුණයෙන් වෙන් වූ විසීම මැනැවැ, අරුත් පිළිවිසීම මැනැවැ, එය ගෞරවයෙන් පිළිගැනීම මැනැවැ. තෙල කිඤ්චන (පළිබොධ) රහිත වූවනු හේ මහණදම වේ යයි.

මෙසේ ... කුමාපුත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

කුමාපුත්ත සථවිරගාථා යි.

1. 4. 7

37. නානාජනපදං යනති විචරනා අසඤ්ඤා
සමාධිං ච විරාගෙනති කිංසු රට්ඨමිඨො කරියාති
නසමා විනෙය්‍ය සාරථං ක්‍රියායෙය්‍ය අපුරකකතො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමතො කුමාපුත්තකේරසා සහායකො ථෙරො
ගාථං අභාසිත්වා'ති.

කුමාපුත්තසහායකකේරගාථා

1. 4 8

38. යො ඉද්ධියා සරභං¹ අට්ඨපෙසි
සො ගවමපති අසිතො අනෙජො
තං සබ්බසංහතීගතං මහාමුනිං
දෙවා නමස්සනති භවස්ස පාරගු'නති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමා ගවමපතිකේරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

ගවමපතිකේරගාථා.

1. 4. 9

39. සත්තියා විශ ඔමට්ඨො ඩය්‍යමානො'ව මන්තො
කාමරාගප්පහානාය සතො හික්ඛු පරිබ්බජේ'ති

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමා තියෙය්‍යා ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

තියෙය්‍යකේරගාථා.

1. 4. 10

40. සත්තියා විශ ඔමට්ඨො ඩය්‍යමානො'ව මන්තො
ගවරාගප්පහානාය සතො හික්ඛු පරිබ්බජේ'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයසමා වඩ්ඪමානො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

වඩ්ඪමානකේරගාථා.

චතුරේථා චග්ගගා.

නික්ඛුද්දනා:

ගබ්භරතීරියො සුප්පියො සොපානො වෙච්ච පොසියො
සාමඤ්ඤානාති කුමාපුත්තො කුමාපුත්තසහායකො
ගවමපති තියෙය්‍යකේරො වඩ්ඪමානො මහායසො'ති.

1. 4. 7

37. අසංයත වෑ භෑසිරෙන්නාහු නොයෙක් ජනපදයට යෙහි, විතන-සමායිය ද වරද්දගනිති, ජනපදවාසිකාව කවර අවසන් කරන්නේ ද එහෙයින්, (අරති වශයෙන් උපත්) සාරභාය දුරුලා (තෘෂණාදූෂි විසින්) නො පෙරවූ කරන ලද්දේ ධ්‍යාන කරන්නේ යයි.

මෙසේ ... 'කුමාපුත්ත' තෙරුන් ගේ සභායක සථවිරයන් වහන්සේ ...

කුමාපුත්ත සථවිර සභායකසේවරභාමා යි.

1. 4. 8

38. යමෙක් සාද්ධිබලයෙන් 'සරභු' නම් ගග නැවැත්වී ද, ඒ ගවමපති තෙම (තෘෂණාදූෂි) නිශ්‍රය රහිත වූයේ (එහෙයින් මෑ) නිකෙලයි වෙයි, සියලු (රාහාදිකෙලය) තඹහයන් ඉක්ම ගිය ගවපාරයට පැමිණි ඒ මහවුතිහු දෙවියෝ නමදිත් යයි.

මෙසේ ... ගවමපති සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගවමපති සථවිරභාමා යි.

1. 4. 9

39. අබයවියෙන් පහර ලද්දකු සෙයින් ද හිස ගිනි ඇවිල ගත් කල්හි සෙයින් ද මහණ තෙම සිහි ඇති වූ කාමරාගයන් දුරුලීම පිණිස වැර වඩන්නේ යයි.

මෙසේ ... තිස්ස සථවිරයන් වහන්සේ ...

තිස්ස සථවිරභාමා යි

1. 4. 10

40. අබයවියෙන් පහර ලද්දකු සෙයින් ද හිස ගිනිඇවිලගත් කල්හි සෙයින් ද මහණ තෙම සිහි ඇති වූ භවරාගය දුරුලීම පිණිස වැර වඩන්නේ යයි.

මෙසේ .. වසීමාන සථවිරයන් වහන්සේ ...

වසීමාන සථවිරභාමා යි.

චතුථි වගීය යි.

උද්‍යානික:

ගභවරතීය සථවිර යැ, සුප්පිය සථවිර යැ, සොපාක සථවිර යැ, පොසිය සථවිර යැ, සාමඤ්ඤකාති සථවිර යැ, කුමාපුත්ත සථවිර යැ, කුමාපුත්ත සභායක සථවිර යැ, ගවමපති සථවිර යැ, තිස්ස සථවිර යැ, මහයසස් ඇති වසීමාන සථවිර යැ යි චතුථිවගීයෙහි තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 5. 1

41. විවරමනුපතනති විජ්ජනා වෙහාරස්ස ච පණ්ඩිතස්ස ච
නගවිවරගතො ච කියායති පුතොනා අපචම්ඤ්ජා තාදිනො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සිරිවඩ්ඪො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සිරිවඩ්ඪිකෙවරගාථා.

1. 5. 2

42. වාලෙ උපවාලෙ සිසුපවාලෙ
පතිස්සතා නු ඛො විහරථ
ආගතො වො වාලං විස වෙයි'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා බද්ධවනිකො රෙවනො ථෙරො ගාථං
අභාසිත්ථා'ති.

බද්ධවනිකරෙවනකෙවර ගාථා.

1. 5. 3

43. සුමුතතිකො සුමුතතිකො සාහු සුමුතතිකොමහි තිඨි බුජ්ජකෙහි
අසිතාසු මයා නඛගලාසු මයා කුද්දලාසු¹ මයා
යදිපි ඉධමෙව ඉධමෙව අපවා පි අලමෙව අලමෙව
කියා සුමඛගල කියා සුමඛගල අපමතොනා විහර සුමඛගලා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සුමඛගලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුමඛගලකෙවරගාථා.

1. 5. 4

44. මහං වා අමම රොදනති යො වා ජීවං න දිස්සති
ජීවනං මං අමම පස්සනති කස්මා මං අමම රොදසි'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සාහුකෙවරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සාහුකෙවරගාථා.

1. 5. 5

45. යථාපි හඤ්ඤා ආජ්ඣෙඤ්ඤා බලිත්වා පතිතිට්ඨති
ථවං දස්සනස්මපනතං සමමාසමබ්බුද්ධිසාවකනති.

ඉතං සුදං ආයස්මා රමණීයවිහාරිකෙවරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

රමණීයවිහාරිකෙවරගාථා

1. 5. 1

41. විදුලිහු වේහාරපථිකයා හේ ද පාණ්ඩවපථිකයා හේ ද විවරයෙහි (අතර) වැටෙති. අනුපම වූ තාදිහු (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) හේ පුත්‍ර තෙම පථිකගුහාගත වූ බ්‍යාන කෙරේ යයි.

මෙසේ සිරිවක්‍ඛ සථවිරයන් වහන්සේ ...

සිරිවක්‍ඛ සථවිරගාමා යි.

1. 5. 2

42. වාලා උපවාලා සිසුපවාලා හෙරණ්‍හි, (තෙපි) සිහි ඇති වෑ වෙහෙවු ද? (තිස්සණු තුවණ ඇති බැවින්) වාලවෙසී ස්වරූප වූ තොප හේ මසිල් (සාරිසුන්) තෙරණුවෝ ආහ සි.

මෙසේ ... බදිරවනියරෙවත සථවිරයන් වහන්සේ ...

බදිරවනියරෙවත සථවිරගාමා යි.

1. 5. 3

43. මොනවට මිදුණෙමි, මොනවට මිදුණෙමි, තුන්කුදුයෙන් (මම) මැනැවින් මිදුණෙමි වෙමි, මා දැකැත්තෙන් මිදීම යැ, මා නගුලින් මිදීම යැ, මා හුදුල්ලෙන් මිදීම යි ඉදින් (ඒ අසිතාදිය) මෙහි මැ වුව ද මෙහි මැ වුව ද එතෙකුදුවන් (එසින්) කම් නැත, කම් නැත, සුමභගලයෙනි, බ්‍යාන වඩව, සුමභගලයෙනි, බ්‍යාන වඩව, අප්‍රමතන වෑ වාසය කරව සුමභගලයෙනි යි.

මෙසේ ... සුමභගල සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුමභගල සථවිරගාමා යි.

1. 5. 4

44. මැණියනි, මළහුට හෝ දිවිවැටෙන යමෙක් නො පැතේ නම් (බහුට) හෝ හඬති. මැණියනි, දිවිවැටෙන මා දක්මින් මැණියනි, කවර හෙයකින් මට හඬවු ද? යි.

මෙසේ ... සානු සථවිරයන් වහන්සේ ...

සානු සථවිරගාමා යි.

1. 5. 5

45. යමහේ සොදුරු වූ ආජානියවෘෂහයා පැකිලෑ වහා නැගී සිටුනේ ද, එහෙයින් දඬිනසමපන්න වූ සමාස්සමුද්ධායුධක වූ මා සලකව යි.

මෙසේ ... රමණියවිහාරී සථවිරයන් වහන්සේ ...

රමණියවිහාරී සථවිරගාමා යි.

1. 5. 6

46. සඤ්ඤාං පබ්බජිතො අභාරස්මානගාරියං
සති පඤ්ඤා ව මෙ වුද්ධා විතතං ව සුසමාහිතං
කාමං කරස්ස රූපාති තෙව මං බ්බසිසසි¹ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සම්මුද්ධිකෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

සම්මුද්ධිකෙරගාථා.

1. 5. 7

47. නමො තෙ වුද්ධිවිරජු විපාසුතොසි සබ්බධි
කුසාපදානෙ විහරං විහරාමි අනාසවො³ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා උජ්ජයො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

උජ්ජයකෙරගාථා.

1. 5. 8

48. යතො අහං පබ්බජිතො අභාරස්මානගාරියං
නාතිජානාමි සඤ්ඤාං අනරියං දෙසසංහිත³නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සඤ්ඤො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

සඤ්ඤකෙරගාථා

1. 5. 9

49. විහවිහාතිනදිතෙ සිප්පිකාතිරුතෙති ට
න මෙ තං ඵද්දති විතතං ඵකතතිරුතං හි මෙ³ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා රාමණෙය්‍යකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

රාමණෙය්‍යකකෙරගාථා.

1. 5. 10

50. ධරණි ව සිඤ්ඤා² වාති මාලුතො විජ්ජනා වරති නගෙ
උපසමනති³ විතකකා විතතං සුසමාහිතං මම³ති.

ඉදං සුදං විමලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා²ති.

විමලකෙරගාථා.

පඤ්ඤා වගෙහා.

නසුද්දානං:

සිරිවඩෙසා රෙවතො ථෙරො සුමභ්‍යලො සාක්ඛසභයො
රමණියවිහාරි ව සම්මුද්ධිඋජ්ජයසඤ්ඤා
රාමණෙය්‍යො ව සො ථෙරො විමලො ව රණ්ණකො³ති.

1 බ්බසිසසි - PTS

2 සිව්වසි - PTS

3 උපසමනති - PTS

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 5. 6

46. මම සැදූහැයෙන් ගිහිගෙන් (නික්ම) පැමිණියෙමි. මා ගේ සමානියන් ප්‍රඥවන් (අභිනන්ධය හෙත්) වැඩුණහ, සිතත් මොනොවට සමානිත වෙයි, (මාරග) කැමැති සේ විප්‍රකාර කරව, (තෝ එසින්) මා නොපෙළුන්නෙහි මැයි.

මෙසේ ... සමිඤ්ඤ සථවිරයන් වහන්සේ ...

සමිඤ්ඤ සථවිරගාථා යි.

1. 5. 7

47. බුද්ධවිරයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේට නමසකාර වේවා! (මුඛ වහන්සේ) සියලු සංසකාරගතයෙහි මොනවට මිදුණු හැ, (මම) මුඛ වහන්සේ ගේ ප්‍රතිපත්තිවශ්ඤායෙහි වෙසෙන්නෙමි ආශ්‍රව රහිත වැ වෙසෙමි යි.

මෙසේ ... උජ්ජය සථවිරයන් වහන්සේ ...

උජ්ජය සථවිරගාථා යි.

1. 5. 8

48. යම් තැනෙකැ පටන්ගෙන මම ගිහිගෙන් (නික්ම) පැවිද්දට පැමිණියෙමි ද, එතැන් සිට දෙමසෙන් යුක්ත වූ (එහෙයින් මැ) අනායාසී වූ සංකල්පයක් (ඉපැදූවූවා) නො දැනිමි.

මෙසේ ... සඤ්ජය සථවිරයන් වහන්සේ ...

සඤ්ජය සථවිරගාථා යි.

1. 5. 9

49. වටුවන්ගේ හඬට (හැඩිම නිසා) ද හුනුපුපුවන් ගේ නොහොත් දඩුලෙහෙහුන් ගේ හඬට (හඩින්) ද මා ගේ ඒ සිත නොසැලෙයි. යම් හෙයකින් මා සිත නිවන් අරමුණු කොට පවති ද එහෙයින් යි.

මෙසේ ... රාමණෙය්‍ය සථවිරයන් වහන්සේ ...

රාමණෙය්‍ය සථවිරගාථා යි.

1. 5. 10

50. දෙරණ ද තෙමෙයි, සිහිල්සුලං හමයි, අහසැ විදුලි කොටයි, මා ගේ විතකීයෝ සන්තිදෙනි, (එහෙයින්) මැ සිත ද සමානිත වී යයි.

මෙසේ ... විමල සථවිරයන් වහන්සේ ...

විමල සථවිරගාථා යි.

පඤ්චම වගීය යි.

උද්‍යානය:

සිරිවඩ්ඪ සථවිර යැ, බද්ධවතීයරෙවත සථවිර යැ, සුමඛගල සථවිර යැ, සානු සථවිර යැ, රමණීයවිහාරී සථවිර යැ, සමිඤ්ඤ සථවිර යැ, උජ්ජය සථවිර යැ, සඤ්ජය සථවිර යැ, රාමණෙය්‍ය සථවිර යැ, විමල සථවිර යැ යි පස් වැනි වගීයෙහි තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 6. 1

51. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා
විතතං සුසමාහිතං ච මය්ගං
අථ වෙ පත්ථයසි පවස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගොබ්බකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ගොබ්බකෙථෙරගාථා.

1. 6. 2

52. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා
විතතං සුසමාහිතං ච කායෙ
අථ වෙ පත්ථයසි පවස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුඛානුත්ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

සුඛානුත්ථෙරගාථා.

1. 6. 3

53. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා
තස්සං විහරාමි අපමනෙනා
අථ වෙ පත්ථයසි පවස්ස දෙවා'ති

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වලලියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

වලලිකෙථෙරගාථා.

1. 6. 4

54. වස්සති දෙවො යථා සුගීතං
ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා
තස්සං විහරාමි අදුනියො
අථ වෙ පත්ථයසි පවස්ස දෙවා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උතතිසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

උතතිසෙථෙරගාථා.

1. 6. 5

55. ආසද්දි කුටිකං කත්ථා ඔගස්ස අඤ්ඤානං වතං
තිස්සො විජ්ජා අනුපපන්නා කතං බුද්ධිය සාසන'නති

ඉත්ථං සුදං අඤ්ඤානවතියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අඤ්ඤානවතියෙථෙරගාථා.

1. 6. 6

56. කො කුටිකායං භිකූ භු කුටිකායං
විහරාගො සුසමාහිත විතෙනා
ඵලං ජානාහි ආට්ඨසො
අමොඝා හෙ කුටිකා කතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුටිවිහාරිත්ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කුටිවිහාරිත්ථෙරගාථා.

1. 6. 1

51. සොදුරු ගැයුමක් සෙයින් වැසි වසී, මා හේ කිලිය සොයනලද, පරිභොගසුඛ හා පියු වාකවුළු ඇත. මා හේ සිත ද (නිවන් අරමුණෙහි) මොනොවට එකඟ විය. මෙසය දැන් රිසියෙයි නම් වස්ව යි.

මෙසේ ... ගොඩක සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගොඩක සථවිරගාථා යි.

1. 6. 2

52. සොදුරු ගැයුමක් සෙයින් වැසි වසී, මා හේ කිලිය සොයනලද, පරිභොගසුඛ හා පියු වාකවුළු ඇත. (මා හේ සිත ද කාශියාසී අරමුණෙහි ලා) මොනොවට එකඟ විය. මෙසය දැන් රිසියෙයි නම් වස්ව යි.

මෙසේ ... සුඛාත්‍ය සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුඛාත්‍ය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 3

53. සොදුරු ගැයුමක් සෙයින් වැසි වසී, මා හේ කිලිය සොයනලද. පරිභොගසුඛ හා පියු වාකවුළු ඇත. ඒ කිලියෙහි නො පමා වැ වෙසෙමි. මෙසය, දැන් රිසියෙයි නම් වස්ව යි.

මෙසේ ... වලලිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

වලලිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 4

54. සොදුරු ගැයුමක් සෙයින් වැසි වසී, මා හේ කිලිය සොයනලද, පරිභොගසුඛ හා පියු වාකවුළු ඇත, එහි එකලා වැ වෙසෙමි. මෙසය, දැන් රිසියෙයි නම් වස්ව යි.

මෙසේ ... උතතිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

උතතිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 5

55. අඳුන්වනයට වැදූ දික්භලාසුච්ච කුරිය කොට ගෙන (වෙසෙ-
මින් මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යා ලබනලදු. බුද්ධසුත්ත කරනලදු යි.

මෙසේ . අඤ්ඤානවතිය සථවිරයන් වහන්සේ . .

අඤ්ඤානවතිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 6

56. කුරියෙහි කවරෙක් ද? කුරියෙහි විතරාග වූ මොනොවට සත්ත්‍යත්ව සිතැති මහණෙක්ම. 'තා හේ කුරිය සඵල කරනලදු' යි මෙසේ දනා යි.

මෙසේ ... කුරිවිභාරිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

කුරිවිභාරිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 7

57. අයමාහු පුරාණීයා කුරි අඤ්ඤා පඤ්ඤා නවං කුරිං
අංසං කුරියා විරාජය දුක්ඛා භික්ඛු පුත නවං කුරී'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං අයසමා දුතියකුරිවිහාරිකේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

දුතියකුරිවිහාරිකේරගාථා.

1. 6. 8

58. රමණීයො මෙ කුරිකා සද්ධාදෙය්‍යා මනොරමා
න මෙ අපේඛා කුමාරිති යෙසං අපේඛා තභිං ගච්ඡං නාරියො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං අයසමා රමණීයකුරිකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

රමණීයකුරිකාකේරගාථා.

1. 6. 9

59. සද්ධායාහං පබ්බජිතො අරඤ්ඤා මෙ කුරිකා කතා
අපමනො ව අතාපි සමපජානො පතිස්සතො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං අයසමා කොසලවිහාරිකේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කොසලවිහාරිකේරගාථා.

1. 6. 10

60. තෙ මෙ ඉරුක්ඛිංසු සඛකප්පා යදපේඛා පච්චිං කුරිං
විජ්ජාච්චිකතිං පච්චෙස්සං මානානුසයමුජ්ජති'නති.

ඉන්ද්‍රං සුදං අයසමා සිවලිකේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සිවලිකේරගාථා.

ජට්ඨා වග්ගො.

තස්සද්දානං:

ගොඨිකො ව සුමාහු ව වලලියො උත්තියො ඉසි
අඤ්ඤානවතියො ථෙරො දුච්ච කුරිවිහාරිකො
රමණීයකුරිකො ව කොසලවහසසිවලි'ති.

1. 6. 7

57. මේ පැරැණි කුටියක් විය, අත් නවකිත්‍රියක් පහත්තෙහි, මහණ,
කිත්‍රියෙහි ආයාචි හරුව, නවකුටිය දුක් එළවා යි.

මෙසේ ... දෙ වැනි කුටිමහාරිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

දුකියකුටිමහාරිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 8

58. සඤ්ඤාදෙසාධනගෙන් නිමවනලද මා ගේ මේ කුටිය සිත්කපු යා,
මට කුමරියන් ගෙන් කම් නැත. කුමරියෙහි, යම් කෙනෙකුන්ට
(කොප ගෙන්) වැඩෙක් මේ නම් එහි යව යි.

මෙසේ .. රමණීයකුටික සථවිරයන් වහන්සේ ...

රමණීයකුටික සථවිරගාථා යි.

1. 6. 9

59. මම සැදුහැගෙන් පැවිදි වීමි, මට වෙනෙහි කුටියක් කරනලද.
අප්‍රමිතා වූයෙම් කෙලෙසුන් තවන වැර ඇත්තෙම් සමාස්තප්‍රඥ
ඇත්තෙම් එළඹැ යිවි යිහි ඇත්තෙම් වෙමි යි.

මෙසේ ... කොසලමහාරිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

කොසලමහාරිය සථවිරගාථා යි.

1. 6. 10

60. යමක් ප්‍රයෝජන කොට ඇත්තෙම් කිත්‍රියට පිවිසියෙම් ද, මා ගේ
ඒ සංකල්පයෝ සමාඛ වූහ, ත්‍රිවිද්‍ය අතීත්ඵලවිමුක්ති සොයන්නෙම්
මානානුසංයන් හමිමි.

මෙසේ ... සිවලි සථවිරයන් වහන්සේ ...

සිවලි සථවිරගාථා යි.

ඡත්‍රට වර්ගි යි.

උද්දානය:

ගොඩක සථවිර යා, සුඛානු සථවිර යා, වලලිය සථවිර යා, උත්තරිය
සථවිර යා, අඤ්ඤානවතිය සථවිර යා, කුටිමහාරි සථවිර දෙනම යා, රමණීය-
කුටික සථවිර යා, කොසල සථවිර යා, සිවලි සථවිර යා යි ස වැනි වර්ගයෙහි
තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 7. 1

61. පසාති පසො පසානං අපසානං ච පසාති
අපසානො අපසානං පසානං ච හ පසාති'ති.

ඉතිං සුදං ආයස්මි විපො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

වසාසෙරගාථා.

1. 7. 2

62. එකකා මයං අරඤ්ඤ විහරාමි
අපවිඤ්ඤං ච චිතයමි දුරුකං
තස්ම මෙ ඛුක්කා පිහගන්ති
නෙරසිකා පිග සගගාමිහන්ති.

ඉතිං සුදං ආයස්මි චජ්ජුතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චජ්ජුතසෙරගාථා.

1. 7. 3

63. චුතා පතන්ති පතිතා හිඤා ච පුනරාගතා
කතා කිම්බං රතං රම්බං සුඛෙහනාගතං සුඛන්ති.

ඉතිං සුදං ආයස්මි පකෙඛා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පකෙඛසෙරගාථා.

1. 7. 4

64. දුම්භගාය උප්පන්නො ජාතො පණ්ඩිතොකුතො
කෙතුහා කෙතුනායෙව මහාකෙතුං පටිංසයිති.

ඉතිං සුදං ආයස්මි විමලො කොණ්ඩඤ්ඤ ථෙරො ගාථං
අභාසිත්ථා'ති.

1. 7. 5

65. උකෙඛපකචචචේස්ස සබ්බලිතං ඛුක්කි වසොගි
තං හාසති ගගට්ඨානං සුතිසින්නො උලාරපාමොජේ'ති.¹

ඉතිං සුදං ආයස්මි උකෙඛපකචචචේස්ස ථෙරො ගාථං
අභාසිත්ථා'ති.

උකෙඛපකචචචේස්සෙරගාථා.

1. 7. 1

- 61. දඤ්ඤාසම්පන්න වූ ආර්ය තෙමේ අවිපරිත කොට දක්නා ආර්යයා දකී, අවිපරිත කොට නො දක්නා පාඨජ්ජනයා ද දකී. අවිපරිතඥාන-යෙන් තොර වූ අකුබාලපාඨජ්ජන තෙමේ ආර්යයාත් අනාර්යයාත් නො දක්නේ ය යි.

මෙසේ ... වස සංවිරයන් වහන්සේ ...

වස සංවිරගාථා යි.

1. 7. 2

- 62. වනයෙහි හැරදමිනලද දරකඛක් හෙයින් අපි හුදෙකලාවමෝ වෙනෙහි වසමහ, සංඝිගාමීන් (කාමැති වහ) තිරිසතුන් හෙයින් බොහෝ දෙනා මට කාමැති වෙත්.

මෙසේ ... වජ්ජුත්ත සංවිරයන් වහන්සේ ...

වජ්ජුත්ත සංවිරගාථා යි.

1. 7. 3

- 63. මාංශපේශය ඉවින් ගිලිහුණී අනුක්‍රමයෙන් වැටෙමින් (බිමැ) පතිත වූ යැ, එතෙකුදුවත් (උකුස්සෝ) ගිජු වූවාහු වටාලා ආහ. ව්‍යුත් වූවාහු නිරයාදියෙහි හෙති, හුණුවාහු ද කාමාදිහවයෙහි ගිජු වූවාහු වටාලා ආවාහු මැයි, මා විසින් (පරිඤ්ඤාදි සොලසවිධ) කාතෘක කරනලද යැ, රමණක කළ පුත්ත (තිවහ) රමණක කරන ලද යැ (විදශිනා මාගී) සුවයෙන් (එල-නිඵාණ) සුවය ලබන ලද යි.

මෙසේ ... පකඛ සංවිරයන් වහන්සේ ...

පකඛ සංවිරගාථා යි.

1. 7. 4

- 64. හෙළ කෙහෙළි ඇතියහු (බිම්භර රජහු) නිසා අඛිපාලිය කෙරෙහි උපන්නේ (මාන) ධවජය නැසුයේ ප්‍රඥ (කෙතුයෙන්) මා කෙලෙස් මරනු අභිභවනය කෙරේ යි.

මෙසේ ... විමලකොණ්ඩකුඤ්ඤ සංවිරයන් වහන්සේ ...

විමලකොණ්ඩකුඤ්ඤ සංවිරගාථා යි.

1. 7. 5

- 65. උකෙඛපකට්ඨවිජ් මහණහු විසින් හවුරුදු බොහෝ ගණනකින් සිත්ති ලා රැස් කරනලද යම් දහමෙක් වේ ද, හෙ විමුක්තායතන-ශිෂියෙහි සිටියේ උදර වූ ප්‍රමොදය ඇති වූ ඒ දහම ගිහියනට දෙශනා කෙරේ යයි.

මෙසේ .. උකෙඛපකට්ඨවිජ් සංවිරයන් වහන්සේ ...

උකෙඛපකට්ඨවිජ් සංවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 7. 6

66. අනුසාසි මහාවිජේ, සබ්බධම්මානපාරගු
නසාසං ධම්මං සුචාන විහාසිං සතතිකෙ සතො¹
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සංසත'න්ති.

ඉතං සුදං අංගස්මි, මෙසියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ත'ති.

මෙසියජෙට්ඨගාථා.

1. 7. 7

67. කිලෙසා කුසිප්පා මිත්තං භවා සබ්බෙ සමුහතා
විකම්මේ ජාතිසංසාරො නන්ති දුති සුභබ්බවො'ති.

ඉතං සුදං අංගස්මි, එකධම්මසවනියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ත'ති

එකධම්මසවනියජෙට්ඨගාථා

1. 7. 8

68. අභිවේතසො අප්පමිජ්ජනො මුතිනො මොනපථෙසු සික්ඛනො
සොකා හ භවන්ති තාදිනො උපසන්නස්ස සද්ද සතිමනො'ති.

ඉතං සුදං අංගස්මි, එකදුතියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ත'ති.

එකදුතියජෙට්ඨගාථා

1. 7. 9

69. සුචාන ධම්මං මහතො මහාරහං
සබ්බඤ්ඤාභවරොන දෙසිතං
මිත්තං පපජ්ජි අමිතස්ස පත්තියා
සො ගොගකෙඛමිත්ත පථස්ස කොවිදෙ'ති.

ඉතං සුදං අංගස්මි, ජනෙනා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ත'ති.

ජනනජෙට්ඨගාථා

1. 7. 10

70. සීලමේව ඉධ අග්ගං පඤ්ඤාචා පහ උත්තමො
මහුස්සෙසු ව දෙවෙසු සීලපඤ්ඤාණතො ජග'න්ති.

ඉතං සුදං අංගස්මි, පුණ්ණො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ත'ති.

පුණ්ණජෙට්ඨගාථා.

සතනුගමා වගෙගා

තසුදුතනං:

වසො, ව චර්ජුතෙනා, ව පකෙඛා, විමිලකොණ්ඩඤ්ඤා
උකෙඛපකට්ඨවෙජා, ව මෙසියො, එකධම්මකො,
එකදුතියචර්තනා, ව පුණ්ණජෙට්ඨරො, මහබ්බලො'ති.

1. 7. 6

66. සියලු ධම්මයන් ගේ පරතෙරට ගිය මහාවිර වූ සඵඥයන් වහන්සේ (මට) අවමාද කළහ, මම උන් වහන්සේ ගේ දහම අසා සිහි ඇති වූ උන්වහන්සේ කෙරෙහි විසිමි. (ඒ මා විසින්) ත්‍රිපිඤ්ඤ ලබන ලදි. බුදුසසුන් කරනලදි යි.

මෙසේ ... මෙයිය සඵවිරයන් වහන්සේ ...

මෙයිය සඵවිරගාමා යි.

1. 7. 7

67. මා, විසින් කෙලයයෝ දවනලදහ. සියලු (කාමාදි) භවයෝ නසන ලදහ, ජාතිසංසාරය වෙසෙසින් ක්‍ෂය විය. දැන් පුනර්භව-යෙක් නැතැ යි,

මෙසේ ... එකධම්මසමනිය සඵවිරයන් වහන්සේ ...

ඒකධම්මසමනිය සඵවිරගාමා යි.

1. 7. 8

68. අභිවිත්ත සඛ්ඛාසංඝ රහත්පලසිතැති (අනවද්‍යධම්මයෙහි සාත්තසං-ක්‍රියා විසින්) අප්‍රමාදවිහරණ ඇති මොනපටි (සත්තිස්සොධි-පාක්ඛිකධම්ම) යෙහි හික්මෙන තාදිගුණ ඇති උපගාන්ත වූ හැම කල්හි සොඳිමක් වූ මුනිවිරයාගට ගොකයෝ නොවෙත් යයි.

මෙසේ ... එකුදනිය සඵවිරයන් වහන්සේ ...

ඒකුදනිය සඵවිරගාමා යි

1. 7. 9

69. උතුම් වූ සඵඥභාඥනයෙන් දෙසනලද උදර වූ (විඤ්ඤා) රස ඇති (සිව්සස්) දහම භාග්‍යවතුන් කෙරෙන් අසා නිජ්ඣානාධිගමය පිණිස මඟට පිළිපත්මි. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගොගක්‍ෂෙම (නිජ්ඣාන) මාගීයෙහි නිපුණහ යි.

මෙසේ ... ඡන්ත සඵවිරයන් වහන්සේ ...

ඡන්ත සඵවිරගාමා යි.

1. 7. 10

70. මෙහි ශීලය මැ අග්‍ර යැ, එකෙකුදුවත් නුවණැත්තෝ මැ උතුම් මිනිසුන් කෙරෙහි ද දෙවියන් කෙරෙහි ද ශීල ප්‍රඥ ගෙයින් ජය (කෙලෙසුන් දිනීම) වේ යයි.

මෙසේ ... පුණ්ණ සඵවිරයන් වහන්සේ ...

පුණ්ණ සඵවිරගාමා යි.

සප්පාම වගීය යි.

උද්දානය:

වසා සඵවිර යැ, වජ්‍රිපුත්‍ර සඵවිර යැ, පක්ක සඵවිර යැ, විම්බ සඵවිර යැ, කොණ්ඩකුඤ්ඤ සඵවිර යැ, උකෙකපකට්ඨවජ්‍ර සඵවිර යැ, මෙයිය සඵවිර යැ, එකධම්මසමනිය සඵවිර යැ, එකුදනිය සඵවිර යැ, ඡන්ත සඵවිර යැ, පුණ්ණ සඵවිර යැ යි සත් වැනි විගීයෙහි තෙරවරු දහ දෙනෙකි.

1. 8. 1

71. සුසුමුමතිපුණ්ණදසසිතා මතිකුසලෙන නිවානවුත්තිතා,
සංඝෙවිත වුභිසිලිතා¹ තිබ්බානං න හි තෙන දුලලභ'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා විච්ඡපාලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

විච්ඡපාලථෙරගාථා.

1. 8. 2.

72. ගථා කමිථෙරො සුසු වඛ්ඛිතගො,
දුන්නිකඛමො ගොති පසාඛජාතො,
එවං අහං ගරිසායානිතාය
අනුමඤ්ඤ මං පබ්බජිතොමහි දානි'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ආතුමො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ආතුමථෙරගාථා.

1. 8. 3

73. ජණ්ණං ව දිස්සා දුඛිතං ව² බ්‍යාධිතං
මතං ව දිස්සා ගතමාසුසඛිතං
තතො අහං තිකඛිමිකුත පබ්බජං
පහාය කාමාති මනොරමානි'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මාණවො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මාණවථෙරගාථා

1. 8. 4

74. කාමච්ඡන්දො ව බ්‍යාපාදො පිහමිඤ්ඤං ව තිකඛිතො
උභිවිමං විවිතිච්ඡං ව සබ්බකො'ව න විජජති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සුගාමො³ ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුගාමථෙරගාථා.

1. 8. 5

75. සාධු සුචිතාන දසානං කඛිං ජිජ්ජති බුද්ධි වඛ්ඛිති
බාලමපි කරොන්ති පණ්ණිතං තස්මා සාධු සතං සමාගමො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සුසාරදො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුසාරදථෙරගාථා

1. 8. 6

76. උප්පතනොසු නිපතෙ නිපතනොසු උප්පතෙ
විසෙ අවසමානොසු රමිමානොසු නො රමෙ'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා පියඤ්ඤො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පියඤ්ඤථෙරගාථා.

1 ගංඝෙවිතවුභිසිලිතා - PTS.

2 දුඛඛිතඤ්ඤා - PTS.

3 සුගාමකො - සිගු 1, 2, PTS

1. 8. 1

71. ඉතා සියුම් වූ (සත්‍යප්‍රතිත්‍යාසනමුත්‍යාදදි) නිපුණ වූ අථයන් දක්නා සුළු ප්‍රඥයෙන් දක්න වූ යටත් පැවැතුම් ඇති මොනොවට තෙවුනාලද මාඛුසිලීන් ඇති ඔහු විසින් නිව්‍යාණය දුලිතය නො වේ මැ යි.

මෙසේ ... වච්ඡපාල සථවිරයන් වහන්සේ ...

වච්ඡපාල සථවිරයාථා යි.

1. 8. 2

72. යම්සේ හුණකිලිලක් වැඩුණු සාඛා ඇත්තේ හටගත් ප්‍රසාඛා ඇත්තේ (පදුරින්) බැහැර කළ නො හැකි වේ ද, එහෙයින් මම හෙත එතලද බිරිදගෙන් බැහැර නො කළ හැක්කෙමි වෙමි, මම දැන් පැවිදි වූයෙමි, මැණියෙනි, එය අනුදත මැනවැ යි.

මෙසේ ... ආතුම සථවිරයන් වහන්සේ ...

ආතුම සථවිරයාථා යි.

1. 8. 3

73. ජරපත් වුවකු ද දුක දුක්පත් වූ ගිලනකු ද ගිලිහුණු ආසු ඇති මල එකකු ද දුක එහෙයින් මම සිත්කලු වූ පස්කම්සුම හැරපියා ගියියෙන් කික්ම පැවිදි වීමි.

මෙසේ ... මාණව සථවිරයන් වහන්සේ ...

මාණව සථවිරයාථා යි.

1. 8. 4

74. බාහිතපාපි මහණහුට කාමච්ඡන්දය ද ව්‍යාපාදය ද විතම්භය ද උග්ඛව්වකුක්කුච්චය ද විචිකිච්ඡාව ද සජ්ජිකාරයෙන් මැ නැත්තේ ය යි.

මෙසේ ... සුයාම සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුයාම සථවිරයාථා යි.

1. 8. 5

75. (සීලාදි ගුණයෙන්) මොනොවට පිහිටුවනලද සිත් ඇතියන් ගේ දැයිය මැනවි. යම් හෙයකින් සාක සිද්දේ ද නුවණ වැඩේ ද බාලයකු පවා පණ්ණිතයකු කෙරේ ද එහෙයින් සත්පුරුෂයන් ගේ සමාගමය උතුම් වේ යයි.

මෙසේ .. සුසාරද සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුසාරද සථවිරයාථා යි.

1. 8. 6

76. (සත්‍යයන් මානාදිත්) නැගී සිටුනා කල්හි (තෙමේ) බැසැ සිටුවේ යැ, (සත්‍යයන් ගුණයෙන් හෝ සම්පවිද්දිනාගිමියෙන්) බැසැ සිටුනා කල්හි තෙමේ නැගී සිටුවේ යැ, නොහොත් (කෙලෙසුන්) නැගී සිටුනා කල්හි (අනුරූප ප්‍රත්‍යාවේක්‍ෂණයෙකින්) විකේශණය කරන්නේ යැ, (සම්පවිද්දිනාගිමියන්) බැසැ සිටුනා කල්හි නොලත්තේ යැ, (සත්‍යයන්) බබ්සරු නො වස්නා කල්හි (තෙමේ) වස්තේ යැ, (සත්‍යයන් පස්කම්ගුණයෙහි ඇලෙන කල්හි (තෙමේ) නො ඇලෙන්නේ ය යි.

මෙසේ ... පියඤ්ඤ සථවිරයන් වහන්සේ ...

පියඤ්ඤ සථවිරයාථා යි.

1. 8. 7

77. ඉදං පුරෙ විතතම්චාගි චාගිකං
 යෙනිච්ඡිකං යත්තකාමං යථාසුඛං
 තදඤ්ඤං තිග්ගහෙස්සාමි¹ යොතිසො
 හත්ථපභින්නං විත අඛ්ඤාසග්ගහො'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා හත්ථරොහපුතො ථෙරො ගාථං
 අභාසිත්ථා'ති.

හත්ථරොහපුතනථෙරගාථා.

1. 8. 8

78. අනෙකජාතිසංසාරං සන්ධිවිස්සං අතිබ්බිසං
 තස්ස මේ දුක්ඛජාතස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධො අපරඥො'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා මේඤ්ඤිසිරො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මේඤ්ඤිසිරථෙරගාථා.

1. 8. 9

79. සබ්බො රාගො පටිතො මේ සබ්බො ඥෙසො සමුහතො
 සබ්බො මේ විගතො මොහො ධිතිභුතොයම් තිබ්බුතො'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා රක්ඛිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

රක්ඛිතථෙරගාථා.

1. 8. 10

80. යං මියං පකතං කම්මං අපපං චා යදි චා බහුං²
 කබ්බිමේතං පරික්ඛිණං ඤාති දාති පුනබ්බවො'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා උග්ගො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

උග්ගථෙරගාථා

අට්ඨමො වගෙහා

හස්සසුද්දනං:

චච්ඡපාලො ච යො ථෙරො ආතුමො මාණවො ඉසි
 සුගාමො ච සුසාරඥ ථෙරො යො ච පිගඤ්ඤො
 ආරොහපුතො මේඤ්ඤිසිරො රක්ඛිතො උග්ගසච්ඡගො'ති

1 නිග්ගහිස්සාමි - PTS.

2 බහු -PTS.

1. 8. 7

77. පෙර මා ගේ මේ සිත පිසිසෙයින් පිසි තැනෙකැ සුවසේ හැසුරුණේ යැ, අද මම ඒ සිත අකුසල ගත්තකු මතැතක්නු සෙයින් නුවණින් තිගත්තෙමි යි.

මෙසේ ... හත්ථා රොහකපුත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

හත්ථා රොහකපුත්ත සථවිරගාථා යි.

1. 8. 8

78. (සසරවට) නවත්තා නුවණ නො ලබන්නෙමි නොයෙක් දෑ සියදහස් ගණන් කල් ඇවිද්දෙමි, හටගත් දුක් ඇති ඒ මා ගේ දුක් රැස (රහන්මගින්) නවුයේ වේ ය යි.

මෙසේ ... මෙණ්ඩසිර සථවිරයන් වහන්සේ ...

මෙණ්ඩසිර සථවිරගාථා යි.

1. 8. 9

79. මා ගේ සියලු රාගය ප්‍රභිණ යැ සියලු දොෂය නවුයේ යැ, මා ගේ සියලු මොහය පහ වූ බිගේ යැ, තිවුණෙමි සිහිල් බවට පැමිණියෙමි වෙමි.

මෙසේ ... රක්ඛිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

රක්ඛිත සථවිරගාථා යි.

1. 8. 10

80. මා විසින් මිද වූ හෝ බොහෝ වූ හෝ යම් කම්යක් කරනලද නම් තෙල සියල්ල ඝෘය වූයේ යැ, දැන් යම් පුනර්භවයෙක් නැතැ යි.

මෙසේ .. උග්ග සථවිරයන් වහන්සේ ...

උග්ග සථවිරගාථා යි.

අප්පට්ඨ වග්ගීය යි.

උද්දාය:

වච්ඡපාල සථවිර යැ, ආතුම සථවිර යැ, මාණව සථවිර යැ, සුගාම සථවිර යැ, සුසාරද සථවිර යැ, පියඤ්ඤ සථවිර යැ, ආරොහපුත්ත සථවිර යැ, මෙණ්ඩසිර සථවිර යැ, රක්ඛිත සථවිර යැ, උග්ග සථවිර යැ යි අට වැනි වග්ග තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 9. 1

81. යං මය පකතං පාපං පුබ්බෙ අඤ්ඤාසු ජාතිසු
ඉධෙව තං වෙදහීයං වජ්ඣ අඤ්ඤං හ විජ්ජති'ති.

ඉදං සුදං අයසමා සමිතිනුතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සමිතිගුහනඤ්ඤරගාථං

1. 9. 2

82. යෙන යෙන සුභික්ඛාති සිචාති අභයාති ච
තෙන පුතතක ගච්ඡසු මා සොභාපහතො හවා'ති.

ඉදං සුදං අයසමා කසාපො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කසාපඤ්ඤරගාථං.

1. 9. 3

83. සීහපමතො විහර රතතිඤ්චමතඤ්ඤො
භාවෙහි කුසලං ඛම්මං ජහ සීහං සමුස්සයනති.

ඉදං සුදං අයසමා සීහො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සීහඤ්ඤරගාථං.

1. 9. 4

84. සබ්බරතතිං සුපිඤ්ඤා දිවා සඛකඤ්ඤො රතො,
කුදසු¹ නාම දුමමධො දුක්ඛස්සන්තං කරස්සති'ති.

ඉදං සුදං අයසමා නිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

නිතිඤ්ඤරගාථං.

1. 9. 5

85. විතතතිමිත්තස්ස කොවිදො පව්වෙකරසං විජාතිය,
කියං නිපකො පතිස්සතො අභිගච්ඡෙයා සුඛං නිරාමිසනති.

ඉදං සුදං අයසමා සුතාගො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුතාගඤ්ඤරගාථං.

1. 9. 6

86. ඉතො ඛහිඤ්ඤා පුඤ්ඤාදිවාදිතං
මග්ගො හ නිබ්බානගමො යථා අයං,
ඉතිසු සඛකං හගවානුසාසති
සත්ථා සයං පාඤ්ඤාලොභ දස්සග'නති.

ඉදං සුදං අයසමා නාහිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

නාහිතිඤ්ඤරගාථං

1. 9. 1

- 81. පෙර අත් ජාතිවල මා විසින් යම් පවිකමෙක් කරනලද නම් ඒ කම්මිපාකය මේ අත්බැවිහි මා වින්දයුතු වෙයි, අත් කදපබ්බෙක් නැති (ඵහෙයිති) යි.

මෙසේ ... සම්නිගුහන සථවිරයන් වහන්සේ ...

සම්නිගුහන සථවිරගාමා යි

1. 9. 2

- 82. යම් යම් දිශාභාගයෙක්හි රට සුභික්ඛ ද සොම ද නිර්භය ද සුතණ්ණවෙති, එතැන්හි යව, (අත් නැත්ති ගොස්) නාගමක් සොවින් පෙළෙව යි.

මෙසේ ... කාශ්‍යප සථවිරයන් වහන්සේ ..

කාශ්‍යප සථවිරගාමා යි.

1. 9. 3

- 83. එම්බා සිහය, අප්‍රමන්‍ය (ගතිසම්පජ්ඣාදා ඇති) වෑ වාස කරා දවරය හෝ කුසිත වෑ කුසල්දහම් වඩව, අත්තමහාවය වහ, දුරුකරව යි.

මෙසේ ... සිහ සථවිරයන් වහන්සේ ...

සිහ සථවිරගාමා යි.

1. 9. 4

- 84. මුළුරු නිද්ධිට දහවල් ගණසඛගණිකායෙහි ඇලණි දුමුත්තා කවරද නම් සසරදුක් කෙළවර කරන්නේ ද යි.

මෙසේ ... නිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

නිත සථවිරගාමා යි

1. 9. 5

- 85. භාවනා විත්තයා හේ නිමිත්තග්‍රහණයෙහි දක්ෂ වූ ප්‍රච්චේකරයා වෙසෙසින් දහ ධ්‍යාන කරන පාරිභාරික නුවණ ඇති එළඹෑ සිටි සිහි ඇති මහණ තීරාමිසසුඛය ලබන්නේ ය යි.

මෙසේ .. සුනාග සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුනාග සථවිරගාමා යි.

1. 9. 6

- 86. මේ නිළාණගාමිමායීය යම්සේ වේ ද එබඳු මාගීයෙක් මෙයින් බැහැර වෙත් වෙත් රහත් බැව් කියන සුල්ලන් (භානාභිජාතයන්) ව නානෑ යි භාග්‍යවත් ශාස්ත්‍රාත් වහන්සේ තමන් වහන්සේ අත්ලෙහි තුබුණින් සෙයින් දක්වමින් හික්කුසඛ්‍යයාට අනුගාමනය කරන සේකැයි

මෙසේ .. නාගිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

නාගිත සථවිරගාමා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

1. 9. 7

87. ඛනිං දිට්ඨං යථාභූතං භවා සබ්බෙ පදුලිතා,
විකම්භො ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුනඛහමො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මො පව්ඨෙතා ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

සම්මුඛසෙවරගාථං

1. 9. 8

88. අසකම්භං චත අත්තානං උභ්භං උදකං ජලං
වුය්‍යමානො මහොසෙව සම්මාති පව්ඨෙතා'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මො අජ්ජනො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

අජ්ජනසෙවරගාථං

1 9. 9

89. උත්තිණ්ණො පඤ්ඤාපලිපා පාතාලා පරිවජ්ජිතා,
මුත්තා ඔසා ච ගන්ථා ච සබ්බෙ මානා විසංභතා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මො දෙවසහො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

සම්මදෙවසහසෙවරගාථං

1. 9. 10

90. පඤ්ඤාකකිං පරිඤ්ඤාතා තිට්ඨන්ති ජිත්තමූලකා,
විකම්භො ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුනඛහමො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මො සාම්ඤ්ඤො ථෙරො ගාථං අභාසිත්වා'ති.

සාම්ඤ්ඤසෙවරගාථං

නවමො වරගගා

නසුද්දානං:

ථෙරො සමිතිගුත්තො ච කස්සපො සිහසව්‍යයො.
නිකො සුතාගො හානිකො පව්ඨෙතා අජ්ජනො ඉසි,
දෙවසහො ච යො ථෙරො සාම්ඤ්ඤො මහබ්බලො'ති.

1. 9. 7

87. පඤ්චසකකියෝ තත්ඵල පරිද්දෙන් දක්නාලදහ, සියලු හවයෝ (මාඡීඤ්හයෙන්) පලහලදහ, ජාති සංඛ්‍යාත සංසාරය වෙහෙසින් ඤාය කරනලද ශා, දෑත් පුනර්භවයෙන් නැතැයි.

මෙසේ ... පච්චික සංවිරයන් වහන්සේ ...

පච්චික සංවිරගාථා යි.

1. 9. 8

88. මහවිතුරෙහි ඉල්පියනුවකු හෙයින් තමා සසර නමැති දිය-පහරින් තිවත් නමැති ගොඩබිමැ නගාසිටුවන්නට එකානතයෙන් පොහොසත් වීම. (කුමක් හෙයින් යත්) මම සිසුසත් පිළිවිද දැනීම ද (එහෙයින්) යි.

මෙසේ ... අජජන සංවිරයන් වහන්සේ ...

අජජන සංවිරගාථා යි

1 9. 9

89. පඛක (මිඩ) පලිප (මහමඩ) සංඛ්‍යාත කාමරාගල්ඤ්ජරාගයෝ, තරණය කරනලදහ, පාතාල සංඛ්‍යාත මිථ්‍යාදූෂටිහු දුරු කරන ලදහ, (කාමාදි ඔසයෙන් ද (අභිධ්‍යාදි) කායග්‍රහයෙන් ද මිදුණෙමි වෙමි, සියලු මානවයෝ ඵලසුන් කරනලදහ යි.

මෙසේ ... දෙවසහ සංවිරයන් වහන්සේ ...

දෙවසහ සංවිරගාථා යි

1 9. 10

90 (මා විසින්) පඤ්චසකකියෝ පිරිසිදු දත්තාලද්දුහු ඵලසුන් වෑ සිටිති, ජාති සංඛ්‍යාත සංසාරය වෙහෙසින් ඤාය කරනලද, දෑත් පුනර්භවයෙන් නැතැයි.

මෙසේ ... සාමිදත්ත සංවිරයන් වහන්සේ ...

සාමිදත්ත සංවිරගාථා යි.

නාවම වගීය යි.

උද්දානය:

සමිතිගුත්ත සංවිර ශා, කසස සංවිර ශා, සිහ සංවිර ශා, තිත සංවිර ශා, සුනාග සංවිර ශා, භාහිත සංවිර ශා, පච්චික සංවිර ශා, අජජන සංවිර ශා, දෙවසහ සංවිර ශා, මහබලැති සාමිදත්තසංවිර ශා යි නව වෑති වගීයෙහි තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 10. 1

91. න නාථා' මතං සතරසං සුධන්තං යං මයජ්ජ පරිභුක්තං,
අපරිමිත දසසිනා ගොතමෙන බුද්ධෙන දෙසිතො ධම්මො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා පරිපුණ්ණකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පරිපුණ්ණකථෙරගාථා.

1. 10. 2

92. යස්සාසවා පරිකම්භො ආභාරෙ ච අනිසසිතො,
සුඤ්ඤානා අනිමිතො ච විමොක්ඛො යස්ස ගොචරො,
ආකාසෙව සකුන්තානං පදං තස්ස දුරන්තයනති.

ඉතං සුදං ආයස්මා විජයො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

විජයථෙරගාථා.

1. 10. 3

93. දුක්ඛා කාමා ඵරක න සුඛා කාමා ඵරක,
යො කාමෙ කාමයති දුක්ඛං සො කාමයති ඵරක,
යො කාමෙ න කාමයති ඵරක දුක්ඛං සො න කාමයති ඵරකා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ඵරකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ඵරකථෙරගාථා

1. 10. 4

94. නමො හි තස්ස භගවතො සකාසුත්තස්ස සිරිමතො,
තෙනායං අග්ගප්පතෙන අග්ගො ධම්මො සුදෙසිතො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා මෙත්තජී ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මෙත්තජීථෙරගාථා

1. 10. 5

95. අකොභං භතතෙතොසම් කන්තාරභානපකකන්තො,¹
සයමානො' පි ගච්ඡිස්සං න සභායෙන පාපෙනා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා චක්ඛුපාලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චක්ඛුපාලථෙරගාථා.

1. 10. 6

96. එකපුප්ථං චිජ්ඣාන අසිතිං වස්සකොට්ඨො,
සග්ගෙසු පරවාරෙච්ඡා සෙසකෙනමි නිබ්බුතො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා බණ්ඩසුමනො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

බණ්ඩසුමනථෙරගාථා.

1. 10. 1

91. මා විසින් දන් යම් අමාතයෙක් චලදනාලද ද, එසෙයින් සතරස මනුෂ්‍යභෝජනය ද සුඛා දිව්‍යභෝජනය ද අභිමත නො වෙයි, අපරිමිත වූ ඥෙග දක්නාසුලු ගොසුම්ගොත් වුදුන් විසින් තිප්පිණ්ඩම්ම දෙසනලදු යි.

මෙසේ ... පරිපුණ්ණත සංවිරයන් වහන්සේ ...

පරිපුණ්ණත සංවිරයාථා යි.

1. 10. 2

92. යමක්භටි (කාමාදි) ¹ ආසුචයෝ ක්‍ෂය වූවාහු ද, යමෙකුත් ආකාරයෙහි (කාමණාද්වටිනිසුග විසින්) නො බැදුණේ ද, යමක්භටි ගුණත අභිමතත (අපුණ්ණිත) (ගත ත්‍රිවිධ) විමොක්‍ෂය ගොවර වේ ද ඒ රහත්හු ගේ පියසටහන අහසා සියොතුන් මග මෙන් නො දතහෙත්තේ යයි.

මෙසේ ... විජය.සංවිරයන් වහන්සේ ...

විජය සංවිරයාථා යි.

1. 10. 3

93. ඵරකයෙති, කාමයෝ දුඛගහ, ඵරකයෙති, කාමයෝ සුඛයෝ නොවෙති, ඵරකයෙති, යමෙක් කාමයන් කාමැති වේ නම් හෙතෙම දුක් කාමැති වෙයි, ඵරකයෙති, යමෙක් කාමයන් නො කාමැති වේ නම් හෙතෙම දුක් නො කාමැති වේ යයි.

මෙසේ ... ඵරක සංවිරයන් වහන්සේ ...

ඵරක සංවිරයාථා යි.

1. 10. 4

94. ලිමිත් වූ ශාක්‍යසුත්‍ර වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නමසකාර වේවා, (සියලු ගුණයෙන්) අගතැන් පැමිණි උන් වහන්සේ විසින් මේ උතුම් වූ (නව ලොවුතුරු) දහම් අවිපරිත කොට දෙසනලද්දේ වේ යයි.

මෙසේ ... මෙතතථි සංවිරයන් වහන්සේ ...

මෙතතථි සංවිරයාථා යි.

1. 10. 5

95. මම නටතෙන් ඇත්තෙමි අති වෙමි, කතරඅදන් මගට පැමිණි-
යෙමි වෙමි, හෝතෙමි නවුදු පාපමිත්‍රයකු සමග නො යමි.

මෙසේ ... චක්ඛුපාල සංවිරයන් වහන්සේ ...

චක්ඛුපාල සංවිරයාථා යි.

1. 10. 6

96. එක් (සමත්) මලක් පුද අසු කෙළක් හවුරුදු සගසුව විදෑ ඒ පුණ්‍යකම්මා ගේ ශේෂයෙන් පිරිනිවිසෙමි වෙමි.

මෙසේ ... බණ්ඩසුමන සංවිරයන් වහන්සේ ...

බණ්ඩසුමන සංවිරයාථා යි.

1. 10. 7

97. හිනා සතපලං කංසං සොවණ්ණං සතරාජිකං,
අගග්ගිං මතතිකාපතනං ඉදං දුතියංභිසෙවන'නති.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා තිස්සො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

තිස්සසේවරගාථා.

1. 10. 8

98. රූපං දිස්වා සති මුට්ඨං පියතිමිතනං මනසිකරොනො,
සාරතභවිතො; වෙදෙති තං ච අජේඛාස නිට්ඨති,
තස්ස වඩ්ඪන්ති ආසවා හවිමුලා හවගාමිනො'ති.¹

ඉන්දං සුදං ආයස්මා අභයො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අභයසේවරගාථා.

1. 10. 9

99. සද්දං සුභා සති මුට්ඨං පියතිමිතනං මනසිකරොනො,
සාරතභවිතො; වෙදෙති තං ච අජේඛාස නිට්ඨති,
තස්ස වඩ්ඪන්ති ආසවා සංසාරමුපගාමිනො'ති.²

ඉන්දං සුදං ආයස්මා උත්තියො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

උත්තියසේවරගාථා.

1 10. 10.

100. සම්මපාධානසම්පන්නො සතිපට්ඨානගොචරො,
විමුතතිකුසුමසඤ්ජනො පරිනිබ්බිස්සතාසාවො'ති.

ඉන්දං සුදං ආයස්මා දෙවසභො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

දෙවසභසේවරගාථා.

දසමො වග්ගො.

තසුඤ්ඤා

පරිපුණ්ණකො ච විජයො ඵරකො මේත්තජ් මුනි,
චක්ඛුපාලො බණ්ඩසුමනො තිස්සො ච අභයො³ නථා,
උත්තියො ච මහාපඤ්ඤා ථෙරො දෙවසභො පි වා'ති.

1. හවිමුලාපගාමිනො - පිටු.

2. සංසාරං උපගාමිනො - පිටු. 1, 2. 3. තිස්සො අභයො ව - PTS.

1. 10. 7

97. සියක් පලමක් අභයා නොයෙක් රූපලේඛා ඇති රත්මුවා නලිය හැරැදමා මැටිමුවා පඟක් ගනිමි, මේ මා ගේ දෙ වැනි අභිෂෙකය යි.

මෙසේ ... තිස්ස සංවිරයන් වහන්සේ ...

තිස්ස සංවිරගාථා යි.

1. 10. 8

98. ප්‍රියතිමිත්ත මෙතෙහි කරනුවක්හට රූ අරමුණ දකැ යිහි මූලාච්ඡද, ඇලුණු සිතැති හෙතෙම ඒ රූපාලමභය විදගන්නේ වේ ද, එහි බැසැගෙන සිටුනේ ත් වේ ද, ඔහුට හවශට මුල් වූ හවගාමි වූ ආසුරයෝ වැඩෙත් යයි.

මෙසේ ... අභය සංවිරයන් වහන්සේ ...

අභය සංවිරගාථා යි.

1. 10. 9

99. ප්‍රියතිමිත්ත මෙතෙහි කරනුවක්හට ශබ්දලමභයක් අභය යිහි මූලාච්ඡද, ඇලුණු සිතැති හෙතෙම ඒ ශබ්දලමභය විදගන්නේ වේ ද, එහි බැසැගෙන සිටුනේ ත් වේ ද, ඔහුට සසරට පමුණුවන ආසුරයෝ වැඩෙත් යයි.

මෙසේ ... උතතිය සංවිරයන් වහන්සේ ...

උතතිය සංවිරගාථා යි.

1 10. 10.

100. සමාක් ප්‍රධන් වීර්‍යයෙන් යුක්ත වූ සිව්වත් අරමුණු කොටැ ඇති වික්‍රිකති නමැති මලින් සැලුණු මහණ ආසුර රහිත වැ පිරිනිවෙන්නේ යි.

මෙසේ ... දේවසහ සංවිරයන් වහන්සේ ...

දේවසහ සංවිරගාථා යි.

දස වැනි වග යි.

උද්‍යුතය:

පරිපුර්ණක සංවිර යැ විජය සංවිර යැ එරක සංවිර යැ මේතනඒ සංවිර යැ වක්‍රපාල සංවිර යැ බණ්ඩුසමන සංවිර යැ තිස්ස සංවිර යැ අභය සංවිර යැ මහාප්‍රාඥ වූ උතතිය සංවිර යැ දේවසහ සංවිර යැ යි දස වැනි වගෙහි තෙරවරැ දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 11. 1

101. හිචා හිභිත්තං අනවොසිතතො
 මුඛනඛලී ඔදරිකො කුසිනො,
 මහාවරාහො'ව නිවාපපුටො
 පුනපුනං ගබ්බමුපෙති මජ්ඣ.

ඉදං සුදං ආයස්මා බෙලට්ඨානිකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

බෙලට්ඨානිකසෙඨරගාථා

1. 11. 2

102. මානෙන වස්ථිතාසෙ සබ්බාරෙසු සබ්බිලිස්සමානාසෙ,¹
 ලාභාලාභෙන මපිතා සමාධිං භාගිගච්ඡන්ති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සෙතුචෙත්ථා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති

සෙතුච්ඡෙඨරගාථා.

1. 11. 3

103. නාහං එතෙන අනිකො සුඛිතො ධම්මරසෙන තපපිතො,
 පිනානා රසග්ගමුත්තමං න ව කාහාමි විසෙත සත්ථි'න්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ඛන්ඩුරො' ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ඛන්ඩුරසෙඨරගාථා.

1. 11. 4

104. ලහුකො වත මේ කායො ජුටො ව පිතිසුඛෙන විපුලෙන.
 තුලමිව එරිතං මාපුතෙන පිලවතිමි මේ කායො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ඛිතකො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ඛිතකසෙඨරගාථා.

1. 11. 5

105. උකකණ්ඨිතොපි න වසෙ රමමානොපි පකකමේ,
 නතෙව්වානත්ථංගිතං වසෙ වාහං විචකඛණො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මලිතවිලොහා ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මලිතවිලහසෙඨරගාථා.

1. 11. 6.

106. සතලිඛිතස්ස අත්ථස්ස සතලකඛණධාරිතො,
 එකභිකදස්සි දුමෙමධො සතදස්සි ව පණ්ඨිතො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සුගෙමනො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සුගෙමනසෙඨරගාථා.

1. 11. 1

101. ගිහි බව හැරැපියා වාසා තිම කළ ආයතීවාස නැති (ආතව බණ්ණයෙහි) මුව මා නගුල කොට ඇති උදරපුරණයෙහි නියැලුණු කුසිත වූ අශුභ තෙමේ (කුඩු ආදී) හුරුබකින් පුස්තාලද මහභූරුකු මෙන් පුහපුහා ගතීවාසයට පැමිණේ යයි.

මෙසේ ... බෙලට්ඨානික සථවිරයන් වහන්සේ ...

බෙලට්ඨානික සථවිරගාමා යි.

1. 11. 2

102. (නවවිධ) මානසෙන් නුළුවාහු සකිතධම්මයන් විෂයෙහි (තෘෂණාදී) විසින් කෙලෙසෙන්නාහු ලාභාලාභ ගෙයින් මඩනාලද්දහු විතතසමාගිය නො ලබන් යයි.

මෙසේ ... සෙතුච්ඡ සථවිරයන් වහන්සේ ...

සෙතුච්ඡ සථවිරගාමා යි

1. 11. 3

103. මම තෙල ආමිසරසයෙන් ප්‍රයෝජන ඇත්තෙමි නො වෙමි, ධර්මයෙන් පුබ්බසයෙමි, පුබ්බසයෙමි, උතුම් වූ අග්‍ර (දහම්) රතය පානග කොට (පස්කම්පුව) විෂය සම්ම සත්වය නො කරන්නෙමි

මෙසේ ... බඤ්ඤ සථවිරයන් වහන්සේ ...

බඤ්ඤ සථවිරගාමා යි

1. 11. 4

104. මා ගේ සිරුර එකත්තෙන් ලුහු වූයේ වෙයි, මහත් වූ ප්‍රීති-පුබ්බයෙන් පහස්තාලද්දෙන් වෙයි, මා ගේ සිරුර පුළුඟින් නගන ලද පුළුන්රොදක් සෙයින් (අහස්නි) පාවේ යයි.

මෙසේ ... බිතක සථවිරයන් වහන්සේ ...

බිතක සථවිරගාමා යි.

1. 11. 5

105. මම උකට්ඨයෙමි නමුදු වෙසෙමි, බැහැර නො යෙමි, ඇලෙහුයෙමි නමුදු පියාගෙමි, නො වෙසෙමි, නුවණැති මහණ අතළු එළවල වාසග නො කරන්නේ මා යි.

මෙසේ ... මලිතවමහ සථවිරයන් වහන්සේ ...

මලිතවමහ සථවිරගාමා යි.

1. 11. 6

106. නො එක් ලිඛග ඇති නො එක් ලක්ෂණ ධරන අභියා ගේ එක් අභියායක් දක්නාපුලු වූයේ දුෂප්‍රාඥ වෙයි. නො එක් අභිය (සියල්ල) දක්නාපුලු වූයේ මා ප්‍රාඥ වේ යයි

මෙසේ ... සුභෙමනන සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුභෙමනන සථවිරගාමා යි.

1 11. 7

107. පබ්බජිං තුලසිනාන අගාරස්මානගාරිං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පාදතා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉදං සුදං අයස්මා ධම්මසමො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ධම්මසමනෙරගාථා.

1. 11. 8

108. ස විසංවස්සගතිකො¹ පබ්බජිං අනගාරිං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පාදතා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉදං සුදං අයස්මා ධම්මසමපිතුනෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ධම්මසම පිතුනෙරගාථා

1. 11. 9

109. න නුතායං පරමතිතානුකම්පිනො
රහොගනො අනුචිතභේති සාසනා,
තථාහයං විහරති පාකතිඤ්ඤො
මිහි යථා තරුණජාතිකා චනෙ'ති.

ඉදං සුදං අයස්මා සංඝරක්ඛිතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

සංඝරක්ඛිතනෙරගාථා.

1. 11. 10

110. නගා භගගෙහස්ස සුසංවිරුද්ධා
උදගගමෙසෙන නවෙන සිත්තා,
විවෙකකාමස්ස අරඤ්ඤාසඤ්ඤානො
ජනෙති භිග්ගො උසහස්ස කල්යාන'නති.

ඉදං සුදං අයස්මා උසහො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

උසහනෙරගාථා.

එකාදසමො වගෙගා

තස්සඥානං:

බෙලඨාතිකසෙතුච්ඡා ඛණ්ඩරො භිතකො ඉසී,
මඋච්චමො සුගෙමනො ධම්මසමො ධම්මසමපිතා,
සංඝරක්ඛිතනෙරො ච උසහො ච මහාමුතී'ති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 11. 7

107. (කාමයෙහි ආදිනව හා තෛශ්‍රමයෙහි අනුසස්) තුලනං කොට ගිණිගෙන් තික්ම සස්තෙහි පැවිදි වීම, (ඒ මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍ය ලබනලද. බුදුසසුන් කරන ලද සි.

මෙසේ ... බමමසව සථවිරයන් වහන්සේ ...

බමමසව සථවිරභාෂා සි.

1. 11. 8

108. ඒ මම (ජාතියෙන්) එක්සියවසිවස් ඇත්තෙමි සස්තෙහි පැවිදි වීම. (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍ය ලබනලද, බුදුසසුන් කරනලද සි.

මෙසේ ... බමමසවපිතු සථවිරයන් වහන්සේ ...

බමමසවපිතු සථවිරභාෂා සි.

1. 11. 9

109. මේ මහණ රහසිගත වෑ (කායවිවේකසුත්ත වෑ) පරමතිතානු-කම්පි භාග්‍යවත්තු යේ පිළිවෙත් සසුන් නො තකා සි හැසිමි. ඒ එසේ මෑ සි. මේ තෙමේ වනයෙහි තරුණ සවතාව ඇති මුවගනක සේ පියවි ඉදුරන් ඇති වෑ වෙසේ යයි.

මෙසේ .. සබ්බරක්ඛිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

සබ්බරක්ඛිත සථවිරභාෂා සි.

1. 11. 10

110: කදුමුදුන්හි මොනොවට වැඩුණු, වැසිකල්හි මහත් වූ අභිනව මේඝය විසින් තෙමනලද වෘක්‍ෂයෝ අරණ්‍යයෙහි හිඟ සංඥ ඇති විවේකය කැමැති උසහහට මතුමත්තෙහි (භාවනාවට) සුදුසුබව උපදවත් යයි.

මෙසේ ... උසහ සථවිරයන් වහන්සේ ...

උසහ සථවිරභාෂා සි

එකොළොස් වැනි වග සි.

උද්දනික:

බෙලට්ඨානික සථවිර යෑ, සෙතුච්ඡ සථවිර යෑ, බිඤ්ඤ සථවිර යෑ, බිතක සථවිර යෑ, මල්ලිකවග්ග සථවිර යෑ, සුභෙමනන සථවිර යෑ, බමමසව සථවිර යෑ, බමමසවපිතු සථවිර යෑ, සබ්බරක්ඛිත සථවිර යෑ, උසහ සථවිර යෑ යි එකොළොස් වැනි වගෙහි ඉතරවරු දස දෙනෙකි,

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

1. 12. 1

111. දුප්පබ්බජ්ජං වෙ දුර්ග්ගිච්ඡා හෙහා
ධම්මො ගම්භිරො දුර්ග්ගිගම්භො හොහා,
කිච්ඡා චුතති නො ඉතරීතරේනෙව
සුත්තං විනේනතුං සත්තමතිච්චත'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ජේතොතො පේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ජේතනිකායෙපරාදර්ශනා.

1. 12. 2

112. තෙවිජ්ජොහං මහාකායී වෙතොසමථකොපිදෙ
සද්දෙවො මෙ අනුප්පතොතො සත්තං බුද්ධස්ස සාසන'නති

ඉදං සුදං ආයස්මා චච්ඡගොතොතො පේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චච්ඡගොතනිකායෙපරාදර්ශනා.

1. 12. 3

113. අවේජාදිකා පුට්ඨසිලා ගොනඛගුලමිගාසුතා,
අමබ්බසෙව්භාලසංඤ්ඤාතො තෙ සෙලා රම්භතති ම'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා චනචචේජ්, පේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චනචචේජ්නිකායෙපරාදර්ශනා.

1. 12. 4

114. කායදුට්ඨලලභරානො හියමානමති¹ ජීවිතෙ,
සරීරසුඛගිඤ්ඤාතො කුතො සමණ සාබ්බික.'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා අබ්බිමුතොතො පේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අබ්බිමුතනිකායෙපරාදර්ශනා.

1. 12. 5

115. ඵසාවහිසාසෙ පබ්බතෙන බහුකුට්ඨසලකිකෙන,²
නෙසාදකෙන ගිරිතො යසස්සිතො පරිච්ඡේදනා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මහානාමො පේරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මහානාමනිකායෙපරාදර්ශනා.

1. 12. 6

116. ඡ ඵස්සායතනෙ හිත්වා ගුත්තආරො සුසංචුතො,
අසමුලං චම්භිතො පතොතො මෙ ආසවකඛයො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා පාරාසරියනේරො³ ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පාරාසරියනිකායෙපරාදර්ශනා.

1. හියාමානමති - PTS.

2. සලකිකෙන - ප,

3. පාරාසරිය - මජ්ඣ. PTS.

1. 12. 1

111. එකානන්තයෙන් පාවිද්ද දුෂකර යා, ශාභයෝ දුෂකරවාස ඇත්තාහු යා, දහම් ගැඹුරු වෙයි, භොගයෝ දුකසේ ලැබිය-සුත්තාහ. යමාලාහ ප්‍රත්‍යයෙන් මා අප සේ දිව්වාටුම දුක් වෙයි, එහෙයින් තිතර අතිතය මෙනෙහි කිරීම යුතුය යි.

මෙසේ ... ථේරගාමා සංවිරයන් වහන්සේ ...

ජෙනන සංවිරගාමා යි.

1. 12. 2

112. මම ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙමි මහත් ධ්‍යාන ඇත්තෙමි විතතයමථයෙහි දක්‍ෂ වූයෙමි වෙමි, මා විසින් සාධාරණ (අතීත්තය) ලබනලද්දේ ය, බුදුන් සේ අවවාදය කරනලදු යි.

මෙසේ ... වච්ඡගොහන සංවිරයන් වහන්සේ ...

වච්ඡගොහන සංවිරගාමා යි.

1. 12. 3

113. පහන්දිය ඇති පුඵල් ගලතල ඇති ගොනගුලන් (වදුරන්) හා සිහුපාසතුන් ගෙන් යුත් දියසෙවෙලින් ගැවැසිගත් ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත් යයි.

මෙසේ .. වනවච්ඡ සංවිරයන් වහන්සේ ...

වනවච්ඡ සංවිරගාමා යි.

11. 2. 4

114. දිවි ගෙවියන කල්හි කායපොෂණයෙහි තියැලුණු ශරීරසුඛයෙහි හිඳු වුවහට ශ්‍රමණ භාවයෙන් ලැබිය හැකි සාධුකිය කොසින් ලැබේ දු යි.

මෙසේ ... අධිමුත්ත සංවිරයන් වහන්සේ ...

අධිමුත්ත සංවිරගාමා යි.

1. 12. 5

115. (එම්බා මහානාමයෙනි, කමටහන් මෙනෙහි නොකරන) තෙල තෝ බොහෝ කෙළිද හා ඉදුසල්ගස් ඇති (නො එක් රැක්ලියෙන්) හාත්පසින් වැසුණු ප්‍රසිද්ධ වූ මේ 'නෙසාද' නම් පථිතයෙන් පිරිහෙන්නෙහි යයි,

මෙසේ ... මහානාම සංවිරයන් වහන්සේ ...

මහානාම සංවිරගාමා යි.

1. 12. 6

116. ආභ්‍යානම්ක භික්‍ෂාසතනය (එය පිළිබඳ කෙලෙස් නැසීම් විසින්) හැරැපියා පිහු සඳෙර ඇතිගෙමි මොනොවට සංවර වූයෙමි. මා විසින් සසරදුකට මුල (අවිද්‍යාව හා භවතාෂණාව) වමාරාදමා ආසුවක්‍ෂය (අතීතිය) ලබනලද්දේ යයි.

මෙසේ ... පාරාසරිය සංවිරයන් වහන්සේ ...

පාරාසරිය සංවිරගාමා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

1. 12. 7

117. සුචිලිතො, සුචසනො සබ්බාගරණභුසිනො,
තිස්සො චිජ්ජා අජ්ඣගමිං කතං බුභුසා සාසන'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා යසො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

යසසේරගාථා.

1. 12. 8

118. අභිසසේථාච නිපනති
වයො රූපං අඤ්ඤාමිච තපේච සන්තං,
තස්සෙච සතො අවිපාචසතො
අඤ්ඤාසෙච සරාමි අත්තාන'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා කිම්බිලො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

කිම්බිලසේරගාථා.

1. 12. 9

119. රුක්ඛමුලගහනං පසකකිය
නිබ්බානං හදයස්මිං ඔප්පි¹
කුය ගොතම මා ච පාමිදෙ²
කිං තෙ ඛිලිඛිලිකා කරිස්සන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා වජ්ජුතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

වජ්ජුතසේරගාථා.

1. 12. 10

120. පඤ්චකකිකා පරිඤ්ඤාතා තිට්ඨන්ති ජිහ්වමුලකා,
දුක්ඛකකියො අනුපපතො පතො මෙ ආසවකකියො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ඉසිදතො ථෙරො ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ඉසිදතසේරගාථා.

වගගො ද්වාදසමො

තසසුඤ්ඤානං:

ජේතො ච වච්ඡගොතො ච වච්ඡ, ච වනසඬායො,³
අභිමුතො මහානාමො පාරාසරියො⁴ යසා පි ච,
කිම්බිලො වජ්ජුතො ච ඉසිදතො මහායසො'ති.

තමුඤ්ඤානං.

විසුත්තරසතං ථෙරා තතතිච්චා අනාසවා,
එකකෙච තිපාතමහි සුසඛිනා මහෙසිහි'ති.

එකකනිපාතො නිට්ඨිතො

1. ඔසිය - PTS. 2 පමාදෙ-බහුසු 3. වකපච්ඡායො- PTS. 4 පාරාසරියො- PTS.

1. 12. 7

117. මම මනා සුවදින් අලෙවි දෙනලද්දෙමි. මහඥානී කසිසථ ආත්තෙමි සියලු අබරණින් සැරැසුණෙමි ත්‍රිවිද්ධව ලදිමි. (මා විසින්) බුදුන් ගේ ශාසනය කරනලදු සි.

මෙසේ ... යස සථවිරයන් වහන්සේ ...

යස සථවිරගාථා සි.

1. 12. 8

118. වයස (යොවනය) ඇණවන ලද්දකු සෙයින් (වහා) ඇදුවැටෙයි. එසේ මැ විද්‍යමාන වූ රූපය ද අනෙකකු මෙනි. විප්‍රවාසයෙක් නැති ඒ මා ගේ මැ ආත්මය අනෙකක්හු ගේ මෙන් සිහි කෙරෙමි යයි.

මෙසේ ... කිම්බිල සථවිරයන් වහන්සේ ...

කිම්බිල සථවිරගාථා සි.

1. 12. 9

119. රුක්ඛුල්වදුලට පිවිසූ නිවන ලෙහි තබාගෙන ගෞතමයෙහි ධ්‍යාන කරව, නහමක් ප්‍රමාද වව, බිලිබිලිකා (බිලිබිලිකඩ) තට කවර අභියක් සාධන්නේ දැ යි.

මෙසේ ... වජ්ජුත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

වජ්ජුත්ත සථවිරගාථා සි.

1. 12. 10

120. පඤ්චසකනියෝ (මා විසින්) පරිඤ්ඤායක, ඔහු මුල්සුන් වැ සිටිති, මා විසින් දු ඛේමාස සංඛ්‍යාත නිවන ලබනලද, ආප්‍රවක්ඛය (අභිත්තිය) ලබනලදු සි.

මෙසේ ... ඉසිදත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

ඉසිදත්ත සථවිරගාථා සි.

දෙළොස් වැනි වග සි.

උද්දානය:

ජේත්ත සථවිර යැ, වච්ඡොත්ත සථවිර යැ, වනවච්ඡ සථවිර යැ, අබිමුත්ත සථවිර යැ, මහාභාම සථවිර යැ, පාරාසරිය සථවිර යැ, යස සථවිර යැ, කිම්බිල සථවිර යැ, වජ්ජුත්ත සථවිර යැ, ඉසිදත්ත සථවිර යැ යි දෙළොස් වැනි වගැ තෙරවරු දස දෙනෙකි.

කොට නිමැවූ බහිරු කිස ඇති අනාප්‍රව වූ මහර්ෂි වූ තෙරවරු එක්-සියවසි දෙනෙක් එකක නිපාතයෙහි මැ ගාථා වදාලන සි.

එකකනිපාතය නිමි.

2. දුකනිපාතො

2. 1. 1

121. නත්ති කොච්ඡි භවො නිව්චො සඤ්ඤා රා පි සසානා,
උප්පජ්ජනති ච තෙ ඛන්ධා චචන්ති අපරාපරං.
122. එතමාදිනවං ඤාතො භවෙනමහි අනත්තිකො,
නිසසංථො සබ්බකාමෙහි පතොතො මෙ අභාවිකධයෝ'ති.

ඉන්ධං සුදං අයසමා උත්තරො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

උත්තරසේඨරගාථා.

2. 1. 2

123. නසිදං අනසෙන ජිවිතං නාභාරො හදයස්ස සන්තිකො,
අභාරට්ඨිතිකො සමුස්සයො ඉති දිස්වාන වරාමි එසතං.
124. පඤ්ඤාති හි නං පච්චෙදස්ස යායං වඤ්ඤපුජනා කුලෙසු,
සුමුමං සබ්බං දුරුල්ලභං සක්කාරො කාපුරිසෙන දුජ්ජහො'ති.

ඉන්ධං සුදං අයසමා පිණ්ඩාලභාරද්වාජො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

පිණ්ඩාලභාරද්වාජසේඨරගාථා.

2. 1. 3

125. මක්කථො පඤ්චආරායං කුට්ඨායං පසක්ඛිය,
ආරෙන අනුපරියෙති සට්ඨතො චූන්තං චූන්තං.
126. තිට්ඨ මක්කට මා ඛාචි හති තෙ තං යථා පුරෙ,
තිගග්ගිතොසි පඤ්ඤාය තෙව්' දුරං ගමිස්සයි'ති.

ඉන්ධං සුදං අයසමා චුලපියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

චුලපියසේඨරගාථා.

2. දුක්ඛනිපාතය

2. 1. 1

121. නිත්‍ය වූ කිසිදු භවයෙක් නැත, ශාශ්වත වූ සංසාර කෙනෙක් ද නැත. තා ගේ සකකියෝ මතුමත්තෙහි උපදනාහු ද වෙති. ව්‍යුත වන්නාහු ද වෙත්.

122. කෙල ආදිභවය දැන, භවයෙන් ප්‍රයෝජන නැතිකිරීම වෙමි. සියලු වස්තුකාමකෙලශකාමයන් කෙරෙන් දුරු වූයෙහි වෙමි. මා විසින් ආයුෂ්‍යය ලබනලද්දී.

මෙසේ ආයුෂ්‍යෙන් උතතර ස්ථිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළ හේකි.

උතතරස්ථිරගාථා යි.

2. 1. 2

123. මේ ජීවිතය අත්‍යායයෙන් නො වෙයි. ආහාරය සිතට ශාන්තිය එළවන්නේ නො වෙයි. සිරුර අහර නිසා සිටුවනේ වෙයි. මෙසේ දැක, අහර සෙවීමෙහි හැසිරෙමි.

124. කුලයන්හි යම් වෘක්ෂපුෂ්පවක් ඇද්ද, එය බුඬාදිහු පඩික-යෙක් මැ යයි දත්ත. උදුරාලිය නොහෙන සිහුම් හුලෙකැයි දත්ත. (කුමක්හෙයින යත්:) සත්කාරය කුපුරාමයා විසින් දුරුලිය නො හැක්කේ යයි.

මෙසේ ආයුෂ්‍යෙන් පිණෙකාලහාරද්වාර ස්ථිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළ හේකි.

පිණෙකාලහාරද්වාර ස්ථිරගාථා යි.

2. 1. 3

125. සිත් නමැති වදුරා එළැඹැයිට පස්දෙරක් ඇති කුටියෙහි ඒ ඒ දෙරින් වරින් වර (අරමුණු ගැනීම විසින්) සටමින් ඔව්නොබ හැසිරෙයි.

126. වදුර, සිටුව නහමක් දුවව, තා ගේ ඒ කිප්‍රිය පෙර ලෙසින් නැත. (පිහු දෙර අගුළු ඇති හෙයිනි.) මාහිප්‍රඥයෙන් නිහත්නාලදයෙහි, එහෙයින් නහමක් දුර (ප්‍රතිසත්ති වශයෙන්) ගත්තෙහි යයි.

මෙසේ ආයුෂ්‍යෙන් වලලිය ස්ථිරයන් වහන්සේ ...

වලලිය ස්ථිරගාථා යි.

2. 2. 4

127. තිණ්ණං මෙ කාලපත්තානං ගඛගාතීරෙ කුටී කතා,
ජවසින්නොව මෙ පතොතො පංසුකුලං ව චීවරං.
128. දවින්නං අනතරවස්සානං එකා වාචා මෙ භාසිතා,
තතිගෙ අනතරවස්සමහි තමොක්කකො පදුලිතො.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා ගඛගාතීරිගො පෙරො ගාථාගො අභාසිත්වා'ති.

ගඛගාතීරිගසේවරගාථා.

2. 1. 5

129. අපි වෙ භොති නෙවිජේජා මච්චුභාසී අනාසවො,
අපපඤ්ඤානොති නං බාලා අවජානනහි අජානතා.
130. ගො ව බො අනනපානස්ස ලාභී භොතීධි පුග්ගලො,
පාපධමෙමාපි වෙ භොති සෝ නෙසං භොති සක්කතො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා අජිනො පෙරො ගාථාගො අභාසිත්වා'ති.

අජිනසේවරගාථා.

2. 1. 6

131. යදුහං ධම්මමස්සොසිං භාසමානස්ස සඤ්ඤො,
හ කඛමතිජානාමි සබ්බඤ්ඤා අපරාජිතෙ.
132. සත්ථවාගෙ මහාවීරෙ සාරජිනං චරුත්තමෙ,
මග්ගෙ පටිපදායං වා කඛා මස්සං න විජ්ජිති'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා මෙලජිනො පෙරො ගාථාගො අභාසිත්වා'ති.

මෙලජිනසේවරගාථා.

2. 1. 7

133. යථා අගාරං දුට්ඨන්තං වුට්ඨි සමතිවිජ්ඣති,
එවං අභාවිතං විත්තං රාගො සමතිවිජ්ඣති.
134. යථා අගාරං සුච්ඡන්තං වුට්ඨි න සමතිවිජ්ඣති,
එවං සුභාවිතං විත්තං රාගො න සමතිවිජ්ඣති'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා රාගො පෙරො ගාථාගො අභාසිත්වා'ති.

රාගසේවරගාථා.

2. 1. 4

127. ගඬගානදිතීරයෙහි තල්පත් තුනෙකින් මට කිළියක් කරනලද, මා ගේ පාත්‍රය මලසිරුරට කිරි ඉස්නා බඳුනක් වැන්න. සිවුර ද පාංශුකුලයෙකි.

128. අතුරුවස් දෙකක් තුළ මා විසින් එක් මා බසක් කියනලදි, තෙවන අතුරුවසෙහි ලා මොහදුරුකඳු පළහලදු'යි.

මෙසේ ආශ්‍රමන් ගඬගානීරිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගඬගානීරිය සථවිරගාථා යි.

2. 1. 5

129. ඉදින් පුනර්භවයක් නැතියෙන් මරණය නවතාලූ කාමාදි ආසුචි නැති ත්‍රිවිද්ධරයෙක් වන්නේ නමුදු අඟුනගේ ඔහු 'අප්‍රකටයහ'යි නො දැනීමෙන් අවඥ කෙරෙත්.

130. මෙලොව යම් පුතුලෙක් වනාහි ආභාරපාන ලබන්නේ වේ ද, හේ පාපධම් ඇත්තේ නමුදු තෙල බාලයන් විසින් සලකන ලද්දේ වන්නේ යයි.

මෙසේ ආශ්‍රමන් අජින සථවිරයන් වහන්සේ ...

අජින සථවිරගාථා යි.

2. 1. 6

131. මම යම් දවසෙක සිටුසත්දහම් ඇසිමි ද ඒ බණන බුදුන් පිළිබඳ වා සැක කළ බවක් නො දැනිමි. සඵඥ වූ අපරාජිත වූ -

132. සාථීවාහ වූ මහාවීර වූ සාරපින් කෙරෙණි අතූතතම සාරපි වූ බුදුන් කෙරෙහි ද, මාගීයෙහි හෝ ප්‍රතිපත්තියෙහි ද මා ගේ සැකයෙක් නැතැ' යි.

මෙසේ ආශ්‍රමන් මෙලජින සථවිරයන් වහන්සේ ...

මෙල සථවිරගාථා යි.

ජින

2. 1. 7

133. මොනොවට සෙවෙණි නො කළ ගෙයක් යම් සේ වැස්ස විනිවිද යන්නේ වේ ද, එපරිද්දෙන් රාගය තෙම අභාවිත වූ සිත විනිවිද යන්නේ යැ.

134. මොනොවට සෙවෙණි කළ ගෙයක් යම් සේ වැස්ස විනිවිද නො යන්නේ වේ ද, එපරිද්දෙන් රාගය තෙම සුභාවිත වූ සිත විනිවිද නො යන්නේ ය යි.

මෙසේ ආශ්‍රමන් රාධ සථවිරයන් වහන්සේ ...

රාධ සථවිරගාථා යි.

2. 1. 8

135. ඛේණා හි මග්ගං ජාති චුක්ඛං ජිනසාසනං,
පභිනො ජාලසංඛානො භවනෙතති සමුහතා.
136. යස්සන්ධාය පබ්බජිතො අභාරසමානගාරියං,
සො මෙ අන්තො අනුප්පනො සබ්බසංයෝජනකකියෝති.
- ඉන්ධං සුදං අයස්මා සුරාධො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුග්ගසේවරගාථා.

2. 1. 9

137. සුඛං සුපතති මුහුසො යෙ ඉත්තිසු හ ඛජ්ඣරෙ;
සද්ධ වෙ රක්ඛිතබ්බාසු යාසු සච්චං සුදුලලහං.
138. වධං වරිච්ඡා තෙ කාම අනණො දුති තෙ මගං
ගච්ඡාම දුති තිබ්බානං යත්ත ගන්තා න සොචති'ති.
- ඉන්ධං සුදං අයස්මා ගොතමො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ගොතමසේවරගාථා.

2. 1. 10

139. සුබ්බෙ භනති අත්තානං පච්ඡා භනති සො පරෙ,
සුභතං භනති අත්තානං චිතසෙනෙව පක්ඛිමා.
140. හ ච්ඡාභවණො ඛිඤ්චණො අනො වණො හි ච්ඡාභවණො,
ගසම් පාපාති කම්මාති ස වෙ කණො සුජම්පති'ති.
- ඉන්ධං සුදං අයස්මා වසභො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

වසභසේවරගාථා.

වග්ගො පඨමො.

කසප්පඥානා:

උත්තරො වෙච්ච පිණේධාලො වලුච්ඡො තිරිසො ඉසි,
අජිනො ව මෙලජිනො රාධො සුරාධො ගොතමො,
වසභෙන ඉමෙ භොනති දස ථේරා මහිඤ්ඤාති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 1. 8

135. මා හේ ජාති සංඛ්‍යාත පුනර්භවය ඝෟය වූයේ මා වෙසි මහබ්බ-සරවස් වාස නිමවනලද, ජාල සංඛ්‍යාත වූ දූෂි අපිදුක දෙක ප්‍රතිණ යා, භවතාමණා නසනලද.

136. හිඟ්භෙත් නික්ම යාසනයෙහි යමක් සඳහා පැවිදි වීම් ද, මා විසින් සමීසංයෝජනඝෟය සංඛ්‍යාත ඒ අතීය (නිවන) ලබනලද්දි.

මෙසේ ආයුෂමත් සුරාධ සථවිරයන් වහන්සේ ...

සුරාධ සථවිරගාථා යි.

2. 1. 9

137. හාම කල්හි ඵකාන්තයෙන් රැකියායුතු යම් සත්‍රි කෙනකුත් කෙරෙහි සත්‍යය අත්‍යාවශ්‍යෙන් නො ලැබියා හැක්කේ ද, එබඳු සත්‍රිත් කෙරෙහි යම් මූනි කෙනෙක් නො බැඳෙත් ද, ඒ මූනිහු සුවසේ වෙසෙත්.

138. කාමය, තා හේ නැස්ම කලම්භ. ඒ අපි දෑත් ණය නැතියම්භ. යම් නැතෙක ගොස් නොහොස්තේ ද, දෑත් ඒ නිවන කරා යම්භ'යි.

මෙසේ ආයුෂමත් ගොතම සථවිරයන් වහන්සේ ...

ගොතම සථවිරගාථා යි.

2. 1. 10

139. කුහක තෙමේ පළමු මා තමා නසන්නේ යා, හෙතෙම පසුවැලා මෙරමා ද නසන්නේ යා, ලිහිණිවැදි විතංසයෙන් (ලිහිණියන් මූලා-කරන වැස්මෙන්) ලිහිණින් හසන්නාක් මෙන් තමා සුභත කොට හසන්නේ යා.

140. බැහැර ජයභීෂථසමපත්ති ඇත්තේ බ්‍රාහ්මණ නො වෙයි. ඇතුළත ශීලාදි සමපත් ඇත්තේ මා බ්‍රාහ්මණ වෙයි. ශක්‍රය, යම්කු කෙරෙහි පාපකමීයෝ ඇත් ද, හේ ඵකාන්තයෙන් නිහින පුද්ගලයෙක් වන්නේ ය යි.

මෙසේ ආයුෂමත් වසභ සථවිරයන් වහන්සේ ...

වසභ සථවිරගාථා යි.

ප්‍රථම වගීය යි.

උද්දානය:

උත්තර යා, පිණේකාල යා, වලලිය යා, තීරිය යා, අජිත යා, මෙලජිත යා, රාධ යා, සුරාධ යා, ගොතම යා, වසභ යා යන රහතුන් වහන්සේලා වදාළ ගාථා යි.

2. 2. 1

141. සුසසුසා සුතච්ඡානි සුතං පඤ්ඤාය ච්ඡානං,
පඤ්ඤාය දන්තං ජාතාති ඤාතො අන්තො සුඛාවහො.
142. සෙවෙථ පන්තාති සෙනාසනාති
චරෙය්‍ය සංයෝජන විපාකමොක්ඛං,
සවෙ රතීං නාඛිගචෙජ්‍ය තත්ථ
සමෙක වසෙ රතතිතන්තො සතීමා'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා මහාචුඤ්ඤා පේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මහාචුඤ්ඤාත්ථරගාථා.

2. 2. 2

143. යෙ ඛො තෙ වෙසමිස්සෙත¹ නාතන්තො² ච කමමුතා
මිත්‍රස්සෙ උපරුකිනති ඵරුසුපකකමා ජනා,
තෙපි තන්තො³ කීරනති තති කමමං පනස්සති.
144. යං කරොති නරො කමමං කල්‍යාණං යදි පාපකං,
තස්ස තස්සෙව දයාදෙ යං යං කමමං පකුබ්බති'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා ජොතිදස්සො පේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

ජොතිදස්සත්ථරගාථා.

2. 2. 3

145. අවුගන්ති අහොරත්තා ජිවිතං උපරුජකිති,
ආචු ඛියති මච්චානං කුන්තදීනං ච ඔදකං.
146. අථ පාපාති කමමාති කරං බාලො න බුජකිති,
පච්ජස්ස කටුකා හොති විපාකො භික්ඛ පාපකො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා හෙරඤ්ඤකාතිත්තේරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

හෙරඤ්ඤකාතිත්තේරගාථා.

2. 2. 4

147. පරිත්තං දරුමාරුක්ඛ යථා සිද්දෙ මහණ්ණවෙ,
ඵචං කුසිතමාගමම සාධුජිවි පි සිද්ධති,⁴
තස්මා තං පරිචජෙජ්‍ය කුසිතා භිතචිරිගං.
148. පච්චිත්තෙති අරියෙති පභිතත්තෙති කුසිති,
තිච්චං ආරභිවිජියෙති පණ්ඩිතෙති සභාවහො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ආයස්මා සොමච්චිත්තො පේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සොමච්චිත්තත්ථරගාථා.

1. වෙසමිස්සෙත - ට වෙසමිස්සෙත - පු 2. නාතන්තො - සිඳු 1, 2. PTS
3. තන්තො - පු 4. සාධුජිවිසිද්ධති - පු

2. 2. 1

141. අසත්‍ර කාමාත්ත බහුශ්‍රාතභාවය වඩයි. ශ්‍රාතය ප්‍රඥප්ති වර්ධනය කෙරෙයි. ප්‍රඥයෙන් අරිය දෑනගනී. දෑනගත්තාලද අරිය තෙමේ සුව ඵලවයි.

142. වෙනෙහි ඉතා දුරුසෙනසුන් සෙවුනේ යැ. සංයෝජනයන්ගෙන් මිදීම වූ විදශීනාමාගීභාවනාව කරන්නේ යැ. ඉදින් එහි රතිය නොලබන්නේ නම් සංකයා වෙත (කමටගත් පිළිසිදගැත්මෙන්) රක්තා-ලද සිත් ඇති වැ සිහි ඇති වැ වහන්නේ යි.

මෙසේ ආයුෂමත් මහාවුදු සංවිරයන් වහන්සේ ...

මහාවුදු සංවිරගාථා යි.

2. 2. 2

143. යම් කෙනෙක් (වරපටි ආදියෙන්) ශිෂ්‍ය වෙළීමෙන් ද නන්වාදුරුම් වූ කමියෙන් ද මිනිසුන් පෙළෙන් නම් දරුණු වූ ප්‍රයෝග ඇති ඒ ජනයෝ ද ඒ කම්කටොලුවල තුමු මැ හෙලනු ලැබෙත්. යම් හෙයකින් කමිය තෙමේ (විපාක නොදී) නො නැසේ ද එහෙයිනි.

144. සත්තව තෙම කුසල් වූ හෝ අකුසල් වූ හෝ යම් කමියක් කෙරේ ද යම් යම් කමියක් රැස් කෙරේ ද, ඒ ඒ කමිය දායාද කොට ඇත්තේ වේ යයි.

මෙසේ ආයුෂමත් ජෝතිදාස සංවිරයන් වහන්සේ ...

ජොතිදාස සංවිරගාථා යි.

2. 2. 3

145. රුදාවල්හු ඉක්මයෙහි. ජීවිතික්‍රිය (කෙණෙහි කෙණෙහි) නිරුඳා වෙයි. සත්තයන් ගේ ආයුෂ කුඩා නදින් ගේ දිය මෙන් ක්‍ෂය වේ.

146. එතෙකුදුවත් පවිකම් කරන්නා වූ බාල තෙම (එය) නො දනියි. පසු වැ ඔහුට කටුක වූ දුක් වෙයි. යම් හෙයකින් ඒ පාපකමියා ගේ විපාකය ලාංඡන වේ ද එහෙයිනි.

මෙසේ ආයුෂමත් හේරඤ්ඤකානි සංවිරයන් වහන්සේ ...

හේරඤ්ඤකානි සංවිරගාථා යි.

2. 2. 4

147. කුඩා දරකඩෙකැ නැගැ යම්සේ මහසයුරෙහි ගැල්ලේ ද, එසේ මැ අලයයා නිසා මනා දිවිපාවතුම් ඇත්තේ ද සසරෙහි ගැල්ලේ.

148. එහෙයින් විග්‍රී රහිත වූ ඒ අලයයා දුරුලන්නේ යැ. කායවිවේක ඇති කෙලෙසුන් කෙරෙන් දුරු වූ නිවහට යැවූ සිත් ඇති ධ්‍යාන කරනුදු වූ නිකොර පටන්ගත් විග්‍රී ඇති පණ්ඩිතයන් සමග වහන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් සෝමමිත්ත සංවිරයන් වහන්සේ ...

සෝමමිත්ත සංවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 2. 5

149. ජනො ජනමගි සමිඤ්ඤො ජනමෙවසසිතො ජනො,
ජනො ජනෙන හෙසිතති හෙසෙති ච ජනො ජනං.
150. කොභි තස්ස ජනෙනෙවො ජනෙන ජනිතෙන චා
ජනං ඔහංග ගච්ඡං තං හෙසසිතො ඛන්තං ජනන්ති.

ඉදං සුදං අංගංගො සබ්බමිත්තො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සබ්බමිත්තපෙරගාථා.

2. 2. 6

151. කාමි ඉඤ්චි බ්‍රහ්මි ධම්මරූපා
සත්ථිං ච හෙතො අපරං ච සත්ථිං,
බාහං¹ ච හෙතො අපරං ච බාහුං
සිසං ච හෙතො දධිථාලකං' ච
එසා නිසින්නා අභිසද්දගිත්වා.
152. යො වෙ අවිඤ්චා උපගිං කරොති
පුනපුනං දුක්ඛමුපෙති මනෙද්ද,
තස්මිං පජානං² උපගිං න කසිරා
මාහුං පුන භින්නසිරො සසස්සන්ති

ඉදං සුදං අංගංගො මහාකාලො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මහාකාලපෙරගාථා.

2. 2. 7

153. ඛහු යපතො ලහති මුණ්ණො සඛ්ඤාචපාරුතො,
ලාහි අනුකස්ස පානස්ස ව්ඨස්ස සයනස්ස ච.
154. එතමාදිනචං ඤාතො සකකාරෙසු මහබ්‍රහ්මං,
අපාලොහො 'න වාසුතො සතො භික්ඛු පරිබ්බජෙ'ති.

ඉදං සුදං අංගංගො තිස්සො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

තිස්සපෙරගාථා.

2. 2. 8

155. පාවිහමංසද්දමගි සකාසුත්තා සහංගකා,
පහංගානපාකො හොගෙ උඤ්ජාපත්තාගතෙ රතා.
156. අරභිචිරියා පභිතත්තා නිවමං දලහපරික්ඛමා,
රමන්ති ධම්මරතියා හිමාන ලොකියං රතින්ති,

ඉදං සුදං අංගංගො කිම්බිලො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කිම්බිලපෙරගාථා.

1 බාහුඤ්ච - සිඳු, 1, 2 2. පජා - සිඳු, 1, 2.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 2. 5

- 149-150. (අකිබ්බාල) ජන තෙම (අන්‍ය) ජනයා කෙරෙහි (තෘෂ්ණායෙන්) බැඳුණේ වෙයි. ජන තෙම ජනයා මැ ඇසුරු කොට සිටියේ යැ. ජන තෙම ජනයා විසින් පෙළඹුලාබෙයි. යළි ජන තෙම ජනයා පෙළයි, ඒ ජනකවූ ද ජනිතවූ ද ජනයාගෙන් ඔහුට කවර අථ-යෙක් ද (මම) ජනයා ද බොහෝදෙනා පෙළාසිටිනා ඒ (තෘෂ්ණා දොෂ දෙක) ද සම්ප්‍රකාරයෙන් හැරූ යන්නෙමැ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් සබ්බමිත්ත සම්චරයන් වහන්සේ ...

සබ්බමිත්ත සම්චරගාථා යි.

2. 2. 6

151. කට්ඨකුට බදු පැහැ ඇති මහත් වූ සිරුරක් ඇති තෙල 'කාලි' නම් වූ සත්‍රී නොමෝ (මළ සිරුරෙහි) දෙ කළවය ද දෙ අත් ද බිඳ දිතලියක්මෙන් නිස ද බිඳ (ඒ අවයව) සුදුසු සේ ගලපා තබා හුන්නී යැ.
152. මුළු වූ යමෙක් කෙලශොපධිය උපදවා ද, ඒ මුළු තෙම එකාන්ත-යෙන් පුනපුනා දුකට පැමිණෙයි. එහෙයින් නුවණැත්තේ කෙලශො-පධිය නුපදවන්නේ යැ. කුමක් හෙයින් යත්: මම යළි බිඳුණුහිස් ඇති වැ නහමක් ශයනය කෙරෙමිවා යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් මහාකාල සම්චරයන් වහන්සේ ...

මහාකාල සම්චරගාථා යි.

2. 2. 7

153. මුඛ වූ සගලසිවුර පෙරෙවියා වූ මහණ තෙම ආහාර ද පාන ද වසත්‍ර ද ශයනය ද ලබනසුලු වූයේ බොහෝ සතුරන් ලබයි.
154. මහණ තෙම සත්කාර විෂයෙහි මහත් බිය ද තෙල ආදිනවය ද දෑන මද වූ ලාභ ඇත්තේ තෘෂ්ණා වැහිරීම් නැත්තේ සිහි ඇති වැ හැසිරෙන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් තිස්ස සම්චරයන් වහන්සේ ...

තිස්ස සම්චරගාථා යි.

2. 2. 8

155. පාවිනවංස නම් වූ වනයෙහි, යහළු වූ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ අනුලා වූ සම්පත් හැරූදමා පිඬුසිහිමෙන් පාත්‍රයට ලැබුණු දෑයෙහි ඇලුණාහු.
156. ආරබ්බවියී ඇත්තාහු නිවන කරා යැවූ සිත් ඇත්තාහු සත්ත-යෙන් දෘඪවියී ඇත්තාහු ලොකික ආලම්බනයෙහි ඇල්ම හැරූ ධර්මකියෙහි සිත් අලවත් යයි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් කිම්බල සම්චරයන් වහන්සේ ...

කිම්බල සම්චරගාථා යි.

2. 2. 9

157. අයොතිසො මනසිකාරා මනෙතං අනුසුඤ්ඤං,
උභිතො චපලො චාසිං කාමරාගෙන අචිතො.
158. උපායකුසලොනාහං බුද්ධොදිව්ච්චානුතා,
යොතිසො පටිපට්ඨිති, හචෙ චිත්තං උදබ්බතිනති.

ඉදං සුදං අයංඤා නඤ්ඤො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

තඤ්ඤාථෙරගාථා.

2. 2. 10

159. පරෙ ච නං පසංසනති අත්තා චෙ අසමාහිතො,
මොසං පරෙ පසංසනති අත්තා හි අසමාහිතො.
160. පරෙ ච නං ගරහනති අත්තා චෙ සුසමාහිතො,
මොසං පරෙ ගරහනති අත්තා හි සුසමාහිතො'ති.

ඉදං සුදං අයංඤා සිරිමි ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිරිමිථෙරගාථා.

වගගා දුතිසො

තසසුඤ්ඤා:

බුද්ධො ච ජොතිදුගො ච ථෙරො හෙරඤ්ඤාකාති ච,
සොමමිතොතො කබ්බමිතොතො කාලො තිස්සො ච කිම්බලො.
තඤ්ඤො ච සිරිමි චෙච දස ථෙරා මහිද්ධිකා'ති.

2. 2. 9

157. අයෝධිසො මනසිකාරයෙන් යරිරමණිකයෙහි යෙදුණෙමි. කාමරාගය විසින් පෙළුණෙමි නො සත්ත්‍රත් සිත් ඇත්තෙමි වපල ද හිමි.

158. උපායෙහි දක්‍ෂ වූ සුගතීඛන්‍ද්‍ර වූ බුදුරජුන් කරුණකොටගෙන හුවණින් පිළිපැද සසරෙහි හිලුණු සිත නගාලීම.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් නන්ද සථවිරයන් වහන්සේ ...

නන්ද සථවිරගාථා සි.

2. 2. 10

159. ඉදින් තෙමේ සමාධි රහිත වේ නම් එතෙකුදුවත් අන්‍යයෝ ඔහු පසසත් නම්, ඔහු සිත් කොට පසසත්. (තමා සමාහිත නො වන හෙයිනි.)

160. ඉදින් තෙමේ සමාහිත සිත් ඇත්තේ නම්, එතෙකුදුවත් අන්‍යයෝ ඔහු ගරහත් නම්, ඔහු සිත් කොට ගරහත්. (තමා සමාහිත හෙයිනි.)

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් සිරිමන්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

සිරිමන්ත සථවිරගාථා සි.

දෙවැනි වගීය සි.

උද්‍යානය:

වුන්ද සථවිර යැ, ජොතිදස සථවිර යැ, හෙරඤ්ඤකාති සථවිර යැ, කොමමිත්ත සථවිර යැ, සබ්බමිත්ත සථවිර යැ, කාල සථවිර යැ, තිස්ස සථවිර යැ, කිම්බල සථවිර යැ, නන්ද සථවිර යැ, සිරිමන්ත සථවිර යැ සි දෙවැනි වගීයෙහි මහත් සෘණි ඇති තෙරවරු දස දෙනෙකි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 3. 1

161. ඛනිා මයා පරිඤ්ඤාතා තණ්හා මේ සුඤ්ඤාතා,
භාවතා මම් බොජ්ඣංගිනා පතොතා මේ ආභවකකයො.

162. සොභං ඛනෙ පරිඤ්ඤාය අබ්බුතිනිනා¹ ජාලිනිං,
භාවසිනිනා බොජ්ඣංගින නිබ්බායස්සං අභාසවො²ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා උත්තරො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

උත්තරසෙවරගාථා.

2. 3. 2

163. පනාදෙ නාම සො රාජා යස්ස සුපො සුවණ්ණයො,
තිරිසං සොලසපබ්බෙධො⁴ උභිමාත්‍ර⁵ සහස්සධා.

164. සහස්සකණ්ඩා⁶ සතභෙණ්ඩු⁷ ධජාප්ප හරිතාමයො,
අභවිට්ඨං තත්ථ ගතිබ්බං ජ්ඣාසානි සත්තධා⁸ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා හද්දථී ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා⁹ති.

හද්දථීසෙවරගාථා.

2. 3. 3

165. සතිමි පඤ්ඤාමා හික්ඛු ආරභිබ්බවිරියො,
පඤ්චකප්පසතාභාසං එකරතති අනුස්සරිං.

166. චිත්තාරො සතිපට්ඨානෙ සත්ත අට්ඨ ච භාවයං,
පඤ්චකප්පසතාභාසං එකරතති අනුස්සරිනති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සොභිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා¹⁰ති.

සොභිතසෙවරගාථා

2. 3. 4

167. යං කිච්චං දලුභවිරියෙන යං කිච්චං බොඤ්ඤිමිච්ඡතා,
කරිස්සං භාවරාජකිස්සං පස්ස විරියං පරකකමං.¹¹

168. නිං ච මේ මිත්තමකතාහි අඤ්ඤාසං අමනොගංගිං,
අහං මොනෙහ මොතිස්සං ගඛිතාසොතො¹²වි සාගරනති.

ඉදං සුදං ආයස්මා චුලලියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා¹³ති.

චුලලියසෙවරගාථා.

1. අබ්බුතිනිනා - සිඞ්. 1, 2 අ බ්බුතිනිනා - මජ්. 2. සොලසපබ්බෙධො - සිඞ්. 1, 2,

3. උභිමාත්‍ර - මජ්. PTS.

4. සහස්සකණ්ඩා - මජ්. සහස්සකණ්ඩු - PTS.

5. සතභෙණ්ඩු - සිඞ්.

6. විරියපරකකමං - PTS.

2. 8. 1

161. පඤ්චසකකියෝ මා විසින් පිරිසිදු දන්තාලදහ. තෘෂණාව මා විසින් මොනොවට උපුරතලද යා. බොධිසත්තයෝ මා විසින් වඩනලදහ. තිළිණය මා විසින් ලබනලදී.

162. ඒ මම යකකියන් පිරිසිදු දෑන තෘෂණාව උපුටාදමා බොධිසත්තයන් වඩා ආසුර රහිත වෑ පිරිනිවේන්නෙමි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් උතතර සථවිරයන් වහන්සේ ...

උතතර සථවිරගාථා යි.

2. 8. 2

163. (යටහිට දවසා) ‘පනාද’ නම් වූ ප්‍රසිද්ධ රජෙක් වී යා. යම් රජක්හුගේ ප්‍රාසාදය රන්වූවා වූයේ සරස සරපතන නොලසක් ඇත්තේ උස සරපතන දහසක් ඇත්තේ වී ද,

164. සහස්බුච්ඡ වූයේ (තහාලු) ධවජබහුල වූ වාමිකරසාණිමය සිය ගණන් තිළිණ ඇත්තේ ද, එහි සන් තැනෙකැ සදහසක් නළුවෝ නැවුහු ද, ඒ රජ තෙමේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් හදුර් සථවිරයන් වහන්සේ ...

හදුර් සථවිරගාථා යි.

2. 8. 3

165. සිහි ඇති (අහිඤ) නුවණ ඇති පටන්ගත්තාලද බල හා වියඟී ඇති මහණකු වූ මම පන්සියක් කප් එක්රැය මෙන් සිහි කෙලෙමි.

166 සතර සිව්වත් ද සප්තබොධිසත්තයන් ද අභවමාංගිකයන් ද වඩනුයෙමි පන්සියක් කප් එක්රැය මෙන් සිහි කෙලෙමි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් සොභිත සථවිරයන් වහන්සේ ...

සොභිත සථවිරගාථා යි

2. 8. 4

167. දළචියඟී ඇතියහු විසින් යමක් කටයුතු නම් සියුනක් දෑනගනු පිසියහු විසින් යමක් කටයුතු නම්, (එය) කරන්නෙමි, නො වළඟන්-නෙමි. වියඟී සබ්බිකා සම්මන්ව්‍යායාමය බලව.

168. නුවුවහන්සේ වැලින් මට තිළිණය පිහිට කොට ඇති සෘජු වූ (ආයඟී) මාගීය වදහල මැනවැ, මම (නො වළඟා) සසුර කරා යන ගහිකාලොකසක් කෙසින් ආයඟීමාගීයෙන් (තිළිණය) ප්‍රතිවේග කරන්නෙමි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් වලලිය සථවිරයන් වහන්සේ ...

වලලිය සථවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 3. 5

169. කෙසෙ මෙ ඔලිබ්සා'නති කප්පකො උපසඛිකම්,
තතො ආදුසමාදුස සරීරං පච්චවේකිකං.
170. තුවෙජා කායො අදිසසිඤ්ඤා අකිකාරො¹ තමො වෘගො,
සබ්බෙ වොළා සමුවුච්ඡිනා නත්ති දුති පුනබ්බවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා විතසොකො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

විතසොකධේරගාථා.

2. 3. 6

171. පඤ්චනිවරණේ හිතා යොගකෙඛම්සා පනතිතා,
ධම්මාදුසං ගහෙතාන ඤාණදස්සනමත්තතො.
172. පච්චවේකිං ඉමං කායං සබ්බං සන්තර්ඛාතිරං,
අජඛිතතඤ්ඤා ඛගිඤ්ඤා ච තුවෙජා කායො අදිස්සා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා පුණ්ණමාසො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

පුණ්ණමාසධේරගාථා

2. 3. 7

173. යථාපි හද්දො ආජ්ඤොඤ්ඤා ඛලිතා පතිතිට්ඨති,
හිතොයො ලභාන සංවේගං අදිතො වහනෙ ධුරා.
174. එවං දස්සනසම්පන්නං සම්මාසම්බුද්ධිසංවිකං,
ආජාතිකං² මං ධාරෙට්ඨ පුත්තං බුද්ධිසා ඔරසන්තා.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා නන්දකො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

නන්දකධේරගාථා

2. 3. 8

175. එහි නන්දක ගමන්තම් උපජ්ඣායස්ස සන්තිකං,
සිහසොදං නදිස්සාමි බුද්ධිසෙට්ඨස්ස සම්මුඛා.
176. යාය නො අනුකම්පාය අමෙහ පබ්බාජසි මුති,
සො නො අත්ථො අනුප්පාදෙතො සබ්බසංයොජ්ඣකකියො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා හරතො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

හරතධේරගාථා.

1. අකිකාර - PTS

2. අජාතිකං - PTS

2. 3. 5

169. නැහැවි 'මා හේ කෙස් කපමි' යි මා කරා එළැඹිසේ යැ.
ඉක්බිති මම කැටපත ගෙන (මාගේ) සිරුර බැලිමි.

170. මට සිරුර තුවන් වැ පැතිණ අවිද්‍යා නැමැති අකිකාරය පහ
විය, සියලු කෙලෙස් නැමැති කඩමාලු නොහොත් සොරු නසනලදහ.
දැන් පුනභීවයෙක් නැතැ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් විතසොක සථවිරයන් වහන්සේ ...

විතසොක සථවිරගාථා යි.

2. 3. 6

171. පඤ්චනිවරණයත් හැරපියා නිවනට පැමිණෙනු පිණිස තමා ගේ
ඥානදර්ශනය වූ විදර්ශනාඥාන සංකිතාන ධර්මාදර්ශන (දහම් කැටපත) ගෙන,

172. ඇතුළත පිටත (ආරාමානුකූල බාහිරායතන) සහිත වූ මේ සියලු
ශරීරය ක්‍රවණයෙන් බැලිමි. සංසාරානුසංසාරයෙහි ද පරතන්තරානුසංසාරයෙහි ද
තුවන් වූ කය (පඤ්චකයක සංකිතාන ආනුභාවය) දක්නාලද්දේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් පුණ්ණමාස සථවිරයන් වහන්සේ ...

පුණ්ණමාස සථවිරගාථා යි.

2. 3. 7

173. යම්ගේ හඳු වූ ආජාතියවාසන තෙම පැකිලෑ යළි නැගීසිටි ද,
බෙහෙවින් සංවේගය ලැබූ අදින වැ ධුරය උසුලා ද,

174. එසෙයින් දර්ශනසම්පන්න වූ සමාස්තමුද්ධුමාන වූ බුදුරජාණන්ගේ
භාරසපුත්‍ර වූ මා පුරුෂාජාතියයකු කොට සලකනසේක්වා යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් නන්දක සථවිරයන් වහන්සේ ...

නන්දක සථවිරගාථා යි

2. 3. 8

175. එව නන්දකයෙහි, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ (සම්බුදුරජාණන්) වෙත
ගම්හ, බුද්ධග්‍රෙණීයන් වහන්සේ හමුවෙයි සිංහනාද පවත්වමහ

176. යම් අථිකක් සඳහා අපට අනුකම්පායෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
අප පැවිදි කලසේක් නම් සියලු සංයෝජනයන් සෘය කිරීම වූ ඒ අථික
(අභිත්ථලය) අප විසින් ලබනලද යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් හරත සථවිරයන් වහන්සේ ...

හරත සථවිරගාථා යි.

2. 3. 9

177. නදනති එවං සප්පකුසු සිභාව භිරිගබ්භරෙ
විරා විජිතසඛ්‍යාමා ජෙත්වා මාරං සමාහිතිං¹.
178. සත්ථා ව පරිවිණේණා මෙ ඛම්මො සඛ්ඛා ව පුජිතො,
අභං ව විතො සුමනො පුත්තං දිත්වා අනාසවන්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා භාරථාජො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

භාරථාජකේරංගාථා.

2. 3. 10

179. උපාසිතා සපුරිසා සුතා ඛම්මා අතිණ්ඨසො,
සුත්තං පටිපජ්ඣං අඤ්ඤං අමතොගං.
180. භවිරාගභතස්ස මෙ සතො භවිරාගො පුත මෙ න විජ්ඣති,
න වාහු න ව මෙ² භවිස්සති න ව මෙ එතරසිපි³ විජ්ඣති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා කණ්ඨදින්නො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

කණ්ඨදින්නකේරංගාථා

වග්ගො නතිගො.

කසුප්පානං:

උත්තරො හඤ්ජිකේරො සොභිතො වලලියො ඉසි,
විතසොකො ව යො ථෙරො පුණ්ණමාසො ච නන්දකො,
භරතො භාරථාජො ව කණ්ඨදින්නො මහාමුතී'ති.

1. සමාගතං - සිමු. 1, 2.

2. කමෙ - සිමු. 1, 2.

3. එතරසි - සිමු. 1, 2.

2. 8. 9

177. මෙසේ සෙන් සහිත මරු දිනා දිනනලද සඛ්‍යාම ඇති, අග්‍රමාණී-ප්‍රඥ සහිත වූ චිරයෝ (ශ්‍රාවකයෝ) ගිරිගුහායෙහි සිංහයන් සෙසින් නද දෙත් (අභිතනාද සෙරෙත්.)

178. මා විසින් ශාන්තානන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ. ධර්මය ද සඛ්‍යාද ප්‍රදනලද යැ, ක්ෂීණාසුච වූ ප්‍රතණුවන් දෑක (නිරාමිස ප්‍රිතියෙන්) තුටු වූයෙම් තොමිනස් වීම.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් භාරථාප සථවිරයන් වහන්සේ...

භාරදවාප සථවිරගාථා යි.

2. 8. 10

179. (මා විසින් ශාරිපුත්‍රාදි) සත්පුරුෂයෝ සෙවුනාලදහ. එක්වත් (තිතර) දහම් අනනලද යැ, අතා තිජ්ඣාය පිහිට කොට ඇති මහට පිළිපත්ම.

180. නාසු භවරාගය ඇති මට ඒ භවරාගය යළි නො පැනේ. (අග්‍ර-මාණිසිගමයෙහි පටන්) නො වී යැ, (මත්තෙහි) මට නො ද වන්නේ යැ, දැනුදු මට නැති.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් කණ්ඩදින්න සථවිරයන් වහන්සේ ...

කණ්ඩදින්න සථවිරගාථා යි.

තෙවන වග්ගය යි.

උද්දාය:

උත්තර යැ, හද්දි යැ, සොහිත යැ, චුලලිය යැ, විතසොක යැ, පුණ්ණමාස යැ, නන්දක යැ, හරත යැ, භාරථාප යැ, කණ්ඩදින්න යැ, යන තෙරවරුන් වදාළ ගාථා යි.

2. 4. 1

181. යතො අහං පබ්බජිතො සම්මාසම්බුද්ධසාසනෙන,
විමුවමානො උක්ඛව්ජිං කාමධාතුං උපවමං.
182. බ්‍රහ්මනො පෙක්ඛමානස්ස තතො විතතං විමුවමි මෙ,
අකුප්පා මෙ විමුක්ඛිති සබ්බසංයෝජනක්ඛයා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මිගසිරො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මිගසිරසෙථරගාථා.

2. 4. 2

183. අතිවමාති ගහකාති තත්ථ තත්ථ පුන පුනං,
ගහකාරං ගවෙසනෙනා දුක්ඛා ජාති පුන පුනං.
184. ගහකාරක දිට්ඨොසි පුන ගෙහං න කාහසි,
සබ්බා තෙ එංසුකා හග්ගා ථුණ්ඛා,¹ ච විදුලිතා,²
විමරියාදිකතං³ විතතං ඉධෙව විබම්භන්ති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සිවකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිවකසෙථරගාථා.

2. 4. 3

185. අරහං සුගතො ලොකෙ වාතෙහාඛාධිතො මුනි,
සවෙ උණ්ඤාදකං අත්ථි මුනිනො දෙහි බ්‍රාහ්මණ,
186. පුජිතො පුජනිතානං⁴ සක්කරෙය්‍යාන සක්කතො,
අපවිතොපවනිතානං⁵ තස්ස ඉවජාමි ගාතවෙ'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා උපවානො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උපවානසෙථරගාථා.

2. 4. 4

187. දිට්ඨා මයා ඛම්මධරා උපාසකා
කාමා අතිවමා ඉති ගාසමානා,
සාරතතරතතා මණ්ඩුණ්ඩලෙසු
පුතෙතසු දුරෙසු ච තෙ අපෙක්ඛා
188. අභිං න ජානන්ති යථාච්ඡි ඛම්මං
කාමා අතිවමා ඉති වාපි ආහු,⁷
රාගං ච තෙසං න බලථී ඡේත්තුං
තස්මා සිතා පුතතදුරං ඛතඤ්චා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ඉසිදිනො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ඉසිදිනසෙථරගාථා.

1 ථුණ්ඛා - PTS 2 විදුලිතා - සිමු 1, 2 3 විමරියාදිකතං - සිමු 1, 2, PTS
4 පුජනිතානං - මජ්ඣිම, PTS 5 අපවිතොපවෙය්‍යානං - මජ්ඣිම, අපවිතො
අපවිතෙය්‍යානං - PTS 6 යථාච්ඡි - සිමු 1, 2 7 අහු - ට

2. 4. 1

181. යම් කලෙක මම් සම්මාසම්බුදුසසුන්හි පාවිදි වූයෙම් ද, (එතැන් පටන්) සංකෙලයයන්ගෙන් මිදෙමින් තැහිසිවියෙමි. (තැහි-සිවුනෙමි මා අනගමි මගින්) කාමධාතුව ඉක්මා ගියෙමි.

182. ඉක්බිති සම්බුදුරජුන් බලාසිටිය දී මා ගේ සිත (කෙලෙසුන් කෙරෙත්) මිදුණේ යැ, සියලු සංයෝජනයන් ක්‍ෂය වීමෙන් මා ගේ විමුක්තිය අකොප්‍ය වී යයි.

මෙසේ මේ ගාථා අංශුවෙන් මිගසිර සථවිරයන් වහන්සේ ...

මිගසිර සථවිරගාථා යි.

2. 4. 2

183. ඒ ඒ භවයෙහි පුතපුතා උපදනා (අංකමගාව) ගෘහයෝ අතිත්‍යයෝ යැ, ගෘහකාරකයා (තෘෂණාව) සොයන්නෙමි (මෙතෙක් ගැසුරුණෙමි) පුතපුතා ඉපැත්ම දුකෙකි.

184. එම්බා ගෘහකාරකය, (මා විසින් තෝ) දක්නාලද්දෙහි. යම් ගෙය නො කරන්නෙහි. තා ගේ සියලු ගොනැත්තු බිදුනාලදහ. කැණීමවල ද පළනලදහ, (මා ගේ) සිත මගනාන්ත කරනලද්දේ මේ අත්බැවිහි මා තිරුඬු වන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා අංශුවෙන් සිව්ක සථවිරයන් වහන්සේ ...

සිව්ක සථවිරගාථා යි.

2. 4. 3

185. ලෝකයෙහි රහිත් වූ සුගත් මුනිහු වානභේදයෙන් භවගත් අබාධ ඇතිගාහු යැ, බ්‍රාහ්මණයෙහි, ඉදින් උණුදිය ඇත් නම් මුනිරජට දෙනු මැනැවි.

186. (ඒ බුදුරජු) පූජයන් විසින් පුදනලදහ, සත්කාර කටයුත්තන් විසින් සත්කෘතයහ, වැන්ද සුත්තන් විසින් වදනාලදහ

මෙසේ මේ ගාථා අංශුවෙන් උපවෘත සථවිරයන් වහන්සේ ...

උපවෘත සථවිරගාථා යි.

2. 4. 4

187. 'කාමයෝ අතිත්‍යහ'යි කියන්නා වූ ධම්මරජපාසකයෝ මා විසින් දක්නාලදහ. ඔහු මිණිකොඩොල් කෙරෙහි බහලරාගයෙන් ඇලුණාහු දරුවන් කෙරෙහි ද අග්‍රුවන් කෙරෙහි ද අපේක්ෂා ඇත්තාහු ය.

188. ඔහු එකත්තෙන් දහම් ඇති සැටියෙන් නො දනිති. එතෙකුදු-වුවත් කාමයෝ අතිත්‍යහ'යි කීහ. ඔවුනට රාගය සිදිනට (ඥාන) බලයක් නැත. එහෙයින් අග්‍රදරුවන් ද ධනය ද ඇසුරු කලාහු යි.

මෙසේ මේ ගාථා අංශුවෙන් ඉසිදින්නා සථවිරයන් වහන්සේ ..

ඉසිදින්නා සථවිරගාථා යි.

2. 4. 5

189. දෙවො ව වස්සති දෙවො ව ගලුගලායති
එකකො වාහං හෙරවෙ ඛිලෙ විහරාමි,
තස්ස මය්හං එකකස්ස හෙරවෙ ඛිලෙ විහරතො
නඤ්චි හයං වා ඡම්ඛිතතතං වා ලොමහංසො වා.

190. ධම්මතා මම සා යස්ස මෙ
එකකස්ස හෙරවෙ ඛිලෙ
විහරතො නඤ්චි හයං වා
ඡම්ඛිතතතං වා ලොමහංසො වා'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා සම්බුලකම්මානො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සම්බුලකම්මානඤ්ථෙරගාථා.

2. 4. 6

191. කස්ස සෙදුපමං විතතං සිතං නානුපකම්පති,
විරතතං රජනීයෙසු කුප්පනීයෙ න කුප්පති,
යස්සෙවං හාපිතං විතතං කුතො තා දුකම්මෙස්සති.

192. මම සෙදුපමං විතතං සිතං නානුපකම්පති,
විරතතං රජනීයෙසු කුප්පනීයෙ න කුප්පති,
මමෙවං හාපිතං විතතං කුතො මං දුකම්මෙස්සති'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා බිතකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

බිතකඤ්ථෙරගාථා.

2. 4. 7

193. න තාච්ච පුපිතුං භොති රහති නකඛතාමාලිනී,
පටිජග්ගිකුමෙවෙසා රහති භොති විජානතා.

194. ගඤ්චිකඛාමපඤ්චං කුඤ්ඤරො වෙ අනුකකමෙ,
සඛිකාමෙ මෙ මතා සෙය්‍යො යං වෙ ජිවෙ පරාජිතො'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා සොණො සෙලිය්‍යරිය¹පුතතඤ්ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සෙලිය්‍යරියඤ්ථෙරගාථා.

2. 4. 8.

195. පඤ්චකාමගුණෙහිත්වා පියරූපෙ මනොරමෙ,
සඤ්ඤා අභිනිකම්මි දුකම්සකතකරො² හමෙවි.

196. නාහිනදුමි මරණං නාහිනදුමි ජිවිතං,
කාලං ච පටිකඛිකාමි සමපජානො පතිස්සතො'ති.

ඉදං පුදං ආයස්මා නිසභො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

නිසභඤ්ථෙරගාථා.

1 සොණො පොට්ඨිකපුත්තො - සා, PTS. 2 දුකම්සකතං කරො - සිමු 1, 2

2. 4. 5

189. වාසි දු වසි. ඥේ දු වාස්ස ‘ගලගල’ හඬින් ගලායෙයි. මම ද, එකලා වැ හගජනක ගුහායෙහි වෙහෙමි. මා එකලා වැ හගජනක ගුහායෙහි වසන්නහුට බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොඞුදහගැන්මෙක් හෝ නැති.

190. එකලා වැ හගජනක ගුහායෙහි වසන්නා වූ යම් බදු මට බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොඞුදහගැන්මෙක් හෝ නැත් ද තෙල මා ගේ ධර්මසාමාන්තයයි.

මෙසේ මේ ගාථා සම්මුලකම්මායන සංවරයන් වහන්සේ ...

සම්මුලකම්මායන සංවර ගාථා යි.

2. 4. 6

191. කවරක්භූ ගේ සිත පථිතයක් මෙන් සිටියේ (ලෝදහමින්) නොසැලේ ද, ඇලුම් කටයුතු වසතුන්හි නො ඇලේ ද, කිපියුතු (ආසාද) වසතුයෙහි නො කිපේ ද, යම් (ආයතී) පුද්ගලයකුගේ සිත මෙසෙසින් වඩනාලද වී නම්, ඔහුකරා කොසින් දුක් පැමිණෙන්නේ ද?

192. මා ගේ සිත පථිතයක් සෙසින් සිටියේ (ලෝදහමින්) නොසැලෙයි, ඇලුම් කටයුතු වසතුන්හි නො ඇලෙයි, කිපියුත්තෙහි නො කිපෙයි, මා ගේ සිත මෙසෙසින් වඩනා ලද යැ, කොසින් මා කරා දුක් එන්නේ දැයි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමත් බිතක සංවරයන් වහන්සේ ...

බිතක සංවර ගාථා යි.

2. 4. 7

193. තරුවැල ඇති රාත්‍රිය තව (සුදුසු කල් ලද යොහිසු රහත් වන තෙක්) නිදන්තට කල් හො වෙයි. මේ රාත්‍රිය නුවණැත්තහු විසින් පිළිවෙත් රක්තට මැ (කැමැති වන ලද්දේ) වේ.

194. ඉදින් (එදා) සමුදාමයෙහි ඇත්කදින් යටිකුරු වැ හුණු මා ඇත් තෙමේ ඇත්මි නම් (ඒ) මා ගේ මරණය උතුම්. යම්හෙයකින් (දුන් කෙලෙස් මරාත් විසින්) පැරැදුණෙමි ජීවත් වන්නෙමි ද, එහෙයකි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමත් සෙලියාසරය සංවරයන් වහන්සේ ...

සෙලියාසරය සංවර ගාථා යි.

2. 4. 8

195. ප්‍රිය සාමාන්‍ය ඇති මනරම් වූ පස්කම්ගුණ හැරපියා සැදුහැයෙන් යිහිගෙන් නික්මැ දුක් කෙලවර කරන්නෙක් වන්නේ යැ.

196. මරණය නො පතමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි. මහනුවණැති වැ සිහි ඇති වැ හුදෙක් (පරිනිවෘණ) කාලය අපේක්ෂා කෙරෙමි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමත් නිසඟ සංවරයන් වහන්සේ ...

නිසඟ සංවර ගාථා යි.

2. 4. 9

197. අමභප්පලච්ඡ සඛිකානං අංසෙ කඤ්ඤාන විවරං,
තිසිනෙතො හත්ති ගිව්ඨාය ගාමං පිණ්ඩොය පාවිසිං.

198. හත්තිකඛකිනො ඔරුක්ඛ සංවේගං අලභිං තදා,
සොභං දිනෙතො තදා සනෙතො පනෙතො මෙ අංගච්ඡකියො'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං අංගස්මිං උසභො පේරො ගාථායො අහංසිත්ථා'ති.

උසභස්මරණංථා.

2. 4. 10

199. අයමිති කප්පටො කප්පටකුරො අච්ඡාය අතිහරිතාය¹
අමිතඝටිකායං ධම්මකතමනෙතො කතපදං කිංභාති ඔවෙත්තුං.

200. මා ඛො තිං කප්පට පච්චාලෙසි
මා තං උපකඤ්ඤකම්භි² තාලෙක්ඛං,
හභ්³ තිං කප්පට මතකමඤ්ඤාසි
සඛ්ඤමස්සිමති පච්චායමානො'ති.

ඉන්ද්‍රියං සුදං අංගස්මිං කප්පටකුරො පේරො ගාථායො අහංසිත්ථා'ති.

කප්පටකුරස්මරණංථා.

වග්ගො, චතුත්ථො.

තසස්ස අදානං:

මිගස්සරො සිව්භො ච උපච්චානො ච පණ්ණිනො
ඉසිදිනෙතො ච කච්චානො භිතකො ච මහාවිසි
සෙලිස්සරියො නිසභො ච උසභො කප්පටකුරො'ති.

1 අතිහරිතාය - සිඬු 1, 2

2 උපකඤ්ඤකම්භි - සිඬු 1, 2

3 හභි - සිඬු 1, 2

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 4. 9

197. (මම සිභිනෙන්) අභිදළු බඳු පැහැ ඇති සිවුරක් දකරැයෙහි ලාභෙන ඇත්තදෙහි හුත්තෙම ගම්ම පිඬු පිණිස පිවිසියෙමි.

198. (මහාජන දඬිනගෙන් ලජ්ඣ වැ) ඇත්තදිත් බැහැ (පිඩිදියෙමි) එකල්හි සංවේගපත් වීම්. මම එකල්හි ජාතිමදදියෙන් දූපුණෙමි. දෑත් මා විසින් අභිත්ඵලය ලබනලදී.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් උසග සථවිරයන් වහන්සේ ..

උසග සථවිරගාථා යි.

2. 4. 10

199. ‘කප්පටකුර’ නම් මහණ තෙම ‘මේ මාගේ ජිණ්ඩිකුලය’ යි (උපන් මිථ්‍යාවිතකී ඇත්තේ) පවුල වූ පරිපුණ්ණි වූ අමාතකටය ඇති කල්හි කෘතමාත්‍ර පැවිදි ඇත්තේ යැ, (මාගේ ශාසනය) ධ්‍යානයන් රැස් කරත්තට කරනලද (ගාමනා) මාගී ඇත්තේ යි.

200. එම්බා කප්පටය, තෝ නො නිදව, (දේශනාගහ්‍යාගෙන්) තට කන්ඩුලා පහර නො දෙන්නෙමි. කප්පටය, සහමාද නිදන තෝ පමණ නො දන්නෙහි යයි.

මෙසේ මේ ගාථා කප්පටකුර සථවිරයන් වහන්සේ ...

කප්පටකුර සථවිරගාථා යි.

සතරවැනි වග්ගීය යි.

උද්දානය:

මහසිර යැ, සිවක යැ, පණ්ඩිත වූ උපමාන යැ, ඉසිදින්නයැ, සමුද්‍ර-කම්මාන යැ, බිතක යැ, සෙලියාරිය යැ, නිසග යැ, උසග යැ, කප්පටකුර යැ යන දහතෙරැන්ගේ ගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

2. 5. 1

201. අහො බුද්ධා අහො ධම්මා අහො භො සත්ථ සම්පදා,
ගත්ථ එතාදිසං ධම්මං සාවකො සච්ඡිකාහිසි.

202. අසඬ්ඛියොසු කසොසු සක්කායාහිගතා අසු¹
තෙතමයං පච්ඡිමකො චරිමො,^{*} යං සමුස්සයො,
ජාතිමරණසංසාරො භවති දුකි පුනඛහමො²ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා කුමාරකස්සපො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා³ති.

කුමාරකස්සපථෙරගාථා.

2. 5. 2

203. යො හවෙ දහරො හික්ඛු සුඤ්ඤති බුද්ධසංඝතො,
ජාගරො පතිසුතොසු² අමොඝං තස්ස ජිවිතං.

204. තස්මා සඤ්ඤාපිට්ඨොපසාරො ධම්මදස්සනං,
අනුසුඤ්ඤාථ මෙධාචී සරං බුද්ධාන සංඝන³න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ධම්මපාලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

ධම්මපාලථෙරගාථා.

2. 5. 3

205 කස්සිඤ්ඤාති සමථඛිතතාති
අස්සා ගථා සාරපිතා සුදන්තා
පභිනමානස්ස අනාසවස්ස
දෙවාපි තස්ස පිහගන්ති තාදිනො³ති.

206. මඤ්ඤාති සමථඛිතතාති
අස්සා ගථා සාරපිතා සුදන්තා
පභිනමානස්ස අනාසවස්ස
දෙවාපි මස්සා පිහගන්ති තාදිනො³ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බ්‍රහ්මාලී ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

බ්‍රහ්මාලීථෙරගාථා.

2. 5. 1

201. යම් ඥාණා කෙනකුන් වෙත මේ බ්‍රහ්මාණන්තරාණං ලොච්ඡාරා-
දහමක් සාක්ෂාත් කරන්නේ ද, ඒ බුදුහු අසිරිමත්ත, දහමහු
අසිරිමත්ත, අපගේ ඥාණාත් වහන්සේගේ (දහබලාදි) සම්පත්තු
ආයාසයෝ යි.

202. ගණන් නැති මහාසංඝයන්හි පඤ්චාපාදනසංකයෝ මා විසින්
ලබනලද්දහු ය. ඔවුනතුරෙහි මේ පඤ්චම වූ පඤ්චසංකය යි. මේ
අනන්තශරීරය යි. ජාතිමරණ සහිත සංසාර සංඛ්‍යාව වූ පුනර්විච්ඡේද
දුන් නැතැ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් කුමාරකායාස සංවරයන්
වහන්සේ ...

කුමාරකායාස සංවරගාථා යි.

2. 5. 2

203. එකත්තෙන් යම් තරුණමහණෙක් බුදුසසුන්හි (අප්‍රමාද වා)
වැයම් කෙරේ ද, (අවිඤ්ඤායෙන්) නිදන්තත් අතුරෙහි (ප්‍රභාදිත්)
නිදි වරන්නේ වේ ද, ඔහුගේ ජීවිතය නො යයි වෙයි.

204. එහෙයින් හුවණැති මහණ තෙම බුදුන්ගේ අවවාදය යිහි
කරන්නේ ප්‍රභා යා භිල යා තුනුරුවන්හි ප්‍රසාද යා සිසුන්දහම්
දකුම් යා යන මෙහි ව්‍යායාම කරන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමෙන් ධම්මපාල සංවරයන්
වහන්සේ ..

ධම්මපාල සංවරගාථා යි.

2. 5. 3

205. කවරක්කු ගේ ඉන්ද්‍රියයෝ අස්දම්සාරිහු විසින් මොනොවට
දම්නය කරනලද අසුන් මෙන් සත්තන් බවට ගියාහු ද, ප්‍රතිණ වූ
මානස ඇති අනාසුච වූ තාදි (අකමපා) වූ කවරක්කට දෙවියෝ පවා
කැමැති වෙත් ද,

206. මා ගේ ඉන්ද්‍රියයෝ අස්දම්සාරිහු විසින් මොනොවට දම්නය
කරනලද අසුන් මෙන් සත්තන් බවට ගියාහු යා, ප්‍රතිණ වූ මානස
ඇති අනාසුච වූ තාදි වූ මට දෙවියෝ පවා කැමැති වෙත් යයි.

මෙසේ මේ ගාථා බ්‍රහ්මාලි සංවරයන් වහන්සේ ...

බ්‍රහ්මාලි සංවරගාථා යි.

2. 5. 4

207. ඡවිපාපක විතතගද්දක
මොඝරාජ සතතං සමාහිතො,
හෙමනතිකසිතකාලරතතිගො
හිකුඤ්චිංසි කථං කරිස්සයි.
208. සමපතනසංඝා මගධා කෙවලා ඉති මෙ සුතං,
පලාලවිජ්ජනකො සෙය්‍යං යථඤ්ඤා සුඛජිවිතො¹ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා මොඝරාජකේරො ගාථායො අභාසිත්වා²ති.

මොඝරාජකේරගාථා

2. 5. 5

209. න උකිකපෙ නො ච පරිකිකපෙ පරෙ
න ඔකිකපෙ පාරගතං න ඵරගෙ,
න චතතචණ්ණං පරිසාසු ඛ්‍යාගරෙ
අනුභවතො සමමිතභාණි සුඛබ්බො.
210. සුසුඛමනිපුණ්ණදසසිනා
මතිකුසලෙන නිවාතවුත්තිනා,
සංසෙවිතවුභිජිලිනා
තිබ්බානං න හි තෙත දුලලගතති.

ඉතං සුදං ආයස්මා විසාබො පඤ්චාලසුත්තො ථෙරො
ගාථායො අභාසිත්වා²ති.

විසාබපඤ්චාලසුත්තකේරගාථා.

2. 5. 6

211. හදනති මොරා සුසිඛා සුපෙඬුණා
සුතීලහිවා සුමුඛා සුගජ්ජනො,
සුසග්ගො වාපි මහාමති අයං
සුඛ්‍යාපිතඥො¹ සුවිලාගකං නහං.
212. සුසලලරූපො සුමනස්ස කුසාල තං²
සුතිකබ්බො³ සාග්ගි සුමුභිසංසතො,
සුසුකකසුකකං නිපුණං සුදග්ගං
සුසාහි තං උත්තමමච්චුතං පදනති.

ඉතං සුදං ආයස්මා මුලුකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා²ති.

මුලුකකේරගාථා.

2. 5. 4

207. (රොවින් නට බැවින්) නපුරැසිව ඇති හද වූ සිත් ඇති එම්බා මොසරාජය, තෙපි එක්වත් සමානිත සිත් ඇත්තාව, තෙපි පැවිදි වූවාහු (අනුත් සෙනසුත් නො දෙන කල්හි සහසතු සෙනසුනට ද නො පිවිසෑ) හිමපාතාමයෙහි සිත වූ රැඹුළුල්ල කිසෙයින් දිවි පැවැත් වූහ ද?

208 සියලු මගධ රට පැසුණුගොයම් ඇත්තේ යයි මා විසින් අසනලද පිදුරින් සොයනලද සිරුරු ඇත්තෙම් සුබ්ජ්ථි සෙස්සත් සෙසින් ගෑනිය කෙළෙම් යයි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමත් මෝසරාජ ස්වරයන් වහන්සේ ...

මෝසරාජ ස්වරයාථා යි.

2. 5. 5

209. තමා නොද හුවාදක්කේ යැ, මෙරමා නොද හෙලාදක්කේ යැ, පහත් කොට නො බලවත්තේ යැ, රහතුත් වහන්සේ නො ගටත්තේ යැ, තමාගුණ පිරිස් මැද නො කියත්තේ යැ, සත්තූත්-තෙක්, පමණ දෑ බණන්තෙක්, මනා පැවැතුම් ඇත්තෙක් වත්තේ යි.

210. ඉතා සිසුම් තිසුණු (සත්‍යප්‍රතිතාසමුත්පාදදි) අථ දක්නාසුලු වූ ප්‍රඥයෙහි දක්ෂ වූ යටත් පැවැතුම් ඇත්තා වූ මාභාසත් සෙවුනාසුලු වූ ඒ මහණහු විසින් යම් ගෙයකින් නිවැණිය දුලිභා නො වේ ද, එහෙයින් යි.

මෙසේ මේ ගාථා විශාඛපඤ්චාලිපුත්ත ස්වරයන් වහන්සේ ...

විශාඛපඤ්චාලිපුත්ත ස්වරයාථා යි.

2. 5. 6

211. මනා සිළු ඇති මනා පිල්කලබ ඇති මනා නිල්ගෙල ඇති මනා මුවතුඩු ඇති මනහර තාද ඇති මොතරු හද දෙති. මේ මහ-පොළොව ද මනා නිල්තණ ඇත්තී යැ, මොනොවට පැතිරහිය දිය ඇත්තී යැ, අහස සොදුරු වලාකුළු ඇත්තේ යි.

212. මනාසිත් ඇත්තහුට (සාතුසත්‍යායාදිත්) අතිශයින් මනොඥ-සාහාස ඇත්තේ යැ, එහෙයින් ධ්‍යාන කරව, සමාස්සමුඛාසාසන-යෙහි මනා ඵලය ඇති වූ ඒ උතුම් වූ අතිශයින් දැනීමට දුකර වූ තිසුණු වූ සුදෝසු; අව්‍යතපදය (නිවන) සාධි කරව යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආශ්‍රමත් වූලක ස්වරයන් වහන්සේ ...

වූලක ස්වරයාථා යි.

2. 5. 7

213. නන්දමානාගතං චිත්තං සුලමාරොපමානකං,
තෙන තෙනෙව චජ්ඣ යෙන සුලං කලිඛිතරං.

214. තාගං චිත්තකල්පිං බ්‍රුමි තං බ්‍රුමි චිත්තදුක්ඛකං,
සත්ථා තෙ දුලලභො ලභො මානස්ස මං නියොජයිති.

ඉත්ථං සුදං අයසමා අනුපමො ඵෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අනුපමසේරගාථා.

2. 5. 8

215. සංසරං දිසමඤ්ඤානං ගතිසු පරිවත්තනිසං,
අපසංසං අරියසම්මානං අකිංඤ්ඤානං පුට්ඨිකො.

216. තස්ස මෙ අපමානසංසාරං විනාශිකතා,
ගති¹ සම්මානං සම්මානිකතා නත්ති දුකි සුඤ්ඤානවො'ති.

ඉත්ථං සුදං අයසමා චජ්ඣතො ඵෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

චජ්ඣතසේරගාථා.

2. 5. 9

217. අසංසාරං ගරිතොක්කාසෙ සංවිරුද්ධමිධං පාදපෙ,
ඵකං බුද්ධගතං සංඝායං අලභිත්ථං පතිස්සතො.

218. ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං සංඝායමුලතිං තදා,
තස්සා සංඝායාය වාගසං පතොතො මෙ අයසමානියො'ති.

ඉත්ථං සුදං අයසමා සංඝිතො ඵෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සංඝිතසේරගාථා.

වග්ගො පඤ්ඤාමො.

තස්සායුධං:

කුමාරකස්සපො ඵෙරො ධම්මපාලො ච බ්‍රහ්මාලී,
මොඝරාජා විසාඛො ච චූළකො ච අනුපමො,
චජ්ඣතො සංඝිතො ඵෙරො කිලෙසරජවාගතො'ති.

ගාථා දුකනිපාතමිති නවුති වෙව අධා ච
ඵෙරො ඵකුතපඤ්ඤාසං භාසිතා නගකොවිදා'ති.

දුකනිපාතො නිවසිතො.

2. 5. 7

213. (ඒ ඒ භවයෙහි නෘණො විසින්) සතුටු වෙමින් ආ සිත භව සංඛ්‍යාත සුලභට (දිව්‍යසුලභට) නගනුයේ භව සංඛ්‍යාත සුලභ, කාම-ගුණ සංඛ්‍යාත දම්ගෙඩිය යම් යම් නැහෙකැ ද ඒ ඒ තැන්හි මැ යෙහි.

214. එහෙයින් එම්බා විතතය, මම නා කාලකණ්ණිය යි කියමි. නා විතතද්‍රෝහි යයි කියමි. නා විසින් දුලිභ වූ ශායනාන් වහන්සේ ලබනලදහ. මා අවැඩෙහි නගමක් යොදව යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් අනුපම සංවිරයත් වහන්සේ ...

අනුපම සංවිරගාථා යි.

2. 5. 8

215. පාඨත්ථන වූ (අවිදුසෙන්) අකි වූ මම ආයාසිකත්‍යයන් නොදක්නෙමි දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි (භවයෙහි) සැරිසරමින් සුගතිදුහිනින්හි පෙරැඑණෙමි.

216. අප්‍රමාද වූ ඒ මා විසින් සංසාර සංඛ්‍යාත කම්කෙලයෙන් මුලුසුත් කරනලදහ. සියලු ගති මැනවින් තසනලදහ. මේ මතු පුනභිවංගෙක් නැතැ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් චජ්ඣිත සංවිරයත් වහන්සේ ...

චජ්ඣිත සංවිරගාථා යි.

2. 5. 9

217. පලාවත් පැහැ ඇති මොනොවට වැඩුණු ඇසතු බෝරුක පිහිටි තැන්හි (සිඛි සම්බුදුහට පැනනැගුණු ඇටබිබෝරුක්බුල දි) එළැඹැ-සිටි සිහි ඇත්තෙමි එක් බුද්ධානුසාරි සංඥවක් ලදිමි.

218. මෙයින් එක්තිස් වන කපෙහි එද මා විසින් යම් බුද්ධානුසාරි සංඥවක් ලැබුයෙමි ද, ඒ සංඥව උපතිසුරු කොට ගෙන මා විසින් ආප්‍රවික්‍ෂය සංඛ්‍යාත තිරොධිය ලබනලද යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් සංකිත සංවිරයත් වහන්සේ ...

සංකිත සංවිරගාථා යි.

පස් වැනි වග්ගය යි.

උද්දනම:

කුමාරකස්සප යැ, ධම්මපාල යැ, බ්‍රහ්මාලි යැ, මොසරාජ යැ, විසාඛ යැ, බුලක යැ, අනුපම යැ, චජ්ඣිත යැ, සංකිත යැ, යන තෙරවරුන් වදලහ. යි.

දුකතිපාතයෙහි ගාථා අට අනුවක් ද, හයෙහි තිපුණ එකුත්පහක් තෙර කෙනෙක් ද කියනලදහ.

දුකතිපාතය නිමි.

3. නිකායපාඨො

3. 1. 1

219. අයොති සුඤ්චිකේසං අග්ගිං පරිවරිං චනෙ,
සුඤ්චිමග්ගං අජානනො අකාසිං අමරං තපා.
220. තං සුඛෙන සුඛං ලභං පසා ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
221. බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම පුරෙ ආසිං ඉද්දති බොමති බ්‍රාහ්මණො,
තෙවිජ්ජො නගානකො¹ චමති සොභිතො චමති වේදගු'ති.

ඉදං සුදං අංගස්මා අග්ගිකභාරආචාරො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

අග්ගිකභාරආචාරොථෙරගාථා.

3. 1. 2

222. පඤ්චාගාහං පබ්බජිතො සෙඛො අප්පත්තමානසො,
විහාරං මෙ පටිට්ඨස්ස වෙනසො පණ්ඩි අසු.
223. නාසිස්සං² න පිටිස්සාමි විහාරතො න නිකම්මෙ,
නපි පස්සං තිපාතෙස්සං³ තණ්හාසලො අනුගතෙ.
224. තස්ස වෙමං විහරතො පස්ස විරිඤ්චරක්කමං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉදං සුදං අංගස්මා පටිට්ඨයො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

පටිට්ඨයොථෙරගාථා.

3. 1. 3

225. යො සුඛෙක කරණීයාති පච්ජා නො කාතුමච්ඡති,
සුඛා සො ධංසතෙ ථානා පච්ජා ච මනුභසාති.
226. යං හි කසිරා තං හි වදෙ යං න කසිරා න තං වදෙ,
අකරොන්නං භාසමානං⁴ පරිජානනා පණ්ඩිතා.
227. සුසුඛං චත නිබ්බානං සම්මාසම්බුද්ධදෙසිතං,
අසොකං විරජං බෙමං යත්ථ දුක්ඛං තිරුජ්ඣති'ති.

ඉදං සුදං අංගස්මා බික්ඛුලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

බික්ඛුලොථෙරගාථා.

1 නාගකො - සිමු 1. PTS 2 නාගස්සං - ට. 3. න තිපාතෙස්සං - ට.
4 ගාසමානං ගා - ට.

3. තිකතිපාතය

8. 1. 1

219. අනුපායගෙන් (නොමගින්) සංසාරශුද්ධිය සොයන්නෙමි වෙනෙහි ගිහි පිදුගෙමි. ශුද්ධියට මාගිය නො දන්නෙමි (පඤ්චනාපනාදි) අමරතපස් කෙලෙමි.

220. ඒ නිවන් සුවය සුවසේ (සුඛප්‍රතිපදායෙන්) ලබනලදි. ශාසන-ධර්මය ගේ සුධර්මිකා (සෙනෙරිඤ්ඤාභාවය) බලව. මා විසින් ත්‍රිපිද්‍මව ලබනලදි. බුදුරජුන්ගේ අවවාදය කරනලදි.

221. පෙර (ජාතිමාත්‍රයෙන් ප්‍රඥාත් විසින්) බ්‍රාහ්මණ වීම. දැන් (බාහිතපාපි වන බැවින් පරමාථ විසින්) බ්‍රාහ්මණ වෙමි. ත්‍රිපිද්‍ම ඇත්තෙමි වෙමි. (සෞද්දහල කෙලෙස්මල ඇති බැවින්) ස්නාතක ද වෙමි. සොළිය ද වෙමි. වෙද සංඛ්‍යාත මාගීඥනයෙන් සංසාර-මගොසයාගේ නොහොත් චතුස්සායායාගේ පාරයට ගිය බැවින් වෙදගු ද වෙමි යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් අඛණ්ඩකභාරදාය සථවිරයන්-වහන්සේ ...

අඛණ්ඩකභාරදාය සථවිරගාථා යි.

8. 1. 2

222. මම පැවිදි වෑ පස්දිනක් ඇතියෙමි. නො පත් අග්‍රමාගී ඇතියෙමි ගෞසා වීමි. විහාරයට (ඔවරකයට) පිවිසි මට වෙතොපණ්ඩියක් (ප්‍රාචීනාවක්) වූ යැ:

223. 'තාමණ්‍යාලයය හුපුල කල්හි නො වළඳන්නෙමි, නො බොන්නෙමි, ඔවරකයෙන් නො තික්මෙන්නෙමි, දූලයෙන් එක් ආලයකුදු නො හොවන්නෙමි' යි.

224. මෙසෙයින් වසන මා ගේ විශ්වපරාක්‍රමය බලව, (මා විසින්) ත්‍රිපිද්‍මව ලබනලදි, බුදුරජුන්ගේ අවවාදය කරනලදි යි

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් පච්චය සථවිරයන් වහන්සේ ...

පච්චය සථවිරගාථා යි.

8. 1. 3

225. යමෙක් පළමු කටයුතු දය (නො කොට) පසුව කරනු කැමැති වේ ද, හෙතෙම සුඛස්නානයෙන් (සංගීයෙන් හා මොක්‍ෂයෙන්) පිටිහෙයි, පසුතැවෙන්නේ ද වේ.

226. යමක් මා කරන්නේ නම් එය මා කියන්නේ යැ. යමක් නො කරන්නේ නම් එය නො කියන්නේ යැ. ඒ කියමින් නො කරන්නෙහිට නුවණැතිනෝ බ්‍රහ්මන් නො කෙරෙත්.

227. යම් තැනෙකැ සසරදුක තිරුඳු වේ නම් සම්බුදුන් විසින් දෙනන ලද ඒ ශෝභ රහිත වූ රාගාදිරජ්ජ රහිත වූ තිරුපද්‍රැත වූ නිවන එකත්තෙන් මනා සුවය වේ යයි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් බකතුල සථවිරයන් වහන්සේ ...

බකතුල සථවිරගාථා යි.

3. 1. 4

228. සුඛඤ්ඤා ජිව්තුං ඉවෙත් සාමඤ්ඤාසමිං අපෙකඛවා,
සඛබ්බකං නාතිමඤ්ඤායා විවරං පානභොජනං.
229. සුඛඤ්ඤා ජිව්තුං ඉවෙත් සාමඤ්ඤාසමිං අපෙකඛවා,
අති මුසිකසොබ්බං ච සෙවෙථ සගභාසනං.
230. සුඛඤ්ඤා ජිව්තුං ඉවෙත් සාමඤ්ඤාසමිං අපෙකඛවා,
ඉතරීතරෙන තුස්සොයා එකධම්මඤ්ඤා භාවයෙති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ධනියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ධනියත්ථෙරගාථා.

3. 1. 5

231. අතිසීතං අතිඋණං අතිසායමිදං අනු,
ඉති විසාට්ඨකම්මනෙන ඛණ්ණං අවේචනති මාණසෙ.
232. යො ව¹ සීතඤ්ඤා උණඤ්ඤා තිණ්ණං තිසොයා න මඤ්ඤති,
කරං පුරිසකිව්වාති සො සුඛා න විහායති.
233. දබ්බං කුසං පොට්ඨිඉං උසිරං මුඤ්ඤපබ්බජං²
උරසා පඤ්ඤාමි³ විවෙකම්මවුභගනති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මාතඛනපුතො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මාතඛනපුතත්ථෙරගාථා.

3. 1. 6

234. යෙ විතතකපි ඛත්තසුතා
සමණා පාටලීපුත්තවාසිනො,
තෙසඤ්ඤාතරොගමාසුමි⁴
ආරෙ තිට්ඨති බුජ්ජසොභිතො.
235. යෙ විතතකපි ඛත්තසුතා
සමණා පාටලීපුත්තවාසිනො
තෙසඤ්ඤාතරොගමාසුමි
ආරෙ තිට්ඨති මාළුතෙරිතො.
236. සුසුද්ධෙන සුසිට්ඨෙන සඛ්ඛාමිවිජයෙන ච,
බ්‍රහ්මචරියානුච්ඡේදණෙන එවං සුඛමේධතී'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා බුජ්ජසොභිතො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

බුජ්ජසොභිතත්ථෙරගාථා.

1. සො'ධ - සිඳු 1, 2 PTS. 2. මුඤ්ඤපබ්බජං - මජ්ඣ. 3. පඤ්ඤාමි - ප, PTS.
4. තෙසඤ්ඤාතරොගමාසුමි - බහුසු

3. 1. 4

228. ඉමණභාවයෙහි අපේක්ෂා ඇත්තේ ඉදින් සුවයේ ජවත්වන්නට කැමැත්තේ නම් සහසතු සිවුරු පැත් - බොජුන් අවමන් නො කරන්නේ යැ.

229. ඉමණභාවයෙහි අපේක්ෂා ඇත්තේ ඉදින් සුවයේ ජවත්වනු කැමැත්තේ නම් මියකු විසින් කණිහලද බිලය ගෙවුනා සපියකු සෙසින් සෙනසුන ගෙවුනේ යැ.

230. ඉමණභාවයෙහි අපේක්ෂා ඇත්තේ ඉදින් සුවයේ ජවත්වනු කැමැත්තේ නම් යථාලබ්ධිප්‍රත්‍යයෙන් තුටු වන්නේ යැ. එක් මැ අප්‍රමාදධර්මය වඩන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් ධර්මය සථවිරයන් වහන්සේ ...

ධර්මය සථවිරගාථා යි.

3. 1. 5

231. ක්ෂණයෝ 'මේකල ඉතා සිහිලා මේකල ඉතා උණුයැ මේකල ඉතා සවසා' යි හරතාලද කම්පන ඇති මිනිසුන් ඉක්මැ ගෙත්.

232. යමෙකුත් සිහිල් කලත් උණුකලත් තණපතින් වැඩියක්කොට නො තකා ද, පුරුෂකාන්‍යයන් කරන්නා වූ හෙතෙම සුවයෙන් නො පිරිහේ.

233. විවේකසුව වඩනුයෙම් හිතණ කුසතණ කවුපදුරු (වැලක්?) සුවදහොට මුදුනණ බබුල්තණ උරයෙහුද නෙරැපියත්තෙමි. (පසින් ඇක්මෙහු කියනු කීම?)

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් මාතඩ්ඛපුත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ...

මාතඩ්ඛපුත්ත සථවිරගාථා යි.

3. 1. 6

234. පැලලුප්ඵවරවැසි විත්‍රකථා ඇති බහුශ්‍රැත වූ යම් ඉමණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔවුනතුරෙහි අන්‍යතර වූ මේ ආයුෂමත් බුජ්ඣකොභිත තෙර දොරවුවෙහි සිටී.

235. පැලලුප්ඵවරවැසි විත්‍රකථා ඇති බහුශ්‍රැතවූ යම් ඉමණ කෙනෙක් වෙත් නම් ඔවුනතුරෙහි අන්‍යතර වූ මේ ආයුෂමත් තෙමේ (සැඳි- විතතයෙන් උපත්) පවතින් ආයේ දොරවුවෙහි සිටී.

236. (තදබ්බවිෂකමණ විසින්) මනා වූ කෙල්යාණභාවයෙන් ද සත්ප්‍රාය වූ ධර්මදහයෙන් ද (සමුච්චේදප්‍රභාණ විසින්) ලබනලද කෙල්යාණභාවා- විජයයෙන් ද පුහුණු කළ මහබ්බසරින් ද මෙසේ මේ තෙමේ (පලසමවත්) සුවවිදි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් බුජ්ඣකොභිත සථවිරයන් වහන්සේ...

බුජ්ඣකොභිත සථවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

8. 1. 7

237. යොධ කොච මනුසොසු පරපාණාති හිංසති,
අභ්මා ලොකා පරමතා ච උභයා ඛංසතො හරො.
238. යො ච මෙතෙතන විතෙතන සබ්බපාණානුකම්පති,
ඛත්‍රු¹ සො පභවති පුඤ්ඤං තෙන තාදිසකො² හරො.
239. සුභාසිතස්ස සිකෙඛථ සමණ්ණපාසනස්ස ච
ඵකාසනස්ස රහො විතඤ්ඤසමස්ස වාති.

ඉදං සුදං අයස්මා වීරණො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

විරණඤ්ඤරගාථා.

8. 1. 8

240. ඵකොපි සද්ධා මේඛාවි අස්සද්ධානීඛ ඤාතිනං,
ඛම්මවේඨා සිලසම්පන්නො හොති අත්ථාය ඛඤ්ඤනං,
241. නිග්ගස්ස අනුකම්පාය වොදිතො ඤාතයො මයා,
ඤාතිඛතිචපෙමෙන කාරං කත්ථාන භික්ඛුපු.
242. තෙ අඛතතිතා කාලංකතා පතතා තෙ තිව්ඛං සුඛං,
ගාතරො මග්ගං මාතා ච මොදන්ති කාමිකාමිනෝ'ති.

ඉදං සුදං අයස්මා පසයිකො³ ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

පසයිකඤ්ඤරගාථා.

8. 1. 9

243. කාලපබ්බඛගසම්බාසො⁴ කිසො ඛම්නිසත්ථො,
මිත්තඤ්ඤා අත්තපාතම්භි අදිහම්භගො හරො.
244. ථුලේඨා ඛංගෙහි මකගෙහි අරඤ්ඤත්ථිං චුභාවතො,
හාගො සම්බාසිසෙව සතො තත්‍රාධිවාසගො.
245. යථා චුභත්ථා තථා ඵකො යථා දෙවො තථා දුමො,
යථා ගාමේ තථා තගො කොලාහලං තතුත්තරිත්ති.

ඉදං සුදං අයස්මා ගගොජෝ ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ගගොජඤ්ඤරගාථා.

1. ඛත්‍රු-PTS 2. පුඤ්ඤං-පාදිසකො - PTS. 3. වසරිතො - මජ්ඣ.
4. කාලපබ්බඛගසම්බාසො - සිච්ඡ, 1, 2.

3. 1. 7.

237. මේලොවා මිනිසුන් අතුරෙහි යම් කිසිවෙක් පරපණ තසාද, ඒ මිනිස් තෙම මේලොවින් ද පරලොවින් ද යන දෙලොවින් මැ පිරිහෙයි.

238. තවද යමෙක් මෙත්සිතින් යුතු වැ සියලු සතුන් කෙරෙහි අනු-කම්පා කෙරේ ද, එහෙයින් ඒ එබඳු පුරිස් තෙමේ බොහෝ පින් රැස් කෙරෙයි.

239. සුභාශිත සඛ්ඛාසන පග්ගාපතිධම්මය උගත්තේ යැ, (ශම්භපාපි) ඉමණයන් ඇසුරු කිරීම ද එකලා වැ (කම්භානානුයොග විසින්) එක් මැ තිහඬුව ද, (කෙලශප්‍රභාණ විසින්) විතතයා ගේ චූෂ්පශම්මය ද හික්මෙන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමෙත් වාරණ සථවිරයන් වහන්සේ ...

වාරණ සථවිරගාථා යි.

3. 1. 8

240. සාද්දහා ඇති, නුවණ ඇති ලොවුතුරුදහමිනි සිරි සිලසම්පන්න වූ එක් පුද්ගලයා පවා මේලොවා සාද්දහා නැති බඩු සඛ්ඛාසන ඥාතිත්ව වැඩ පිණිස වෙයි.

241. මා විසින් අනුකම්පායෙන් තිග්‍රහ කොට වුදිත වූ ඥාතිහු ඥාති-බන්ධුප්‍රේමයෙන් (අවවාදයෙහි යිට) හික්කුන් විෂයයෙහි සතකාර කොට,

242. මාගේ සොහොයුරෝ ද මැණිගෝ ද කලුරිය කලාහු මේලොව ඉක්මිහියාහු දෙවිලොවා සුව ලාභ කාමැති සැපත් ඇතියාහු සතුටු වෙත්.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමෙත් පසසික සථවිරයන් වහන්සේ ...

පසසික සථවිරගාථා යි.

3. 1. 9

243. කළුමැල්පුරුක් බඳු අවමව ඇති කාශ වූ ඉපිලිහිය නහර ඇති ආහාරපානයෙහි පමණ දත්තා වූ අදිත වූ සිත් ඇති පුරුෂ තෙම,

244. අරතෙහි මහවෙහෙහි මැස්සන් විසින් ද මදුරුවන් විසින් ද උපද්‍රැත වූයේ සබ්බාමභූමියෙහි හඤ්චරාජයකු හෙයින් සිහි ඇති වැ ඉවසන්නේ යැ.

245. හුදෙකලා වූයේ බ්‍රහ්මයා බඳු යැ දෙදෙන දෙවියකු බඳු යැ, තිදෙන ගමක් බඳු යැ ඉන් මතු කෝලභලයක් බඳු යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුමෙත් යසෝජ් සථවිරයන් වහන්සේ ...

යසෝජ් සථවිරගාථා යි.

3. 1. 10

246. අනුතුංගං පුරෙ සභා සා තෙ අජ්ඣ භවිජ්ඣති,
සං තුංගං තුංගමෙවෙනං නත්ති දුච්චිතං මම.
247. අතිව්චා හි වලා සභා ඵලං දිට්ඨා හි සා මයා,
රජ්ජනපි විරජ්ජනති නත්ති කිං ජයංගෙ මුති.
248. පච්චති මුතිතො භතතං ථොක ථොකං කුලෙ කුලෙ,
පිණ්ඩකාය වරිත්ථාමි අත්ති ජඩ්ඝාබලං මමා'ති.

ඉදං පුදං අයස්මා සාවිමනිස්සො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති

සාවිමනිස්සථෙරගාථා.

3. 1. 11

249. සභාය අභිතික්ඛමම නවපබ්බජිතො නවො,
මිත්තෙ භජෙත්ථ සල්ලාණෙ සුභාජ්ඣෙ අනඤ්ඤෙ.
250. සභාය අභිතික්ඛමම නවපබ්බජිතො නවො,
සඛ්ඝස්මිං විහරං හික්ඛු සික්ඛෙථ විතයං බුඛො.
251. සභාය අභිතික්ඛමම නවපබ්බජිතො නවො,
කප්පාකපොසු කුසලො විහරෙත්ථ¹ අපුරකිත්තො.

ඉදං පුදං අයස්මා උපාලිත්ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

උපාලිත්ථෙරගාථා.

3. 1. 12

252. පණ්ඩිතං වත මං සත්තං අලම්භවිවිත්තකං,
පඤ්චකාමගුණා ලොකෙ සමෙමාහා පාගසිංසු මං.
253. පක්ඛන්තො² මාරවිසයෙ දලහසල්ලසම්ප්පිතො,
අභක්ඛං මච්චුරාජස්ස අහං පාසා පමුච්චිතුං.
254. සබ්බෙ කාමා පහිනා මෙ භවා සබ්බෙ විදුලිතා,³
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුනඛහමො'ති.

ඉදං පුදං අයස්මා උත්තරපාලත්ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උත්තරපාලත්ථෙරගාථා

3. 1. 10

246. පෙර තට්ඨ (මා කෙරෙහි) ප්‍රභාසිතං එය දුන් තට්ඨ නැත. යම්කිසි කාලයේ නම් තෙල දිය තට්ඨ මැ වේවා මාගේ දුක්ඛිතයෙක් නැත.

247. යම් හෙයකින් (පාඨන්තර) ප්‍රභාසිතං අනිත්‍ය ද එහෙයින් වල වේයි. මා විසින් ඒ මෙසේ දක්නා ලද යැ, රක්ත ද වෙති විරක්ත ද වෙති, කිම එහි මූලික තෙම පිරිසේ ද?

248. මූලිකව කුලයක් පාසා බත් වික වික පාසෙයි, පිඬු පිඬුක හැසිරෙන්නෙමි, මාගේ ජනිතාබල ඇති.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් සංවිමතනිය සංවිමරයත් වහන්සේ ...

සංවිමතනිය සංවිමරගාථා යි.

3. 1. 11

249. සාද්දහයෙන් ගිහිගෙන් නික්මැ අලුතැ පැවිදි වූ නවක තෙම සමාගාජීව ඇති ආරබ්බවියා ඇති කල්‍යාණමත්‍රයත් ගජගය කරන්නේ යැ.

250. සාද්දහයෙන් ගිහිගෙන් නික්මැ අලුතැ පැවිදි වූ නුවණැති නවක මහණ තෙම සංඝයා කෙරෙහි වෙසෙමින් විනය උගන්නේ යැ.

251. සාද්දහයෙන් නික්මැ අලුතැ පැවිදි වූ නවක තෙම කැප අකැප දෑයෙහි නිපුණ වැ තෘණොදීන් පුරස්කෘත හො වැ වහන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් උපාලි සංවිමරයත් වහන්සේ ...

උපාලි සංවිමරගාථා යි.

3. 1. 12

252. ලොවැ සමමාසයට හේතු වූ පස්කම්මණයෝ එකත්තෙන් නුවණැති වූ ආත්මාචාරාචින්නතයෙහි සම්ඵ වූ මා හෙලාලුහ.

253. කෙලෙස් මරහුගේ ගෝචරයෙහි පිටිසියෙමි දැඩි වූ (රාග) ගලයෙන් විදුනා ලද්දෙමි මම මාරයාගේ පාශයෙන් මිදෙන්නට හැකි වීමි.

254. මා විසින් සියලු කාමයෝ ප්‍රතිණ කරනලදහ. සියලු භවයෝ නසනලදහ. ජාති සංසාරය කෂය කරනලද්දේ යැ. මින් මතු පුනර්ථිවයෙක් නැති.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් උත්තරපාල සංවිමරයත් වහන්සේ ...

උත්තරපාල සංවිමරගාථා යි.

3. 1. 13

255. සුභංච ඤාතයො සබ්බෙ යාවනොත්ථ සමාගතා,
බම්මං චො දෙසසිංහාමි දුක්ඛා ජාති පුනපුනං.
256. ආරහථ නික්ඛම්ථ සුඤ්ච බුද්ධසාසනෙ,
බුද්ධාථ මම්බුතො සෙතං නලාගාරං ච කුඤ්ඤරො.
257. යො ඉමිංගම් බම්මවිතයෙ අපමතෙතා විගෙහාති¹
පහාග ජාතිතංසාරං දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සති²ති.
ඉත්ථං සුදං ආයස්මි අභිභූතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා³ති.

අභිභූතධෙවරගාථං.

3. 1. 14

258. සංසරං හි තිරගා අගච්ඡිසං⁴
පෙතලොකමගමං පුනපුනං,
දුක්ඛම්මති පි තිරච්ඡාතයොතිසං⁵
නෙකඛා හි වුසිතං විරං මයා.
259. මානුසො පි ච හවොහිරාබ්බො
සග්ගකායම්ගමං සකිං සකිං,
රූපවායුසු අරූපවායුසු
නෙවසඤ්ඤිසු අසඤ්ඤිසුධිතං.
260. සම්භවං සුචිදිතා අසාරකා
සඛිතා පච්චිතා සදෙරිතා,
තං විදිතා⁶ මහමත්තසම්භවං,
සතතිමෙව සතිමා සම්ප්ඤ්ඤිතා⁷ති.
- ඉත්ථං සුදං ආයස්මි ගොතමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා⁸ති.

ගොතමධෙවරගාථං.

3. 1. 15

261. යො පුබ්බෙ කරණීයාති පච්ඡා සො කාතුමිච්ඡති,
සුඛා සො බංසතෙ ආනා පච්ඡා ච මනුකප්පති.
262. යඤ්ඤි කසිරා තඤ්ඤි විදෙ යං හ කසිරා න තං විදෙ,
අකරොන්තං භාසමානං⁹ පරිජානන්ති පඤ්ඤිතා.
263. සුසුඛං චත නිබ්බානං සම්මාසම්බුද්ධදෙසිතං,
අසොකං විරජං බෙමං යත්ථ දුක්ඛං නිරුප්ඤ්ඤිති¹⁰ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මි භාරිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා¹¹ති.

භාරිතධෙවරගාථං.

1 විකසාසි - සිඤ්ඤ 1, 2, PTS.

2 අගච්ඡිසං - බුද්ධ, අගච්ඡිසං - ප

3 තිරච්ඡාතයොතිසං - PTS.

4 විදිතා - බුද්ධ

5 භාසමානං තං - ප

3. 1. 13

255. මෙහි රැස්වූ තාක් නෑ වූ තෙපි සියල්ලෝ (මාගේ චචනග) අසවු, නොපට මම දහම් දෙසන්නෙමි, පුනපුනා ඉපැදීම දුකෙකි.

256. විශඞ්ග කරවු, කුසිත බැවින් තික්මෙවු, බුදුසපුන්හි යුක්තප්‍රසුක්ත වවු, නලාභාරයක් (බටහසින් කළ ගෙයක්) වනසන ඇත්රජකු හෙයින් මරහුගේ සෙනග (කෙලෙස්) විධිමසනග කරවු.

257. යමෙක් මේ බමිවිනගයෙහි අප්‍රමාද වෑ වාසග කරන්නේ ද (හෙතෙම) ජාතිසංසාරග භාරදමා දුක් කෙළවර කරන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් අභිභූත සම්මරයන් වහන්සේ ...

අභිභූත සම්මරගාථා යි.

3. 1. 14

258 සසරා සැරිසරන්නෙමි පුනපුනා නිරයට ගියෙමි, ජේතලෝකයට ගියෙමි, ඉවසිය නො හෙන්නා වූ තිරිසන් යොන්නි දු මා නොයෙක් අග්‍රරින් බොහෝ කල් විසුමිරි යැ.

259. (මා විසින්) මිනිසන් බව ද ලබනලද (මම) කාමාවචරදිව්‍ය-කායට ද වරින් වර ගියෙමි, (මා) රූපභවයෙහි අරූපභවයෙහි තෙව්‍යංඥාසංඥාභවයෙහි අසංඥාභවයෙහි සිටිමිරි යැ.

260. (මා විසින්) අසාර වූ සංඛත (ප්‍රත්‍යයසමවාය විසින් කරන ලද) වූ අසාර වූ භෑම කල්හි කම්පිත (භහිරු) වූ කාමභවාදි සම්භවයෝ මොනොවට දන්නාලදහ. මම අධ්‍යාත්මයෙහි උපත් ඒ සංඛතයාගේ සවහාවය දැනගෙන (මාගීප්‍රඥාසමාතිගෙන්) සිහි ඇතියෙමි නිවනට මැ පැමිණියෙමි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත් ගොතම සම්මරයන් වහන්සේ ...

ගොතම සම්මරගාථා යි.

3. 1. 15

261. යමෙක් පලවූ කටයුතු දෑ පසුව කරනු කැමැති වේ ද, හෙතෙම සුබසාහයෙන් (සවතියෙන් හා මොක්‍ෂයෙන්) පිරිහෙයි, පසුතැවෙන්නේ ද වේ.

262. යමක් මැ කරන්නේ නම් එය මැ කියන්නේ යැ, යමක් නො කරන්නේ නම් එය නො කියන්නේ යැ, ඒ කියමින් නො කරන්නෙහුට නුවණැතියෝ බුහුමන් නො කෙරෙත්.

263. යම් තැනෙකැ සසරදුක් නිරුඳි වේ නම් සම්බුදුන් විසින් දෙශිත වූ ඒ යොඤ්ඤ රහිත වූ රාගාදිරජස් රහිත වූ නිරූපද්‍රැහ වූ නිවන එකක්නෙන් මනා සුවය වේ යයි.

මෙසේ මේ ගාථා ආයුෂමත්, භාරිතසම්මරයන් වහන්සේ ...

භාරිත සම්මරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

3. 1. 16

264. පාපමිනෙත විවජේඤ්ඤා භජේය්‍යතනමුද්‍රානලො
ඔවාදෙ වසා නිවෙඨයා පඤ්ඤානො අවලං සුඛං.
265. පරිත්තං දුරුමාරායා යථා සීදෙ මහණ්ණවො,
ඵචං කුසිතමාගමම සාඛුජ්චපි සිදති,
තඤ්ඤාං තං පරිවජේය්‍යා කුසිතං භිතචිරියං.
266. පවිට්ඨෙතති අරියෙති පඤ්ඤානෙති කාසිති
නිව්චං අරඤ්චිරියෙති¹ පඤ්ඤානෙති සභාවසෝති.

ඉදං සුදං අංගඤ්ඤා විමලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

විමලඤ්ඤාගාථා.

ගසසුද්දානං:

අභිගාමිකො හාරථොජො පච්චයො ඛක්කුලො ඉසි
ධතිකො මාතඛිතසුතො කොතිකො වාරණො ඉසි

වසසිකො ච යකොජො ච සාර්වමනිසුපාලී ච
උත්තරපාලො අභිභූතො ගොතමො හාරිතො'පි ච

ථෙරො නිකායිකාගමි නිබ්බානෙ විමලො කතො
අවස්ථාපිත ගාථායො ථෙරො කොලස නිත්තිතා'ති.

නිකායිකානො නිව්චිනො.

1 නිව්චිතා විරියෙති - සිඳු 1, 2, PTS

3. 1. 16

264. තිවිත්සුච පතනුයේ පාපමත්‍රයන් හැරදමා උත්තමපුද්ගලයන් සෙවුනේ යැ. ඔහුගේ අවමාදයෙහි ද සිටුනේ යැ.
265. කුඩා දඹුකඩකට නැගැ යමිසේ මහසග්ගරෙහි හිලෙන්තේ ද, එසෙසින් කුසිතයා කරා පැමිණ මනාදිවිපෙවෙන් ඇත්තේ ද හිලෙයි (පිරිහෙයි.)
266. එහෙයින් ඒ කුසිත වූ හිහවියරීය ඇත්තනු දුරලන්නේ යැ, කායවිවේකය ඇති අයරී වූ තිවිතට යැවූ සිත් ඇති ධ්‍යාන කරනසුලු වූ ජුරතුරු රුකුළු වැර ඇති නුවණැතියන් හා එක් වැ වසන්නේ යි.

මෙසේ මේ ගාථා අයුරුමත් විමල සථවිරයන් වහන්සේ ...

විමල සථවිරගාථා යි.

උඤ්ඤා:

තිකතිපාතයෙහි ගාථා ප්‍රකාශ කළ අභිනවික, හාරද්වෘජය, පච්චයය, ඛක්කුලය, ධනියය, මාතඛගපුත්තය, (බුජ්) සොහිතය, වාරණය, වසසිකය, යසොජය, සාරිම්බතියය, උපාලිය, උත්තරපාලය, අභිතුතය, ගොතමිය, හාරිතය, විමලසථවිරය යයි සොළොස් තෙර කෙනෙක් වෙති, ගාථා අටසෑයුරෙකි.

තිකතිපාතය නිමි.

4. වතුකකතිපාතො

4. 1. 1

267. අලඛකතා සුචසතා මාලිනි වන්දනුස්සද,
මජ්ඣෙ මහාපථෙ නාටී තුට්ඨෙ නච්චන්ති නාටකි.
268. පිණ්ඩිකාය පච්චෙය්‍යාගං ගච්ඡන්තො නං උදික්ඛිතං,¹
අලඛකතං සුචසනං මච්චුපාසංච ඔබ්බිතං.
269. තතො මෙ මහසිකාරො යොනිසො උදපජ්ජට්ඨ,
ආදීනවො පාතුරුහු නිබ්බිදා සමතිට්ඨට්.
270. තතො විතතං විමුච්චි මෙ පස්ස ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සො පිජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසන'තති.

ඉතං සුදං ආයස්මා නාගසමාලො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

නාගසමාලොකෙරගාථා.

4. 1. 2

271. අහං මිඤ්ඤෙහ පකතො විහාරා උපතික්ඛමිං,
චිකිත්ථං අභිරුහන්තො තත්ථෙව පපතිං² ඡමා.
272. ගතතාති පරිමජ්ජිකා සුනපාරුස්ස චිකිත්ථං,
චිකිත්ථෙ චිකිත්ථිං සොහං අජ්ඣත්තා සුසමාගිතො.
273. තතො මෙ මහසිකාරො යොනිසො උදපජ්ජට්ඨ,
ආදීනවො පාතුරුහු නිබ්බිදා සමතිට්ඨට්.
274. තතො විතතං විමුච්චි මෙ පස්ස ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සො පිජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසන'තති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ගගුපෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ගගුපෙරගාථා.

4. 1. 3

275. පරෙ ව න විජ්ජානන්ති මයමෙත්ථ යමාමසෙ,
යෙ ව තත්ථ විජ්ජානන්ති තතො සම්මන්ති මෙධගා.
276. යද ව අවිජ්ජානන්තා ඉරියක්කමරා³ විස,
විජ්ජානන්ති ව යෙ ධම්මං ආතුරෙසු අනාතුරා.
277. යං කිංඤ්චි සිට්ඨං කම්මං සබ්බිථිට්ඨං ව යං චතං,
සබ්බස්සරං බ්‍රහ්මචරියං න තං භොති මගජ්ජලං.
278. යස්ස සමුභව්වාට්ඨස්ස ගාරවො නුපලබ්භති,
ආරකා භොති සද්ධම්මා නහං පුත්ථව්සා යථා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සභිකො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සභිකපෙරගාථා.

4. චතුක්කතිපාතය

4. 1. 1

267. අබරණින් සැදුණු (හත්) මනා වස්ත්‍ර ඇති (පළත්) මල්දම් ඇති සදුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති නළඟනක් මාවත මැද තුය්චාදනය කරන කල්හි නවයි.

268. පිඬු පිණිස පිවිසි මම යන්නෙමි අබරණින් සැදුණු මනා වස්ත්‍ර ඇති ඇඟ බහාලූ මාරපාශයක් මෙන් දිවිමි.

269. එයින් මට යොතිසොමනසිකාරය උපත. ආදිනම් පහල විය. නිබ්බද්ධත්වය එළඹැ සිටියේ යැ.

270. එයින් මාගේ සිත (කෙලෙසුන්ගෙන්) මිදිණ. ධර්මයාගේ සුඛමිතිය බල. (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යාවේ ලබනලදහ, බුදුසසුන කරනලදහ.

මෙහෙයින් භාගසමාල ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

නාගසමාල ස්ථවිරගාථා යි.

4. 1. 2

271. මම මිඟ්ඟයන් මඩනාලද්දෙමි විහාරයෙන් සක්මනට නික්මුණෙමි. සක්මනට නැගෙනුයෙමි එහි මැ බිම් වැටිණිමි.

272. ඒ මම අවසවයන් පිරිමැදගෙන යළිදු සක්මනට නැඟැ සක්මන්-මඵයෙහි සක්මන් කෙළෙමි, ගොවර සබ්බසාත අධ්‍යාත්මයෙහි මොහොවට සමාගිත වූයෙමි ද වෙමි.

273. එයින් මට යොතිසොමනසිකාරය උපත. ආදිනම් පහල වී. නිවේදනය එළඹැ සිටියේ යැ.

274. එයින් මාගේ සිත (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) මිදිණ. ධර්මයාගේ සුඛමිතිය බල, (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යාවේ ලබනලදහ. බුදුසසුන කරන ලද හි.

මෙහෙයින් හගුස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

හගුස්ථවිරගාථා යි.

4. 1. 3

275. 'අපි මේ විවාදයෙහි නැඟෙමි'යි අනිඛාල වූ අන්‍යයෝ නොදනිති. යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් එහිලා (ආදිනම්) දනිත් නම් එයින් කලහයෝ සන්තිදෙන්.

276. යම් කලෙකැ ආදිනම් නො දන්නාහු වෙත් ද ඔහු ජරාමරණ නැතිවූත් මෙන් වෙසෙති. යම් කෙනෙක් ධර්ම දනිත් නම් ඔහු (කෙලෙසුන්ගෙන්) ආතුර වූවන් කෙරෙහි අනාතුර වෙත්.

277. යම්කිසි ලිහිල් වූ කුශලකමයෙක් වේ ද, කිලිපි වූ යම්කිසි චුතසමාදානයෙකුත් වේ ද සැකයෙන් සිහි කලයුතු බහිසරෙකුත් වේ ද ඒ මහත්ඵල නො වෙමි.

278. යම්කිසි ගේ සමුම්සරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙක් නැද්ද හෙතෙම පොළොවට අහස මෙන් සඳුම්යෙන් දුරු වෙ යයි.

මෙහෙයින් ආයුමෙන් සහිතස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

සහිතස්ථවිරගාථා යි.

4. 1. 4

279. ධිරජු පුරෙ දුග්ගතෙ මාරපකෙඛ අවසුතෙ,
නවසොතාති තෙ කායෙ යාති සඤ්ඤාති සබ්බදා.
280. මා පුරාණං අමඤ්ඤාදිජෙථා මාසාදෙසි තථාගතෙ,
සග්ගො'පි තෙ න රජ්ජනති නිමබ්බ පන මානුසෙ.
281. යෙ ච ඛො ඛාලා දුමමධා දුඛමනා මොහපාරාධා,
තාදිසා තත්ථ රජ්ජනති මාරබ්බතමති බබ්බතෙ.
282. යෙසං රාගො ච දොසො ච අභිජා ච විරාජිතා,
තාදි තත්ථ න රජ්ජනති¹ ඡිත්තසුත්තා අබ්බිනා'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා නඤ්ඤා පඨරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

නඤ්ඤා පඨරගාථා

4. 1. 5

283. පඤ්චපඤ්ඤාසවස්සාති රජොජලමධාරිං,
භුඤ්ජනො මාසිකං ගතං කෙසමස්සං අලොචිං.
284. එකපාදෙන අවසාසිං ආසනං පටිවජ්ජිං,
සුක්ඛගුථාති ච බාදිං උදෙසං ච න සාදිසිං.
285. එතාදිසං කරිත්ථාන ඛුං දුග්ගතිගාමිනං,
වුග්ගමානො මහොසෙන බුද්ධං සරණමාගමං.
286. සරණාගමනං පස්ස පස්ස ධම්මසුඛමනං,
තිස්සො විජ්ජා අනුපතතා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ජම්බුකො පඨරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ජම්බුකා පඨරගාථා.

4. 1. 6

287. ස්වාගතං චතුමේ ආසි ගයංගං ගයාඵග්ගයා,²
ගං අද්දසාසිං සම්බුද්ධං දෙසෙනනං ධම්මචුත්තමං.
288. මහපාහං ගණාචරිතං අග්ගපාතනං විනායකං,
සදෙවකස්ස ලොකස්ස ජිනං අතුලදස්සනං.
289. මහානාගං මහාවිරං මහාජ්ඣතිමනාසවං,
සබ්බාසවපටිකම්මං සත්ථාරම්භකොගතං.
290. විරසඛතිලිඨං චත මං දිට්ඨිසඤ්ඤානසඤ්ඤං,³
විමොචයි සො ගගවා සබ්බගජෙති සෙනක'නති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සෙනකො පඨරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සෙනකා පඨරගාථා.

1 තාදිසා, තත්ථ රජ්ජනති - මජ්ඣ.

2 ගයාඵග්ගයා - මජ්ඣ. 3 දිට්ඨිසඤ්ඤානසඤ්ඤං - සිඤ්ඤා, දිට්ඨිසඤ්ඤානසඤ්ඤං - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. 1. 4

279. අසුචියෙන් පිරුණු දුගඳ වැහෙන මාරපාක්ෂික වූ රාගයෙන් තෙත් වූ තැනැත්තිය, (නිට) නිකු වේවා, යම් දොර කෙනෙක් ගාමිද, වැහිරෙන් ද තියේ කයෙහි එබදු නව ශ්‍රොතස්ස වෙත්.

280. පැරණි කෙළිසිතා නහමක් සිතව, තථාගතශ්‍රාවකයන් නහමක් ගවව. ඔවුහු කැඩියෙහි දු නො ඇලෙති. මානුෂසුඛයෙහි කිහිපු මැ කිම?

281. දුෂප්‍රාඥ වූ වරදවා සිතනසුලු මොහයෙක් වැසුණු යම් බාල කෙනෙක් ඇත් ද එබදු වූ ඔහු මරනු විසින් බහාලූ ඒ පායෙහි රැඳෙත්.

282. යම් කෙනෙකුත් විසින් රාගයත් දොෂයත් අවිද්‍යාවත් ප්‍රතිණ කරන ලද්දහු ද තාදි වූ සිද්ධිලද තාමණාසුහු ඇති කෙලකබ්බිත රහිත වූ ඔහු එහි නො රැඳෙත් යයි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් නන්දකසම්චරයත් වහන්සේ ගාථා කිය.

නන්දක සම්චරගාථා යි.

4. 1. 5

283. පස්පනස්වසක් මුළුල්ලෙහි රජස්දලී දරිමි, මසකට වරක් (දිවග තැබීමෙන්) බත් බුදිනු වීම, කෙහෙරවුළු උදුරාලීම.

284. එක් පයින් සිටියෙහි, අසුත් ගැරපිමි, විශලී අසුචි ද කැයෙහි, නිමන්ත්‍රණ ද නො පිළිගනිමි.

285. මේ බදු බොහෝ වූ දුගතිගාමී පවිකම් කොට මහත් වූ කාමාදි චතුරොසයෙන් උල්පවනු ලබනුයෙහි බුදුන් සරණ කොට ගියෙහි.

286. (මාගේ) සරණගමනය බල, ශාසනවිමසාගේ සුඛමිතිය බල, තිවිද්ධවෝ ලබනලදහ. බුදුන්ගේ ශාසනය කරන ලද යි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් ජම්බුකසම්චරයත් වහන්සේ ගාථා කිය.

ජම්බුක සම්චරගාථා යි.

4. 1. 6

287. ගයානීථිකම්පයෙහි ගයඵල්ලු සබ්බාසාන උතුරුපල්නකත්ති මාගේ පැමිණීම එකාන්තයෙන් ගහපත් වූ, යම් ගෙයෙකින් උතුම් වූ දහම් දෙසන-

288. මහත් වූ ශරීරප්‍රභා හා ඥානප්‍රභා ඇති ගණාවාසී වූ දෙවියන් සහිත ලොකයාට අග්‍රප්‍රාප්ත වූ විනායක වූ පස්මරාත් දිනු අසදාශ-දශීය ඇති-

289. මහානාග වූ මහාවීර වූ මහත් ප්‍රකාශ ඇති අනාසුච වූ සියලු ආයුචයන් ස්‍යය කළ කොසිනුත් නිය නැති ශාය්‍යා වූ සමසක්-සම්බුද්ධයන් දිවිම ද එහෙයති.

290. ඒ ගාගාවන්හු එකාන්තයෙන් බොහෝ කලෙකපිට කිලීව වූ දුෂ්චරිතයෙන් බැඳුණු සෙනක නම් වූ මා සියලු ග්‍රන්ථයන්ගෙන් මුදලූග යි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් සෙනකසම්චරයත් වහන්සේ ගාථා කිය.

සෙනක සම්චරගාථා යි.

4. 1. 7

291. යො දකුකාලෙ තරති තරණීයෙ ච දකුකාලෙ
අයොති¹ සංවිධානෙන බාලො දුක්ඛං නිගච්ඡති.
292. තස්සත්ථා පටිසංසාරානි කාලපඤ්ඤා ච චූළිමා,
ආයසසාදා² පඤ්ඤාති මිත්තෙති ච විරුජ්ඣති.
293. යො දකුකාලෙ දකුකානි තරණීයෙ ච තාරයෙ
යොතිසො සංවිධානෙන සුඛං පඤ්ඤාති පඤ්ඤාතො.
294. තස්සත්ථා පටිසංසාරානි සුඛපඤ්ඤා ච චූළිමා,
ගස්සා කිත්තිසාදා පඤ්ඤාති මිත්තෙති න විරුජ්ඣති³.

ඉදං සුදං ආයසමා සමුදානො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා⁴ති.

සමුදානපථරගාථා.

4. 1. 8

295. උභයෙතෙව සමපතො රාහුලභද්දො⁵ති මං විදු
යසාදාමි පුතො, බුද්ධස්ස ගං ච ධම්මෙසු වක්ඛමා.
296. සං ච ආයමා බිණ්ණං ගං ච නත්ථි පුතබ්බසො,
අරහා දකුකාලෙයොති තෙවිජ්ජා අමනදුසො.
297. කාමකා ජාලපච්ඡන්තා⁶ තණ්හාජදනජාදිතා,
පමත්තබ්බසුතා බද්ධා මච්ඡාචි කුමිනාමුඛො.
298. තං කාමං අහවුජ්ඣත්ථා ජෙත්ථා මාරස්ස බකිනං
සමුලං තණ්හාමබ්බස්සා සිතිභුතොසම් නිබ්බුතො⁷ති.

ඉදං සුදං ආයසමා රාහුලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා⁸ති.

රාහුලපථරගාථා.

4. 1. 9

299. ජාතරුපෙන පච්ඡන්තා⁹ දුසිගණපුරකකතා,
අබ්බකත පුත්තමාදාය හරිසා මං උපාගමි.
300. තං ච දිස්සාන ආයන්තිං සකපුත්තස්ස මාතරං
අලභිකතං සුවසනං මච්ඡිපාසං¹⁰ව ඔබ්බිතං.
301. තතො මෙ මනසිකාරො යොතිසො උදපජ්ජ ථ
ආදිනවො පාතුරුත්ථ නිබ්බිදා සමිතිධාරිථ¹¹.
302. තතො විතං විමුච්චි මෙ පස්ස ධම්මසුඛම්මතං
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉදං සුදං ආයසමා චූළිමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා¹²ති.

චූළිමපථරගාථා.

1 අයොතිසො - ඡෙත්තං, PTS 2 ආයසසාදා - PTS 3 ජාලපච්ඡන්තා - PTS
4 සසාදා - මජ්ඣ. 5 සමාදිධාරිථ - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. 1. 7

291. යමෙක් විනයකුකුසින් ලැයි වැ සිටියයුතු කල්හි ලාභෙලා (කිරින වැ) ක්‍රියා කෙරේ ද යළි කිරින වැ ක්‍රියා කළ යුතු කල්හි ලැයි වේ ද අනුපායසංවිධානය හෙතු කොටගෙන ඒ බාල තෙම දුකට පැමිණෙයි.
292. ඒ බාලයාගේ දෘඪධර්මකාදි අවයෝ අවපස සද සෙයින් පිරිහෙයි. (හේ)අපකිරිති ඇතිබවට ද පැමිණෙයි. මිත්‍රයන් හා සමග ද විරුද්ධ වේ.
293. යමෙක් ලැයි වියයුතු කල්හි ලැයි වේ ද යළි කිරින වියයුතු කල්හි කිරින වේ ද නුවණින් උපායසංවිධානය හෙතු කොටගෙන ඒ පණකින තෙම සැපයට පැමිණෙයි.
294. මිත්‍රයෝ අනිසෝ පුරපස සද සෙයින් පිරෙයි. හෙතෙම යශැට හා කිරිතිසට ද පැමිණෙයි. මිත්‍රයන් හා සමග ද විරුද්ධ නො වේ යයි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් සමතුනසථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

සමතුන සථවිරගාථා යි.

4. 1. 8

- 295, 296. යම් හෙයෙකින් (මම) බුදුන්ගේ පුත්‍රයෙමි ද යම් හෙයෙකින් සිව්සත් දහම්හි මහත්‍රවණැත් ඇතියෙමි ද යම් හෙයෙකින් මාගේ ආසුරයෝ කෂය වූහ ද යම් හෙයෙකින් පුනර්භවයක් නැතියෙමි ද අතින් දක්ෂිණාහි වේමි ද ත්‍රිවිද්‍ය ඇතියෙමි අමාත්‍යාධිපති කෙළෙමි ජාතිසම්පත් ප්‍රතිපත්තිසම්පත් යන දෙකින් මැ සුක්ක වූ මා රාහුලහස්‍ය යයි විඥයෝ දතින්.
297. තෘණොජාලයෙන් සජීප්‍රකාරයෙන් වැසුණු එහෙයින් මැ තෘණො-ජදනයෙන් තොයනලද කාමයෙහි අකු වුවාහු මරසු විසින් කෙමින්මුවෙහි මසුන් මෙන් බදහාලදහ.
298. මම ඒ කාමය ගැරපියා මාරබකින සිද මුල් සහිත තෘණොව උදුරාපියා සිහිල් වූයෙමි, නිවුණෙමි යි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් රාහුලහස්‍යථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

රාහුලහස්‍ය සථවිරගාථා යි.

1. 4. 9

299. රත්මුවා අබරණින් සැදුණු සිරුර ඇති දුසිගණයා විසින් පෙරවු කරනලද හායභී තොමෝ ඇකයෙන් පුතු වඩාගෙන මා වෙත එළඹියා යැ.
300. සැරසුණු ගත්පෙරෙවි මනා වසතු ඇති බහාලු මාරපායකක් වැනි එන්තා වූ සියපුතුගේ මැණිසන් වූ ඇඟ දැක.
301. එයින් මට යෝතිසොමනසිකාර උපත, ආදිනව පහළ වී, තිවේදය උදව්.
302. එයින් මාගේ සිත කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදිණ. ධර්මයාගේ සුධර්මාව බලව, ත්‍රිවිද්‍යවෝ ලබනලදහ, බුදුන්ගේ අනුශාසනය කරනලද්දි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් වජ්‍රනසථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

වජ්‍රන සථවිරගාථා යි.

4. 1. 10

303. ධම්මො භවෙ රක්ඛති ධම්මවාදිං
 ධම්මො සුච්ඡේද්ධො සුඛමාවහාති,
 එසාතිසංඝො ධම්මෙ සුච්ඡේද්ධො
 න දුග්ගතිං ගච්ඡති ධම්මවාදිං.
304. න හි ධම්මො අධම්මො ච උඝා සම්පිපාසිතො,
 අධම්මො නිරයං තෙති ධම්මො පාපෙති සුග්ගතිං.
305. තස්මා හි ධම්මෙසු කරෙය්‍ය ඡන්දං
 ඉති මොදමානො සුගතෙන තාදිගා,
 ධම්මෙ සිතා සුගතචරස්ස සාවකා
 නිගන්ති සිරා සරණචරග්ගාමිනො.
306. විපෙඨාවිතො ගණ්ඩුමුලො¹
 තණ්හාජාලො සමුඛතො,
 ගො ඛිණ්ඨංසාදො න වජ්ඣි කිඤ්චනං
 චන්දො යථා දොසිනා පුණ්ණමාසිතාති.²

ඉදං සුදං අංගස්මා ධම්මකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ධම්මකප්පරගාථා.

4. 1. 11

307. යද ඛලාකා සුච්ඡේද්ධරච්ඡදා
 කාලස්ස මේඝස්ස භගෙන තජ්ඣතා,
 පලෙහිති අංගුලමාලංගෙසිති
 තද නදි අජකරණී රමෙති මං.
308. යද ඛලාකා සුච්ඡේද්ධරච්ඡදා
 කාලස්ස මේඝස්ස භගෙන තජ්ඣතා,
 පරිගෙසති ලෙණමලෙණදස්සිති
 තද නදි අජකරණී රමෙති මං.
309. කං හු තත්ථ ත රමෙනති ජම්බුගො උභතො තතිං,
 සොභෙනති අපගාතුලං මම ලෙණස්ස ඔච්ඡතො.
310. තා මතමදසක්කසුපාඨිතා
 හෙකා මන්දවති පතාදගන්ති,
 තාජ්ඣ ගිරිනදිහි විපාමාසනමගො
 බෙමා අජකරණී සිචා සුරමා'ති.

ඉදං සුදං අංගස්මා සප්පකො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සප්පකප්පරගාථා.

4. 1. 10

303. සුවරිතධම්මෙ තෙම ඵකත්තෙන් ඵදහම් පිළිපදිනුවනු රක්තේ යෑ. මොනොවට රැස් කළ ඵදහම් සුව ඵලවයි. ධම්ම මොනොවට රැස් කළ කල්හි තෙල අනුසස් ඇත: ධම්මාරි තෙම දුගතිසට නො යත්තේ යෑ.

304. ධම්ම අධම්ම යන දෙදෙන සම්ප්පාත ඇත්තාහු නො වෙති. අධම්ම නිරය කරා පමුණුවයි. ධම්ම සුභතියට පමුණුවයි.

305. ඵහෙයින් ආම්මෙති සිටි බුද්ධාචාරක වූ සිරයෝ උතුම් සරණ ගියාහු නිවනට ගෙනයනු ලැබෙති. තාදිගුණ ඇති සුගතයන් හෙතු-කොටගෙන මෙසේ සතුටු වනුයේ ධම්මෙති ඡන්දය කරත්තේ යෑ.

306. පඤ්චකකුසලසංඛාරානුගතියාගේ මූලය තසනලද, තාමො-ජාලය උපුටනලද. ඒ මම් ගෙවනලද සසර ඇත්තෙමි. මට රාගාදි කිඤ්චනයෙක් නැත. (මගිකාදි) දෙම රහිත බැවින් පණුරැසි සද මෙහි යි.

මෙහෙයින් ආයුමෙත් ධම්මික සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

ධම්මික සථවිරගාථා යි.

4. 1. 11

307. යම් කලෙක පිටිතුරු සුදුපියාපත් ඇති කෙකිනි කථමේකුලට බියෙන් තැතිගත්තාලද්දී සැගවෙන තැත් සොයන්නී වාසස්ථානය කරා පලායන්නී ද ඵකල්හි අජකරණී නදිය මා සතුටු කෙරෙයි.

308. යම් කලෙක පිටිතුරු පඬවරවත් වූ කෙකිනි කථමේකුලට බියෙන් තැතිගත්තාලද්දී කිලියනස්ථාන නො දක්නී සැගවෙන තැත් සොයන්නී ද ඵකල්හි අජකරණී නදිය මා සතුටු කෙරෙයි.

309. ඵහි මාගේ ලෙහ පිටිපස ජලබුච්ඡාදයෝ දෙපස ගංඉවුරු හොබවති ඒ වාසයෝ ඵහි කවරක්හු නො පිතවත් ද,

310. සර්පසමූහයාගෙන් මොනොවට මිදුණු ගමහිරතාද ඇති ඒ මැහියෝ නද දෙකි. දෑත් ගිරිනදිත්ගෙන් වෙන් වෑ විසිසයුතු කාලය නො වෙයි. නිභීය වූ අජකරණී නදිය හදු වූවා අතිශයින් සිත්කලු වූ යයි.

මෙහෙයින් ආයුමෙත් සප්පක සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

සප්පක සථවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

4. 1. 12

- 311 පබ්බජං ජිවිකජෝ'හං ලභාන උපසම්පදං,
තතො සඤ්ඤං පටිලභිං දමුඛවිරියො පරක්කමිං.
312. කාමං හිජ්ජතු'යං කායො මංසපෙසි විසියරුං,
උභො ජණ්ණකසකිති ජබ්බායො පපතනතු මෙ.
313. නාසිස්සං න පිවිස්සාමි විහාරා ච න තික්කමෙ,
න'පි පස්සං තිපාතෙස්සං තණ්හාසලො අනුභවෙ.
- 314 තස්ස මෙවං විහරතො පස්ස විරියපරක්කමං,
තිස්සො විජ්ජා අනුපපතො කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති

ඉන්ද්‍රියං සුදං ආයස්මි ඉදිතො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථ'ති.

බුද්ධිතපෝරගාථා.

තසසුඤ්ඤානං:

නාගසම්මාලො හගු ච සභියො නන්දකෝ'පි ච
ජම්බුකො සෙනකො ථේරො සම්බුතො රාහුලෝ'පි ච.
හවති චන්දනො ථේරො දසෙතෙ බුද්ධිසාවකා
ඛම්මකො සප්පකො ථේරො ඉදිතො වා'පි තෙ තයො
ගාථායො දො ච පඤ්ඤාස ථේරො සබ්බෝ'පි තෙරසා'ති.

චතුක්කනිපාතො නිට්ඨිතො.

4. 1. 12

311. මම ජවිකාර්ථි වෑ පැවිදි වීමි, උපසප්පව ලැබ එසින් සෑදහැ ලදිමි, දැඩි වෙර ඇති වෑ උත්තාහ කෙලෙමි.
312. එකත්තෙන් මේ කය බිදී යේවා, මාංශපෙඬුහු විසිරී යෙත්වා, මාගේ දෙදණ සකියෙන් දෙකෙණ්ඩයෝ ගිලිහෙත්වා.
313. තාණො තමාති හුල නුදුල කල්හි නො කමි, නො බොමි, වෙහෙරින් නො තික්මෙමි, ඇලය (බිම්) නො තබමි.
314. මෙසේ වාසය කරත්තා වූ මාගේ විශ්චි සංඛ්‍යාත පරාක්‍රමික ඔලව, (මා විසින්,) ත්‍රිවිද්‍යවෝ ලබනලදහ. බුදුන්ගේ අනුශාසනය කරනලද හි.

මෙසෙයින් ආත්‍රමත් බුදිත සථවිරයන් වහන්සේ ගාමා කිහ.

බුදිත සථවිරගාමා යි.

උද්දහය:

නාගසමාල යැ, හගු යැ, සහිය යැ, නන්දක යැ, ජලබුක යැ, සොනක යැ, සම්බුත යැ, රාහුල යැ, යන බුදුසව්වෝ ද ධම්මක යැ, සප්පක යැ, බුදිත යැ යන තෙරමිරු ද වෙති. ගාමා දෙපතසක් හා තෙලෙස් තෙර කෙනෙක් ද වෙත්.*

චතුකකනිපාතය නිමි.

* විමසිණෙනු: මේ උද්දහයෙහි ගාමා දෙපතසක් හා තෙලෙස් තෙර කෙනෙක් වේවායි දක්වමයි පෙළෙහි හා අවුවාසෙයින් ඇත්තේ ගාමා 48 ක් හා දෙලොස් තෙර කෙනෙකි.

5. පඤ්චකනිපාතො.

5. 1. 1

315. භික්ඛු සිව්විසං ගන්ත්වා අද්දසං ඉතිමුජ්ඣිකං,
අපවිඳං සුභානසමිං ඛජ්ජන්ති කිමිති පුටං.
316. යං හි එකෙ ජිගුච්ඡන්ති මිතං දිස්වාහ පාපකං,
කාමරාගො පාතුරුහු අකොඤ්ච වසති අනුං.
317. ඔරං ඔදනපාකමිතා තමා ඤානා අපකකමිං,
සතිමා සමපජානොහං එකමිත්තං උපාවිසිං.
318. තතො මෙ මනසිකාරො යොතිකො උදපජ්ජං,
ආදිතවො පාතුරුහු තිබ්බිදා සමතිට්ඨං.
319. තතො විතතං විමුච්චි මෙ පසා ඛම්මසුඛමමතං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'න්ති.

ඉන්ධං සුදං ආයස්මා රාජදත්තො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

රාජදත්තපෙරගාථා.

5. 1. 2

320. අයොගෙ සුඤ්ජමත්තාතං පුරිසො කිට්ඨමිච්ඡතො,
මරං වෙ නාඛගච්ඡන්තා තං මෙ දුක්ඛගලකඛණං.
321. අබ්බුලහං¹ අඝගතං විජිතං
එතං වෙ ඔක්ඝජේය්‍ය² කලිච්ච සියා,
සබ්බානිපි වෙ ඔක්ඝජේය්‍ය අකොඤ්ච සියා
සමවිසමස්ස අදස්සනතො.
322. යං හි කසිරා තං හි වදෙ යං න කසිරා න තං වදෙ,
අකරොත්තං භාසමානං පරිජානන්ති පණ්ඩිතා.
323. යථා'පි රුචිරං පුප්ඵං වණ්ණවන්තං අගකිකං,
එවං සුභාසිතා වාචා අඵලා භොති අකුබ්බතො.
324. යථා'පි රුචිරං පුප්ඵං වණ්ණවන්තං සගකිකං,
එවං සුභාසිතා වාචා සඵලා භොති පකුබ්බතො'ති.³

ඉන්ධං සුදං ආයස්මා සුභුතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුභුතපෙරගාථා.

1. අබ්බුලං - සිමු 1, 2 2. ඔක්ඝජේය්‍ය - සිමු 1, 2

3. සුකුබ්බතො - ස්‍යා, සකුබ්බතො - සිමු 1

5. පඤ්චකතිපාතය

5. 1. 1

315. හික්කුච්ඡන් වූ මම අමුසොභොනට් ගොස් සොභොනෙහි හැරපියන ලද පඤ්චන් විසින් පැතිරූ කනලද (මල) සත්‍රියක දිවිමි.
316. ඇතැම් කෙනෙක් ලාමක වූ යම් මල සිරුරක් දක පිළිකුල් කෙරෙත් ද, මට එහිලා කාමරාගය පහල විය. (යම් සිරුරක්) නවදෙරින් අසුචි වැයේ නම් එහි අකියකු මේන් වීම්.
317. බතක් පැසීමෙන් මෙපිට එතැනින් බැහැර කියෙමි. මම සිහි ඇත්තෙමි නුවණ ඇත්තෙමි එක් පහෙකැ හුන්මි.
318. එයින් මට යෝනිසොමනසිකාරය උපත. ආදීනව පහල විය. තිථේදය එලැබී සිටියේ.
319. එයින් මාගේ සිත (කෙලෙසුන් කෙරෙත්) මිදිණ. ධම්මාගේ සුඛමතාව බලව, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබනලදහ. බ්‍රහ්මයේ අනුශාසනය කරනලදසි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් රාජදත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

රාජදත්ත සථවිරගාථා සි

5. 1. 2

320. කටසුතු කැමැති වන පුරුෂ තෙමි නො යෙදියසුතු අත්තකිලමථානුයෝගයෙහි තමා යොදන්නේ වේ ද, ඉදින් එහි හැසිරෙනුයේ අභිමතාථය නොලබන්නේ වේ ද, එය මාගේ දුභිග ලක්ෂණය සි.
321. ඉදින් කෙලයවිජ්ජා නොකොට එක මැ අප්‍රමාදය හරතේ නම් දුභිගයෙක් මැ වන්නේ යැ, ඉදින් සියලු වියඳි ධම්ම හරතේ නම් සම්මිෂම නොදක්නා හෙයින් අකියෙක් මැ වෙයි.
322. යමක් මැ කරන්නේ නම් එය මැ කියන්නේ යැ. යමක් නොකරන්නේ නම් එය නොකියන්නේ යැ. නොකරන දෑ කියනුවන්ට පභිවරු පරිහව කෙරෙහි.
323. යමයේ සිත්කලු වූ වණ්චන් වූ සුචද නැති මලෙක් වේ ද, එපරිද්දෙන් සුභාෂිත වචනය ද නොකරනුවහුට නිෂථල වෙයි.
324. යමයේ සිත්කලු වූ වණ්චන් වූ සුචද සහිත මලෙක් වේ ද, එපරිද්දෙන් සුභාෂිත වචනය කරනුවහුට සථල වේ යයි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් සුගුත සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

සුගුත සථවිරගාථා සි.

5. 1. 3

325. වසංසි දෙවො යථා සුභිතං
ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා,
තස්සං විහරාමි වුපසතොතො
අථ වෙ පඤ්ඤාසි පවසා දෙව.
326. වසංසි දෙවො යථා සුභිතං
ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා,
තස්සං විහරාමි සන්තපිතොතො
අථ වෙ පඤ්ඤාසි පවසා දෙව.
327. වසංසි දෙවො යථා සුභිතං
ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා,
තස්සං විහරාමි විතරාගො
අථ වෙ පඤ්ඤාසි පවසා දෙව.
328. වසංසි දෙවො යථා සුභිතං
ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා,
තස්සං විහරාමි විතද්දෙසො
අථ වෙ පඤ්ඤාසි පවසා දෙව.
329. වසංසි දෙවො යථා සුභිතං
ඡන්තා මෙ කුටිකා සුඛා නිවාතා,
තස්සං විහරාමි විතමොගො
අථ වෙ පඤ්ඤාසි පවසා දෙවො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ගිරිමානෙසු ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

ගිමිමානෙසු ථෙරගාථා.

5. 1. 4

330. යං පඤ්ඤාතො ධම්මෙසු උපජ්ඣායො අනුග්ගහි,
අමතං අභිකම්බනතං තතං කතතබ්බකං මයං.
331. අනුප්පතොතො සච්ඡිකතො සයං ධම්මො අනීතිගො,
විසුඤ්ඤායො නිසංකරො ව්‍යාකරොමි තචන්තිකො.
332. පුබ්බෙතිවාසං ජාතාමි දිබ්බවකුටු විසෙසිකං,
සද්දෙවො මෙ අනුප්පතොතො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
333. අප්පමතස්ස මෙ සිකඛා සුසුභා තච සාසනො,
සබ්බෙ මෙ අයචා ඛිණං නපි දුති පුතබ්බවො.
334. අනුසාසි මං අරියවතා අනුකම්පි අනුග්ගහි,
අමොගො තුස්සමොවාදො අනෙතවාසිමහි සිකතිතො'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා සුමනො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සුමනෙසු ථෙරගාථා.

5. 1. 3

325. මනා ගැසුමක් මෙන් වැසි වයි. මාගේ කිලිය සොයනලද, සුව ඵලවන්ති යැ, (පියු දොරකවුළු ඇති බැවින්) වාතපිඬා රහිත යැ, එහි සන්තිදුතෙම් වාස කෙරෙමි. මෙකය ඉදින් රිසියෙයි නම් වමී, කර.
326. මනා ගැසුමක් මෙන් වැසි වයි. මාගේ කිලිය සොයනලද, සුව ඵලවන්ති යැ, වාතපිඬා රහිත යැ. එහි සන්ත්‍රන් සිත් ඇත්තෙම් වාස කෙරෙමි. මෙකය ඉදින් රිසියෙයි නම් වමී, කර.
327. වැසි වයි ... පහවැගිය රාග ඇත්තෙම් එහි වෙසෙමි. ... මෙකය ඉදින් රිසියෙයි නම් වමී, කර.
328. වැසි වයි ... පහවැගිය ද්වේෂ ඇත්තෙම් එහි වෙසෙමි. ... මෙකය ඉදින් රිසියෙයි නම් වමී, කර.
329. වැසි වයි ... පහවැගිය මොහ ඇත්තෙම් එහි වෙසෙමි ... මෙකය ඉදින් රිසියෙයි නම් වමී, කර.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් ශිරිමානඤ්ඤ සංවිරයත් වහන්සේ ගාථා කීහ.

ශිරිමානඤ්ඤ සංවිරගාථා යි.

5. 1. 4

330. උපාධ්‍යායත් වහන්සේ (යමඵවිදඝීනාදි) ඛමිසත් කෙරෙහි යම් දහමක් පතන්නාහු අමා කාමැති මට (ඔවා දීමෙන්) අනුග්‍රහ කළ-සේක් ද (එය ලබනුවට) මා විසින් කරණී කරනලද.
331. තමා විසින් (හවලොවුතුරු) දහම ලබනලද, පසක් කරනලද, නිසැක (ඉතිකිරා රහිත) කරනලද. (මම) විශුද්ධිඥා ඇතිකෙම් නිසැක වැ තොප වෙත ප්‍රකාශ කෙරෙමි.
332. පෙරවිසූ කදපිලිවෙළ දනිමි. දිවැස පිරිසුදු කරනලද, මා විසින් ස්වාථීය (රහත්බව) ලබනලද, බුද්ධත්තේ අනුසසුන් කරනලද.
333. අප්‍රමාද වූ මා විසින් තොපගේ ශාසනයෙහි ශික්‍ෂාවෝ මොනොවට හික්මෙනලද. මාගේ සියලු ආප්‍රවයෝ ඤාය වූහ. දැන් පුනභීවයෙක් නැත.
334. ආයඝිව්‍රතයෙන් මට අනුශාසනා කළහ, අනුකම්පා කළහ, අනුග්‍රහ කළහ. තොපගේ අවවාදය නො සිත් විය. හික්මුණු අතැවැසියෙක් වීමි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් සුමන සංවිරයත් වහන්සේ ගාථා කීහ.

සුමන සංවිරගාථා යි.

5. 1. 5

335. සාමු හි කිර මෙ මාතා පතොදං උපදංසයි,
යස්සාහං චචනං සුඤ්ඤාදාසං ජනෙතති යා,
ආරභාමිථිසො පභිතතො පතො සංඛොතිමුත්තමං.

336. අරහා දකඤ්ඤොයාමහි තෙවිජේඤා අමතදදසො,
ජෙඤා¹ නමුච්ඤො සෙතං විහරාමි අනාසවො.

337. අජ්ඣන්තං ච බහිදා ච යෙ මෙ විජ්ජංසු ආසවා,
සංඛො අසොභා උච්ඡින්නා හ ච උප්පජ්ජෙර සුත.

338. විසාරදා බො හගිනී එතමන් අහංසයි,
අපිහා නුත මහි'පි චතෙථා තෙ න විජ්ජති.

331 පරිගන්තකතං දුක්ඛං අනතිමො'යං සමුස්සයො,
ජාතිමරණසංසාරො නත්ති දුති පුතබ්බවො'ති.

ඉන්දං සුදං ආයසමා චඤ්ඤා ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති..

චඤ්ඤාථෙරගාථා.

5. 1. 6

340. අත්ථාය චත මෙ බුද්ධො නදිං තෙරස්සුරං අහා,
යස්සාහං ධම්මං සුඤ්ඤාදාසං ජිව්ජාදිට්ඨං විචජ්ජං.

341. යජ් උච්චාවචෙ යඤ්ඤා අහිසුත්තං ජුහිං අහා,
එසා සුද්ධිති මඤ්ඤාතො අනිභුතො පුට්ඨජනො.

342. දිට්ඨිගහනපක්ඛනො² පරාමාසෙත මොතිතො,
අසුද්ධිං මඤ්ඤාදාසං සුද්ධිං අනිභුතො අවිඤ්ඤ.

343. ජිව්ජාදිට්ඨ පභිතා මෙ හවා සංඛො විදුලිතා,
ජුහාමි දකඤ්ඤොයාමහි නමස්සාමි නථාගතං.

344. මොහා සංඛො පභිතා මෙ හවිතණ්ඨා පදුලිතා,
විකඤ්ඤා ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුතබ්බවො'ති.

ඉන්දං සුදං ආයසමා නදිකස්සපො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

නදිකස්සපථෙරගාථා.

1 ජිව්ජා - PTS 2 දිට්ඨිගහනපක්ඛනො - සීඝ්‍ර, දිට්ඨිගහණ පක්ඛනො - PTS

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5. 1. 5

335. මනා මා යා, මාගේ මවු තොමෝ අවවාද නමැති කෙවිට මට දැක් වූ, යම් මවක විසින් අනුශාසිත වූයෙම් ඇයගේ බස් අසා රුකුළු වැර ඇත්තෙමි- නිවනට මෙහෙයු සිත් ඇත්තෙමිඋතුම් වූ අභිත්තිසට පැමිණියෙමි.
336. රහත් වූයෙම් දක්ෂිණාවට නිසිවිම. ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙමි දුටු නිවන් ඇත්තෙමි. මරහුගේ (කෙලෙස්) සෙන් දිනා ආසුව රහිත වෑ වෙසෙමි.
337. ආධ්‍යාත්මික වූ ද බාහිර වූ ද මාගේ යම් ආසුව කෙනෙක් විද්‍යමාන වූහු ද, නිරවයෙම වූ සියලු ආසුවගේ සිදින ලද්දහු යා, ඔහු යළි නොද උපදිත්.
338. විශාරද වූ බුහුනැණි මෙකරුණ කිටු (මවන් තමාත් රහත් බැවින් බුදුන් උරදුපුන් බව ගෙන කියයි.) ඒකාන්තයෙන් මා කෙරෙහි දු අභිලාශා නැත. තොපට තෘෂ්ණාවක් නැත.
339. දුක් කෙළවර කරනලද. මේ අනත්මයාරිය සි. ජාතිමරණ සංසාර සංඛ්‍යාත පුනර්භවයෙක් දැන් නැතැයි.

මෙසෙසින් ආයුෂමත් වඩස් සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

වඩස් සථවිරගාථා සි.

5. 1. 6

340. මම යම් බුදු කෙනකුන්ගේ දහම් අසා මිසදිටු හලෙම් ද, ඒකාන්තයෙන් මට වැඩ සඳහා ඒ බුදුහු තෙරඤ්ජරානදිය වෙත වැඩියහ.
341. නුවණැසින් අකි වූ පුහුදුන් වූ මම ශුද්ධි නම් මේ යයි හඟිමින් කුදුමහත් යාගයන් කෙලෙමි. අග්නිභෞම කෙලෙමි.
342. නුවණැස් නැති අපණ්ඩිත වූ දූෂටිගහනයට වැදුණු දූෂටිපරාමශී-යෙන් මූලා වූ මම අශුද්ධිය ශුද්ධි යයි සැලැකිමි.
343. මාගේ මිසදිටු ප්‍රතිණ යා. හැම හවයෝ නසනලදහ. දක්ෂිණිය වත්තිය ප්‍රදම්. තථාගතයන් නමසකාර කෙරෙමි.
344. මාගේ හැම මෝහයෝ ප්‍රතිණයහ. හවතෘෂ්ණාව නසනලදි. ජාති-සංසාරය ක්ෂිණ විය. දැන් පුනර්භවයෙක් නැතැයි.

මෙසෙසින් ආයුෂමත් නදිකාශාප සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

නදිකාශාප සථවිරගාථා සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5. 1. 7

345. පාතො මජ්ඣන්තිකං සායං තිකඛත්තුං දිවසස්සහං,
ඔතරිං උදකං සො'හං¹ ගයාය ගයථගුයා.
346. යං මයා පකතං පාපං පුබ්බෙ අඤ්ඤසු ජාතිසු,
තං දුතීඛි පවාහෙමි² එවංදිට්ඨි පුරෙ අහුං.
347. සුභා සුභායිතං වාචං ධම්මත්ථසහිතං පදං
තථං යාථාවතං³ අත්ථං යොතිස්සො'පච්ච වෙකක්ඛං.
348. නිනභාතසබ්බපාපොච්චි නිමමලො පයතො සුචි,
සුඤ්ඤා සුඤ්ඤාය දායාදෙ පුතොතා බුද්ධස්ස ඔරසො.
349. ඔගග්ගච්ච්චිකං සොනං සබ්බපාපං පවාහසිං,
තිස්සො චිජ්ජා අජ්ඣගමිං කතං බුද්ධස්ස සාසන'තති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ගයාකස්සපො ථෙරො ගාථයො අභාසිත්ථා'ති.

ගයාකස්සපථෙරගාථා.

5. 1. 8

350. වාතරොගාතිනීතො තිං විහරං කානතො වතො,
පට්ඨගොචරෙ⁴ ලුබ්බෙ කථං භික්ඛු කරිස්සයි.
351. පිනිසුබ්බෙන විසුලෙන ඵරමානො සමුස්සයං,
ලුබ්භි අභිසමොනානොතා විහරිස්සාමි කානතො.
352. භාවෙතොතා සතිපට්ඨානො ඉන්ද්‍රියාති බලාති ව,
බොජ්ඣඛානාති ව භාවෙතොතා විහරිස්සාමි කානතො.
353. ආරඬ්චිරියො පභිතතොතා තිච්චං දුලහපරකකමො,⁵
සමග්ගෙ සහිතෙ දිස්වා විහරිස්සාමි කානතො.
354. අනුස්සරතොතා සමබුද්ධං අග්ගං දන්තං⁶ සමාහිතං,
අනන්දිතො රතතින්ද්‍රිවං විහරිස්සාමි කානතො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා වක්කලීතෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

වක්කලීතෙරගාථා.

1 සොතං PTS, 2 ඔපවාහෙමි - ප 3 යථාවතං කා PTS

4 පට්ඨගොචරෙ - සිමු, 1, 2 ප 5 ආරඬ්චිරියෙ, පභිතතො නිච්චං
දුලහපරකකමො - PTS 6 අග්ගදන්තං - PTS

5. 1. 7

345. මම ගයාවෙහි 'ගයාඵල්ලු' නම් නොටැ ජලස්‍රෝතසට උදය දාවල සවසා'යි දවසට තුන් වරක් බවිමි.
346. 'පෙර අත්‍යජාතියෙහි මා විසින් යම් පාපයෙක් කරනලද නම් ඒ පව් දූන් ගයාඵල්ලුයෙහි දී උල්පවා හරිමි'යි පෙර මෙවන් දෘෂ්ටි ඇත්තෙමි වීම.
347. ධර්මානී සංභිත වූ පද ඇති සුභාශිත වචන අත්‍ය තථා වූ තත් වූ පරිදි සිවුනා දූඛාදි අභිය නුවණින් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කෙළෙමි.
348. සෝද හළ සියලු පව් ඇති නිමිල වූ ප්‍රයත වූ පවිත්‍ර වූ ශුඛ වූ මම පරිශුඛ වූ බුදුන්ගේ දයාද වූ ඔෆරසපුත්‍රයෙමි.
349. ආර්‍යීඅභ්‍යාසිනිකමාගී නමැති ස්‍රෝතසට බැසගෙන සියලු පව් උල්පවා හරිමි, ත්‍රිවිද්‍යා ලදිමි, බුදුසසුන් කෙළෙමි.

මෙසෙයින් ආයුෂෙත් ගයාකාශප සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

ගයාකාශප සථවිරගාථා යි.

5. 1. 8

350. මහණ ගොවර රහිත රූක්‍ෂ වූ මහවෙතෙහි වසන තෝ වාත-රෝගයෙන් අවසන බවට පමුණුවනලද්දෙහි කෙසේ වසන්නෙහි ද?
351. මහත් වූ ප්‍රීතිසුබයෙන් ශරීරය පතුරුවමින් ප්‍රත්‍යයරූක්‍ෂය පවා මැඩලමින් මහවෙතෙහි වෙසෙමි.
352. සතරසිව්වන් ද පඤ්චෙද්ධියන් ද පඤ්චබලයන් ද වඩමින් සප්තබොධාඛයන් ද වඩමින් වෙනෙහි වෙසෙමි.
353. පටිත්තන්තාලද වීර්‍යී ඇත්තෙමි නිවනට මෙහෙයු සිතැත්තෙමි නිරතුරු දෘඪපරාක්‍රම ඇත්තෙමි එක් වැ වසන සමග වූ සමුම්සරාන් දෑක (කල්‍යාණමිත්‍රසම්පන්නත්) වෙනෙහි වෙසෙමි.
354. අග්‍ර වූ දන්ත වූ සමාභිත වූ සමබ්‍රහ්මයන් සිහි කෙරෙමින් රැදවල් නො මැලී වූයෙමි වෙනෙහි වෙසෙමි.

මෙසෙයින් ආයුෂෙත් වක්කලී සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

වක්කලී සථවිරගාථා යි.

5. 1. 9

355. ඔලග්ගෙ ස්සාමි තෙ විතත ආණ්ඩාරොව හත්තනං,
න තං පාපෙ නියොජෙස්සං කාමජාල සරිරජ.
356. කුං ඔලග්ගො හ ගච්ඡයි ආරවිවරං ගජො'ව අලහනොනා,
න ච විතතකලී පුභපුභං පඝභං පාපරතො චරිස්සයි.
357. යථා කුඤ්ඤරං අදන්තං නවග්ගහමිඤ්ඤසග්ගහො,
බලවා ආවතොති අකාමං එවං ආවතතයිස්සං තං.
358. යථා වරහයදමකුසලො සාරපි පවරො දමෙති ආජ්ඤාඤං,
එවං දමයිස්සං තං පභිට්ඨිතො පඤ්චසු බලෙසු.
359. සතියා තං තිබ්බයිස්සං පයතභොතා වොදපෙස්සාමි,
විරිසධුරතියනිතො න තියතො දුරං ගමිස්සසෙ විතතා'ති.

ඉතං සුදං ආයස්මා විජිතසෙනො ථෙරො ගාථායො
භාසිත්වා'ති.

විජිතසෙනානෙථරගාථා.

5. 1. 10

360. උපාරඞ්ගවිතොතා දුලෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
ආරකා හොති සද්ධම්මා නහසො පඨවි යථා.
361. උපාරඞ්ගවිතොතා දුලෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
පරිහායති සද්ධම්මා කාලපඝකඛච චජ්ඣමා.
362. උපාරඞ්ගවිතොතා දුලෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
පරිසුස්සති සද්ධම්මෙ මචෙජ් අපොදකෙ යථා.
363. උපාරඞ්ගවිතොතා දුලෙමධො සුණාති ජිනසාසනං,
හ වීරුහති සද්ධම්මෙ බෙතො බිජ්ච පුතිකං.
364. යො ච කුට්ඨෙන විතොතන සුණාති ජිනසාසනං,
බෙපෙත්වා ආසවෙ සබ්බෙ සච්ඡිකත්වා අකුප්පතං,
පපුර්ග්ග පරමං සනතිං පරිනිබ්බාති අනාසවො'ති.¹

ඉතං සුදං ආයස්මා යසදතොතො ථෙරො ගාථායො භාසිත්වා'ති.

යසදතොතනෙථරගාථා.

5. 1. 9

355. විත්තය, තා නුවර කුරුබිලයෙහි ඇතකු සෙයින් (බැහැර නොයාදී) වළඟන්නෙමි. කාමජාලයක් වූ (රූපප්‍රතිබද්ධ) වෘත්ති ඇති බැවින්) ශරීරජ හම් වූ විත්තය, තා පාපයෙහි නො යොදන්නෙමි.
356. ආරම්භය නො ලබන ඇතකු සෙයින් වළඟනලද නෝ නොයෙහි. විත්තකාලකණ්ණිය, පුනපුනා සැහැසි වූ පවිකම්හි ඇලී නො ද හැසිරෙන්නෙහි.
357. යම්සේ බලවත් වූ ඇතරුවෙන් අලුත අල්වාගන්නාලද නො දැමුණු ඇතකු නො කැමැති සේ වළඟා ද, එපරිද්දෙන් තා වළඟන්නෙමි.
358. යම්සේ උත්තම අභයත් දමනය කිරීමෙහි නිපුණ වූ උත්තම-සාරපියෙක් ආජාතීය අභයකු දමනය කෙරේ ද, එපරිද්දෙන් පඤ්චබලයෙහි පිහිටි මම තා දමනය කරන්නෙමි.
359. විත්තය, තා සිහි නමැති යොතීන් බඳනෙමි. පවිත්‍ර වූ සිත් ඇත්තෙමි (කෙලෙස්මලයෙන් තා) පිරිසුදු කරන්නෙමි. විශ්විධුරයෙන් වළඟනලද්දෙහි මෙයින් දුරට නො යන්නෙහි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් විජිතසෙන සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

විජිතසෙන සථවිරගාථා යි.

5. 1. 10

360. දෙමාරෝපණය කරන සිත් ඇති දුෂ්ප්‍රාඥ තෙම බුදුන්ගේ අනුශාසනය අසා නමුදු අහසට පොළොව මෙන් පිළිවෙත් සදහමින් දුරු වෙයි.
361. දෙමාරෝපණය කරන සිත් ඇති දුෂ්ප්‍රාඥ තෙම බුදුන්ගේ අනුශාසනය අසා නමුදු අවපසා සද සෙයින් තවලොවුතුරු දහමින් පිරිහෙයි.
362. දෙමාරෝපණය කරන සිත් ඇති දුෂ්ප්‍රාඥ තෙම බුදුන්ගේ අනුශාසනය අසා නමුදු දියත්තක මසකු සෙයින් ලොවුතුරුදහමිහි විශාලෙයි.
363. දෙමාරෝපණය කරන සිත් ඇති දුෂ්ප්‍රාඥ තෙම ජිනශාසනය අසා නමුදු කෙතෙහි වපුල කුණු වූ බිජුට මෙයින් තවලොවුතුරු දහමිහි නො වැඩෙයි.
364. යමෙකුත් නුවසිතින් ජිනශාසනය අසා නම්, (හේ) සියලු (කාමාදි) ආසුවයන් ගෙවා අතිශය ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට පරමශාන්තියට පැමිණ ආශ්‍රව රහිත වූයේ පිරිනිවේ යයි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් යසදත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ

යසදත්ත සථවිරගාථා යි.

5. 1. 11

365. උපසම්පදා ච මෙ ලඤ්ඤා විමුක්තො, වමති අනාසවො,
සො ච මෙ භගවා දිවෙඤ්ඤා විහාරෙ ච සත්ථාපිති.
366. ඛහුදෙව රතනිං භගවා අබ්බොධාසෙසතිනාමසි,
විහාරකුසලො සත්ථා විහාරං පාවිසි තදා.
367. සන්ථිතිනා සම්භාවිං සෙය්‍යං කප්පෙයි ගොතමො,
සීහො සෙලගුහායං'ව පතිනභයභෙරවො.
368. තතො කල්‍යාණවාසකරණො සම්මාසම්මුඤ්ඤාසාවකො,
සොණො අභාසි සඤ්ඤාමිං බුද්ධසෙට්ඨස්ස සම්මුඛො.
369. පඤ්චකතකො පරිඤ්ඤාය භාවයිතිනා අඤ්ඤං
පපජ්ජය පරමං සන්තිං පරිනිබ්බිස්සත්තාසාවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සොණො කුට්ඨණ්ණණ්ණෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

සොණඤ්ඤාපිකණ්ණපථරගාථා.

5. 1. 12

370. යො වෙ ගරුතං විචනඤ්ඤා ධිරො
වසෙ ච තමති ජනසෙ ච පෙමං,
සො භත්තිමා නාම ච ගොති පණ්ඩිතො
ඤ්ඤා ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.
371. යං ආපදා උපපතිතා උලරා
තකඛම්භයතොන පරිසංඛිගන්තං,
සො ථාමව නාම ච ගොති පණ්ඩිතො
ඤ්ඤා ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.
372. යො වෙ සම්මුද්දො'ව සිතො අනෙජො
ගමහිරපඤ්ඤා නිපුණත්ථදස්සි,
අසංභාවිතො නාම ච ගොති පණ්ඩිතො
ඤ්ඤා ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.

5. 1. 11

365. මා විසින් (දුක්ඛේ දසවග්ගික සංකයා රැස් කොට ලත්) උප-
සම්පදාව ද (වරදහ විසින් පහල් දහව්වෙහි විතසධරයා පස්වනු
කොට ඇති ගණ්ඨපසම්පදාව ද) ලද්ද ආසුර රහිත වෑ කෙලෙසුන්
කෙරෙත් මිදුණෙම් ද වෙමි. මා විසින් ඒ බුදුහු ද දක්නාලදහ.
විහාරයෙහිද (බුදුන්) සමග විසිමි.

366. බුදුහු රු බොහෝවේලාවක් අභ්‍යවකාශයෙහි විසුහ. සිවු-
විහරණයෙහි දක්ෂ වූ ශායනාහු එකල්හි ගදකිම්බට පිවිසියහ.

367. ගොසුම්ගොත් බුදුහු සගලසිවුර අතුරා ප්‍රතිණ වූ හය හා හය
අරවුණු ඇති වෑ සිංහයකු ගෞලගුහාවකැ සෙසින් ශයනය කළහ.

368. ඉක්බිති කල්‍යාණවාක්කරණ ඇති සමාස්තවුද්ධි ශ්‍රාවක වූ
සොණකුටිකණණ තෙම බුද්ධිශ්‍රෙණියත් හමියෙහි සදහම් දෙයි.

369. පඤ්චසකකියත් පිරිසිදු දෑන අරිඳවගමග වඩා පරමශාන්තියට
පැමිණ ආසුර රහිත වෑ පිරිනිවේන්තේ යයි.

මෙසෙයින් ආසුමත් සොණ සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

පූජ්‍ය සථවිරගාථා යි.

5. 1. 12

370. යමෙක් එකාන්තයෙන් ගුරුන්ගේ වදන් දන්නේ සිර වූයේ ඒ
ගුරුන්ගේ අවවාදයෙහි වසනුයේ එහි ප්‍රේම උපදවන්නේත් වේ ද,
හෙතෙම හතති ඇත්තේ නමුදු පණ්ඩිත වූයේ නමුදු වෙයි. (සිව්සස්-
දහම්) දෑන (ලොව්ලොවතුරා) දහම්හි විශිෂ්ට ද වන්නේ යැ.

371. උපත්(ශිකොෂණාදි ප්‍රකට වූත් රාශාදි ප්‍රතිවිජ්ජන වූත්)ආපදවෝ
බලවත් වූවාහු නමුදු පටිසංඛානබලයෙහි සිටි යම් පුද්ගලයකු
නො සලත් ද ඒ පුද්ගල තෙම පරාක්‍රම ඇත්තේ නමුදු පණ්ඩිත වූයේ
නමුදු වෙයි (සිසුසස්දහම්) දෑන දහම්හි විශිෂ්ට වූයේ ද වන්නේ යැ.

372. යමෙක් එකාන්තයෙන් සමුද්‍රය මෙන් අකම්පිත වූයේ සථීර වෑ
සිව්සේ ද ගැඹුරු නුවණැත්තේ සිසුම් අරුත් දන්නාසුලු වේ ද
හෙතෙම (කෙලෙසුන් විසින්) පැහැරගත නො හැක්කේ නමුදු
පණ්ඩිත වූයේ නමුදු වෙයි. සිවුසස් දහම් දෑන දහම්හි විශිෂ්ට වූයේ ද
වන්නේ යැ.

373. බහුසුසුතො ධම්මධරො ච භොති
 ධම්මස්ස භොති අනුධම්මචාරී,
 යො නාදිසො නාම ච භොති පණ්ණිනො
 ඤාතො ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්ස.

374. අත්ථං ච යො ජානාති භාසිතස්ස
 අත්ථං ච ඤාතොත තථා කරොති,
 අත්ථන්තරො නාම ස භොති පණ්ණිනො
 ඤාතො ච ධම්මෙසු විසෙසි අස්සා'ති.

ඉත්ථං සුදං අංගස්මා කොසිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිතො'ති.

පඤ්චකනිපාතො.

තසසුදානං:

රාජදත්තො සුභුතො ච ගිරිමානඤ්ඤත්තො
 වඩ්ඪො ච කස්සපො ථෙරො ගංගකස්සපච්ඤකම්ඵ්ඵි
 විජිතො යසදත්තො ච සොණො කොසිතච්ඤකො
 සට්ඨි ච පඤ්ච ගාථායො ථෙරො ච එත්ථ ඥාදසා'ති.

පඤ්චකනිපාතො නිට්ඨිතො.

373. යමෙක් ඛත්‍රුශ්‍රාත වූයේ ධම්මර වූයේත් වේද, නවලොවුතුරුදහමට අනුබම් වූ පුථිභාගප්‍රතිපදයෙහි හැසිරෙන්නේත් වේද හෙතෙම ගුරුන් හා සදාය වූයේ හමුදු පණ්ඩිත වූයේ නමුදු වෙයි. සිසුසත්-දහම් දැන දහමිහි විශිෂ්ට වූයේද වන්නේ යා.

374. යමෙක් (සමුද්ධ) භාෂිතයාගේ අනුයන් දනීද අනුය දැන ඒ දහමිහි වූ පරිදි පිළිපදනේත් වේද, හෙතෙම අනුනතර ඇත්තේ හමුදු පණ්ඩිත වූයේ නමුදු වෙයි. සිසුසත් දහම් දැන දහමිහි විශිෂ්ට වූයේද වන්නේ යි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් කොසිය ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාරා කීහ.

පකාසිය ස්ථවිරගාරා යි.

උඤ්ඤාය:

රාජදත්ත යා, සුභුත යා, ගිරිමාහාදු යා, සුමන යා, වසිසු යා, නදි-කසාප යා, ගයාකසාප යා, චක්කලී යා, විජිතසෙන යා, යසදත්ත යා, සොණ යා යන තෙරවරු දෙළොස් දෙනෙක්ද ගාරා සැටක්ද පඤ්චක-නිපාතයෙහි වෙත්.

පඤ්චකනිපාතය නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6. ජක්කනිපාතො.

6. 1. 1

376. දිස්වාන පාටිභිරානි ගොතමස්ස යසසිනො,
ත තාවාහං පඤ්චෙතිං ඉස්සාමානෙන වඤ්චිතො.
376. මම සඛකපමඤ්ඤාය වොදෙසි හරසාරපි,
තතො මෙ ආසි සංවෙගො අබ්බුතො ලොමහංසිනො.
377. පුබ්බෙ ජට්ඨෙතස්ස යා මෙ සිද්ධි¹ පරිත්තිකා,
තාහං තද නිරංකතො පබ්බජිං ජිනසාසනෙ.
378. පුබ්බෙ යඤ්ඤාන සනතුට්ඨා කාමධාතුපුරකකතො,
පච්ඡා රාගං ච ද්වේශං ච මොහං වාපි සමුහතිං.
379. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි දිබ්බවකඤ්ච විසොධිතං,
ඉද්ධිමා පරචිතතඤ්ඤා දිබ්බසොතඤ්ච පාපුඤ්ඤං.
380. යස්ස වජ්ඣාය පබ්බජිතො අභාරසමානගාරිඨං,²
සො මෙ අත්ථො අනුපාතෙනා සබ්බසංයොජනකකයො'ති.

ඉද්ධං සුදං ආයසමා උරාවෙලකස්සපො ථේරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

උරාවෙලකස්සපෙත්ථරගාථා.

6. 1. 2

381. අතිශිතා විහි බලගතා සාලී,
ත ව ලගෙ පිණ්ඩං කථමහං කස්සං.
382. බුද්ධිමපමෙයං අනුස්සර³ පසනො,
පිතිසා පුට්ඨරිරො ගොතිසි⁴ සතතමුදයො.
383. බම්බමපමෙයං අනුස්සර³ පසනො,
පිතිසා පුට්ඨරිරො ගොතිසි⁴ සතතමුදයො.
384. සඛිකමපමෙයං අනුස්සර³ පසනො,
පිතිසා පුට්ඨරිරො ගොතිසි⁴ සතතමුදයො.
385. අබ්බොකාසෙ විහරසි සීතා ගෙමනතිකා ඉමා රතතියො,
මා සිතෙන පරෙතො විහඤ්ඤිත්ථො පච්ඡිතං විහාරං පුසිතගලං
386. පුසිස්සං චතස්සො අපාමඤ්ඤයො
තාහි ච සුඛිතො විහරිස්සං,
නාහං සිතෙන විහඤ්ඤිස්සං
අනිඤ්ඤිතො විහරනො'ති.

ඉද්ධං සුදං ආයසමා තෙකිච්ඡකානි ථේරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

තෙකිච්ඡකානිත්ථරගාථා.

1 ඉද්ධි - ට 2 අභාරසමා අනගාරිඨං - PTS 3 අනුස්සරං - සිමු 1, 2
4 ගොසි - සිමු 1, 2 PTS

6. ජකකනිපාතය

6. 1. 1.

375. පතල කිරිතිශබ්ද ඇති ගොසුම්ගොත් බුදුරුක්කේ (තුන්දහස්-පන්සියක්) පෙලහර දෑක ඊෂ්ඨායෙන් හා මානගෙන් නුඵගෙම් (කස්සි තෝ නො රහන්ති රහන්මගට ගෝ නො පිළිපන්ති' තා කෙරෙහි එවන් ප්‍රතිපදා ගෝ නැතැ'යි යම්තාක් තර්ජන නො කළ සේක් ද) එතෙක් මම් ප්‍රණීපාත නො කෙළෙමි.

376. පුරුෂදම්මසාරථි වූ බුදුහු මාගේ සංකල්පය දැන (මට) නිග්‍රහ කළහ, එහෙයින් මට අද්දාන වූ ලොබුදාන ගන්වන සංවේශයෙක් වී.

377. පෙර ජවිල වූ මට අලා වූ ලාභසත්කාරමය වූ යම් ඉදහසෙක් වී ද එය මම් එදා නිග්‍රහ කළ කල්හි හැරපියා බුදුසස්තෙහි පැවිදි වීමි.

378. පෙර කාමලොකය පෙරවූ කොට සිටියෙම් යාගයෙන් සතුටු වූයෙම් පසුවැ (සුගත්සස්තෙහි සිට) රාගයත් දොෂයත් මොහයත් (තීර්වශෙෂ කොට) නසාලීමි.

379. (දැන්) පෙරවිසූ කදපිළිවෙල දන්මි (මා විසින්) දිවැස් පිරිසුදු කරන ලද. (මම) ඉදහ ඇතිගෙම් පරසින් දන්නෙම් දිව්‍යප්‍රොත්‍රඥානය ද ලත්මි.

380. මම යම් අතීතයක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්ම සස්තෙහි පැවිදි වීම ද සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඝෛර වූ ඒ අතීත මා විසින් ලබනලදැයි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් උරාවෙලකසංස සඵවිරයත් වහන්සේ ගාමා කීහ.

උරාවෙලකසංස සඵවිරගාමා යි.

6. 1. 2

381. මි කොටුගුලෙහි තබනලද, හැල් කලව්වෙහි රැස් කොට තබන ලද, පිඬු නො ලබමි. මම කෙසේ සානෙම් ද? (දිව් රක්තෙම් දැයි පාපි මාර කියයි.)

382. පහන්සිත් ඇති වැ ප්‍රමාණාභී නො වූ බුදුන් සිහි කරව, (ඵරණ-ලක්ෂණ) ප්‍රිතිගෙන් පතල සිරිත් යුතු වැ හැම කල්හි නැඟිසිටි සිත් ඇති වව.

383. පහන් සිත් ඇති වැ ප්‍රමාණාභී නො වූ දහම් සිහි කරව, ප්‍රිතිගෙන් පතල සිරිත් යුතු වැ හැම කල් තීරතුරු නැඟිසිටි සිත් ඇති වව.

384. පහන්සිත් ඇති වැ ප්‍රමාණාභී නො වූ සතුන් සිහි කරව. ප්‍රිතිගෙන් පතල සිරිත් යුතු වැ හැම කල්හි නැඟිසිටි සිත් ඇති වව. (තෙරණ්ණවේරී තමනට ඔවා දෙති.)

385. (තෙපි) අබවස්සි වාස කරන්නවු යැ. මේ භේෂිත්තක රාත්‍රිහු සිතයහ සිතගෙන් මඛනාලද වැ තහමක් නැතෙව. තෙපි වසන-ලද කවුළු ඇති වෙහෙරට පිවිසෙව. (පාපිමාර කියයි.)

386. සතර අප්‍රාමාණ්‍යයන් (බ්‍රහ්මවිහාරයන්) පහස්තෙමි. (කලින් කළ සම්මදනෙමි.) එයින් (උපන්) සුව ඇති වැ වාස කරන්නෙමි. මම් ආනෙඤ්ජ සමාපත්ති ඇති වැ වාස කරන්නෙමි සිතගෙන් නො නස්තෙමි'යි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් තෙකිව්ස්සානි සඵවිරයත් වහන්සේ ගාමා කීහ.

තෙකිව්ස්සානි සඵවිරගාමා යි.

6. 1. 3

387. යස්ස සමුභවමාරිසු භාරවො භුපලබ්භති,
පරිභායති සඤ්චමො මචේජ් අපෙසාදකෙ යථා.
388. යස්ස සමුභවමාරිසු භාරවො භුපලබ්භති,
න විරුභති සඤ්චමෙම ඛෙතෙන ඛිජංච පුත්තිකං.
389. යස්ස සමුභවමාරිසු භාරවො භුපලබ්භති,
ආරකා භොති තිබ්බානා, ධම්මරාජස්ස සාසනෙන.
390. යස්ස සමුභවමාරිසු භාරවො උපලබ්භති,
න විභායති සඤ්චමො මචේජ් ඛවෙසාදකෙ යථා.
391. යස්ස සමුභවමාරිසු භාරවො උපලබ්භති,
සො විරුභති සඤ්චමෙම ඛෙතෙන ඛිජංච භග්ගකං.
392. යස්ස සමුභවමාරිසු භාරවො උපලබ්භති,
සනතිකෙ භොති තිබ්බානං ධම්මරාජස්ස සාසනෙන'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මහානාගො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මහානාගපඨකපාඨො.

6. 1. 4

393. කුලො සිව්විකං ගතවා අග්ගස ඉතිවුජ්ඣිතං,
අපච්ඤං සුසානස්මිං ඛජ්ජනතිං කිම්භි ඵුට්ඨං.
394. ආතුරං අසුචිං පුතිං පස්ස කුලු සමුස්සයං,
උග්ගරතතං පග්ගරතතං බාලානං අභිනන්දිතං.
395. ධම්මාදුසං ගහෙත්වාන ඤාණදස්සනපතතිසා,
පච්චවෙකස්මිං ඉමං කායං තුච්ඡං සනතරබාහිරං.
396. යථා ඉදං තථා එතං, යථා එතං තථා ඉදං,
යථා අධො තථා උඤ්ඤං යථා උඤ්ඤං තථා අධො.
397. යථා දිවා තථා රතතිං යථා රතතිං තථා දිවා,
යථා පුරෙ තථා පච්ඡං යථා පච්ඡං තථා පුරෙ.
398. පඤ්චබ්බිකෙන තුරිසෙත න රතී භොති තාදිසී,
යථා එකස්සවිතකස්ස සම්මා ධම්මං විපස්සතො'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා කුලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කුලපඨකපාඨො.

6. 1. 3

387. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් විදුමාන නො වේ ද, (හෙතෙම) දිගත්තෙකා මහතු සෙයින් සදහමින් පිරිහෙයි.
388. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් නැද්ද, හේ කෙතෙහි කුණු වූ බිජුවට සෙයින් සදහමිනි නො වැඩේ.
389. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් නැද්ද, හේ ධර්මාරාජයන් හේ සත්තෙහි නිවිතින් දුරු වෙයි.
390. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් විදුමාන වේ ද, හේ දිගබෙහි මහතු සෙයින් සදහමින් නො පිරිහෙයි.
391. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් ඇද්ද, හේ කෙත්ති සොදුරු බිජුවට සෙයින් සදහමිනි වැඩෙයි.
392. යමක්භට සමුම්භරුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් ඇද්ද, හේ ධර්මාරාජයන්ගේ සත්තෙහි නිවන් ලග මැ වේ යයි.

මෙතෙයින් ආයුෂමත් මහානාග සංවරයන් වහන්සේ ගාථා කිය.

මහනාග සංවරගාථා යි

6. 1. 4

393. කුලල තෙරණු වූ මම් අමුසොභොනට ගොස් සොභොත්ති හැරපියතලද කාමින් විසින් පැතිරගෙන කනුලබහ සත්‍රියක දිටිමි.
394. කුලල තෙරණුවකි, දුකින් පෙළතලද අපවිත්‍ර වූ කුණු වූ (උඩු වණ්ණුවක් අසුචි) ඉතිරෙන (යටි වණ්ණුවක් අසුචි) වැහිරෙන (අද-පුත්‍රදත්) බාලයන් විසින් (තෘෂණාමානදූෂිත්) අහිනිවෙය කොට සතුටු වතලද සිරුර බලව.
395. විදග්ගිනාඥන සංඛ්‍යාත ධර්මාදගීය ගෙන මාගීඥන සංඛ්‍යාත ඥානදගීයයාගේ අධිගමය පිණිස සිත්වූ ඇතුළු බැහැරි සතිත මෙකත ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කෙළෙමි
396. මේ කය යම්කෙ ද තෙල කය එසේ යැ, තෙල කය යම්කෙ ද මේ කය එසේ යැ, (නාහියෙන් යට) අධිකාය යම්කෙ ද (නාහියෙන් මතු) උඩමිකාය එසේ යැ උඩුකය යම්කෙ ද යටිකය එසේ යි.
397. මේ කය දඬුපල්ලි (අසුචි වගුරනුයේ) යම්කෙ ද රාත්‍රියෙහි එසේ යැ, රාත්‍රියෙහි යම්කෙ ද දඬුපල්ලි එසේ යැ පෙර (තරුණකාලයෙහි අසුචි වගුරනුයේ) යම්කෙ ද පසු (මහලු කල්ලි) එසේ යැ. පසුකල්ලි යම්කෙ ද පෙරකල්ලි එසේ යි.
398. යම්කෙ එකගයින් ඇති මැනවින් සකකියන්ගේ උදයව්‍යය දක්නාහට යම් බුදු ධර්මතියක් වේ ද එවන් රතියක් පහතතුරු-ගොසිනුදු නො වේ යයි.

මෙතෙයින් ආයුෂමත් කුලල සංවරයන් වහන්සේ ගාථා කිය.

කුලල සංවරගාථා යි.

6. 1. 5

399. මනුජස්ස පමත්තවාරිනො තණ්හා වඩ්ඪති මාලුවා විය,
සො පලවති සුරා සුරං ඵලමිව්ඡං ව වනසමිං විනරො.
400. යං ඵසා සහතෙ¹ ජමම් තණ්හා ලොකෙ විසත්තිකා,
සොකා තස්ස පවඩ්ඪන්ති අභිවට්ඨං ව ඩිරණං.
401. යො චෙතං² සහතෙ ජමම් තණ්හං ලොකෙ දුරව්චයං,
සොකා තම්හා පපත්තති උදබ්ඪඤ්ච පොකකරා.
402. තං චො වද්දමි හද්දං චො යාවනොත්ථ සමාගතා,
තණ්හාය මූලං ඛණ්ඨ උසිරතෙව ඩිරණං,
මා චො නලං ව සොතො ව මාරො හඤ්ජේ පුනප්පනා.
403. කරොථ බුද්ධිවචනං ඛණො චො³ මා උපව්චගා,
ඛණ්තිකා හි සොචන්ති නිරයමි සමපපිතා.
404. පමාදෙ රජො සබ්බදා⁴ පමාදුක්ඛපතිතො රජො,
අපමාදෙන විජ්ජාය අබ්බගෙ සලලමත්තනො⁵ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා මාලුඛ්ඤාපුත්තො පෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා⁶ති.

මාලුඛ්ඤාපුත්තනපඨකායං

6. 1. 6

405. පණ්ණවිසති වස්සාති යතො පබ්බජිතො අහං,
අවජ්ජරාසබ්බාතමත්තමි චෙතොසන්තිමනජ්ඣගං.
406. අලභා විත්තසොකග්ගං කාමරාගෙන අද්දිතො,⁵
බාහා පග්ගස්ස කඤ්ඤො විහාරා උපතික්ඛමිං.
407. සත්ථං වා ආහරිස්සාමි කො අත්ථො ජිවිතෙන මෙ,
කථං හි සික්ඛං පච්චකං කාලං කුබ්බෙථ මාදිසො.
408. තද්දහං බුරමාදය මඤ්චකමි උපාපිසිං,
පරිනිතො බුරො ආසි ධමනිං ඡෙත්තුමත්තනො.
409. තතො මෙ මනසිකාරො යොතිසො උදපජ්ජථ,
ආදිතචො පාචුරුත්ථ නිබ්බිදා සමතිට්ඨථ.
410. තතො විත්තං විමුච්චි මෙ පස්ස ධම්මසුඛමිත්තං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසන⁶න්ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා සප්පදසො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා⁶ති.

සප්පදසපඨකායං.

1 සගති - PTS 2 යො චෙතං - ප 3 චෙ - PTS

4 පමාදෙ රජො - ප, PTS 5 අවජිතො - සිමු 1, 2

6. 1. 5

399. ප්‍රමාදවශ්ඤා ඇති සත්ත්වයාගේ නාමණ්ඩල මාලාවාලනාවක් සෙයින් වැඩෙයි. හෙතෙම චන්ද්‍රයෙහි එල කැමැති ව්‍යුරකු මෙන් හවයෙන් හවයට දිව යෙයි.
400. ලෝකයෙහි විසත්තිකා යයි කියනලද තෙල ලාමක වූ (භවිචාරික) නාමණ්ඩල නොමෝ යම් පුද්ගලයකු මැඩලා ද ඔහට යොකයෝ වැසි වට බෙරු තණ (සැවැන්න) සෙයින් වැඩෙයි.
401. ලොවැ යමෙක් ඒකාන්තයෙන් ඉක්මවාලිය නොහැකි තෙල ලාමක නාමණ්ඩල මැඩලා ද, ඔහු කෙරෙන් යෝකයෝ පොතුරු-පතින් දියවිදු සෙයින් ගිලිහෙයි.
402. මෙහි යම් පමණ රැස්වූහු ද ඒ නොපට කියමි. නොපට යහපතෙක් මැ වේවා. (තෙපි) සුවදහොට කැමැතියකු බෙරුතණ සෙයින් නාමණ්ඩලයේ මුල් සිඳිවූ.
403. මාර තෙම නොප නදිශ්‍රෝතස (ගංඉවුරෙහි නැගි) හුණ-පදුරක් සෙයින් පුනපුනා නහමක් නසාවා. බුඬවචනය කරවු. (බුඬොත්තපාදසෂණාදි) සෂණය නොප නහමක් ඉක්මයා. යම් හෙයකින් සෂණය ඉක්මවුවාහු නිරුහි උපත්තාහු භාවිත්ද එහෙයිති.
404. (රාජාදි අරමුණෙහි සිහිවූලාව යයි කියනලද) ප්‍රමාදය රජසෙකි. (රාජාදි) රජස් ප්‍රමාද විසින් වැටුණේ වෙයි. අප්‍රමාදයෙන් (සමාසක්-සමාසියෙන්) අතීත්මාසීවිදුයෙන් තමාගේ (හෘදයකීය්‍රිත රාජාදි) ශල්‍යය උදුරන්නේ යි.

මෙසෙයින් අසුමෙත් මාලුඛකාපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා කීහ.

මාලුඛකාපුත්‍ර සථවිරගාථා යි.

6. 1. 6

405. මම යම් දවසෙක පටන් පැවිදි වීම ද (ඒ මේ) පස්විසි වස මුළුල්-ලෙහි අසුරුසතක් පමණ කාලයකුදු විත්තසමාධානයක් නොලත්මි.
406. කාමරාගයෙන් මහිනාලද්දෙමි සිත්හි එකඟබවක් නො ලැබ දෙඅත් (මුදුනෙහි) බැඳගෙන හඬමින් (නිවස්නා) වෙහෙරින් බැහැර කික්මියෙමි.
407. (දිවි හරතට) යනුයක් හෝ ගත්තෙමි (සැතින් පැහැරපියමි.) මාගේ ජීවිතයෙන් කවර අතීතයක් ද, මා වැන්නෙක් කෙසේ නම් ශික්ෂාප්‍රත්‍යාඛ්‍යාන කෙරෙමින් (ගිහි වැ) කපුරිය කරන්නේ ද?
408. එදවසැ (ජීවිතයෙහි කලකිරිණ) මම කරය ගෙන යහනෙහි හිඳගතිමි. (මා විසින්) තමාගේ ගලනහර සිඳින්නට කරය ගලයෙහි එල්වාතබනලද්දේ විය.
409. ඉක්බිති මට යෝනිසො මනසිකාරය උපත, ආදිනව පහල වී, තිජේදඤනය (සිත්හි) පිහිටියේ යා.
410. ඉක්බිති (විදගීනාඤනයට අනතුරු වැ) මාගේ සිත් කෙලෙසුන් කෙරෙන් ඡිදිණ. ධර්මයාගේ සුඛමිත්‍යාව බලව (මා විසින්) ත්‍රිවිදුලබනලද යා. බුදුන්ගේ අනුශාසනය කරනලද යි.

මෙසෙයින් අසුමෙත් සප්පදස සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

සප්පදස සථවිරගාථා යි.

6. 1. 7

411. උච්චාසි¹ නිසිදි කාතියාන
මා නිදාබහුලො අහු ජාගරස්සු,
මා තං අලසං පමත්තබහවු
කුටෙනෙව ජිනාතු මච්චුරාජා.
412. සයථාපි² මහාසමුද්දවෙහො
එවං ජාතිජරාතිවත්තතෙ තං,
සො කරොති සුද්දිපමත්තතා කිං
තං හි තාණං තච විජ්ජතෙව අඤ්ඤං.
413. සථා හි විජේසි මහාමෙතං
සභිතා ජාතිජරාගතා අතීතං,³
පුබ්බාපරරත්තමපමත්තො
අනුසුඤ්ඤා දලහං කරොති යොගං.
414. පුරිමානි පමුඤ්ඤා බක්ඛනාති
සභිසාටි බුරුමුඤ්ඤාතිකතභොජී,
මා බිඛාරනිඤ්ඤා නිද්දං⁴
අනුසුඤ්ඤා කාය කාතියාන.⁵
415. කායාති ජිනාති කාතියාන
යොගකෙතමපථෙසු කොච්ඤ්ඤි,
පපප්පය අනුත්තරං විසුඤ්ඤං
පරිනිබ්බාසිති වාරිතාව ජොති.
416. පජ්ජාතිකරො පරිත්තරංසො
වාතෙන විනමාතෙ ලතාව,
එවමපි තුවං අනාදියානො
මාරං ඉන්ද්‍රියගොතාන නිද්ධුනාති,
සො වෙදසිකාසු විතරාගො
කාලං කඛි ඉධෙව සිතිතුනො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයසමා කාතියානො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කාතියානාඤ්ඤරගාථා.

6. 1. 8

417. සුදෙසිනො චකමුමතා බුද්ධොනාදිවබනවුතා,
සබ්බසංයෝජනාතීනො සබ්බවට්ඨනාසහො.
418. නිශ්ඝානිකො උත්තරණො තණ්හාමුලවිසොසනො,
විසමුලං ආසාදනං ඡේතං පාපෙති නිබ්බුතිං.
419. අඤ්ඤාණමුලභෙදය කම්මයනතවිසාටනො,
විඤ්ඤාණං පරිග්ගහෙ ඤ්ඤාණවජ්ජරනිපාතිනො.

1 උච්චාසි - PTS 2 සෙය්ථාපි - මජ්ඣං 3 අතීතං - සිමු 1, 2

4 මා බිඛාරනිං ව මා නිද්දං - මජ්ඣං, PTS 5 අනුසුඤ්ඤා කායකාතියාන - ට
අනුසුඤ්ඤා කායකාතියාන - PTS.

6. 1. 7

411. කාතියානගෙනි, (සසනගෙන්) නැගී සිටුව, (පලක් බැඳ) හිඳුව, නිදා බහුල නොවුව, ජාගය්‍යානුයෝගයෙහි යෙදෙව, මුලාසී ඇතියනට නැ වූ මාර තෙම අලස වූ තොප වක්කුන්‍යොගෙන් මෙන් නො දිනාවා.
412. මහාසමුද්‍රයාගේ කර්මකවේගය යම්ගේ ද එසෙයින් මැ ජාතියත් ජරාවත් (කුසිද්‍රව්‍යාවගෙන් මඛනාලද) තොප මැබගෙන යයි. ඒ තෙපි තමනට (අභිත්ථල සඛ්‍යාත) මනා ප්‍රතිඥාව කරව. යම් හෙයකින් අනෙක් පිහිටෙක් තොපට නැත්තේ මැ වේ ද එසෙයින්.
413. යම් හෙයකින් ගායනාත් වහන්සේ (රාගාදි) සඛ්‍යගෙන් ද ජාතිජරාහසින් ද ඉක්මගිය තෙල ආය්‍යාමායීය දිනු සේක් ද එසෙයින් (මායාධිගමය පිණිස) පුළුපයවීම යාමයෙහි අප්‍රමාද වැ අනුයෝග කරව. දැඩි වැ යෝග්‍යාවතා කරව.
414. කාතියානගෙනි, පලමු (කාමගුණ) බක්කියෙන් මුදව, සහල සිටුවැ දරනුයේ කරයෙන් මුඩු කල හිස් ඇති වැ භික්ෂාභාර වලදනුයේ ක්‍රීඩාරතියෙහින් නිද්‍රාගෙහින් නො යෙදෙව, ධ්‍යාන කරව.
415. කාතියානගෙනි, ධ්‍යාන කරව, (කෙලෙසුන්) දිනව, තිවත්-මගෙහි (බොධපාක්ෂිකධර්මයෙහි) නිපුණ වව, අනුත්තර විශුද්ධියට (අභිත්තියට) පැමිණ ජලයෙන් ගිනි සෙයින් පිරිනිවෙව.
416. මද වූ ගිනිසිඵ ඇති පහන ලතාවක් මෙන් වායුව විසින් විධිංසන කරනුලැබෙයි. එසෙයින් මැ තෙපි උපාදන නො කරනුයේ ඉන්ද්‍රියාට බදු ගොත්‍ර ඇති මරනු විධිංසන කරව. එ තෙපි වෙදනායෙහි පහ වූ ඡන්දරාග ඇති වැ මෙ අත්බැවිහි මැ නිව්ගේ පරිනිව්‍යාණකාලය බලව යි.

මෙතෙයින් ආයුෂමත් කාතියාන සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

කාතියාන සථවිරගාථා යි.

6. 1. 8

417. පහැත් ඇති සුග්‍රීබකු වූ බුදුරදුන් විසින් හැම සංයෝජනයත් ඉක්මගිය හැම (කමි, කෙලග, විපාක) වර්ග නසනසුලු (ආය්‍යාමායීය) මොනොවට දෙසනලදි.
418. තෙගය්‍යාණික වූ, (සංසාරමහොසගෙන්) තරවන, තෘෂ්ණාවගේ මුල් විගලවන ආය්‍යාමායීය දුකට මුල් වූ ආසාදන සඛ්‍යාත කමිකෙලගය යිද නිවනට පමුණුවයි.
419. අඤ්ඤායාගේ මුල් සිදුනා පිණිස (දෙසනලද) කමි (ආත්මභාව) යනුග නසාලන, (කාමභවාදියෙහි) විඤ්ඤාත්තේ ග්‍රහණය ඵලබ්ධිවි කල්ගි මායීඤ්ඤ නමැති විජ්‍ය හෙලන-

420. වේදනානං විඤ්ඤපතො,¹ උපාදනප්පමොවනො,
හවං අභිභාරකාසුං ච ඤ්ඤණෙන අනුපසංකො
421. මහාරසො සුගම්භිරො ජරාමච්චුතිවාරණො,
අරියො අට්ඨඛිතිකො මග්ගො දුක්ඛපසමනො සිවො.
422. කම්මං කම්මනති ඤාතීන විපාකා ච විපාකතො,
පටිච්චුප්පනනාධම්මානං යථා වා ලොකදස්සනො
මහාබෙම්භිගමො සනෙතා පරියොසානහග්ගකො'ති.

ඉදං සුදං අයස්මා මිගජාලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

මිගජාලජෙට්ඨරගාථා.

6. 1. 9

423. ජාතිමදෙන මනෙතාහං භොගඉස්සාරියෙන ච,
සණ්ඨානවණ්ණරූපෙන මදමනෙතා අවාරිතං.
424. නාතතතො සමකං කඤ්ඤි අතිරෙකං ච මඤ්ඤිසං,
අතිමානගතො බාලො පත්ථෙඛා උසස්සිතඤ්ඤො.
425. මාතරං පිතරඤ්ඤාපි අඤ්ඤාපි ගරාසම්මතෙ,
න කඤ්ඤි අභිවාදෙයිං මානත්ථෙඛා අනාදරො.
426. දිස්වා විනායකං අග්ගං සාරථීනං වරාතතමං,
තපනනම්ච අදිච්චං තික්ඛුසංඝපුරකතිතං.
427. මානං මදං ච ඡබ්බෙති; විපසසනෙතන වේතසා,
සිරසා අභිවාදෙයිං සබ්බසත්තානමුත්තමං.
428. අතිමානො ච ඔමානො පභිනා සුසමුහතා,
අසම්මානො සමුච්ඡින්නො සබ්බ මානවිධා හතා'ති.

ඉදං සුදං අයස්මා ජෙනෙතා ථෙරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

ජෙනනජෙට්ඨරගාථා.

6. 1. 10

429. යද නවො පබ්බජිතො ජාතියා සත්තවස්සිකො,
ඉද්ධියා අභිභොජින පනනතිජුං මග්ගිකං.
430. උපජ්ඣායස්ස උදකං අනොතතතා මහාසරා,
අභරාමි තතො දිස්වා මං සත්ථා එතදමුචි.
431. සාරිපුත්ත ඉමං පස්ස අගච්ඡන්තං කුමාරකං,
උදකුම්භකමාදාය අජ්ඣිතතං සුසමාසිතං.

420. වේදනාවන් (දුඃඛාදිවශයෙන් ඇති සැරි) හඟවන, (කාමාදි) උපාදානසත්තෙන් (විතතසන්නාතය) මුද්දලන, හවය අභිභාර-කර්මවක් (අගුරුවලක්) සෙයින් මාගීඤ්ඤයෙන් දක්වන-

427. (ශාන්තප්‍රණීත බැවින් හෝ පරිඤ්ඤි කාන්තාවයෙන් සාමඤ්ඤඵල සමපතතින් හෝ) මහාරස ඇති ඉතා හැඹුරු වූ, ජරාමරණ වලහන (සසර) දුක් සන්තිද්‍රවන ඤෛම වූ ආයතී අභවාඛගමාගීය (දෙසනලදි.)

422. ප්‍රතිත්‍යසමුත්පන්නධම්මයන් කෙරෙහි කම්ම 'කම්ම යැ' යි දනා විපාක ද විපාක විසින් දනා ඇති සැරියෙන් ඤානාලෝකය දක්වන, (සත්‍යයෙන්) මහත් වූ (නිජිණ) ඤෛමයට පමුණුවන (තෙලය දරට සන්තිද්‍රවන හෙයින්) ශාන්ත වූ පග්ගිවසාන කල්‍යාණ වූ (ආයතී අභවාඛගමාගීය දෙසනලදි.)

මෙසෙයින් ආයුෂමත් මහජාල සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

මහජාල සථවිරගාථා යි.

6. 1. 9

423. මම් ජාතිමදයෙහුද හොඟසමපතතියෙහුද ඵෙඤ්ඤිසමපතතියෙ-හුද මත් වූයෙම් පැහැසටහන් රැවිනුද තදන්‍ය මදයෙහුද මත් වැහැසුරුණෙමි.

424. තමා හා සම වූ හෝ වැඩිසිටී හෝ කිසිවකු නො යිතීම. බාල වූයෙම් අතිමානසෙන් නවුයෙම් ඉතා තදමත් ඇතියෙම් නඟනලද මානධර් ඇතියෙම්-

425. මව හෝ පියා හෝ 'ගරු කටයුතු යැ'යි සමමත වූ අන්‍ය වූ හෝ කිසිවකු තදමත් ඇතියෙම් ආදර රහිත වූයෙම් අතිවාදන නො කෙළෙමි.

426. (වෛතෙය ජනයන්) විනයන කරන අග්‍ර වූ පුරුෂදම්‍යසාරපින් අතුරෙහි ඉතා උතුම් වූ දිලියෙන හිරු බදු, මහණගණ, විසින් පෙරවූ කරනලද ශාක්‍යාන් වහන්සේ දැක-

427. මානසත් මදයන් හැරපියා පහන්සිතින් යුතු වැහැම සත්තට උතුම් වූ ශාක්‍යාන් වහන්සේ සිරසින් අතිවාදන කෙළෙමි.

428. (මාගේ) සෙය්‍යමානස ද භික්‍ෂමානස ද ප්‍රතිණ වූහ. මොනොවට උපුරාපිනනලදහ. අභිමානස මොනොවට සිදුනාලද යැ. සියලු මානකොට්ඨාසයෝ නඟනලදහ'යි.

මෙසේ පුරොගිතපුත්‍ර ආයුෂමත් ජේතන සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

ජේතන සථවිරගාථා යි.

6. 1. 10

429. යම් දවසෙකැ අලුතැ පැවිදි වූයෙම් උපතින් සත්හැවිදි වූයෙම් මහත් සැඬි ඇති නාරජත්‍ර ඉද්‍රහයෙන් අභිභවන කොට (මැඬලා)-

430. නුතත් දහතලායෙන් උපාධ්‍යාසත් වහන්සේට දිය ගෙන එම් ද එසඳු හාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා දැක තෙල කරුණ වදාලහ:

431. ශාරිපුත්‍රයෙනි, මේ කුමරුහු දියකලය ගෙන සත්හුත් සිතැති වැ එන්නා බලවි.

432. පාසාදිකෙන වනෙනන කලාණ්ණඉරියාපථො,
සාමණේරොත්ථුරුඤ්ඤා ඉඤ්ඤා ව විසාරදො,
433. ආඡාතියෙන ආඡඤ්ඤා සාධුනා සාධුකාරිනො,
විනිතො අත්ථුරුඤ්ඤා කතකිවේවන සික්ඛිතො,
434. සො පඤ්ඤා පරමං සන්තං සච්ඡිකඤ්ඤා අකුලානං,
සාමණේරො ස සුමනො මා මං ජඤ්ඤාති ඉච්ඡති'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා සුමනො ථේරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සුමනථේරගාථා

6. 1. 11

435. වාතරොගාහිනිතො කිං විහරං කානතෙ වනෙ,
පච්ඤ්ඤාචරෙ පුබ්බෙ කථං භික්ඛු කරිස්සසි.
436. පිඨිමුඛෙන විපුලෙන ඵරිකාන සමුස්සයං,
ලුඛමිදි අභිසංඝොනො විහරිස්සාමි කානතෙ.
437. භාවෙතො සත්තබ්බොඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියානි බලානි ව,
කානසංඝොත්ථමසමනො විහරිස්සං අනාසවො.
438. විපාමුතං කිලෙසෙති සුභවිතං අනාවිලං,
අභිඤ්ඤා පච්ඤ්ඤානො විහරිස්සං අනාසවො.
439. අඤ්ඤානං ව බහිද්ධා ව යෙ මෙ විජ්ජංසු ආසවා,
සබ්බෙ අසෙසා උච්ඡින්නා න ව උපපජ්ජෙ පුත.
440. පඤ්ඤාකඤ්ඤා පරිඤ්ඤානා තිට්ඨන්ති ඡිත්තමුලකා,
දුක්ඛකඤ්ඤා අනුප්පාදො නපි දුකි පුනබ්බවො'ති.

ඉතං සුදං ආයසමා නානාකමුනිථේරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

නානාකමුනිථේරගාථා.

6. 1. 12

441. අකෙකාඛස්ස කුතො කොඛො දන්තස්ස සමජ්චිතො,
සම්මදඤ්ඤා විමුතතස්ස උපසන්නස්ස තාදිතො.
442. තස්සෙව තෙන පාපියො යො කුඨං පටිකුඤ්ඤාති,
කුඨං අපටිකුඤ්ඤානො සමයාමං ජෙති දුජ්ජයං.
443. උභින්නමත්ථං වරති අත්තනො ව පරස්ස ව,
පරං සමකුපිතං ඤ්ඤා යො සතො උපසමිති.
444. උභින්නං තික්ච්ඡන්තං තං අත්තනො ව පරස්ස ව,
ජනා මඤ්ඤානා බාලොති යෙ ධම්මස්ස අකොච්ඡා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

432. ප්‍රසාද එළවන ආචාර වහන්සේ පත් ඉරියව් ඇති, අනුරුඤ්ඤාත්මයෙන් හෙරණ නෙම සාද්ධියෙහි ද විශාරද වෙයි.
433. පුරුෂශ්‍රෙණු වූ (ආත්මනික පරතික සාධනයෙන්) සාධු වූ, කළ (සිසුමහ) කිසි ඇති අනුරුඤ්ඤාත්මයෙන් විසින් විනයන කරනලද හික්ම-වනලද (එහෙයින් මැ) පුරුෂශ්‍රෙණු වූ යහපත් කරවනලද-
434. ඒ සුමන සාමණේර පරම ශාන්තියට පාමණ අතීත්ඵලය සාක්ෂාත් කොට 'මා (සමිණාසුච යා'යි අනෙකෙක්) නො දනිමි'යි කැමැති වේ යයි (බුදුහු වදාළහ'යි.)

මෙසෙයින් ආයුෂමත් සුමන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

සුමන ස්ථවිරගාථා යි.

6. 1. 11

435. මහණ, දුල්භප්‍රත්‍යය ඇති රුක්ෂ වූ මහවේනෙහි වසන තෝ වාතරොගයෙන් අවසභාවියට පමුණුවනලද්දෙහි කෙසේ වාස කරන්නෙහි ද?
436. මහත් වූ ප්‍රීතිසුඛයෙන් ගරිරය පතුරුවාගෙන ප්‍රත්‍යය රුක්ෂය පවා මැඩලමින් වනයෙහි වාස කරන්නෙමි.
437. සප්තබොධායතනයන් ද (ග්‍රඤ්ඤා) පඤ්ඤාච්ඡේදයෙන් ද (ග්‍රඤ්ඤා) පඤ්ඤාබලවර්ධනයන් ද වඩමින් ධ්‍යානසුක්කමභාව සංකිරාන අරුපධ්‍යාන සමපන්න වූයෙමි ආසුච රහිත වැ වාස කරන්නෙමි.
438. කෙලෙසුන් කෙරෙන් මදුණු නො කැලුණු ශුඛවිත්තය එක්වත් ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කෙරෙමින් ආසුච රහිත වැ වාස කරන්නෙමි.
439. මාගේ අධ්‍යානම වූත් බාහ්‍ය වූත් යම් ආසුච කෙනෙක් විද්‍යමාන වූහු ද එ හැම ශෙෂ රහිත වැ සිදුනාලද්දහු යමි නුපදනාහ.
440. පඤ්ඤාසංකල්පයේ පිරිසිදු දත්තාලද්දහු සිදුනාලද මුල් ඇති වැ සිටිති. දුෂ්කරයට පාමණියෙමි. මින් මතු පුනභීවයෙක් නැතැ යි.

මෙසේ ආයුෂමත් නගාතකමුති ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

නගාතකමුති ස්ථවිරගාථා යි.

6. 1. 12

441. ක්‍රෝධ රහිත වූ (රහත් මගින් ඉදුරන් දමනය කිරීමෙන්) දුන්න වූ සම වූ දිවිපාවානුම් ඇති මැනවින් දහසුතු දහම් දනැ (ආසුචයෙන්) විමුක්ත වූ උපශාන්ත වූ (ඉටු අතිවූ අරමුණෙහි නො සැලෙන) තාදී ගුණ ඇතියාහට ක්‍රෝධයෙක් කොසින් ද?
442. යමෙක් තමා කෙරෙහි කිපියහුට පෙරළා කිපේ ද එයින් ඔහට මැ ඉතා අයහපතෙක් වෙයි. කිපියහුට පෙරළා නො කිපෙන්නේ දුර්ග (කෙලා) සංක්‍රාම දිනයි.
443. යමෙක් මෙරමා කිපියා දනැ සිහි ඇති වැ (උපෙක්ෂායෙන්) ඉවසා ද හෙතෙම තමහට ද මෙරමාහට ද යන දෙදෙනාට හිතයක් කරයි.
444. යම් කෙනෙක් (අයඹී ආචාර) ධර්මයෙහි නො නිපුණ වෙත් ද ඒ බාලජනයෝ තමහට ද මෙරමාහට ද යන දෙදෙනාට (ක්‍රෝධවිශාසි කරනට) පිළියම් කරන එ පුද්ගල 'බාලයෙකැ'යි හඟිති.

445. උපපජ්ජෙ තෙ¹ සචෙ කොධො ආවජ්ජ කකචුපමං,
උපපජ්ජෙ චෙ රසෙ තණ්හා සුත්තමංසුපමං සර.

446. සචෙ ධාවති විත්තං තෙ කාමෙසු ච සචෙසු ච,
බ්බසං නිග්ගණ්හ සතිසා කිට්ඨාදං විය දුපපසු² නති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා බ්‍රහ්මදන්තො පෙරො ගාථාසො අභාසිත්ථා³ ති.

බ්‍රහ්මදන්තපෙරගාථා.

6. 1. 13

447. ජත්තමතිවස්සති විචටං භාතිවස්සති,
තස්මා ජත්තං විචරෙථ එචං තං භාතිවස්සති.

448. මච්චුභාබ්භාහතො ලොකො ජරාය පරිවාරිතො,
තණ්හාසලලෙන ඔතිණ්ණො ඉච්ඡාධුපාසිතො⁴ නද.

449. මච්චුභාබ්භාහතො ලොකො පරිකිත්තො ජරාය ච,
හඤ්ඤති නිච්චමත්තාණො⁵ පතතදණ්ඩා⁶ ච තකකරො.

450. ආගච්ජත්තග්ගිබ්බා⁷ ච මච්චු ව්‍යාඨි ජරා තසො,
පච්චුග්ගනතුං බලං නත්ථි ජලො නත්ථි පලාසිතුං.

451. අමොඝං දිව්‍යං කඨිරා අපොන බහුකෙන වා
යං යං විජ්ඣතෙ⁸ රතතිං තද්දනං තස්ස ජිවිතං.

452. චරතො තිට්ඨතො වා පි ආසීනසයනස්ස වා,
උපෙති චරිමා රතති න තෙ කාලො පමජ්ජිතු⁹ නති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සිරිමන්දො පෙරො ගාථාසො අභාසිත්ථා³ ති.

සිරිමන්දපෙරගාථා.

1. උපපජ්ජෙ - සිමු 1, 2 සහ, PTS 2. ඉච්ඡාධුපාසිතො - සිමු 1, 2.

3. නිච්චමත්තාණො - සිමු 1, 2. 4. විරහතො - සිමු 1, 2. විහරතෙ - ට

445. ඉදින් (කමටහන්හි යෙදෙන තොපට) ක්‍රෝධය උපදී නම් (බුදුන් වදාළ) කකචුපම අවවාද මෙතෙහි කරව. ඉදින් රසයෙහි තෘණො උපදී නම් පුත්‍රමාංශොපමාව සිහි කරව

446. ඉදින් තොපයේ සිත පස්කම් ගුණයෙහි ද (කාමාදි) හවයෙහි ද දිවේ නම් (එසඳ) වහා සිහියෙන් ගොයම් කත නුපුරා ගොනකු සෙයින් නිගනුව'යි.

මෙසෙයින් ආයුමෙත් බ්‍රහ්මදත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

බ්‍රහ්මදත්ත සථවිරගාථා යි.

6. 1. 13

447. (ආපතති අනාරොවන විසින්) ප්‍රතිච්ඡන්ත වූයේ අභියසින් (ආපතති - කෙලය) වූ කෙරෙයි (තෙමාලයි). විවෘත වූයේ නො වයි. එහෙයින් ප්‍රතිච්ඡන්තය විවෘත කරන්නේ යැ. මෙසේ ඒ ප්‍රතිච්ඡන්තය (ඇවැත්වැයි - කෙලෙස්වැයි) නො වයි.

448. හාම කල්හි සත්ත්වලෝකය මරහු විසින් පහරනලද්දේ යැ. ජරාව විසින් පිරිවරනලද්දේ යැ. තෘණොශලා විසින් බැහැගන්නා ලද්දේ යැ. (අරමුණු පතන) ඊස්සාව විසින් තවනලද්දේ යි.

449. සත්ත්වලෝකය මරහු විසින් පහරනලද්දේ යැ. ජරාව විසින් පිරිකෙව් ද කරනලද්දේ යැ. පැමිණි දඬුවම් ඇති සොරකු සෙයින් අසරණ වෑ නිරතුරු පෙළෙයි.

450. මරණ යැ ව්‍යාධි යැ ජරා යැ යන තිදෙන ගිනිකඳු සෙයින් එති. ප්‍රතිමලා වෑ පෙරට යන්නට බලයෙක් නැත. (පිටුපෑ) පලායන්නට ජවයෙක් නැති

451. මදින් හෝ බෙහෙවින් හෝ (කරනලද විදූනා, මනසිකාර-යෙන්) දවස නො සිත් කරන්නේ යැ. යම් යම් රාත්‍රියක් ඉක්මවා ද එයින් ඔහුගේ ජීවිතය උෟත වෙයි.

452. යන්නාහට වේවයි සිටුනාහට වේවයි හිඳුනාහට වේවයි යයනය කරන්නාහට වේවයි පශ්චිමරාත්‍රිය එළැඹෙයි. තොපට පමාවන්නට මේ කල් නො වේ යයි.

මෙසෙයින් ආයුමෙත් සිරිමඤ්ඤ සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

සිරිමඤ්ඤ සථවිරගාථා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

6. 1. 14

453. දිපාදකොයං අසුචි දුග්ගතො පරිහිරති,
නානාකුණපපරිපූරො විසුචනො තතො තතො.
454. මිභං නිලීනං කුටෙන ඛ්‍යාතො අමුඛං,
වාහරං විභ ලෙපෙන බාධිතො පුට්ඨං.
455. රූපා සඤ්ඤා රතා ගතා ථොට්ඨංචා ච මනොරමා,
පඤ්ඤාමගුණා එතෙ ඉතිරූපසම් දිසුරො.
456. යෙ එතා උපසෙවනති රතනවිතතා පුට්ඨංචා,
විසුචනො කප්පිං සොරං ආවිතනති පුනඛං.
457. යො වෙතා¹ පරිවජෙති සප්පසෙව පදා සිරො,
සො'ම් විතතතිකං ලොකෙ සතො සමිතිවතති.
458. කාමෙසවාදිනං දිසවා නෙකමමං දට්ඨු බෙමනො,
නිසුට්ඨො සබ්බකාමෙහි පතො මෙ ආසවකකයො'ති.

ඉදං සුදං ආයසමා සබ්බකාමී ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සබ්බකාමීථෙරගාථා.

ගණ්ඨානං:

උරුවෙලකායො ච ථෙරො තෙතිව්කාරි ච
මහානාගො ච කුලො ච මාලුකො² සප්පසකො,
කාතියො මිගජාලො ජෙනො සුමනසවගො,
නානාමුනි බුහුදෙනො සිරිමඤ්ඤා³ සබ්බකාමී ච⁴
ගාථායො වතුරාසිති ථෙරො වෙත්ති වතුරාසිති.

ජකකනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 යො වෙතො - ප, PTS, යො වෙතං - සිමු.1, 2. 2 මාලුකො - සිමු 1.
3 සිරිමඤ්ඤා - සිමු 1 4 සබ්බකාමියො - PTS

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6. 1. 14

453. දෙපා ඇති මේ කය නොයෙක් කුණපයෙන් පිරුණේ ඒ ඒ ආරයෙන් අසුචි වැහිරෙනුයේ අගුඬ වූයේ දුගඳ වූයේ (මල්ගඳ-විලෙවුන් ආදියෙන් සකසා) පරිහරණ කරනුලැබේ.
454. (දළ මලපුඬු ආදී) කුටොපක්‍රමයෙන් සැහවුණු මුවකු හෙයින් බිලියෙන් මසකු හෙයින් වදුරුමලයෙන් වදුරකු හෙයින් (පස්කම්ප්‍ර) පාඨශ්ජනයා පෙළුති.
455. මතරම් රූපයා ශබ්දයා රසයා ගන්ධයා ස්ප්‍රභව්‍යයා යන කෙල පස්කම්ප්‍රණයෝ සත්‍රිරූපයෙහි දක්නාලැබෙත්.
456. රාගයෙන් ඇලුණු සිත් ඇති යම් පාඨශ්ජන කෙනෙක් කෙල සත්‍රින් සෙවන කෙරෙත් ද, ඔහු සොර වූ (සංසාර සංඛ්‍යාත) සුසානය වඩති. පුනර්භවය රැස් කෙරෙති.
457. සමෙක් තුලුන් (සත්‍රින්) පාදයෙන් සප්‍රිශ්චිතයක් මෙන් දුරු කෙරේ ද හෙතෙම ලොවැ මේ විසතතිකා සංඛ්‍යාත තාමණැව් සිහි ඇති වැ ඉක්මවයි.
458. කාමයෙහි ආදිනව දැකූ තෙනෙක්‍රමාය නිභිය වශයෙන් දැකූ සියලු (ත්‍රේහුමක) කාමයෙන් නික්මගියෙමි. මා විසින් ආසුචික්‍ෂය (නිච්ඡාණය) ලබනලද්දේ යි.

මෙහෙයින් ආයුෂමත් සබ්බකාමි සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

සබ්බකාමි සථවිරගාථා යි.

උද්‍යානය:

උරුමෙලකාශප සථවිර යැ, තෙකිවකාරී සථවිර යැ, මහානාග සථවිර යැ, කුලල සථවිර යැ, මාලුඛිකා සථවිර යැ, සප්පදසක සථවිර යැ, කාතිසාන සථවිර යැ, මිගජාල සථවිර යැ, ජෙනන සථවිර යැ, සුමින සථවිර යැ, නගානමුනි සථවිර යැ, බ්‍රහ්මදත්ත සථවිර යැ, සිරිමන්ද සථවිර යැ, සබ්බකාමි සථවිර යැ යි මෙහි තෙරහු තුන් දෙනෙකි, ගාථා සුවාසුයෙකි.

ජ්‍යෙෂ්ඨපාතය නිමි.

7. සත්තකනිපාතො

7. 1. 1

459. අලඛකතා සුවසනා මාලහාරී¹ විභුසිතා,
අලඛකකකතාපාද පාදකාරයා වෙසිකා.
460. පාදකා ඔරුහිකාන පුරතො පඤ්ඤිකතා,
සා මං සණ්ඨතන මුදුනා මිහිතපුබ්බං අභාසථ.
461. සුවාසි නිං පබ්බජිතො නිට්ඨාහි මම සාසනෙ,
භුඤ්ඤ මානුසකෙ කාමෙ අහං විතතං දදුමි නෙ.
462. සච්චං තෙ පටිජානාමි අහං වා තෙ හරාමහං,
ගදු ජණ්ණං හවිසාම උහො දණ්ඩපරායනා,
උහො පි පබ්බජිසාම උහසත්ථ කට්ඨහො.
463. තං ච දිසවාන යාවනතිං වෙසිකං පඤ්ඤිකතං,
අලඛකතං සුවසනං මච්චුපාසං ච ඔඤ්ඤිකං.
464. තතො මෙ මනසිකාරො යොතිනො උදපජ්ජථ,
ආදීනවො පාතුරුහු නිබ්බිදු සමතිට්ඨථ.
465. තතො විතතං විමුච්චි මෙ පසා ධම්මසුඛම්මතං,
තිස්සා විජ්ජා අනුපපන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසන'නති.

ඉත්ථං සුදං අයසමා සුඤ්ජමුද්දො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

සුඤ්ජමුද්දොත්ථරගාථා.

7. 1. 2

466. පරෙ අමබාටකාරාමෙ චතසණ්ඩලිහි හඳ්දියො,
සමුලං තණ්හමබ්බුයාන තත්ථ හඳ්දො ක්කියායති²
467. රමනෙතකෙ මුතීඛෙහග්ගි³ විණාහි පණ්වෙහි ච,
අහං ච රුකකිමුලයමිං රතො බුද්ධස්ස සාසනෙ.
468. බුද්ධො වෙ⁴ මෙ වරං දජ්ජා සො ච ලබ්භෙථ මෙ වරො,
ගණ්හහං සබ්බලොකස්ස නිච්චං කායගතං සතිං.
469. යෙ මං රුපෙන පාමිංසු යෙ ච සොසෙන අනිගු,
ජඤ්ජරාගචසුපෙන න මං ජානානි තෙ ජනා.

1. මාලහාරී - සිමු මාලහාරී - මජ්ඣ., PTS 2. හඳ්දොක්කියායති - සිමු 1
හඳ්දොක්කියායති - සිමු 2 3. මුද්දොක්කියායති - සිමු 1, 2
4. ව - සිමු 1, 2, ප, PTS.

7. සත්තකතිපාතය

7. 1. 1

459. (හත්තාභරණ පාදභරණයෙන්) අලඛිකාන වූ (හදනාලද) සුඤ්ජර වසත්‍ර ඇති, (පාලාදි) මල්දම් ඇති, (මල්ගදවිලෙවුනින්) සැරසුණු ලාරසින් රැඳු පාසුවල ඇති වෙසගනක් රත්මිරිවැසි පයලා සිටියා යැ.
460. ඔි තොමෝ වහන්සඟල මුද්‍රා ඉදිරියෙහි ඇදිලි බැඳ සිටියා මුද්‍ර මොළොක් මිහිරි තෙපුල් පෙරවූ කොට තෙල වදන් කීවා යැ:
461. “පැවිදි වූ තෙපි යොගවන වටු, මාගේ වචනයෙහි සිටුව, මිනිස්කම්-සුව වලඳව, තොපට මම සම්පත් දෙමි.
462. තොපට සත්‍යය පිළින කෙරෙමි. (සපථ පිණිස) මම තොපට ගිනි හෝ ගෙනෙමි. යම් දවසෙකදී අපි දෙදෙන මහලු වැ දණ්ඩ-පරායත වමෝද, (එකල්හි) දෙදෙන මැ පැවිදි වමිහ. ඒ දෙලොවැ දිනීමෙක් වෙයි” කියා යි.
463. අලඛිකාන වූ හදනාලද සුඤ්ජරවසත්‍ර ඇති දමනලද මලසුඬුවක් වැනි වූ ඇදිලි බැඳ අගදනා ඒ වෙසගන දැකැ-
464. එහෙයින් මට යෝනිසොමනසිකාර උපත, ආදිනව පහල විය. නිජේදඤ්ඤාය (මාගේ හෘදයෙහි) පිහිටියේ යි.
465. ඉක්බිති මාගේ සිත (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) විමුක්ත විය. ඛමියාගේ සුඛමිතාව බලව. (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යා ලබනලද යැ. බුදු-සසුන් කරනලද යි”

මෙසේ ආයුෂමත් සුඤ්ජරසමුද්‍රා සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

සුඤ්ජරසමුද්‍රා සංවිරගාථා යි.

7. 1. 2

466. හඳිග තෙම ශ්‍රේෂ්ඨ වූ අඛොටක අරමිහි වනලාභාබෙහි අවිද්‍යාව සහිත තාමණාව උපුරා සුඤ්ජර වූයේ එහි ධ්‍යාන කෙරෙයි.
467. ඇතැම් කෙනෙක් මිහිඟුබෙරයෙන් විණායෙන් පණාබෙරයෙන් රමණය කෙරෙති. මම වූකලී බුදුසසුන්හි ඇලුණෙමි රුක්මුල්හි සිත් අලවා වෙසෙමි.
468. ඉදින් බුදුරජාණන් වහන්සේ මට වරයක් දෙනසේක් නම් ඒ වරයක් (මහදෙල සෙයින්) මා විසින් ලබනලද්දේ වී නම් මම මුළුලොවට තිනි කායගතාසිති භාවනාව ගනිමි.
469. යම් කෙනෙක් (ලකුණක) රූප හෙතෙයෙන් මට අවමන් කළාහු ද යම් කෙනෙකුත් මධුරස්සර හෙතෙයෙන් අනුගත වූවාහු (බුහුමන් කළාහු) ද ඡන්දරාග වශයට පමිණි ඒ (අවිච්ඡි) ජනයෝ මා නො දනිති.

470. අජකිත්තං ච න ජානාති බග්ගිධා ච න පසස්සති,
සමන්තාවරණො බාලො ස වෙ සොසෙන වුය්‍යති.
471. අජකිත්තං ච න ජානාති බග්ගිධා ච විපසස්සති,
බග්ගිධා ඵලදස්සාවි සො'පි සොසෙන වුය්‍යති.
472. අජකිත්තං ච පජානාති බග්ගිධා ච විපසස්සති,
අනාවරණදස්සාවි න සො සොසෙන වුය්‍යති'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ලකුණිකහද්දියො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

ලකුණිකහද්දියථෙරගාථා.

7. 1. 3

473. එකපුත්තො අහං ආසිං පියො මාතු පියො පිතු.
බහුති චතවරියාති ලද්ධො ආයාචනාති ව.
474. තෙ ව මං අනුකම්පාය අත්ථකාමා භිතෙසිනො,
උගො පිතා ච මාතා ච බුද්ධස්ස උපනාමසුං.
475. කිව්ජා ලද්ධො අයං පුත්තො සුබුමාලො සුබෙබ්බිනො,
ඉමං දදාමි තෙ නාථ ජිනස්ස පරිවාරකං.¹
476. සත්ථා ව මං පරිග්ගස්ස ආනන්දං එකදමුචි,
පබ්බාජෙති ඉමං බිප්පං ගෙස්සන්තාජාතියො අයං.
477. පබ්බාජෙත්වාන මං සත්ථා විහාරං පාවිසි ජිනො,
අනොග්ගහස්මිං සුරියස්මිං තතො විතතං විමුච්චි මෙ.
478. තතො සත්ථා තිරංකත්වා පරිසල්ලානවුට්ඨිනො,
එති හද්දා'ති මං ආහ සා මෙ ආසුප්පමපදා.
479. ජාතියා සත්තවස්සොන ලද්ධා මෙ උපසම්පදා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා අගො ධම්මසුඛම්මනා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා හද්දො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

හද්දථෙරගාථා.

1 උරිමාරිකං - සිමු. 1, 2

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

470. ඇතුළතත් නො දනිසි, පිටතත් නො දනිසි. බාල තෙම හාත් පසින් ආවරණ ඇතියේ යැ හේ එකත්තෙන් සෝඡයෙන් අදනා-ලැබේ.

471. යමෙක් ඇතුළත නො දනී ද එතෙකුළුවත් පිටත (ශ්‍රැතියෙන් හෝ ආකලා සැලැකීමෙන්) දනී ද පිටත එල පමණක් දක්නා හෙ ද සොඡයෙන් අදනාලැබේ.

472. යමෙක් ඇතුළතත් (අශෙකසෙසිලාදිගුණ) දනී ද පිටතත් (ආකලාපසම්පන්නිආදිය) දනී ද ආවරණ රහිත වැ දක්නා එ ආර්‍ය පුද්ගල තෙම සොඡයෙන් නො අදනාලැබේ යයි.

මෙසේ ආයුෂමත් ලකුණකහඳිග සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

ලකුණකහඳිග සථවිරගාථා යි.

7. 1. 3

473. මම බොහෝ ව්‍යවයාචිතයෙන් ද ආයාචනාවන්ගෙන් ද ලබනලද මවුහට ප්‍රිය වූ පියාහට ප්‍රිය වූ එක් මැ පුත්‍රයා වීම.

474. එ මවුත් පියාත් දෙදෙන මට වැඩ කැමැත්තාහු හිත කැමැත්තාහු අනුකම්පා පිණිස මා බුදුරජාණන් වහන්සේ සම්පතට පැමිණවූහ.

475. “සාමනී, මෙ පුත්‍ර තෙම දුකසේ ‘ලබනලද්දේ යැ, සිසුමැලි යැ, සුවසේ වඩනලද්දේ යැ, මොහු අතැවැසි කොට ඒන වූ නුඹ වහන්සේට දෙමහ”යි.

476. ශාස්ත්‍රාත් වහන්සේත් මා පිළිගෙන අනද තෙරණුවන්ට තෙල කරුණ වදාළහ: “මොහු වහා පැවිදි කරවා, මෙ දරු ශ්‍රෙණි පුරුෂ-යෙක් වන්නේ යැ” යි.

477. ශාස්ත්‍රාත් වහන්සේ මා පැවිදි කරවා විහාරයට වැඩ වදාළහ. හිරු අක්කයට නො යන තෙක් මැ ඒ වදාහිතාරම්භයෙන් නො බෝ වෙලායෙහි මාගේ සිත (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) විමුක්ත විය.

478. එක්කිනි ශාස්ත්‍රාත් වහන්සේ සමවත් එලසමවත් හැරපියා පිළිකලනින් නැගිසිටි සේක් ‘එව හදුයෙකි’යි මට වදාළහ. ඒ මාගේ උපසම්පද වී.

479. උපතින් සත්හැවිවිදි වූ මා විසින් උපසම්පත් ලබනලද යැ, ත්‍රිවිදු ලබනලද යැ. ධම්මාගේ සුධම්මාව ආශ්වාසී යැ” යි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් හදු සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

හදු සථවිරගාථා යි.

7. 1. 4

480. දිස්වා පාසාදන්තොං වඩ්ඛමන්තං නරුත්තමං,
තත්තං උපසඛිකමම වන්දිසං පුරිසුත්තමං.
481. එකංසං වීවරං කන්ධා සංහරිත්වාන පාණයො,¹
අනුච්ඛිකමිස්සං වීරජං සබ්බසත්තානමුත්තමං.
482. තතො පඤ්ඤා අපුච්ඡි මං පඤ්ඤානං කොවිදො වීදු,
අච්ඡමානි ච අභිතො ච ව්‍යාකාසිං සඤ්ඤො අහං.
483. විස්සජ්ජිතෙසු පඤ්ඤාසු අනුමොදි තථාගතො,
භික්ඛුසඛිකං විලොකෙත්වා ඉමමිත්තං අභාසථ.
484. ලාභා අඛිනානමගධානං යෙසංසං පරිභුඤ්ජති,
වීවරං පිණ්ඩපාතං ච පච්චයං සයනාසනං,
පච්චුට්ඨානං ච සාමිවිං තෙසං ලාභාති වාමුචි.²
485. අජ්ජතග්ගෙ මං සොපාක දස්සනාසුපසඛිකම,³
එතා වෙච තෙ සොපාක භවතු උපසම්පදා.
486. ජාතියා සත්තවස්සොහං ලභ්බාන උපසම්පදං,
ධාරෙමි අනත්තං දෙවං අහො ධම්මසුඛම්මතා'ති.

ඉත්තං සුදං අංගස්වා සොපාකො පේරො ගාථායො අභාසිත්තා'ති.

සොපාකසෙවරගාථා.

7. 1. 5

487. සරෙ භතේති භඤ්ජිත්වා කන්ධාන කුච්ඡමච්ඡිසං,
තෙන මෙ සරභඤ්ඤාති නාමං සමමුත්තියා අනු.
488. න මග්ගං කප්පතෙ අජ්ජ සරෙ භතේති භඤ්ජතුං,
සික්ඛාපදා නො පඤ්ඤාත්තා ගොතමෙන යසස්සිනා.
489. සකලං සමත්තං රොගං සරභඤ්ඤා නාග්ගසං⁴ පුබ්බෙ,
සො'යං රොගො දිට්ඨො චචනකරෙනාතිදෙමස්ස.
490. යෙනෙව මග්ගෙන ගතො විපස්සි
යෙනෙව මග්ගෙන සිඛි ච වෙස්සතු,
කකුසානිකොණ්ඨමනා ච කස්සපො
තෙනඤ්ජතෙන අගමාසි ගොතමො.

1. පඨකො - PTS 2. වමුචි - සිමු 1, 2 3. දස්සනාසුපසඛිකම - සිමු 1, 2
දස්සනාසොපසඛිකම - PTS 4. නාග්ගසං - සිමු 1.

7. 1. 4

480. ගඤ්ඤාචරිතයායෙහි සක්මන් කරන පුරුෂොත්තමයන් වහන්සේ දැකූ එහි උන් වහන්සේ කරා එළැඹූ පුරුෂොත්තමයන් වහන්සේ වැන්දෙමි.

481. සිවුර එකස් කොට පෙරෙවූ දෙ අත් එක් කොට (ඇඳිලිබැඳ-ගෙන) හැම සන්නට උතුම් වූ විගතරජස් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව සක්මන් කෙළෙමි.

482. ඉක්බිති ප්‍රශ්නයෙහි නිපුණ වූ සඵලයන් වහන්සේ මාගෙන් කුමාරක ප්‍රශ්නයන් විචාලයේක. මම නො තැකිගත්තෙමි ද නො බිය වූයෙමි ද ශාක්‍යයන් වහන්සේට ප්‍රශ්නව්‍යාකරණ (විසඳුන්) කෙළෙමි.

483. පැහ විසඳූ කල්හි තථාගතයන් වහන්සේ අනුමෝදන් වූහ. ගිඤ්ඤාචරිතයා බලා මෙ කරුණ වදාළහ:

484. “මේ සෝපාක යම් කෙනකුත්ගේ සිවුරු පිඬුවා ගිලන්පස සෙනසුන් වළඳ නම් ඒ අතුමගබ දනවු වැසියනට ලාභයෙකි. දැකූ හුනස්තෙත් නැගිසිවිහු ද සාම්පිකමී ද ඔවුනට ලාභයෙකැ’යි වදාළහ.

485. සෝපාකයෙහි, අද පටන් දක්නා පිණිස මා කරා එළැඹෙව්. සෝපාකයෙහි, තෙල ප්‍රශ්නව්‍යාකරණය මැ තොපගේ උපසම්පද වේවා”යි.

486. මම උපතින් සත්භාවිඤ්ඤා වූයෙමි උපසම්පත් ලැබූගෙන අනන්ත ගරීර ධරමි. ධම්මාගේ සුධම්මාව ආශ්වාසී නියා යැ’යි.

මෙසෙයින් ආයුෂ්මත් සෝපාක සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

සෝපාක සංවිරගාථා යි.

7. 1. 5

487. (මම) ගීතණ අතින් බිඳගෙන පත්තලක් කොටගෙන වාස කෙළෙමි. එයින් මට ‘සරහභිත’ යයි නමෙක් සම්මුතියෙන් විය.

488. අද මට ගීතණ අතින් බිඳිනට නො කැප වෙයි. යහස්වී වූ ගොසුම්ගොසුවන් විසින් අපට සිබපද පනවනලදි.

489. සරහභිත වූ මම (ශාක්‍යයන් වහන්සේගේ අවවාදලාභයට) පෙර සියලු (උපාදානසකකි සංඛ්‍යාත) රෝගය නිරවශෙෂ කොට නුදුටිමි. දේවාතිදේව බුදුන්ගේ චරිතය කරන මා විසින් ඒ රෝගය දක්නාලද්දේ යැ.

490. යම් මැ මහෙකින් විපසයි බුදුහු වැඩිසේක් නම් යම් මැ මහෙකින් සිබි බුදුහු ද වෙසසඟු බුදුහු ද කකුසද බුදුහු ද කොණාගමන බුදුහු ද කාශ්‍යප බුදුහු ද වැඩි සේක් නම් එමගින් ගෞතම බුදුහු වැඩිසේක.

491. චිත්තණ්ඤා අනාදනා සත්ත වුද්ධා බයොගධා,
යෙහයං¹ දෙසිතො ධම්මො ධම්මභූතෙති තාදිති
492. චත්තාරි අරියසම්මානි අනුකම්පාස පාණිනං,
දුක්ඛං සමුදයො මග්ගො නිරෝධො දුක්ඛසංඛයො.
493. යසම් චිත්තතතෙ දුක්ඛං සංසාරයම් අනන්තකං,
හෙද ඉමස්ස කායස්ස ජීවිතස්ස ච සංඛයා,
අඤ්ඤා පුනබ්බවො නත්ති සුච්ඡිතොති සංඛයා'ති.

ඉදං පුදං අතස්මා සරහඬො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සරහඬොධරගාථා.

තස්සඤ්ඤානං

සුඤ්ඤාඤ්ඤා ථෙරො ථෙරො ලකුණ්ඨකද්දියො,
ගඤ්ඤා ථෙරො ච සොපාකො සරහඬො මහාඉසි,
සත්තකෙ පඤ්ඤා ථෙරො ගාථායො පඤ්ඤානංසති'ති.

සත්තකනිපාතො නිට්ඨිතො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

491. දුරු කළ තෘෂණා ඇති උපාදාන රහිත වූ නිවහෙහි පිහිටි (විපසයි ආදී) සත් වුදු කෙනෙකි. (භවලොවුතුරු) දහමින් උපත් තාදීගුණ ඇති උත් වහන්සේ විසින් මේ දහම දෙසනලදි:

492. (උපාදානසකකිපඤ්චක සංකිප්පාන) දුඛ යැ (දුකට කරුණු වූ තෘෂණා සංකිප්පාන) සමුදය යැ (දුඛනිරෝධයට උපාය වූ ආර්ය-මාර්ග යැ (අධිගත) යම් නිරෝධයෙක්හි සංසාර අනන්ත වූ දුක නවති ද ඒ දුඛසංයම වූ නිරෝධ යැ යන සතර ආර්යසත්‍යයෝ සත්‍යයනට අනුකම්පා පිණිස දෙසනලදහ.

493. මේ (පඤ්චසකකි) කායයාගේ භේදයෙනුදු ජීවිතෙත්‍රියයාගේ සංය වීමෙනුදු මතු අන්‍ය පුනභීවයෙක් නැත. හැම තැන්හි (කෙලෙසුන්ගෙන් ද හවයෙන් ද, මොනොවට මිදුණෙමි'යි

මෙසෙයින් ආශ්‍රමෙන් සරහඹන සථවිරයන් වහන්සේ ශාථා වදාලහ.

සරහඹන සථවිරගාථා යි.

උද්දානම:

සුඤ්ජරසමුද්ද සථවිර යැ, ලකුණටකහද්දිය සථවිර යැ, හද්ද සථවිර යැ, සෝපාක සථවිර යැ, මහර්මි සරහඹන සථවිර යැ යි සත්තකනිපාතයෙහි තෙරහු පස් දෙනෙකි. ශාථා පන්තියෙකි.

සත්තකනිපාතය නිමි.

8. අට්ඨකනිපාතො.

8. 1. 1

494. කමමං ඛුසුකං න කාරසෙ
පරිච්ඡේදය ජනං න උයසමෙ,
සො උසසුකෙකා රසානුගිඤ්ඤා
අත්ථං රිඤ්ඤාති යො සුඛාසිවංගො.
495. පඤ්ඤා'ති ගි නං අවේදසුං¹
යායං වන්දනසුජනා කුලෙසු,
සුබ්බමං සලලං දුරුඛබ්බං
සකකාරො කාපුරිසෙන දුජ්ජංගො.
496. න පරස්සපතිධාය කමමං මච්චස්ස පාසකං,
අත්තනා තං න සෙවෙය්‍ය කමමඛන්ඩුති මාතියා.
497. න පරෙ වචනා වොරො න පරෙ වචනා මුති,
අත්තා ව නං² යථා වෙතති³ දෙවා'පි නං තථා විදුං.⁴
498. පරෙ ව න විජානන්ති මයමෙත්ථ යමාමසෙ,
යෙ ච තත්ථ විජානන්ති තතො සමමන්ති මෙධගා.
499. ජීවතෙ වා'පි සපපඤ්ඤා අපි විත්තපරික්ඛයො,⁵
පඤ්ඤාය ව අලංගෙන විත්තවා'පි න ජීවති.
500. සබ්බං සුඤ්ඤාති සොතෙන සබ්බං පස්සති චක්ඛුනා,
න ච දිට්ඨං සුතං ධිරො සබ්බං උජ්ඣිතුමරහති.
501. චක්ඛුමාස්ස⁶ යථා අකො සොතවා ඛිට්ඨරො යථා,
පඤ්ඤාචාස්ස යථා මුගො ඛලවා දුබ්බලොරිච්ච,
අථ අත්ථෙ සමුපපනෙන සයෙථ මත්තායික'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්සා මහාකම්මායනො පේරො ගාථායො
අභාසිත්වා'ති.

මහාකම්මායනපඤ්ඤාපාඨං.

1 පවේදසුං - සිමු 1, 2 2 අත්තාතං - ප, PTS 3 යථා, වෙති - PTS

4 විදු - PTS 5 විත්තපරික්ඛයො - සිමු 1 විත්තපරික්ඛයො - සිමු 2, PTS

6 චක්ඛුමාස්ස - සිමු 1, 2, ප, PTS.

8. අට්ඨකනිපාතය.

8. 1. 1

494. බොහෝ වූ නවහම් නො කරවන්නේ යැ. (ගණසංඛ්‍යාණිකායෙන් වෙන් වීම් විසින්) ජනයා හරහේ යැ. (සිටුපස පිණිස) උත්සාහ නො කරන්නේ යැ. ප්‍රත්‍යයෙහි උත්සුක වූ රජයෙහි හිඳු වූ එ මහණ සුව එළවන යම් අථයෙක් වේ නම් ඒ අථය හරහේ යැ.
495. කුලයෙහි යම් මේ වැළුම් පිදුම් වේ ද එය පඬකයෙක් මැ යයි ද උගුළුවාලිය නොහෙන සිහුම් හුලෙකැයි ද (ආයතීයෝ) දත්ත. සත්කාරය කාපුරුෂයා විසින් නො හල හැක්ක.
496. මෙරමා ලවා පච්ඡාමි නො කරවන්නේ යැ. තෙමේ ඒ පච්ඡාමි නො සෙටුනේ යැ. යම් හෙයෙකින් සත්තයෝ කමීය බන්ධු කොට ඇත්තාහු ද එහෙයිනි.
497. මෙරමා බසින් සොරෙක් නො වෙයි, මෙරමා බසින් මුනිවරයෙක් ද නො වෙයි. තෙමේ යම්භේ ඔහු දැනී නම් දෙවියෝ ද ඔහු එසේ දැනී.
498. බාල වූ අන්‍යයෝ “ඇපි මෙලොවා මැරෙම්හ”යි නො දැනී. එහි ලා යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් (‘ඇපි මැරෙම්හ’යි) දැනින් ද, ඒ හේතුයෙන් පරහිංසාවෝ සන්තිදෙත්.
499. සප්‍රාඥ තෙම වනයෙන් පිරිහුණේ නමුදු ජීවත් වේ මැ යි. එතෙකුදු වත් ප්‍රඥව නො ලැබීමෙන් වනය ඇත්තේ නමුදු ජීවත් නො වේ.
500. කනින් සියල්ල අසයි, ඇසින් සියල්ල දකියි, ප්‍රාඥ තෙම දුටු ඇසු සියල්ල හරනට හෝ ගන්නට නිසි නො වෙයි.
501. ඇත් ඇත්තේ නමුදු (නො බැලියයුත්තෙහි) අතියකු මෙන් වන්නේ යැ, කන් ඇත්තේ නමුදු (නො ඇසිය යුත්තෙහි) බිහිරකු මෙන් වන්නේ යැ, නුවණැත්තේ නමුදු (නො දතයුත්තෙහි) මුසයකු මෙන් වන්නේ යැ බල ඇත්තේ නමුදු (නො කටයුත්තෙහි) දුබලයකු මෙන් වන්නේ යැ, යළි නො කටයුතු දෑයක් එලැබැසිවි කල්හි මරඇඳ හෝනකු සෙයින් හෝතේ යැ’යි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් මහාකම්මායන සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

මහාකම්මායන සංවිරගාථා යි.

8. 1. 2

502. අකෙකාධනොනුපනාහි අමායො ඊතතපෙසුනො,
ස වෙ තාදිගකො හිකු ඵලං පෙච්ච න සොචති.
501. අකෙකාධනොනුපනාහි අමායො ඊතතපෙසුනො,
ගුහනආරො සද්ද හිකු ඵලං පෙච්ච න සොචති.
504. අකෙකාධනොනුපනාහි අමායො ඊතතපෙසුනො,
කල්යාණසිලො සො¹ හිකු ඵලං පෙච්ච න සොචති.
- 505 අකෙකාධනොනුපනාහි අමායො ඊතතපෙසුනො,
කල්යාණමිතො සො¹ හිකු ඵලං පෙච්ච න සොචති.
506. අකෙකාධනොනුපනාහි අමායො ඊතතපෙසුනො.
කල්යාණපඤ්ඤා සො¹ හිකු ඵලං පෙච්ච න සොචති.
507. යස්ස සඤ්ඤා තථාගතො අවලං සුපාතිට්ඨිතා
සිලං ච යස්ස කල්යාණං අරියකතං පසංසිතං.
508. සබ්බෙ පසාදෙ යස්සඤ්ඤි උජ්ඣතං ච දස්සනං,
අද්දුට්ඨොති තං ආහු අමොඝං තස්ස ජීවිතං.
509. තස්මා සඤ්ඤා ච සිලං ච පසාදා ධම්මදස්සනං,
අනුසුඤ්ඤා මෙධාචී සරං බුද්ධානසංසන්තති.

ඉතිං සුදං ආයස්මා සිටිමිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්වා'ති.

සිටිමිතපෙරගාථා.

8. 1. 2

502. නො කිපෙනසුලු වූ වෙර නො බඳනාසුලු වූ මායා රහිත වූ පිසුනුබස් නැති එබඳු වූ යම් මහණෙක් ඇද්ද, හේ යථොක්ක ප්‍රති-පත්තියෙන් ඒකාන්තයෙන් පරලොචා ශෝක නො කරයි.
503. නො කිපෙනසුලු වූ වෙර නො බඳනාසුලු වූ මායා රහිත වූ පිසුනුබස් නැති පිසු (කායාදි) දොර ඇති මහණ මෙසේ හැම කල්හි පරලොචා නො සොස්නේ යැ.
504. නො කිපෙනසුලු වූ වෙර නො බඳනාසුලු වූ මායා රහිත වූ පිසුනුබස් නො කියන කලණයිල් ඇති එ මහණ මෙසේ පරලොචා නො සොස්නේ යැ.
505. නො කිපෙනසුලු වූ වෙර නො බඳනාසුලු වූ මායා රහිත වූ පිසුනුබස් නො කියන කලණමිතුරන් ඇති එ මහණ මෙසේ පරලොචා නො සොස්නේ යැ.
506. නො කිපෙනසුලු වූ වෙර නො බඳනාසුලු වූ මායා රහිත වූ පිසුනු-බස් නො කියන කලණපෑන ඇති ඒ මහණ මෙසේ පරලොචා නො සොස්නේ යැ.
507. යමක්හුගේ ශ්‍රද්ධාව තථාගතයන් කෙරෙහි අවල වූ මොනොවට පිහිටියා ද යමක්හුගේ ශීලය ද කල්‍යාණ වූයේ ආයතීයනට ප්‍රිය වූයේ පසස්තාරද්දේ වේ ද-
508. සබ්බසා කෙරෙහි ප්‍රසාදය යමක්හට ඇද්ද, (අවල වූ පිහිටියේ වේ ද) සාත්‍ර වූ දග්ගියන් යමක්හට ඇද්ද, (අවල වූ පිහිටියේවේ ද,) ඒ පුද්ගලයා 'නොදිළිලි යැ'යි කීහ. ඔහුගේ ජීවිතය නො සිස් වෙයි.
509. එහෙයින් නුවණැත්තේ බුදුන්ගේ අනුසසුන් සිහි කෙරෙමින් ශ්‍රද්ධායෙහි ද ශීලයෙහි ද ප්‍රසාදයෙහි ද ධර්මදර්ශනයෙහි ද යෙදෙන්නේ යයි.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමන් සිරිමිත්ත සාවරයන් වහන්සේ ශාරා වදාලන.

සිරිමිත්ත සාවරගාරා සි

8. 1 8

510. යද පඤ්ඤානිං සත්ථාරමකුතොගං,
තතො මෙ අසු සංවෙගො පසංඝිතො පුරිසුත්තමං.
511. සිරිං ගජෙහි පාදෙහි යො පණාමෙය්‍ය ආගතං,
එතාදිසං සො සත්ථාරං ආරාධෙති; විරාධයෙ.
512. තදහං¹ පුත්තදුරං ච ධනධිකදුරං ච ඡඛාසිං,
කෙසමසුනි ඡෙදෙති;² පබ්බජිං අභගාරිසං.
513. සිකාසාඨ්ථසමපනො; ඉඤ්ඤෙසු සුසංවුතො,
තමස්සමානො සමුද්ධං විහාසිං අපරාජිතො.
514. තතො මෙ පණ්ඩි ආසි චෙතසො අභිපත්තිනො,
න තිසිදෙ මුසුත්තමං තණ්හාසලො අනුගතෙ.
515. තස්ස මෙවං විහරතො පස්ස විරිසපරික්කමං,³
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා; කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
516. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි දිබ්බවකුට්ඨං⁴ විසොධිතං,
අරහා දකඛ්ඤෙය්‍යොලහි විපපමුත්තො; තිරුපධි.
517. තතො රත්තා; විවසනෙ සුරියසුඤ්ඤාමනං පති,
සබ්බං තණ්හං විසොසෙති; පලලභෙකක උපාච්ඡි'නි.

ඉතං සුදං ආයස්මා මහාපත්තො; ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මහාපත්තකප්පරගාථා.

කසුප්පානං:

මහාකච්චායනො ථෙරො; සිරිමිත්තො මහාපත්තො,
එතෙ අට්ඨකිපාතමහි ගාථායො චතුර්විසති'ති.

අට්ඨකනිපාතො නිට්ඨිනො.

1 යදහං - මජ්ඣං.
දිබ්බවකුට්ඨං - මජ්ඣං.

2 කෙසමසුනං නිජෙදෙති, - සිමු 1

3 විරිසපරික්කමං - මජ්ඣං.

8. 1. 8

510. යම් දවසෙකැ කොසිනුත් බිය නැති ශාක්‍යාන් වහන්සේ පලමු කොට දිව්මි ද, ඉක්බිති ඒ පුරුෂොත්තමයා දැකැ මට සංවේග උපන.
511. යමෙක් ගෙට ආ සිරිකත අතින් පසින් (පැහැරැ) පලවන්නේ ද හෙතෙම මෙබඳු ශාක්‍යාන් ආරාධනය කොට (උන් වහන්සේගේ අවවාද නො කිරීමෙන් නව්ම ඤාණය) වරදෙන් යැ.
512. එකල්හි මම අභ්‍රුදරුවන් ද ධනධාන්‍ය ද හළිමි. කෙහෙරවුළු බහා සසුන්හි පැවිදි වීම.
513. අභිගිලශික්‍ෂායෙන් හා ප්‍රඥාන ශික්‍ෂාපද සංඛ්‍යාත සාප්ඵයෙන් යුක්ත වූයෙමි ඉන්ද්‍රියයන්හි මනා සංවර ඇතියෙමි අපරාජිත වූයෙමි සම්බුදුන් වදිමින් විසිමි.
514. ඉක්බිති මට සිතින් පතනලද ප්‍රණීධියෙක් විය: ‘තෘෂණා නමැති හුල නො උපුළු කල්හි මොහොතකුදු නො හිඳිනෙමි’ කියා සි.
515. මෙසේ වසන ඒ මාගේ විශ්ථිපරාක්‍රමය බලව. (මා විසින්) ත්‍රිවිද්ධවෝ ලබනලදහ. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලදි.
516. පෙරවිසූ කඳු පිළිවෙල දනිමි. දිවැස පිරිසුදු කරනලදි කෙලෙසුන් කෙරෙත් මිදුණු, උපධි රහිත වූ, දක්‍ෂිණාභි වූ රහතෙක් වෙමි.
517. ඉක්බිති රැසිමිමෙ ගිරැ උදවන් මැ සියලු තෘෂණාව විශලාපියා පලක් බැඳ හුන්නෙමි’යි.

මෙසෙයින් ආයුෂමත් මහාපඤ්ඤා සථවිරයන් වහන්සේ ගථා වදාලහ.

මහාපඤ්ඤා සථවිරභාෂා යි.

උද්දානය:

මහකාසසින් තෙරණුවෝ යැ, සිරිමිත්ත තෙරණුවෝ යැ, මහාපඤ්ඤා තෙරණුවෝ යැ, යන තෙරවරු අට්ඨකතිපාතයෙහි වෙනි, ගාථා සූචිත්තෙකි.

අට්ඨකතිපාතය නිමි.

9. නවකතිපාඨො.

9. 1. 1

518. යද දුක්ඛං ජරාමරණන්ති පඤ්ඤිතො
අවිදුසු යත්ථ සිත්තා පුට්ඨජානා,
දුක්ඛං පරිඤ්ඤාය සතොව ක්ඛායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

519. යද දුක්ඛස්සාවහනිං විසතතිකං
පපඤ්චසම්ඝාට දුඛාබ්චාසිතිං,¹
තණ්හං පහත්ථානං² සතොව ක්ඛායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

520. යද සිවං දො චතුර්ඛග්ගාමිනං
මග්ගතතමං සබ්බකිලෙසසොධනං,
පඤ්ඤාය පසයිති සතොව ක්ඛායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

521. යද අසොකං විරජං අසබ්බිතං
සන්තං පදං සබ්බකිලෙසසොධනං,
භාවෙති සඤ්ඤාජනබ්බතචර්ජදං
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

522. යද නහෙ ගජ්ජති මෙසදුඤ්ඤිති
ධාරාකුලා විහගපථො⁴ සමන්තතො,
තික්ඛු ච පබ්භාරගතො'ව ක්ඛායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති

523. යද නදීතං කුසුමාකුලානං
විචිත්තවානෙය්‍යවටංසකානං,
තිරෙ තිසිනෙතා සමණො'ව ක්ඛායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

524. යද නිසීථෙ රතිතමති කානහෙ
දෙවෙ ගලන්තමති හදනති දුසිනො,
තික්ඛු ච පබ්භාරගතො'ව ක්ඛායති
තතො රතීං පරමතරං න විඤ්ඤති.

1 දුක්ඛාබ්චාසිතිං - ප, දුක්ඛාබ්චාසිතිං - PTS 2 පහත්ථානං - සිමු 1, 2
3 විහගපථො - ආය, PTS

9. නවකතිපාතය

9. 1. 1

518 'ජරාමරණය දුකැ' යි (යථාභූත කොට) නො දන්නා පෘථග්-ජනයෝ යම් පඤ්චපාදනසකාන්තයෙකැ බැඳුණාහු ද, ඒ දුක නුවණැති මහණ යම් කලෙකැ (මාගීඥනයෙන්) පිරිසිදු දැනැ සිහි ඇති වෑ මැ (ලක්ෂණොපනිධ්‍යාන විසින්) ධ්‍යාන කෙරේ ද, ඒ (විදගීනාමාගී-ඵල) රතියට වඩා පරමතර රතියක් නො ලබයි.

519 යම් කලෙකැ (නුවණැති මහණ) දුක් ඵලවන විසතතිකා නම් වූ (රාගාදි) ප්‍රපඤ්ච හා (ප්‍රවෘත්ති දුඃඛ) ඝට්ඨනාව හා දුක් දනවන තෘණොච ප්‍රභාණ කොට සිහි ඇති වෑ ධ්‍යාන කෙරේ ද (ඵකලා) ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො ලබයි.

520. යම් කලෙකැ (නුවණැති මහණ) ක්ෂේම වූ මාගීයන් අතුරෙහි උත්තම වූ හැම කෙලෙස් සෝදගරිත ආර්යාද්‍යාමිත මාගීය නුවණින් දුකැ සිහි ඇති වෑ මැ ධ්‍යාන කෙරේ ද (ඵකලා) ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො ලබයි.

521. යම් කලෙකැ (නුවණැති මහණ) ශෝක රහිත වූ පහවූ (රාගාදි) රජස් ඇති (ප්‍රත්‍යයන් විසින් නො කරනලද හෙයින්) අසංසකාන වූ හැම කෙලෙස් සෝදගරිත කාරණ වූ සංයෝජන සංඛ්‍යාත බකුභ සිදුහා ශාන්ත වූ (නිජාණ) පදය වඩා ද (ඵකලා) ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො ලබයි.

522. යම් කලෙකැ අහස්හි දිවබෙර ගුගුරා ද (මෙඝගජීනා කෙරේ ද) නුබකුසැ හාත්පයින් වැසිදහර ගැවසුණේ ද මහණ තෙමේත් පබ්බාරගත වෑ මැ ධ්‍යාන කෙරේ ද ඵකල්හි ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො ලබයි.

523 යම් කලෙකැ (නුවණැති මහණ) විසිතුරු වනකුසුම්කැන් ඇති ගිලිහුණු කුසුමින් ගැවැසිගත් හදින්ගේ තීරයෙහි හුන්නේ (උතුරු-මිනිස්දමින්) සුන්දරයින් ඇතිවෑ මැ ධ්‍යාන කෙරේ ද (ඵකල්හි) ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො විදි සි.

524. යම් කලෙකැ රෑය ජනශූන්‍ය වනයෙහි වැසිදහර ගලනා කල්හි ව්‍යාලමාගයෝ නද දෙත් ද මහණ තෙමේත් ගල්බෙයද වාසගත වෑ මැ ධ්‍යාන කෙරේ ද (ඵකල්හි) ඵයට වැඩි පරමතර රතියක් නො විදි සි.

525. යදු විතකෙක උපරුකිගතතනො
නගනතරෙ නගවිවරං සමසසිතො,
විතගුරො විතතබ්බො'ව¹ ක්කියති
තතො රතං පරමතරං න විජුති.

526. යදු සුඛි මලබ්බසොකනාසනො
නිරග්ගලො නිබ්බතථො විසලො,
සබ්බාසවෙ බ්‍යන්තිකතො'ව ක්කියති
තතො රතං පරමතරං න විජුති'ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා භූතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

භූතථෙරගාථා.

තස්සදුතං:

භූතො තථදුසො ථෙරො ඵකො බග්ගවිසාණවා,
නවකච්ඡි නිපාතච්ඡි ගාථායො'පි ඉමා නවා'ති.

නවකනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 විතතබ්බො - සිමු 2. විතබ්බො - සිමු. 1

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

525. යම් කලෙකැ තමාගේ (සන්තානයෙහි කාමාදි) විතකීයත් වලකා පථිත අතුරෙහි ගල්ගුහා ඇසුරු කෙලේ පහවූ (කෙලක) දරථ ඇති වැ ප්‍රතිණ වූ වෙතොඛිල ඇති වැ බ්‍යාන කෙරේ ද (එකල්හි) එයට වැඩි පරමිතර රතියක් නොවිදිසි.

526. යම් කලෙකැ නුවණැති මහණ (බ්‍යානසුඛයෙන්) සුඛිත වැ (රාගාදි) මිල හා වෙතොඛිල හා ශෝක හසන (අවිදුෂ් සංඛ්‍යාත) අගුළු රහිත වැ තෘෂ්ණා රහිත වැ පහවූ (රාගාදි) සුල් ඇති වැ සියලු ආසුචියත් විතතාන්ත කෙලේ මැ බ්‍යාන කෙරේ ද (එකල්හි) එයට වැඩි පරමිතර රතියක් නොවිදි යයි.

මේතෙසින් ආයුෂමින් භූත සංවිරයත් වහන්සේ ගාථා වදාලන.

භූත සංවිරගාථා යි.

උද්දානය:

නවකනිපාතයෙහි බ්‍යානවිමර්ශවත් වූ සත්‍යය දක්වා භූත නම් වූ එක් තෙර කෙනෙකි, ගාථා ද මේ නවකයි.

නවකනිපාතය නිමි.

10. දසකතිපාඨො.

10. 1. 1

527. අඛාරිනො දුති දුමා හදනො
ඵලෙසිනො ඡදනං විප්පායං,
තෙ අච්චිමනො'ව පහාසයනති
සමයො මහාවීර හගිරථානං.¹
528. දුමාති ඵුලලාති මනොරමාති
සමනනනො සබ්බදිසා පවනති,²
පතනං පහාය ඵලමාසසානා
කාලො ඉතො පක්කමනාය වීර.
529. නෙවාතිසිතං න පනාතිඋණං
සුඛා උතු අභිනිසා හදනො,
පස්සනතු නං සාකිසා කොප්පිතා ච
පච්ඡාමුඛං රොහිණිං තාරගනනං.³
530. අසාය කසනෙ⁴ බෙතනං ඩිජං අසාය වප්පති,⁵
අසාය වාණිජා යනති සමුද්දා ධනගාරකා,
යාය අසාය තිට්ඨාමි සා මෙ අසා සමඡකිතු.
531. පුනපුනං චෙව වපනති ඩිජං
පුනපුනං වස්සති දෙවරාජා,
පුනපුනං බෙතනං කසනති කස්සකා
පුනපුනං ධඤ්ඤාමුපෙති රට්ඨං.
532. පුනපුනං යාවනකා වරනති
පුනපුනං දුතපති දදනති,
පුනපුනං දුතපති දදිති
පුනපුනං සකමුපෙතති ඨානං.
533. විරො හචෙ සතතසුභං පුනෙති
යසමිං කුලෙ ජායති තුරපඤ්ඤා,
මඤ්ඤාමහං සකකති දෙවදෙවො
තයා හි⁶ ජාතො⁶ මුති සච්චනාමො.
534. සුඤ්ඤාදනො නාම පිතා මහෙසිනො
බුද්ධස්ස මාතා පත මාගනාමා,
යා බොධිසත්තං පරිහරිත කුච්ඡිනා
කායස්ස හෙද තිදිවලති මොදති.
535. සා ගොතමි කාලකතා ඉතො චුතා
දිබ්බෙති කාමෙහි සමිඛිගුතා,
සා මොදති කාමගුණෙහි පඤ්චගි
පරිවාරිතා දෙවගණෙහි තෙහි
536. බුද්ධස්ස පුතොමහි අසංගසාතිනො
අභිඞ්ගසංගප්පටිමස්ස තාදිනො,
පිතුපිතා මය්ගං කුචංසි සකක
ධම්මෙත මෙ ගොතමි අග්ගකොසි'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං අගභං කාඵදුසි ථෙරො ගාථායො අහාසිත්ථා'ති.

කාඵදුසිථෙරගාථා.

1 ගාථිතසානං - සිමු 1, 2, ට ගාථිතසානං - පු, PTS 2 සබ්බදිසා සවනති - සිමු 1
සබ්බදිසා සවනති - සිමු 2 3 රොහිණියා තාරගනං - PTS 4 කස්සකා - PTS
5 මුතාති - PTS 6 කායාසිතො - සිමු 1, 2, ට

10. දසකනිපාතය

10. 1. 1

527. වහන්ස, දෑත් වාක්‍ෂයෝ හිලිනුණු පරණලා ඇත්තාහු හිනි-
අතුරු වැනි මල්පල ඇත්තාහු පලගැනීමට ලංවූවාහුය. ඒ වාක්‍ෂයෝ
පහත්සිළු මෙන් බබලති. මහාවිරගත් වහන්ස, ශාක්‍යයන්ට උපකාර
පිණිස මේ කල් වෙයි.
528. සිත්කලු වූ වාක්‍ෂයෝ පිපුණු මල් ඇත්තාහු හාත්පස සියලු
දිශාවන්හි සුවඳ හමත්, පරණලා හැර පලගැනීමට ලංවූවාහුය,
විරගත් වහන්ස, මෙයින් නික්මැයැමට කල් වෙයි.
529. වහන්ස, ඉතා සිහිලස නොමැ වෙයි. ඉතා උණුසුම් ද නො
වෙයි, අදත් මහට සුදුසු වූ සාතුව සැප වෙයි, ශාක්‍යයෝ ද
කෝලියයෝ ද පාසුළුදිගට මුහුණ ලා රොගිණීන්දිග තරණය කරන
නුඹ වහන්සේ දකිත්වා.
530. (ගොවියා) එලාකාවෙන් කෙත සැසි, ආශාවෙන් බිජුවට
වපුරයි. බතය සපයන වෙලෙන්දෝ ආශාවෙන් සසුරට වදිත්,
මම යම් ආශාවකින් සිටිමි නම් මාගේ ඒ ආශාව සමාදාන වේවා.
531. ගොවියෝ පුනපුනා බිජුවට වපුරති, පුනපුනා වැසි වසී,
ගොවියෝ පුනපුනා කෙත සැසි, රටට පුනපුනා බාහ්‍යය ලැබෙයි.
532. යදියෝ පුනපුනා කුලයන් කරා එළැඹෙති, දනපතීහු පුනපුනා
දෙති, දනපතීහු පුනපුනා දත් දී පුනපුනා සුභගිගට පැමිණෙත්.
533. යම් කුලයෙක්හි මහා ප්‍රඥ ඇති වීරයෙක් උපදනේ නම් හෙතෙම
එකාන්තයෙන් සත්පරපුරක් පවිත්‍ර කෙරෙයි, දෙවියනට දෙවි වූ
හාග්‍යවත් තෙම (ඉන් වැඩියක් පවිත්‍ර කරන්නට) හැකිවේ යයි
මම සිතමි, නුඹ වහන්සේ හේතු කොට ගෙන (ආයතීජාතියෙහි
උපත්) මුනි තෙම සත්‍ය වූ නම් ඇත්තේ විය.
534. මහර්සිහු ගේ පිය තෙම සුඤ්ඤාදන නම් වෙයි, යළි යම් දේවි
කෙතෙක් බෝධතුන් කුසින් උසුලා කාඩුන් මරණින් මතු දෙව්ලොව
සතුටු වෙත් ද, මායා නම් වූ ඕ තොමෝ බුදුන් ගේ මවු වෙයි.
535. කලුරිය කළ ඒ ගෞතමී තොමෝ මෙයින් සැව දිව්‍යකාමියන්
ගෙන් සුඤ්ඤා වූවාය. ඕ තොමෝ ඒ දේවගණයා විසින් පිරිවරන
ලද්දී පස් කම් ගුණයෙන් සතුටු වෙයි.
536. (ශුඛොදන) ශාක්‍යය, මම අසභ්‍යයාගේ වූ අභිකිරිත වූ අප්‍රතිම වූ
තාදී ගුණ ඇති බුදුන් ගේ පුත්‍ර වෙමි, තෙපි මාගේ පියාගේ පිය
වූවහුය. ගෞතමය, සාමානිකයෙක් මාගේ මුත්තණු වූවහුය.

මේසෙයින් ආයුෂ්මත් කාළදාසි ස්ථවිරගන් වහන්සේ ගාථා
වදාලා.

කාළදාසි ස්ථවිරගාථා යි.

10. 1. 2

537. පුරතො පච්ඡනො චා පි අපරො චෙ න චිත්තං,
අතිච ථාසු හචති එකස්ස වසනො වනෙ.
538. හතු එකො ගමිස්සාමි අරඤ්ඤං බුද්ධිවණ්ණිනං,
ථාසු¹ එකවිහාරිස්ස පභිත්තනස්ස හිත්ථුතො.
539. යොගි පිතිකරං රමමං මත්තකුඤ්ජරසෙවිතං,
එකො අත්ථවිසි බිප්පං පවිසිස්සාමි කාතනං.
540. සුපුප්ඵනෙ සිතවනෙ සිතලෙ ගිරිකතුරෙ,
ගත්තාති පරිසිඤ්චිතො චිත්තමිස්සාමි එකතො.
541. එකාකියො අදුකියො රමිණිසෙ මහාවනෙ,
කදුහං විහරිස්සාමි කතකිවෙචා අනාසවො.
542. එවං මෙ කත්තුකාමස්ස අභිප්පායො සමිජ්ඣතු,
සාධයිස්සාමහං² යෙච නාඤ්ඤා අඤ්ඤස්ස කාරකො.
543. එස ඛකාමි සත්තාහං පවිසිස්සාමි කාතනං,
න තතො නික්ඛමිස්සාමි අප්පතො අසවකකං.
544. මාලුතෙ උපවායනෙත සීතෙ සුරභිගතිකෙ,³
අචිත්තං දුළබිස්සාමි නිසිතො නගමුද්ධිති.
545. වනෙ කුසුමිසඤ්ජනෙත පබ්බාසෙ නුත සීතලෙ,
විමුත්තිසුඛෙන සුඛිතො රමිස්සාමි ගිරිබ්බජෙ.
546. සොහං පරිපුණ්ණංකප්පො වසෙදු පණ්ණරසො යථා,
සබ්බාසව පරිකම්මො නත්ථි දති සුතබ්බවො⁴ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා එකවිහාරිසො ථෙරො ගාථයො අභාසිත්ථා⁵ති

එකවිහාරිසයෙවරගාථා.

10. 1. 3

547. අනාගතං යො පටිගච්ච පස්සති
හිතං ච අත්ථං අහිතං ච තං ආයං,
විද්දෙසිතො තස්ස හිතෙසිතො චා
රකිං න පස්සන්ති සමෙක්ඛමානා.
548. අනාපානානි යස්ස පරිපුණ්ණො සුභාවිතා,
අනුසුඛං පරිචිතා යථා බුද්ධිත දෙසිතා,
සොමං ලොකං පහාසෙති අබ්බා මුත්තොච වන්දිමා.
549. ඔදුහං වත මෙ චිත්තං අප්පමාණං සුභාවිතං,
තිබ්බිඤ්ඤං පග්ගහිතං ච සබ්බා ඔනාසතෙ දිසා.

10. 1. 2

537. ඉදින් ඉදිරියෙහි හෝ පිටුපස අනෙකක් හු නැත් නම්, එකල්හි එකලා ව වෙනෙහි වසන්නුට ඉතා මෑ පහසු වෙයි.
538. ඵකාන්තයෙන් එකලා වූයෙම් බුදුන් විසින් වනතලද වන-සෙනසුනට යන්නෙම්, එකලා වූ හැසිරෙන නිවහට මෙහෙයු සිත් ඇති මහණහට එය පහසුවෙයි.
539. යෝගිත්ව ප්‍රීතිකර වූ රමය වූ මතෑතුන් විසින් සෙවුනාලද වනයට එකලා වූයෙම් ශ්‍රමණධම් සංඛ්‍යාත අභියෝගි වසනයට හිසෙම් වහා පිවිසෙමි.
540. සුපිපි සිහිල් වෙනෙහි සිහිල් වූ 'හිරිකඳුරෙහි සිරුරු හෝද එකලා වූ සක්මන් කරමි.
541. මම එකලා වූයෙම් දෙවැන්නකු නැත්තෙම් කාතකාන්ත වූයෙම් ආශ්‍රව රහිත වූයෙම් සිත්කලු වූ මහවෙනෙහි කවර කලෙක වෙසෙමි ද?
542. මෙසේ කරනු කැමැති වූ මාගේ අදහස සමෘධි වේවා, මම මෑ මහණදම් සිදු කරගන්නෙමි. අනෙකක්හට අත්‍ය වූ කාරකයක් නැත.
543. තෙල මම් වියඞ් සංඛ්‍යාත සන්තාහය බදිමි, වනයට පිවිසෙන්නෙමි, ආශ්‍රවක්‍යයට නොපැමිණියෙම් එයින් නොතික්මෙමි.
544. සිහිල් වූ මිහිරි සුවද ඇති සිහිල් පවන් හමන කල්හි කඳුඹුදුන්හි හුන්නෙමි අවිදුම පලමි.
545. මලින් ගැවසුණු එකැතින් සිහිල් වූ බැවුම් ඇති කඳුවලලු ඇති වෙනෙහි විමුක්ති සුබයෙන් සුඛිත වූයෙම් සිත් අලවා වෙසෙමි.
546. ඵ් මම පරිපුණි වූ සංකල්ප ඇත්තෙම් පණ්ණරාසි සඳු හෙසින් සියලු ආසුමෙන් ක්‍ය කෙලෙම් වෙමි, දැන් සුතර්ථවයෙක් නැත.
- මෙහෙයින් ආසුමෙන් ඵකවිහාරිය සභිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

ඵකවිහාරිය සභිරගාථා යි.

10. 1. 3

547. යමෙක් නො ලත් හිතාභිය හා අහිතාභිය ද යන ඵ් දෙක කැල මෑ දක්නේ ද, ඔහුගේ මතුරෝ හෝ සතුරෝ සොයන්නාහු නමුදු සිදුරු නොදකිත්.
548. යමකු විසින් බුදුන් විසින් දෙසු පරිදි ආනාපානසතිය සම්පුණ්ණ කොට වඩනාලද ද, පිළිවෙළින් පුරුදු කරනලද ද, හෙතෙම වලායෙන් මුත් සඳු මෙන් මෙලොව බවුළුවයි.
549. ඵකාන්තයෙන් මා ගේ සිත විශුඛ විය, අප්‍රමාණ සංඛ්‍යාත නිවහ මොනොවට ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරනලද්දේ ය. සිවුසක් පිළිවිදුනාලද, සියලු කෙලෙස් තිහන්නාලද, එහෙයින් සියලු සුභානාදි දිශා බබලයි.

550. ජිවිතෙ වා පි සප්පඤ්ඤා අපි විතතපරික්ඛයො,¹
පඤ්ඤා ච අලංභෙහෙ විතතවා පි න ජිවති.
551. පඤ්ඤා සුතච්ඡිච්ඡිති පඤ්ඤාකිත්තිසිලොකවඩ්ඛනි,
පඤ්ඤා සහිතො නරො ඉධ අපි දුක්ඛසු සුඛාති වින්දති.
552. නායං අජ්ඣතනො ධම්මො නචෙත්ථරො න පි අබ්බුතො,
යත් ජායෙථ මියෙථ තත් කිං විශ අබ්බුතං.
553. අනන්තරං හී ජාතස්ස ජිවිතා² මරණං ධුමං,
ජාතා ජාතා මරන්තිධ ඵලං ධම්මා හි පාණිනො.
554. න හෙතද්ධාය මධස්ස හොති
යං ජිවිතත්ථං පරපොරිසානං,
මතමති රුණණං න යසො න ලොකායං
න විණ්ණිතං සමණචුභමණෙහි.
555. චක්ඛුං සරීරං උපහනති රුණණං³
නිහියති විණ්ණබලං මති ච,
ආනන්දිනො තස්ස දිසා භවන්ති
හිතෙසිනො නාස්ස සුඛි භවන්ති.
556. තස්මා හි ඉචෙත්තා කුලෙ වසනො⁴
මේඛාවිනො චෙච්ච බහුස්සුතෙ ච,
යෙසං හි පඤ්ඤාවිහරෙත කිච්චං
තරන්ති නාමාය නදිං ච පුණ්ණ'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා මහාකප්පිනො ථෙරො ගාථායො
අහාසිත්ථා'ති.

මහාකප්පිනථෙරගාථා.

10 1. 4

557. දකුං මය්හං ගති ආසි පරිභුතො පුරෙ අහං,
හාතා ච මං පණ්ණමෙසි ගච්ඡ දුති තුමං සරං.
558. සොහං පණ්ණමිනො හාතා⁵ සඛිකාරාමස්ස කොට්ඨකෙ,
දුම්මනො තත් අට්ඨාසිං සාංඝසමං අපෙබ්බා⁶
559. භගවා තත් ආගඤ්ඡී සිසං මය්හං පරාමසි,
බ්බාය මං ගහෙත්ථාන සඛිකාරාමං පචෙසයි.
560. අසුකම්මාය මෙ සත්ථා පාදුසි පාදපුඤ්ඤාතිං
ඵතං සුද්ධං අධිවෙසිති ඵකම්නතං සුඛිට්ඨිතං.
561. තස්සාහං චචතං සුඤ්චා විහාසිං සාසනෙ රතො,
සමාධිං පටිපාදෙසිං උතතමත්ථස්ස පඤ්ඤායා.
562. සුඛෙතිව්චායං ජාතාමි දිබ්බචක්ඛු⁷ විනොධිතං,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

1 විතතපරික්ඛයා - සිමු 1, 2 2 ජිවිතං - සිමු 1, 2 3 තෙත - මජ්ඣ.

4 වසනො - සිමු 1, 2 5 සහකා - සිමු 1, 2 PTS

6 අපෙබ්බා - සිමු 1, 2, PTS 7 දිබ්බචක්ඛු - PTS

550. නුවණැත්තේ ධනස්සංචිතියේ නමුදු ජීවත්වන්නේ මෑ වෙයි, තවද ධනවත් වූයේ නමුදු ප්‍රඥාව නැතිකොට ජීවත් නොවේ.
551. ප්‍රඥාතොමෝ ශ්‍රාවක විනිශ්චය කරන්නීය, ප්‍රඥාතොමෝ කීර්ති-ප්‍රශංසා වඩන්නීය, මෙලොවැ ප්‍රඥා සහිත වූ සුරූප තෙමේ දුක් ඇති කල්හි ද සුව විඳී.
552. මේ සාධාරණවීමේ තෙමේ අද වූයෙක් නොවෙයි, ආශ්වාසී වූයේ නොවෙයි, අද්භූත වූයේ නොද වෙයි, යම් තැනෙක උපදහේ නම්, මෑරේ නම්, එහි කිනම් අද්භූතයෙක් ද-
553. උපන්නු හේ උපතට අනතුරු වූ මෑ ජීවිතයට වඩා මරණය එකානන්ත වෙයි, මෙලොවැ උපතපන්නාහු මෑරෙති, සතියෝ මෙබඳු සාධාරණ ඇත්තාහු මෑ ය.
554. (මලහු හේ) ජීවිතය සදහා අන්‍ය පුරුෂයන්ගේ යම් හැඩිමේක් වේ ද, එය මලහු හේ ඒ ජීවිතය පිණිස නොවේ. මලහු තිමිති කොට හැඩීම යහස්ඵලවන්නේත් විශුද්ධිය ඵලවන්නේත් නොවෙයි, මහණබමුණන් විසිනුදු නොපහස්නාලදී.
555. හැඩීම ඇත ද සිරුර ද පෙළ සි. වණිය බලය නුවණ ද යන මේ පිරිහෙයි, ඔහුගේ සතුරෝ තුටු වෙති. ඔහුගේ හිතවත්හු සුඛය නොවෙත්.
556. යම්හෙයකින් පිරුණු නදියක් නැවකින් මෙන් යම් කෙනකුන්ගේ ප්‍රඥාමාප්තියෙන් කටයුතු කරණය කෙරෙත් ද, එහෙයින් මෑ කුලයෙහි වසනුයේ එබඳු නුවණැතියන් ද බහුශ්‍රාවකයන් ද කැමැතිවන්නේ යයි.

මෙතෙයින් ආයුෂමත් මහාකප්පින සඨවිරයන් වහන්සේ ගාමා වදාලහ.

මහාකප්පින සඨවිරගාමා යි.

10. 1. 4

557. මෑ හේ ඥානගතිය දකි වුවා යැ, පෙර මම් හෙලාදක්නාලද්දයෙම් පිම්, සොහොසුරු ද “තෝ දුන් ගෙට යා”යි මෑ තෙරි යැ.
558. ඒ මම් සොහොසුරු විසින් තෙරනාලද්දයෙම් ඒ සගරමැ දෙරකොටුව වෙත ගාසනගෙහි අපේක්ෂා ඇති වූ නොසතුටුසින් ඇති වූ සිටියෙමි.
559. වුදුහු එහි වැඩියහ. මෑ හිස පිරිමැදි සේක. මෑ අත ගෙන සගරමට ඇතුළු කළ සේක.
560. වුදුහු මට අනුකම්පායෙන් පාපිස්තකඛක් දුන්හ, එක් පහෙක සිට තෙල සුදු කබ මොනොවට අධිශාන කොට ඉටායනුවායි වදාල සේක.
561. මම් ඒ වුදුන් හේ බස් අසා සසුන්හි ඇලුණෙමි විසිමි උත්තමාසීයට පැමිණීම සදහා සමාධිය ඉපැදවිමි.
562. පෙරවිසු කදපිටිවෙල දතිමි, දිවැස පිරිසුදු කරනලද, ත්‍රිවිද්‍යාවේ ලබනලදහ. වුදුන් හේ අනුසසුන් කරනලද.

563. සහසාකඛිත්තමත්තානං තිම්බිනිත්තාන පඤ්ඤා,
තිසිද්ධිමච්ඡෙදන රමෙම යාචි කාලපපච්ඤා.¹
564. තඤ්ඤා මෙ සත්ථා පාඨෙසි දුතං කාලපපච්ඤා,
පච්ඤිතමති කාලමති වෙහාසාදුපසඛිකම්.²
565. චන්දිකා සඤ්ඤා පාදෙ එකමත්තං තිසිද්ධං,
තිසිත්තං මං විදිත්තාන අථ සත්ථා පටිග්ගති.
566. ආයාසො සබ්බලොකස්ස ආහුතිනං පටිග්ගහො,
පුඤ්ඤකෙතවත්තං මහුස්සානං පටිග්ගෙතිදා දකඛිණ'නති.

ඉදං සුදා ආයසමා චූළපඤ්ඤා ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

චූළපඤ්ඤාථෙරගාථා.

10. 1. 5

567. නානාකුණ්ටසම්පුණ්ණො මහාදුක්ඛාරසමභවො,
චන්දිකා ව පරිපක්ඛං මහාගණේඛා මහාවණො.
568. පුබ්බරුහිරසම්පුණ්ණො ගුඨකුපෙන ගාලිකො³
ආපො පග්ගරණො⁴ කායො සදා සඤ්ඤි පුත්තිකං.
569. සට්ඨිකණ්ඩරසමබ්බො මංසලෙපනලෙපිතො,
වමමකඤ්චුකසත්තඤ්ඤා පුත්තිකායො තිරත්ථො.
570. අට්ඨසඛිකාටසට්ඨිතො නගාරා⁵සුත්තතිබ්බකො,
තෙකෙසං සමගතිගාමා කප්පෙති ඉරියාපථං.
571. දුට්ඨපායො මරණස්ස⁶ මච්චුරාජස්ස සත්තිකො,
ඉට්ඨිම ජිව්හිසිත්තාන ගෙන කාමඛිකමො නරො.
572. අවිජ්ජා⁷ තිවුතො කායො චතුග්ගෙන ගත්තිකො,
ඛසසංසිද්ධො කායො අනුසංඝාලමොද්ධො.
573. පඤ්ඤාතිවරණො සුතො විතකෙකන සමප්පිතො,
තණ්හාමුලෙනානුගතො මොහව්ඤ්ඤාදිකො.
574. එවායං වත්තතෙ කායො කම්මයනෙනන සත්තිකො,
සම්පත්ති ව විපත්තානතො භානාගාවො විපජ්ජති.
575. යෙමං කායං මමාසත්ති අකුලාලා පුට්ඨජ්ජනා,
වඤ්ඤානති කට්ඨං ඝොරං අදියන්ති පුත්තිකං.
576. යෙ'මං කායං විවජ්ජන්ති ගුඨලිත්තං'ව පත්තං,
ගච්චුලං වමිත්තාන පරිනිබ්බන්තාසංඝවා.⁸

ඉදං සුදා ආයසමා කප්පො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

කප්පොථෙරගාථා.

1 කාලපපච්ඤා - PTS 2 වෙහාසාදුපසඛිකම් - PTS 3 (එකුපෙතිගාලිකො-
සසා, PTS, 'ගුඨකුපෙතිකාසිත්තා' සිප්පාලි - සසා, PTS 4 පග්ගරණ - PTS.
5 නගාරා - PTS 6 මරණාය - සිමු 1, 2 7 අවිජ්ජාය - මජ්ඣ, 1, PTS
8 පරිනිබ්බන්තාසංඝවා - PTS පරිනිබ්බන්තාසංඝවා - 1

563. පඤ්ඤා දෙව් කල් දත්චනතුරු රමය වූ අභි වෙනෙහි තමා දහස්වර අත්බැව් මමාගෙන හුත්තේ යා.
564. ඉක්කිති බුදුහු කල්දත්චන දුතයකු මා වෙත එවූහ. කල් දත්වූ කල්හි අහසින් එහි එළැඹියෙමි.
565. මම බුදුන් පා වැද එකත්පසෙක හිනිමි. ඉක්කිති බුදුහු හුත් මා දැනා (දැකිණිදිග) පිළිගත්හ.
566. සියලු ලෝකයා විසින් ඇරැවිදියුතු වූ දක්ෂිණාවන් පිළිගත්තාවූ මිනිසුන්ට පින්කෙත් වූ බුදුහු දක්ෂිණාව පිළිගත් සේකා යි.
- මෙසෙසින් ආයුෂමත් බුලපඤ්ඤා සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

බුලපඤ්ඤා සංවිරයාථා යි.

10. 1. 5

567. නත්චැදුරුම් මලයෙන් පිරුණු වැසිකිලියක් සේ පිළිකුල් මවුකුකා උපත් පැරණි ගවරවලක් බදුවූ මහගඩක් මහාවුණයක් බදු වූ -
568. ලේසුයාවෙන් පිරුණු වර්චසින් බර වූ වැඟිරෙන අප්ඛාතු ඇති මේ කය ගැමකල්හි කුණුව වැගෙයි.
569. සැටක් මහනගරින් බැදුණු මාංසසංඛ්‍යාත ලේපයෙන් අනුලිප්ත වූ චම්පඛ්‍යාත කයකුකයෙන් සන්නබ වූ මේ කුණුකය නිෂ්ප්‍රයෝජන වේ.
570. ඇටසැකිල්ලෙන් ගවනලද නගර නමැති හු බැදුම් ඇති මේ කය නොයෙක් චතුර්මහාභුතාදීන් ගේ සමබකයෙන් ඉරියවු පවත්වයි.
571. මරණය කරා තිරහුරා පැමිණෙන එයින් මැ මරනු ලග සිටි මේ කය මෙහි මැ ලාපියා මිනිසා කැමැති සේ යත්තේ යා.
572. කය අවිඤ්ඤාවරණයෙන් වැසිණ, සතර කායග්‍රන්ථයෙන් ගෙතිණ, මේ කය චතුරොසයෙහි ගැලෙන්නේ වෙයි, අනුසය නමැති දැලින් මඬනාලද.
573. පඤ්චවිවරණයෙන් යුක්ත වූ විතකියෙන් සමර්පිත වූ තාමණ්‍යාසංඛ්‍යාත හවිමුලයෙන් අනුගත වූ මෝහසංඛ්‍යාතජ්දනයෙන් සොයන ලද -
574. මෙසේ මේ කය පවත්නේ ය, කම්පඛ්‍යාත යනුයෙන් සංඝටිතය, සමපතනිය ද විපතනිය කෙලවර කොට ඇත, විනාශාවය ද වෙනස් ලෙස පැමිණෙයි.
575. අකුබාල වූ යම් පාඨග්ජන කෙනෙක් මේ කය මමායනා කෙරෙත් ද ඔහු භෞර වූ සසර වඩහි, පුනර්භවය පුනපුනා ගනිත්.
576. යම් (හුතවත්) කෙනෙක් අසුව වැකුණු සමීයකු සෙසින් මේ කය ගැරවියත් ද, ඔහු හවිමුල වූ තාමණ්‍යාව නගාපියා ආසුව නැත්තාහු පිරිනිවෙන්නාග යි.

මෙසෙසින් ආයුෂමත් කප්ප සංවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

කප්ප සංවිරයාථා යි.

10. 1. 6

577. විවිතතං අපාතිගෙසංඝං වාලමිගතිසෙවිතං,
තෙවෙ සෙතංගතං තිකුඤ්ච පටිසල්ලානකාරණං.
578. සඛකාරපුඤ්ජා අභනා, සුසානා රට්ඨාති ව,
තතො සඛිකාට්ඨකං කතාං ලුඛං ධාරෙය්‍ය විවරං.
579. තීවං මනං කරිතාන සපදහං කුලාකුලං,
පිණ්ඩිකංග වරෙ තිකුඤ්ච ගුත්තථොරො සුතංවුතො.
580. ලුඛෙත'පි ව සනතුසො නාඤ්ඤං පඤ්ච රහං ඛුඤ්ච,
රසෙසු අනුභිඤ්ඤා කුසෙන න රමති මනො.
581. අපට්ඨෙත්, වෙව සනතුට්ඨා, පටිවිතොතා වසෙ මුති,
අසංගට්ඨා ගහට්ඨාති අනාගාරෙති වුභහං.
582. ගථා ජලො'ව මුගො'ව අත්තානං දහංගෙ තථා,
නාතිවෙලං පභාසෙය්‍ය සඛිකමජ්ඣමති පණ්ඩිතො.
583. න සො උපවදෙ කඤ්ච උපසාතං විවජ්ජගෙ,
සංවුතො පාතිමොකඛසමිං මිත්තඤ්ඤා වසා හොජ්ජෙන.
584. පඤ්ඤාතිකතිමිත්තසං¹ විත්තසුත්තාදකොවිදො,
සමථං අනුසුඤ්ඤාය කාලෙන ව විපසානං.
585. විරිතසාතවිවසම්පන්නො සුත්තසොගො සදා සිතා,
භා ව අපානා දුක්ඛතතං² විසාසං එය්‍ය පණ්ඩිතො.
586. එවං විහරමානස්ස සුද්ධිකාමස්ස තිකුඤ්චො,
බිසංඝාති අසථා සෙබ්බ නිබ්බුතිඤ්ඤාධිගච්ඡති³.

ඉත්ථං සුදං අයසමා උපසෙතො විඛහනනුතො ථෙරො
ගාථායො අගාසිත්ථා³ති.

උපසොගිකෙත්ථගාථං.

10. 1. 7

587. විජ්ජෙනෙය්‍ය සකං අත්ථං අචලොකෙය්‍යාථ පාවචනං,
ගඤ්චත්ථ අස්ස පතිරුපං සාමිඤ්ඤං අජ්ඣුපගගස්ස.
588. මිත්තං ඉධ ව³ කල්‍යාණං සික්ඛා විපුලං සමාදනං,
සුසුත්තං ව ගරුතං එතං සමිණස්ස පතිරුපං.
589. බුද්ධො ව සගාරවතා ධම්මෙ අපචිති යථකුතං,
සඤ්ඤා ව විත්තිකාරො එතං සමිණස්ස පතිරුපං.

¹ සුත්තනික නිමිත්තසං - සිඳු 1, 2 PTS 'පඤ්ඤාතික නිමිත්තො සො' නිපිපාසො.

² දුක්ඛතතං - PTS ³ ඉධ - ප, PTS

10. 1. 6

577. මහණ තෙම ජනශූන්‍ය වූ නිශබ්ද වූ චණ්ඩමාගයන් විසින් සෙවුනාලද වනසෙනසුන පටිසල්ලාන හේතුයෙන් සෙවුනේ යැ.
578. කසලගොඩින් ද සොහොනින් ද විජයෙන් ද අසුලා ගෙනවුත් ඒ කඩින් රථ වූ සහල සිවුරු කොටගෙන ධරන්නේ යැ.
579. ගෝපනය කළ (වක්කුරාදි) දෙර ඇති (අන්කුකුස් ඇදි නැතිගෙන්) සුසංවාත වූ එ මහණ මානය යටි කොටගෙන පිඬු පිණිස කුලයෙන් කුලයට ගෙවිලිවෙලින් හැසිරෙන්නේ යැ.
580. රථදසිනුදු සතුටු වන්නේ යැ. අන්‍ය වූ බොහෝ රස නොපතන්නේ යැ. රසයෙහි හිඳු වුවහු ගේ සිත ධ්‍යානයෙහි නොඇළේ ද එහෙයිනි.
581. මහණ තෙම අලෝච්ඡ වූයේ ලද දෑයින් සතුටු වූ කායවිවේක ඇති වූ අගාර - අනගාර දෙපසින් නො මුසු වූ වසන්නේ යැ.
582. පණ්ඩිත වූ මහණ තෙම සහමාද ජම් වුවකු න් ගොළු වුවකු න් සෙසින් තමා දක්වන්නේ යැ. පමණ ඉක්මවා නො බණන්නේ යැ.
583. ඒ මහණ කිසිවකුට උපක්‍රෝශ නො කරන්නේ යැ. හිංසා හරන්නේ යැ. ප්‍රාතිමොක්ඛසංවරයෙන් සංවර වූයේ ගෝජනයෙහි මාත්‍රය වූයෙක් වන්නේ යැ.
584. මොනොවට ගත් සමාධිතිමිත්ත ඇත්තෙක් වන්නේ යැ. (ලිතො-ඥාන) විතතයාගේ උත්පත්තිකාරණයෙහි නිපුණ වූයෙක් වන්නේ යැ. සුදුසු කාලයෙහි යමළයෙහි ද විදහිනායෙහි ද යෙදෙන්නේ යැ.
585. පණ්ඩිත මහණ නිරතුරු විශ්විතේ යුක්ත වූයේ හැමකල්හි භාවනාවෙහි යෙදුණෙක් වන්නේ යැ. නිවනට නො පැමිණ විශ්වාස-යට නො ද පැමිණෙන්නේ යැ.
586. මෙසේ වාසය කරන ඉඤ්ඤ කැමැති මහණහුගේ සියලු ආත්‍රවයෝ ගෙවී යෙති, කෙල්ලපරිනිවෘණයට ද පැමිණෙන්නේ යයි.
- මෙසෙයින් ආයුෂමත් උපසේන සඨවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

උපසේන සඨවිරගාථා යි.

10. 1. 7

- 587 (නුවණැති පුරුෂ තෙම) සාමීය විවාර දන්නේ යැ. (සම්බුදුන් වදාළ) ප්‍රච්චිතය (නුවණැසින්) බලන්නේ යැ. මේ සත්තෙහි ඉමණභාවයට එළැඹියහුට යමක් සාරූප්‍ය වේ ද එ ද බලන්නේ යි.
588. මේ සත්තෙහි කල්‍යාණත්‍රේයා යැ අධිසිලාදි ශික්‍ෂාසමාදාන යැ (ආවායභී උපාධ්‍යාදි) ගුරුන්ගේ අවමාද අසනු කැමැත්ත යැ යන මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.
589. සම්බුදුරජුන් කෙරෙහි ගරු කරන බව යැ ආයභිමිත කෙරෙහි යථාගුත කොට ආදරයෙන් පිදීම යැ ආයභිසංඝයා කෙරෙහි සමානාන යැ යන මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

590. ආචාරතොචරෙ සුතො ආථවො කොධිතො අගාරයො,
විතකස්ස ච සණ්ඨපනං එතං සමණස්ස පතිරූපං.
591. වාරිතනං අථ වාරිතනං ඉරියාපටියං පසාදනියං,
අභිවිතො ච ආයොගො එතං සමණස්ස පතිරූපං.
592. ආරක්ඛකානි සෙනාසනානි පනානි අපසසද්දති,
ගථිකබ්බානි මුනිනා එතං සමණස්ස පතිරූපං.
593. සීලං ච බාහුසච්චස්ස ධම්මානං පටිචයො යථාභූතං,
සච්චානං අභිසම්යො එතං සමණස්ස පතිරූපං.
594. ගාචයෙ ච¹ අනිච්චතති අනතතසස්සදං අසුතසස්සදං ච,
ලොකමහි ච අනගිරතීං එතං සමණස්ස පතිරූපං.
595. ගාචෙය්‍ය ච බොජ්ඣබ්බෙත ඉද්ධිපාදානි ඉන්ද්‍රියානි බලානි,
අධ්වංගමිත්තමරියං එතං සමණස්ස පතිරූපං.
596. කණං පජ්ඣෙය්‍ය මුනි සමුලකෙ ආසවෙ පදලෙය්‍ය,
විහරෙය්‍ය විපාසුතො² එතං සමණස්ස පතිරූප'නති.

ඉතං සුදං ආයස්මා ගොතමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අපරගොතමත්ථෙරගාථා.

කසපුඤ්ඤානං:

කාථාද්ධි ච කො ථෙරො එකවිහාරී ච කපපිතො
බුලපත්තො කපො ච උපසෙතො ච ගොතමො,
ආත්මිකෙ දසකෙ ථෙරො ගාථායො වෙත්ථ සත්තති'ති.

දසකනිපාතො නිට්ඨිතො

590. (කාසිකවාචසික අව්‍යතික්‍රම සංඛ්‍යාත) ආචාරයෙනු දු (පිණ්ඩ-පාතාදිය පිණිස එළැබෙනු වට යුක්තස්ථාන සංඛ්‍යාත) ගොචරයෙනු දු යුක්ත වූයේ යැ (විඤ්චා පුරුෂයන්ගේ) ගතීවට නො තිසි සුච්ඡෙදා ආජීව යැ (ඉන්ද්‍රියයන්හි ගුණාචාරතා සංඛ්‍යාත) විත්තසංස්ථාපන යැ යන මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

591. වාරිත්‍රකිල යැ වාරිත්‍රකිල යැ ප්‍රසාද එළවනු වට තිසි ඉරියමි ඇසිරි කළ සමයේ ප්‍රඥව යැ (ගම්ඵවිදයීනා සංඛ්‍යාත) අධිවිත්තයෙහි භාවනා යැ යන මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

592. මුතිසු විසින් සේවන කටයුතු නිහඬ වූ ජනශූන්‍ය වූ වයසෙකයුත් ඇද්ද, මේ මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

593. චතුපාරිසුද්ධිසීල යැ ඛුත්‍රාතභාව යැ (රූපාරූප) ධර්මයන් ඇති-සැපියෙන් විමසීම යැ අයඨිසත්‍යයන් ප්‍රතිවේධ කිරීම යැ යන මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

594. ('භෑම සංසකාරයෝ අනිත්‍යයහ'යි) අනිත්‍යසංඥ වඩනේ යැ, ('භෑම දහම් අනාත්මයහ'යි) අනාත්මසංඥ වඩනේ යැ, ('ප්‍රත්‍යේකමක සංසකාර අගුහසහ'යි) අගුහසංඥ වඩනේ යැ, භෑම ලොචිති අනභිරතිසංඥ ද වඩනේ යැ, මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

595. (සඤ්ඤා) බොධිසංඛයන් (සතර) සංඛිපාදයන් (පඤ්ඤා) ඉන්ද්‍රියයන් (පඤ්ඤා) බලධර්මයන් අයඨිඅභොධිගමාගීය (සතර සතිපට්ඨානයන් සතර සමයක්ප්‍රධානයන්) වඩනේ යැ. මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වෙයි.

596. මුති තෙම තෘණොව ගැරපියන්නේ යැ, මුල් සතික ආශ්‍රමයන් උදුරාපියන්නේ යැ, (සියලු කෙලෙසුන් කෙරෙන්) විප්‍රමුක්ත වූ වාස කරන්නේ යැ. මේ කරුණු මහණහට සාරූප්‍ය වේ" යයි.

මෙසෙයින් ආශ්‍රමෙන් අපර ගෝතම සම්මිථයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහේක.

අපරගෝතම සම්මිථගාථා යි.

උද්‍යානය:

කාළාද්‍යසි සම්මිථ යැ, එකවිහාරී සම්මිථ යැ, මහාකප්පින සම්මිථ යැ, වුලපන්ත සම්මිථ යැ, කප්ප සම්මිථ යැ, උපසෙත සම්මිථ යැ, ගොතම සම්මිථ යැ යි දසක නිපාතයෙහි තෙරහු සන්දෙහෙක. මෙහි ගාථා සැන්කැවෙති.

දසකනිපාතය නිමි.

11. ඵකාදසනිපාතො.

11. 1. 1

- 597 කිං තච්ඡොචනෙ තාත උජ්ජ්ඣාතො ච පාටුසෙ,
වෙරඬො රමණීයො තෙ පච්චෙකො හි කාසිනං.
598. යථා අඛ්ඤාති වෙරඬො වාතො නුදති පාටුසෙ,
සඤ්ඤ මෙ අභිකිරිත්ති විවෙකපටිසඤ්ඤා.
599. අපඤ්ඤරො අඤ්ඤසම්භවො සිව්විකාය නිකේතවාටිකො,
උප්පාදගතෙව මෙ සතිං සංඥාගසම්.¹ විරාගනිඤ්ඤං.
600. යං ච අඤ්ඤාන රක්ඛන්ති යො ච අඤ්ඤාන රක්ඛති,
ස වෙ භික්ඛු සුඛං සෙසි කාමෙසු අනපෙක්ඛවා.
- 601 අවේණිදිකා පුට්ඨිලා ගොතඤ්ඤාලම්භායුතා,
අමුක්ඛොචාලසඤ්ඤානා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
602. වසිතං මෙ අරඤ්ඤාසු කන්දරාසු ගුහාසු ච,
සෙතාසනෙසු පනෙතසු වාලුමිගනිසෙවිතෙ.
603. ඉමෙ හඤ්ඤානතු චජ්ඣිනතු දුක්ඛං පටොපානතු පාණිතො.
සම්ඛාපං නාභිජානාමි අනරිඤ්ඤං දෙසසංඝිතං.
604. පටිවිණේණා මයා සන්ථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඔභිජනා ගරුකො භාරො හවතෙත්ති සම්මතා.
605. සෙසා වන්ථාය පබ්බජිතො අගාරස්වාතගාරිඤ්ඤං,
සො මෙ අන්තො අනුප්පන්නො සබ්බසඤ්ඤාජනකඛයො.
606. නාභිනන්දමි මරණං නාභිනන්දමි ජීවිතං,
කාලං ච පටිකම්භාමි භික්ඛිසං ගතකො යථා.
607. නාභිනන්දමි මරණං නාභිනන්දමි ජීවිතං,
කාලං ච පටිකම්භාමි සම්පජාතො පතිස්සන්තො'ති.

ඉන්ධං සුදං අයස්මා සඤ්ඤිවෙවො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සඤ්ඤිවම්ඤ්ඤාථරගාථා

තඤ්ඤාදානං:

සඤ්ඤිවම්ඤ්ඤා ඵකො'ව කතතිවෙවො අනාසවො,
ඵකාදසනිපාතමහි ගාථා ඵකාදසෙව වා'ති.

ඵකාදසනිපාතො නිට්ඨිතො.

11. එකාදසනිපාතය.

11. 1. 1

597. දරුව, වැසිකල්හි උපස්ථානපථිතය වැනි (අසත්ප්‍රාය) වූ වනයෙහි ඔබට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද? කිම ඔබට වෙරඹව්‍යානයෝ රමණීය වෙත් ද? පව්වෙකය මැ බ්‍යාසිත්ට රමණීය යි.
598. යමයේ වැසිකල්හි වෙරඹව්‍යානය වලාවන් බැහැර කෙරේ (ගෙනයා) ද, එසේ මැ විවේකප්‍රතිසංයුක්ත වූ සංඥාවෝ මා ගේ සිත (විවේකස්ථානයට) අදින් (ගෙන යන්).
599. නොහොතෙහි එ මැ නිවෙස් කොට හැසිරෙන කළුපැහැ ඇති පක්‍ෂි (කවුඩු) තෙම මට සිය සිරුරෙහි විරාගනි:ශ්‍රිත වූ සිහිය එළවා මැ යි.
600. අන්‍යයෝත් යමකු නො රකින් නම් යමෙකුත් අන්‍යයන් නො රකි නම් කාමයෙහි අපෙක්‍ෂා නැති එ මගණ තෙම එකාන්තයෙන් සුවසේ හොච්.
601. පහන් දිය ඇති පුළුල්ගලතල යැ ගොනගුල් (වදුරු) සිව්පා යැ යන මොවුන්ගෙන් යුත් දියතෙවෙලින් ගැවසිගත් ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවන්.
602. අරණ්‍යයෙහි ද ගිරිකඳුරෙහි ද ගිරිගුහායෙහි ද මල්මුවන් විසින් සෙවුනාලද (වනයෙහි) දුරුසෙනසුන්හි ද මා විසුවිඳි යැ.
603. (එ මම) මේ ප්‍රාණීහු නැතෙත්වා, පෙළෙන් වා, දුකට පැමිණෙත්වා යන දෝෂයෙන් යුත් අනායාසිසංකල්පයක් නො දැනිමි.
604. මා විසින් ශාක්‍යාන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ, බුදුන් වහන්සේ ගේ අනුශාසනය (අවවාදය) කරනලදි, ගරු බර බහා තබනලදි, ගවනෙතනිය (තාණොච) මුලසුන් කරනලදි.
605. තවද යම් අථීයක් සදහා ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වූයෙමි නම්, සිංහු සංයෝජනයන් ගේ ක්‍ෂයකිරිමි වූ ඒ අථීය මා විසින් අනුක්‍රමයෙන් ලබනලද්දේ යි.
606. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි, මේහෙ කරන කම්කරුවකු වේතනය අපෙක්‍ෂා කරන සේ හුදෙක් කාලය අපෙක්‍ෂා කරමි.
607. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි, සමයක් ප්‍රඥ ඇති වැ සිහි ඇති වැ හුදෙක් කාලය අපෙක්‍ෂා කරමි.

මෙසේ ආයුෂමත් සබ්බිච්ච සංවිරයත් වහන්සේ ...

සබ්බිච්ච සංවිරගාථා යි.

උද්‍යානය:

එකොළොස් වැනි නිපාතයෙහි කළ (පැවිදි) කිසි ඇති තීරාසුව වූ එක් මැ සංකිච්ච සංවිරයත් වහන්සේ යැ, ගථා ද එකොළොසක් මැ යි.

එකාදසනිපාතය නිමි,

12. චාදසනිපාතො.

12. 1. 1

608. සිලමෙව්ධ සිකෙට්ඨ අසම්මිං ලොකෙ සුසිකතිං,
සිලං හි සබ්බසම්පත්තිං උපනාමෙති සෙවිතං.
609. සිලං රකෙධස්ස මෙධාච්ච පත්ථානො නසො සුඛෙ,
පසංසං විතතිලාභං ච පෙච්ච සග්ගෙ ච මොදනං.
610. සිලවා හි බහු මිත්තෙහ සඤ්ඤාමේනාධිගච්ඡති,
දුස්සිලො පන මිත්තෙහි ධංසතෙ පාපමාචරං.
611. අවණ්ණං ච අකිත්තිං ච දුස්සිලො ලහතෙ නරො,
වණ්ණං කිත්තිං පසංසං ච සද්ද ලහති සිලවා.
612. ආදි සිලං පතිට්ඨං ච කල්‍යාණානං ච මාතුකං,
පමුඛං සබ්බධම්මානං තසමා සිලං විසොධසෙ.
613. චෙලා ච සංචරො,¹ සිලං විත්තස්ස අභිභාසනං,
තිත්ථං ච සබ්බමුද්ධානං තසමා සිලං විසොධසෙ.
614. සිලං බලං අප්පට්ඨං සිලං ආවුඛමුත්තමං,
සිලමාහරණං සෙට්ඨං සිලං කච්චමබ්භුතං.
615. සිලං සෙතු මහෙසකෙඛා සිලං ගතො,² අනුත්තරො,
සිලං විලෙපනං සෙට්ඨං ගෙන වාති දිසොදිසං.
616. සිලං සම්බලමෙවග්ගං සිලං පාඨොයාමුත්තමං,
සිලං සෙට්ඨං අතිවාසො ගෙන යාති දිසොදිසං.
617. ඉධෙව තිද්දං ලහති පෙච්චාපාසෙ ච දුම්මනො,
සබ්බත්ථ දුම්මනො බාලො සිලෙසු අසමාහිතො.
618. ඉධෙව කිත්තිං ලහති පෙච්ච සග්ගෙ ච සුම්මනො,
සබ්බත්ථ සුම්මනො ධිරො සිලෙසු සුසමාහිතො.
619. සිලමෙව ඉධ අග්ගං පඤ්ඤවා පන උත්තමො,
මනුස්සෙසු ච දෙවෙසු සිලපඤ්ඤානතො ජය'න්ති.

ඉත්ථං සුදං ආගමො සිලමො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සිලවණ්ණරතාථා.

12. දවාදසනිපාතය.

12. 1. 1

608. මෙ සසුන්හි ශීලය මෑ පුත්‍රණු කළ මෑනවෑ, මෙලොව මොනවට පුත්‍රණු කළ, සේවනය කළ ශීලය සියලු සම්පත් එළවෑ ද එහෙයයි.
609. ප්‍රශංසාව ද සන්තොෂ ලාභය ද පරලොච්ඡි ඤාතියෙහි මොදන ද යන ත්‍රිවිධසුඛයන් කෑමැති වන්නා වූ නුවණැත්තේ සිල් රක්ක මෑනැව්
610. සිල් ඇත්තේ මෑ සංවරය කරණ කොට හෙත බොහෝ මතුරන් ලබයි. දුශ්ශීල තෙමේ වැලිත් ලාමක ක්‍රියා කරන්නේ මතුරන් කෙරෙත් පහ වේ.
611. දුශ්ශීල පුරුෂ තෙමේ ගඬාවන් අපකීර්තියන් ලබයි. සිල්වන් පුරුෂ තෙමේ ගැමි කල්හි ගුණකථනයන් කීර්තියන් ප්‍රශංසාවන් ලබයි.
612. ශීලය (කුශලධර්මයන්ට) මූලයන් ප්‍රතිෂ්ඨාත් වෙයි. කල්‍යාණධර්මයන්ට ද මවකි. සියලු ධර්මයන්ට ප්‍රමුඛ යැ. එහෙයින් සිල් පිරිසිදු කරන්නේ යි.
613. ශීලය විතතයා ගේ වෙරල (සීමාව) න් සංවරයන් සන්තොෂ-කාරණයන් සියලු බුදුවරුන් ගේ තිසාරියන් වෙයි. එහෙයින් සිල් පිරිසිදු කරන්නේ යි.
614. ශීලය අතදාය බලයෙකි, ශීලය උතුම් ආයුධයෙකි, ශීලය ශ්‍රේෂ්ඨ ආභරණයෙකි, ශීලය අද්භූත කවචයෙකි (සන්තොෂයෙකි).
615. ශීලය මහබල ඇති හෙයකි. යමෙකින් දසනුදස ගම් නම් එ ශීලය අනුතාරගතියෙකි. එ ශීලය ශ්‍රේෂ්ඨ විලෙපනයෙකි.
616. යමෙකින් දසනුදසය ගේ නම් එ ශීලය අහු වූ බත්පලාවකි (බත්මූලෙකි) එ ශීලය උතුම් වූ මායෝපකරණයෙකි. එ ශීලය ශ්‍රේෂ්ඨ වූ යානයෙකි.
617. නපුරැසින් ඇත්තේ මෙලොවහි මෑ නිකු ලබයි, පරලොච්ඡි අපායෙහි ද නිකු ලබයි, ශීලයෙහි නො පිහිටි බාල තෙමේ සියලු තැන්හි දෙමනස් ඇත්තේ වේ.
618. මනාසින් ඇත්තේ මෙලොවහි මෑ කීර්තිය ලබයි. පරලොච්ඡි ඤාතියෙහි ද කීර්තිය ලබයි. ශීලයෙහි මොනවට පිහිටි නුවණැත්තේ ගැමතැන්හි සොමනය වේ.
619. මෙ සසුන්හි ශීලය මෑ අහු යැ, එතෙකුළු වුවන් නුවණැත්තේ උතුම්. මිනිසුන් අතුරෙහි ද දෙවියන් අතුරෙහි ද ශීල - ප්‍රඥ දෙකින් ජය වේ.

මෙසේ ආයුමෙන් සීලව ස්වරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලා.

සීලව ස්වරගාථා යි.

12. 1. 2

620. නිවෙ කුලමති ජාතො'හං දමිඤ්ඤ අසාහොජ්ඣො,
සිනකමමං මමං ආසි අගොසිං පුප්ථජ්ඣිකො.
621. ජිගුච්ඡිතො මනුස්සානං පරිතුතො ච චමිතිතො,
නිවං මහං කරිනිභ වන්දිසං¹ බහුකං ජනං.
622. අථද්දසාසිං සමුද්ධං භික්ඛුසංඝපුරකභවං,
පචිත්තං මහාචරං මහධානං පුරුත්තමං.
623. නික්ඛිපිනිභ ව්‍යාභඞ්ගිං වන්දිත්වා උපසංඝමං,
මමෙව අනුකම්පාය අට්ඨාසි පුරිසුත්තමො.
624. වන්දිනි සඤ්ඤා පාදෙ එකමත්තං සිතො තදා,
පබ්බජ්ජං අභමායාපිං සබ්බසත්තානමුත්තමං.
625. තතො කාරුණිකො සත්ථා සබ්බලොකානුකම්පකො,
එහි භික්ඛුති මං ආභ සා මේ ආසුපසම්පදා.
626. සො'හං එකො අරඤ්ඤසම්මිං විහරන්තො අතන්දිතො,
අකාසිං සඤ්ඤා චචනං යථා මං ඔවදි ජිතො.
627. රතතිසා පඨමං යාමං පුබ්බජාතිමනුස්සරිං,
රතතිසා මජ්ඣමං යාමං දිබ්බචකත්වං විසොධසිං,²
රතතිසා පච්ඡමෙ යාමෙ තමොබ්බං පදලසිං.
628. තතො රත්තා විචසනෙ³ පුරිසසුග්ගමනං පති,
ඉඤ්ඤා බ්‍රහ්මා ච අගනති, මං නමස්සිංසු පඤ්ඤි.
629. නමො තෙ පුරිසාජ්ඤාදා නමො තෙ පුරිසුත්තම,
යසා තෙ ආභවා ඛිණ්ණා දකඛිණ්ණෙයොසි මාරිඝ.
630. තතො දිසවාන මං සත්ථා දෙවසංඝපුරකභවං,
සිතං පාතුකරිනිභ ඉමමිත්ථං අභාසථ.
631. තපෙන බ්‍රහ්මචරියෙන සඤ්ඤාමේන දමෙන ච,
එතෙන බ්‍රාහ්මණො ගොති එතං බ්‍රාහ්මණමුත්තම'නති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සුනිතො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුනිතසෙථරගාථා.

තසුද්දානං:

සීලවා ච සුනිතො ච ථෙරො ඤේ තෙ මහිද්ධිකා
ආදසමහි නිපාතමහි ගාථායො චතුරිසති'ති.

දමාදසනිපාතො නිට්ඨිතො.

12. 1. 2

620. මම පහත් කුලයෙහි උපත්මි, දිළිඳුදෙමි, අලංකාරත්ත ඇත්තෙමි, පහත් රැකියාවක් මට වී යා, පුජ්‍යවු වීම.
621. මිනිසුන් විසින් පිළිකුල් කරනලද වෑ යළි අවමන් කරන ලද වෑ ගරහනලද වෑ යටත්සිත් කොටගෙන බොහෝ දෙනා වැන්දෙමි.
622. භාෂායෙකි! මගධ දනව්වෙහි අගනුවරට පිවිසෙන්නා වූ හික්කුසබ්බයා විසින් පෙරවූකොට ඇති මහාවීර වූ සම්බුදුන් දිවිමි.
623. (මම) කද බහා තබා වදින්නට එළැඹියෙමි. පුරුෂොත්තම තෙමේ මට මෑ අනුකම්පා පිණිස නැවැත්තේ යි.
624. එදා ශාඤ්ඤාත් ගේ පාසකල වැද එකත්පසෙකැ සිටියෙමි සියලු සතුන්ට උතුම් වූ පෑවිද්ද මම අභෑදියෙමි.
625. ඉක්බිති කාරුණික වූ, සියලු ලෝකයාට අනුකම්පා ඇති ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ 'එව මහණැ'යි මට වදාලහ, ඒ මා ගේ උපසම්පද වී යා.
626. ඒ මම එකලා වෑ අරණ්‍යයෙහි වසන්නෙමි නො මැලියෙමි, බුදුහු යමිසේ මට අවවාද කළෝ නම් එසේ ශාඤ්ඤාවචනය කෙළෙමි.
627. ඊ පෙරගමහි පූජිතයා සිහි කෙළෙමි, ඊ මැදියමහි දිවැස ශෝඛනය කෙළෙමි.
628. ඊ පැසුළුයමහි, එ රැක අවසන්හි හිරු උදාවන්නා හා මෑ (අවුදු) අඳුරුකඳු පැවියෙමි.
629. 'ඉංද්‍ර' ද 'බ්‍රහ්ම' ද අවුත් 'පුරුෂශ්‍රෙණිය ඔබට නම්සකාර වේවා, පුරුෂොත්තමය ඔබට නම්සකාර වේවා යම්හෙයෙකින් ඔබගේ ආප්‍රවණේ ස්‍යය වූවාහු ද (එහෙයින්) දක්ෂිණාඨී වෙහි' යි ඇදිලි බැන්දහු මට නම්සකාර කලහ.
630. ඉක්බිති ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ දිව්‍යසමූහයා විසින් පුරස්කාර (සමාභින) වූ මා දෑක සිතා පාල කොට මේකරුණ වදාලහ.
631. තපසිහු ද බහිසරිහු ද හීලයෙහු ද ප්‍රඥයෙහු ද යන මේකරුණින් බ්‍රාහ්මණ වෙසි, මේ උතුම් බමුණු යැ යි (කිහු) යි.

මෙසේ අසුමන් සුනිත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

සුනිත ස්ථවිරගාථා යි.

උඤ්ඤාත:

දෙළොස් වැනි නිපාතයෙහි සීලව ද, සුනිත ද යි තෙරවරු දෙදෙනෙකි. ඔහු මහත් සෑද්ධි ඇත්තාහු යා, ගාථාවෝ සුවිස්සෙකි.

ද්වාදසනිපාතය නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

13. තෙරසතිපාතො.

13. 1. 1

632. යාහු රවෙස් සමුක්කවෙස් රඤ්ඤා අභිගස්ස පඤ්ඤා,
සථිස්ස ධම්මෙසු උක්කවෙස් සොඤ්ඤා දුක්ඛස්ස පාරගු
633. පඤ්ඤා ජිනෙද පඤ්ඤා ජගෙ පඤ්ඤා චුත්තරි භාවගෙ,
පඤ්ඤා සභිතාතිගො භික්ඛු ඔසතිඤ්ඤො'ති වුච්චති.
634. උත්තලස්ස පමත්තස්ස බාහිරාසස්ස භික්ඛුනො,
සිලං සමාධි පඤ්ඤා ව පාරිසුරිං න ගච්ඡති.
635. යං හි කිච්චං තදපච්ඤං අකිච්චං පන කසිරති,
උත්තලානං පමත්තානං තෙසං වසිස්සති ආසවා.
636. යෙසං ච සුසමාරඤ්ඤා නිච්චං කායගතා සති,
අකිච්චං තෙ න සෙවිනති කිච්චෙ සාතච්චිකාරිනො,
සතානං සමපජානානං අත්ථං ගච්ඡන්ති ආසවා
637. උජ්ඣායමති අක්කාතෙ ගච්ඡ්ථ මා නිවිත්තථ,
අත්තනා වොදගත්තානං නිබ්බාතමිතිහාරගෙ.
638. අච්චාරඤ්ඤාමති විරියමති සත්ථා ලොකෙ අනුත්තරො,
විඤ්ඤාපමං කිරිනා මෙ ධම්මං දෙසෙයි චක්ඛුමා.
639. තස්සාහං වචනං සුච්චා විහාසිං සාසනෙ රතො,
සමථං පටිපදෙසිං උත්තමත්ථස්ස පත්තිසා,
තිස්සො විජ්ජා අනුපටත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
640. තෙක්ඛමෙව අබ්බුත්තස්ස පටිච්චෙකං ව වේතසො,
අබ්බාපජ්ඣාබ්බුත්තස්ස උපාදානක්ඛයස්ස ව.

13. තෙරස්තිපාතය

13. 1. 1

632. අතුරජනුයේ පිරිවරෙහි (රටවැසි) වූ යමෙක් අතුරවෙහි අනුක්‍රමයෙන් වූයේ නම් ඒ 'සොණ' තෙමේ අද ධර්මයෙහි උත්තමය වූ දුඛයාගේ පරතෙරට ගියේ යි.
633. (ඔරුමාගිය සංඝෝජන) පස සිදින්නේ යැ, (උභයමාගිය සංඝෝජන) පස ප්‍රසාදය කරන්නේ යැ, මත්තෙහි (ප්‍රධාන දිගුකුට) පස වඩන්නේ යැ, (රාග, දෝස, මොහ, මාන, දිට්ඨි යන) පඤ්ච-සංගතයන් ඉක්ම ගිය මහණ තෙම ඔසවිණි යැ යි කියනුලැබේ.
634. උස් වැ ගිය මාන ඇති, ප්‍රමාදයට පැමිණී, බාහිරායතනයන්හි ආශා ඇති මහණනුයේ සීලයන් සමාධියන් ප්‍රඥාවන් පරිපූර්ණ බවට නොගේ.
635. උස්වගිය මානනල ඇති ප්‍රමතයන් විසින් කළයුතු යමක් ඇත්නම් ඒ හැරදමනලදී. නොකළයුත්ත වැළිත් කරනුලැබේ. ඔවුන් ගේ ආප්‍රවයෝ වැඩෙත්.
636. තවද යම් කෙනකුත් විසින් තිතොර වැ කාගියාසි දැඩි වැ ගත්තාලද ද කළයුත්තෙහි භාවනාකාරී වූ ඔහු නොකළයුත්ත නොකරත්, සිහි ඇතියත්ගේ, සමාක්ප්‍රඥ ඇතියන් ගේ ආප්‍රවයෝ අත්‍යයට ගෙන් (සෞඛ්‍ය වෙන්).
637. ශාස්තෘන් වහන්සේ වදල සෘජුමාගියෙහි යවු, නොනවතිවු, තමා තමාට වොදනා කළ මැනවැ, (තමා) තිවනට පමුණුවන්නේ යි.
638. පමණ ඉක්ම පටන් ගත් වියද් ඇති කල්හි ලෝකයෙහි තිරුත්තර වූ ඇත් ඇති ශාස්තෘන් වහන්සේ 'විණොපමා' කොට මට දහම් දෙසුහ.
639. මම උත් වහන්සේගේ වචනය අසා සසුන්හි ඇලුණෙමි කල් යැවිමි. අභිත්තයට පැමිණෙනු පිණිස (ඉන්ද්‍රිය සමතාව) සමපාදනය කෙලෙමි. (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යාව ලබනලද යැ, බුදුන්ගේ අවමාදය කරනලදි.
640. තෙනෙත්‍රමයෙහි තිමන (හැබුරු) වූ විතතයාගේ පවිච්ඡෙකයෙහි තිමන වූ නිදුක්බැවිහි තිමන වූ අභිත්තයෙහි තිමන වූ -

641. තණ්හකකයාභිමුත්තස්ස අසමමානං ච චේතසො,
දිස්සා ආයතනුපාදං සමමා විතතං විමුච්චති.
642. තස්ස සමමා විමුත්තස්ස සන්තවිතතස්ස භික්ඛුනො,
කතස්ස පතිච්ඡයො නත්ති කරුණිං න විජ්ජති.
643. සෙලො යථා එකසතො වාතෙන න සමීරති,
එවං රූපා රසා සඤ්ඤා භක්ඛා එස්සා ච කෙවලා.
644. ඉට්ඨා ධම්මා අභිට්ඨා ච නපපච්චෙධෙහති තාදිනො,
සීතං විතතං විසඤ්ඤාතතං වියඤ්චස්සානුපස්සති'ති.

ඉද්ධං සුදං ආයස්මා සොණො කොලිවිසො පඨරො ගාථායො
අගාසිත්ථා'ති.

සොණසෙථර ගාථා.

තසාදායනං:

සොණො කොලිවිසො පඨරො එකොදෙව මගිඤ්ඤො,
තෙරසමගි නිපාතමගි ගාථායො චේත්ත තෙරසා'ති.

තෙරසනිපාතො නිට්ඨිතො.

641. නිළාණයෙහි නිමිත වූ, විතතයාගේ අසමෝභයෙහි (ආයතීය-යෙහි) නිමිත වූ තැනැත්තෙකුගේ සිත (වික්ෂරාදි) ආයතනෝපාදාය දැකූ (ආසුච්ඡන්ත කෙරෙත්) මොනවට මිදෙයි.

642. (කෙලෙසුන් කෙරෙත්) මොනවට මිදුණු එහෙයින් මෑ සත්ත්‍රන් සිත් ඇති ඒ මහණනු විසින් කරනලද කම්යාගේ උපචයෙක් නැති. (ඔහු විසින්) කළසුන්තෙක් (කාතකෘතය බැවින්) නො පැනේ.

643. යම්ගේ එකඝනපථිතයක් සුලභව නො සැලේ නම්, එපරිද්දෙන් රූප සෑ රස සෑ ගන්ධ සෑ ගති සෑ ස්පර්ශ සෑ යන සියලු-

644. ඉභ්බවේශෝ ද අභ්බවේශෝ ද අකම්පා වූ සංයෝග රහිත වූ තෘදිහු ගේ සිත කම්පා නො කරත්. (හෙතෙම) ඒ ආරම්භයාගේ තිරෝධය ද දකී.

මෙමගේ ආසුඡමන් 'කොමිච්ඡ සොණ' ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ.

'සෝණ' ස්ථවිරගාථා යි.

උද්දාය:

තෙලෙස් වැනි නිපාතයෙහි එක් මෑ මහත් සෘණි ඇති කොමිච්ඡ සොණ ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගෑ, මෙහි ගාථාවෝ ද තෙ ලෙසෙකි.

තෙරසනිපාතය නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

14. වුද්දසනිපාතො

14. 1. 1

645. යද අහං පබ්බජිතො අගාරස්මාහගාරියං,
නාභිජානාමි සබ්බසං අනරියං දෙසසංභිතං.
646. ඉමෙ හඤ්ඤානතු වජ්ඣනතු දුක්ඛං පටොනතු පාණිනො,
සබ්බසං නාභිජානාමි ඉමස්මිං දීඝමනනරො.
647. මෙතනං ච අභිජානාමි අපාමාණං සුභාවිතං,
අනුපුබ්බං පරිචිතං යථා බුද්ධො දෙසිතං.
648. සබ්බමිතො සබ්බසබ්බො සබ්බසුභානුකම්පකො,
මෙතනං චිතනං ච භාවෙමි අබ්බාපජ්ඣිරතො¹ සදා.
649. අසංහිතං අසංකුප්පං චිතනං ආමොදයාමිහං,
බුහුමවිහාරං භාවෙමි ආකාපුරිසසෙවිතං.
650. අවිතක්කං සමාපනො සම්මාසම්බුද්ධසාවකො,
අරියෙත තුණ්හිභාවෙන උපෙතො භොති නාවදෙ.
651. යථා'පි පබ්බතො සෙලො අවලො සුප්පතිට්ඨිනො,
ඵලං මොහකකියා හික්ඛු පබ්බතො'ව න වෙධි.
652. අනභිඤ්ඤා පොසස්ස නිව්චං සුවිගවෙසිනො,
විලක්ඛමතං පාපස්ස අබ්හමිතං² ච බායති.
653. නගරං යථා පච්චන්තං ගුහනං සන්තරලාභිරං,
ඵලං භොපෙඨ අත්තානං බණ්ණො වො³ මා උපච්චයා.
654. නාභිනදුමි මරණං නාභිනදුමි ජීවිතං,
කාලං ච පටිකඛාමි නිබ්බිසා හතකො යථා.
655. නාභිනදුමි මරණං නාභිනදුමි ජීවිතං,
කාලං ච පටිකඛාමි සම්පජානො පතිස්සනො.
656. පරිවණ්ණො මයා සත්ථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඕභිනො ගරුකො භාරො භවනෙත්ති සමුග්ගා.
657. යස්ස චත්ථාය පබ්බජිතො අගාරස්මාහගාරියං,
සො මෙ අත්ථො අනුප්පතො සබ්බසඤ්ඤානකකියො.

1 අබ්බාපජ්ජරතො - සිමු. 1, 2. 2. අබ්බාමිතං - PTS, ප. 3. මෙ - PTS.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

14. වුද්දසනිපාතය.

14. 1. 1

645. යම් කලෙක මම හිඟ්භෙත් තික්ඛ පැවිද්දට පැමිණියෙමි නම් එතැන් පටන් කොට දොසයෙන් සුක්ඛ වූ අතායාසිංකලායක් නො දැකිමි.
646. මේ ප්‍රාණීහු නැසෙත්වා පෙළෙත්වා දුකට පැමිණෙත්වා'යි සංකලායක් මේ දීඨිකාලය අතුරෙහි නො දැකිමි.
647. අප්‍රාමාණ්‍ය වූ මොනවට වඩනලද්ද වූ අනුක්‍රමයෙන් ප්‍රගුණකරන ලද්ද වූ මෙමත්‍රියන් බුදුන් විසින් දෙසනලද පරිදි ඇස්සමුකොට දැකිමි.
648. හැමට මිතුරු වූ හැමට යහළු වූ සියලු සතුන් කෙරෙහි අනුකම්පා ඇති වූ හැමකල්හි අව්‍යාපාදයෙහි (සකියනට හිතසුව එළවීමෙහි ඇලුණෙමි මෙන් සිතත් වඩමි.
649. ආකමිණ රහිත වූවක් කොප්‍ය රහිත වූවක් කොට මම සිත සතුටු කරමි. තිවජ්ඣයන් විසින් නො සෙවුනාලද බ්‍රහ්මචාරය වඩමි.
650. ද්විතියධ්‍යානයට සමවත් සමයක් සමුද්ධායාමක තෙමේ එකෙණෙහි ආයාසී වූ තුෂණීභ්‍යාවයෙන් සමනාගත වූයේ මේ.
651. ශෛලපථිතය තෙමි යම්සේ අවල ද මොනවට පිහිටියේ වේ ද එපරිද්දෙන් මොහක්‍ෂය හෙතුකොටගෙන පථිතයක් මෙන් (අවල) වූ මහණ තෙමි නො සැලේ.
652. (රාගාදි) අභිතණ රහිත වූ තිරතුරු තිරවදු ධර්මයන් සොයන සුලු පුරුෂයාහට කෙසෙක් (වලගක්) පමණ වූ පාපය වලාකුලක් පමණ මෙන් වැටහේ.
653. ඇතුලත පිටත සහිත වූ ශෝපනය (රැකවරණ) කරනලද පසල් නුවර යම්සේ ද එසේ තමා (සිත) රකිවූ, ඝණය තෙමි නොප නහමක් ඉක්ම යා.
654. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි, මෙහෙ කරන කම්කරුවකු මේතනය අපෙක්‍ෂා කරන සේ කාලය පමණක් අපේක්‍ෂා කරමි.
655. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි. සමයක් ප්‍රඥ ඇති වූ සිහි ඇති වූ කාලය පමණක් අපේක්‍ෂා කරමි.
656. මා විසින් ශාක්‍ය්‍යන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ. බුදුන්ගේ අවමාදය කරනලද යැ. ඉරු බර බහා තබනලද්දේ යැ, හවනෙතැන් (තෘෂණාව) මුලුසුත් කරනලදි.
657. යම් අථයක් සදහා හිඟ්භෙත් තික්ඛ පැවිද්දට පැමිණියෙමි නම් සියලු සංයෝජනයන් ඝණ කිරිමැ යි කියනලද ඒ අථය මා විසින් ලබනලද්දේ යැ.

658 සමාදායකාදායක ඵසා මෙ අනුසාසනී,
හන්දාං පරිතිබ්බිසං විපච්ඡින්නාමි සබ්බි'ති

ඉත්ථං සුදං අයසමා බදිරවනිසො රෙවතො චේරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

බදිරවනිසරෙවතඤ්ඤා ගාථා.

14. 1. 2

659 යථා'පි ගඤ්ඤා අපඤ්ඤා ධුරෙ සුත්තො ධුරාසතො,¹
මිච්ඡිතො අනිසාරෙතං සංසුගං නාතිවතති.

660. ඵලං පඤ්ඤාය යෙ තිත්තො සමුඤ්ඤා වාරිතො යථා,
න පරෙ අනිමඤ්ඤානි අරියධම්මො'ව පාඤ්ඤිතං.

661. කාලෙ කාලවසං පනතො හවාහවවසං ගතො,
නරා දුක්ඛං තිගච්ඡිනති තෙධ සොචනති මානවා.

662. උත්තො සුඛධම්මෙන දුක්ඛධම්මෙන වොනතො,²
ඤ්ඤෙන බාලා හඤ්ඤානි යථාභූතං අදස්සිනො.

663. යෙ ච දුක්ඛෙ සුඛස්මිං ච මජ්ඣිමිකම්මවිච්ඡාදො³
සීතො තෙ ඉන්ද්‍රියිලො'ව න තෙ උත්තතථිතො.

664. නගෙව ලාභෙ නාලාභෙ අයසො⁴ න ච කිත්තිසා,
න නිත්‍යං පසංසාය න තෙ දුක්ඛෙ සුඛමිති ච.

665. සබ්බත්ථ තෙ න ලීපපනති උදබ්බිඤ්ඤා පොකතිරෙ,
සබ්බත්ථ සුඛිතො ධිරා සබ්බත්ථ අපරාජිතො.

666. ධම්මෙන ච අලාභො යො යො ච ලාභො අධම්මිකො,
අලාභො ධම්මිකො සෙය්‍යො යං චෙ ලාභො අධම්මිකො.

667. යසො ච අපච්ඡද්ධිතං විඤ්ඤානං අයසො ච යො,
අයසො'ව සෙය්‍යො විඤ්ඤානං න යසො අපච්ඡද්ධිතං.

668. දුමම ධෙති පසංසා ච විඤ්ඤානි ගරහා ච යා,
ගරහා'ව සෙය්‍යො විඤ්ඤානි යං චෙ බාලපසංසතො.

1 ධුරාසතො - සිමු 1, 2 2 වොනතො - PTS.

3 සිමිතිමජ්ඣිම - PTS 4 නගෙව - මජ්ඣිම, PTS

658. නො පමා වෑ (දනසීලාදිය) සමාදාන කරවු, මේ මාගේ අවවාදය යි, එකත්තෙන් මම පිරිනිවේන්නෙමි, සියලු භවයන් කෙරෙන් මිදුණෙමි'යි.

මෙසේ ආයුෂමත් බදිරවතිය රෙවත සථවිරයන් වහන්සේ ...

බදිරවතියරෙවත සථවිරගාමා යි.

14. 1. 2

659. බුරුගෙහි (විගෙහි) යොදනලද රියබර උසුලනු සමත් වූ අතිහාර-යෙන් මඩනාලද හදු වූ වෘෂභරාජයෙක් යම්සේ තමාගේ විශදඩ නො ඉක්ම යිටි ද,

660. එපරිද්දෙන් යම් කෙනෙක් ජලයෙන් සමුද්‍රය සෙසින් ප්‍රඥයෙන් තැන වූවානු ද ඔහු අන්‍යයන්ට අවමන් නො කරත්. (මේ) සත්ත්වයන්ගේ ආයාසිධමයෙක් මැ යි.

661. මිනිස්සු (ලාභාලාභාදි) කාලයෙහි කාලයාගේ වයසට පැමිණියානු වෘද්ධිභාවි වයසට ගියානු දුකට පැමිණෙත්. ඒ මිනිස්සු මෙලෙව්හි ශෝක කරත්.

662. සුඛ සේතුයෙන් උත්තත වූ, යළි දුඃඛසේතුයෙන් අවතත වූ, ඇති සැටියෙන් නො දක්නාසුලු බාලයෝ දෙකරුණින් පෙළෙත්.

663 තවද යම් කෙනෙක් දුකෙහින් නැපෙහින් මධ්‍යස්ථයෙහින් තෘෂ්ණාව ඉක්මනියානු නම් ඔහු ඉන්ද්‍රබිලය මෙන් නිශ්චලයහ ඔහු උත්තතාවතත නො වෙත්.

664. ඔහු ලාභයෙහි, අලාභයෙහි, අයසෙහි, කිරිකියෙහි, නිකුයෙහි, ප්‍රශංසායෙහි, දුකෙහි හා සුවයෙහි නො ඇලෙත් මැ යි.

665 ඔහු පොකුරුපතා දියබිඳු මෙන් කිසිතැනෙක නො ඇලෙත්. ප්‍රාඥයෝ ගැම තැන්හි සුඛිතයහ, ගැම තැන්හි අපරාජිතයහ.

666. දූභෑමින් වන යම් අලාභයෙකුත් වේ නම් අත්තායෙන් වන යම් ලාභයෙකුත් වේ නම් (මෙදෙක අතුරින්) ඉදින් අත්තායෙන් වන ලාභය යමක් නම් එයට වඩා දූභෑමින් වන ලාභය උතුම්.

667. නුවණ නැතිකින්ගේ යම් යහසකුත් නුවණැතියන්ගේ යම් අයසකුත් වේ නම් (ඔවුනතුරෙහි) නුවණැතියන් ගේ අයස මැ උතුම්. නුවණ නැතිකින් ගේ යසස උතුම් නො වේ.

668 මුසියන් විසින් කරන යම් ප්‍රශංසාවකුත් නුවණැතියන් විසින් කරන යම් ගඟිවකුත් වේ නම් (ඔවුනතුරෙහි) ඉදින් බාලයන් විසින් කරන ප්‍රශංසාව යමක් නම් එයට වඩා නුවණැතියන් විසින් කරන ගඟිව මැ උතුම්.

669. සුඛං ව කාමමිඤ්ඤං දුක්ඛං ව පටිච්චෙකිං,
පටිච්චෙක¹දුක්ඛං සෙසොයා යං වෙ කාමමිඤ්ඤං සුඛං.
670. ජීවිතං ව අධිමේච්චා ධම්මෙතා මරණං ව යං,
මරණං ධම්මෙකං සෙසොයා යං වෙ ජීවෙ අධිමේඤ්ඤං.
671. කාමකොපප්පාදිනා සෙ සත්තචිත්තා භවාභවෙ,
චරන්ති ලොකෙ අසිතා නපි තෙසං පියාප්පියං.
672. භාවසිත්තා ඛොජ්ඣමෙතා ඉන්ද්‍රියානි බලානි ච,
පප්පුග්ග පරමං සන්තියං පරිනිබ්බන්තානාසමා²ති.

ඉදං සුදං ආයස්මා ගොදහොතා ථෙරො ගාථායො අභාසිත්තා²ති.

ගොදහොතෙථරගාථා.

තස්සඥානං:

රෙච්ඡො වෙච්ච ගොදහොතා ථෙරො ඥානෙ මහිඤ්ඤා,
වුද්දසමනි නිපාතමනි ගාථායො අවසරිසති²ති.

වුද්දසනිපාතො නිට්ඨිතො.

669. කාමප්‍රකෘතික සුඛයෙකුත් පච්චේකයෙන් හටගත් දුඃඛයෙකුත් වේ නම් (ඔවුනතුරෙහි) ඉදින් කාමප්‍රකෘතික සුඛය යමක් නම් එයට වඩා පච්චේකයෙන් හටගත් දුඃඛය උතුම්.

670. අත්තායෙන් දිව්ඨක්ම ද දෑහැමින් මරණය ද යන යමෙක් වේ නම් (ඔවුනතුරෙහි) ඉදින් අත්තායෙන් දිව්ඨක්තේ යැ යන යමෙක් ඇත් ද (එයට වඩා) දෑහැමින් මරණය ශ්‍රේෂ්ඨ යි.

671. කාමකොප ප්‍රථිණ වූ යම් කෙනෙක් කුදුමගත් හවයෙහි සන්ත්‍රත් සිත් ඇති වූ ලොකයෙහි අනිශ්‍රිත වූ හැසිරෙත් නම් ඔවුන්ට ප්‍රියාප්‍රිය දෑයෙක් නැති.

672. බොධිඝඤායෙන් ද ඉන්ද්‍රියයෙන් ද බලධර්මයෙන් ද වඩා පරමශාන්තියට පැමිණ රහත්හු පිරිනිවේත්'යි.

මෙසේ ආයුෂමත් ගොදහන සංවිරයත් වගන්සේ ...

ගොදහන සංවිරගාථා යි.

උද්දාය:

තුදස් වැනි නිපාතයෙහි 'රෙච්ඤ' ද 'ගොදහන' ද යි ඒ මගත් සෘණි ඇති තෙරවරු දෙදෙනෙකි. ගාථා අටවිස්සෙකි.

වුද්දසනිපාතය නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

16. සොළහතිපාතො

16. 1. 1

673. එස හිතොසා පසිදුමි සුඛා ධම්මං මහාරසං,
විරාගො දෙසිතො ධම්මො අනුපාදා සබ්බසො.
674. ඛහුති ලොකෙ චිත්‍රාති අත්ථිං පඨවිමණ්ඩලො,¹
මථෙතති මඤ්ඤා සඛකපාං සුභං රාගුපසංහිතං.
675. රජචුභතං² ච වාතෙන යථා මෙකොපසම්මයො³
එවං සම්මතති සඛකපාං යද පඤ්ඤා පසාති.
676. සබ්බෙ සඛාසාරා අභිච්චාති යද පඤ්ඤා පසාති,
අථ තිබ්බිඤ්ඤා දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධිතො.
677. සබ්බෙ සඛාසාරා දුකාති යද පඤ්ඤා පසාති,
අථ තිබ්බිඤ්ඤා දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධිතො.
678. සබ්බෙ ධම්මා අනත්තා'ති යද පඤ්ඤා පසාති,
අථ තිබ්බිඤ්ඤා දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධිතො.
679. බුද්ධානුබුද්ධො යො ථෙරො කොණ්ඩඤ්ඤා තිබ්බතික්කමො,⁴
පභිනජාතිමරණො බුග්ගවරියස්ස කෙවලි.
680. ඔසපාසො දලුභ්බිලො පබ්බතො දුපාදලිතො,⁵
ජෙඨා ඛලං වථි පාසං ව සෙලං හෙය්වාන⁶ දුබ්භිදං,
තිණ්ණණං පාරභ්වතො කාසි චුතොසො මාරබ්බතො.
681. උද්ධාතො වපලො හික්ඛු මිතො අගම්ම පාපකො,
සංසිද්ධි මහොසසම්මං උග්ගො පටිකුද්ධිතො.
682. අනුද්ධාතො අවපලො නිපකො සංවුත්ථිද්ධිතො,
කල්‍යාණමතො මෙධාච්චි දුකඛස්සන්තකරො සියො.
683. කාලපබ්බභ්වතභික්ඛාසො කිසො ධම්මිතථො,
මතඤ්ඤා අත්තපාහසම්මං අද්දිනමාහසො තරො.
684. ඵුට්ඨා ඛංසෙති මිකසෙති අරඤ්ඤාසම්මං බුභාවනො,
නාගො සඛාමසිසෙ'ව සතො තත්‍රාභිච්චාසයො.
685. නාහිනඤ්ඤා මරණං නාහිනඤ්ඤා ජිවිතං,
කාලං ව පතිකඛාමි තිබ්බිසං භතකො යථා.

1. සුද්ධිමණ්ඩලො - PTS 2. රජචුභතං - PTS 3. මෙකො පසම්මයො - PTS

4. තිබ්බතික්කමො - PTS 5. දුපාදලිතො - සිවු 1, 2, 6. ඛිලඤ්ඤා - PTS

7. ජෙඨාත - සිවු 1, 2

16. සොළසනිපාතය.

16. 1. 1

673. ඒ මම (ඔබගේ) ඉතා රහවත් ධර්මය අසා බෙහෙවින් පහදිමි. සම්ප්‍රකාරයෙන් උපාදාන රහිත වෑ විරාගධර්මය දෙසනලද්දේ යි.
674. ලොකයෙහි විසිතුරු වූ අරමුණු බොහෝ වෙත්. (ඔහු) මේ මිනිස්ලොව වෑ රාගයෙන් සුක්ක වූ මිට්‍යාසංකල්පය අලලැහි හඟිමි.
675. මෙයය වාසුව විසින් නගනලද බුලි යම්ගේ සන්තිද්‍රව්‍ය ද එසේ යම් කලෙකැ (අංගභිසංවික තෙම විසිතුරු අරමුණ) විදශිතා ප්‍රඥයෙන් දකි නම්, එකල්හි සංකල්පයෝ සන්තිදෙත්.
676. 'සියලු සංසාරයෝ අතිත්‍යාග'යි යම්කලෙකැ (අංගභිසංවික තෙම) විදශිතා ප්‍රඥයෙන් දකි ද යළි දුකෙහි කළකිරේ ද (ඥානදශිත) විසුඛයට මේ මාගිය වේ.
677. 'සියලු සංසාරයෝ දුඃඛයහ'යි යම් කලෙකැ ප්‍රඥයෙන් දකි ද යළි දුකෙහි කළකිරේ ද මේ විසුඛයට මාගිය යි.
678. 'සියලු (ප්‍රේමාදි) ධර්මයෝ අනාත්මයහ'යි යම් කලෙකැ ප්‍රඥයෙන් දකි ද යළි දුකෙහි කළකිරේ ද මේ විසුඛයට මාගිය යි.
679. යමෙක් බුද්ධානුබුද්ධ වූයේ ද සිරිත ගුණ ඇත්තේ ද, කොණ්ඩනා නම් වූයේ ද දසවියභි ඇත්තේ ද, ප්‍රතිණ වූ ජාතිමරණ ඇත්තේ ද පිරිසුන් මහබඩ්ධ ඇත්තේ ද නොහොත් මහ-පල ක්‍රමණ ඇත්තේ ද,
680. භික්ෂුසංඝාය ඇති සිරිත වූ චේතොබල ඇති පාලිමට දුෂකර වූ අවිදු-පථිතයක් ඇති හෙතෙම බිලයත් පායයත් සිදැ බිදීමට දුෂකර වූ පථිතය බිදැ භික්ෂුරණය කෙළේ පරතෙරට (නිවනට) ගියේ ධ්‍යාන කරන සුලු වූයේ මාරබඩ්ධයෙන් මිදුණේ යි.
681. උඛගු (නො සන්සුන්) වූ වපල වූ මහණ තෙම පාපමිත්‍රයන් ලැබූ ක්‍රෝධ උංගාස කැමැති රළු විසින් යට කොට ගත්තාලද්දේ (කාමාදි) උගොසයෙහි ගැලෙයි.
682. උඛගු නො වූ වපල නො වූ (අංගභිසංවික පරාචයන්ති) නිපුණ වූ සංවරණය කරනලද ඉසුරන් ඇති කලණමිතුරන් ඇති ක්‍රමණැත්තේ දුක් කෙළවර කරන්නෙක් වන්නේ යි.
683. කළුවැල්පුරුක් බදු අවයව ඇති, කාය වූ, ඉපිලිගිය නගරවැල් ඇති අභාරපාතයෙහි පමණ දත්තා වූ, නො මැලි සිත් ඇති පුරුෂ තෙම-
684. අරණ්‍යයෙහි මහවනයෙහි මැසි මදුරුවන් විසින් විදනාලද්දේ රණබිම්බි ඇතකු හෙයින් එහි සිහි ඇති වෑ ඉවසන්නේ යි.
685. මරණය නො කැමැත්තෙමි. ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි. මෙහෙ කරන කම්කරුවකු වෙතනය අපේක්ෂා කරන සේ හුදෙක් කාලය අපේක්ෂා කරමි.

686. නාතිනන්දමි මරණං නාතිනන්දමි ජීවිතං,
කාලං ච පතිකඛිනිමි සම්පජානො පතිකානො.
687. පරිවිණේණො මයං සත්ථා කතං බුද්ධස්ස සංසතං,
ඕභිකො ගරුකො භාරො භවිතොති සමුහතා.
688. ගග්ගත්ථාය¹ පබ්බජිතො අගාරසමානගාරිකං,
සො මෙ අත්ථො අනුප්පන්නො කිං මෙ සද්ධිවිහාරිනා'ති².

ඉත්ථං සුදං ආයස්මි අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා පෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤාපෙර ගාථා.

16. 1. 2

89. මනුස්සගුහං සමබුද්ධං අත්තදත්තං සමාහිතං,
ඉරිගමානං³ බ්‍රහ්මපථෙ විත්තස්ස පසමෙ රතං.
90. යං මනුස්සා නමස්සන්ති සබ්බගම්මාන පාරගුං,
දෙව්'පි තං නමස්සන්ති ඉති මෙ අරහතො සුතං.
91. සබ්බසංගොජ්ඣාතීතං වතා නිබ්බන්ධාගතං⁴
කාමේහි තෙකම්මරතං⁵ මුත්තං සෙලා'ව⁶ කඤ්චනං.
92. ස වෙ අවචන්තරුපි නාගො හිමව්‍යා වඤ්ඤා සිලුවචගෙ,
සබ්බසං නාගනාමානං සච්චනාමො අනුත්තරො.
93. නාගං වො කිත්තසික්ඛාමි න හි ආගුං කරොති සො,
සොරච්චං අවිමංසා ව පාදා නාගස්ස තෙ දුවෙ.
94. සති ව සම්පජ්ඤාදං ව වරණං නාගස්ස තෙ පරෙ,
සද්ධාහත්ථො මහානාගො උපෙක්ඛාසෙතදත්තවා.
95. සති හිවා සිරො පඤ්ඤා විමංසා ධම්මවිත්තනා,
ධම්මකුච්ඡිසමාචාරො විවෙකො තස්ස වාලගි.
96. සො කාසි අස්සාසරතො අජ්ඣතතං සුභිමාහිතො,
ගච්ඡං සමාහිතො නාගො සිතො නාගො සමාහිතො.
97. සගං සමාහිතො නාගො නිසින්නො'පි සමාහිතො,
සබ්බත්ථ සංවුතො නාගො එසං නාගස්ස සම්පදා.
98. භුඤ්ජති අනවජ්ජාති සාවජ්ජාති න භුඤ්ජති,
සාසම්මච්ඡාදනං ලභා සන්ති'ති පරිචජ්ජං.

1. ගග්ගත්ථාය - PTS 2. සද්ධිවිහාරිනා'ති - PTS
3. ඉරිගමානං - ප, ඉරිගමානං - සිමු 1, 2
4. නිබ්බන්ධාගතං - සිමු. 1, 2. 5. කිකම්මරතං - PTS.
6. මුත්තසෙලාව - PTS

686. මරණය නො කැමැත්තෙමි. ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි. සමාස් ප්‍රඥ ඇති වෑ සිහි ඇති වෑ හුදෙක් කාලය අප්පසා කරමි.
687. මා විසින් ශාසනයන් වහන්සේ ආශ්‍රිතයහ. බුදුරජුන්ගේ අනු-ශාසනය කරනලද යැ. ගුරු වූ බර බහාතබනලද යැ. කෘෂණ සංඛ්‍යාත හව්නෙතනිය නසනලද.
689. යම් අථියක් සදහා ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්දට පැමිණියෙමි නම් ඒ අථිය මා විසින් ලබනලද්දේ යැ. මට සංඛිවිහාරිකයකු-ගෙන් කවර අථියක් දැයි.

මෙසේ ආයුෂමත් අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා සංවරයන් වහන්සේ ...

අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා සංවරගාථා යි.

16. 1. 2

689. මිනිසුන් අතර උපත්තා වූ (දතයුතු දෑ) නමා මෑ දත්තා වූ නමා මෑ දුමුණා වූ සමාහිත වූ බ්‍රහ්මවිහාර මාගීයෙහි පවත්තා වූ විතතයාගේ ච්ඡුපගමයෙහි (නිවනෙහි) ඇලුණා වූ,
- 690 මිනිස්සු (සකකායතනාදි) සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගියා වූ යමකු නම්දිත් ද දෙවියෝ ද ඔහු නම්දිත් මා විසින් රහතුන් වෙත අසනලදි.
691. ඉක්මනිය සියලු සංයෝජනයන් ඇති, (කෙලෙස්) වහගෙන් නික්ම නිවනට පැමිණි, කාමයෙන් නික්ම තෙනෙත්‍රමායෙහි ඇලුණු, සෙලීන් මුත් කපුනක් (රතක්) බදු (ඔහු දෙවියෝ ද නම්දිත්.)
692. එ බුද්ධිතාග තෙමේ එකාන්තයෙන් අනාපථිතයත් ඉක්ම සිටි හිමවත් පථිතය මෙන් අත්‍යන්තයෙන් බැබැලී, 'නාග' නාමය ඇති සියල්ලන් අතුරෙහි නිරාතතර වූ සත්‍යනාමය ඇත්තේ යි.
693. තොපට නාග(හසානි)යා ප්‍රකාශ කරන්නෙමි, හෙතෙම පව් නො මෑ කෙරේ. සීලයත් කරුණාවත් යන එදෙක නාගයාගේ (සුඵ) පාදායෝ යි.
694. සමාහිතත් සමාස්ප්‍රඥවත් නාගයාගේ ඒ අත්‍ය (පසු) පාදායෝ යි. මහානාග තෙමේ සුඛා නැමැති අත් ඇත්තේ යැ. උපෙසා නැමැති සුදුදළ ඇත්තේ යි.
695. සමාහිත ඔහුගේ ක්‍රීඩා යැ, ප්‍රඥව සිඝ්ඛි යැ, ධර්මවිනායව විමසිතය යැ, (සමථ-විදුසිතා) ධර්ම කුසලිය යැ, විවෙකය වාලබිය යි.
696. එ නාග තෙමේ ධ්‍යාන කරනසුලු යැ, ආස්වාදයෙහි (නිවනෙහි) ඇලුණේ යැ, අධ්‍යානමයෙහි මොනවට සමාහිත යැ, නාග තෙම යන්නේ සමාහිත යැ, සිටියේ සමාහිත යි.
697. නාග තෙම හෝතේ සමාහිත යැ, හුත්තේ ද සමාහිත යැ, සියලු අරමුණෙහි සංවෘත යැ, මේ විනාහි නාගයාගේ සම්පත්තිය යි.
698. වසත්‍රාහාර ලැබූ සන්තිධිකාරය (රැස්කිරීම) දුරු කරනුයේ තිරවදා දෑ වලදි. සාවදා දෑ නො වලද යි.

699. සංශෝජනං අණුං ධුලං සබ්බං ඡේදිතං ඛිකිතං,
යෙන යෙනෙව් ගච්ඡති අනපෙක්ඛාංගි ගච්ඡති.
700. යථාපි උදකෙ ජාතං පුණ්ණිරිකං පච්ඤ්ඤි,
තොපලීප්පති තොයෙන සුචිග්ගං මනෝරමං.
701. තථෙව් ච ලොකෙ ජාතො බුද්ධො ලොකෙ විහරති,
තොපලීප්පති ලොකෙන තොයෙන පදුමං යථා.
702. මහාභිති පජ්ජලිතො අභාභාරොපසම්මති,
අභිභාරෙසු ච සතොසු නිබ්බුතො'ති පවුච්චති.
703. අත්ඨාසංගං විඤ්ඤාපති උපමා විඤ්ඤාති දෙසිතා,
විඤ්ඤාසානති මහාභාගා නාගං භාගෙන දෙසිතං.
704. විතරාශො විතදෙසො විතමොගො අනාසවො,
සරීරං විජගං භාගො පරිනිබ්බිසානාසාසාසවො'ති.

ඉත්ථං සුදං අංගසමා උද්ගි ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උද්ගිසෙත්ථගාථා.

තස්සද්දානං:

කොණ්ඩකෙසුඤ්ඤා ච උද්ගි ච ථෙරො දො තෙ මහිද්ධිකා,
සංග්‍රහමති නිපාතමති ගාථායො දො ච තිංස වා'ති.

සංග්‍රහනිපාතො නිවසිතො.

699. සංයෝජන යා කුදුමහත් සියලු කෙලෙස් බැඳුම් යා යන මොවුන් (මාඨිඤ්ඤායෙන්) සිදූ යම් යම් මා දිශායෙකින් යේ නම් අපෙක්ෂා රහිත වෑ මා යේ.
700. යම්ගේ දිශෙහි උපන්නා වූ සුවදැති මහරම් පඬෙර (හෙළපිසුම්) දිශෙහි වැඩේ ද දිශෙන් නො තැවරේ ද,
701. එසේ මා ලෝකයෙහි උපන් සඵඤ්ඤා තෙමේ ලෝකයෙහි වෙසෙයි. දිශෙන් පිසුම් යම්ගේ නම් එසේ මා ලෝකය විසින් නො තැවැරේ.
702. ඇවිලගත් මහභික්ෂු නිරාහාර වූයේ (දර නැත්තේ) සන්තිදේ. අතුරා ඇති කල්හි දු නිවුණේ යා යි කියනු ලැබේ.
703. මේ වතාහි නුවණැතිකත් විසින් දෙසනලද අඵප්‍රකාශක උපමා-වකි. මහානාගයෝ (කෘෂ්ණාශ්‍රවයෝ) නාගයා (මා) විසින් දෙසනලද නාගයා හඳුනත්.
704. පහ වූ රාගය ඇති, පහ වූ දෝෂය ඇති, පහ වූ මොහය ඇති (සඋපාදිශෙම නිමාණයෙන්) නිරාසුව වූ බුද්ධිමාන තෙමේ යථිතය ගරිමේන් (බකිපරිනිබ්බානගෙන්) පිරිනිවෙන්නේ යි.

මෙසේ ආශුමත් උදයී ස්ථවිරයන් වහන්සේ ...

උදයී ස්ථවිරගාථා යි.

උද්‍යානය:

සොළොස් වැනි නිපාතයෙහි කොණ්ඩකුඤ්ඤ ද උදයී ද යි මහත් සාද්ධි ඇති ඒ තෙරවරු දෙදෙනෙකි. ගාථා ද දෙතිසෙකි.

සොළසනිපාතය නිමි.

20. විසතිනිපාතො.

20. 1. 1

705. යඤ්ඤාභං වා ධනාභං වා යෙ හතාම මසං පුරෙ,
අවසෙ තං හයං භොති වේධනති විලපනති ව.
706. තස්ස තෙ නත්ථි තිතතතං භියොෆො වණ්ණො පසිද්ධි,
කසමා න පරිදෙවෙසි එවරුපෙ මහබ්බසෙ.
707. නත්ථි වේගසිතං දුක්ඛං අහපෙකකස්ස ගාමණි,
අතිකතානා හයං සබ්බෙ ඛිණ්ණංගොජනස්ස වෙ.
708. ඛිණ්ණං හවතෙතතිතා දිට්ඨං ධර්මෙ යථාතපො,
න හයං මරණෙ භොති හාරතිකෙකපතෙ යථා.
709. සුචිණ්ණං බුහමචරිතං මෙ මග්ගො වාපි සුභාවිතො,
මරණෙ මෙ හයං නත්ථි රොගානම්ච සබ්බසෙ.
710. සුචිණ්ණං බුහමචරිතං මෙ මග්ගො වාපි සුභාවිතො,
තිරසාදා හවා දිට්ඨං විසං පිත්ථාච¹ ඡබ්බිතං.
711. පාරගු අනුපාදනො කතතිවෙචා අනාසවො,
තුට්ඨා අසුකකියා භොති මුතෙතා අසාතනා යථා.
712. උත්තමං ධම්මතං පතෙතා සබ්බලොකෙ අනත්ථිකො,
අදිතතාව සරා මුතෙතා මරණස්මිං න සොචති.
713. යදත්ථි සම්මතං කිඤ්චි හවො වා² යත් ලබ්භති,
සබ්බං අතිස්සරං එතං ඉති වුත්තං මහෙසිනා.
714. යො තං තථා පජානාති යථා බුද්ධො දෙසිතං,
න ගණ්හාති හවං කිඤ්චි සුත්තතංව අයොගුලං.
715. න මෙ භොති අගොසිනති හවිස්සනති න භොති මෙ,
සබ්බාරා විගම්ස්සනති තත්ථ කා පරිදෙවනා.
716. සුභං ධම්මසමුප්පාදං සුභං සබ්බාරසන්නතිං,
පස්සනාස්ස යථාභුතං න හයං භොති ගාමණි.
717. තිණ්කට්ඨස්මිං ලොකං යද පඤ්ඤාය පස්සති,
මම්මතං සො අසංවිදුං 'නත්ථි මෙ'ති න සොචති.

1. පිසමංක - PTS. 2. ච - PTS.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

20. විසතිනිපාතය.

20. 1. 1

705. පෙර අපි බිලියම් පිණිස හෝ බහය පිණිස හෝ යම් කෙනකුත් අවස කොට නැසුවමෝ නම් ඔවුනට බිය උපත. එහෙයින් ඔහු වෙළුම්දා. වැලපුණහ.
706. ඒ නොපටි තිය බවෙක් නැත. සිරුරු පැහැය බෙහෙවින් පැහැ-පත් යෑ. මෙබඳු මහබිය ඇති කල්හි කවර හෙයින් නො වැලපෙති ද?
707. ගාමණිය, අපේක්ෂා රහිතයාහට මානසික දුඃඛයෙක් නැත ක්ෂය වූ සංයෝජන ඇතියහු විසින් එකානායෙන් සියලු හඟ ඉක්මවනලදහ.
708. ක්ෂණ වූ භවතෙතනිය (තෘෂණාව) ඇති කල්හි ඇති සැටියෙන් දක්නාලද සිව්සත්දම් ඇති කල්හි බර බහා නැසූ කල්හි යම්යේ ද එයේ මරණයෙහි බිය නූපදි.
709. මා විසින් බබ්බර මොනවට හසලේ යෑ. මාගීය ද මොනවට වඩනලද යෑ, රෝහයන්ගේ ක්ෂයයෙහි මෙන් මට මරණයෙහි බියෙක් නැති.
710. මා විසින් බබ්බර මොනවට හසලේ යෑ, මාගීය ද මොනවට වඩනලද යෑ. ආඤාද රහිත භවයෝ දක්නාලදහ. (මේ මරණය) විෂ පානය කොට වමාලා වැන්න.
711. (සසර) පරතෙරට ගියා වූ, උපාදන රහිත වූ, කල කිසි ඇති, තීරාසුව (රහන්) තෙමේ දම්ගෙඩියෙන් මිදුණකු මෙන් ආයුක්ෂය හේතුයෙන් තුටු වේ.
712. උත්තමධම්මභාවයට (රහන් බවට) පැමිණියේ මුළු ලොව අපේක්ෂා රහිත වෑ ගිහිනන් හෙයින් මිදුණකු සෙයින් මරණයෙහි ශෝක නො කෙරේ.
713. යම්කිසි ප්‍රතික්ෂාසමුත්පන්නයෙක් ඇත් ද, යම් තැනෙකැ භවයෙක් හෝ ලැබේ ද, තෙල සියල්ල අනිඤ්ඤා යෑ යි මහර්මිහු (බුදුන්) විසින් දෙසන ලදි.
714. බුදුන් විසින් දෙසනලද පරිදි යමෙක් ඒ භවත්‍රය දැනී නම් හෙතෙම මෑතැවින් තවනලද යවටක් සෙයින් කිසිභවයක් නො ගනී.
715. (පෙර) 'වුයෙම්' සිතෙක් මට නැත, (මතු) 'වත්තෙම්' සිතෙක් මට නැති, සංඝකාරයෝ පහව යෙත්, එහි කවර නම් වැලැපුමෙක් ද?
716. ගාමණිය, හුදු ධම්මමුත්පාදය හුදු සංඝකාර ප්‍රබන්ධ ඇති සැටියෙන් දක්නාහට බියෙක් නූපදි.
717. යමෙක් යම් කලෙකැ තෘණකාමවසම් වූ (සංඝකාර) ලොකය පුඤ්ඤයෙන් දකී ද හෙතෙම මමනිය නො ලබන්නේ 'මට නැතැ' යි නො හොචී.

718. උක්කණ්ණං මි සරිරෙන හවෙනමි අනභිකො,
සො'යං භිජ්ජිකාති කායො අකුසලං ච න හවිසාති.
719. යං වො කිච්චං සරිරෙන තං කරොථ යදිච්ඡං,
න මේ තප්පවිට්ඨො තත්ථ දෙසො පෙමිං ච භොගිති.
720. තස්ස තං චචිතං සුඤ්ඤං අබ්බුතං ලොමහංසනං,
සත්ථාති තික්ඛිපිඤ්ඤා මාණසා ඵතද්වුට්ඨං.
721. කිං හඤ්ජෙනා¹ කර්තාන කො වා ආචරිතො තච,
කස්ස සාසනමාගමි ලබ්භතෙ තං අකොකතා.
722. සබ්බකුසලං සබ්බදස්සාපි ජිනො ආචරිතො මම,
මහාකාරුණිකො සත්ථා සබ්බලොකතිසිච්ඡකො.
723. තෙනායං දෙසිතො ධම්මො ඛයගාමි අනුත්තරො,
කස්ස සාසනමාගමි ලබ්භතෙ තං අකොකතා.
724. සුඤ්ඤං වෙරා ඉසිනො සුභාසිතං,
තික්ඛිකා සත්ථාති ච ආට්ඨිකාති ච
තමා ච කමා විරමංසු ඵකෙ
ඵකෙ පබ්බජ්ජ මරොචසිංසු.
725. තෙ පබ්බජිතා සුගතස්ස සාසනෙ
භාවෙති ඛොජ්ඣානිකලාති පණ්ණිනා
උදග්ගචිතා සුමනා කතිජ්ඣා
ථුසිංසු තිබ්බානපදං අසබ්බාන'නා.

ඉත්ථං සුදං අයස්මා අබ්බුතො පඨකො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අබ්බුතපඨකපා.

20. 1. 2

726. සමණස්ස අසු විත්තා පාරාසරියස්ස² භික්ඛුනො,
ඵකකස්ස තිසිත්තස්ස පටිවිත්තස්ස කොසිනො.
727. කිමානුපුබ්බං පුරිසො කිං චතං³ කිං සමාචරං,
අත්තනො කිච්චකාරියස්ස න ච කිඤ්චි විහෙඨතො.
728. ඉඤ්ජිතා මිනුස්සානං භිතාය අභිතාය ච,
අරකභිතාති අභිතාය රකභිතාති භිතාය ච.
729. ඉඤ්ජිතො භාරකං ඉඤ්ජිතා ච ගොපයං,
අත්තනො කිච්චකාරියස්ස න ච කිඤ්චි විහෙඨතො.
730. චක්ඛුඤ්ජිතං වෙ රුපෙසු ගච්ඡිත්තං අභිචාරයං,
අනාදිනචදස්සාපි සො දුක්ඛා න භි ඉච්චති.

1. විහිසිකානි - PTS.

2. පාරාසරියස්ස - සිමු .1,2 3. චතා - සෘ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

718. (මම) සිරුරින් උකටලි වෙමි, හවයෙන් අඬයක් නැතියෙමි. මේ කය හිදෙයි. අනෙක් කයෙක් නො වන්නේ යි.
719. සිරුරින් තොපට යම් කිසෙක් ඇත් ද ඉදින් කැමැත්තහු නම් එය කරවු, ඒ හේතුයෙන් මට එහි දොමයෙක් හෝ ප්‍රේමයෙක් හෝ නො වන්නේ යි.
720. උත්චතත්තේයේ ඒ අද්දුත වූ ලොමුදහගන්වන වචනය අසා සොරු අයුධ බහා තබා මෙය කිහු,
721. වහන්ස, ඔබ ගේ ආවායා තෙමේ කවරෙක් හෝ වේ ද කුමක් හෝ කොට කවරකු ගේ හෝ අවවාද ලැබූ ඒ අයොකකිය ලැබේ ද? යි.
722. සඵඤ්ඤ වූ සඵදර්ශී වූ මහා කාරුණීක වූ ශායනා වූ ජගද්වෙද වූ ජින තෙමේ මාගේ ආවායා තෙමේ යි.
723. උත්චතත්තේ විසින් මේ නිජාණගාමී වූ නිරුත්තර වූ ධර්ම දේශිත යා, උත් වහන්සේගේ අවවාදය ලැබූ ඒ අයොකකිය ලැබේ' යි. (කිහ.)
724. සොරු සාමිහුගේ සුභාසිතය අසා යසත්‍රයන් ද අයුධයන් ද බහා තබා ඇතැම් කෙනෙක් ඒ සොරකමින් වැලකුණහ. ඇතැම් කෙනෙක් පැවිද්ද බැබළවූහ (පැවිදි වූහ).
725. ඔහු සුගත් සසුන්හි පැවිදි වැ නුවණැති වැ බොධිසත්ත - බල ධර්මයන් වඩා ඔද වැඩිසිත් ඇති වැ සොමිතත් වැ වඩනලද ඉන්ද්‍රියයන් ඇති වැ අසංයකාත වූ නිජාණපදය පැහැසි ගත්ත'යි.

මෙසේ අයුමත් අධිබුද්ධතා සංවරයන් වහන්සේ ...

අබිමුග්ගා සංවරගාථා යි.

20. 1. 3

726. එකලා වැ හුත්තා වූ පච්චේකය ඇති බ්‍යාන කරනසුලු වූ ශ්‍රමණ වූ පාරාපරිත නම් වූ හික්කුහට සිතිවිල්ලෙන් උපති.
727. මිනිසා කවර පිළිවෙතක් කවර ශීලයක් ඇසුරු කරන්නේ තමාගේ කටයුතු කරනසුලු වන්නේ ද කිසිවකු නො පෙලන්නේත් වේ ද? යි.
728. ඉන්ද්‍රියයෝ මිනිසුන්ට හිත පිණිස ද අහිත පිණිස ද පවතිත්, හොරක්නාලදහු අහිත පිණිසත් රක්නාලදහු හිත පිණිසත් පවතිත්.
729. ඉන්ද්‍රියයන් මැ මැනවින් රක්තේත් ඉන්ද්‍රියයන් මැ ගෝපනය කරන්නේත් තමාගේ කටයුතු කරනසුලු වෙයි, හෙතෙම කිසිවකු නො පෙලන්නේත් වේ.
730. ඉදින් (යමෙක්) රු අරමුණු කරා යන්නා වූ චක්කුරිත්‍රියය නො වලකන්නේ ඇදිනව නො දක්නාසුලු වේ නම් හෙතෙම දුකින් නො මැ මිදේ.

731. සොතිඤ්ඤාං චෙ¹ සද්දසු ගච්ඡන්තං අනිච්ඡාරං,
අනාදිභවදක්ඛාචි සො දුක්ඛා හ භි ච්ඡව්චි.
732. අනිසාරණදක්ඛාචි ගතෙ චෙ පටිසෙවති,
හ සො ච්ඡව්චි දුක්ඛමා ගතෙසු අභිච්ඡව්චිතො.
733. අමබ්බං මධුරංචා ච තිත්තකංගමනුසාරං,
රසනණ්ඩාය ගබ්භො හදං නාච්චුජ්ඣති.
734. සුභානාසපටිකුලාති ථොට්ඨබ්බාති අනුසාරං,
රතොතා රගාබ්බකරණං විවිධං විඤ්ඤෙ දුඛං.
735. මහං චෙතෙහි ධම්මෙහි යො හ සකෙකාති රක්ඛිතං,
තතො හං දුක්ඛමනෙති සබ්බෙහෙතෙහි පඤ්චති.
736. පුබ්බලොභිතසම්ප්‍රණණං බහුසං කුණපසං ව,
නරවීරකතං වග්ගං² සමුග්ගමිව විතතිතං.
737. කට්ඨකං මධුරංචාදං පියතිබ්බතං දුඛං³,
ධුරංච මධුභා ලිතතං උලුච්චං⁴ නාච්චුජ්ඣති.
738. ඉතිරුපෙ ඉතිසරෙ⁵ ථොට්ඨබ්බෙ⁶පි ඉතිතා,
ඉතිගතෙසු සාරතො විවිධං විඤ්ඤෙ දුඛං.
739. ඉතිසොනාති සබ්බාති සඤ්ඤාති පඤ්ච පඤ්චසු,
තෙසමාචරණං කාතුං සො සකෙකාති විජිගමා.
740. සො අත්ථා සො ධම්මෙව්ඨා සො දුක්ඛා සො විචක්ඛණො,
කරෙය්‍ය රමමානො පි⁷ කිච්චං ධම්මත්ථසංගිතං.
741. අථො සිද්ධි සඤ්ඤාතං චජ්ජ කිච්චං නිරත්ථකං,
හ තං කිච්චතා මඤ්ඤාති අපමතො විචක්ඛණො.
742. යං ච අත්ථෙත සඤ්ඤාතං යං ච ධම්මගතා රති,
තං සමාදාය විතෙතථ සා භි චෙ උත්තමා රති.
743. උච්චාවචෙසුපායෙහි
පරෙසමතිජ්ඣිසති,
ගන්ථා වගිතා අථ සොච්ඡිතා,
ආලොපති සාහසා සො පරෙසං
744. තච්ඡතො ආණ්ඩා ආණ්ඩං නිගන්ති බලවා යථා,
ඉඤ්ඤාතිඤ්ඤෙතෙව නිගන්ති කුසලො⁷ තථා.

1. ම - PTS. 2. වග්ග - සිමු. 1, 2 3. දුක්ඛං පියතිබ්බතං - සිමු. 1, 2
4. උලුච්චං - PTS 5. ඉතිරුපෙ - PTS. 6. රමමානො හි - PTS.
7. කුසලො - PTS

731. ඉදින් සද අරමුණු කෙරෙහි යත්තා වූ ශ්‍රෝත්‍රෙහියය නො වළඟත්තේ අදිනව නො දක්නාසුලු වේ නම් හෙතෙම දුකින් නො මැ මිදේ.
732. ඉදින් තිස්සරණය නො දක්නාසුලු වූ ගඤ්චරමමණය හෙවුනේ නම් ගඤ්චරමමණයෙහි මුසපත් වූ හෙතෙම දුකින් නො මිදේ.
733. ඇඹුල යැ මිහිර යැ තිත්ත යැ යන රහයන් සිහි කෙරෙමින් රහතාණ්ණයෙහි හිජ් වූයේ (පැවිද්දෙහි උපත්) සිත අවබෝධ නො කෙරේ.
734. අනුකූල වූ ශ්‍රවණසංයමයක් සිහි කෙරෙමින් (එහි) ඇලුණේ රාග හෙතු වූ නොපොත් දුක් වීදි.
735. ඉදින් යමෙක් මේ (රූපාදි) අරමුණු කෙරෙන් සිත රක්තව නො සමත් වේ නම් එහෙයින් මේ සියලු පඤ්චාරමමණයන් කරණ කොට ගෙන දුක ඔහු ලුහුඬදි.
736. සමච්ඡිලපියකු විසින් සාදනලද, විසිතුරු කරනලද, සුභා හා ලෙහෙයෙන් පිරුණු බොහෝ කුණපයෙන් ද පිරුණු මනරම් සුමුගක් (බදුනක්) වැනි වූ,
737. කටුක වූ (එහෙත්) මධුරාභාද ඇත්තා වූ, දුක් වූ (එහෙත්) ප්‍රිය භවරූප ඇත්තා වූ මිහියෙන් තවරනලද කරයක් ලොවිනා එකකු සෙයින් (සිරුර පහසනුයේ දුක) අවබෝධ නො කෙරේ.
738. මාගමරුහි ද මාගමිසදෙහි ද මාගමයේ පහසෙහි ද මාගම ගදෙහි ද ඇලුණේ නො යෙක් දුක් වීදි.
739. මාගමයේ (රූපාරමමණාදි) පස්වැදුරුම් වූ සියලු ශ්‍රෝතස්සු (නදිහු) (පුරුෂයාගේ) පඤ්චාරයෙහි ගලා යත්, ඔවුන් අවුරන්තව විශී ඇති යමෙක් සමච්ච වේ නම්,
740. හෙතෙම අච්චත් යැ, හෙතෙම ධර්මස්ථ යැ, හෙතෙම දක්ඛ යැ, හෙතෙම විචක්ඛණ යැ, හෙතෙම (ගෘහරතියෙන්) රමණය කරන්නේ නමුදු ධර්මයෙන් යුත් කාන්තයක් මැ කරන්නේ යි.
741. වැලිත් (ඓතිකාචයෙන්) යුක්ත වූ (පාරත්‍රිකාච රහිත බැවින්) නිරථක වූ කාන්තය නො කර යි, අප්‍රමාද (සමාතිමත්) වූ නුවණැත්තේ 'එය නො කටයුතු යැ යි දැනා හරන්නේ යි.
742. අච්චසංහිත වූ යම් කාන්තයෙකුත් වේ ද අධිකුශලධර්මයක වූ යම් රතියකුත් වේ ද එය සමාදන් වැ (මැනැවින් ගෙන) පවත්නේ යැ, එකන්තෙන් ඒ උතුම් රතිය යි.
743. යමෙක් කුදුමහත් උපායයන් ගෙන් අත්සතු දෑ දිනනු කැමැති වේ ද හෙතෙම (අනුත්) නසා, පෙළා නොහොත් ශෝක කරවා සැහැසි කමින් අත්සතු දෑ වොලොගති (පැහැරගනී).
744. යමයේ (කයින් නුවණින්) සවි ඇති වළුවෙක් ඇණයෙන් කොටමත් (දවයෙහි සිටි) ඇණය බැහැර කෙරේ නම් එපරිද්දෙන් සමත් මහණ තෙම ඉදුරන් කරණ කොට ගෙන මැ ඉදුරන් බැහැර කෙරේ.

745. සඤ්චිතං සමාධිං ච සත්ථං පඤ්ඤාඤ්ච¹ භාවිතං,
පඤ්ච පඤ්චගි භන්තිහං අනිසො ගාති වුභමණො.
746. සො අත්ථා සො ධම්මවෙසා කන්ති වාකායාසුසාසනිං,
සබ්බෙන සබ්බං බුද්ධස්ස සො තරො සුඛමෙධන්ති.

ඉත්ථං සුදං අංගමා පරාසරිසො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සංඝාසනිකානුකූලාථා.

20. 1. 3

747. විරරතං චතාතාපි ධම්මං අනුච්චිත්තං,
සමං චිත්තස්ස තාලත්ථං පුච්ඡං සමණවුභමණො.
748. කො සො පාරඛගතො ලොකෙ කො පතො අමතොගධං,
කස්ස ධම්මං පටිච්ඡාමි පරමත්ථවිජානනං.
749. අනොච්චිකගතො අසි² මචේත්ථ සසමාමිසං,
බඤ්ඤා³ මහිඤ්ඤාපාසෙන වෙපචිත්තාසුරො ගථා.
750. අඤ්ඤාමි⁴ නං න බුද්ධාමි අසමා සොකපරිඤ්චා,
කො මෙ බන්ධං බුද්ධාමි ලොකෙ සමෙබ්බාධං වෙදසිස්සති.
751. සමණං වුභමණං වා කං අදිසතං පභව්තුං,
කස්ස ධම්මං පටිච්ඡාමි ජරාමච්චුපවාහනං.
752. විචිකිත්ථාකඛාගපිතං⁵ සාරඛබලසඤ්ඤානං,
කොධපාතතමනත්ථං අභිජ්ජාපපදරණං.⁶
753. තණ්හාධත්තසමුට්ඨානං ඤේ ච පනතරසාසුතං,
පස්ස ඕරසිකං බාලං⁷ හෙත්තිහං යදි තිට්ඨති.
754. අනුදිට්ඨිතං අපභානං සබ්බපපරතෙජ්ජිතං,⁸
තෙන විඤ්ඤා පච්චෙධාමි පතං'ච මාලුතෙරිතං.
755. අජ්ඣතතං මෙ සමුට්ඨාග ඛපං පච්චති මාමකං,⁹
ජථස්සාගතති කායො යත්ථ සරති සබ්බද.
756. තං න පස්සාමි තෙතිත්ථං යො මෙතං සලලුච්චිතරො,
තාතාරජේහ සතේන තාඤ්ඤාන විචිකිත්ථිතං.

1. සතිපඤ්ඤාමි - PTS 2. අසි - PTS. 3. බන්ධා - ට
4. අඤ්ඤාමි - PTS. 5. විචිකිත්ථාකඛාගපිතං - ට 6. අභිජ්ජාපපදරණං - PTS.
7. බාලං - සා, PTS. 8. සරතෙජ්ජිතං - PTS. 9. පාපකං - සා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

745. ශ්‍රද්ධාවන් විශ්ඤාණ සමාධියන් සමාධියන් ප්‍රඥාවන් වඩන්නා වූ (බාහිත පාපි) බ්‍රාහ්මණ තෙම පසිදුරන්ගෙන් පසිදුරන් නසා තිදුක් වූ (නිවනට) යේ.

746. හෙතෙම තමනට වැඩ ඇත්තේ යැ, හෙතෙම වුදුන්ගේ අවවාද වාක්‍යය සිගල්ලෙන් සිගල්ල කොට (පිළිපැද) ධර්මයෙහි සිටියේ යැ, එ (උතුම්) පුරුෂ තෙම (නිවන් සුව) වඩා' යි.

මෙසේ ආයුෂ්මත් 'පාරාසරිය' සථවිරයන් වහන්සේ ...

පාරාසරිය සථවිරගාථා යි.

20. 1. 8

747. දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි විශ්ඤාණ ඇත්තෙමි විමොක්‍ෂධර්මය සොයන්-තෙමි, මහණ බමුණන් විවාරන්නෙමි විනාශයෙන් ව්‍යුපයමය වූ ආයාතීධර්මය නො ලදිමි.

748. යමෙක් ලොවැ පරතෙරට ගියේ නම් හේ කවරේ ද? කවරෙක් නිළාණ නැමැති ප්‍රතිෂ්ඨාවට පැමිණියේ ද? කවරක්හුගේ පරමාපීච බොධන ධර්මය පිළිගනිමි ද?

749. බිලිය ගිලි මසකු මෙන් ඇතුලත (හෘදයයෙහි) වඩකතයෙක් වීම. මහෙත්‍යු (ශක්‍ර) පායයෙන් 'චේපවිතති' අසුරයා මෙන් (මම) කෙලපායාගෙන් බැදුණෙමි.

750. (මම) එය (කෙලපායාගය) අදිමි. (එතෙකුදු වත්) මේ ශොකපරි-දෙවයෙන් නො මිදෙමි. ලෝකයෙහි කවරෙක් බකිතය මුදමින් මට විමොක්‍ෂමාගීය ප්‍රකාශ කරන්නේ ද?

751. කෙලෙසුන් නසන්නා වූ දහම් දෙසන කවර මහණකු හෝ බමුණකු හෝ පිණිස්නෙමි (ගිවිස්නෙමි) ද, ජරාමරණ උල්පවා ගරනා වූ කවරකුගේ දහම් පිණිස්නෙමි ද?

752. විචිතිවර්ජයෙන් හා සාකයෙන් ගෙතුණු (කරණොත්තරීය කරණ ලක්‍ෂණ) සාරමනබලයෙන් මොනවට බඳනාලද ක්‍රොධයට පැමිණී සිත් විසින් දැඩි වූ ප්‍රාචීනා නැමැති විදුරණය ඇති,

753. තාමණා නැමැති දුන්නෙන් නැගෙන්නා වූ, (විංශද්විංශක සතකායදූෂටි දශවිංශක මිථ්‍යාදූෂටි විසින්) තිසක් පමණ වූ දූෂටි-ශල්‍යය ලය දැඩි වූ පලාගෙන ලයෙහි මැ සිටී. (එය) බලව.

754. සෙසු දූෂටීන්ගේ අප්‍රගාණ කාරණය වූ මිථ්‍යා විතකී විසින් අන්‍යයන් උත්තාගවත් කරනලද්ද වූ (ගම් සතකායදූෂටිශල්‍යයෙක් ඇද්ද) එයින් විදුනාලද්දෙමි පවතින් සොලවනලද පත්‍රයක් මෙන් අතිශයින් වෙවුලුමි.

755. සවාදුරුමි සපායිතතනය මාගේ ආත්මභාවයෙහි නැගී මා සතු ආත්මභාවය යුහු වූ දවසි, හේ යම් තැනෙක උපන්නේ නම් එහි හැම කල්හි හැසිරේ (පවතී).

756. යමෙක් එමණීශල්‍යකායෙන් හෝ සැතින් හෝ අන්‍ය මනත්‍රාගදය-කින් හෝ පිළිගම් නො කළහැකි මාගේ ඒ ශල්‍යය උද්‍රෝ නම් ඒ සැත් වෙදහු නො දක්මි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

757. කො මෙ අසනො අවිඤා සල්ලමිබ්බන්තරපක්ඛං,
අභිංසං සබ්බගතතාති සල්ලං මෙ උභිජිත්තති.
758. ධම්මස්සාති හි සො සෙවොති විසදෙසස්සාචාභනො,
ගම්හිරෙ පතිතස්ස මෙ ඵලං පාඤ්ඤං ච¹ දස්සතෙ.
759. රහදො'හමසමි ඕගාලොහා අභාරිතරජමනිකො,²
මායාඋසුගසාරමා³ විනම්භිමපත්ථෙව.
760. උභිච්චමෙසථතිතං සඤ්ඤාජනවිලාභකං,
මාභා වහන්ති දුඤ්ඤිං⁴ සබ්බපා පාගතිස්සිතා.
761. සවිතති සබ්බසි සොතා ලතා උභිජිජ්ජ තිච්ඡති,
තෙ සොතෙ කො නිවාරොග්ග තං ලතං කො හි ජෙව්ජති.
762. වෙලං කරොථ හදුනෙත සොතානං සන්තිමාරණං,
මා තෙ මනොමයො සොතො රුක්ඛං'ව සහසා ලුච්චි.
763. ඵලං මෙ හගජාතස්ස අපාරා පාරමෙසනො,
තාඤ්ඤා පඤ්ඤාච්ඡිධො සත්ථා ඉසිසබ්බතිසෙවිතො.
764. සොපාණං සුකතං සුභං ධම්මසාරමං දලං,⁵
පාදාසි චුක්ඛමාසස්ස 'මා හාසි'ති ච අබ්බුච්චි.⁶
765. සතිපට්ඨානපාසාදං අරුක්ඛ පට්ඨවෙකිකං,
ගං තං පුබ්බෙ අමඤ්ඤාදිස්සං සක්ඛායාතිරතං පජං.
766. යද ච මහමද්දකිං නාචාය අභිරුහනං,
අනභිච්චාය අනතානං තිත්ථමද්දකිඤ්ඤිතමං.
767. සල්ලං අත්තසම්මුච්චානං හවනෙත්තිපභාවිතං,⁷
ඵනෙසං අපච්චතාය දෙසෙසි මහමුත්තමං.
768. දිසරත්තානුසයං විරරත්තමභිධිතං,⁸
බුද්ධො මෙ පානුද්ධි ගත්ථං⁹ විසදෙසස්සාචාභනො'ති.

ඉත්ථං සුදං අයස්මා තෙලකාති පඨරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

තෙලකාතිපඨරගාථා.

1. පාඤ්ඤි - සා, PTS. 2. අභාරිතරජමනික - PTS.
3. මායාඋසුගසාරමා - PTS. 4. භුද්ධිං - ප. 5. දලං - PTS
6. මුච්චි - PTS. 7. හවනෙත්තිපභාවිතං - සිමු. 1, 2.
8. විරරත්තපභාවිතං - PTS. 9. ගතං - PTS.

757. කචරෙක්සුන් නැති වූ වන රහිත වූ කිසි අවයවයක් නොපෙළුමින් මාගේ හෘදය ඇසිරි කොට ඇති (දූෂිත-කෙලය) ශල්‍යය උදුරන්නේ ද?
758. (ගමෙක්) ගැඹුරෙහි වැටුණු මට තිථිංක ස්ථලයක් මාගේ හස්තයන් ඇරැවී නම් බමුණෙකුගේ විෂදේශයන් සිදුනා වූ හෙතෙම ශ්‍රේෂ්ඨ යි.
759. මම ඉවත් කළ නොහැකි වූ රාගාදි රජස් මැටි ඇති මායා උසුයා, සාරමන, පිනමිඳු යන මොවුන් පැතිර ඇති ජලාශයකැ හිඳුණෙමි වෙමි.
760. ඔහුගේ නැමැති මේඝගජිනා ඇති සංගෝචන නැමැති වලාහක ඇති රාගනිශ්ශ්‍රිත සංකලා නැමැති ප්‍රවාහයෝ මිහදිවූ මා අපාය නැමැති සමුද්‍රයට ගෙනගත්.
761. තෘෂණාදි ශ්‍රෝතස්ස රූපාරම්මණාදි සියලු තැන්හි ගලා යෙත්. තෘෂණාලතාව හැප්සා සිටී, ඒ ශ්‍රෝතස්ස කචරෙක් වලහන්නේ ද? ඒ ලතාව කචරෙක් සිදුරන්නේ ද?
762. වහන්ස! ශ්‍රෝතස්ස අවුරන හෙයක් (වේල්ලක්) කරවූ, තොපගේ මනෝමය ශ්‍රෝතස රැකක් මෙන් (තොප) ලාභෙලා නොසිදිවා (නොහෙලාවා:)
763. මෙසේ හටගත් බිය ඇත්තා වූ මේතෙරින් (සසරින්) එතෙර (නිවන) සොයන්නා වූ මට අරක්කක වූ සංඝිකමුහයා විසින් සෙවුනා ලද, ප්‍රඥ නැමැති අයුධ ඇති ශාක්‍යාන් වහන්සේ,
764. මොනවට කරනලද ශුඛ වූ බමුණාරම්ය වූ දුඃච සංපාදනයක් දුන්න, (දිගෙහි) පාවී යන්නා වූ මට 'නහමක් බව' යි ද වදාලන.
765. සිව්වත් පහයට නැගූ ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කෙළෙමි. සත්‍යායයෙහි ඇලුණු යම් ඒ ප්‍රජාවක් පෙර (අඤ්ඤා බැවින් සාරකයෙන්) සිතූයෙමි නම්,
766. (ඒ මම) වැළිපු යම් කලෙකැ නැවට නැගෙන මග දුටුයෙමි නම්, එකල්හි ආත්මයෙහි නොසිටි උත්තාංග වූ තිථිංක දිවිමි.
767. කෙලය ශල්‍යය සන්තානයෙහි නැඟුණේ යැ, හවිතෘෂණාව විසින් පහළ කරනලද්දේ යැ, මොවුන්ගේ නොපැවැත්ම පිණිස උතුම් මග (ශාක්‍යාන් වහන්සේ) දෙසුන.
768. කෙලයවිෂදේශයන් සිදුනා සඵල නෙම දිගුකලක් අනුශය වූ පැවැති; බොහෝ කලක් සන්තානාරාධ වූ සිටි, මාගේ (අභිධ්‍යාන-කායග්‍රන්ථ) ග්‍රන්ථය පහ කෙළේ යි.

මෙසේ අයුෂ්මත් තෙලකානි ස්ථවිරයන් වහන්සේ ...

තෙලකානි ස්ථවිරගාථා යි.

20. 1. 4

769. පසා විතතකතං¹ බිම්බං අරුකායං සමුසිසිතං,
අංකුරං බහුසබ්බසං යසා නති ධුමං සිති.
770. පසා විතතකතං¹ රූපං මණිනු කුණ්ඩලෙන ව,
අට්ඨං තවෙන² ඔනඤ්ඤං සහ වජෙහි සොහති.
771. අලතතකකතා පාදා මුඛං චුණ්ණකමිකිතං,
අලං බාලසා මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
772. අට්ඨපාදකතා³ කෙසා නෙතතා අඤ්ඤාමිකිතා,
අලං බාලසා මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
773. අඤ්ඤානිව නවා විතතා පුතිකායො අලබ්බකතො,
අලං බාලසා මොහාය නො ව පාරගවෙසිනො.
774. ඔදග්ගි මගවො පාසං නාසද වාගුරං⁴ මගො,
භුක්ඛා නිවාපං ගච්ඡාමි කාතුකො මගබ්බකො.
775. ජිනො පාසො⁵ මගවසා නාසද වාගුරං⁴ මගො,
භුක්ඛා නිවාපං ගච්ඡාමි සොචනො මගලුඤ්ඤො.
776. පසාමි ලොකෙ සධනෙ මහසාසො
ලභ්භාන විතතං න දදන්ති මොහා,
ලුභ්භා⁶ ධනං සන්තිවසං කරොන්ති
තිශෙසා ව කාමෙ අභිපජ්ජන්ති.
777. රාජා පසාසා පඨමං විජෙතා,
සසාගරන්තං මහිමාවසනො,
ඔරං සමුදාසා අතිත්තරූපො
පාරං සමුදාසා⁷ පි පජ්ජෙතං.
778. රාජා ව අඤ්ඤා ව බහු මහසාසා
අවිතතණ්ණා මරණං උපෙතති,
උභොව හුක්ඛාන ජහන්ති දෙහං
කාමෙහි ලොකමහි න හති තිත්ති.
779. කතුකං නං ඤාති පකිරිත කෙසෙ
අසො වතා නො අමාරාති වාහු,
වජෙහි නං පාරාතං නිහරිතා
විතං සමොධාය තතො බහන්ති.
780. සො භයාති සුලෙහි තුජ්ජමානො
ඵකෙහි වජෙහි පසාය හොගෙ,
න මගමානසා හවන්ති තාණා
ඤාති ව මතා අට්ඨා සහායා.
781. දායාදකා තසා ධනං ගරන්ති
සතොතා පන ගච්ඡති යෙන කම්මං,
න මගමානං ධනමිකෙති කිඤ්ඤි
සුභතා ව දාරා ව ධනං උ රට්ඨා.

1. විතතිකතං - සිමු. 1, 2 ප. 2. අට්ඨකවෙන - PTS.

3. අට්ඨපාදකතා - සා, PTS. 4. වාගුරං - සා, PTS.

5. ජිනපාසො - සා, PTS. 6. ලුභ්භා - සා.

20. 1 4

769. යම් ගර්භස්ත්‍රයේ බ්‍රෑම (තිත්‍ය) ස්වභාවයක් නැද්ද, වණ වූ ඇටසාකීර්ල විසින් හුවනලද්ද වූ, හිලන් වූ, බාල ජනයන් විසින් නොයෙක් අයුරින් සංකල්පනය කටයුතු වූ, විසිතුරු කරනලද්ද වූ ඒ සිරුර බලව.
770. යමන් වෙළෙඳලද (තුන්සියක්) ඇට ඇති, මිණියෙනුදු කෙසෙ-
ලීනු ද විසිතුරු කරනලද රූපය බලව, වසත්‍ර සහිත වැ මැ හොසි.
771. ලාරසින් රදනාලද පාදයෝ, සුවද සුන්තෙන් තවරනලද මුව,
බාලයා ගේ සමමොහයට පමණැ, පාරගවෙහිනු ගේ මොහයට නො ද
පමණි.
772. කියවුවැල් ද අඳුන් ඇඳි හෙත් ද බාලයාගේ මොහයට පමණැ,
පාරගවෙහිනු ගේ මොහයට නො ද පමණි.
773. සිතියම් කළ අළුත් අඳුන් කොපුවක් මෙන් සරසනලද කුණුකය
බාලයාගේ මොහයට පමණැ, පාරගවෙහිනුගේ මොහයට නො ද
පමණි.
774. මුවවැදි තෙම මලපුඩුව දමාලී යැ, මුවා පායය නො පැහැසි
(නො ගැටී) යැ, මුවවැද්ද හබද්දී (ඇසි) ගොදුරු කා යමහ
775. මුවවැද්දගේ මලපුඩුව සිදුණේ යැ, මුවා පායය නො පැහැසි යැ,
මුවවැද්ද සොව්ද්දී (ඇසි) ගොදුරු කා යමහ.
776. ලෝකයෙහි ධනවත් මිනිසුන් දක්මි, ඔහු ධනය ලැබූ මොහ
හේතුමින් නො දෙත්, ලුබ්ධයෝ ධනය රැස් කෙරෙත්, මතුයෙහි
බෙහෙවින් මැ කාමයන් ප්‍රාප්තා කෙරෙත්.
777. රජ තෙම බලාත්කාරයෙන් පාපිවිත දිනාගෙන සසුරු හිමි කොට
ඇති පොළොවැ රජය කරන්නේ මුහුදින් මෙතෙරට නො තිත්
සැහැමි ඇතියා වැ මුහුදින් එතෙර ද ප්‍රාප්තා කරන්නේ යි
778. රජ තෙමේ ද අතින් බොහෝ මිනිස්සු ද නො පහ වූ තෘෂ්ණා
ඇති වැ මරණයට පැමිණෙත්, නුපුන් මහදෙළ මැ ඇති වැ සිරුර
හැරැදමත්, ලෝකයෙහි කාම හේතුමින් තෘප්තියක් නැත් මැ යි.
779. ඥාතිනු කෙහෙමලු විසුරුවාගෙන ඔහු ගැන හඬත්, 'අහෝ
එකත්තෙන් අප නැයෝ අමර වෙත්ව'යි ද කියත්, ඉක්මිති කසින්
පොරෝනාලද ඔහු ගෙන ගොස් සැය නඟා දවත්.
780. හෙතෙම හොහයන් හැරැ එක්වතින් යුතු වැ හුලින් පෙළනු
ලැබෙමින් දවෙසි, මැරෙන්නනුට ඥාතිනු ද මිත්‍රයෝ ද නොහොත්
සහායකයෝ ද අරක්‍ෂක නො වෙත්.
781. දයාදයෝ ඔහුගේ ධනය ගෙන ගෙත්. සත්ති තෙම කමානු-
රූපවැ යේ, අබුදරුමෝ යැ ධනය යැ රට යැ යන කිසිවක්
මැරෙන්නනු අනු වැ නො ඒ.

782. න දිසමාසුං ලභතෙ ධනෙන
න චා'පි විතෙතන ජරං විහන්ති,
අපාං හි නං¹ ජිමිතමාසු ධිරා
අසංසාදං විපාරිණාමධම්මං.
783. අභිඤ්ඤා දුට්ඨං ච චුසන්ති එසං
බාලො ච ධිරො ච තථෙව චුට්ඨො,
බාලො හි බාලා වධිතො'ව සෙති
ධිරො ච නො වෙධති එසංචුට්ඨො.
784. තස්මා හි පඤ්ඤා'ව ධනෙන සෙය්‍යා²
යාය වොසානම්ඛාබ්ගච්ඡති,
අභිඤ්ඤාසිතතතා³ හි භවාහමෙසු,
පාපාති කම්මාති කරොති⁴ මොහා.
785. උපෙති ගබ්භඤ්ඤා පරඤ්ඤා ලොකං
සංසාරමාපජ්ජ පරම්පරාය,
තස්සපාඤ්ඤා අභිඤ්ඤානෙනා
උපෙති ගබ්භඤ්ඤා පරඤ්ඤා ලොකං.
786. වොරො යථා සන්තිමුඛෙ ගතිතො
සකම්මුතා හඤ්ඤාති පාපධම්මො,
එවං පජ්ජ පච්චි⁵ පරමිති ලොකෙ
සකම්මුතා හඤ්ඤාති පාපධම්මො.⁶
787. කාමා හි චිත්‍රා මධුරා මිනෝරමා
විරූපරූපෙන මිථෙතති විතතං,
ආදිනචං කාමභුණ්ණෙසු දිසා
තස්මා අහං පබ්බජිතො'මි රාජ.
788. දුමපථලානිව පතන්ති මානවා
දහරා ච චුඬා ච සරිරහෙදා,
එතම්පි දිසා පබ්බජිතො'මි රාජ
අපණ්ණකං සාමඤ්ඤමෙව සෙය්‍යො.
789. සඬායාහං පබ්බජිතො උපෙතො ජිනසාසනෙ,
අවඤ්ඤා මයං පබ්බජ්ජා අහණො භුඤ්ජාමි භොජනං.
790. කාමෙ ආදිතතතො දිසා ජාතරූපාති සන්ධනො,
ගබ්භවොක්කන්තිතො දුක්ඛං තිරසෙසු මහබ්භයං.
791. එතමාදිනචං ඤාතො සංවෙගං අලහිං තදා,
සො'හං විද්ධො තදා සතොතා සම්පතොතා ආසවකකයං.
792. පරිවිණ්ණණො මයා සන්ධා කතං බුද්ධස්ස සාසනං
ඕභිතො ගරුකො භාරො භවිතෙතති සමුහතා.
793. යස්සන්ධාය පබ්බජිතො අගාරස්මානගාරියං
සො මෙ අන්තො අනුපතෙතා සබ්බසංයොජනකකයො'ති.
ඉන්ධං සුදං ආයස්මා රට්ඨිපාලො ථෙරො ගාථායො අගාසිත්වා'ති.
රට්ඨිපාලධෙවරගාථා.

1. අපාසානි නං - සයා, PTS 2. සෙය්‍යො - PTS.
3. අභිඤ්ඤාසිතතා - සයා, PTS. 4. කප්පානි - PTS.
5. පෙච්චි - සිමු. 1, 2. PTS. 6. පාපධම්මො - PTS

782. ධන සේතුච්ඡන් දිසානුම නො ලැබෙයි. හෙය්න සේතුච්ඡන් ජරාව නො නැසෙයි, 'ජීවිතය අලා යැ, අශාසිත යැ, විපරිණාම ස්වභාව ඇත්තේ යැ'යි ප්‍රාශ්‍යයෝ කිහු මැ යි.
783. ධනච්ඡන්ද ද දිශිත්ථෝ ද පහස පහසින් (සපයීය ලැබෙන්,) නුවණ මද වූයේ ද නුවණැත්තේ ද එසේ මැ පැහැසුණේ (සපයී ලද්දේ) වෙයි, බාල තෙම බාල බැවින් පෙළුණේ මැ හො වී. පහසින් පැහැසුණු නුවණැත්තේ මැ නො සැලේ.
784. එහෙයින් මැ යමෙකින් මෙලොවැ කෙළවරට යේ නම් ඒ ප්‍රශ්න මැ ධනයට වඩා ශ්‍රෙෂ්ඨ යැ, නිශ්චාවට නො පැමිණියේ කුදුමග හවයන්හි මෝහ සේතුච්ඡන් පවිකම් කෙරේ.
785. පුතපුතා සසරට පැමිණ ගැබ්වත් පරලොවටත් එළැබෙයි, ඔහුගේ පාපක්‍රියා හදහන මදනුවණැත්තේ ද ගැබ්වත් පරලොවටත් එළැබේ.
786. ලාමකගති ඇති සොර තෙම සක්ඛුට්ඨයෙහි (උමංඛිදුමෙහි) දී බැඳූ ගන්තාලද්දේ සියකැමිත් යම්සේ පෙළුනුලැබේ ද එසේ මැ පාපධම් ඇති පුජාව පරලොවට පැමිණ සාකික කමය විසින් පෙළුනුලබ.
787. තරපතිය, යම්හෙයෙකින් කාමයෝ විසිතුරු ද මිශිරි ද මහරම් ද විවිධරූප ස්වභාවයෙන් සිත් අලලත් ද, එහෙයින් මැ මම කාම-ගුණයෙහි ආදිනව දැකූ පැවිදි වූයෙමි.
788. තරුණ වූ ද මහලු වූ ද මිනිස්සු ශරීරහෙද හෙයින් දුමඵලයන් (ගස්ගෙහි) මෙන් ඇද වැටෙත්, මහරජ තෙල කරුණ ද දැකූ පැවිදි වීම, නිවැරදි ශ්‍රමණභාවය මැ උත්තරීතර යි.
789. මම සැදූහැයෙන් පැවිදි වීම, ශාස්තෘශාසනයෙහි පිළිවෙතට එළැඹියෙමි, මා ගේ පැවිද්ද නො වද යැ, ණය නැත්තෙමි අහර වලදමි.
790. කාමයන් ඇවිලගත්තවුන් ලෙසින්, ස්වණ්විකාතීන් ආයුධයන් ලෙසින් දැකූ ගඬාවක්‍රාන්තියෙහි පටන් දුක් යැ, තිරයෙහි මහත් හය යැ යන,
791. තෙල ආදිනව දැකූ එදු සංවේගය ලදිමි, මම එදු (හිඟිකල්හි රාගාදිලාශයෙන්) විදුනාලද්දෙමි මැ ආසුම්ඤ්ඤාව පැමිණියෙමි.
792. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ, බුදුන්ගේ අවවාදය කරනලදි, ගුරුබර බහා තබනලද්දේ යැ, තෘෂණාව උද්ගතලදු.
793. යම් අථීයක් සඳහා හිඟිගෙන් නික්ම පැවිද්දට පැමිණියෙමි ද සියලු සංයෝජනයන් ඤාය කිරීම වූ ඒ අථීය මා විසින් ලබන-ලද්දේ යි.

මෙසේ ආයුෂ්මත් රට්ඨපාල ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහයි.

රට්ඨපාල ස්ථවිරගාථා යි.

20. 1. 5

794. රූපං දිඤ්චා සති මුට්ඨා පිඨං නිමිත්තං¹ මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජේඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
795. තස්ස චක්ඛිනති වෙදනා අනෙකා රූපසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විග්ගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
796. සග්ගං සුඤ්චා සති මුට්ඨා පිඨං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජේඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
797. තස්ස චක්ඛිනති වෙදනා අනෙකා සග්ගසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විග්ගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
798. ගඤ්චං ඝණ්චා සති මුට්ඨා පිඨං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජේඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
799. තස්ස චක්ඛිනති වෙදනා අනෙකා ගඤ්චසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විග්ගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
800. රසං භොජිතා සති මුට්ඨා පිඨං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජේඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
801. තස්ස චක්ඛිනති වෙදනා අනෙකා රසසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විග්ගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
802. ඵස්සං ඵුස්සං සති මුට්ඨා පිඨං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජේඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
803. තස්ස චක්ඛිනති වෙදනා අනෙකා ඵස්සසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විග්ගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
804. ඛම්මං ඤාති සති මුට්ඨා පිඨං නිමිත්තං මනසිකරොතො,
සාරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච අජේඤ්ඤාසං² නිට්ඨති.
805. තස්ස චක්ඛිනති වෙදනා අනෙකා ඛම්මසමභවා,
අභිජ්ඣා ච විග්ගෙසා ච විතතමස්සුපහඤ්ඤති,
ඵම්මාචිනතො දුක්ඛං ආරා නිබ්බානං³ වුච්චති.
806. න සො රජ්ජති රූපෙසු රූපං දිඤ්චා පඨිස්සතො,
විරත්තවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජේඤ්ඤාසං⁴ නිට්ඨති.
807. යථාස්ස පස්සතො රූපං සෙවතො වා⁵ වෙදනං,
බ්බති නොපථිති ඵම්මං සො වරති සතො,
ඵම්මං අපචිනතො දුක්ඛං සතතිකෙ නිබ්බානං³ වුච්චති.

1. පිඨතිමිත්තං - PTS, සං. 2. අජේඤ්ඤාසං - සං, PTS 3. නිබ්බානං - ට. PTS
නාජේඤ්ඤාසං - සං, PTS.

20. 1. 5

794. රූපය දැකූ ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තහුගේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත් ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
795. ඔහු ගේ නොයෙක් වේදනාවෝ රූපයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ, මෙසේ දුක් රැස් කරත්තහුට නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
796. ශබ්දය අසා ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තහුගේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත් ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
797. ඔහුගේ නොයෙක් වේදනාවෝ ශබ්දරමමණයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ, මෙසේ දුක් රැස් කරත්තහුට නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
798. ගඤානාණය කොට ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තහුගේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත් ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
799. ඔහුගේ නොයෙක් වේදනාවෝ ගඤාරමමණයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ, මෙසේ දුක් රැස් කරත්තහු ගේ නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
800. රසය අනුභව කොට ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තහුගේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත් ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
801. ඔහු ගේ නොයෙක් වේදනාවෝ රසාරමමණයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ. මෙසේ දුක් රැස් කරත්තහුගේ නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
802. ස්පර්ශය විදි ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තහුගේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
803. ඔහුගේ නොයෙක් වේදනාවෝ ස්පර්ශාරමමණයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ, මෙසේ දුක් රැස් කරත්තහුගේ නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
804. ධර්මාරමමණය දැකූ ශූභ නිමිති මෙහෙති කරත්තහුගේ සිහි මූලා වෙයි, රාග සිත් ඇත්තේ එය විදී, යළි එහි වැදගෙන සිටී.
805. ඔහුගේ නොයෙක් වේදනාවෝ ධර්මාරමමණයෙන් හටගත්තාහු වැඩෙත්, අභිධ්‍යාවත් ව්‍යාපාදයත් විසින් ඔහුගේ සිත පෙළනුලැබේ, මෙසේ දුක් රැස් කරත්තහුට නිවන දුර යා යි කියනුලැබේ.
806. යමෙක් රූ අරමුණ දැකූ එහි සිහි ඇත්තේ වේද, හෙතෙම රූපයෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රස විදී, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
807. යමෙක් රූපය දක්නා වූ ද (එය අරමුණු කොට උපත්) වේදනාව කෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ක්‍ෂය වේද රැස් නො වේද. හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරත්තහුට නිවන ලග යා යි කියනුලැබේ.

808. න සො රජ්ජති සද්දෙසු සද්දං සුඛං පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙකිංසා¹ තිට්ඨති.
809. යථාස්ස සුඤ්ඤො සද්දං සෙවිතො වෘ'පි වෙදනං,
බ්බති නොපවිගති එවං සො චරති සතො,
එවං අපවිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ තිබ්බංතං² වුව්චති.
810. න සො රජ්ජති ගනෙසු ගනිං ඤාතිං පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙකිංසා¹ තිට්ඨති.
811. යථාස්ස ඤාතො ගනිං සෙවිතො වෘ'පි වෙදනං,
බ්බති නොපවිගති එවං සො චරති සතො,
එවං අපවිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ තිබ්බංතං² වුව්චති.
812. න සො රජ්ජති රසෙසු රසං භොකිං³ පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙකිංසා¹ තිට්ඨති.
813. යථාස්ස සාතො රසං සෙවිතො වෘ'පි වෙදනං,
බ්බති නොපවිගති එවං සො චරති සතො,
එවං අපවිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ තිබ්බංතං² වුව්චති.
814. න සො රජ්ජති එසෙසු එසං චුස්ස පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙකිංසා¹ තිට්ඨති.
815. යථාස්ස චුසතො එසං සෙවිතො වෘ'පි වෙදනං,
බ්බති නොපවිගති එවං සො චරති සති,
එවං අපවිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ තිබ්බංතං² වුව්චති.
816. නසො රජ්ජති ධම්මෙසු ධම්මං ඤාතිං පතිස්සතො,
විරතතවිතොතො වෙදෙති තං ච නාජෙකිංසා තිට්ඨති.
817. යථාස්ස විජාතො ධම්මං සෙවිතො වෘ'පි වෙදනං,
බ්බති නොපවිගති එවං සො චරති සතො,
එවං අපවිතතො දුක්ඛං සන්තිකෙ තිබ්බංතං² වුව්චති.

ඉත්ථං සුදං අංගමා මාලුඛකාසුතො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මාලුඛකාසුතතථෙරගාථා.

808. යමෙක් ශබ්දය අසා එහි සිහි ඇත්තේ වේද, හෙතෙම ශබ්දයෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රහ විදී, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
809. යමෙක් ශබ්දය ශ්‍රවණය කරන්නා වූ ද වේදනාව හෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ඝෂය වේ නම් රැස් නො වේ නම්, හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරන්නහුට නිවන ලග යැ යි කියනුලැබේ.
810. යමෙක් ගකුංඝ්‍රාණය කොට එහි සිහි ඇත්තේ වේද, හෙතෙම ගකුංඝ්‍රමමාණයෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රහ විදී, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
811. යමෙක් ගකුංඝ්‍රාණය කරන්නා වූ ද වේදනාව හෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ඝෂය වේ නම් රැස් නො වේ නම්, හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරන්නහු ගේ නිවන ලග යැ යි කියනුලැබේ.
812. යමෙක් රසානුභවය කොට එහි සිහි ඇත්තේ වේද, හෙතෙම රසයෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රහ විදී, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
813. යමෙක් රසාස්වාදය කරන්නා වූ ද වේදනාව හෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ඝෂය වේ නම් රැස් නො වේ නම්, හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරන්නහුට නිවන ලග යැ යි කියනුලැබේ.
814. යමෙක් පහස විද එහි සිහි ඇත්තේ වේද, හෙතෙම සපයා-ලම්බනයෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රහ විදී, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
815. යමෙක් පහස විදනා වූ ද වේදනාව හෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ඝෂය වේ රැස් නො වේ නම්, හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරන්නහුට නිවන ලග යැ යි කියනුලැබේ.
816. යමෙක් දහම්අරමුණ පසක් කොට එහි සිහි ඇත්තේ වේද, හෙතෙම දහම්අරමුණෙහි නො ඇලෙයි, විරාග සිත් ඇත්තේ අරමුණු රහ විදී, එතෙකුදු වුවත් එහි වැදගෙන නො සිටී.
817. යමෙක් දහම්අරමුණ පසක් කරන්නා වූ ද වේදනාව හෙවුනා වූ ද ඔහුගේ කෙලෙස් ඝෂය වේ නම් රැස් නො වේ නම්, හෙතෙම එසේ සිහි ඇති වූ වෙසේ, මෙසේ දුක් පහ කරන්නහුට නිවන ලග යැ යි කියනුලැබේ යි.

මෙසේ අයුමත් මාලුඛකාපුත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ගාමා වදාලන යි.

මාලුඛකාපුත්ත සථවිරගාමා යි.

20. 1. 6

818. පරිපුණ්ණකායො සුරුචි සුජානො වාරුදසානො,
සුවණ්ණවණ්ණොසි භගවා සුසුක්කදුඨො¹ විරිගවා.
819. භරණා හි සුජානායො භවන්ති විශඤ්ජා:
සබ්බො තෙ තච කායසම්. මහාසුරිසලාකඛණා.
820. පසන්නතෙතො: සුමුඛො භුගමා උජ්ජ පතාපවා,
මජ්ඣෙක සමණසංඝස්ස ආදිවෙවා² ව විරොචසි.
821. කල්‍යාණදසානො හික්ඛු කඤ්චනසන්තිභත්තවො,
කිං තෙ සමණභාවෙන එවං උත්තමවණ්ණිනො.
822. රාජා අරහසි භවතුං චක්කවත්ති රථෙසභො,
චාතුරතො: විජ්ජාචි ජම්බුසණ්ඩස්ස³ ඉක්කරො.
823. ඛන්තිසා භොගා රාජානො⁴ අනුගන්තා භවන්ති ගෙ,
රාජාඛිරාජා⁵ මනුජ්ජෙතු රජං කාරෙහි ගොතම්.
824. රාජාහමසම් සෙල (සෙලාති භගවා) ඛම්මරාජා අනුත්තරො,
ඛම්මෙන චක්කං චතොමච චක්කං අපාතිචත්තිගං.
825. සම්බුද්ධො පටිජානාසි (ඉති සෙලො බ්‍රාහ්මණො)
ඛම්මරාජා අනුත්තරො,
ඛම්මෙන චක්කං චතොමච ඉති භාසසි⁶ ගොතම්.
826. කො භු සොහාපති භොතො සාවකො සජ්ඣ අනුගො,⁷
කො තෙ මං අනුචතෙති ඛම්මචක්කං පටිත්තිගං.
827. මගා පචත්තිගං චක්කං (සෙලාති භගවා) ඛම්මචක්කං අනුත්තරං,
සාරිපුතො: අනුචතෙති අනුජානො තථාගතං.
828. අභිඤ්ඤායං අභිඤ්ඤාතං භාවෙනබ්බං ව භාවිතං,
පහානබ්බං පටිතං මෙ තස්මා බුද්ධොසම් බ්‍රාහ්මණ.
829. විතයස්ස මසි කඛිං අභිමුච්චස්ස බ්‍රාහ්මණ,
දුලලහං දස්සනං භොති සම්බුද්ධානං අභිණ්ණසො.
830. යෙසං වෙ දුලලභො ලොකෙ පාතුභාවො අභිණ්ණසො,
සො'හං බ්‍රාහ්මණ සම්බුද්ධො⁸ සලලකතො: අනුත්තරො.
831. බ්‍රහ්මභූතො අතිතුලො මාරසෙනපමගුණො,
සබ්බාමිත්තෙ වසෙ කකා⁹ මොදුම් අකුතොගයො.

1. සුසුක්කදුඨොසි - මජ්ඣ., PTS. 2. ජම්බුසණ්ඩස්ස - සිමු, 1, 2.

3. සොපරාජානො - PTS 4 රාජාඛිරාජා - PTS. 5 සාසථ - සිමු 1, 2

6 සත්ථුරකවණො - PTS. 7 බුද්ධොසම් - PTS. 8 ඛම්මකො - PTS.

20. 1. 6

818. පිරිපුන්සිරුරු ඇත්තෙහි, මහා සිරුරුකැලුම් ඇත්තෙහි, අභි-
ජාතයෙහි, රම්ණී දෑකුම් ඇත්තෙහි, රත්වත් වෙහි, ගගවත්ති,
සුදෝසුදු දත්පෙළ ඇතියෙහි, විග්භී ඇත්තෙහි යා.
819. අභිජාතපුරාණයක්හුගේ යම් ලක්ෂණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඒ සියලු
මහාපුරාණලක්ෂණයෝ ඔබගේ සිරුරෙහි වෙත්.
820. පස්පෑ දිස්සා තෙත් ඇත්තෙහි, මහා මුඛ ඇතියෙහි, ආරෝහ-
පරිණාහගම්පත්තයෙහි, සෘජුගාත්‍ර ඇතියෙහි, ප්‍රතාපවත් වූයෙහි,
මහණගණ මෑද සුගතියා වෙත් බබළන්නෙහි යා.
821. කලණදෑකුම් ඇතියෙහි, කසුන් පැහැසිව ඇතියෙහි යා, මහණ,
මෙසේ උත්තමඤ්චරූප ඇති තොපට ශ්‍රමණභාවයෙන් කිමි?
822. මහාරජික වූ සිව්සයුරු හිමි කොට ඇති පොළොවට අභිපති වූ
කළ දික් විජය ඇති ජම්බුද්වීපයට ඊශ්වර වූ සක්විතිරජ වත්තට
සුදුස්සෙහි යා.
823. ගෝග ඇති ක්ෂත්‍රිය රජවරු තොපගේ අනුගාමිහු වෙත්,
ගෞතමය, රාජාධිරාජ වූ මහජේත්‍රයක් වූ රාජ්‍යය කරව.

වුද්භි:-

824. සේල! මම රජයෙමි. නිරුත්තර වූ ධර්මරාජ වූයෙමි දූතාමිත්
අණසක පවත්වමි, අණසක (අනෙකකු විසින්) පෙරළිය නො
හැක්කෙකි'යි.

සෙල බ්‍රාහ්මණ:-

825. 'නිරුත්තර ධර්මරාජන් වූ සම්බුද්ධියෙමි'යි ප්‍රතිඥා කරව, ගෞතමය,
දූතාමිත් අණසක පවත්වමි කියව.
826. හවන්හුගේ සෙන්පති කවරෙ යැ? ශ්‍රාවක වූ ශාය්නා අකිය ඇති
කවරෙක් තොප විසින් පවත්වනලද මේ දහම්සක අනුවර්තනය
කෙරේ ද?

වුද්භි:-

827. සේල! මා විසින් පවත්වනලද නිරුත්තර වූ ධර්මවක්‍රය තථාගත
අනුජාත වූ ශාරිපුත්‍ර තෙමේ අනුවර්තනය කෙරේ.
828. මා විසින් දතසුතු දූග දන්තාලද යැ, භාවිත කළ යුත්ත
භාවිත යා, ප්‍රභාතව්‍යය ප්‍රතිණ යා, එහෙයින් බමුණ! මම බුද්ධියෙමි,
829. බමුණ, මා කෙරෙහි සැක දුරුකරව, මා හදහව, සම්බුද්ධියන්ගේ
එක්වත් දුක්ම දුලිභ වේ.
830. ලෝකයෙහි යම් කෙනකුන්ගේ එක්වත් පහළ විම එකාන්තයෙන්
දුලිභ වෙයි ද, බමුණ! ඒ මම නිරුත්තර ශ්‍රත්‍යවේදිය වූ සම්බුද්ධියෙමි.
831. බ්‍රහ්ම (ශ්‍රේණි) වූයෙමි නිරුපම වූයෙමි මරසෙන් මඩනසුදු වූයෙමි
සියලු සතුරන් වසන කොට කිසිවෙකින් සිය නැත්තෙමි සතුටු වෙමි.

832. ඉදං භොජනො නිසංමේථ ගථා භාසති චක්ඛුමා,
සලලකතො¹ මහාවීරො සිභො'ව නදති වතෙ.
833. බ්‍රහ්මතුතං අතිතුලං මාරසෙනපාමද්දනං,
කො දිඤ්ඤානං නපසිද්දොස් අපි කණ්ණාහිරාතිකො.
834. යො මං ඉච්ඡති අනෙතු යො වා නිච්ඡති ගච්ඡතු,
ඉධාහං පබ්බජිත්වාම වරපඤ්ඤාස්ස සන්තිකෙ.
835. එතං වෙ රුච්චති භොජනො සම්මාසම්බුද්ධිසංසනං,
මගම්පි පබ්බජිත්වාම වරපඤ්ඤාස්ස සන්තිකෙ.
836. බ්‍රාහ්මණො නිසතො ඉමෙ යාවන්ති පඤ්ඤාලිකතා,
බ්‍රහ්මචරියං චරිත්වාම ගගවා තච සන්තිකෙ.
837. ඤාතොතො බ්‍රහ්මචරියං (සෙලාති ගගවා) සන්දිට්ඨිකමකාලිකං,
ගන්ථ අමොසං පබ්බජ්ජා අපාමනස්ස සික්ඛිතො.
838. යං තං සරණමංගමම ඉතො අට්ඨමො² චක්ඛුම,
සත්තරතොතන ගගවා දන්තාමින තච සංසතෙ.
839. තුවං බුද්ධො තුවං සන්ථා තුවං මාරාහිගු මුති,
තුවං අනුසයෙ ඡේති; තිණ්ණො තුරෙසිමං පජං.
840. උපති තෙ සම්භික්ඛකන්තා අංසවා තෙ පදලිතා,
සිභො'ව අනුපාදනො පභිනගගහෙරවො.
841. හික්ඛවො නිසතො ඉමෙ නිට්ඨන්ති පඤ්ඤාලිකතා,
පාදෙ වීර පසාරෙහි නාගා චන්දනතු සන්චුභො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං අංගසමා සෙලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සෙලථෙරගාථා.

¹ සලලකතො - සිමු 1, 2.

² අට්ඨමි - ප, PTS.

832. හවත්ති! පසාඤ්ඤා ඇත්තේ යම්කිසි කිසි ද, එසේ මෙය අසවු,
(රාගාදී ශල්‍යයන් උද්‍රවන බැවින්) සලකන්න වූ මහාචරි තෙම
වනගෙහි සිංහයකු මෙන් ගජනා කෙරේ.

833. බ්‍රහ්ම වූ තුලනාතිත්‍රාන්ත වූ මරසෙන් මඛනාසුල්ලනු දකැ (තම-
පරායණ බැවින්) නිවර්තනික වූ කචරෙක් නො පහදින්නේ ද?

834. යමෙක් කැමැති වේ ද (හෙ) මා අනුව ඒවා, නොහොත්, යමෙක්
නො කැමැති වේ ද (හෙතෙම) යේවා, මම මෙහි උතුම් ක්‍රමණැත්තනු
වෙත පැවිදි වන්නෙමි.

835. ඉදින් හවත්තට තෙල සමාස්ත සම්බුද්ධාසනසය රැව් වේ නම්,
අපිදු උතුම් ක්‍රමණැත්තනු වෙත පැවිදි වමිහ.

836. භාග්‍යවතුන් වහන්ස! මේ තුන්සියක් බ්‍රාහ්මණයෝ ඇදිලි
බැන්දුනු බහිසර යදින්, (ඒ අපි) ඔබ වෙත බහිසර රක්තෙමු.

බුද්ධා:-

837. සේල! යම් සප්තකා අප්‍රමාද වැ හික්මෙනුවහට පැවිද්ද අමොස
(නොසිත්) වේ ද එහි මාථි බ්‍රහ්මවර්ණික සාධාරණ යැ, සාද්‍යාපික යැ,
අකාලික යි.

838. ඇඟැතිගාණෙනි! යම් හෙයකින් මින් අටවැනි දිනයෙහි ඔබ
සරණයට පැමිණියමෝ ද, එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්ස! සත්
රැයින් ඔබ සප්තහි දුමුණමහ.

839. බුද්ධ වුවනු මුඛ යැ, යායානා වුවනු මුඛ යැ, මාරාහිභුමුති වුවනු
මුඛ යැ, මුඛ වහන්සේ අනුගය සිදැ පාරගත වුවනු මේ ප්‍රජාව
තරණය කරවුනු යැ.

840. ඔබ විසින් උපසිත්‍ර ඉක්මවනලදහ, ඔබ විසින් ආසුචයෝ
විදරණය කරනලදහ, උපාදාන රහිත වුවනු, සිංහයකු මෙන් පහ වූ
හය හෙරළ ඇත්තනු යැ.

841. මේ තුන්සියක් හික්කුනු ඇදිලි බැඳැගෙන සිටිත්. වීරයන් වහන්ස,
පා සහල දිගු කළ මැතවැ. පුරුෂනාගයෝ යායානාහුගේ පා සහල
වදින්නෝ! යි.

මෙසේ ආසුමෙන් සේල ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා විදලහ යි.

සේල ස්ථවිරගාථා යි.

20. 1. 7

842. යාතං මේ හත්ථිව්‍යං පුබ්බං වජ්‍යං පඛාරිතං,
සාලිතං ඔදනො භුතො පුච්ඡංසුපතෙවනො.
843. සොඤ්ඤා භද්දො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
844. පංසුකුලි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
845. පිණ්ඩපාති සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
846. තෙව්වරි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
847. සපදනවාරි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
848. එකාසනි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
849. පතාපිණ්ඩි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
850. බලපච්ඡාගතති සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො² රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
851. ආරඤ්ඤිකො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
852. රුක්ඛමුලිකො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
853. අබ්බොකාසි සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
854. සොසානිකො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
855. යථාසනිකො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
856. තෙසජ්ජිකො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
857. අපිට්ඨො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.
858. යනතුට්ඨො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කායති අනුපාදනො පුතො ගොඛාය හද්දියො.

¹ උඤ්ජාපත්තාගතො - සිවු 1, 2.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

20. 1. 7

842. මා විසින් ඇත්තද නැති සැරිසරනලද යැ, සිසුම් වසුනු දරන ලද යැ, මනා මසින් හැනු හැල්බත් වලදනලදි.
843. අද (ඕලාදි ගුණ හෙයින්) හදු වූ ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ පිණිකාභාරයෙහි ඇලුණු උපාදාන රහිත වූ කාමිගොඛාපුත්‍ර ඒ හදිසි තෙමේ ධ්‍යාන කෙරේ.
844. පංශුකුලිකාඛ ඇති, ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ පිණිකාභාරයෙහි ඇලුණු උපාදාන රහිත වූ කාමිගොඛාපුත්‍ර හදිසි තෙමේ ධ්‍යාන කෙරේ.
845. පිණිකාභාරකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
846. තෙව්වරිකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
847. සපදානවාරිකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
848. ඵකාසනිකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
849. පතනපිණිකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
850. බලුපච්ඡාභතනිකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
851. ආරක්ඛදිකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
852. රුක්ඛලිකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
853. අබොකාසිකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
854. සොසානිකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
855. යථාතනනිකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
856. නෙසජ්ජිකාඛ ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
857. අලොච්ඡ වූ ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...
858. සනතුභව වූ ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

859. පවිවිතොතො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කිංයති අනුපාදානො පුතොතො ගොඩාය හද්දිගො.
860. අසංසවෙඨා සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කිංයති අනුපාදානො පුතොතො ගොඩාය හද්දිගො.
861. අරඬුවිරිගො සාතතිකො උඤ්ජාපත්තාගතො¹ රතො,
කිංයති අනුපාදානො පුතොතො ගොඩාය හද්දිගො.
862. හිනා සතපලං කංඝං සොවණ්ණං සතරාජිකං,
අග්ගභිං මිත්තිකාපත්තං ඉදං දුතියාහිසෙවනං.
863. උච්ච මණ්ඩලිපාකාරෙ දලගමවාලකොට්ඨකෙ,
රක්ඛිතො ඛග්ගහත්ථෙති උත්තංගං විහරිං පුරෙ.
864. සොජ්ජ හද්දො අනුත්‍රාසි පභිනගගගෙරවො,
කිංයති චනමොගග්ග පුතොතො ගොඩාය හද්දිගො.
865. පිලකකිකො පතිට්ඨාය සතිං පඤ්ඤං ච හංවයං,
පාපුණ්ණං අනුපුබ්බෙන සබ්බසංගොජ්ඣකකිකං'නති.

ඉත්ථං පුදං අංගස්මා හද්දි ගො කාමිගොඩාය පුතොතො පඨරො,
ගාථාගො අභාසිත්ථා'ති.

හද්දිගසෙවරගාථා.

20. 1. 8

866. ගච්ඡං වදෙසි සමණට්ඨිනොමහි
මමං ච බ්‍රාහ්මී සිතමට්ඨිනො'ති,
පුච්ඡාමි තං සමණ ඵතමත්ථං.
කථං? සිතො තං අහමට්ඨිනොමහි.
867. සිතො අහං අභිතුලිමාල සබ්බදා
සබ්බෙසු භූතෙසු නිධාය දණ්ඩං,
තුච්ඡාදි පාණෙසු අසඤ්ඤානොසි
තස්මා සිතොහං තුච්ඡමට්ඨිනොසි.
868. විරහං වත මෙ මහිතො මහෙසි
මහාවතං සමණො පච්චුපාදි,
සො'හං චරිත්තාමි සහස්සපාපං
සුත්තාන ගාථං තථ ධම්මසුත්තං.
869. ඉච්චෙව වොරො අසිමිප්පිධං ච
සොබ්බෙ පපාතෙ නරකෙ අකිකාසි,
අවජ්ඣි වොරො සුගතස්ස පාදෙ
තත්ථෙව පබ්බජ්ජමයාචි බුද්ධං.
870. බුද්ධො ච ඛො කාරුණිකො මහෙසි
ගො සත්ථා ලොකස්ස සද්දෙවකස්ස,
තමෙහි හික්ඛු'ති තදා අවොච
ඵසො'ව තස්ස අනු හික්ඛුහාවො.
871. ගො ච පුබ්බෙ පමජ්ජිකා පච්ඡා සො නප්පමජ්ජති,
සො'මං ලොකං පභාසෙති අබ්බා චුත්තො'ව චජ්ජිමා.

¹ උඤ්ජාපත්තාගතො - සිඬු 1, 2.

² කණ්ණං - PTS.

859. ප්‍රවිච්ඡාන වූ ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...

860. අසංසාරී වූ ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ ...

861. ආරම්භවී ඇති ශ්‍රමණධර්මයෙහි නිරත වූ පිණ්ඩාභාරයෙහි ඇලුණු, උපාදාන රහිත වූ ගොඛාපුත්‍ර හදිසි තෙමේ බ්‍යාන කෙරේ.

862. රතීන් තිමැ වූ නොයෙක් කැටයම් ඇති සිග්ග්පල් අගනා කස්-ලෝකලිය හැරැදුමා මැටිපාත්‍රය ගනිමි, මේ දෙවැනි අනිෂේක යි.

863. උස් වූ මඬුපුවුරු ඇති තීර වූ අටුළු කොටු ඇති පුරයෙහි බඩගඩානින් විසින් රක්තාලද්දෙමි තුණන වැ විසුයෙමි.

864. අද ඒ හදු වූ තුණන නො වනසුළු වූ පහ වූ හය හෙරව ඇති ගොඛාපුත්‍ර හදිසි තෙමේ වහයෙහි පිවිස බ්‍යාන කෙරේ.

865. ශීලසකකියෙහි පිහිටා සමාධියක් ප්‍රඥාවක් වඩනෙමි අනුක්‍රම-යෙන් සියලු සංගෝජනයන් ගේ ඝෛර හාවයට පැමිණියෙමි යි.

මෙසේ අයුෂමත් කාලිගොඛාපුත්‍ර හදිසි ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලන යි.

හදිසි ස්ථවිරගාථා යි.

20. 1. 8

866. මහණ! යන්හෙහි 'සිටියෙමි'යි කියති, සිටි මා 'නො සිටියහ' යි ද කියති, මහණ! මෙකරුණ ඔබ විවාරමි, හවත් කෙසේ සිටියෙ යැ? මම කෙසේ නො සිටියෙමි වේ ද?

867. අතුල්මල්! මම හැම කල්හි සියලු සතුන් කෙරෙහි දණ්ඩනය හැරපියා සිටියෙමි, තෝ වනාහි ප්‍රාණීන් කෙරෙහි සංගම් රහිත වෙහි, එහෙයින් ඒ සිටියෙමි, තෝ නො සිටියෙහි.

868. සුථිත වූ මහර්ඪි වූ ශ්‍රමණ තෙමි කලෙකින් මට හිත පිණිස මහවනයට එළඹියේ යැ, මම ඔබගේ ධර්මසාකෘත වූ ගාථාව අසා දහසක් පටි හැරැදුමත්තෙමි.

869. මෙසේ කියා අතුල්මල් සොර අසිපත ද සෙසු අවි ද ගෙබෙහි ප්‍රපාතයෙහි, පොලෝ විවරයෙහි දමී යැ, සොරා බුදුන් ගේ පාසගළ වැන්දේ යැ, එතැන්හි මැ බුදුන් ගෙන් පැවිද්ද අයැදී.

870. එක්කිති යම් කෙනෙක් දෙවියන් සහිත සත්ත්වලෝකයට කාරුණික වෙන් ද, මහර්ඪි වෙන් ද ඒ බුදුහු 'එව මහණ' යි එද ඔහුට වදාලන. එ මැ ඔහු ගේ හිත්සුභාවය වී.

871. යමෙක් පලමු ප්‍රමාදයට පැමිණ පසුව අප්‍රමාද වේ ද ගෙනෙම වලායෙන් මුත් නිසසුරු සෙයින් මෙලොව බබුළුවයි.

872. ගඤ්ඤ පාපං කතං කම්මං කුසලෙන පිටියති,¹
සො'ම් ලොකං පහසෙති අබ්භා ඉතොතො'ම් චන්දිමා.
873. සො භවෙ දහරො හික්ඛු සුඤ්ඤති බුද්ධසංසතො,
සො'ම් ලොකං පහසෙති අබ්භා ඉතොතො'ම් චන්දිමා.
874. දිසා'පි මෙ ධම්මකථං සුඤ්ඤානු
දිසා'පි මෙ සුඤ්ඤානු බුද්ධසංසතො,
දිසා'පි මෙ තෙ මනුෂ්ප් භජනතු
යෙ ධම්මමෙව්ඨාදපෙතති⁴ සතොතො.
875. දිසා හි මෙ බන්ධිවාදනං අවිරොධප්පසංසිතං,
සුඤ්ඤානු ධම්මං කාලෙන තඤ්ඤ අනුචිතියනතු.
876. න හි ජාතු සො මම්මං හිංසෙ අඤ්ඤං වා පන කිඤ්ඤනං,
පඤ්ඤා පරම්මං සන්තිං රතෙඤ්ඤා තසථාවිරො.
877. උදකං හි නගනති නෙතතිකා උසුකාරා නම්මසති තෙජනං,
දුරං නම්මසති තච්ඡකා අත්තානං දම්මසති පණ්ණිකා.
878. දණ්ඩෙනෙකෙ දම්මසති අබ්බසෙති කසාහි ව
අදණ්ඩෙන අසතෙත අහං දණ්ඩාමිති කාදිකා.
879. අහිංසකො'ති මෙ නාමං හිංසකඤ්ඤ පුරෙ සතො,
අජ්ජාහං සච්චනාමොමිති න නං හිංසාමි කිඤ්ඤනං.
880. වොරො අහං පුරෙ අහං අබ්බුලිමාලො'ති විසුඤ්ඤා,
වුග්ගමානො මහොසෙත බුද්ධං සරණාගමං.
881. ලොහිතපාණී' පුරෙ අහං අබ්බුලිමාලො'ති විසුඤ්ඤා,
සරණාගමනං පඤ්ඤා භවතෙති සමුග්ගතො.
882. තාදිසං කම්මං කතොත බ්බුං දුග්ගතිගාමිනං
දුරෙහි කම්මවිපාකෙන අතණො භුඤ්ජාමි ගොජනං.
883. පමාදම්මසුඤ්ඤාති බාලා දුරෙමධිගො ජනා.
අපමාදං ව මෙධිවි ධනං සෙට්ඨං'ම් රතති.
884. මා පමාදම්මසුඤ්ඤාති මා කාමරතිසන්ථං,
අපමාදොති කියාසන්නා පපොති පරමං සුඛං.
885. ස්වාගතං නාපගතං තෙනං දුර්මත්තීනං මම,
සංවිගන්නාසු⁵ ධම්මෙසු යං සෙට්ඨං තදුපාගමං.

1 පිටියති - ර. 2 දිසාහි - PTS, 3 මනුෂ්ඤා - PTS.

4 බම්මමෙව්ඨාදපෙතති - ර, PTS 5. ලොහිතපාණී - PTS 6. අවිසංකාසු - සිඳ්ධි.1,2

872. යමකු විසින් කරනලද පවිකම් කුශලයෙන් වසනුලැබේ ද හෙතෙම වලායෙන් මුත් නිසසුරු සෙයින් මෙලොව බබුළුවයි.
873. යම් තරුණ මහණෙක් ත්‍රිවිධශික්ෂායෙහි සුකතප්‍රසුකත වේ ද හෙතෙම ඵ්කාන්තයෙන් වලායෙන් මුත් නිසසුරු සෙයින් මෙලොව බබුළුවයි.
874. මා හේ සතුරෝ ද (මා ඇසු) ධර්මකථාව අසන්වා! මා හේ සතුරෝ ද බුද්ධශාසනයෙහි සුකතප්‍රසුකත වෙත්වා! (සෙදෙත්වා) යම් සත්පුරුෂ කෙනෙක් ධර්ම මැ ගන්වන් ද මා හේ සතුරෝ ද එබඳු මිනිසුන් හල්නය කෙරෙත්වා!
875. මා හේ සතුරෝ ක්ෂාන්තිවාදීන්ගේ මෛත්‍රිය පසස්නවුන් හේ ධර්ම සුදුසු කල්හි අසන්වා! එ ද අනුගමනය කෙරෙත්වා!
876. ඒ මා හේ සතුරා කිසි කලෙකැ මා නො මැ නසන්නේ යැ, අත් කිසිවකු හෝ නො නසන්නේ යැ, (හෙතෙම) පරම ශාන්තියට පැමිණ තැනිගත්තවුන් (පුහුදුන්) හා ස්ථාවරයන් (රහතුන්) රක්තේ යි.
877. දියාලුවෝ (කැමැති තැනට) දියගෙන යෙහි, හිවඩුවෝ හි සෘජු කෙරෙහි, දෑවවඩුවෝ දෑව නමහි, නුවණැතියෝ ආනතිය දමනය කෙරෙත්.
878. ඇතැම් කෙනෙක් කැවිටිනුදු අකුස්සෙකුදු කසයෙකුදු දමනය කරත්, මම කැවිටි නැති අවි නැති තාදිනු (බුදුන්) විසින් දමනය කරනලද්දෙම් වෙමි.
879. ශිංසක වූ මට පෙර 'අභිංසක' යැ යි නමෙක් වී යැ, අද මම නිබ්බොරු නම් ඇත්තෙමි, කිසිවකු නො නසමි.
880. පෙර මම 'අභිකුලිමාල'යි ප්‍රසිද්ධ වූ සොර වීමි, (කාමාදි) මහොසය විසින් පා කොට ගෙන යන ලද්දෙම් බුදුන් සරණගියෙමි.
881. පෙර අතුල්මලා යි ප්‍රසිද්ධ වූයෙම් ලෙහෙ වැකුණු අත් ඇත්තෙමි වීමි, සරණාගමන අනුසස් බලව. (මා විසින්) තෘෂණාව උගුළුවන ලදි.
882. දුගතියට යනසුළු එබඳු බොහෝ පවිකම් කොට කම්මිපාකය විසින් ස්පෘශී කරනලද්දෙම් ණය නැති වී සිව්පසය වලදමි.
883. නුවණ නැති බාලජනයෝ ප්‍රමාදයෙහි පුතපුතා යෙදෙහි, නුවණැත්තෝ වැළිත් ශ්‍රෙණ්ඨනයක් මෙන් අප්‍රමාදය රකි.
884. පමායෙන් කල් නො ගලවවු, කාමරතිසක්ඛය නො ලබවු, අප්‍රමාද වූ ධ්‍යාන කරන පුද්ගල තෙම පරමසුවය ලබයි.
885. මනා ඊමෙකි, තිරඪික වූයේ නො වේ, මා විසින් තෙල (පැවිදි-වෙමි යන කරුණ) නපුරු කොට සිතනලද්දේ නො වේ, (සාවද්‍ය අනවද්‍ය විසින්) විභාග කරනලද ධර්මයෙහි යමක් ශ්‍රෙණ්ඨ නම් එ තිවන ට පැමිණියෙමි.

886. ස්වාගතං නාපගතං නෙතං දුමුත්තතිතං මම,
නිසෙය්‍යා විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධියා සංසතං.
887. අරඤ්ඤා රුක්ඛමුලෙ වා පබ්බතෙසු ගුහාසු වා,
තත්ථ තජ්ජච අට්ඨාසිං උබ්බිග්ගමිතසො තදා.
888. සුඛං සයාමි සායාමි සුඛං කප්පාමි ජීවිතං,
අහජ්ජාසො මාරස්ස අහො සත්ථානුකම්පිනො.
889. බ්‍රහ්මජ්ජෙව්‍යො පුරෙ ආසිං උද්දිව්වො උභතො අහු,¹
සොජ්ජ පුතොතා සුගතස්ස ධම්මරාජස්ස සජ්ඣිනො.
890. විතතණ්ණො අනාදානො ගුත්තථොරො සුසංවුතො,
අසමුලං චගිනානා² පතොතා මෙ ආසවිකකුලො.
891. පරිවිණ්ණො මයා සත්ථා කතං බුද්ධියා සංසතං,
මිතිතො ගරුකො භාගො භවතෙතති සමුභතා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා අභිතුලිමාලො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

අභිතුලිමාලථෙරගාථා.

20. 1. 9

892. පහාය මාතෘපිතරො හගිති ඤාතිභාතරො,
පඤ්චකාමගුණෙ ගිනිං අනුරුඥො'ව කුසායතු.
893. සමෙතො නචචගිතෙති සමමතාලපායොධිනො,
හ තෙන සුද්ධිමජ්ඣගං³ මාරස්ස විසයෙ රතො.
894. එතං ච සමතික්කමම රතො බුද්ධියා සංසතො,
සබ්බොසං සමතික්කමම අනුරුඥො'ව කුසායති.
895. රූපා සද්ද රසා ගන්ධා ථොට්ඨබ්බා ච මනොරමා,
එතෙ ච සමතික්කමම අනුරුඥො'ව කුසායති.
896. පිණ්ඩපාතා පටික්කනෙතා⁴ එකො අදුතිගො මුනි,
එසති පංසුකුලාති අනුරුඥො අනාසවො.
897. විචිති අග්ගති ඛොවි රජ්ඣි ඛාරභි මුනි,
පංසුකුලාති මතිමා අනුරුඥො අනාසවො.

1. අහුං - PTS. 2. චම්භාන - PTS. 3. සුද්ධිමජ්ඣගං - සිමු 1, 2 PTS මජ්ඣං.

4. පිණ්ඩපාතමජ්ඣකනෙතා - සිමු. 1, 2. ට පිණ්ඩපාතපටික්කනෙතා - PTS.

886. මනා ඊමෙකි, තිරණික වුයේ නො වේ, මා විසින් තෙල හසුරු කොට සිතනලද්දේ නො වේ, ත්‍රිවිද්‍යව අනුක්‍රමයෙන් ලබනලද යා, බුදුන් ගේ අනුශාසනය කරනලදි.

887. අරණ්‍යයෙහි හෝ රුක්ඖල හෝ පථිතයෙහි හෝ ගුහායෙහි හෝ ඒ ඒ තැන්හි මා කරකුළුසිත් ඇති වා එදා සිටියෙමි.

888. සුවසේ හොවිමි, සිටිමි, සුවසේ දිවි ගෙවමි, මරනු ගේ අත් පයින් බැහැර ගෙමි, අසිරි යා! ශාක්‍යානු විසින් අනුකම්පිතයෙමි.

889. පෙර බ්‍රාහ්මණජාතික වීම, (මා පිය) දෙපයින් පරිශුද්ධ වීම, ඒ මම අද සුගත වූ ධම්මරාජන් වූ ශාක්‍යානු ගේ පුත්‍රයෙමි.

890. පහ කළ තෘෂණා ඇතියෙමි උපාදාන රහිතයෙමි ඉදුරන්හි වහන ලද දොර ඇතියෙමි සුසංවාත වූයෙමි වෙමි. දක්ඛිණි සිඳෑ මා විසින් අසුමසාය (නිවන) ලබනලද්දේ සි.

891. මා විසින් ශාක්‍යාන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ, බුදුන්ගේ අනුශාසනය කොට නිම්මනලදි, ගුරු බර බහා තබනලද්දේ යා තෘෂණාව උපුරනලද්දි යා.

මෙසේ අසුමත් අභිතුලිමාල සංවරයන් වහන්සේ ශාථා වදාලා සි.

අභිතුලිමාල සංවරශාථා සි.

20. 1. 9

892. මාපියන්, සොහොවුරි නා සොහොවුරන් හැරැදුමා පස්කම්ගුණ හැරැදුමා (ගමෙක් බ්‍යාන කෙරේ නම් හෙතෙම) අනුරුඤ්චි මෙන් බ්‍යාන කෙරේ.

893. නාතෘගිතයෙන් යුක්ත වූයෙමි, කුළුතාලමින් පිබිදෙනසුලු වූයෙමි, කාමගුණයෙහි ඇලුණෙමි එයින් ශුඤ්ඤාට නො පැමිණියෙමි.

894. තෙල පස්කම් ගුණය ද ඉක්ම බුදුසසුන්හි ඇලුණේ (කාමාදි) සියලු ඔහයන් මානාවන් ඉක්ම අනුරුඤා මෙන් බ්‍යාන කෙරේ.

895. රූපයෝ ද ගන්ධයෝ ද රසයෝ ද, ගන්ධයෝ ද ස්පර්ශයෝ ද, සිත්කලු වුවෝ ය, ඔවුන් ද ඉක්ම (බ්‍යාන කරන්නේ) අනුරුඤා මෙන් බ්‍යාන කෙරේ.

896. තිරාසුව වූ අනුරුඤ්චි තෙම පිණිසාතයෙන් නැවැත්වේ එකලා වූයේ දෙවැන්නක (තෘෂණාව) නැත්තේ පංශුකුලයන් සොයයි.

897. සමාතිමත් වූ තිරාසුව වූ අනුරුඤ්චි තෙම පංශුකුලයන් ගත්තේ ය, දෙව් යා, රැඳි යා, දැරි යා.

898. මහිවේජ්ඣ ච අසනතුරො භංගරො යො ච උද්ධතො,
තස්ස ධම්මො ඉමෙ භොන්ති පාපකා සංඛිකිලෙසිකා.
899. සතො ච භොති අප්පිවේජ්ඣ සනතුරො අවිසාතවො,
පට්ඨෙකාරතො විතොතො නිව්චම්මාරද්ධවිරිගො.
900. තස්ස ධම්මො ඉමෙ භොන්ති කුසලො බොධිපක්ඛිකා,
අනාගතො ච සො භොති ඉති වුත්තං මහෙසිනා.
901. මම් සංඛාරාමඤ්ඤාය සත්ථො ලොකෙ අනුත්තරො,
මනොමයෙන කායෙන ඉද්ධියො උපසංඛිකම්.
902. යද්ද මෙ අනු සංඛිකප්පො තතො උත්තරි දෙසසි,
තිපපඤ්චරතො බුද්ධො තිපපඤ්චමදෙසසි.
903. තස්මාහං ධම්මඤ්ඤාය විහාසිං සංසතො රතො,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතො කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
904. පඤ්චපඤ්ඤාසම්පන්නා යතො තෙසස්සො අහං,
පඤ්චවිසතිවිස්සානි යතො මිද්ධං සමුහතං.
905. නාහු අස්සාසපස්සාසං සිත්ථිත්තස්ස තාදිනො,
අනෙජ්ජො සන්තිම්මාරබ්බ චක්ඛුමො පරිතිබ්බුතො.
906. අසල්ලිතෙන විතෙතෙන වේදනං අජ්ඣාචාසසී,
පජ්ජාතස්සො ච තිබ්බානං විමොකෙකො වෙතස්සො අහු.
907. එතෙ පට්ඨමිකා දුති මුතිතො එස්සාපඤ්චමො,
නාඤ්ඤා ධම්මො හවිස්සන්ති සමුද්දො පරිතිබ්බුතො.
908. නත්ති දුති පුනාචාසො දෙවකායමති¹ ජාලිති,
වික්ඛිණ්ණො ජාතිසංසාරො නත්ති දුති පුහබ්බවො.
909. යස්ස මුත්තතෙත² සහස්සධා ලොකො සංවිදිතො සමුහමකප්පො,
වසී ඉද්ධිගුණො වුත්තපපාතො කාලෙ පස්සති දෙවතා ස භික්ඛු.³
910. අත්තහාරො⁴ පුරෙ අාසිං දළිඤ්ඤො සංසාරකො,
සම්මං පටිපාදෙසිං උපරිධං යසස්සිනං.
911. සොමති සකාසකුලෙ ජාතො අනුරුද්ධො⁵ති මං විදු,
උපෙතො නව්චගිතෙති සම්මතාලොකොධතො.

1. දෙවකායමති - PTS. දෙවකායමති - ප 2. මුත්තතො - PTS

3. භික්ඛුතො - සිඳු 1, 2. 4. අත්තහාරො - සිඳු 1, 2.

898. යමෙකුත් මහත් වූ ආශා ඇත්තේත් සන්තොෂ රහිත වූයේත් ආකිණ්ඩියාර ඇත්තේත් විසුරුණුයින් ඇත්තේත් වේ ද, ඔහුට මේ ධර්මයෝ ලාමක වූ සාංඝෙලයකයෝ වෙත්.
899. (යමෙකුත්) සිහි ඇත්තේත් අලොව්ණ වූයේත් සහතුමා වූයේත් සමාහිත වූයේත් පව්වෙකයෙහි ඇලුණේත් තිරතුරු ආරම්භවිධිග ඇත්තේත් වේ ද,
900. ඔහුට මේ ධර්මයෝ බෝධිපාක්ෂික කුශලයෝ වෙත්, හෙතෙම ආනාසුචත් වේ යැයි මහර්ෂිහු විසින් වදාරනලදී.
901. ලෝකයෙහි තිරුහතර වූ ශායායාත් වහන්සේ මා ගේ සංකල්පයන් දෑ මනෝමය කයින් යුතු වෑ සාහිසෙන් එලඹියහ.
902. යම් කලෙක මට සංකල්පයක් වී ද (ශායායාත් වහන්සේ) ඉන් මතුයෙහි දෙසූහ. ලොකොත්තරධර්මයෙහි ඇලුණු බුදුන් වහන්සේ ලොකොත්තරධර්මය දෙසූහ.
903. මම උන් වහන්සේ ගේ ධර්මය දැනගෙන ශාසනයෙහි ඇලුණෙමි විසීම, මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යාව ලබනලද යා, බුදුන්ගේ අවවාදය කරන ලදී.
904. යම් කලෙක පටන් මම නෙසජ්ජික වීම ද, ඒ මට පස්පනස්-වසෙකි. යම් කලෙක පටන් මා විසින් නිදි වර්තලද ද ඒ මට පස්විසිවසෙකි.
905. (චතුම්බාසනයෙහි) නැවැති සිත් ඇති තෘදිහු (බුදුන්) ගේ ආශාස ප්‍රශාසයෝ තො වූහ, අනෙජ (තෘණාරහිත බැවින් හෝ සමාධි විසින් අකම්පා බැවින්) වූ පසැස් ඇත්තේ නිච්ඡාණය අරමුණු කොට පිරිනිව්ණේ යි.
906. තො හැකුළුණු සිහින් (මාරණානකික) වේදනාව ඉවසි, ප්‍රදීපයාගේ නිවීම සෙයින් විතතයාගේ විමෝක්ෂය වී.
907. දැන් මොහු මුනිහු ගේ පඤ්චික වූ ස්වභාවිකධර්මයෝ යි. සම්බුදුන් පිරිනිව් කල්හි (පරිනිච්ඡාණවිතත වෛතතයෙන්) අන්‍ය-ධර්මයෝ තො වෙති.
908. ජාලිතිය! මෙතැන් පටන් දේවකායයෙහි යළි මා ගේ වාසයක් නැත, ජාතිතංසාරය ඤාය වූයේ ය, මින් මතු පුනර්ථයෙක් නැති.
909. යම් ක්ෂණාසුව මහණක්හු විසින් බහිලොව සහිත සහසුප්‍රකාර-ලොකය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද්දේ ද සංඛ්‍යාගුණයෙහි ද චුතුපපාතඤාන-යෙහි ද වහිප්‍රායා වූ එ මහණ තෙම එලඹි කල් ඇති කල්හි දෙවියන් දකී.
910. පෙර දිළිඳු වූයෙමි (බැලියට) ඉඳුල් අහර ගෙන යන්නෙමි 'අන්තහාර (නම්) වීම. සමිතපාපි (සමණ) වූ කිරිතතිමත් වූ 'උපරිධා නම් පසේ බුදුනට (දන්) පිළිගැන්වීම.
911. එ මම ශාන්තකුලයෙහි උපන්නම්, 'අනුරාඨ' යැයි මා දත්ත නානාසහිතයෙන් පිරිවරන ලද්දෙමි කුළුතාලමින් පිබිදෙනසුලු වූයෙමි

912. අභිද්ධසංඝාතං සමුදායං සත්ථාරං අකුසලානං,
තස්මිං විතතං පසාදෙති පබ්බතං අනගාරිතං.
913. පුබ්බත්තිමං ජාතං මි යත් මේ වුසිතං පුරෙ,
තාවතීංසෙසු දෙවෙසු අරිතං සතජාතියං.
914. සත්තකකතං මුත්තසිද්ධං අහං රජ්ජමකාරසිං,
විතුරතො විජිතං ජමුසකං¹ ඉත්තං රො,
අද්දකං අසත්තං ධම්මං අනුසංඝං.
915. ඉතො සත්තං තතො² සත්තං සංසාරාති වතුදුග්ග,
තිවංගමිතිජාතියං දෙවලොකෙ සිතො තදං.
916. පඤ්චකං සමංගිමිති සත්තං³ එකොදිසංවිතො,
පටිපාසංගිලාභිති⁴ දිබ්බවක්ඛං⁵ විමුජ්ඣි මේ.
917. වුත්තපපාතං ජාතං සත්තං අගතීං ගතීං,
ඉත්තංවිසුද්ධං භාවං කියො පඤ්චකං සිතො.
918. පටිවිසුද්ධං මයං සත්තං කතං බුද්ධං සංසතං,
භිග්ගො ගරුකො භාරො භවතෙත්ති සමුග්ගං.
919. වජ්ජිතං වෙච්චගං මේ අහං ජිවිතසංඝං,
ගෙවතීතො වෙච්චමිති⁶ නිබ්බාසිතං අනාසවො⁷ ති.

ඉත්තං සුදං අග්ගං අනුරුද්ධං ථෙරො ගාඨායො අභාසිත්ථා⁸ ති.

අනුරුද්ධපඨකපාඨා.

20. 1. 10

920. සමිඤ්ඤං අනු¹ විතතං පුප්ඵිතමිති මහාවතො,
එකග්ගං නිසිත්තං පටිවිතතං කියො.
921. අඤ්ඤාඨං ලොකනාඨමිති තිට්ඨතො පුරිසුත්තමො,
ඉරිතං අසි භික්ඛුතං අඤ්ඤාඨං දුති දිස්සති.²
922. සිතමාතපරිත්තං ගිරිකොපිනජාදනං,
මත්තකං අභුඤ්ජංසු සත්තං ඉතරිතරො.
223. පඤ්ඤං යදි වං ලුඛං අපං වං යදි වං බහුං,
යාපනත්තං අභුඤ්ජංසු අභිභා වංගිමුච්ඡතං.
924. ජිවිතං පරිත්තං ගෙවතීතො අභි පටිවතො,
ත බාලං උත්තං අග්ගං යථා තෙ අභිවත්තං.

1. ජමුසකං - සිමු. 1, 2. 2. ඉතො - PTS
3. සත්තං - සිමු. 1, 2. 4. පටිපාසංගිලාභිති - සිමු. 1, 2.
පටිපාසංගිලාභිති - PTS. 5. දිබ්බවක්ඛං - PTS.
6. අනු - PTS 7. දිස්සතෙ - PTS.

912. ඉක්බිති නිභීය වූ ශාය්‍යා වූ සම්බුදුන් දිව්‍ය, උන් වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහදවා පැවිද්දට පැමිණියෙමි.
913. පෙර මා විසින් යම් නැතෙක වෘතලද ද (ඒ) පුළුන්වෘතය දැනිමි. තව්නිසා දෙවියන් අතුරෙහි සියක්දසි සිටියෙමි.
914. මම සත් ඉඩක් හරෙහු වූයෙමි රාජ්‍යය කෙළෙමි, සාගරපයඝින්නා පෘථිවියට ඊශ්වර වූයෙමි දික්විජය ඇතියෙමි දඹදිවට ඉසුරු වූයෙමි දඹු නැති වූ අවි නැති වූ දූහැමින් අනුශාසනා කෙළෙමි.
915. මෙ මිනිස්ලොවින් සැවෑ දෙව්ලොව සත්වරෙකැ, එ දෙව්ලොවින් සැවෑ මිනිස්ලොව සත්වරෙකැ යි හවානාර වුදුසෙකැ එද දෙව්ලොව සිටියෙමි පුළුන්වෘතය දැනිමි.
916. ශාන්ත වූ එකක බවට ගියා වූ චතුර්ධ්‍යාන සමාධිය ඇති කල්හි (කෙළෙසුන්) සන්තිදීම ඇති කල්හි මාගේ දිව්‍යචක්‍ෂුස විශුද්ධ වී.
917. පඤ්චාබ්‍යාස (චතුර්) ධ්‍යානයෙහි සිටියෙමි සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උත්පත්ති, ගතාගති, ඉත්ථිභාවාන්‍යාථාභාව දැනිමි.
918. මා විසින් ශාය්‍යාන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ, බුදුන්ගේ ශාසනය කරනලද යැ, ගුරුබර බහා තබනලද්දේ ය, තෘණොව බුලුසුන් කරනලද.
919. මම ආයුක්‍ෂය හෙයින් වැදුරට 'වෙච්ච' නම් ගම්හි හුණුලාභාබ යට නිරාසුර වූ පිරිනිවෙන්නෙමි'යි.

මෙසේ ආයුෂමත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාළහ'යි.

අනුරුද්ධ ස්ථවිරගාථා යි.

20. 1. 10

920. මහ (සල්) වනය පිටිසිටි කල්හි (එහි) හුන් එකක වූ සිත් ඇති ප්‍රකම්භිවෙ ආති ධ්‍යාන කරනසුලු වූ (පාරාසරිය) මහණහට විනතාවැ (සිතිවිල්ලක්) වූ ය.
921. පුරුෂොත්තම වූ ලෝකිමියන් සිවුනා කල්හි හික්‍ෂුන්ගේ පැවැත්ම අත් අසුරු (වෙතස්) වී යැ. දන් අත් අසුරින් දක්නාලැබේ.
922. ඉතරිතර ප්‍රත්‍යයෙහි සනතුම වුවාහු ශීතවාතයෙන් රැක්ම හිරිකොපසස්ථාන වැරැම පමණක් ප්‍රයෝජන කොට සිවුරු වැළඳූහ.
923. ඉදින් පිණි වූ හෝ රළු වූ හෝ මද වූ හෝ බොහෝ වූ හෝ බොදුන් හිජ් නො වුවාහු නො බැඳුණාහු යාපනය පිණිස වැළඳූහ.
924. ඔහු දිවිපැවැත්මට කරුණු වූ බෙහෙත් පසයෙහි ආසුරක්‍ෂයෙහි තරම් දැඩි උසා ඇතියෝ නො වූහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

925. අරඤ්ඤ රුක්ඛමුලෙසු කන්දරාසු ගුහාසු ව,
විවේකමනුමුද්‍රාභෙනනා¹ විහංසු² තපරායනා.
926. නිවා නිවිට්ඨා සුහරා මුදු අත්ථාමානසා,
අඛ්‍යාසෙකා අමුඛරා අත්ථවිත්තාවසානුතා.
927. තතො පාසාදිකං ආසි ගතං භුත්තං නිසෙවිතං,
සිතිඤ්ඤා තෙලධාරා'ව අභොසි ඉරියාපථො.
928. සබ්බාසවපරික්ඛිණා මහාකාසි මහාභිතා,
නිබ්බුතා දුති තෙ ථෙරා පරිත්තා දුති තාදිසා.
929. කුසලානං ච ධම්මානං පඤ්ඤා ච පරික්ඛයා,
සබ්බාකාරවරුපෙන ලුප්ථතෙ ජනසාසනං.
930. පාපකානං ච ධම්මානං කිලෙසානං ච යො උතු,
උපට්ඨිතා විවේකාය යෙ ච සද්ධම්මසෙසකා.
931. තෙ කිලෙසා පවිඤ්ඤානා ආවිසන්ති බහුං ජනං,
කිලන්ති මඤ්ඤා බාලෙති උම්මතෙතති ව රක්ඛසා.
932. කිලෙසෙහෙතිභුතා තෙ තෙත තෙත විධාවිතා,
හරා කිලෙසවජ්ඣුසසඛ්‍යාමෙව³ සොසිතෙ.
933. පරිච්ඡේදා, සද්ධම්මං අඤ්ඤාමඤ්ඤාති භණ්ඩරෙ,
දිට්ඨිගතාති අකේන්තා ඉදං භෙය්‍යාති මඤ්ඤරෙ.
934. ඛනං ච පුත්තං හරියං ච ඡඤ්ඤිතාන නික්ඛතා,
කට්ඨජුතිකඛාභෙනා⁴ අක්ඛිතාති නිසෙවරෙ.
935. උදරාවදෙහකං භුතා සයනතුත්තානසෙය්‍යකා,
කථා වඤ්ඤිතා⁵ පටිබුද්ධා⁶ යා කථා සත්ථුගරිතිතා.
936. සබ්බකාරුක්ඛසිප්පාති විතතිකත්තාන⁷ සික්ඛරෙ
අමුපසන්නා අප්ඤ්ඤානං සාමඤ්ඤාදො'ති අවජ්ඣති.
937. මත්තිකං තෙලං වුණ්ණං ච උදකාසනභොජනං,
ගිහිතං උපහාමෙන්නති ආකඛින්නා බහුත්තරං.
938. දන්තපොනං කපිත්ථං ච පුප්ථං බාදතියාති⁸ ව,
පිණ්ඩපාතෙ ව සම්පතො⁹ අමෙබ ආමලකාති ව.
939. ගෙසඤ්ජසු යථා වෙජ්ජා කිච්චාකිච්චෙ යථා ගිහි,
ගණ්ඨකා'ව විභූතායං ඉසාරෙ බත්තියා යථා.
940. තෙකතිකා වඤ්චතිකා කුටසක්ඛි අපාචුකා,²⁰
බහුති පරිකපෙපති ආමිතං පරිභුඤ්ජරෙ.

1. විවේකමනුමුද්‍රාභෙන - ට, PTS. 2. විහංසු - ට, PTS.

3. සසං ගහෙවි - PTS. 4. කට්ඨජුතිකඛාභෙනා - PTS. 5. කථා වංදෙතති - PTS.

6. පට්ඨා - ට. 7. විතතිකත්තාන - PTS. 8. පුප්ථබාදතියාති - සිමු. 1, 2
සම්පතො - සිමු 1, 2. 10 අවංචුකා - PTS.

925. අරණ්‍යයෙහි රුක්ඖල්හි කදුරුවල හා ගුහාවල විවේකය වඩන්-
නාහු විවේකයෙහි නමන වෑ විසුභ.
926. යටත් පැවැතුම් ඇත්තාහු සපුන්හි වැදගත්තාහු සුහර වුවාහු
මොළොක් වුවාහු නො දැකියත් ඇත්තාහු කෙලෙස් වැඩිවීම
නැත්තාහු වූවර නො වුවාහු අවිචිතතාවයට ගියාහු යි.
927. එහෙයින් ගමන, බොදුන, ඇසුර ප්‍රසාදික වී යෑ ඉරියව්ව
තෙල්දහරක් මෙන් සිතිනු වී.
928. සියලු ආශ්‍රවයන් ඝෘය කලා වූ මහත් - ධ්‍යාන වූ මහත් -
ගිහයන් වූ ඒ තෙරවරු දැන් පිරිනිව්‍යන, එබන්දෝ දැන් අලංකර.
929. කුශලබලයන් හා ප්‍රඥාව ගේ අභාව හෙයින් (ආදිකාර්‍යාණතාදි)
සියලු ආකාරයෙන් සුක්ක වූ ජීවයාසනය වැනැහේ.
930. පාපධර්මයන්ට ද කෙල්ලයන්ට ද මේ කාලය යි. යම් කෙනෙක්
විවේකයට එළඹියාහු නම් ඔහු ද සඤ්චයෙහි වෙත්. (ප්‍රතිපත්තිය
මග ලොවුතුරු දහම් පල ගන්වන්නට නො ගමන් බව කී සේ යි.)
931. ඒ කෙලෙසගේ වැඩෙමින් බොහෝ දෙනාට අවුසින්(ආවිච්ච වෙත්).
උමතු වත් සමග රකුසන් මෙන් බාලයන් සමග කෙළිවී සිටම්.
932. සබ්බාමභූමියෙහි (සෙන්පතිහු විසින්) අණ කළ කල්හි සෙයින්
කෙලෙසුන් විසින් අභිභවනය කරනලද ඒ මිනිස්සු කෙලෙසවකුන්හි
ඒ ඒ අරමුණු විසින් දුවවනලද්දහු-
933. සඤ්චය හැරදමා ඔවුනොවුන් සමග කලහ කෙරෙත්, මිථ්‍යා-
දෘෂ්ටි අනුගමනය කරන්නාහු මේ මෑ ශ්‍රේණි යෑ යි සිතත්.
934. ධනයන් අමුදරුවනුත් හැරදමා ගිහිගෙන් නික්මුණාහු එවක්
අහර හේතු වීනුදු නො කටයුතු කෙරෙත්.
935. කුස පුරා වළඳු උඩුකුරු වෑ හොවිත්. පිබිදුණාහු යම් කථාවක්
ශාස්ත්‍රාත් විසින් ගරහනලද නම් ඒ කථා පොෂණය කෙරෙත්.
936. නො සන්තුන් සිත් ඇත්තාහු සියලු කාර්මිකශිල්පයන් ආදරය
කොට උ ට, ශ්‍රාමණ්‍යාථය වෙත් වෑ පවති.
937. මතුයෙහි බොහෝ (ලාභ) කැමැත්තාහු මැරී, තෙල්, තහනසුණු,
දිය, අසුන් හා බොජුන් ද ගිහිනට පිරිනමත්.
938. දූහැරි ද දිවුල්පල ද මල් ද කැවිලි ආදිය ද සුපයෙන් සුන් පිඬුවා ද
අභිපල ද ඇඹුළුපල ද (ගිහිනට පිරිනමත්.)
939. (ගිහිනට) බෙහෙත් කිරීමෙහි වෙදකු වැන්න, කුදුමහකටයුත්-
තෙහි ගිහියකු වැන්න. සිරුරු සැරැසීමෙහි ගණිකාවක වැන්න,
ඵලාසාරියෙහි ඝෘත්‍රියකු වැන්න.
940. යශ් බැවිති නිසුක්ක වුවාහු කපට ක්‍රියායෙහි නිසුක්ක වුවාහු
බොරු සාක්‍ෂ්‍ය කියනසුලු වුවාහු අතංගම් පැවැතුම් ඇත්තාහු
බොහෝ වූ ථේරාජීවයන්ගෙන් ආමිය වළඳත්.

941. ලෙඝකපෙප පරිඥායෙ පරිකපෙපනුඛාසිතා,
ජිවිකන්ථා උපායෙන සඛකඛින්නි ඛුං ඛනං.
942. උපට්ඨාපෙනි පරිභං කම්මතො නො ච ඛම්මතො,
ඛම්මං පරෙභං දෙසෙනති ලාභතො නො ච අත්තො.
943. සඛකලාභස්ස භණ්ඩනති සඛසතො පරිබාහිරා,¹
පරලාභපථ්වන්තා² අභිරිකා³ හ ලජ්ජරෙ.
944. නානුසුතතා තථා එකෙ මුණ්ඩා සඛ්ඤාපිපාරුතා,
සමාචාරංගෙව්වත්තති ලාභසකකාරමුච්ඡතා.
945. එවං භානපපයාතමති හ දුති⁴ සුකරං තථා,
අපුසිතං⁵ වා පුසිතුං පුසිතං නානුරක්ඛිතුං.
946. යථා කණ්ටකට්ඨානමති චරෙය්‍ය අනුපාභනො,
සතිං උපට්ඨාපෙනාන එවං භාමෙ මුති චරෙ.
947. සරිතා පුබ්බකෙ යොගි තෙඝං වතනමනුස්සරං,
කිඤ්චා'පි පට්ඨමො කාලො පුඤ්ඤය අමතං පදං.
948. ඉදං වතා සාලවනෙ සමණො භාවිතීජ්ඣයො,
බ්‍රාහ්මණො පරිතිබ්බාගී ඉසි බිණ්පුනබ්බචො'ති.

ඉන්ධං සුදං අංගස්මා පාරාසරියො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

පාශ්ඨසප්තමෙත්ථරගාථා.

නසසුද්දානං:

අභිමුක්තො පාරාසරියො තෙලකානි රට්ඨපාලො,
මාලුඛකාසෙලො භඤ්ඤො අභිභුලී දිබ්බවිකක්‍රකො.
පාරාසරියො දුසෙතෙ විසතිනිපාතමති පරිකිත්තතා,
ගාථායො දොසතා භොනති පඤ්චතාලීඝ උතතරින්නි.

විසතිනිපාතො නිට්ඨිතො

1. පරිබාහිතා - ප. 2. පරලාභොපජිමකා - PTS. 3. අභිරිකාව - PTS.
4. තිදුති - PTS 5. අපුසිතං - ඕචු. 1, 2.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

941. කපටියප්‍රතිරූපක වූ පයඝායයොග ඇති කැපයෙහි දිවහිට ජිවිකාථ ඇත්තෝ (ප්‍රත්‍යය උපදවන) උපායයෙන් බොහෝ ධනය ඇදගනිත්.
942. පිරිස ලවා උවැටැත් කරවත්, (එ ද) කමි හෙයින්, වැලිත් ධම් හෙයින් නො වේ, අනුනට දහම් දෙහත්, (එද) ලාභ නිමිත්තෙහි, වැලිත් අථ නිමිත්තෙන් නො වේ.
943. සංඝයා කෙරෙන් බැහැර වූවාහු සංඝලාභයට කලක කෙරෙහි අනුත්තේ ලාභයෙන් රැකෙන්නා වූ (ඒ) අභිරික්කයෝ ලජ්‍යා නො වෙත්.
944. එසේ මැ යුමණධම්මෙහි නො යෙදුණු මුඩු වූ සහල පෙරෙව් ඇතැම් කෙනෙක් ලාභසන්නාරයෙහි මුසපත් වූවාහු සමාභාවනය මැ කැමැති වෙත්.
945. මෙසේ විවිධකයට හිය කල්හි මෙකල සපඨී නො කල (ධ්‍යානාදී) දහම් සපඨී කරන්නට හෝ සපඨී කල දහම් රක්තට හෝ සුකර නො වේ.
946. යම්සේ වහන් නැතියෙක් කවුපියසෙහි හැසිරෙන්නේ නම් එපරිද්දෙන් මුනි තෙම සිහි එළවා ගෙන ගමෙහි හැසිරෙන්නේ යි.
947. සුඵ්පයෙහි වූ යොගින් සිහි කොට ඔවුන්ගේ වත් අනුගමනය කරන්නේ ඉදින් පඤ්චමයක් ඇත්තේ නමුදු නිවනට පැමිණෙන්නේ යි.
948. වචනාලද ඉදුරත් ඇති (බාහිතපාපි හෙයින්) බ්‍රාහ්මණ වූ සෘෂි වූ ඝාය කල පුතභිවය ඇති (පාරාසරිය) මහණ තෙම සල්වෙනෙහි දී මෙය වදාරා පිරිනිව්ණේ යි.

මෙසේ ආයුෂමත් පාරාසරිය සංවිරූපත් වහන්සේ ගාථා වදාලන යි.

පාරාසරිය සංවිරූපා යි.

උඤ්ඤා:

අභිමුක්ත යැ, පාරාසරිය යැ, තේලකානි යැ, රට්ඨපාල යැ, මාලුඛක-ප්‍රත්ත යැ, ඝේල යැ, හද්දිග යැ, අභිකුලීමාල යැ, අනුරාධි යැ, පාරාසරිය යැ යි මේ දශ දෙසා විසි වැනි නිපාතයෙහි ප්‍රසිද්ධ යැ, ගාථාවෝ පත්සාලීත් තුරා දෙසියයක් වෙති.

විසතිනිපාතය නිමි.

30. නිංසනිතිපාතො

30. 1. 1

949. පාසාදිකෙ ඛු දිසා, හාවතතෙත සුසංවුතෙ,
ඉසි පණ්ණිරසා ගොතොතො අපුච්ඡි ඵුසාසව්භං.
950. කිංඡදා කිමධිපායා කිමිකපා හවිසාසරො,
අනාගතමිති කාලමිති තං මෙ අකඛාති පුච්ඡිතො.
951. සුඤ්ඤාති වචනං මග්ගං ඉසිපණ්ණිරසව්භං,
සකකච්චං උපධාරොති අකඛිවිසාමානාගතං.
952. කොධනා උපනාති ච මකඛි ඵමිති සඨං ඛු,
ඉසුසුකි නානාමාදා ච හවිසාසනති අනාගතො.
953. අඤ්ඤානමානිනො ධම්මෙ ගමිතිරො තිරගොචරා,
ලහුකා අගරා ධම්මෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤාමගාරමා.
954. ඛු ආදීනවා ලොකෙ උපාජ්ඣානානාගතො,¹
සුදෙසිතං ඉමං ධම්මං කිලෙසිසානති දුමමති.
955. ගුණභිනා'පි සඛ්ඤමිති වොහරනා² විසාරදා,
බලවතොතො හවිසාසනති මුඛරා අසුතාමිතො.
956. ගුණවතොතො'පි සඛ්ඤමිති වොහරනා යථාපාදො,
දුබ්බලො තෙ හවිසාසනති හිරිමනා අනත්තිකා.
957. රජතං ජාතරූපං ච බෙතතං චජුමජෙලකං,
දාසිදාසං ච දුමමධා සාදිසිසානානාගතො.³
958. උජ්ඣානසඤ්ඤානො බාලා සිලෙසු අසමාතිනා,
උත්තලො විචරිසානති කලහාහිරතා මගා.
959. උදානා ච හවිසාසනති තීලවිවරපාරානා,
කුභා ඵදා ලපා සිඛිති වරිසානානාරියා විග.
960. තෙලසඤ්ඤාති⁴ කෙසෙති වපලං අඤ්ඤානකඛිකා⁵
රජියාග ගමිසාසනති දනතවණ්ණකපාරානා⁶
961. අජෙගුච්ඡං විමුතොති සුරතතං අරහඤ්ඤා,
ජිගුච්ඡිසාසනති කාසාවං ඔදනෙසු සමුච්ඡිතා.
962. ලාගකාමා හවිසාසනති කුසිතා හිතවිරිතා,
කිච්ඡනා වතපඨානි⁷ ගාමනොසු වසිසාසරො.

1. උපාජ්ඣානානාගතො - PTS, ප. 2. වොහරනා - PTS.

3. සාදිසිසානානාගතො - PTS. 4. තෙලසඤ්ඤාති - PTS.

5. අඤ්ඤානකඛිකා - PTS. 6. දනතවණ්ණකපාරානා - PTS 7. වතපඨානාති - PTS

30. තිංසතිතිපාතය

30. 1. 1

949. ප්‍රාසාදික වූ විඛතාලද සිත් ඇති සත්ත්‍රන් ඉදුරන් ඇති බොහෝ දෙනා (හික්කුන්) දැකූ 'පණ්ණිරගොත්ත' නම් තවුස් තෙම 'ඵ්‍රස්ස' නමැති තෙරුන් විචාලේ සි.
950. අනාගතකාලයෙහි (හික්කුන්) කෙබඳු ජන්ද ඇතියාහු කෙබඳු අදහස් ඇතියාහු කෙබඳු ආකලා ඇතියාහු වෙත් ද? විචාරනලද මට එය කියනු මැනවි.
951. පණ්ණිරාහිධාන රුසිය, මා ගේ වචනය අසනු මැනවැ, සකසා සලකනු මැනවැ, අනාගතය ප්‍රකාශ කරන්නෙමි.
952. කිපෙනසුල්ලෝ ද බ්‍රහ්මවේර ඇත්තෝ ද ගුණමකුවෝ ද අතිමානවෝ ද නැතිගුණ පාල කරන්නෝ ද ඊෂ්ඨා ඇත්තෝ ද වෙත් වෙත් දැව් ඇත්තෝ ද අනාගතයෙහි වන්නාහ.
953. ගැඹුරු දහමිනි දතිමි මාන ඇත්තාහු වෙරල මැ ඇසුරු කලාහු වපල වූවාහු සඤ්චිතයෙහි ගෞරව නැත්තාහු අන්‍යෝන්‍ය ගෞරව නැත්තාහු (අනාගතයෙහි වන්නාහ).
954. අනාගත ලෝකයෙහි බොහෝ ආදිනවයෝ උපදින්නාහ, මොනවට දෙසකලද මේ ආගමසඤ්චිත දුමිනිහු කෙලෙසන්නාහ.
955. අශ්‍රැතවත් ගුණහිතයෝ ද සකමැදු කථා කරන්නාහු බුහුච්චි වූවාහු රථබස් ඇත්තාහු බලවත් වන්නාහ.
956. ගුණවත්තු ද සකමැදු අභිනුරුප වැ කථා කරන්නාහු ලජ්ජාසිත් ඇත්තාහු පලක් නැත්තාහු දුමිල වන්නාහ.
957. දුෂ්ප්‍රායුධයෝ අනාගතයෙහි රත්-පිදි ද කෙත් වතු ද එළු තිරෙළු-වත් ද දුසිද්දන් ද ඉවසන්නාහ.
958. අසුරු කිසියක සිත් ඇති, සිම්පිපිසිදු සිල්හි සමාහිත නො වූ, උස් වූ හිස්මත් ආති, කලහයෙහි ඇලුණු බාලයෝ මාගයන් මෙන් හැසිරෙන්නාහ.
959. නිල්සිවුරු පෙරෙවියාහු උඩගු ද වන්නාහ, කුහු වැ දැඩි සිත් ඇති වැ ප්‍රත්‍යෝක්තාදක කථා ඇති වැ ශාඛිකාරවරිත ඇති වැ අංශි-යන් මෙන් හැසිරෙන්නාහු ද වෙත්.
960. දල පැහැ සිවුරු පෙරෙවියාහු තෙලින් මට කල කෙසින් යුතු වැ වපල වැ අදුන් ඇඳි නුවන් ඇති වැ මහමගැ යන්නාහ.
961. සුදුවත්හි මොනොවට මූසපත් (හිජු) වූවාහු අංශිගත් විසින් මොනොවට රඳනාලද (එහෙසින් මැ) පිළිකුල් නො කටයුතු අතීන් ධර්ම වූ කහවත පිළිකුල් කරන්නාහ.
962. කුසිකයෝ, හිනවියෝ, ලාහකැමැතිගෝ වන්නාහ. වානප්‍රසං-සෙනාසනයන්හි කලාන්ත වන්නාහු ග්‍රාමාන්ත සෙනාසනයන්හි වසන්නාහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

963. යෙ යෙ ලාභං ලභිස්සන්ති ඕච්ඡාජ්චරතාං සදා,
තෙ තෙ'ව අනුසික්ඛන්තා හමිස්සන්ති¹ අසංගතා.
964. යෙ යෙ අලාභිනො ලාභං හ තෙ පුරුෂා හමිස්සරො,
සුපෙසලෝපි තෙ ධිරෙ සෙවිස්සන්ති හ තෙ තදා.
965. පිලක්ඛුරජනං රතනං ගරහන්තා සකං ධජං,
තිඤ්ඤානං ධජං කෙවි ධාරෙස්සන්තාවදානකං².
966. අගාරවො ච කාසාවෙ තදා තෙසං හමිස්සති,
පටිසඛ්ඛා ච කාසාවෙ හික්ඛුතං හ හමිස්සති.
967. අභිභූතස්ස දුක්ඛෙහ සලලවිභිස්ස රූපානො,
පටිසඛ්ඛා මහාසෙයාරා නාගස්සාසි අවිනතිතා.
968. ඡද්දන්තො හි තදා දිස්සා සුරතනං අරහඤ්ජං,
තාවදෙව හඤ්ඤි ගාථා ගජජා අන්තොපනංගිතා.
969. අතික්ඛසාවො කාසාවං යො චන්ධං පරිදුහෙස්සති,
අපෙතො දම්මවෙවන හ යො කාසාවමරහති.
970. යො ච චන්තකසාවස්ස සිලෙසු සුසමාගිනො,
උපෙතො දම්මවෙවන ස වෙ කාසාවමරහති.
971. විපක්ඛසිලො දුමමධො පාකටො නාමමකාරියො,
විබ්ඛන්තවිතො නිසුසකෙකා හ යො කාසාවමරහති.
972. යො ච සිලෙන සම්පන්නො විතරාගො සමාගිනො,
ඕදාගමනසබ්බපො සවෙ කාසාවමරහති.
973. උභිතො උක්ඛලො බාලො සිලං ගත්ත හ විජ්ජති,
ඕදානකං අරහති කාසාවං නිං කරිසෙති.
974. හික්ඛු ච හික්ඛුති යො ච දුට්ඨචිත්තො අනාදරා,
තාදිතං මේතනචිත්තානං නිග්ගණ්ඨස්සන්තානාගතො.³
975. සික්ඛාපෙන්නා'පි ථෙරෙහි බාලා විවරධාරණං,
හ සුඤ්ඤිස්සන්ති දුමමධා පාකටා කාමකාරියා.
976. තෙ තථා සික්ඛිතා බාලා අඤ්ඤාමඤ්ඤා අගාරවා;
නාදිසිස්සන්තාපජ්ඣායෙ බඵච්චෙකා ඵෙ සාරපිං.

1. හමිස්සන්ති - PTS.

2. ධාරෙස්සන්තාවදානකං - සිඳ්ධි. 1, 2.

3. නිග්ගණ්ඨස්සන්ති'නාගතො - PTS.

963. යම් යම් කෙනෙක් මිට්ඨාථිවයෙහි ඇලුණාහු හැම කල්හි ලාභ ලබන් ද, ඔවුන් ඔවුන් අහු වැ හික්මෙන්නාහු අසංයත වැ හැසිරෙන්නාහ.
964. යම් යම් කෙනෙක් ලාභ නො ලබනසුලුහු නම් ඔහු පූජ්‍ය නො වන්නාහ, එකල ඔවුන් සුපේශලයන් වුව ද ප්‍රාඥයන් වුව ද ඔහු සේවනය නො කරන්නාහ.
965. කිසි කෙනෙක් කළුහුග කසවින් රදනාලද සංකීය ධර්මය වූ කහවන ගරහන්නාහු තිථිකයන්ගේ ධර්මය වූ සුදුවන් දරන්නාහ.
966. එකල්හි කහවන කෙරෙහි ඔවුන්ගේ අගෞරවය ද වන්නේ යැ. කහවන්හි හිසුන්ගේ ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා ද නො වන්නේ යි.
967. විෂ සහිත හිසෙන් විදුනාලද (එහෙයින්) මැ දුකින් මඛනාලද ගරිච්ඡාකාරයට පැමිණෙන්නා වූ (සදත්) ඇත්රජහට ද අවිනත්‍ය වූ අතිශයින් ගුරු (බර) වූ ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂාව වූ.
968. ඒ එසේ මැ යි. එද සදත්ඇත්රජ මොනොවට රදනාලද අතීත් ධර්ම දූත එකෙණෙහි අච්ඡිද්‍රිත වූ ගාථා කි.
969. නො පහ වූ (රාගාදි) කසට ඇති යමෙක් කහවන් පරිභොග-කෙරේ නම් ඉන්ද්‍රියදමය හා සත්‍යයෙන් තොර වූ හෙතෙම කහවනට නො හොබී.
970. තවද යමෙක් පහ කළ කෙලෙස් කසට ඇත්තේ වේ නම් ශීලයෙහි පිහිටියේ නම් ඉන්ද්‍රියදමය හා වෘක්ඛත්‍යයෙන් යුක්ත නම් හෙතෙම එකත්තෙන් කහවනට හොබී.
971. යමෙක් ශීලවිපක්‍ෂ නම් දුෂ්ප්‍රාඥ නම් 'දුශ්ශීල ය' යි ප්‍රකට නම් යථෙපසිත්‍යක් (මරහුට කැමැති සෙයක්) කරනුයේ නම් වික්‍ෂිප්‍යා වූ සිත් ඇත්තේ නම් ශුකලබ්ධී රහිත නම් හෙතෙම කහවනට නො හොබී.
972. යමෙකුත් ශීලසම්පන්න නම් විතරාග නම් සමාහිත නම් සුචිශුඛ-මනොවිතැනී ඇත්තේ නම් හෙතෙම එකත්තෙන් කහවනට හොබී.
973. යමෙක් උභිත නම් උස් වූ හිස්මත් ඇත්තේ නම් අව්‍යක්‍ෂා-නම් යමක්හුගේ ශීලය නො පෑහේ නම් හෙතෙම සුදුවනට සුදුසු යැ, කහවන් කුමක් කරන්නේ ද?
974. අනාගතයෙහි මහණහු ද මෙහෙණහු ද දව්‍යට වූ සිත් ඇති වැ අනාදර වැ මෙන් සිත් ඇති තාදිගුණාතිකත් නිගන්නාහ.
975. දුෂ්ප්‍රාඥ වූ 'දුශ්ශීල ය' යි ප්‍රකට වූ හිතුවක් කරන්නාවූ බාලයෝ තෙරුන් විසින් සිවුරු බැරීමෙහි හික්මවනු ලබන්නාහු ද නො අසන්නාහ.
976. එසේ හික්මවනලද ඒ බාලයෝ උනුනට ගෞරව හැකියාහු රිය - සාරිහු නො තකන කුළුආසකු මෙන් උපාධියෙන් කෙරෙහි ආදරය නො කරන්නාහ.

917. එවං අනංගකඤ්ඤාං පටිපත්ති හමිස්සති,
හික්ඛුතං හික්ඛුතීතං ච පතෙන කාලමගි පච්ඡිමෙ.
978. පුරු අංගච්ඡතෙ එතං අනංගතං මහබ්බසං,
සුබ්බවා හොථ සබ්බා අඤ්ඤාමඤ්ඤාං ගතාරවා.
979. මේතතචිත්තා කාරුණිකා හොථ සිලෙසු සංවුත්තා,
අරභිච්ඡිතා පභිත්තතා තිච්චං දලුපරක්කමා.
980. පමාදං හයතො දිස්සා අප්පමාදං ච ඛෙමතො,
ගාචෙථච්ඡිතසිංහං මහං චුත්තනා¹ අමිතං පද්දන්ති.

ඉදං සුදං අංගසමා චුත්තො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුත්තපෙඨරශාථං.

80. 1. 2

981. යථාචාරී යථාසතො සතීමා යතසබ්බපජ්ඣාසි අප්පමතො,
අජ්ඣතතරතො සමාහිතතො² එකො සනතුසිතො තමාසු හික්ඛු.
982. අලං සුක්ඛං වා³ භුඤ්ජන්තො න බංගුං සුභිතො සියා,
උභොදරො⁴ මිත්තාභාරො සතො හික්ඛු පරිබ්බජේ.
983. චත්තාරො පඤ්ච අංගොපෙ අභුක්ඛා උදකං පිච්චෙ,
අලං එසුමිභාරො පභිත්තතස්ස හික්ඛුතො.
984. කප්පියං තං චෙ ජාදෙති⁵ විචරං ඉදමිජ්චිතං,
අලං එසුමිභාරො පභිත්තතස්ස හික්ඛුතො.
985. පලලභෙකන නිසින්නස්ස ජණ්ණකො නාහිවස්සති,
අලං එසුමිභාරො පභිත්තතස්ස හික්ඛුතො.
986. ගො සුඛං දුක්ඛතො අග්ග දුක්ඛමග්ගසති සලලතො,
උගගනතරෙත⁶ නාගොසි කෙන ලොකසමිං⁷ කිං සියා.
987. මා මේ කදම් පාපිච්ඡෙ, කුසිතො හිත්චිරියො,
අප්පසුතො අනාදරො කෙන ලොකසමිං⁷ කිං සියා.
988. බහුසුතො ච මෙධාචි සිලෙසු සුසමාහිතො,
චෙතොසමථමනුසුතො අපි මුඛනී තිථාතු.

1. චුත්තනි - PTS. 2. සුසමාහිතතො - PTS 3. ම - PTS

4. උභොදරො - ප. PTS. 5. කප්පියතඤ්ඤා අදෙසි - PTS.

6. උගගනතරෙ - සිඳු. 1, 2. 7. ලොකසමි - PTS.

977. මහණුන්ගේ ද මෙහෙණන්ගේ ද පඤ්චිකා කාලය පැමිණි කල්හි අනාගත කාලයෙහි මෙබඳු පිළිවෙත් වන්නේ යි.

978. තෙල අනාගත මහණිය එන්නට පෙර (තෙපි) සුවච වෑ මෘදුසිත් ඇති වෑ උක්ඛනට ගොරවි සහිත වවු.

979. (තෙපි) මෙත්සින් ඇතියහු කරුණා ඇතියහු හිලයෙහි සංවෘත වුවහු ආරබ්බවියඝී ඇතියහු නිවහෙහි යවනලද සිත් ඇතියහු නිරතුරු දූභි පරාක්‍රම ඇතියහු වවු.

980. ප්‍රමාදය හය වශයෙන් ද අප්‍රමාදය ක්‍ෂෙම වශයෙන් ද දූභෑ අමෘතපදය සපයී කෙරෙමින් අපට්ඨික මායීය වබවු.

මෙසේ ආයුෂමත් 'දුක්ඛ' ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ* යි
දුක්ඛ ස්ථවිරගාථා යි.

80. 1. 2

981. (ගමෙක්) හිලසමානා ද ආයතීයත් හා එක්බඳු ද සමාතිමත් ද සංයත සංකල්ප ඇති වෑ ව්‍යාන කරනසුලු ද ප්‍රමාද රහිත ද කමටහත් වෑසීමෙහි ඇලුණේ ද එකඟසිත් ඇත්තේ ද එකලා වූයේ ද සන්තුෂ්ට ද මුහු හික්කු යෑ යි කිහු.

982. තෙත්දූය හෝ විමලී දූය හෝ වලදත්තේ පමණ ඉක්ම සුභිත නො වන්නේ යෑ, මහණ තෙම උභයොදර වෑ පමණට ගන්නා ආහාර ඇති වෑ සිහි ඇති වෑ වසන්නේ යි.

983. (කුසපමණින්) සතරපස්පිබක් නො වලඳ දිග බොන්නේ යෑ, නිවනට යවනලද සිත් ඇති මහණහට එාසුචිහාරයට පමණි.

984. ඉදින් වෑසියසුතු තැත් වසා නම් මේ සදහා වූ කැප වූ සිවුර නිවනට යවන ලද සිත් ඇති මහණහට එාසුචිහාරණය පිණිස පමණි.

985. (ගම්කූටියක) පලයින් හුන්නහුගේ දණ සහල (වෑසිදිය) නො තෙමා නළ (එ කූටිය) නිවනට යවනලද සිත් ඇති මහණහට එාසු-චිහාරයට පමණි.

986. ගමෙක් සුඛවෙදනාව (විපරිණාම) දූඛ වශයෙන් දුටුයේ ද දූඛවෙදනාව ශල්‍ය වශයෙන් දුටුයේ ද දැතුරෙහි හෙවත් උපෙක්‍ෂායෙහි (ආතමානම්යාතිතිවේශය) නො වී ද හෙතෙම කවර නම් කෙලෙසින් (බැඳි) ලොකයෙහි (දෙවෑදින් අතුරෙහි) කිම වන්නේ ද?

987. පාපේච්ඡයෙක් සිතවියකීයෙක් අලාලාභයෙක් අනාදරයෙක් කිසිකලෙකැ මට හමු නො වේවා! සත්ත්වකායයෙහි (එබඳු-පුද්ගලයාගේ) කවර නම් අවවාදයෙකින් කවර අවියෙක් වන්නේ ද?

988. (ගමෙක්) බහුලාභ නම් ප්‍රඥවත් නම් හිලයෙහි මොනවට පිහිටියේ නම් විත්තසමථයෙහි යෙදුණේ නම් හෙතෙම (මාගේ) මුදුනෙහි පවා සිටිවා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

989. ගො පපඤ්චමනුසුතො පපඤ්චාභිරතො මගො,
විරාධයි සො නිබ්බානං ගොගඤ්ඤමං අනුත්තරං.
990. සො ච පපඤ්චං ශ්‍රීයාන නිපාපඤ්චපථෙ රතො,
ආරාධයි සො නිබ්බානං ගොගඤ්ඤමං අනුත්තරං.
991. ගාමෙ වා යදි වා රඤ්ඤා නිත්තො වා යදි වා ථලො,
යථ අරහතො විහරන්ති නං භූමිං රාමඤ්ඤයකං.
992. රමණීයා¹ අරඤ්ඤාති යථ හ රමති මනො,
විහරාගා රමස්සන්ති² හ තෙ කාමගවෙසිනො.
993. නිසිනං³ ච පචත්තාරං යං පසො වජ්ජදස්සිනං,
නිත්තයාචාදිං මෙධාපිං නාදිසං පණ්ඩිතං හජේ,
නාදිසං හජමානස්ස සෙයොසා ගොති හ පාපිගො.
994. ඔව්දෙය්‍යානුසාසෙය්‍ය අසබ්බා ච නිවාරගො,
සතං හි සො පිගො ගොති අසතං ගොති අපිපිගො.
995. අඤ්ඤාස්ස භගවා බුද්ධො ධම්මං දෙසෙසි චක්ඛුමා,
ධම්මෙ දෙසිතමානමති සොතමොඥධම්මජිනො,
තං මෙ අමොඝං සචනං විමුත්තොමති අනාසවො.
996. තෙව පුබ්බතිවාසාය න⁴ පි දිබ්බස්ස චක්ඛුතො,
වෙතොපරිතාය ඉද්ධිතා වුත්තිතා උපපත්තිතා,
සොතධාතුච්ඡුද්ධිතා පණ්ණිත මෙ හ විජ්ජති.
997. රුක්ඛමූලං⁵ ච නිත්තාය මුණෙකි සබ්බාපිපාරාතො,
පඤ්ඤාය උත්තමො ථෙරො උපතිස්සො ව³ කියාති.
998. අවිතක්කං සමාපන්නො සම්මාසම්බුද්ධසාවනො,
අරිගෙහ තුණ්හිභාවෙන⁴ උපෙතො ගොති නාවිදෙ.
999. යථා⁵ පි පබ්බතො සෙලො අචලො සුපාතිට්ඨිතො,⁵
ථවං මොගඤ්ඤාය හික්ඛු පබ්බතො⁵ ව හ වෙධති.
1000. අනඛතණ්ණ පොසස්ස නිච්චං සුවිගවෙසිනො,
වාරුහගමනං පාපස්ස අබ්බමනං⁵ ව බායති.
1001. නාභිනද්දුමි මරණං නාභිනද්දුමි ජිවිතං,
නික්ඛිපිස්සං ඉමං කායං සම්පජ්ජනො පතිස්සනො.

1. රමණීයාති - සිමු. 1, 2. 2. රමෙස්සන්ති - සිමු 1, 2. 3. උපතිස්සො⁵ ව - PTS.

4. තුණ්හිභාවෙන - PTS. 5. සුපාතිට්ඨිතො - PTS.

989. යමෙක් ප්‍රපඤ්චයෙහි (නාමණායෙහි) බැදුණේ ප්‍රපඤ්චයෙහි ඇලුණේ සිවුපාවකු බදු වූයේ වේ නම් හෙතෙම නිරුත්තර වූ යෝග්‍යයන් ගෙන් නිරුපද්‍රැව වූ නිවහ වැරදි වී (නිවහින් දුරු වූයේ-යා යි සේ යි.)
990. යමෙකුත් ප්‍රපඤ්චය හැර ආයතීමායීයෙහි ඇලුණේ වේ නම් හෙතෙම නිරුත්තර වූ යෝග්‍යයෙකු වූ නිවහ සිදු කෙළේ යි (සාක්‍ෂාත්-කෙළේ යි.)
991. ඉදින් ගමිනි හෝ වේව යි වනයෙහි හෝ වේව යි පහත් බිම්හි හෝ වේව යි උස්බිම්හි හෝ වේව යි යම් තැනෙක රහත්වු වෙසෙත් නම් එබිම් රමණීය යි.
992. යම් වනයෙකැ ජනයා රමණය නො කෙරේ නම් ඒ වනයෝ රමණීයයෝ යි, විතරාභිභූ එහි රමණය කරන්නාහ. ඔහු කාම ගවේෂිභූ නො වෙත්.
993. යමකු නිධන් කියන්නකු මෙන් දක්නේ නම්, වරද දක්නා සුලු (වරදෙහි) නිගා කොට කියනසුලු බමෝජ්ඣප්පඤ ඇති එබදු-නුවණැත්තෙකු හඳුනා කරන්නේ යැ, එබන්දු හඳුනා කරන්නෙකුට වැඩෙක් මැ වෙයි. අවැඩෙක් නො වේ.
994. අවවාද දුන මැනවැ, අනුශාසනා කළ මැනවැ, අකුසල් දහමින් ද වළහනු මැනවැ, එ බදු පුද්ගල තෙම සත්පුරුෂයානට ප්‍රිය වෙයි. අසත්පුරුෂයානට අප්‍රිය වේ.
995. පසැස් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනෙකකු (බැනණුවන්) හට දහම් දෙසූහ. දහම් දෙසන කල්හි (මම) අපි ඇතිගෙමි සහින් (දුනිමි) යොමු කෙළෙමි. මා හේ ඒ ශ්‍රවණය නො සිත් විය. (මම) ආශ්‍රව රහිත වැ විමුක්තයෙමි.
996. (මට) පුළුච්චාසානුසාරිකයෙකු පිණිස (ප්‍රාචීනාවක්) නො වේ මැ යැ, දිව්‍ය වක්‍රාස පිණිස ද නො වේ මැ යි, වෙනොපරිසංකූණය පිණිස සංඛිට්ඨකයෙකු පිණිස ව්‍යුහි-උපපත්ති ඥානය පිණිස දිව්‍ය-ප්‍රොක්‍රඤ්ඤා ය පිණිස ප්‍රාචීනාවක් මට නැති.
997. උපතිස්ස හෙමෙන් මුඛු වැ සහල පෙරෙව්ගේ ප්‍රඥාගෙන් උත්තම වැ සථවිර වැ, රුක්මුල ඇසිරි කොට බ්‍යාන කෙරේ.
998. චතුර්බාහන සමාපත්තියට සම්මත් සමාස් සම්බුද්ධානුචත තෙම එකෙණෙහි අයභී වූ තුණ්ණිමානවයෙන් සුක්ක වූයේ වේ
999. යමිසේ අවල වූ මොනොවට පිහිටි ශෛලමය පච්ඡයෙක් නො සැලේ නම් එසේ මැ මහණ තෙම මොහසයා හෙතුවින් අවල වැ සුප්‍රතිඝ්ඛිත වැ පච්ඡයෙක් මෙන් නො සැලේ
1000. ලාමක ඉව්ඡාවට රහිත වූ නිරතුරු පාරිසුද්ධිය සොයනසුලු පුරුෂයානට වලගක් පමණ වූ වරද වලාවක් පමණ මෙන් හැරේ.
1001. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි. සමාස් ප්‍රඥ ඇතිගෙමි සිහි ඇතිගෙමි මේ කය බහා තබන්නෙමි.

1002. නාහිනදුමි මරණං නාහිනදුමි ජිවිතං,
කාලං ච පටිකඛාමි තිබ්බිසං හතකො යථා.
1003. උභයෙනදං මරණමෙව නාමරණං පච්ඡා වා පුරෙ වා,
පටිපජ්ජථ මා විනස්සථ ඛණො වො,¹ මා උපච්චිතා.
1004. නගරං යථා පච්චන්තං ගුහනං සන්තරබ්බාහිරං,
ඵචං ගොපෙථ අත්තානං ඛණො වො මා උපච්චිතා,
ඛණාතිතා හි සොචන්ති තිරයමහි සමපපිතා.
1005. උපසන්නො උපරතො මන්තභාණී² අනුඤ්ඤො,
ධුතාති පාපකො ධම්මෙ දුම්පත්තං ව මාලුතො.
1006. උපසන්නො උපරතො මන්තභාණී² අනුඤ්ඤො,
අප්පාසි³ පාපකො ධම්මෙ දුම්පත්තං ව මාලුතො.
1007. උපසන්නො අනායාසො විපසන්නො අනාච්ඤො,⁴
කල්යාණසිල්ලො මෙධාච්චි දුක්ඛස්සන්තකරො සියා.
1008. න විස්සසෙ ඵකතියෙසු ඵචං
අගාරිසු පබ්බජිතෙසු වා'පි,
සංඛු'පි⁵ හුච්චාන අසංඛු භොනති
අසංඛු හුච්චා පුත සංඛු භොනති.
1009. කාමච්ඡදො ච ව්‍යාපාදො පිනමිඤ්ඤං ච හික්ඛුතො,
උඤ්චං විවිකිච්ඡා ච පඤ්චතො විත්තකෙලියා.
1010. යස්ස සක්කරියමානස්ස අසක්කාරෙන චූහයං,
සමාධි න විකම්පති අප්පමාදවිහාරිනො.
1011. තං කායිනං සාතතිකං සුමුමදිට්ඨිප්පස්සකං,
උපාදානක්ඛයාරාමි අහු සප්පරිසො ඉති.
1012. මහානමුද්දො පඨවි⁶ පබ්බතො අතිලො'පි ව,
උපමාය හ සුජ්ජන්ති සඤ්ච වරවිච්ඡන්තියා.
1013. වක්ඛානුවත්තකො ථෙරො මහාඤ්ඤා සමාහිතො,
පඨවිපගගිසමිතො⁷ හ රජ්ජති හ දුස්සති.
1014. පඤ්ඤාපාරමිතං පතොතො මහාබුද්ධි මහාමනි,⁸
අජලො ජලසමිතො සදා වරති තිබ්බුතො.

1 වෙ - සිඳු 1, 2.

2 මන්තභාණී - සිඳු 1, 2.

3 අබ්බති - ස්‍යා, PTS.

4 විපසන්නමානාච්ඤො - PTS

5 සංඛු - සිඳු 1, 2.

6 පඨවි -

7 පඨවිපගගිසමිතො - PTS.

8 මහාබුද්ධි - ස්‍යා, PTS.

1002. මරණය නො කැමැත්තෙමි, ජීවිතය නො කැමැත්තෙමි. බ්‍රාහ්මයෙහි මෙහෙ කරන සේවකයකු මෙන් කල් මතු වස් අපේක්ෂා කරමි.
1003. පසු හෝ පෙර හෝ දෙකල්හි මැ මරණය මැ යි. නො මැරීමෙන් නැත් මැ යි. පිළිවෙත් පුරවු, නහමක් වැනසෙවු, ඝෘණ සම්පන්නය එකත්තෙන් නහමක් (නොප) ඉක්මැ යා.
1004. ඇතුලත පිටත සහිත වැ ගෝපනය කරනලද පසල් නුවරක් යම්සේ ද එපරිද්දෙන් නමා රකිවු. ඝෘණය තෙමි එකත්තෙන් (නොප) නො ඉක්මැ යා, ඝෘණ සම්පන්නය ඉක්මිනියාහු (සියකම්-විසින් නිරැහි දමනලද්දහු) ගෝක කෙරෙන් මැ යි.
1005. උපශාන්ත වූයේ දුසිරිතින් වැලකුණේ මිත්‍රයාණී වූයේ උග්ගත නො වූයේ පවන රුක්පතක් සලන්නාක් මෙන් පාපධර්මයන් සල්වයි. (බැහැර කරයි).
1006. උපශාන්ත වූයේ දුසිරිතින් වැලකුණේ මිත්‍රයාණී වූයේ උග්ගත නො වූයේ පවන රුක්පතක් සලන්නාක් මෙන් පාපධර්මයන් හුදුරෙහි පහ කෙළේ යි.
1007. උපශාන්ත වූ ආයාස රහිත වූ වෙසෙසින් ප්‍රසන්න වූ නො කැලඹුණු කලන්දහම් ඇති නුවණැත්තේ දුක් කෙලවර කරන්නෙක් වන්නේ යි.
1008. හිසි වූ ද පැවිදි වූ ද ඇතැමුන් කෙරෙහි මෙසේ විස්මය නො වන්නේ යැ (ඔහු) සත්පුරුෂ වැ සිට අසත්පුරුෂ වෙති, අසත්පුරුෂ වැ සිට යළි සත්පුරුෂ වෙත්.
1009. කාමච්ඡදායා ව්‍යාපාදායා චිත්තච්ඡාදායා උග්ගච්ඡාදායා විචිකිච්ඡායා යන මොහු පස් දෙන මහණහු ගේ සිත කිළිටි කරන්නෝ යි.
1010. සංකාර කරනුලබන අප්‍රමාද විහාර ඇති යමක්නුගේ සමාධිය සත්කායෙන් ද අසත්කාරයෙන් ද යන දෙකින් නො සැලේ නම්,
1011. තීරතුරු බ්‍යාන කරනසුලු වූ සුඝෞඛද්‍රව්‍යවිදහිත වූ උපාදාන-සංයෝගි ඇලුණා වූ ඔහු සත්පුරුෂ යැ යි කිහු.
1012. මහාසමුද්‍රය ද පෘථිවිය ද පඵතය ද පවන ද (යන මොහු) ශාස්ත්‍රානුකූල වනන්සේගේ අග්‍රඵල විමුක්තිය පිළිබඳ උපමාවට නො යෙදෙත් (නුසුදුසු යි.)
1013. මහනුවණැති වූ සමාහිත වූ පෘථිවිය ජලය හිත්ත බඳු පැවැතුම් ඇති වූ ගම්මකානුවතීක වූ සථිවර තෙමේ (ඉටු'නිවු අරමුණුහි) නො ඇලෙයි, දුෂ්‍ය නො වේ.
1014. ප්‍රඥායෙහි පරතෙරට පැමිණියේ මහත් වූ බුද්ධි ඇති වැ මහත් වූ සමාහි ඇති වැ තිවියේ බුද්ධිහිත නො වූයේ මැ බුද්ධිහිතයකු බඳු වැ තිති වෙසේ.

1015. පරිවිණේණං මයං සත්ථං කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඔභිතො ගරුකො හාරො ගවනෙනති සමුග්ගා'ති.
1016. සමාදෙථසාමාදෙන එසං මෙ අනුසාසති,
ගඤ්ඤං පරිතිබ්බිස්සං විපට්ඨතොග්ගි සබ්බා'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සාරිපුතො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සාමිපුතකෙටර ගාථා.

30. 1. 8

1017. පිපුනෙන ච කොඛනෙන ච මච්ඡරිතා ච විභූතනඤ්ඤා,
සබ්බං න කරොය පණ්ඨිතො පාපො කාපුරිසෙන සම්මො.
1018. සද්ධංච ච පෙසලෙන ච පඤ්ඤාචිතා බහුස්සුතෙන ච,
සබ්බං භි¹ කරොය පණ්ඨිතො ගඤ්ඤං සපුරිසෙන සම්මො.
1019. පස්ස විත්තකතං² බිම්බං අරුකායං සමුසස්සිතං,
ආතුරං බහුසංඝසංගං යස්ස නත්ති ධුට්ඨං සිති.
1020. පස්ස විත්තකතං² රූපා මිණිතා කුණ්ඩලෙන ච,
අට්ඨං තචෙන ඔනඤ්ඤං සහ වජේභා නොගති.
1021. අලතකකතා පාදා මුඛං චූණ්ණකමිකස්සිතං,
අලං බාලස්ස මොගාය නො ච පාරගචෙසිනො.
1022. අට්ඨපාදකතා කෙසා නෙත්තා අඤ්ජනමිකස්සිතා,
අලං බාලස්ස මොගාය නො ච පාරගචෙසිනො.
1023. අඤ්ජනිචි නවා විත්තා පුත්තිකායො අලභිකතො,
අලං බාලස්ස මොගාය නො ච පාරගචෙසිනො.
1024. ඔද්දති මගමො පාසං නාසදා වාගුරං මගො,
භුඤ්ඤා නිවාපං ගච්ඡාමි කඤ්ඤෙන මගබ්බිකො.
1025. ජිත්තා පාසා මගවස්ස නාසදා වාගුරං මගො,
භුඤ්ඤා නිවාපං ගච්ඡාමි නොවනෙන මගපුද්ගලො.
1026. බහුස්සුතො විත්තකපි බුද්ධස්ස පරිවාරකො,
පත්තභාරො විසඤ්ඤානො සෙය්‍යං කප්පෙති ගොතමො.

1 සබ්බං - සිමු 1, 2. 2 විභූතතා - සිමු² 1, 2

1015. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ. බුදුන්ගේ අනුශාසනය කරනලදි. ගුරු වූ බර බහා තබනලද්දේ යැ. මෙවන් පටන් පුනභිවයෙක් (මට) හැති.

1016. අප්‍රමාද වැ පිළිවෙත් පුරවු, මේ මාගේ අනුශාසනය යි, මම පිරිනිවෙන්නෙමි, සියලු භවයෙහි විමුක්තයෙමි.
(වේසෙයින් මිදුනෙමි)

මෙසේ අයුෂ්මත් සාරිපුත්ත සථවිරයන් වහන්සේ ගාමා වදාළහ.

සාරිපුත්ත සථවිරගාමා යි.

30. 1. 3

1017. පිසුහු බස් ඇතියහු හා ද කිපෙනසුල්ලහු හා ද මසුරු බැව් ඇතියහු හා ද විනාශය හෝ වෙන් වීම කැමැත්තහු හා ද නුවණැත්තේ යහළු බව නොකරන්නේ ය. පාපපුද්ගලයා හා සබභමය ලාමක යි.

1018. සාදුහා ඇතියහු හා ද සිල්වතා හා ද නැණවතා හා ද බහුලායා හා ද නුවණැත්තේ යහළු බව කරන්නේ ය, සත්පුරුෂයා හා සබභමය සුඤ්ජර යි.

1019. යම් ගරිරයක්හුගේ බ්‍රෑව (නිත්‍ය) භාවයෙක් සපිනිභාවයෙක් නැත් ද (ඒ) වණ වූ ඇටසැකිල්ල විසින් ඕනවනලද ගිලන් වූ (බාලයන් විසින්) නොයෙක් අසුරින් සංකලානය කටයුතු වූ විසිතුරු කරනලද සිරුර බලව.

1020. මිණිගෙන් ද කොඹොලින් ද විසිතුරු කරනලද, යටත් බදනා ලද (තුන්සියයකට අධික) ඇට ඇති රූපය බලව, විඤ්ඤ සහිත වැ හොඹි.

1021. ලාරයින් රැළු පාදයෝ සුවදසුණු නැවැරු මුව බාලයාගේ මුලාවට පමණි, පාරගවෙසිහුගේ මුලාවට නො ද පමණි.

1022. කියමුවැල් ද අඳුන් ඇදී හෙත් ද බාලයාගේ මොහයට පමණි පාරගවෙසිහුගේ මොහයට නො ද පමණි.

1023. සිතියම් කළ අභිනව අඳුන්කොපුවක් මෙන් සරසන ලද කුණුකය බාලයාගේ මොහයට පමණි, පාරගවෙසිහුගේ මොහයට නො ද පමණි,

1024. මුවවැදි මලසුඛව දමී යැ. මුවා පාශය නො ගැටී මුවවැද්ද හඬද්දී ගොදුරු කා යමහ.

1025. මුවවැද්දගේ පාශයෝ සිඳිනලදහ, මුවා පාශය නො ගැටී. මුවවැද්ද හොඬද්දී ගොදුරු කා යමහ.

1026. බහුලාය වූ විත්තකපි වූ බුද්ධොපසාරයක වූ ගිලිහුණුබර ඇති පහ වූ සංයෝග ඇති ගෞතමගෝත්‍ර ඇති ප්‍රචක ශයනය කෙරේ.

1027. ඩිණ්ඤ්ඤානො භවතානිතො සුඛබ්බතො,
ධාරෙති අනතිමං දෙහං ජාතිමරණපාරගු¹
1028. යසම් පතිට්ඨිතා ධම්මා බුද්ධස්සාදිව්වබ්බුතො,
තිබ්බානගමනෙ මග්ගෙ සො'යං තිට්ඨති ගොතමො.
1029. ආසිතිං බුද්ධතො ගණ්හිං² දො සහස්සාති භික්ඛුතො,
චතුරාසිතිසහස්සාති යෙ මෙ ධම්මා පටිත්තතො.
1030. අප්පසුතා'යං³ පුරිසො බලිවද්දො'ව ජරති,
මිංසාති තස්ස වසින්නති පඤ්ඤා තස්ස න වසිති.
1031. බ්‍රහ්මස්සතො අප්පසුතං යො සුතෙනාතිමඤ්ඤති,
අකො පදිපධාරො'ව තථෙව පටිගාති මං.
1032. බ්‍රහ්මස්සතං උපාසෙය්‍ය සුතං ච න විනාසෙය,
තං මූලං බ්‍රහ්මචරියස්ස තස්මා ධම්මධරො සියා.
1033. පුබ්බාපරඤ්ඤා අත්ඤ්ඤා නිරුතතිපදකොවිදො,
සුග්ගතිතං ච ගණ්හාති අත්ථං වොපපරික්ඛති
1034. ඛන්තා ඡන්දිකතො⁴ හොති උස්සතිච්චා කුලෙති තං,
සමයෙ සො පදගති අජ්ඣතතං සුගාමාසිතො.
1035. බ්‍රහ්මස්සතං ධම්මධරං සප්පඤ්ඤං බුද්ධසාවකං,
ධම්මවිඤ්ඤාණමාකඛ්ඛං තං ගජේඨ තථාවධං.
0136. බ්‍රහ්මස්සතො ධම්මධරො කොසාරකොධො මහෙසිතො,
චක්ඛු සබ්බස්ස ලොකස්ස පුජතියො බ්‍රහ්මස්සතො.
1037. ධම්මාරාමො ධම්මරතො ධම්මං අනුච්චින්නං,
ධම්මං අනුස්සරං භික්ඛු සඤ්ඤා න පටිගාති.
1038. කායමචේරගරානො⁵ භියාමානො⁶ අනුට්ඨගෙ,
සරීරසුඛතිඤ්ඤා කුතො සමණථාසුතා.
1039. න පක්ඛන්ති දිසා සබ්බා ධම්මා නප්පට්ඨන්ති මං,
ගතෙ කල්‍යාණමිත්තමහි අකිකාරංව බාගති.
1040. අබ්බතිතසහායස්ස අතිගතසප්ප්‍රිතො,
නත්ති ඵතාදිසං මිත්තං යථා කායගතා සති.

1. ජාතිමරණපාරගු - PTS.

2. ගණ්හි - PTS.

3. අප්පසුතොයං - සං, PTS

4. ඡන්දිකතො - PTS

5. කායමචේරගරානො - සිමු 1, 2

6. භියාමානො - සිමු. 1, 2.

1027. කම්මාසුචි තෙමේ පහ වූ සංයෝග ඇත්තේ ඉක්මැවූ (රාගාදි) සහිත ඇත්තේ මොනවට තිවිසේ ජාති - මරණ දෙකෙහි පරතෙරට හිසේ අනතිමදෙහෙය දරයි.
- 1028 සුග්ගිඛඤ්ච වූ බුදුන්ගේ ධර්මයෝ යමකු කෙරෙහි පිහිටියාහු නම් ඒ මේ ගෞතම (ගොත්‍ර ඇති ආනන්ද) තෙමේ නිවනට යන මගැ යිවි.
1029. දෙයාසුදහසක් බුදුන් වෙතින් උගත්ම, දෙදහසක් හික්කුන් වෙතින් උගත්ම, මට යම් ධර්මකකු කෙනෙක් ප්‍රඥාන වූවාහු නම් ඔහු සුචාසුදහසෙකි.
1030. මේ අලංසුත පුරුෂ තෙම ගොනකු මෙන් වැඩේ, ඔහුගේ මස්පිඬුහු වැඩෙත්, ඔහුගේ ප්‍රඥාව නො වැඩේ.
1031. යම් බහුශ්‍රාවකයෙක් නම් බහුශ්‍රාව කමින් අලංසුතයාගට අවමන් කෙරේ නම් ඔහු පහතක් ගත් අකියකු මෙන් මට වැට්ගේ.
1032. බහුශ්‍රාවකයා ඇසුරු කරන්නේ යැ. ඇසු දෘද නො නසන්නේ යැ, බ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යාවට ඒ මුල් වෙයි, එහෙයින් ධර්මධරයෙක් වන්නේ යි.
1033. සුචාපරගාහයන් දන්නේ අථ දන්නේ නිරුක්තිපදයෙහි දක්ෂ වූයේ මැනවින් උගති, (අසනලද පිරිමහනලද ධර්මයාගේ) අථයත් විමසයි.
1034. (විමසු ධර්මයෙහි) දෘටිතිධ්‍යානක්‍ෂානතියෙන් (විදගීතාහිතිවේශ-යෙහි) කරනලද ජිහ්‍ය ඇත්තේ වෙයි, උත්තාහ කොට ඒ නාම රූපය තුලතය කෙරේ, ගොග්‍යසමයෙහි ප්‍රධන්විසී කරයි, අධ්‍යානමයෙහි සුසමාහිත වේ.
1035. ධර්මඥනය කැමැත්තේ එබඳු බහුශ්‍රාව වූ ධර්මධර වූ සප්‍රාඥ වූ ඒ බ්‍රහ්මචරිකයා ගජනය කරන්නේ යි.
1036. බහුශ්‍රාව වූ ධර්මධර වූ මහර්මිහු (බුදුන්) ගේ කොටුගේ (ධර්ම-රතනය) රක්තා වූ සියලුලොකයාට ඇසක් වූ පිදියසුතු වූ-
1037. (සම' විදගීතා) ධර්මයට නිවාස වූ ධර්මයෙහි ඇලුණා වූ ධර්ම මෙනෙට කරන්නා වූ ධර්ම අනුසාරණය කරන්නා වූ මහණ තෙම සභුමියෙන් නො පිරිහේ.
1038. කායමාසකයාගරුකයා (ක්‍ෂණක්‍ෂණයෙහි) පිරිහෙන්නේ උත්තානවිසී නො කරන්නේ යැ. ශරීරසුඛයෙහි හිඳි වුවහුට ශ්‍රමණ-ථාසුතාවක් කොසින් ද?
1039. සියලු දිශාවෝ නො පැනෙත්, ධර්මයෝ මට නො වැට්ගෙත්, කලණමිතුරා (සැරිසුත් තෙරුන්) පිරිනිවි කල්හි (ලොව) අදුරක් මෙන් හැගේ.
- 1040 පහ වැ ගිය කලණමිතුරන් ඇඟියාගට, පළමු පිරිනිවි ශාක්‍යයන් ඇඟියාගට, කායගතාසනිය යම්කෙ ද එබඳු මිතුරෙක් නැති.

1041. යෙ පුරුණො අතීතො තෙ නවෙහි න සමෙති මෙ,
ඤ්ජ ඵකො'ව කියාමි වසුපෙතො'ව¹ පක්ඛිමි.
1042. දස්සනාය අභික්ඛන්තො² නානා වේරජ්ඣකෙ ඛු,
මි වාරසිත් සොතායො පස්සනතු සමයො මමං.
1043. දස්සනාය අභික්ඛන්තො² නානා වේරජ්ඣකෙ පුපු,
කරොති සත්ථි ඕකාසං න නිවාරෙති චක්ඛුමි.
1044. පණ්ණවිසති වස්සාති සෙඛගුතස්ස මෙ සතො,
න කාමසඤ්ඤ උපපජ්ජ පස්ස ධම්මසුඛම්මතං.
1045. පණ්ණවිසති වස්සාති සෙඛගුතස්ස මෙ සතො,
න දෙසසඤ්ඤ උපපජ්ජ පස්ස ධම්මසුඛම්මතං.
1046. පණ්ණවිසති වස්සාති භගවන්තං උපට්ඨතිං,
මේතෙතන කායකමෙතන ඡායා'ව අනපායිති.
1047. පණ්ණවිසති වස්සාති භගවන්තං උපට්ඨතිං,
මේතෙතන චිච්ඤමෙතන ඡායා'ව අනපායිති.
1048. පණ්ණවිසති වස්සාති භගවන්තං උපට්ඨතිං,
මේතෙතන මනෝකමෙතන ඡායා'ව අනපායිති.
1049. බුද්ධස්ස චික්ඛම්මන්තස්ස පිට්ඨිතො අනුචික්ඛමිං,
ධම්මෙ දෙසීයමානමති ඤ්ණං මෙ උදපජ්ජථ.
1050. අහං සකරණීයොමති සෙබ්බො³ අප්පන්නමානසො,
සත්ථු ච පරිනිබ්බානං යො අමහං අනුකම්පකො.
1051. තදාසී සං භිංසනකං තදාසී ලොමහංසනං,
සබ්බාකාරවරුපෙතෙ සමබුද්ධො පරිනිබ්බුතො.
1052. බහුස්සුතො ධම්මධරො කොසාරකෙඛා මහෙසිතො,
චක්ඛු සබ්බස්ස ලොකස්ස අනඤ්ඤ පරිනිබ්බුතො.
1053. බහුස්සුතො ධම්මධරො කොසාරකෙඛා මහෙසිතො,
චක්ඛු සබ්බස්ස ලොකස්ස අකිකායෙ තමොභුදෙ.

1. 'වසුපෙතො'නිපි පාළි.

2. අභික්ඛන්තො -- PTS

3. සෙබ්බො - සිඤ්ඤා 1, 2.

1041. යම් පැරැණිමතුරු කෙනෙක් චූළු නම් ඔහු ඉකුත් චූළු, නවක-
යන් හා මාග්ගේ සිත නොසැකැස්සෙයි, ඒ මම අද වැසි කල්හි
කැදුල්ලට වත් පක්ෂියකු මෙන් එකලා වැඩාහ කෙරෙමි.
1342. දුක්ඛට පෙරට පැමිණි නොයෙක් රටවැසි බොහෝ දෙනා
නඟමක් වළඟ, ධම්මාචාර්යයෝ මා දකිත්වා, දුක්ඛට මේ කාලය යි.
1043. නොයෙක් රටවැසි බොහෝ දෙනා (තමන්) වහන්සේ දුක්ඛට
පෙරට පැමිණි කල්හි ශාක්‍යාන් වහන්සේ ඉති දෙති, පතැස්
ඇත්තේ (ඔවුන්) නො වළඟයි.
1044. පස්විසි වසක් මුළුල්ලෙහි යෙදෙණ වූ මට කාමසංඥාව නූපන,
ධම්මාගේ සුධම්මිය බලව.
1045. පස්විසිවසක් මුළුල්ලෙහි යෙදෙණ වූ මට ද්වේශසංඥාව නූපන,
ධම්මාගේ සුධම්මිය බලව.
1046. පස්විසිවසක් මුළුල්ලෙහි මෛත්‍රිකායකමයෙන් යුක්ත වැනො
හැරැ සිටුනා සේයාවක් මෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උචාවත්
කෙළෙමි.
1047. පස්විසිවසක් මුළුල්ලෙහි මෛත්‍රිවිකායකමයෙන් යුක්ත වැනො
හැරැ සිටුනා සේයාවක් මෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උචාවත්
කෙළෙමි.
1048. පස්විසිවසක් මුළුල්ලෙහි මෛත්‍රිමනායකමයෙන් යුක්ත වැනො
හැරැ සිටුනා සේයාවක් මෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උචාවත්
කෙළෙමි.
1049. සක්මන් කරන බුදුන් වහන්සේගේ පිටුපසින් අනුසක්මන්
කෙළෙමි, දහම් දෙසනු ලබන කල්හි මට (යෙදෙණතුමිය පිළිබඳ)
ඥානය පහල වී.
1050. මම කළයුතු කිසි ඇතිගෙමි, යෙදෙණගෙමි. නො පත් රහත්
බව ඇතිගෙමි, යමෙක් මට අනුකම්පක නම් (ඒ) ශාක්‍යාන්
වහන්සේගේ ද පිරි නිවන එළඹියේ යි.
1051. සියලු ආකාරවරයෙන් යුක්ත වූ සම්බුදුහු පිරිනිවිසහ. එකල්හි
යම් කිංසනකයෙක් (සෙණ්ඩු ආදී සිය අරමුණක්) වී නම් එකල්හි
ලොමුදහ ගැත්ම වී.
1052. බහුශ්‍රැත වූ ධම්මර වූ මහර්ෂිහු (බුදුන්) ගේ ධම්මානුගාරික වූ
මුළුලොවට ඇඟක් වූ අනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ පිරිනිවිසහ.
1053. බහුශ්‍රැත වූ ධම්මර වූ මහර්ෂිහුගේ ධම්මානුගාරික වූ මුළු-
ලොවට ඇඟක් වූ අකිකාරයෙහි තමොහුද (අදුර දුරු කරන
කිසිවක්) වූ.

1054. ගතිමනො හතිමනො ඛිතිමනො ච යො ඉසි,
සඤ්චමධාරකො ථේරො ආනන්දො රතනාකරො.
1055. පරිච්ඡේණො මයා සත්ථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඔභිතො ගරුකො භාරො නත්ති දුති පුභබ්බවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා ආනන්දො ථේරො ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

ආනන්දමේඤ්ඤාගාථා.

තස්සද්දානං:

චුස්සොපතිස්සො ආනන්දො තයො'තිංසෙපතිත්තිනා¹
ගාථායො තත්ථ සඤ්චාතා සතං පඤ්ච ච උත්තරි'ති

තිංසතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 තයො'තිමේව කීර්තිතා - සිමු 1, 2. තයො'තිමෙ පකීර්තිතා - PTS

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1054. ඥානගති ඇති සමාති සමපන්න වූ බාතිමත් වූ යම් සංඝිවරයෙක්
මේ ද සභිමිධාරක වූ ඒ ආනන්ද සථවිරයන් වහන්සේ රතනාකරයෙකි

1055. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ. බුදුන්
වහන්සේගේ අනුශාසනය කරනලද යැ, ගුරු වූ ඔර බහා තබන
ලද්දේ යැ, මිත්මතු පුහඪිවයෙක් නැති'යි.

මෙසේ ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලා'යි

ආනන්ද සථවිරගාථා යි.

උද්දාය:

 වුසා යැ උපතිසා යැ ආනන්ද යැ යි තෙරවරු තිදෙනෙක් තිස් වැනි
නිපාතයෙහි ප්‍රකාශිතයහ. එහි පසුතුරු සියක් (එක්සියපසක්) ගාථාවෝ
ප්‍රකාශිතයහ.

නිංසනිනිපාතය නිමි.

40. වතනාලිසනිපාතො.

40. 1. 1

1056. න ගණෙන පුරකකතො චරෙ
විමනො හොති සමාධි දුලලහො,
නානා ජනසමගහො දුඛො,¹
ඉති දිස්වාන ගණං න රොචයෙ.
1057. න කුලාති උපබ්බජේ මුනි
විමනො හොති සමාධි දුලලහො,
සො උසුසුකො රසානුභිඥො
අත්ථං රිඤ්චති යො සුඛාවහො.²
1058. පඤ්ඤාති හි නං පච්චෙද්දං³
යායං වජ්ජනපුජනා කුලෙසු,
සුමුමං සලලං දුරුබ්බහං⁴
සකකාරො කාපුරිසෙන දුජ්ජහො.
1059. සෙනාසනමහා ඔරුයා නගරං පිණ්ඩාය පාචිසිං,
භුඤ්ජනං පුරිසං කුට්ඨං සකකච්චං නං උපට්ඨතිං.
1060. සො මෙ පකෙකන ගජේන ආලොපං උපනාමසි,
ආලොපං පකිපනායා අභිගුලිපෙත්ථ ජිජ්ජථ.
1061. කුඛ්ඛමුලං ව නිසාය ආලොපං තං අභුඤ්ජිසං,
භුඤ්ජමානෙ ව⁵ භුතෙන වා ජෙගුව්ජං මෙ න විජ්ජති.
1062. උතනිට්ඨපිණ්ඩො ආහාරො පුනිමුතං ව ඔසවං,
සෙනාසනං රුකඛමුලං පංසුකුලං ව විවරං,
යසොනෙ අභිසම්භුතො ස වෙ වාතුද්දිසො නරො.
1063. යත්ථ එකෙ විගඤ්ඤානති ආරුහනනා සිලුවිචයං
තත්ථ⁶ බුද්ධස්ස දයාදෙ සමපජානො පතිස්සනො,
ඉද්ධිඛලෙනුපත්ථෙයා කස්සපො අභිරුගති.
1064. පිණ්ඩපාතපටිකකනො සෙලමාරුයා කස්සපො,
කියාති අනුපාදනො පභිනහයගෙරවො.
1065. පිණ්ඩපාතපටිකකනො සෙලමාරුයා කස්සපො,
කියාති අනුපාදනො ඩය්‍යමානෙසු නිබ්බුතො.
1066. පිණ්ඩපාතපටිකකනො සෙලමාරුයා කස්සපො,
කියාති අනුපාදනො කතකිවෙවො අනාසවො.

1 දුඤ්ඤා - සෘෂ, PTS, සිමු 1, 2 2 සුඛාවහො - සෘෂ

3 අච්චෙද්දං - ට, . 4 දුජ්ජහං - ට. 5 භුඤ්ජමානෙ ව - PTS.
තස්ස - සිමු 1, 2.

40. චක්‍යාලිසතිපාතය.

40. 1. 1

1056. ගණයා විසින් පිරිවරනලද්දක් වූ නො හැසිරෙන්නේ යැ, (ගණපිරිවර ඇත්තේ) විකෘතිසිත් ඇත්තෙක් වෙයි, සමාධි දුල්භයෙක් වෙයි, නොයෙක් දෙනාට සංග්‍රහ කිරීම දුකෙකි, මෙසේ ආදීනව දැක ගණවාසය නුරැස්තේ යි.
1057. මූනි තෙම කුලයන් කරා නොඑළඹෙන්නේ යැ, (කුලපගතෙම) විකෘති සිත් ඇත්තෙක් වෙයි, සමාධි දුල්භයෙක් වෙයි. හෙතෙම (කුලොපගමනයෙහි) උත්සුක වූ රසයෙහි ගිණු වූ යම් අවිශේෂ නිවහට සුව එළවා නම් ඒ (සිල විශුද්ධි ආදී) අවිශ වමාරයි (හැර දමයි.)
1058. යම් මේ කුලයන්හි වැදීමෙක් පිළිමෙක් වේ නම් එය පඩිකයෙකැ (මබෙකැ) යි ද දුකසේ උපුල යුතු සුක්කම ශල්‍යයෙකැ යි ද ප්‍රකාශ කළහ. සත්කාරය අසන් පුරුෂයා විසින් හැර දමනු දුෂ්කර යි.
1059. සෙනස්සෙන් බැසා පිඬු පිණිස නගරයට පිවිසියෙමි, ඒ වළඳනා කුණි පුරුෂයා කරා ආදරයෙන් එළඹ සිටියෙමි.
1060. හෙතෙම (රොවින්) පැසිහිය අතින් ඒ අතරපිඬුව (මව) පිරිනැමී යැ, පිඬුව බහා ලත්තනුයේ ඇඟිල්ල ද මේ පාත්‍රයෙහි ගිලිහිණි.
1061. ඉක්බිති ගෙවකක් සම්පයෙහි හිඳ ඒ බත්පිඬුව වැළඳීම, වළඳනා කල්හි හෝ වැළඳු කල්හි හෝ පිළිකුලෙක් මව නො පෑහේ.
1062. සිතා ලද පිඩ අතර යැ, සුතිමුත්‍ර බෙහෙද යැ, රුක්මුල කෙතසුන යැ පසුල සිටුර යි. යමෙක් මේ සිව්පසය වළඳන්නේ නම් හෙතෙම එකත්තෙන් සිව්දිගට යොග්‍ය පුරුෂයෙකි, (මනුව කොතැනත් දිව්‍යාත්මක හැකි යැ යි සේ යි)
1063. සම්ගර කෙනෙක් පථිතය නැගෙන්නාහු යම් බඳු විශේෂ දී කලාන්ත වෙත් නම් බුදුන්ගේ දායාදයෙක් වූ කාශ්‍යප තෙම ඒ මහලුවෙහි සමයක් ප්‍රඥ ඇති වූ එළඹසිටි සිහි ඇති වූ සාද්ධි-බලයෙන් කරනලද උපක්මා ඇති වූ පථිතයට නති.
1064. පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරලා ආ කාශ්‍යප තෙම පථිතයට නැඟා උපාදාන රහිත වූ පහ වූ හයහිංසන ඇති වූ බ්‍යාන කෙරේ.
1065. පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරලා ආ කාශ්‍යප තෙම පථිතයට නැඟා උපාදාන රහිත වූ බ්‍යාන කෙරේ. (රාගාදි ගින්නෙන්) දූවෙන්නන් අතුරෙහි නිවිසේ යි.
1066. පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරලා ආ කාශ්‍යප තෙම පථිතයට නැඟා උපාදාන රහිත වූ කළ (පෑවිදි) කිය ඇති වූ නිරාසුව වූ බ්‍යාන කෙරේ.

1067. කරෙරිමාලාචිතතා භුමිභාගා මනොරමා,
කුඤ්ජරාභිරුද්ධ රමමා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1068. නීලබ්භවණ්ණො රුචිරා මාරිසීතා සුවිකිරා,
ඉන්ද්‍රගොපකසඤ්ජන්තා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1069. නීලබ්භකුටසදීඝා කුටාගාරවරුපමා,
මාරණාභිරුද්ධ රමමා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1070. අභිට්ඨං රමමතලා නගා ඉසිති සෙවිතා,
අබ්භුන්තදිතා සිබිති තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1071. අලං ක්කාසිතුකාමස්ස පභිතතනස්ස මෙ සතො,
අලං මෙ අත්ථකාමස්ස පභිතතනස්ස භික්ඛුතො.
1072. අලං මෙ ථාසුකාමස්ස පභිතතනස්ස භික්ඛුතො,
අලං මෙ යොගකාමස්ස පභිතතනස්ස තාදිතො.
1073. උම්මාපුපෙථන¹ සමානා ගගනාවබ්භන්දිතා,
නානාදිජගණාකිණ්ණො තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1074. අනාකිණ්ණො ගගට්ඨති මිගසබ්බතිසෙවිතා,
නානාදිජගණාකිණ්ණො තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1075. අවෙණ්දිකා පුට්ඨසිලා ගොනඛුලමිගායුතා,
අමුබ්බසෙව්‍යාලසඤ්ජන්තා තෙ සෙලා රමයන්ති මං.
1076. න පඤ්චබ්බිකෙන තුරියෙන රතී මෙ භොති තාදිසී,
යථා ඵකග්ගචිතනස්ස සමමා ධම්මං විපස්සතො.
1077. කමමං බහුකං න කාරයෙ පරිවජේජ්ජයා ජනං න උය්‍යමෙ,
උසසුකෙකා සො රසිත්ථුතිඤ්ඤා අත්ථං රිඤ්චති යො සුඛාවභො.
1078. කමමං බහුකං න කාරයෙ පරිවජේජ්ජයා අනත්තනෙය්‍යමෙත,
කිව්ඡති කායො කිලමති දුක්ඛිතො සො සමථං න වින්දති.
1079. ඔට්ඨප්පහතමතෙතන අත්තානම්චි න පස්සති,
පත්ථානිවො චරති අහං සෙය්‍යොති මඤ්ඤති.

1 උම්මාපුපෙථනා-PTS.

1067. උනුවරණ රුක්පෙතින් පැතිරැහිය සිත්කළු වූ භූමිභාග ඇති ඇතුන්ගේ ගජිනායෙක් රමය වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත්.
1068. නිල්වලාවතට බඳු පැහැ ඇති වූ පැහැසර වූ සිහිල් දිය ඇති වූ පිරිසිදු වූ ඉඳුගොව්වන් විසින් ගැවැසිගත්තා වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත්.
1069. නිල්වලාකුළු සුදුසු වූ කුළුගෙව්වට උවම් වූ ඇතුන්ගේ ගජිනා-යෙක් රමය වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත්.
1070. බෙහෙවින් වට වැසි ඇති රමය වූ තලා ඇති ශිඛිත් (මොනරාන්) විසින් කරනලද මධුර වූ උන්නාද ඇති සෑහින් විසින් සෙවුනාලද 'නග' නම් වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත්.
1071. ධ්‍යාන කරනු කැමැති වූ නිවනෙහි එළ වූ සිත් ඇති වූ මට මැනවැ, තමහට වැඩ කැමති නිවනෙහි එළ වූ සිත් ඇති 'හික්කු' වූ මට මැනවි.
1072. උමාකුසුම් (නිල්කටරොළු) බඳු පැහැ ඇති වූ නිල්වලායෙක් වැසුණු ගුවන්තලය වැනි වූ නොයෙක් පක්ෂිගණයා විසින් ගැවැසි-ගත්තා වූ ඒ පථිතයෝ මා රමණය කරත්.
1073. පහසු කැමැති වූ නිවනෙහි එළ වූ සිත් ඇති 'හික්කු' වූ මට මැනවැ, යොග කැමැති වූ නිවනෙහි එළ වූ සිත් ඇති 'තෘදි' වූ මට මැනවි.
1074. හිහිත්ගෙන් ඇතිණ්ණි නො වූ මුව (සිගුපා) සමූහයා විසින් සෙවුනාලද්ද වූ නොයෙක් පක්ෂිගණයාගෙන් ඇතිණ්ණි වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් ගනිත්.
1075. පහන් දිය ඇති පුළුල්ගලතල ඇත්තා වූ ගොනගුලන් (වදුරන්) හා මුවන් (සිගුපා වූන්) ගෙන් යුක්ත වූ දියසෙවෙලින් වැසුණා වූ ඒ පථිතයෝ මා සිත් අලවත්.
1076. එකගසිත් ඇත්තා වූ රූපාදිධර්මයන් මොනවට (අනිත්‍යාදි විසින්) විදර්ශනා කරන්නා වූ මට යම් බඳු නම් එබඳු රතියක් පසහතුරු රැවින් මට නො වේ.
1077. (කමාරාම වැ) කමි බොහෝ කොට නො කරවුව මැනවැ, (කල්‍යාණමිත්‍ර නො වූ) ජනයා දුරු කළ මැනවැ (ප්‍රත්‍යයොනපාදග-යෙහි) ව්‍යායාම නො කළ මැනවැ, හෙතෙම (කුලොපගමනායෙහි) උනුසුක වැ රසයෙහි හිඳු වැ යම් අභියෙක් (තමහට) සුව එළවා නම් ඒ අභිය එමාරයි.
1078. කමි බොහෝ කොට නො කරවුව මැනවැ, තමහට හිත නො වූ තෙල කමිඛිණානග හළ මැනවි, (ඉන්) කය වෙහෙසෙයි, කුලාන්ත වේ, හෙතෙම දූෂිත වූයේ සම්ප්‍රිය නො ලබයි.
1079. පණ්ඩිතමමනසයා (සවාධ්‍යායශිෂීයෙන්) නොල් පහළ පමණින් තමා පමණින් නො දකී, (අධිමානගෙන්) තද වූ කදට ඇති වැ හැසිරෙයි, 'මම ශ්‍රෙණියෙමි' හැයි.

1080. අසෙය්‍යා සෙය්‍යසමානං බාලො මඤ්ඤති අත්තානං,
න තං විඤ්ඤ පසංසන්ති පඤ්ඤාමිත්තං නරං.
1081. යො ච සෙය්‍යාහමසමිති නාහං සෙය්‍යාති වා පුත,
භිනොහං¹ සදිසො වා'ති විබාසු න විකම්පති.
1082. පඤ්ඤවන්තං තථා තාදිං² සිලෙසු සුසමාතිතං,
චෙතොසම්පම්පුසුත්තං³ තං චෙ⁴ විඤ්ඤ පසංසරෙ.
1083. යස්ස සමුභවාරිසු ගාරචො හුපලබ්භති,
ආරතා හොති සඤ්ඤා නිසංසො පඨවි⁵ යථා.
1084. යෙසං ච භිරි ඔත්තප්පං සද්ද සම්මා උපට්ඨිතං,
විරුලුහමුභවරිසා තෙ⁶ තෙසං ඛිණ්‍යා පුනබ්භවා.
1085. උඤ්ඤො චපලො භික්ඛු පංසුකුලෙන පාරුතො,
කපිච සිහවම්මෙන න සො තෙහුපසොහති.
1086. අනුඤ්ඤො අචපලො නිපකො සංවුඤ්ඤිකො,
සොහති පංසුකුලෙන සිහො'ව ගිරිගභරෙ.
1087. එතෙ සම්බුද්ධා දෙවා ඉඤ්ඤිකො යසස්සිකො,
දසදෙවසභස්සාති සබ්බෙ තෙ බුභමකාසිකා.
1088. ධම්මසෙනාපතිං වීරං⁷ මහාකාසිං සමාතිතං,
සාරිපුත්තං නමස්සන්තා තිට්ඨන්ති පඤ්ඤාලිකතා.
1089. නමො තෙ පුරිසාඤ්ඤා නමො තෙ පුරිසුත්තමි,
යස්ස තෙ නාභිජානාමි යං'පි තිස්සාය කායති.
1090. අචෙජ්ජරං චත බුද්ධානං ගමිතීරො ගොචරො සකො,
යෙ මයං නාභිජානාමි වාලචෙට්ඨිසමාගතා.
1091. තං තථා දෙවකායෙහි පුජිතං පුජන්තරහං,
සාරිපුත්තං තද්ද දිස්වා කප්පිනස්ස සිතං අහු.
1092. යාවතා බුද්ධබෙහතමහි ථපසිත්වා මහාමුනිං,
බුහගුණෙ විසිට්ඨොහං සදිසො මෙ න විජ්ජති.
1093. පරිවිණේණො මයං සඤ්ඤා කතං බුද්ධස්ස සාසනං,
ඔතිතො ගරුකො භාරො නත්ති දුති පුනබ්භවො.

1 භිනොහං - සිමු 1 2, ප.

2 තථාතාදිං - ඝා, PTS.

3 චෙතොසම්පම්පුසුත්තං - PTS.

4 තං ච - PTS.

5 පුඨවි - මජ්ඣ, PTS, පුඨවි - ඝා.

6 විරුලුහමුභවරිසා - PTS.

7 වීරං - PTS.

1080. බාල තෙම හිත වූයේ තමා ශ්‍රේෂ්ඨයකු සම කොට හඬී, නුවණැතියෝ බෙහෙවින් තදමත් ඇති මිනිසකු වූ ඔහු නො පසසත්.
1081. යමෙකුත් 'මම උසස්ම' හෝ 'උසස් නො වෙමි' හෝ 'පහත්ම' හෝ 'එබන්දෙමි' හෝ නවවිධමානශෙහි නො සැලේ ද,
1082. එසේ නුවණැත්තා වූ තාදිගුණ ඇත්තා වූ අශෛක්‍ෂසීලයෙහි මොහොවට පිහිටියා වූ (රහත්පලසමවත් සමවාදුෂිත්) වික්‍රාන්තමථ-යෙහි යෙදුණා වූ ඔහු නුවණැතියෝ පසසත්.
1083. සමුම්භරුන් කෙරෙහි යමකුගේ ගෞරවයෙක් නො ලැබේ ද, හෙතෙම අහසට පොළොව මෙන් සඳුම්භයෙන් දුරු වේ.
1084. තවද යම් කෙනකුත්හට හිරිහැර ප්‍රේම හැම කල්හි මොහොවට එළඹෙහිටියේ ද ඔහු වැඩුණු බහිරු ඇත්තාහු ය. ඔවුන්ගේ පුනභීවයෝ ඝෞර්ව වූවාහු යි.
1085. උභය වූ වපල (පාසිවුරු සැරසිම් ආදිය ඇති) වූ මහණ තෙම පසුල් සිවුරින් පොරෝනාලද්දේ වේද, සිහසමත් පොරෝනාලද වදුරකු බදු හෙතෙම ඉන් නො හොබී.
1086. උභය නො වූ වපල නො වූ (ආත්මාචාරාචාරයෙහි) නිපුණ වූ වසනලද ඉදුරත් ඇත්තා වූ මහණ තෙම හිරිහැරයෙහි සිරදකු මෙන් පසුල්සිවුරින් හොබී.
1087. තෙල බොහෝ වූ දෙව්වරු සැඟවමින්හු ය, යශස් ඇත්තාහු ය, බ්‍රහ්මකායික වූ ඒ සියලු දසදහසක් දෙවියෝ,
1088. ධර්මෝපාසක වූ වීර වූ මහත් ධර්මානු ඇත්තා වූ එකග සිත් ඇත්තා වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථිරයන් වහන්සේට ඇදිලි බැඳියාහු නමසකාර කෙරෙමින් සිටීන්.
1089. ආජානික පුරුෂය, ඔබට නමසකාර වේවා! පුරුෂොත්තමය, ඔබට නමසකාර වේවා! (තෙපි) යම් අරමුණක් නිසා ධර්මානු කරවූ නම් නොපයේ ඒ අරමුණ (ඇසි) නො දනුමහ.
1090. එකත්තෙන් ආශ්වායී ය, බුදුවරුන්ගේ සම්මතය ගැඹුරු ය. වාලවෙසින් සම වැ (සිසුම් අරුත් දක්නට) සමම් වැ ආ යම්බදු ඇසි (බුද්ධිවිෂය) පිරික්සන්නමෝ නො දනුමහ.
1091. දේව සමුගයා විසින් එසේ පුදනලද පුජාභී වූ ඒ ශාරීපුත්‍ර ස්ථිරයන් වහන්සේ දැකූ එද මහාකප්පිනහට සිනායෙක් (පහල) වී.
1092. සකල බුද්ධිකෞතුකයෙහි මහමුනිහු (සමාසක් සම්බුදුන්) හැර බුද්ධගුණයෙන් මා බන්දෙක් නො පැනෙයි. බුද්ධගුණයෙහි මම විශිෂ්ටයෙමි.
1093. මා විසින් ශාක්‍යයන් වහන්සේ ඇසුරු කරනලදහ. බුදුන්ගේ අනුශාසනය කරනලද ය, ගුරුබර බහා තබනලද්දේ ය. මිත්මතු (මට) පුනභීවයෙක් නැති

1094. න විවරෙ න සයනෙ හොජනෙ නුපලිප්පති¹
 ගොතමො අනපමෙයො, මූලාලිප්පථං² විමලං'ව,
 අවුච්ඡා නික්ඛමති නොනා³ තිභවාතිතිස්සවො.⁴
1095. සතිපට්ඨානගිවො සො සඤ්ඤාදේවො මහාමුති
 පඤ්ඤාසිසො මහාඤ්ඤාඤ්ඤා චරති නිබ්බූතො'ති.

ඉදං සුදං අංගමො මහාකස්සපො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථො'ති

මහාකස්සපථෙරගාථා.

නක්ඛඤ්ඤානං:

වනනාලිසතිපාතමහි මහාකස්සපසවහයො,
 ථකො'ව ථෙරො ගාථායො වනනාලිස දුවෙ'පි වා'ති.

වනනාලිසතිපාතො නිට්ඨිතො.

1, නුපලිප්පති - ප. 2. මූලාලිප්පථං - PTS

3. නික්ඛමමති නොනා - PTS. නික්ඛමමති නොනාති - සිමු. 1, 2.

4. භවාතිතිස්සවො - සිමු. 1, 2.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1094. (තාමණ්ණයෙන්) විචරයෙහි නො තැවරෙයි, සයනයෙහි නො තැවරෙයි, භෝජනයෙහි නො තැවරෙයි, ගෞතම තෙමේ ප්‍රමාණාතී නො වේ. දිග නො තැවරෙන නිමිල වූ නිලුපුලක් වැන්නැ, අභිනික්‍රමයට නැඹුරු වූයේ යැ, හවිත්‍රයෙන් නික්මුණේ යි.

1095. සිව්වත් මැ කඳව ඇත්තා වූ සෑදූහැ මැ අත් ඇත්තා වූ මහාමුනි වූ ක්‍රවණ මැ මුදුනත් ඇත්තා වූ මහනුවණැති වූ හෙතෙම හැම කල්හි නිව්සෙක් වැ වෙසේ.

මෙසේ ආයුෂමත් 'මහාකස්සප' සඵචිරයත් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

මහාකස්සප සඵචිරගාථා යි.

උද්දාහරණය:

සතළිය් වැනි නිපාතයෙහි 'මහාකස්සප' යන ස්වෘතිවිධානය ඇති එක් මැ තෙරනමකි. ගාථාවෝ ද දෙසාලියෙකි.

චක්‍යාලීසනිපාතය නිමි.

50. පඤ්ඤාසතිපාතො.

50. 1. 1

1096. කද හු'හං පබ්බතකඤ්ජරාසු
ඵකාකියො අස්සතියො විහස්සං
අනිච්චතො සබ්බභවිං විපස්සං
තං මේ ඉදං තං හු කද භවිස්සති.
1097. කද හු'හං භික්ඛපට්ඨකිරො¹ මුනි
කාසාවච්චෙථො අමමො නිරාසො²
රාගං ච දෝසං ච තථෙවි මොහං
ගතත්ථා සුඛි පචනගතො විහස්සං.
1098. කද අනිච්චං වධරොගනීලං³
කායං ඉමං මච්චුජරාසුපස්සනං
විපස්සමානො විතභයො විහස්සං
ඵකො විනෙ තං හු කද භවිස්සති.
1099. කද හු'හං භයජනතිං දුඛාවහං⁴
තණ්හාලතා බහුච්චිංසුචිතතතිං
පඤ්ඤාමයං තිබ්බමසිං ගහෙත්ථා
ජෙත්ථා වසෙ තම්පි කද භවිස්සති.
1100. කද හු පඤ්ඤාමයමුග්ගතෙජං
සත්ථං ඉසීනං සහසාදිසිත්ථා⁵
මාරං සසෙතං සහසා භඤ්ජස්සං
සීහාසනෙ තං හු කද භවිස්සති.
1101. කද හු'හං සබ්බිසමාගමෙසු
දිට්ඨො භවෙ ඛම්මගරුහි තාදිහි
යථාච්ඡස්සිති ජනිත්ථොසෙති
පට්ඨානියො තං හු කද භවිස්සති.
1102. කද හු මං තජ්ඣුද පිපාසා
වාතාතපා කිට්ඨිරිංසපා⁶ වා
නබ්බාසිස්සන්ති⁷ න තං ගිරිබ්බජෙ
අත්ථජායං තං හු කද භවිස්සති.
1103. කද හු බො යං විදිතං මහෙසීනා
චත්තාරි සච්චාති සුදුගුහාති
සමාතිතතොසා සතිමා අගච්ඡං,
පඤ්ඤාය තං තං හු කද භවිස්සති.
1104. කද හු රුපෙ අමිතෙ ව සඤ්ඤා
ගතො රසෙ ඵුසිතබ්බෙ ව ඛම්මෙ
ආදිත්තතොහං සමථෙති සුතොසා
පඤ්ඤාය දතඛං⁸ තදිදං කද මෙ.
1105. කද හු'හං දුබ්බවතොන ටුතොසා
තතො තිමිත්තං විමතො න භෙස්සං
අථො පසඤ්ජා'පි තතො තිමිත්තං
භුට්ඨො න ගෙස්සං තදිදං කද මෙ.

1. පට්ඨකිරො - මජ්ඣ. 2. නිරාසො - PTS; 3. වධරොගනීල - සිමු. 1, 2.

4. දුඛාවහං - PTS 5. අහමාදිසිත්ථා - ස්‍යා.

6. කිට්ඨිරිසපා - සිමු. 1, 2. 7. නබ්බාසිස්සන්ති - PTS 8. දච්ඡං - සිමු. 1, 2 ට.

50. පඤ්ඤාසනිපාතය.

50. 1. 1

1096. කචරද නම් මම ශිරිකදුරුහි එකලා වෑ තෘෂණා රහිත වෑ වෙහෙමි ද? සියලු භවය අනිත්‍ය විසින් විදහිනා කරනෙමිද? මා ගේ ඒ මේ පරිච්ඡේද කචරද නම් (මුදුන්පත්) වන්නේ ද?
1097. කචරදනම් මම භික්ෂුපට්ඨර වෑ පෑවිදි වෑ කභවත් ඇති වෑ මමන නැති වෑ ආශා රහිත වෑ රාගයත් දොෂයත් එසේ මෑ මොහයත් නසා මභවනගත වෑ සුවසේ වෙහෙමි ද?
1098. කචරද නම් (මම) අනිත්‍ය වූ මරණයටත් රෝගයටත් කසලුවක් (කැදුල්ලක්) වූ ජරාමරණ විසින් උපද්‍රැව වූ මෙකය විදහිනා කෙරෙමින් පහ වූ භය ඇති වෑ එකලා වෑ වෙහෙමි වෙහෙමි ද? කචරද නම් ඒ අදහස මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1099. කචරද නම් මම භය උපදවන්නා වූ දුක් ඵලවන්නා වූ නොයෙක් අසුරා අරමුණු (හෝ භවයන්) අනුව පවත්නා වූ තෘෂණාලතාව මහනැණ්ණුවා තිහිණි (මුවහත් ඇති) අසිපත ගෙනා සිදාලා වෙහෙමි ද? එද කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1100. කචරද නම් මම සිහසුන්(තීර අසුන්)හි හිඳ තිහුණු මුවහත් ඇත්තා වූ මායීඥනමය වූ සෘෂිත්තේ යසත්‍රය සැඟවී වෑ ගෙන යෙන් සහිත මරහු සැඟවී වෑ මඛනෙමි ද? ඒ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1101. කචරද නම් මම සත්පුරුෂ සමාගමයෙහි තාදිගුණ ඇත්තා වූ අවිපරිතදහිත ඇත්තා වූ දිනනලද ඉදුරත් ඇත්තා වූ ධම්මරුක-යන් විසින් දක්නාලද ප්‍රධන් චීය්‍ය ඇත්තෙමි වන්නෙමි ද? ඒ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1102. කචරද නම් ස්වාථික කෑමැති වූ ඒ මා ශිරිකදුරෙහි දී අලස බව හෝ සාපවත් හෝ අවුසුලං හෝ කෑමි තුහුසුවෝ හෝ නොපෙලත් ද? ඒ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1103. කචරද නම් මම මහර්ෂි වූ සම්මුදුන් විසින් යම් සත්‍යයක් අවබෝධ කරනලද නම් දැකීමට අතිශයින් දුෂ්කර වූ ඒ චතුරාර්‍ය්‍ය-සත්‍යයන් එකඟ වූ සිත් ඇති වෑ සිහි ඇති වෑ මායීප්‍රඥයෙන් අවබෝධ කරනෙමි ද? ඒ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1104. කචරද නම් සමාධියෙන් යුක්ත වූ මම අප්‍රමාණ වූ රූපයන් ද ශබ්දයන් ද ගන්ධයන් ද සප්තව්‍යයන් ද ධර්මාරම්භයන් ද හිනි ඇවිලගත්තවුන් හෙයින් (විදහිනා) ප්‍රඥයෙන් දක්නෙමි ද, මා ගේ ඒ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1105. කචරද නම් මම දුඛාශිතයෙන් ගටනාලද්දෙමි එය නිමිති කොට දෙමනස් නො වෙමි ද, නොහොත් පසන්තාලද්දෙමි එය නිමිති කොට තුටුගෙමි නො වෙමි ද, මා ගේ ඒ මේ අදහස කචරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?

1106. කද භු කට්ඨ ච තිණේ ලතා ච
ඛණ්ඩ ඉමෙහං අමිනෙ ච ධෛර්‍ය
අඤ්ඤාසතිපාතො ච ඛණ්ඩානි ච
සමං තුලෙය්‍යං තදිදං කද මෙ.
1107. කද භු මං පාචුසකාලමෙසො
නවෙන තොයෙහ සච්චරං වනෙ
ඉසිප්පයානමහි පථෙ චජනනං
ඔමස්සතෙ තං භු කද හවිස්සති.
1108. කද මසුරස්ස සිඛණ්ඩො වනෙ
දිජස්ස සුභා භිරිගඛ්‍යරෙ රුතං
පච්චුට්ඨතිත්ථි, අමතස්ස පතනියා
සංවිනායෙ තං භු කද හවිස්සති.
1109. කද භු ගඛං යමුහං සරස්සතිං
පාතාලාඛිතං චලවාමුඛං ච¹
අසජ්ජමානො පතරෙය්‍යමිද්ධියා
විහිසනං² තං භු කද හවිස්සති.
1110. කද භු භාගො'ව අසඛ්‍යවාරී³
පදලයෙ කාමගුණෙසු ජ්ඣං
නිබ්බජ්ජයං සබ්බසුභං නිමිතතං
කුසො යුතො තං භු කද හවිස්සති.
1111. කද ඉණ්ඨෙට්ඨා'ව දුට්ඨිකො නිඛිං
ආරාධයිත්ථි, ධනිකෙසි පිට්ඨිතො
තුට්ඨා, හවිස්සං අධිගමම සාසනං
මහෙසිනො තං භු කද හවිස්සති.
1112. ඛණ්ඩ වස්සානි තයාමහි යාවිතො
ආහාරවාසෙහ අලං භු තෙ ඉදං
තං දුති මං පබ්බජ්ජනං සමානං
කිංකාරණං විතත තුචං න සුඤ්ඤි.
1113. නභු අභං විතත තයාමහි යාවිතො
භිරිබ්බජෙ විත්ථජ්ජ විහඛිතමි
මහිජ්ජසොසජ්ජනිතානිගජ්ජිතො
තෙ තං රමස්සනති⁴ වනමහි කුසිනං.
1114. කුලමහි මතෙත ච පියෙ ච ඤාතකෙ
ඛිඛ්ඛාරතිං කාමගුණං ච ලොකෙ
සබ්බං පහාය ඉමමජ්ජුපාගතො⁵
අථො'පි තිං විතත න මයා තුස්සසි⁶
1115. මමෙව ඵතං න භි තිං පරෙයං
සන්තාහකාලෙ පරිදෙවිතෙන කිං
සබ්බං ඉදං චලමිති පෙක්ඛමානො
අභිනිකම්මං අමතපදං⁷ ජිහිසං.

1. ඛලවාමුඛණ්ඩ - PTS. 0 2. විහිසනං - PTS 3. සඛ්‍යාමමාරී - ස්‍යා, PTS
අභ්‍යාමමාරී - 0 4. රමස්සනති - සිමු 1, 2.
5. ඉදමජ්ජුපාගතො - ස්‍යා PTS 6. ඉමමජ්ජුපාගතො - 0
6 තුස්සති - සිමු. 1, 2. 0. 7. අමතං පදං - ස්‍යා, PTS 0.

1106. කවරද නම් මම කාමයෙන් ද තෘණයෙන් ද ලතාවන් ද මේ පඤ්චකකිකය ද ආධ්‍යාත්මික වූත් බාහ්‍ය වූත් අප්‍රමාණ රූපධර්මයන් ද සමගේ තුලනය කෙරෙමි ද, මා ගේ ඒ මේ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1107. කවරද නම් වාසිකල්පි වූ මෙකස තෙම වනයෙහි සාමිත් හිම මහ සිවුරු සහිත වා යන මා අළුත් දිගෙන් තෙමන්නේ ද? (මාගේ) ඒ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1108. කවරද නම් මම වනයෙහි ගිරිලාභාබිති දී සිථ ඇති මගුර පාක්‍ෂියා ගේ කෙකාරවග අසා යහතින් නාභි නිජාණාගිගමය පිණිස (අනිත්‍යාදි විසින්) මෙනෙහි කෙරෙමි ද, මා ගේ ඒ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1109. කවරද නම් මම ගඟා යා යමුනා යා සරසානි යා යන නදින් හා ඉතා බිහිසුණු වූ පාතාල භූමීන් (හරාවල) හා වඩබාමුඛය හා ගත මොවුන් නො පැකිලූ සංඥාගෙන් තරණය කෙරෙමි ද, මා ගේ ඒ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1110. කවරද නම් මම (කිසිවක) නො ලැගෙන පැවැතුම් ඇති වූ ඇතකු මෙන් සියලු ඉහාරවමණයන් නිරවශේෂයෙන් බැහැර කෙරෙමින් ධ්‍යානයෙහි යෙදුණෙම් කාමඉණයෙහි ඡන්දය පලනෙමි ද, මාගේ ඒ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1111. කවරද නම් මම ධනාතිමයන් විසින් පෙළහුලාබ්‍රව්‍ය වූ ණය ගෙයින් ලජ්‍යා ඇත්තා වූ දිළිඳුකු නිදහසක් ලැබ මෙන් මහර්ෂි වූ සම්බුදුන්ගේ ශාසනය සාක්‍ෂාත් කොට ගෙන තුළු වන්නෙමි ද, මාගේ ඒ අදහස කවරද නම් මුදුන්පත් වන්නේ ද?
1112. එම්බා විත්තය, තා විසින් වහාහි දෑත් තා ගේ හිසගේ වාසගෙන් කම් නැතැ'යි බොහෝ කලක් මුළුල්ලෙහි මම අගදහාලද්දෙම් නො වෙමි ද, ඒ මා දෑත් පැවිදි වත් මා කවර ගෙයින් තෝ යොග නො කරන්නෙහි ද?
1113. එම්බා විත්තය, තා විසින් වහාහි ගිරිකඳුරියෙහි (වසන) ඒ විසිතුරු පියාපත් ඇත්තා වූ (මගුර) පක්‍ෂි වූ ජලනිකේෂයෙන් උත්තාදවත් වූ ගලකලාවෝ ද වනයෙහි ධ්‍යාන කරන්නා වූ තා රමණය කරති' මම අගදහා ලද්දෙම් නො වෙමි ද?
1114. එම්බා විත්තය, (තාගේ) අගදුමෙන් කුලයෙහි මිතුරන් ද ප්‍රියයන් ද නායන් ද ක්‍රිඩාරතීය ද ලොකයෙහි කාමඉණයන් ද ගත සියල්ල හැර දමා මේ අරනට (හෝ පැවිද්දට) එළඹියෙමි, එතෙකුදු-වත් තෝ මා නො පිණවන්නෙහි යා.
1115. එම්බා විත්තය, තෙල සිත මා ගේ මා යා, තෝ පරසතු නො වේ මා සි, (කෙලගසුඬයට භාවනාගෙන්) සන්තාහ සන්තාඬ වන කල්පි වැලැස්මෙන් කිම, මේ (ත්‍රේහුමක ධර්ම) සියල්ල වපල (අනිත්‍ය) යා සි නුවණින් දක්මින් අමාහපදය (නිවන) යොගන්නෙමි අතිනිඤ්ඤාමණය කෙලෙමි.

1116. සුසුභතවාදී¹ දව්පදනමුභතමො
මහාභිසංකොකා නරදම්මසාරපි²
විතතං චලං මකකට්ඨනනිහං ඉති
අවිතරානෙත සුදුනනිවාරයං.
1117. කාමා හි විත්තා මධුරා මනෝරමා,
අවිදුසු යත් සිතා පුට්ඨනා
තෙ දුක්ඛමිවජනති පුනඛ්‍යවෙසිනො
විතෙතන නිතා නිරයෙ නිරාකතා.
1118. මයුරකොඤ්චාභිරුතමති කානතෙ
දීපිති ව්‍යග්ගෙකති පුරකඛතො ව්‍යං
කායෙ අපෙකකං ජහ මා විරුධය³
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1119. භාවෙහි ක්‍රිතානි ව ඉන්ද්‍රියානි⁴
බලාති බොජ්ඣංගසමාධිභාවනා
නිසේසා ව විජ්ජා පුත බුද්ධිසංගතෙ
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1120. භාවෙහි මග්ගං අමනස්ස පතතියා
නිසංඝාතිකං සබ්බදුක්ඛකයොගධං
අට්ඨමිතිකං සබ්බනිලෙසසංගධනං
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1121. දුක්ඛනති බනෙහි පටිපස්ස යොතිසො
ගතො ව දුක්ඛං සමුදෙති තං ජහ
ඉධෙව දුක්ඛස්ස කරොති අත්තං
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි
1122. අනිච්චං දුක්ඛනති විපස්ස යොතිසො
සුඤ්ඤං අනතතාති අසං චිධිනති ව
මනොවිච්චාරෙ උපරුකි වෙතසො
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1123. මුණෙකා විරුපො අභිසංපමාගතො
කපාලකණ්ඩොව කුලෙසු භික්ඛසු⁵
සුඤ්ඤස්ස සත්ථව්වතෙ මහෙසිනො
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1124. සුසංවුතතො වසිඛතතරෙ⁶ වරං
කුලෙසු කාමෙසු අතඛ්‍යමානසො
වන්දො යථා දෙසිනපුණ්ණමාසිතා
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.
1125. අරඤ්ඤිකො හොති⁷ ව පිණ්ඩපාතිකො
සොඝාතිකො හොති⁷ ව පංසුකුලිකො
තෙසජ්ජකො හොති⁷ සද්ධුතෙ රතො
ඉතිසු මං විතත පුරෙ නියුඤ්ඤි.

1. සුමුග්ගවාදී - ස්‍යා. PTS 2. නිරංකතා - ස්‍යා PTS
3. විරුගෙ - PTS. 4. ඉන්ද්‍රියානි ව - PTS 5. භික්ඛු - සි.මු. 1,1
6. සිඛතතරං - ස්‍යා, PTS. 7. හොති - ස්‍යා, PTS.

1116. එම්බා විත්තය, අවිතරාගයා විසින් චලහනු ඉතා දුකර වූ චපල සිත වනාහි වන වදුරකු වැන්නා යි සුභාෂිතවාදී වූ දෙපා ඇත්තවුන් අතුරෙහි උතුම් වූ (දුකට) ජගද්ධේවෙදු වූ හරදමාසාරච්ඡු වදලහ.
1117. තුවණ්මද පුහුදුන්හු යම් තැනෙකැ ඇලුණාහු නම් ඒ කාමයෝ විචිත්‍රහ, මධුරහ, මනෝරමාහ, ඔහු පුනභීවය සොයන්නාහු සිත විසින් (සුඛයෙන්) තීරාකාත (චලහනලද) වැ තීරයෙහි පමුණුවන ලද්දහු දුක් කැමැති වෙත්.
1118. මොහරුන් විසින් විල්ලිහිණියන් විසින් කරනලද නාද ඇති වහයෙහි දිවියන් විසින් චතුන් විසින් පෙරවූ කරනලද වැ වසන්-නෙහි සිරුරෙහි අපෙක්‍ෂාව හැරැදුමව, නවමක්‍ෂණය නහමක් වරද'යි පෙර මා (පැවිද්දෙහි) යෙදුයෙහි
1119. එම්බා විත්තය, පෙර තෝ 'බුදුගසුන්හි ධ්‍යාන වබව, ඉන්ද්‍රිය බල බොධ්‍යාධිගමාධිභාවනාවන් වබව, ත්‍රිවිද්ධවන් ද ලබව'යි මට අණ කෙලෙහි.
1120. එම්බා විත්තය, තෝ පෙරැ නෙය්‍යාණික වූ සවිදුර්වක්‍ෂය සංකපාත නිවන අරමුණු කල සථිකෙලයශෝධන වූ අපොඛිතිකමායීය නිජිණ ප්‍රාප්තිය පිණිස වබව'යි මෙසෙයින් මට අණ කෙලෙහි.
1121. එම්බා විත්තය, පෙර තෝ 'සකකියන් දුකැ යි තුවණින් බලව, ගලී ගමනින් දුක හටගැනේ නම් එය දුරු කරව, මේ අත් බැවිහි දී මැ දුක් කෙලවර කරව'යි මට අණ කෙලෙහි.
1122. එම්බා විත්තය, පෙර තෝ '(සකකියන්) අතින්‍ය යැ යි ද (උදයමාස පිළිහ හෙයින්) දුකැ යි ද (අසාරාදි බැවින්) ගුණ යැ යි ද අනාත්ව යැ යි ද අස යැ යි ද භිංගක යැ යි ද තුවණින් විදහිත කරව (අටලොස්) මනොපවිචාරයන් සිතින් චලකව'යි මට අණ කෙලෙහි.
1123. එම්බා විත්තය, තෝ වනාහි පෙර "තෝ මුඛ වැ විරූප වැ හික්‍ෂු-සමුහයා අතුරෙහි කබල් ගත් අත් ඇති වැ ('කබල්ගත් අත් ඇති වැ සිභා ඇවිදව ගන) අභිනාපයට පැමිණියෙහි මහර්ම වූ ශාක්‍යාන් වහන්සේගේ වචනයෙහි නිසුකත වව යි මට අණ කෙලෙහි.
1124. එම්බා විත්තය, තෝ වනාහි පෙර "තෝ සුසංවාත වැ විපි අතුරෙහි සරමින් පැහැදිලි පුරපසලොස්වක් ද සද මෙන් කුලයන්-හිදු පස්කම්හිදු නො ඇලුණු සිත් ඇතියෙක් වව යි මට අණ කෙලෙහි.
1125. එම්බා විත්තය, තෝ වනාහි පෙර 'තෝ ගැමි කල්හි බුතාභිගයෙහි ඇලුණෙහි ආරණ්‍යක වන්නැ යි පිණ්ඩපාභික වන්නැ යි සමයාතික වන්නැ යි පාංශුකුලික වන්නැ යි නෙසල්ක වන්නැ යි මට අණ කෙලෙහි.

1126. රොපෙන¹ රුකානි යථා ඵලෙසි
මුලෙ තරුං ඡේතනු තමෙව ඉච්ඡති
තප්පමං විතනමිදං² කරොසි
යං මං අනිච්චති චලෙ නිසුඤ්ඤි.
1127. අරුප දුරභිගම ඵකචාරි
න හෙ කරිස්සං වචනං ඉදුනිහං
දුකඛා හි කාමා කප්පකා මහබ්බතා
නිබ්බානමෙව්භිමහො වරිස්සං.
1128. නාහං අලකඛයා අභිරික්කතාය³ වා
න විතතහෙතු න ච දුරකතනනා
අඤ්චහෙතු ච අහං න නික්කමිං
කතො ච හෙ විතත පරිස්සවො මයා.
1129. අපච්ඡිත්තා සප්පරිසෙහි වණ්ණේතා
මක්කප්පහානං චූපහමො දුබ්බස්ස⁴
ඉතිස්සු මං විතත තද නිසුඤ්ඤි
ඉදුති තිං ගච්ඡති පුබ්බවිණ්ණං.
1130. තණ්හා අච්ඡරා⁵ ච පියාපපියඤ්ච⁶
සුභාති රූපාති සුඛා ච වෙදනා
මනාපියා කාමඉණා ච චිත්තා
විතෙත අහං අච්ඡිතුං⁷ න උස්සහෙ.
1131. සබ්බස්ස හෙ විතත වචො කතං මයා
බහුසු ජාතිසු න මෙසි කොපිතො
අප්ඤ්ඤානසම්භවො කතඤ්ඤානාය හෙ
දුක්ඛෙ විරං සංසරිතං තයා කතො.
1132. තිඤ්ඤෙඤ්ච නො විතත කරොසි බ්‍රාහ්මණො
තිං බතතිශයො⁸ රාජදසි කරොසි
වෙස්සා ච සුඤ්ඤ ච හවාම ඵකද
දෙවතතනං වා'පි තවෙව වාහසා.
1133. තවෙ'ව හෙතු අසුරා හවාමිසෙ
තිංමුලකං තෙරසිකා හවාමසෙ
අපො තිරච්ඡානගතා'පි ඵකද
පෙතගතනං වා'පි තවෙ'ව වාහසා.
1134. නනු⁹ දුබ්භිස්සසි මං පුනප්පනං
මුත්තං මුත්තං වාරණිකං'ව දස්සයං¹⁰
උම්මතතකෙතෙව මයා පලොභසි
කිඤ්ඤා'පි හෙ විතත විරාගිතං මයා.
1135. ඉදං පුරෙ විතනමචාරි වාරිකං
යෙනිච්ඡකං යත්තකාමං යථාසුඛං
තදඤ්ඤං තිග්ගහෙස්සාමි¹¹ යොතිශො
හත්තිපභින්නං¹² විය අබ්බුසග්ගහො.

1. රොපෙනා - PTS. 2. විතත ඉදං - PTS. 3. අභිරික්කතාය - PTS

4. දුබ්බස්ස - PTS. 5. තණ්හා අච්ඡරා - PTS. 6. පියාපියං ච - PTS.

7. අච්ඡිතුං - ස්‍යා. 8. බතතිශ - PTS.

9. න නුභ - ස්‍යා, PTS. 10. වාරා කංච දස්සයං - PTS. වාරණිකං ච දස්සයං - ස්‍යා

11. තිග්ගහිස්සාමි - ස්‍යා 12. හත්ති පභින්නං - ස්‍යා.

1126. එම්බා විතතය, තෝ මා අනිත්‍ය වූ චලත්සංසාරයෙහි යොදව-
නෙහි ද ඒ තෝ එල කැමැත්තකු වාක්‍ෂයන් වවා ඒ වාක්‍ෂ මුල ලා
සිදින්නට කැමැතියකු සේ මෙය කෙරෙහි.
1127. එම්බා රු නැත්තව, දුරභිගමය, එකලා තැනැත්තව, මින් මතු මඟ
තාගේ වචනය නො කරන්නෙමි යම් හෙයකින් කාමයෝ (අතීත-
යෙහි) දුක් වූවාහු ද, (අනාගතයෙහි) කටුකඵල ඇත්තාහු ද මහත්
හය ඇත්තාහු ද එහෙයින් මම නිවනට මැ මුහුණ ලා හැසිරෙන්නෙමි.
1128. එම්බා විතතය, මම අභාග්‍ය හෙයින් හෝ නිලීජ්ඣ බැවින් හෝ
(වපල) සිතට වහල් වූ හෝ රාජද්‍රෝහී බැවින් හෝ දිවි රැකගන්නා
හෙයින් හෝ ගිහිගෙන් නික්මුණෙමි නො වෙමි. මා විසින් තට 'තා
වගයෙහි නො සිටුවා බවට ප්‍රතිඥා කරනලදි.
1129. එම්බා විතතය, තෝ එකල්හි "අලොච්ඡ බව සත්පුරුෂයන්
විසින් වර්ණිත යැ යි, ගුණමකු බව ප්‍රතිඥා කිරීම දුඃඛයා ගේ
ව්‍යුපගම යැ'යි (එහෙයින් එගුණයන්හි පිහිටිය යුතු යැ යි) මට අණ
කෙලෙහි ය. දැන් තෝ පෙර පුරුදු දූගට යන්නෙහි.
1130. තෘෂණාව ද අවිදුාව ද ප්‍රියාප්‍රියයෝ ද ගුහරාපයෝ ද සුඛ-
වේදනාව ද මහ වඛන කාමගුණයෝ ද (මා විසින්) වමරා දමන
ලදහ, වමාල ද යළි ගිලින්නට මම උත්සාහ නො කරමි.
1131. එම්බා විතතය, සියලු (හව,යොනි,ගති,විඤ්ඤාසංචිත යන) තැන්හි
මා විසින් තා ගේ වචනය කරනලද යැ, නොයෙක් ජාතීන්හි දී මා
විසින් තෝ කෝප නො කරන ලද්දෙහි යැ. අධ්‍යාත්මයෙහි (සත්තාන-
යෙහි) සමභව වූද තා කලගුණ නො දන්නා බැවින් තා විසින්
නිපදවනලද (සසර) දුක්හි මා දිගුකලක් සැරිසැරූ බව යැ.
1132. එම්බා විතතය, තෝ මැ අපට උපකාර වෙහි, තෝ මැ බ්‍රාහ්මණ
වෙහි, තෝ මැ ඝෘත්‍රිය වෙහි, තෝ මැ රජ වෙහි, තා මැ හේතු
කොට ගෙන අපි ඇතැම් කලෙකැ වෛශ්‍යන් ශුද්ධ වම්හ. දිව්‍ය-
භාවය ද ාබම්හ.
1133. තා මැ හේතුකොට ගෙන අසුර වම්හ, තා මැ මුල් කොට ගෙන
නිරිසත් වම්හ, තවද ඇතැම් කලෙකැ තා මැ මුල් කොට ගෙන
නිරිසත්ගත ද වම්හ, තා ගේ මැ කාරණභාවයෙන් ප්‍රෙතභාවය ද
ලබම්හ.
1134. එම්බා විතතය, එක්වත් වරණවිත්‍ර (පෙතිකඩ) දක්වන්නකු
සෙයින් තෝ මට පුනපුනා ද්‍රෝහ වන්නෙහි නො වේ ද, උමතුචකු
හා සෙයින් මා හා කෙළිමින් මා පොළොඹන් නෙහි නො වේ ද?
එම්බා විතතය, තට මා කල වරද කිම.
1135. පෙර මේ සිත කැමැති අයුරින් කැමැති තැනෙකැ සුවසේ සැරි-
සැරි යැ, අද මම ඒ සිත අකුශ්ලක් ගත්තෙක් මතැනකු සෙයින්
යොනියො මනසිකාරයෙන් නිගන්නෙමි.

1136. සත්ථ, ච මෙ ලොකමිමං අධිධානි
අතිච්චනො අදබ්බවනො අසාරනො,
පක්ඛන්දු මං විත්ත ජ්ඣානා සංගහෙන
තාමරෙති ඔසා මහතා,¹ සුදුත්තරා.
1137. හ තෙ ඉදං විත්ත යථා පුරාණකං
තාහං අලං භුක්ඛවිසෙ නිව්තතිතුං,
මහෙසිනො පබ්බජිතොවති සංගහෙන
හ මාදිසා නොනති විතාසධාරිනො.
1138. නාහා සමුද්දා සරිතා වසුකිරා
දිසා වතස්සො විදිසා අධො දිවා,²
සබ්බෙ අතිච්චා තිහවා උපද්දතා
කුතිං ගතො විත්ත සුඛං රමිස්සයි.
1139. ධිතිපාරං³ කිං මම්චිත්ත කායිසි
හ තෙ අලං විත්ත වසානුවත්තකො,
හ ජාතු හස්තං උගතොමුඛං⁴ ජුපෙ
ධිරඤ්ඤා පුරං නව සොතසද්දතිං⁵
1140. වරාහථණෙය්‍ය විශාලාසෙවිතෙ
පබ්බාරකුටෙ පකතෙ'ව සුන්දරෙ,
නවමුත්තා පාටුසසිත්තකානතෙ
තතිං ගුහාගෙහගතො රමිස්සයි.
1141. සුනීලගීවා සුසිඛා සුපෙටුණ්,
සුවිත්තපත්තවජ්ඣනා විහබ්බමා,
සුමඤ්ඤ්ඤොසාසතිතාතිගජ්ඣනො
තෙ තං රමිස්සනති⁶ වනවති ක්කාසිනං.
1142. චුට්ඨවති දෙවෙ චතුරබ්බලෙ තිණෙ
සංපුප්ඵිතෙ මෙසතිහවති කානතෙ,
නගනතරෙ විට්ඨසමො සසිස්සං
තං මෙ මුදු හෙතිති තුලසනතිහං.
1143. සථා භු කස්සාමි' යථා'පි ඉස්සරො
යං ලබ්බති තෙත'පි නොභු මෙ අලං,
හ තාහං කස්සාමි' යථා අතඤ්ඤො
බ්ලාරහස්සං'ව යථා සුමද්දිතං.
1144. තථා භු කස්සාමි යථා'පි ඉස්සරො
යං ලබ්බති තෙත'පි නොභු මෙ අලං,
විජිගෙහ තං මස්ස වසානසිස්සං
ගජං'ව මිත්තං කුසලබ්බසස්සනො.

1. මහතො - ස්‍යා, PTS 2. දිසා - ස්‍යා, PTS 3. ධි ධි පරා - PTS
4. දුගතො - PTS 5. නව සොතසද්දති - ස්‍යා, PTS 6. රමිස්සනති - සිමු. 1,2
7. කාරිස්සාමි - ස්‍යා 8. තං තං කාරිස්සාමි - ස්‍යා, PTS.

1136. මාගේ ශාය්‍යාන් වහන්සේ ද මේ (සකකි) ලෝකය අනිත්‍ය වශයෙන් අභිථිත වශයෙන් අසාර වශයෙන් අභිභ්‍යාස කළහ. එමඬා විතතය, (තෝ) මා බුදුසසුන්හි පිවිසව, තරණයට අභියසින් දුගෙර වූ මහත් වූ භික්‍ෂයෙක් තරවාලව (එතෙර කරව).
1137. එමඬා විතතය, මේ අනවභාව (ශාභ) ය. පැරැණි අනවභාව (ශාභ)ය සෙයින් තා සතු නො වෙයි, මා තාගේ වශයෙහි නවත්නට නො මැහැව්, මම මහර්ශිහුගේ සසුන්හි පැවිදි වීම, වා වැන්නෝ විනාශධාරිත්‍ර නො වෙත් (එකාන්තයෙන් ප්‍රමණ මැ වෙත්.)
1138. පථිතයෝ යැ සමුද්‍රයෝ යැ නදීහු යැ පෘථිවිය යැ වතුර්දියා යැ අනුදියා යැ (උදක සකාරකවාසුසකකිය තෙක්) අධොභාග යැ දෙවලොකයෝ යැ යන සියල්ල අනිත්‍යයෝ යැ, භවත්‍රය (කෙලෙසුන් විසින්) උපද්‍රැව යි. එමඬා විතතය, කොහි භියෙහි සුවගේ රමණය කරන්නෙහි ද?
1139. එමඬා විතතය, ධේවධර්මය පිහිට කොට ඇති මට තෝ කුමක් කරන්නෙහි ද, විතතය, (මම) තාගේ වශයෙහි පවත්නෙමි නො වෙමි, දෙපස මුව ඇති සම්පිහිවාසක් කිසිකලෙකක් නො පහසන්නේ යැ. අශුවගෙන් පිරුණා වූ ශ්‍රෝතස් නවසකින් අශුව වැහිරෙන්නා වූ කයට තීන්දු වේවා!
1140. එමඬා විතතය, තෝ වහාහි මල්සුරන් හා 'එණි' මුවන් විසින් පිවිස ගෙවුනා ලද ප්‍රාග්භාරයන් හා ගිරිකුළු ඇති, පියොවින් මැ සුදුර වූ භූමිභාග ඇති, අළුත් වැසි දියෙන් තෙත් වූ ඒ වශයෙහි ගුහා නැමැති ගෙට පැමිණියෙහි (භාවනා රතියෙන්) රමණය කරව.
1141. (එමඬා විතතය), සුනිල්ගෙල ඇත්තා වූ මහාසිථ ඇත්තා වූ මහා පිල්බර ඇත්තා වූ විසිතුරු පියාපත් සෙවෙණි ඇත්තා වූ පක්‍ෂි වූ මේඝගජ්ඣා සෙතුවෙන් මිහිරිකඩින් තාද කරනසුලු වූ ඒ මසුරයෝ වනගෙහි ධ්‍යාන කරනසුලු වූ තා සිත් අලවන්නාහ.
1142. වැසි වට කල්හි, සිව් අඟුල් තණ ඇති කල්හි, වැසිවලා බදු වූ වනය මොනවට පිපිහිය කල්හි, පථිත අතුරෙහි රැක් බදු වා හෝනෙමි, ඒ තණ පසතුරුණ අළුත් යහනක් සෙයින් මට මොළොක් වන්නේ යි.
1143. (එමඬා විතතය) ඊශ්වර පුරුෂයෙක් (බැලයකු) යම්ගේ නම් මම එගේ තා වසන කරන්නෙමි, (සිසුපභයෙන්) යම්තමක් හෝ ලැබේ නම් ඉතිදු මට පමණ වේවා! (භාවනායෙහි) නො මැලියෙක් යම්ගේ නම් මම එගේ තා මොනොවට මඩනාලද බලල්සම්පිහිවාසක් සෙයින් (කම්ඝම) නො කරන්නෙමි ද?
1144. (එමඬා විතතය) ඊශ්වර පුරුෂයෙක් (බැලයකු) යම්ගේ නම් මම එගේ තා වසන කරන්නෙමි, (සිසුපභයෙහි) යම්තමක් හෝ ලැබේ නම් ඉතිදු මට පමණ වේවා, දක්‍ෂ වූ ඇතරුවෙක් මනාතකු සෙයින් (මම) විශ්වයෙන් තා මාගේ වශයට පමුණුවන්නෙමි.

1145. තයා සුදනෙතන අවට්ඨිතෙන¹ හි
හතෙත යොග්ගාචරිතො²ව උජ්ජුතා,
පභොමි මග්ගං පටිපජ්ජතුං සිවං
චිත්තානුරක්ඛිති සදා නිසෙවිතං.
1146. ආරම්මණෙ තං බලසා නිබ්බන්ධං²
නාගං³ව එමගමිති දළහාය රජ්ජයා,
තං මෙ සුගුතතං සතියා සුභාවිතං
අනිසයිතං සබ්බභවෙසු හෙතිසි.
1147. පඤ්ඤාය ඡෙත්තිවිපථානුසාරිනං
යොගෙන නිග්ගායා පථෙ නිවෙසිය,
දිස්සා සමුදයං විහවං ච සමභවං
දායාදකො හෙතිසි අග්ගවාදිනො
1148. චතුබ්බිපල්ලාසවසං අභිට්ඨිතං
ගාමණ්ඩලං³ව පරිනෙසි චිත්ත මං,
නුන⁴ සඤ්ඤාජනබ්බන්ධවජ්ජං
සංඝෙවිසෙ කාරුණිකං මහාමුතීං.
1149. මිගො යථා සෙරි සුවිත්තකානතො
රමමං ගිරිං පාටුසඅබ්ගමාලිනිං,⁴
අනාකුලෙ තත්ථ නගෙ රමිස්සං⁵
අසංසයං විත්ත පරාභවිස්සයි
1150. යෙ තුග්ග ජ්ඤෙත වසෙන වත්තිනො
නරා ච නාරි ච අනුභොගති සං සුබං,
අවිදුසු මාරවසානුවත්තිනො
භවාහිතජ්ඣි තච චිත්ත සාවකා⁶ති.

ඉත්ථං සුදං ආගස්මා තාලපුටො ථෙරො ගාථායො අභාසිත්ථා¹ති.

තාලපුටකේරගාථා.

තසසුද්දනං:

පඤ්ඤාසනි නිපාතමිති එකො තාලපුටො සුමි
ගාථායො තත්ථ පඤ්ඤාස පුන පඤ්ඤා ව උත්තරිතති.

පඤ්ඤාසනිපාතො නිට්ඨිතො.

1. අවට්ඨිතෙන - ස්‍යා. 2. නිබ්බන්ධං - ස්‍යා 3. තනු - ස්‍යා, PTS.

4. පාලිසි අබ්ගමාලිනිං - ස්‍යා, PTS. 5. රමිස්සං - ස්‍යා, PTS. 6. සෙවිතා - PTS

1145. (එම්බා විත්තය) මොනොවට දැමුණා වූ (සමායිත බැවින්) සිටියා වූ තා කරණ කොටගෙන සෘජු ගති ඇති අභ්‍යාජාතීයයකු කරණකොට ගෙන අස්දම්සැරියකු සෙසින් මම විත්තානුරක්ඛිත් විසින් හැම කල්හි සෙටුනාලද කෝමමාර්ගයට පැමිණෙන්නට සමත්මි.
1146. එම්බා විත්තය, දැඩි රැහැනින් ටැබෙකැ බදනාලද ඇතකු සෙසින් හාවනා බලයෙන් මම තා අරමුණෙහි බඳින්නෙමි. මා විසින් සිහියෙන් මොනොවට රක්ඛාලද්ද වූ (හාවනායෙන්) මොනොවට වඛනාලද්ද වූ ඒ තෝ සියලු භවයන්හි අනිශ්ක්‍රිත වන්නෙහි.
1147. හො මහ ගත්තා වූ ඉදුරන් (පටිසංඛාත) ප්‍රඥයෙන් සිදු යොග (විදගීනා හාවනා) යෙන් නිග්‍රහ (දම්නග) කොට මාගී (විදගීනාවිටි) යෙහි පිවිසවා (ආයතනයන්ගේ) සමුදය ද විභවය ද සමභවය ද (මාගීප්‍රඥයෙන්) දැකූ අග්‍රවාදීන් (සම්බුද්ධන්)ගේ ඖරස පුත්‍ර වන්නෙහි.
1148. එම්බා විත්තය, තෝ වනාහි චතුර්විධ විපක්‍ෂාසයන්ගේ වශයෙහි සිටි මා ගම්දරුවකු සෙසින් (රිසියේ) ඔබ මොබ අදහෙහි යැ (එහෙත්) සංයොජනබක්ඛනයෙන් සිදුනා වූ කාරුණීක වූ මහමුනිත්‍ර (සම්බුද්ධන්) එකත්තෙන් මොනොවට සෙටුනෙහි.
1149. එම්බා විත්තය, මම (වාක්‍ෂලතාදියෙන්) විසිතුරු වූ වහයෙහි සෙවෙරි මාගයෙන් යම්සේ ඇලේ නම් එසේ මැ වැසි කල්හි වලාපෙල ඇති සිත්කලු වූ පථිතයක් ලැබූ තිරවුල් (විවික්ක) වූ ඒ පථිතයෙහි සිත් අලවන්නෙමි, තෝ නිසැක වැ පරදහෙහි.
1150. එම්බා විත්තය, තොපගේ ජන්‍දයෙහි ද වශයෙහි ද සිටුනා වූ යම් හරතාරි කෙනෙක් යම් ගේහනිශ්ක්‍රිතසුඛයක් අනුභව කරන්නාහු නම් නුවණ මඳ වූ ද මරහුගේ වශයෙහි පවත්නාසුලු වූ ද භවය මැ කැමති වනසුලු වූ ද ඔහු තාගේ ශ්‍රාවකයෝ යි (මම එබඳු නො වෙමි සේ යි).

මෙසේ ආයුෂමත් 'තාලපුට' ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලහ.

තාලපුට ස්ථවිරගාථා යි.

උද්‍යානය:

පහත් වැහි නිපාතයෙහි යොගන වූ එක් මැ 'තාලපුට' ස්ථවිරයන් වහන්සේ යැ එහි ගාථාවෝ පසක් වැහි පනසෙකි. (පස්පනසෙකි).

පඤ්ඤාසනිපාතය නිමි.

60. සට්ඨනිපාතො.

60. 1. 1

1151. අරඤ්ඤකා පිණ්ඩපාතිකා උඤ්ජාපත්තාගතෙ රතා,
දුලෙච්ඡ මච්චුනො සෙතං අජකිත්තං සුසමාසිතා.
1152. අරඤ්ඤකා පිණ්ඩපාතිකා උඤ්ජාපත්තාගතෙ රතා,
බ්බතාම¹ මච්චුනො සෙතං නලාගාරො'ව කුඤ්ඤරො.
1153. රුක්ඛමුලිකා සාතනිකා උඤ්ජාපත්තාගතෙ රතා,
දුලෙච්ඡ මච්චුනො සෙතං අජකිත්තං සුසමාසිතා.
1154. රුක්ඛමුලිකා සාතනිකා උඤ්ජාපත්තාගතෙ රතා,
බ්බතාම මච්චුනො සෙතං නලාගාරො'ව කුඤ්ඤරො.
1155. අට්ඨකඛිකාලකුටිකො² මංඝනහාරුපිඛිකො,³
තිරජ්ඣ පුරෙ දුග්ගකො පරගතො මමායනො,
1156. ගුප්තසො තවොතඤ්ඤා උරගණි⁴ පිසාචිනී,
නව සොතානි තෙ කායෙ යාති සඤ්ඤාති සබ්බදා.
1157. නව සරීරං නවසොතං දුග්ගකිකරං පරිබඛං,⁵
තිකුටු පරිවජ්ජයනො තං මිත්‍රඤ්ඤා⁶ යථා සුචිකාමො.
1158. එවං චෙ තං ජනො ජඤ්ඤා යථා ජානාමි තං අහං,
අරකා පරිවජ්ජයා ගුප්තානං'ව පාටුතො.
1159. එවමෙතං මහාචර යථා සමිණි හාසයි,
එතං චෙතො විසිදන්ති පඛිකමිති'ව ජරග්ගවො.
1160. අකාසමිති හලිද්දියා යො මඤ්ඤාථ රජෙතවෙ,
අඤ්ඤාන වා'පි රභෙගන විසාතුදයමෙව තං.
1161. තදුකාසසමං විතතං අජකිත්තං සුසමාසිතං,
මා පාපවිතො අහති' අග්ගිබ්බිකං'ව පකම්මා.

1. බ්බතාම - සා 2. අට්ඨකඛිකාලකුටිකො - සිමු 1, 2

3. මංඝනහාරුපිඛිකො - සා, PTS මංඝනහාරුපිඛිකො - ප

4. උරගණි - සිමු 1, 2, ප 5 දුග්ගකිකං පරිවජ්ජයා - සා,
දුග්ගකං කප්පිකං - PTS 6. මිත්‍රඤ්ඤා - PTS

7. අහරී - PTS. අහති - ප

60 සට්ඨනිපාතය

60. 1. 1

1151. (අපි) ආරණ්‍යක වෑ පිණ්ඩපාතික වෑ පිඬුසිහිමෙන් පාත්‍රයට පෑමිණි අහරෙහි තුටු වෑ (ගොවර) අධ්‍යාත්මයෙහි මෑතාවිත් සමාහිත වෑ මරහෙත් සේනාව සුත් කරමහ.
1152. (අපි) ආරණ්‍යක වෑ පිණ්ඩපාතික වෑ පිඬුසිහිමෙන් පාත්‍රයට පෑමිණි අහරෙහි තුටු වෑ ඇත්රදෙක් නලාගාරයක් (බටගෙයක්) සෙසින් මරහෙත් සලවමහ.
1153. (අපි) වාක්‍ෂ මූලික වෑ (භාවනායෙහි) සාතන්‍යකාරී (නිරතුරු යෙදුණක් වෑ) සිහා ලද අහරෙහි තුටු වෑ (ගොවර) අධ්‍යාත්මයෙහි මෑතාවිත් සමාහිත වෑ මරහෙත් සුත් කරමහ.
1154. (අපි) වාක්‍ෂමූලික වෑ (භාවනායෙහි) සාතන්‍යකාරී (නිරතුරු යෙදුණක්) වෑ සිහා ලද අහරෙහි තුටු වෑ ඇත්රදෙක් නලාගාරයක් සෙසින් මරහෙත් සලවමහ.
1155. එම්බා ඇටසැකිලිමුඛ කිලියක් ඇත්තිය, මසින් හා නහර වැලින් හිටුණිය (මෑසුණිය), අසුචියෙන් පිරුණිය, දුගඳ වහන්තිය, තීට තිත්ද වේවා! මෙරමා අයත් සිරුරෙහි හෝ මමායන කරහෙහි.
1156. එම්බා පුප්පිහිවාව (ගුප්තසත්‍රාව), සමින් වෑසුණිය, ලහඬු (උරයෙහි නැගුණු ගඬු ඇති) පිසස්තිය, යම් (වුණුමුඛ) කෙහෙක් හැම කල්හි (අගුච්ච) වගුරත් නම් තිගේ සිරුරෙහි ඒ වුණුමුඛයෝ නව දෙනෙකි.
1157. තිගේ සිරුර වණුමුඛ නවයක් ඇතියේ යෑ, දුගඳකර යෑ, පරිබකු (මනා පිළිවෙතට බාවක)යෙකි, පිරිසුදු බව කෑමැත්තකු සෙසින් මහණ තෙම ඒ පුප් (අගුච්ච) වල දුරු කෙරේ.
1158. මම යමයේ ඒ අගුච්චපිණ්ඩය දැනීම ද ජන තෙමේ එය එපරිද්දෙන් දැනී නම් වෑසි කල්හි අමේධ්‍යසථානයක් සෙසින් දුරින් දුරු කරන්නේ යි.
1159. සුමණයන් වහන්ස, තෙපි යමයේ වදුරටු නම් මහාවීරය, එය එයේ යෑ, එතෙකුදුවත් මබෙහි ජරද්වයකු සෙසින් ඇතැමෙක් මෙහි ගැලෙන් ලතින්).
1160. යමෙක් කසටින් හෝ අත්රදෙනෙකින් හෝ අහස රදන්නට සිටින්නේ නම් ඒ වනාහි වෙහෙස පාල කරන්නක් මෑ වේ.
1161. (මා හේ) ඒ සිත අකාශය වැන්නෑ, අධ්‍යාත්මයෙහි මෑතාවිත් සමාහිත යෑ, එම්බා ලමු (නිහින) සිත් ඇත්තිය, හිනිකඳක් (ගටනා) පලහකු සෙසින් (මා) හඟමක් ගටව (නොගට).

1162. පස්ස විත්තකතං ඩිම්බං අරුකායං සමුස්සිතං,
අංතුරං බහුසංකප්පං යස්ස නන්ති ධූවං සීති.
1163. පස්ස විත්තකතං රූපං මණ්ඩනා කුණ්ඩලෙන ව,
අට්ඨං තචෙන ඔනද්ධං සහ වජ්ජෙහි සොහති.
1164. අලත්තකකතා පාදා මුඛං චුණ්ණකමකන්තං,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ව පාරගචෙයිනො.
1165. අට්ඨපාදකතා කෙසා නෙත්තා අඤ්ඤානිමකන්තා,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ව පාරගචෙයිනො.
1166. අඤ්ඤානිව නවා විත්තා පුඤ්ඤායො අලංකිතො,
අලං බාලස්ස මොහාය නො ව පාරගචෙයිනො.
1167. ඔද්ධි මගචො පාසං නාසදා වාගුරං මිගො,
භුක්ඛා නිවාපං ගච්ඡාමි කන්දන්තෙ මගබ්බකිකෙ.
1168. ජිනො පාසො මගචස්ස නාසදා වාගුරං මිගො,
භුක්ඛා නිවාපං ගච්ඡාමි සොචන්තෙ මගචුද්දකෙ.
1169. තදාසි යං භිංසනකං තදාසි ලොමහංසනං,
අනෙකාභාරසමපන්නෙ සාරිපුත්තමති නිබ්බුතෙ.
1170. අනිච්චා වත සංඛාරා උප්පාදවයධම්මෙනො,
උප්පජ්ජාති නිරුජ්ජානති තෙසං චූපසමො සුඛො.
1171. සුමුමං තෙ පටිවිජ්ඣානති¹ වාලංගං උසුනා යථා,
යෙ පඤ්චකකුඤ්ඤො පස්සානති පරතො හො ව අත්තනො.
1172. යෙ ව පස්සානති සංඛාරෙ පරතො නො ව අත්තනො,
පච්චඛ්‍යාබ්බිසු නිපුණං වාලංගං උසුනා යථා.
1173. සත්තීයා විය ඔමචෙඨා ඛයාමානො'ව මන්තෙ
කාමරාගප්පහානාය සතො භික්ඛු පබ්බජෙ.
1174. සත්තීයා විය ඔමචෙඨා ඛයාමානො'ව මන්තෙ
භවරාගප්පහානාය සතො භික්ඛු පටිබ්බජෙ.
1175. වොදිතො භාවතභෙත්තෙ සරීරනිමධාරිනා
මිහාරමාභූපාසාදං පාදඛුට්ඨෙන කම්පස්සි.

¹ සුමුමං.පටිවිජ්ඣානති - PTS

1162. යමක්තූගේ බ්‍රුවහාවයක් හෝ සපිතිහාවයක් හෝ නැත් ද, වණ වූ ඇටසැකිල්ල විසින් ඔහවනලද්ද වූ ගිලන් වූ නොගෙක් අසුරින් සංකලානග කටයුතු වූ විසිතුරු කරනලද්ද වූ ඒ සිරුර බලව.
1163. යමින් වෙලනලද (තුන්සියක්) ඇට ඇති, මිණියෙනුදු කොඩොලිනුදු විසිතුරු කරනලද රූපය බලව (ඒ) වසා සහිත වූ මෑ හොබෙන් යි.
1164. ලහරසින් රදනාලද පාදයෝ, සුවදසුනු අලෙව්දත් මුව, බාලයාගේ සමමාගයට නිස්සා පාරගවෙයිනුගේ මොහයට නිසි නො වෙයි.
1165. අභටපාදකානකේශයෝ (කියමුවැල්) ද අදුන් ඇඳි නෙත්‍රයෝ ද බාලජනයාගේ මොහයට පමණි, පාරගවෙයිනුගේ මොහයට නො ද පමණි.
1166. සිතිගම් කළ අළුත් අදුන් කොපුවක් සෙසින් සරසනලද කුණු-කය බාලයාගේ මොහයට පමණි, පාරගවෙයිනුගේ මොහයට නො ද පමණි.
1167. මුවවැදි තෙම මලපුඬුව දමාලී යෑ, මුවා වරදුල නො පැහැසි (නො ගැටී) යෑ, මුවවැද්ද හඩද්දි (ඇපි) ගොදුරු කා යම්හ.
1168. මුවවැද්දගේ මලපුඬුව සිදුණේ යෑ, මුවා වරදුල නො පැහැසි යෑ, මුවවැදි සොවිද්දි (ඇපි) ගොදුරු කා යම්හ
1169. (ගිලාදි) නොගෙක් ආකාරවරයෙන් පරිපුණී වූ සැරිසුන් තෙරුන් පිරිනිවි කල්හි යම් (සෙනහඩ ඇදි) බිහිසුණු අරමුණක් වී නම් එකල්හි ලොමුදහගැන්ම වී,
1170. අහෝ! සංසකාරයෝ අනිත්‍යයෝ යෑ. ඇතිවීම හා නැතිවීම ස්වභාව කොට ඇත්තෝ යෑ, ඉපැදූ නිරුඳා වෙති, ඔවුන්ගේ සන්තිදීම සුව යි.
1171. යම් කෙනෙක් පඤ්චකකකිය අනාතම විසින් දකිත් නම් ඔහු (අදුරෙහි විදුලිය එලියෙන්) සරයෙන් වලග විදුනා සේ සිසුම් අරුත් පිළිවිදිත් (විනිවිද දකිත්). ආතම විසින් දක්නාහු නො ද පිළිවිදිත්.
1172. තවද යම් කෙනෙක් සංසකාරයන් අනාතම විසින් දකිත් නම් ඔහු සරයෙන් වලග සේ නිපුණ වෑ සිසුම් අරුත් පිළිවිදියහ. ආතම විසින් දක්නාහු නො ද පිළිවිදියහ
1173. මහණ තෙම සැතියන් විදුනාලද්දකු සෙසින් හිස ගිනිගන්වකු සෙසින් කාමරාග ප්‍රභාණය පිණිස සිහි ඇති වෑ වෙසෙන්නේ යි.
1174. මහණ තෙම සැතියන් විදුනාලද්දකු සෙසින් හිස ගිනිගන්වකු සෙසින් හවරාග ප්‍රභාණය පිණිස සිහි ඇති වෑ වෙසෙන්නේ යි.
1175. වඩනාලද සිත් ඇති පෑසිම් සිරුරු (අන්තිම දෙහය) දරන්නහු (ශාක්‍යාන් වහන්සේ) විසින් වූදිතයෙම් පයා මහපටාභිල්ලෙන් මුවරමාපාය සැලීම.

1176. නසිදං ජිවිලමාරබ්බ නසිදං අපෙපන ථාමසා,
නිබ්බානමගිගන්තබ්බං සබ්බගන්ථපමෝචනං.
1177. අයං ච දහරො භික්ඛු අයමුත්තමපොරිසො,
ධාරෙති¹ අන්තිමං ඥෙහං ජෙනා² මාරං සවාහිතිං³
1178. විවරමනුපත්තනති විජ්ජතා වෙහාරස්ස ච පණ්ඩවස්ස ච,
නගවිවරගතො'ව⁴ ක්කායති පුත්තො අපාරිමස්ස තාදිනො.
1179. උපසන්නො උපරතො පත්තසෙතාසනො මුනි,
දායාදො බුද්ධසෙට්ඨස්ස බුහමුතො අභිවජ්ඣතො
1180. උපසන්නං උපරතං පත්තසෙතාසනං මුනිං,
දායාදං බුද්ධසෙට්ඨස්ස චජු බ්‍රාහ්මණ කස්සපං
1181. යො ච ජාතිසතං ගචේඡ සබ්බා බ්‍රාහ්මණජාතියො,
සොභිසො⁵ වෙදසම්පන්නො මනුස්සෙසු පුත්තපුත්තං.
1182. අජ්ඣායකො'පි චෙ අස්ස තිණ්ණං වෙදන පාරගු,
ඵතස්ස චජුනායෙතං⁶ කලං නාගස්සි සොළසිං.
1183. යො සො අට්ඨවිමොක්ඛාති පුරෙහත්තං අථස්සයි⁷,
අනුලොමං පරිලොමං තතො පිණ්ඩාය ගච්ඡති.
1184. තාදිසං භික්ඛුං මා හති මාත්තාතං බණ්ඩො බ්‍රාහ්මණ,
අභිප්පසාදෙති මනං අරහත්තමති තාදිනො
බිප්පං පඤ්ඤාලිකො චජු මා තෙ විජරි මිත්තං.
1185. නෙසො⁸ පස්සති සද්ධම්මං සංසාරෙන පුරක්ඛිනො,
අධොගමං⁹ ජම්බපථං කුම්මග්ගමනුධාවති.¹⁰
1186. කිම්'ව මිළහසලලිකො¹¹ සබ්බාරෙ අබිමුච්ඡිතො
පගාළො ආගග්ගස්සාරෙ නුචේජා ගච්ඡති පොඨිලො.¹²
1187. ඉමං ච පස්ස අයත්තං සාරිපුත්තං සුදස්සනං,
විමුත්තං උභතොභාගෙ අජ්ඣත්තං සුසමා ගිතං.
1188. විසල්ලං බිණ්ණසංගොගං තෙවිජ්ජං මච්චුභාසිතං,
දක්ඛිණෙය්‍යං මනුස්සානං පුඤ්ඤකෙතවතං අනුත්තරං.

1. ධාරෙපි - සිමු. 1, 2. 2. ජෙනා - සිමු. 1, 2. 3. සවාහනං - සිමු. 1, 2.

4. නගවිවරගතො - සා. PTS 5. සොභිසො - සිමු. 1.

6. චජුනායෙතං - සිමු. 1, 2 සා. PTS 7. පුරෙහත්තමපසාසි - සිමු. 1, 2.

8. නෙසො - PTS 9. අභිමුක්ඛං - සා. PTS 10. කුම්මග්ගමනුධාවති - PTS

11. මිළහසලිකො - සා. 12. පොඨිලො - PTS.

1176. සියලු ග්‍රන්ථයන් වෙසෙසින් මුදනසුලු වූ මේ නිවන වූකලී ලිහිල් වෑ වැර කොට සාක්ෂාත් කටයුත්තේ නො වෙයි, මද වැරෙහුදු සාක්ෂාත් කටයුත්තේ නො වේ.
1177. මේ උත්තම පුරුෂවූ මේ ('වෙද' නම් වූ) තරුණ මහණ තෙමේත් සෙත් සහිත මරහු දිනා අනතිමදෙහය දරයි.
1178. 'වෙහාර' පථිතයටත් 'පාණ්ඩව' පථිතයටත් අතර වූ විවරය ලක්ෂ්‍ය කොට විදුලිය වැටෙයි, අප්‍රතිම (අභම) වූ තෘදිහුගේ පුත්‍ර තෙම පථිත විවරගත වෑ ධ්‍යාන කෙරේ.
1179. උපශාන්ත වූ පථිකමින් වෙන් වූ ප්‍රාන්තස්ථානසහ ඇති මුනි වූ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ ඖරසපුත්‍ර තෙම බබහු විසින් අභි- වෘද්ධතා කරනලද්දේ යි.
1180. බමුණ, තෝ උපශාන්ත වූ උපරත වූ ප්‍රාන්තස්ථානසහ ඇති මුනි වූ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ ඖරසපුත්‍ර වූ කසුප් තෙරුන් වදු.
1181. යමෙකුත් මිනිසුන් අතුරෙහි පුනපුනා ජාති සියයක් සියලු බ්‍රාහ්මණජාතීන්ට (උපප්‍රාප්ති වශයෙන්) එළඹෙන්නේ නම් සොත්ඨය ජාති (එනම් බමුණුජාති) ඇත්තේ නම් 'වෙද' සමපන්න වේ නම්-
1182. ඉදින් වෙදධ්‍යායනය කරන්නේත් වේ නම්, ත්‍රිවෙදයෙහි පරතෙරට ගියේත් වේ නම් එබන්දහුට වැදීම මේ කසුප් තෙරුනට වැදීමෙන් සොළසින් කලාවටත් නො අභි.
1183. යම් මහණෙක් අසට්ඨමොක්ඛයන් පෙරබත් වේලෙහි අනුලොම පිළිලොම විසින් සමවන්නේ නම් ඉක්බිති පිඬු සිහා යේ නම්-
1184. බමුණ, තෝ එබඳු මහණහු නහමක් ගට (නොගට), නමා මූලසුන් නො කර, අභිත් වූ තෘදිහු කෙරෙහි සිත් පහද, වහා ඇදිලි බැඳෑ වදු, තාගේ හිස නහමක් පලවු (නා පලාගත්).
1185. තෙල (පොයිල නම්) මහණ තෙම (අවිඤ්ඤා) සසර බැඳුම් විසින් පුරස්සාන වූයේ (නව ලොවුතුරු) සදහම නො දකී. අධොගාමී වූ (මායාසායෙයාදි) වඩකමාගී ඇත්තා වූ (මිථ්‍යාච්චි සංකිර්වාන) නො මහෙහි දිවෑ යේ.
1186. අමෙධ්‍යයෙන් හාත්පසින් තැවැරුණු පණුවකු හෙයින් සංසාර-යෙහි බැඳුණු (ගැඳුණු) ලාභයෙහි ද සත්කාරයෙහි ද වෙසෙසින් කිඳුණු පොයිල මහණ තෙම ගිස් වෑ යේ.
1187. තෙල එන්නා වූ ශාරිපුත්‍රයන් එනම්,- මනා දකුම් ඇතියා වූ උභතොගාගවිමුක්ත වූ අධ්‍යාත්මයෙහි මොනවට සමාතිත වූ-
1188. පහ වූ (රාගාදි) ශල්‍ය ඇතියා වූ ක්ෂය වූ සංයෝජන ඇති ත්‍රිවිද්‍ය ඇති මරහු මැබලනසුලු වූ දක්ෂිණාගී වූ මිනිසුනට නිරුත්තර පිත්තෙකක් වූ ශාරිපුත්‍රයන් බලව.

- 1189 එතෙ සමඛසුලා දෙව් ඉද්ධිමනො යසසිනො,
දසදෙවසහසාති සබ්බෙ චුභමුපුරොතිතා,
මොග්ගලානං නමස්සනා තිට්ඨනති පඤ්ඤිකතා.
1190. නමො තෙ පුරිසාඡඤ්ඤ නමො තෙ පුරිසුභතම
යසස තෙ අංසව්භිණ්ණා දකඛ්ණෙය්‍යො¹සි මාරිස.
1191. පුජිතො නරදෙවෙන උපපනො මරණාභිභූ
පුඤ්ඤිකං²ව තොයෙන සභ්බාරෙනොපලිපති³
1192. යසස චුහුතොන⁴ සහසාධා ලොකො සංචිදිතො සමුභමකපො, වසි
ඉද්ධගුණෙ චුතුපපාතෙ කාලෙ පසාති දෙවතා ස භිකු.
1193. සාරිපුතො¹ව පඤ්ඤාය සීලෙන උපසමෙන ව
යො²පි පාරඛගතො භිකු ඵතා³වපරමො සියා.
1194. කොට්ඨකසහසාසා අතතභාවං බණෙන නිමිතො³
අහං විකුඛ්ඛනාසු කුසලො වසිභුතොවති ඉද්ධියා.
- 1195 සමාඛිවිජ්ජාචසිපාරමිං ගතො⁴
මොග්ගලානගොතො අසිතසා සාසනෙ
ධිරො සමුච්ඡිද්ධි සමාභිතිසුයො
නාගො යථා පුත්ථිතා¹ව බන්ධනං
1196. පරිච්ඡේණො මයා සත්ථා කතං බුද්ධියා සාසනං
මහිකො ගරුකො භාරො භවතොති සමුභතා.
1197. යසාත්ථාය පබ්බජිතො අගාරසමානගාරිකං
සො මෙ අත්ථො අනුප්පනො සබ්බසංයෝජනකකියො
1198. කිදිකො නිරයො අසි යත්ථ දුසසි අපච්චථ
විදුරං සාවකමාසජ්ජ කකුසකිං ව බ්‍රාහ්මණං
1199. සත අසි අයොසඛකු සබ්බෙ පච්චතතවේදනා
ථිදිකො නිරයො අසි යත්ථ දුසසි අපච්චථ
විදුරං සාවකමාසජ්ජ කකුසකිං ව බ්‍රාහ්මණං

1. සභ්බාරනුපලිපති - සිමු 1. 2 2. චුහුතො - PTS 3. නිමිතො - සිමු 1, 2
4 වසිපාරමිගතො - PTS.

1189. තෙල බොහෝ වූ දෙව්වරු එනම් - සාධි ඇත්තාහු, යශස් ඇත්තාහු, බ්‍රහ්මපුරෝහිත නම් බ්‍රහ්මලෝවාසී වූ, දහදහසක් පමණ වූ සියලු දෙව්වරු ඇඳිලි බැඳූ මූහලත් තෙරුනට නම්සකාර කරමින් සිටිත්.
1190. පුරුෂාජානියය, ඔබට නම්සකාර වේවා පුරුෂොත්තමය ඔබට නම්සකාර වේවා! හව්ත, ඔබගේ ආප්‍රවයෝ ස්‍යය වූවාහු යා, හවත් දක්ෂිණාභී වෙයි.
1191. (මූහලත් තෙර) නරදේවයන් (මිනිසුන් හා දෙවියන් හෝ සම්බුද්ධන්) විසින් පුදනලද්දේ (මරණයෙන් මඛනාලද ලොවා) උපත්තේ මරණය මැඩලූයේ ජලය විසින් පබේර (හෙලපිසුම්) සෙසින් සංයකාරයන් විසින් නො තැවැරුණේ යි.
1192. යමකු විසින් ඇසිල්ලෙකින් සහස්‍රිලොකධාතුව සාක්ෂාත් කරන ලද නම් ඒ මූහලත් තෙර බ්‍රාහ්මයා සදූශ යා, සාද්ධිවිධිඥානයෙහි ද චුතුපපාතඥානයෙහි ද වසිප්‍රායා වූ ඒ මහණ සුදුසු කල්හි (දිවැසින්) දෙවියන් බලයි.
1193. ප්‍රඥයෙන් ද ශීලයෙන් ද ව්‍යුපශමයෙන් (කෙලෙසුන් සත්සිද්ධි-මෙන්) ද යම් මහණෙක් පරතෙරට (පරමොත්තමාභාවයට) ගියේ නම් ඒ ගාරිපුත්‍ර බදු යා, එතත්පරම් මැ වත්තේ යි.
1194. කෝටිලක්ෂයක් ආත්මභාවයන් ඇසිල්ලෙකින් මවන්තෙමි, මම සාද්ධිවිකුළුණයෙහි සමත්මි, සාද්ධියෙහි වසී වූයෙමි.
1195. සමාසිත්භි දු විද්ධවන්හි (ත්‍රිවිද්ධයෙහි) දු පරතෙරට ගියා වූ තෘෂණාදි තිශ්ශ්‍රය රහිත වූවහු (ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ) ගේ සසුන්හි ධේමයභී ඇතියා වූ වසනලද ඉදුරන් ඇතියා වූ මොග්ගල්ලාන ගොත්‍ර ඇත්තේ රහස්සි වැලක් සිදුනා ඇතකු සෙසින් කෙලශබ්‍රහ්මනය (සුවසේ) මැහැවින් සිත්දේ යි.
1196. මා විසින් ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ පරිචිතයහ. සම්බුද්ධන්ගේ අව-වාදය කරනලදී. ගුරු වූ බර බහා තබනලද්දේ යා, තෘෂණාව මූලසුත් කරනලදු.
1197. යම් අරියක් සදහා ගිහිගෙන් නික්මා පාවිද්දට ගියෙම් නම්, සියලු සංයෝජනයන් ස්‍යය කිරීම නම් වූ ඒ අරිය මා විසින් ලබනලද්දේ යි.
1198. එම්බා මාරය, (කකුසද බුද්ධන්ගේ අග්‍ර) ශ්‍රාවක වූ 'විචුර' නම් තෙරුන් ද කකුසද නම් සම්බුද්ධන් ද පෙලා 'දුස්සි' නම් මාර තෙම යම් තීරයෙකැ පැසුණේ නම් ඒ තීරය කෙබඳු වී ද,
1199. 'විචුර' නම් ශ්‍රාවකයන් ද කකුසද සම්මා සම්බුද්ධන් ද පෙලා 'දුස්සි' නම් මාර තෙම යම් තීරයෙකැ පැසිණේ නම් ඒ තීරය මෙබඳු වී යා: එහි යහුල් සියයක් විය, සියල්ලෝ වෙන් වෙන් වෙදනා ඇත්තෝ යි.

1200. යො එතමහිජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1201. මජ්ඣේකසරණං¹ තිට්ඨන්ති විමානා කප්පට්ඨායිනො²
චෙට්ඨිගවණ්ණො රුචිරා අච්චිමනොතා පහස්සරා
අව්ඨරා තත්ථ නච්චන්ති පුට්ඨ නානතත්ථවණ්ණේයො.
1202. යො එතමහිජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1203. යො චෙ බුද්ධොන චොදිතො හික්ඛුසංඝස්ස පෙක්ඛනො
මහාරමාතුපාසාදං පාදඛ්‍යුට්ඨෙන කම්පිසං.³
1204. යො එතමහිජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1205. යො චෙජගන්තපාසාදං පාදඛ්‍යුට්ඨෙන කම්පයි
ඉඤ්චලෙක්ඛුප්පට්ඨො, සංචෙජෙයි ච දෙවතා.
1206. යො එතමහි ජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1207. යො චෙජගන්තපාසාදෙ සක්ඛං යො පරිපුච්ඨති
අපි අාවුසො ජානායි තණ්හකංගවිමුත්තරියො
තස්ස සකෙකා විශාකායි පඤ්ඤං පුට්ඨො යථාතථං.
1208. යො එතමහිජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1209. යො බ්‍රහ්මානං පරිපුච්ඨති සුඛමායං ඩීනො⁴ සහං
අජ්ජ'පි තාඤ්ඤාසො සා දිට්ඨි යා තෙ දිට්ඨි පුරෙ අනු
පස්සයි චිතිවත්තන්තං බ්‍රහ්මලොකෙ පහස්සරං.
1210. තස්ස බ්‍රහ්මා විශාකායි පඤ්ඤං පුට්ඨො යථාතථං
න මෙ මාරිස සං දිට්ඨි යා මෙ දිට්ඨි පුරෙ අනු.
1211. පස්සාමි චිතිවත්තන්තං බ්‍රහ්මලොකෙ පහස්සරං
සො'හං අජ්ජ කතං චජ්ජං අහං නිව්වාමිති සස්සකො.
1212. යො එතමහිජානාති හික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං හික්ඛුමාසජ්ජ කණ්ණ දුක්ඛං නිගව්ඨයි.
1213. යො මහානෙරුනො කුටං විමොක්ඛෙන අථස්සයි
චිතං පුබ්බවිද්දෙහානං යෙ ච භූමිසයා හරා.

1. මජ්ඣේකසරණං - සා, PTS 2. කප්පට්ඨායිනො - සිමු 1, 2.

3. කම්පිසං - සිමු 1, 2.

4. අභිනො - PTS

1200. (මහා අභිඤ්ජාන) යමෙක් තෙල කම්ඵලය වෙසෙසින් දැනි නම් ඒ මහණ තෙම වුභුසාවකයෙකි. පව්ව (මාරය), තො එබඳු මහණක්හු පෙලා දුකට පැමිණෙන්නෙහි.
1201. සමුදුම්භයෙහි කලාසායී වූ වේරඵමිණි බඳු පාඨා ඇති මනෝඥ වූ දුෂ්ඨමත් වූ ප්‍රභාසාර වූ විමානගෝ ඇත එහි නොයෙක් පාඨා ඇති බොහෝ දෙවසරහු නටත්.
1202. යමෙක් තෙල කම්ඵලය ... පව්ව, තෝ දුක් විදුනෙහි.
1203. යමෙක් සම්බුදුන් විසින් චෝදනා කරන ලද නම් ඒ මම භික්ෂු සංඝයා බලා සිටිය දී මුවරමාපාය පඤ්ච මහපට්ඨානිල්ලෙන් සැලීම්.
1204. යමෙක් තෙල කරුණ ... පව්ව! තෝ දුකට පැමිණෙන්නෙහි
1205. යමෙක් සාධුබලයෙන් රුකුල් ලද්දේ (දහසක් යොදුන්) විජයොත්පාය පඤ්ච මහපට්ඨානිල්ලෙන් සැලී නම් සක්දෙවරජ ද සංවේශයට පත් කෙළේ නම් (හේ මම යි)
1206. යමෙක් මෙ කරුණ ... පව්ව තෝ දුකට පැමිණෙන්නෙහි,
1207. යමෙක් 'ඇවැත්ති, තාමණා විමුක්තිය දැනී ද? යි විජයොත්පා-
යෙහි සක්දෙවරජ විචාරා ද (හේ යැ මේ) සක්දෙවරජ තෙමේ ප්‍රශ්න
විචාරන ලද්දේ තත් පරිද්දෙන් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ යි
1208. යමෙක් මෙකරුණ .. පව්ව, තෝ දුකට පැමිණෙන්නෙහි
1209. යමෙක් (බඹලොවැ) 'සුඛමා' නම් සභායෙහි සිටියේ 'ඇවැත්ති,
පෙර තාගේ යම් (බඹලොවට පැමිණිය හැකි කිසි මහණ බමුණු
කෙනෙක් නැතැ යි) දූෂටියක් වූ නම් අදත් ඒ දූෂටිය ඇද්ද?
බඹලොවැ සැරිසරන (ශ්‍රාවකසංඝයා පිරුවැරු භාග්‍යවතුන්
වහන්සේගේ) ඕහාසය බලව'යි මහබඩහු විචාරා නම්, (හේ
මුගලනි.)
1210. මහබඩ තෙම ප්‍රශ්න විචාරන ලදු වැ ඔහුට ඇවැත්ති, පෙර මට
(බඹලොවට පැමිණිය - හැකි මහණ බමුණු කෙනෙක් නැති යි) යම්
දූෂටියක් වූ නම් ඒ දූෂටිය දැන් මට නැති.
1211. බඹලොවැ සැරිසරන (ශ්‍රාවක සංඝයා සම්බුදුන් ගේ) ඕහාසය
දක්මි, ඒ මම අද "මම නිත්‍යයෙමි, "මම ශාශ්වතයෙමි" කෙසේ
කියමි ද? යි ප්‍රකාශ කෙළේ යි.
1212. යමෙක් මෙ කරුණ ... පව්ව, තෝ දුකට පැමිණෙන්නෙහි.
1213. යමෙක් ධ්‍යානවිමෝක්ෂ (නිශ්ශ්‍රිත අභිඤ්ජන) යෙන් මහමේර
ගල් මුදුන සසඨී කෙළේ යැ, ජවුද්විපය ද සුච්චිදෙහය ද යම් දව්ප
කෙනෙක් බිමැ හෝනා මිනිසුන් ඇත්තාහු නම් ඒ (අපරගොයාන
උතුරුකුරු) දිවයින ද සසඨී කෙළේ යි.

1214. යො එතමභිජානාති භික්ඛු බුද්ධියා සාවකො
තාදිසං භික්ඛුමාසජ්ඣකණ දුක්ඛං නිගච්ඡයි.
1215. හ වෙ අග්ගි චේතසති අහං බාලං ඛහාමිති,
බාලො'ව ජලිතං අග්ගිං අසජ්ජන පදයාති.²
1216. එවමෙව තුචං මාර අසජ්ජන³ තථාගතං
සයං දභියාසි අත්තානං බාලො අග්ගිං'ව සමුද්ධං.
1217. අපුඤ්ඤං පසචි මාරො අසජ්ජන තථාගතං
කිනචු මඤ්ඤයි පාපිම හ මෙ පාපං විපච්චති.
1218. කරතො තෙ චිතතො⁴ පාපං චිරරත්තාය අත්තක
මාර නිබ්බිදු බුද්ධිමා අසං මාකාසි භික්ඛුසු.
1219. ඉති මාරං අතජේසි භික්ඛු හෙතකලාවතො
තතො සො දුම්මතො යකෙඛා තජේවත්තරධායථා'ති.⁵

ඉතං සුදං අයසමා මහාමොග්ගලාතො ථෙරො ගාථායො
අභාසිත්ථා'ති.

මහා මොග්ගලානිජේරගාථා

භස්සද්දානං:

සට්ඨිකමති නිපාතමති මොග්ගලාතො මහිද්ධිකො
ථකො'ව ථෙරො ගාථායො අට්ඨසට්ඨි හවන්ති තා'ති.

සට්ඨිනිපාතො නිට්ඨිතො.

1. බාලො ම - ඝා, PTS.

2. පඛයාති - ප

3. අසජ්ජනං - PTS,

4. චිතතො - සිවු, 1, 2. ඝා, PTS.

5. තජේවත්තරධායති - PTS.

1214. යමෙක් තෙල කරුණ වෙහෙසින් දනී නම් (හේ) බුද්ධිශ්‍රාවක වූ මහණ තෙමේ යි. පට්ට, තෝ එබඳු මහණහු ගටා (පෙලා) දුකට පැමිණෙන්නෙහි.
1215. මම බාලයකු දවමැ යි හිත්ත නො සිතා මැ යි, බාල තෙමේ මැ දුල්වෙන හිත්ත ගටා දුවේ.
1216. මාරය, එපරිද්දෙන් මැ තෝ තථාගතයන් වහන්සේ ගටා ගිනි පැහැසැගන්නා බාලයකු මෙන් තෙමේ තමා දවන්නෙහි.
1217. දුස්සීමාර තෙම තථාගතයන් වහන්සේ පෙලා අකුසල් රැස් කෙළේ ය. එම්බා පාපිම (මාරය), කීම “මට පව් නො පැයේ යැ”යි තෝ සිතයි ද,
1218. එම්බා අන්තකය, කරන්නාවූ තට බොහෝ කලක් (අතථ) පිණිස පව් රැස් වෙයි. මාරය, තෝ සිව්සස් බුදුන් (බුද්ධිශ්‍රාවක) කෙරෙන් කළකිරි මහණුන් කෙරෙහි විරුද්ධ වෙමි ආශා නො කරව.
1219. මෙසේ මහණ (මූගලන්) තෙම ‘හෙසකලා’ වනයෙහි දී මරනුට තථිතය කෙළේ යැ, ඉක්බිති ඒ මාර තෙම දෙමිහස් වැ එහි මැ අතුරුදහන් වී.
- මෙසේ ආයුෂමත් ‘මහාමොගගලාන’ සඵවිරයන් වහන්සේ ගාථා වදාලන.

මහාමොගගලාන සඵවිරගාථා යි.

උද්‍යානය:

සැට වැනි නිපානයෙහි මහත් සාද්ධි ඇති එක් මැ ‘මහමූගලන්’ සඵවිරයන් වහන්සේ සැ. ගාථාවෝ ද අටසැටකි.

සටහිනිපානය නිමි.

70. මහානිපායො.

70. 1. 1

1220. නික්කන්තං වත මං සන්නං අගාරසමානගාරියං¹
විතක්කා උපධාවනති පගබ්බා කණ්ණතො ඉමෙ.
1221. උග්ගපුත්තා මහිස්සාසා සික්කිතා දුල්ලබමිත්තො²
සමන්නා පරික්ඛරෙය්‍යං සහස්සං අපලාසිනං.
1222. සචෙ'පි එත්තකා භියෙසා අගමිස්සනති ඉඤ්ඤො
නෙව මං බ්‍යාධිස්සන්ති ධම්මෙ සමති පතිට්ඨිතං.³
1223. සක්කිති මෙ සුතං එතං⁴ බුද්ධස්සාදිව්වඛන්තො
නිබ්බානගමනං මග්ගං තස්මි මෙ නිරතො මනො.
1224. එවං චෙ මං⁵ විහරන්තං පාපිම උපගච්ඡි
තථා මච්චු කරිස්සාමි න මෙ මග්ගමපි දක්ඛයි⁶.
1225. අරතීං රතීං ච පභාය සබ්බසො ගෙහෙසිතං ච විතක්කං
වනථං න සරෙය්‍යා කුභිඤ්ඤී නිබ්බතථො,⁷ අවනථො ස භික්ඛු ⁸
1226. යමිධ පඨවිං ච වෙහාසං රූපගතං ජගතොගධං කිඤ්චී
පරිජ්ඣති සබ්බමනිව්වං එවං සමෙව්ව චරන්ති මුත්තකා,⁹
1227. උපධිසු ජනා ගධිතාසෙ දිග්ඛි සුතෙ¹⁰ පරිසෙ ච මුතෙ ච
එතස්මි විනොදය ඡන්දමනෙජ්ඣ යො ගෙස්ම න ලීපති මුති තමාහු
1228. අට්ඨි සට්ඨිසිතා සවිතක්කා පුපුර්ජනකායං¹¹ අධම්මා නිව්ඛා
න ච වග්ගගතස්ස¹² කුභිඤ්ඤී නො පන දුට්ඨලලාගාති¹³ ස භික්ඛු.

1. අගාරසමා අනගාරියං - PTS

3. සමමති පතිට්ඨිතො - PTS

4. සකිංසි - ස්‍යා, PTS

5. එවංචෙවං - PTS

6. මග්ගං උදික්ඛසි - ස්‍යා, PTS

7. නිබ්බතථා - PTS

8. ස භි භික්ඛු - PTS.

9. මුත්තකා - ස්‍යා, PTS

10. දිට්ඨිසුතෙ - PTS

11. පුපුර්ජනකායං - PTS

12. වග්ගගතිස්ස - ස්‍යා, PTS

13. දුට්ඨලලාගාති - ස්‍යා

පද්‍යලාගාති - PTS

70. මහානිපාතය.

1220. මා ගිහිගෙන් 'අනගාරිය' සසුනට නික්මෙත් මෑ මේ සැහැසි (නිලීජ්) වූ (කාමාදිපාප) විතකියෝ ලාමක බැවින් ලුහුබදිත්.
1221. සහසුසාංමධනු ඇති, ධනුශ්ශිලාය උගත්, මහධනුච්ඡේදී වූ උග්‍රපුත්‍රයෝ දහස් දෙනෙක් භාත්පසින් සර වගුරුවන්නාහු නමුදු ඔහු නො: 'පළා යනසුලු මා නො: පෙළන්නාහ. (පෙළනු නො: සමත්'හ'යි හේ යි).
1222. ඉදින් මෙයටත් වැඩි මාගම්හු එන්නාහු නමුදු ඔහු සාකික ධර්මයෙහි පිහිටි මා නො: පෙළත් මා යි (පෙළනු නො: සමත්'හ'යි හේ යි)
1223. මා විසින් පසක් කොට (හමුවෙහි) සුය්ඛකු (හිරාගොත්) වූ සම්මුදුන් ගේ තෙල නිවන් ගමන් මග අසන ලදී. ඒ (විදසුන්) මහා මා සිත නිරත වේ.
1224. එම්බා කෙලෙස් මරුව, තෝ මෙසේ (අකුල භාවනායෙහි ද විදග්ගාභාවනායෙහි ද නිරත වූ) වෙසෙන මා වෙත එළඹියෙහි, යම්සේ මා ගේ (ආශිය) මග පවා (තෝ) නො: දක්නෙහි නම් එසේ මරණය කරන්නෙමි.
1225. යමෙක් (අධිකුල ධර්මයන්හි) උකටලි බවත් (පස්කම් ගුණයෙහි) ඇල්මත් ගෙනසිත (මිථ්‍යා) විතකියන් සම්ප්‍රකාරයෙන් හැරැදුමා කිසි තැනෙක්හිදු තෘෂ්ණාව නො: කරන්නේ නම් තෘෂ්ණාගෙන් නික්මුණු (එහෙයින් මෑ) තෘෂ්ණා රහිත වූ හෙතෙම ශ්‍රමණ වේ.
1226. මේ ලෝකයෙහි භූමිනියුත වූ ද ආකාශසං (දෙවිලෝ ඇසිරි-කළ වූ ද ජගත් පයඝීපනන (ලොකික) වූ යම්කිසි රූපජාතයෙක් වේ නම් (ඒ) සියල්ල වෙසෙසින් දිරයි, අතීතය යැයි මෙසේ ප්‍රච්චේධ කොට රහත්හු වෙසෙත්.
1227. දනෝ (සකකාදි) උපධිත්ති බැදුණාහු යෑ, රූපාලම්භනයෙහි ද ශබ්දාලම්භනයෙහි ද සප්තව්‍යාලම්භනයෙහි ද ගනි-රසාලම්භනයන්-හි ද යන මෙහි තෘෂ්ණා රහිත වූයේ කාමච්ඡදය දුරු කරන්නේ යෑ. යමෙක් මෙහි (තෘෂ්ණාලෙපයෙන්) නො: තැවැරේ නම් ඔහු මුනි යැ යි (නුවණැතිගෝ) කියත්.
1228. තවද ('අධිච්චතමුපනන' වාදය හැර) සාධක් පමණ වූ මිස-දිවුච ඇසුරු කළ අධර්ම (මිථ්‍යා) විතකියෝ පෘථග්ජන සමූහයා තුළ ප්‍රච්ච වූහ. යමෙක් කිසි තැනෙකැ (ශාඤ්ඤාදි) මිථ්‍යාදෘෂ්ටි වර්ග-ගතයෙක් (තලලබ්ධිකයෙක්) නො: වන්නේ නම් යළි දුභිඝ්නගත් ගන්නා සුල්ලෙක් නො: වන්නේ නම් හෙතෙම හික්කු නම් වේ.

නොහොත් ඡායාලම්භනය (ධර්මාලම්භන) ඇසුරු කළ බොහෝ වූ අධර්ම විතකියෝ ජනතාව තුළ පිවිසියහ. යමෙක් කිසි තැනෙකැ කෙලශවර්ගගතයෙක් නො: වන්නේ නම් යළි දුභිඝ්න ගන්නා සුල්ලෙක් නො: වන්නේ නම් හෙතෙම හික්කු නම් වේ.

1229. දබ්බො විරරතතසමාහිතො¹ අකුහකො නිපකො අපිහාලු,
සත්තං පදං අජ්ඣගමා මුනි පටිච්ච පරිනිබ්බුතො කඛ්ඛති කාලං.
1230. මානං පජ්ඣසු ගොතම මානපථං ච ජ්ඣසු අසෙසං
මානපථමිති² සමුච්ඡිතො විපපටිසාරී හුවා විරරතතං.
1231. මකෙඛන මකඛිතා පජා මානහතා නිරයං පපතන්ති³
සොචන්ති ජනා විරරතතං මානහතා නිරයං උපපන්නා.
1232. න හි සොචති හික්ඛු කදුචි මග්ගජනො සමමා පටිපන්නො
කිත්තිං ච සුඛං වාහුභොති ධම්මදසො⁴ති තමාහු තථත්තං.
1233. තසමා අබ්චො පඛානවා⁴ නීවරණාති පහාය විසුඤ්ඤා
මානං ච පහාය අසෙසං විජ්ජායන්තකරො සමිතාවි.
1234. කාමරාගෙන ඛය්‍යාමි විතතං මෙ පරිඛය්‍යති
සාධු නිබ්බාපතං බුද්ධි අනුකම්පාය ගොතම.
1235. සක්ඛද්දය විපරියෙසා විතතං තෙ පරිඛය්‍යති
නිමිතතං පරිවජේජ්ඣ සුභං රාගුපසංගිතං.
1236. සඬ්ඛාරෙ පරතො පස්ස දුක්ඛතොමා ච අත්තතො
නිබ්බාපෙති මහාරාගං මා ඛය්‍යිතො පුතපුතං.*
1237. අපුහාය විතතං භාවෙහි එකග්ගං සුසමාහිතං
සත් කායගතාත්තස්ස නිබ්බිද්ධසුඤ්ඤා භවි.
1238. අනිමිත්තඤ්ච භාවෙහි මානාහුසයමුජ්ජන
තතො මානාහිසමයා උපසන්නො වරියාසි.
1239. තමෙව වාචං භාසෙය්‍ය යායත්තානං න තාපසෙ.
පරෙ ච න විශිංසෙය්‍ය සා වෙ වාචා සුභාසිතා.
1240. පිගවාචමෙව භාසෙය්‍ය යා වාචා පටිහජ්ඣිතා
යං අනාද්දය පාපානි පරෙසං භාසතෙ පියං.
1241. සච්චං වෙ අමතා වාචා එස ධම්මො සනත්තතො
සච්ච අනෙ ච ධම්මෙ ච අාහු සහොතා පතිට්ඨිතා.
1242. යං බුද්ධො භාසති වාචං ඛෙමං නිබ්බානපත්තියා
දුක්ඛස්සන්තකිරියාය සා වෙ වාචාහමුත්තමා.

1. විරරතතං සමාහිතො - සෘෂා, PTS 2. මානපථමිති - සෘෂා

3. පතන්ති - සෘෂා, PTS 4. ඉධිමමානවා - සෘෂා, PTS * PTS. පොළොසෙ නථි

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1229. නුවණැත්තේ දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි සමාහිත වූ කොහොත් බව රහිත වූ නිපුණ වූ තෘණා රහිත වූ නිවනට පැමිණියේ මුනිවූ සෝපාදිශෙෂනිෂාණධාතුයෙන් පිරිනිව්‍යේ (අනුපාදිශෙෂ-නිෂාණයට) කල් බලයි.
1230. ගෞතම ශ්‍රාවකය, (තෝ) මානස දුරුකර, (ජාති ආදි) සියලු මානසථය ද දුරුකර, මානසථයෙහි මුහුපත් වූයේ දිගුකලක් විපිළිසර වී
1231. එකු බව විසින් ප්‍රජාව (ගුණ මැකීමෙන්) පිස්නාලද යැ. මානස විසින් නට ගුණ ඇත්තෝ නිරයට වැටෙත්. මානස විසින් නට ගුණ ඇති, නිරයට පැමිණි ජනයෝ දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි සොවත්.
1232. මායියෙන් දිනු කෙලෙස් ඇති මොහොවට පිළිපත් මහණ තෙම කිසිකලෙක නො සොවී මැ යි හෙතෙම කීර්තියත් සුබයත් විදි තථාචාරයට ගිය ඔහු ධර්මය දක්නෙකැ යි නුවණැතියෝ කිහු.
1233. එහෙයින් (තෝ) වෙතොබ්බු රහිත වූ ප්‍රබන්ධී ඇති වූ නිවරණයත් ප්‍රතිණ කොට පිරිසුදු සිත් ඇති වූ සියලු මානස ද දුරු කොට සත්ත්‍රත් කෙලෙස් ඇති වූ ත්‍රිවිද්‍යයෙන් (දුක්) කෙළවරට පැමිණියෙක් වව.
1234. කාමරාගයෙන් දූවෙමි, මාගේ සිත හාත්පසින් දූවෙයි. ගෞතම (ගොත්‍ර ඇති) යෙනි. අනුකම්පා කොට (රාගය) නිවන උපාය වදාළ මැනැවි.
1235. (අශුභයෙහි ශුභ යැයි) සංඥවිප්‍රාසයෙන් තොපගේ සිත හාත්පසින් දූවෙයි. රාගය ඇසුරු කළ ශුභනිමිත්ත දුරු කරව.
1236. සංසාරයත් අනාත්ම වශයෙන් බලව, දුක් වශයෙන් බලව, ආත්මවශයෙන් නො බලව, මහාරාගය නිවව, පුතපුතා නො දූවෙව.
1237. සිත අවික්ෂිප්‍ත කොට (අරමුණෙහි) මොනවට පිහිටුවා අශුභානු දැනාගෙන් වබව. තොප ගේ සිහිය කය අනුවහසා වේවා, නිවේද බහුලයෙක් වෙව.
1238. අනිමිත්තභාවනාව ද වබව, මානානුසය ද දුරුකරව. මානානි-සමයෙන් උපශාන්ත වූ වෙසෙහි.
1239. යම් වචනයකින් තමා නො තවත්තේ නම් මෙරමාත් නො පෙළන්නේ නම් එම වචනය කියන්නේ යැ, එකත්තෙන් ඒ වචනය සුභාශිත වේ.
1240. යම් වචනයක් මෙරමා විසින් පිළිගන්නා ලද නම් යම් වචනයක් කියන්නේ මෙරමා ගේ අනිටු වචනයක් නො ගෙන ප්‍රිය වචනයක් මැ කියා නම් එම ප්‍රිය වචනය කියන්නේ යි.
1241. සත්‍යය ඒකාන්තයෙන් අමාතවචනයෙකි, තෙල සත්‍ය වචනය පුරාණධර්මයෙකි, සත්පුරුෂයෝ සත්‍ය වූ අවිශේෂීන් ධර්මයෙහිත් පිහිටියාහු යැ යි (නුවණැතියෝ) කිහු.
1242. නිවනට පැමිණෙනු පිණිස දුක් කෙළවර කරනු පිණිස සම්මාදයන් වහන්සේ යම් කෙසෙම් වූ වචනයක් වදාරත් නම් ඒ වචනය ඒකාන්ත-යෙන් වචනයන් අතුරින් උතුම්.

1243. ගමිතරපඤ්ඤා මේධාච්චි මග්ගොමග්ගස්ස කොච්ඤ්ඤා
සාරිපුතො: මහාපඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙති භික්ඛුනං.
1244. සබ්බිකොනනො'පි දෙසෙති වික්ඛාරොනො'පි භාසති
සාලිකාසිව්ඤ්ඤා නිග්ගොසො පටිභානං උද්දරසී¹
1245. තස්ස තං දෙසගතතස්ස සුඤ්ඤානි² මධුරං හිරං
සරොන රජනීයෙන සචනීයෙන වග්ගනා,
උදග්ගවිතතා මුද්දිතා සොනං ඔසෙධනති භික්ඛවො.
1246. අජ්ජ පණ්ණරසෙ විසුද්ධියා භික්ඛු පඤ්චසතා සමාගතා
සංයොජනබන්ධනවර්ජිතා අනිසා බිණ්ණපුනබ්භවා ඉසී
1247. වක්ඛවතති යථා රාජා අමච්චපට්ඨිවාරිතො
සමන්තා අනුපට්ඨෙති සාගරන්තං මහිං ඉමං.
1248. එවං විජිතසබ්බාමං සන්චාරාහං අනුතතරං
සාවකා පසිරුපාසනාති තෙවජ්ජා මච්චිභාසිනො.
1249. සසෙබ්බ ගගවතො පුතතා පලාසෙත්ථ³ හ විජ්ජති
තණ්හාසලාස්ස හන්තාරං වජ්ඤො අද්දිච්චබන්ධනං
1250. පරොසහස්සං භික්ඛුනං සුගතං පසිරුපාසති
දෙසෙන්නං විරජං ධම්මං තිබ්බානං අකුතොහසං.
1251. සුද්දානති ධම්මං විමලං⁴ සමමාසමුද්ධාදෙසිතං
සොභති වත සමුද්දො භික්ඛුසබ්බපුරකබ්බො.
1252. නාහනාමොසි ගගවා ඉසිනං ඉසිසත්තමො,
මහාමෙසොව හුත්වාහ සාවකො අභිවස්සති⁵
1253. දිවාච්චාරාතික්ඛම්ම සන්ද්දාසනකම්මතා
සාවකො තෙ මහාවීර පාඤ්ඤා වජ්ඤති වසිතිසො.
1254. උම්මග්ගපථං මාරස්ස අභිභුග්ග වරති පභිජ්ජ බිලාති
තං පස්සථ බන්ධනපමුඤ්ඤාකරං අසිතං'ව භාගසො පටිභජ්ජ.⁶
1255. ඔසස්ස හි නිත්ථරණත්ථං අනෙකවිතිතං මග්ගං අක්ඛාසි
තස්මිඤ්ඤො අමතො අක්ඛාතො ධම්මදස්සා සිතා අසංහීරා.
1256. පජේජාතකරො අභිවජ්ජති ධම්මං⁷ සබ්බවසීතිතං අතික්ඛමමඤ්ඤා⁸
ඤ්ඤා ව සච්ඡිකන්තා ව අග්ගං සො දෙතසි දසද්ධානං.

1. සාලිකාසෙව - සෘ, PTS. 2. උද්දිග්ගසි - සෘ, PTS 3. සුඤ්ඤා - PTS.

4. පලාපො එත්ථ - PTS 5. විසුද්ධං - සෘ, PTS 6. අභිවස්සති - PTS

7. පටිභජ්ජාසිවිපාසො 8. අභිවජ්ජති - PTS. 9. අතික්ඛමමඤ්ඤා - සිමු. 1, 2.

1243. ගමිතර ප්‍රඥ ආති, ධම්මෝප්ප්‍රඥ ආති, මාඨිමාඨියෙහි නිපුණ වූ මහාප්‍රාඥ වූ ශාරිපුත්‍ර තෙමේ හික්කුන්ට දහම් දෙසයි.
1244. සැකෙවිනුදු දෙසයි, විතරිනුදු කියයි, සැලලිහිණියකට බදු මිශුරා හඬ ආත්තේයා, (කියනු කැමැති කල්හි මුහුදෙහි රළ පෙළ මෙන්) ප්‍රතිහාතය (වැටහීම) නැග එයි.
1245. සානන වූ ශ්‍රවණීය වූ මනෝහර වූ ඤාතයෙන් දෙසන්නා වූ ඒ දහම් තෙතෙව්‍යෙන් ඒ මිහිරි වදන් හික්කුනු උනමුව වූ සිත් ආති වූ මුදිත වූ අසත්, සත්තොමු කරත්.
1246. අද පණ්ණාසිපොභෝගෙහි විශුද්ධිපවාරණය සදහා සංයෝජන සංඛ්‍යාත ඛනිකයන් සිදූ ලු නිදක් වූ ඝෛර කළ පුනභිවය ආති සෑම වූ පත්තිසක් හික්කුනු රැස්වුනු.
1247. යමිඤේ ආමානිකත් පිරිවැරූ සක්විතිරජ තෙම සසුරු කෙළවර කොට ආති මෙපොළොව හාත්පස්නි (සියලු තැන්හි) සැරිසරා ද,
1248. එසේ මා මාරයා බැහැර කරනසුලු වූ ත්‍රිවිදු ප්‍රාජා වූ ශ්‍රාවකයෝ දිනනලද කෙලකඛනිත්‍රාමි ආති නිරුතතර වූ සංචිචාභ වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පයඝීපාසනය කෙරෙත්.
1249. සියල්ලෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පුත්තු යෑ. මෙහි අසාර-යෙක් නො පැහේ, නිෂණාශ්‍රයය උපුරන්නා වූ සුඛබිඤ්ඤ වදිමි.
1250. හික්කුන් අගිරා දහසක් (දහසකට වැඩි හික්කුනු) පහ වූ රාගාදි රජස් ආති කොසිනුත් සිය නැති නිවන් දහම් දෙසන සුගතයන් වහන්සේ පයඝීපාසන කෙරෙයි.
1251. සම්මාසම්බුදුන් විසින් දෙසනලද නිමිල ධර්මශ්‍රවණය කෙරෙත්. හික්කුසඛසයා විසින් පෙරවූ කරගන්නා ලද සම්බුදුනු භොඛනානු මා යි
1252. සෑමින් අතුරෙහි සපනමර්ඡි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාග නම් වූහ. මහාමේඝයක් බදු වූ ශ්‍රාවකයන් කෙරෙහි දහම් වැසි වසින්.
1253. මහාවීරයන් වහන්ස, තොප වහන්සේගේ ශ්‍රාවක වූ 'වඬිහි' මහණ ශායානාත් වහන්සේ දක්නා කැමැත්තෙන් දිවාවිහාරයෙන් නික්මපාසනය වදි.
1254. යමෙක් මරනුගේ උනමාභිපථය මැඩැපියා වෙතොබ්බලයන් බිද-හැරූ හැසිරේ ද, සතිපට්ඨානාදි ධර්මයන් කොටස් විසින්, බෙද දෙසනා කෙරේ ද කෙලකඛනිකයන් මුදන්නා වූ රාගාදි තිෂ්‍රය රහිත වූ ඒ බුදුන් බලවූ.
1255. යමෙක් චතුරෝසයාගේ නිසාරණය පිණිස අනෙකප්‍රකාර වූ මාඨික ප්‍රකාශ කෙළේ ද ඒ බුදුන් අමාතය ප්‍රකාශ කළ කල්හි දහම් දක්නානු (අනෙකක්නු විසින්) අසංහාරිත වූ සිටියානු යෑ.
1256. ප්‍රදුක්තකර වූ යමෙක් දහම් අවබෝධ කොට සියලු දෘටිකාන-යන් ගේ හෝ විශුද්ධිත්වයන්ගේ අතික්‍රමණය වූ නිවන දුටුයේ ද අශ්‍ර-ධර්මය දූත ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඒ සමීඥ තෙම පස්වග මහණුන්ට දෙයි.

1257. එවං සුදෙසිතෙ ධම්මෙ
කො පමිදෙ විජ්ඣනං ධම්මං
තස්මිං හි තස්ස භගවතො සාසනෙ
අපාමනො සද්ධ නම්ස්සමිත්තිකෙව්
1258. බුද්ධානුබුද්ධො යො ථෙරො කොණ්ඩඤ්ඤා තිබ්බතිත්තිමො,¹
ලාභී සුඛවිහාරානං විවේකානං අභිණ්ණසො.
1259. යං සාවකෙහ පත්තබ්බං සඤ්ඤාසනකාරිනො
සබ්බස්ස නං අනුපාතනං අපාමිතස්ස සික්කිතො.²
1260. මහානුභාවො තෙවිජේජා වෙතොපරිගතොවිදෙ
කොණ්ඩඤ්ඤා බුද්ධාද්ධො පාදෙ වජ්ඣති සඤ්ඤො.
1261. නගස්ස³ පස්සෙ අසිතං බුද්ධං දුක්ඛස්ස පාරගං
සාවකා පසිරුපාසනති තෙවිජා මව්චුභාසිතො
1262. වෙතස්ස අනුපරිගෙති මොග්ගලානො මහිද්ධිකො
විතතං තෙසං සමනෙසං විපාමුත්තං තිරුපධිං.
1263. එවං සබ්බධාතමපත්තං බුද්ධං දුක්ඛස්ස පාරගං
අනෙකාකාරසමපත්තං පසිරුපාසනති ගොතමිං.
1264. චජ්ඣෙ යථා විගතවලාහකෙ නගෙ
විරොචති විතමලො'ව හානුමිං
එඛිං'පි අභිතිරස තිං මහාබුද්ධිං
අතිශ්ඨාචසි සසසා සබ්බලොකං.
1265. කාවොම්භතා විචරිමාන පුබ්බෙ ගාමා ගාමිං පුරා පුරං
අථද්දසාමි⁴ සම්බුද්ධං සබ්බධම්මාන පාරගං.
1266. සො මෙ ධම්මදෙසෙසි බුද්ධි දුක්ඛස්ස පාරගං
ධම්මං සුඤ්ඤා පසිද්ධිමා අභිං⁵ නො උදපජ්ජථ.
1267. තස්සාගං වචනං සුඤ්ඤා ඛජ්ඣෙ අයතනාති ච
ධාතුයො ච විද්ධිමාන පබ්බජිං අනගාරිගං.
1268. ඛහුත්තං⁶ වත අත්ථාය උපපජ්ජන්ති තථාගතා
ඉත්ථිතං පුරිසානං ච යෙ තෙ සාසනකාරකා.
1269. තෙසං බො වත අත්ථාය බොධිමජ්ඣගමා බුද්ධි
හික්කුභං හික්කුතිතං ච යෙ තියාමගතද්දසා.⁷

1. තිබ්බතිත්තිමො - සිමු. 1, 2. ප. 2. නික්ඛුතො - මජ්ඣ.

3. නාගස්ස - සා, PTS 4. අථද්දසාමි - සා, PTS 5. සද්ධා - PTS

6. ඛහුත්තං - සබ්බජ 7. තියාමගතං දසා - සා, PTS

1257. මෙසෙයින් දහම් මොහොතට දේසික කල්හි දහම් දන්තවුත්තේ කවර ප්‍රමාදයෙක් ද, එසෙයින් ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ ශාසනයෙහි අප්‍රමාද වූ භෑම කල්හි නම්සකාර කෙරෙමින් ත්‍රිවිධ ශික්ෂායෙහි සිත්මෙත්තේ යැ.
1258. බුද්ධානුබුද්ධ වූ දසවියා ඇති කෞණ්ඩිනා නම් යම් ස්ථිර කෙනෙක් තීරතුරු ඉහානග්‍රහයෙහි සුබවිහරණ ඇති ත්‍රිවිධ විමෙකයන් ලැබුනු ද.
1259. ශාක්‍යාන් වහන්සේගේ අවවාදය පිළිපදනා සුලු වූ භෑම ශ්‍රාවකයකු විසින් යම් උතුරුමිනිගුණයෙක් ලැබිය යුතු මත්තේ නම් අප්‍රමාද වූ භික්ෂුමෙකු වූ විසින් එය අනුක්‍රමයෙන් ලබනලදී.
1260. මහත් වූ අනුභාව ඇති (ලබනලද) ත්‍රිවිද්‍යා ඇති, පරසින් දන්තානුමණෙහි තීප්‍රණ වූ බුද්ධදායාද (භෞරසපුත්‍ර) වූ කෞණ්ඩිනා ස්ථිර තෙම ශාක්‍යාන් වහන්සේගේ පායගල වදී.
1261. මරු බැහැර කරනසුලු වූ ත්‍රිවිද්‍යා ප්‍රාග්‍ය වූ ශ්‍රාවකයෝ (ඉසිසිලි) පච්චාමුල්හි (කථගල) මතුයෙහි වැඩහුන්නා වූ (සකර) දුකින් එතර වූ මුනිදුන් පිරිවරා ගිඳිත්.
1262. මහත් සැඟවුණු බුද්ධත්වයෙන් තෙමේ කෙලෙසුන් කෙරෙත් මිදුණු උපධි රහිත වූ ඔවුන්ගේ සිත වේතොපරිග්‍රහණයෙන් විමසමින් පිළිවෙලින් පිරිසිදු.
1263. මෙසේ ශ්‍රාවකයෝ (ශාක්‍යාන් සම්පන්නයෙන්ද ශ්‍රාවක සම්පන්නයෙන් ද යන) සියලු අභිග්‍රහණයෙන් සමන්විත වූ සකර දුකින් එතෙර වූ නොයෙක් අසුරු ගුණයෙන් සුකත වූ ගෞතම මුනිහු පිරිවරා ගිඳිත්.
1264. පහ වූ වලා ඇති අභයති පුත්තද යමෙක් බබලා ද පහ වූ උපකෙල්ල ඇති සුගතියා යමෙක් බබලා ද එසේ මැ අභිනිරත මහා-මුනිවරයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේ යහසින් මුළු ලොව අභිග්‍රහ බබලන්නහුය.
1265. පෙර කාමාකරණයෙන් මත් වූ (මානිත වූ) ගමන් ගම් නුවරින් නුවර ඇවිද්දම්හ. ඉක්බිති සියලු (ඥාන) ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගියා වූ සම්බුද්ධන් දුටුම්හ.
1266. සකරදුකින් එතෙරට ගිය ඒ මුනිවරයන් වහන්සේ මට දහම් දෙසූහ, දහම් අසා ප්‍රසන්න වූම්හ, එකත්තෙන් (තුනුරුවත්) අපට (ගිත පිණිස) උපන්නේ යි.
1267. මම උත් වහන්සේගේ බස් අසා සකකි ආයතන වාතුන් දහා ගෙන සසුන්හි පැවිදි වීම.
1268. යම් කෙනෙක් (ශාක්‍යාන් වහන්සේගේ) අවවාදය කරන්නා වූ නම් ඒ බොහෝ වූ යත්‍රිත්ට ද පුරුෂයන්ට ද එකානාගයන් වැඩ පිණිස තපාගතයෝ උපදිත්.
1269. යම් කෙනෙක් 'සම්මතනිසාමය' සාක්ෂාත් කළාහු නම් ඒ හිඤ්ඤත්ට ද හිඤ්ඤාණීත්ට ද එකත්තෙන් වැඩ පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපත් සමබොධිස සාක්ෂාත් කළහ.

1270. සුදෙසිතා චක්ඛම්මා බුද්ධොද්ධිබ්බා
චක්ඛාරි අරියසම්මානි අනුකම්පාය පාණිනං.
1271. දුක්ඛං දුක්ඛසම්මුච්ඡාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං
අරියං චර්මබ්බිකං.¹ මග්ගං දුක්ඛපසම්මානං.
1272. එවමේතෙ තථා චුත්තා දිට්ඨා මේ තෙ යථා තථා
සද්දේවා මේ අනුප්පාදනං කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
1273. ස්වාගතං චත මේ අයං මම් බුද්ධස්ස සන්තිකෙ
සංවිහරෙතසු² ධම්මෙසු යං සෙට්ඨං නදුපාගම්.
1274. අභිඤ්ඤාපාරමිත්තතො සොකඛාතු විසොධිතා³
තෙවිජ්ජා, ඉද්ධිපතොමහි චෙතොපරියකොවිද්දො.
1275. පුච්ඡාමි සත්ථාරම්භොමපඤ්ඤං
දිට්ඨො'ව ධම්මෙ තො විච්ඡිච්ඡානං ඡෙත්වා
අග්ගාලවෙ කාලම්කාසි තික්ඛු
ඤ්ඤො යසස්සි අභිතිබ්බුතතො.
1276. නිග්‍රොධිකප්පො ඉති තස්ස භාමං,
තයා කතං භගවා බ්‍රාහ්මණස්ස
සො'හං⁴ නමස්සං අචරිං චුත්තාපෙට්ඨො⁵
අරභිපිරිගො දළභබ්බමදස්සි
1277. තං සාවකං සක්ක මගං'පි සබ්බෙ
අඤ්ඤාතුමිච්ඡාමි සමන්තචක්ඛු
සම්මිට්ඨිතා⁶ හො සචන්ද්‍රා සොකා⁷
තුචං හො⁸ සත්ථා නිමඤ්ඤාතරොසි.
1278. ඡිත්ඤ් හො¹⁰ විච්ඡිච්ඡාමි බ්‍රාහ්මණං
පරිතිබ්බුතං භවදායා තුරිපඤ්ඤා
මජ්ජිකා'ව හො භාස සම්මන්තචක්ඛු
සකෙකා'ව දෙවොහ සහස්සතෙතො.
1279. ගෙ කෙවි ගත්ථා¹¹ ඉධි මොග්ගා
අඤ්ඤාණපකඛා විච්ඡිච්ඡානා¹²
තථාගතං පඤ්ඤා න තෙ භවන්ති
චක්ඛුං හි එතං පරම් නරානං.
1280. හො වෙ හි ජාතු පුරිගො කිලෙගෙ
වාතො යථා අභ්‍යාසනං විහංගො¹³
තමොවස්ස නිවුත්තො¹⁴ සබ්බලොකො
ජොතිමත්තො'පි න පහංගෙය්‍යං.¹⁵

1 අරියසම්මානං - PTS 2 සම්මානපානසු - සිමු 1, 2, 3 3 විසොධිතො - සා, PTS
4 සො.හං - PTS 5 චුත්තාපෙට්ඨො - සා, 6 සම්මුච්ඡිතා - සා,
7 තෙතුං - සිමු, 2 8 සො.හං - PTS 9 හු - සා, PTS
10 ඡිත්ඤ් - සා, PTS 11 ගෙකො - සා, PTS 12 මිච්ඡිච්ඡානං - PTS
13 විහංගො - සිමු 1, 2 14 නිබ්බුත්තො - සා, PTS 15 නප්පහංගෙය්‍යං - සිමු 1, 2

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1270. පසාය් ඇති සුගතීඛණ්ඩු වූ බුදුරජන් විසින් සත්තයන්ට අනුකම්පා පිණිස චතුරාර්යසත්තයෝ දෙසනලදහ.
1271. දුකා, දුක් උපදනා හේතු යා, දුක ඉක්මවීම (නිරෝධ) යා, දුක් සන්තිද්‍රව්‍යසුලු අරී අවගමන යා යන-
1272. තෙල සත්‍යධර්මයෝ මෙසේ ඇතිකැටියෙන් දෙසනලද්දහු යා ඒ ධර්මයෝ දෙසනලද පරිද්දෙන් මා විසින් පසක් කරන ලදහ මා විසින් සාමය අනුමුඛයෙන් ලබනලද යා. බුදුන්ගේ අවවාදය කරනලදී.
1273. ඵ්ඤානායෙන් මහා ඊමෙක් මට විය. මාගේ බුදුන් හඹුයෙහි දී විශාල කරන ලද ධර්මයන් අතුරෙහි යම් ධර්මයක් ශ්‍රේෂ්ඨ නම් මම එය සාක්ෂාත් කෙළෙමි.
1274. (මා විසින්) අභිඤ්චන්ගේ පරතෙර පෑමිණෙන ලද යා ශ්‍රෝත්‍රධාතුව විශොධනය කරන ලද යා, (මම) ත්‍රිවිද්‍ය ඇත්තෙමි. සෘතිවිධිඤ්ඤාය ලද්දෙමි, වෙනොපරිගඤ්ඤායෙහි තිපුණයෙමි.
1275. මහාප්‍රාඥ වූ ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ විවාරම්, යම් මහණෙක් මේ අත් බැවිහි මා සාක සිදු ප්‍රකට වා යශස් ඇති වා සත්ත්වන් සිත් ඇත්තේ ද ඒ මහණ තෙමි 'අඤ්ඤාලවචෙතිකා' නම් වූ වෙහෙරෙහි දී කල්ලිය කෙළේ ය.
1276. භාග්‍යවතුන්වහන්ස, තිත්‍රොධකප්පකුසි' යනු බ්‍රාහ්මණ ජාතික වූ ඔහුට ඔබ වහන්සේ විසින් කරන ලද නමෙකි. තිවන් දහම් දක්නාසුලු භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඒ මම (එකල්හි) මොක්කයෙහි අපෙක්ෂා ඇතියෙමි රුකුළුවැර ඇතියෙමි නමයකාර කෙරෙමින් සිටියෙමි.
1277. ශාක්‍යයන් වහන්ස, අපි සියලු දෙනා මා ඒ (කල්ලිය කළ) මහණහු දැනගන්නට කැමැත්තමිහ. සියල්ල දක්නාණෙති, අපගේ කන් (එකරුණ) අසන්නට යොමු විය. වහන්ස, වහන්සේ අපගේ ශාඤ්ඤා වූ හේක. වහන්සේ අනුභවර වූ හේකි.
1278. අපගේ විවිකිච්ඡා ව සිත්ද මැනවැ, තෙල කරුණු මට වදල මැනවැ, මහා ප්‍රාඥයාණෙනි, සියල්ල දක්නාණෙනි, පිරිනිව්‍යහු දුකා දෙවියන් මැද සහස්තෙන් සක්රජනු සෙසින් අප පිරිස්මැද වදල මැනවි.
1279. මේලොවැ මෝහයට මාහි වූ දඤ්ඤාපක්ෂ ඇති, විවිකිච්ඡාවට කරුණු වූ (අභිධ්‍යාදි) යම් කිසි ග්‍රන්ථකෙතෙක් වෙන් නම් ඔහු තථාගතයන් වහන්සේ කරු පෑමිණ අභාවයට යෙන්, යම්ගෙයකින් තෙල තථාගතයන් වහන්සේ මිනිසුනට පරමවක්‍රමය වේ ද එහෙයිනි.
1280. ඉදින් යම් ගෞතමීන් තථාගත තෙමි වාසුව වැසිවලාවක් සෙසින් කෙලෙස් නොතසා නම් ඔකන්තෙන් මුළු ලොව අපුරින් වැසුණේ මා වන්නේ යා, (ශාරිපුත්‍රාදි) දූෂිතත්ව ද නො බලන්නාහු මා යි.

1281. ධිරං ච පජ්ජානකරං හවිනති
තං තං අහං වීර¹ තථෙව මිඤ්ඤා
විපසිතං ජානමුපාගමිනා
පරිසාසු² නො ආවිකරොති කතං.
1282. ඛිට්ඨං ඛිරං ඵරග වග්ගු වග්ගුං
හංසො'ව පග්ගාග්ග සතිකං නිකුජ
ඛිකුසුරෙහ සුචිකපටිතෙත
සබ්බෙ'ව තෙ උජ්ජගතා සුඤ්ඤාම.
1283. පභිනජාතිමරණං අසෙසං
නිග්ගාග්ග ඛොතං³ පටිවේදියාමි⁴
න කාමකාරො හි⁵ සුඵජ්ජනානං
සබ්බග්ගකාරො'ව තථාගතානං.
1284. සම්පත්තවේශාසකරණං තවේදං
සමුජ්ජපඤ්ඤාසු⁶ සමුග්ගාග්ග
අසමිඤ්ඤාපි පටිජ්ජෙමි, සුත්තඤ්ඤාමිතො
මි, මොහසි ජානමනොමිපඤ්ඤා.
1285. පරොවරං⁷ අරියධම්මං විදිතා
මි, මොහසි ජානමනොමවීර⁸
වාරිං යථා සම්මති සම්මතතො
විචාරිකඛාමි සුතං පවසා.⁹
1286. යද්දප්පිකං¹⁰ බුග්ගවරිතං අචාරි
කරුණකො කච්චි සතං අමොඝං
නිබ්බාසි සො ආදු සඋපාදිසෙසො¹¹
යථා විමුතො අසු තං සුඤ්ඤාම.
1287. අවේජ්ජිතණං ඉධ නාමරූපෙ (ඉති හගවා)
තණ්හාය සොතං දීඝරතනාභ්ගසිතං
අනාරි ජාතිං මරණං¹² අලොසං
ඉච්චවුච්චි හගවා පඤ්ඤාසෙවෙතා.
1288. ඵස සුත්තා පසිද්ධම් විවො තෙ ඉතිසත්තම්
අමොඝං කිර මෙ පුට්ඨං න මං විඤ්ඤාසි බ්‍රාහ්මණො.
1289. යථාචාරිකං තථාකාරි අසුබ්බාසාසාසං
අවේජ්ජිතං මවුතො ජාලං තතං මායාවිතො දලං.

1. ධිර - සා, PTS 2. පරිසාස - සා, PTS.

3. ඛොතං - සිමු 1, 2 ප 4. විඤ්ඤාමි - PTS 5. හොති - සිමු, 1, 2 ප.

6. සමුජ්ජපඤ්ඤාසු - සා, PTS 7. පරොවරං - සිමු 1, ප

8. ජානමනොමවීරිත - PTS 9. සුත්තඤ්ඤාමිතො - පා. 10. යද්දප්පිකං - PTS.

11. නිබ්බාසි සො, අසුපාදිසෙසො - සිමු 1, 2 නිබ්බාසි සො අසුපාදිසෙසො - මජ්ඣ.

12. ජාතිමරණං - PTS.

1281. පණ්ඩිත පුරුෂයෝ නැණපහත් කරන්නාහු වෙත්, එහෙයින් විරයන් වහන්ස, මම ඔබ එසේ මැ හඬමි (සිංලු ගමියන්) වෙහෙයින් දක්නාසුලු නැතැත්තහු වෙත දන්නහු වෙත එළඹියමහ. පිරිස් මැද අපට 'නිශ්‍රෝධකප්ප' හෙළි කළ මැනවි.
1282. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මහගර වූ වදන් නො ලත් වැ උපුරුවනු මැනවැ, කදට නඟා පියා සලා (තුඩු පහඩු වැ කුප්පය කරන) හංස-යකු හෙයින් මොහොවට විකල්පනය කරනලද බිඳුකරයෙන් යුතු වැ හෙමින් වදහළ මැනවැ, (අපි) සියලු දෙනා මැ එකඟයින් ඇති වැ අසමහ.
1283. නිරවශේෂ කොට ප්‍රභාණය කළ ජාතිමරණ ඇති කම්පා කරන ලද පව් ඇති බුදුන් ලවා ඇවිටිලි කොට දහම් දෙසවමි. කාම-කාරයෙක් (කැමැත්තක් කරනු හැකියැත්) පුත්‍රදත්තට නැත. විමසා කිරිම මැ තථාගතයන්ට ඇත්තේ යි.
1284. (භාග්‍යවතුන් වහන්ස,) සෘජු ප්‍රභතයට මුඛ වහන්සේගේ මේ පරිපූර්ණ විභජ්‍යනය මා විසින් මැනවින් උගන්නා ලද්දේ යැ, මේ පශ්චිම අඤ්ඤාපිට මොහොවට බිදනාලද්දේ යැ, මහාප්‍රාඥයන් වහන්ස, කප්පයේ ගතිය (දන්නාසේක් එය නො දෙසීමෙන්) නහමින් මූලා කරන සේක්ව.
1285. මහාවීරයාණෙනි, පරාවර (ලෝකික ලොකොත්තර විසින් සුඤ්ජාසුඤ්ජ) වූ සිව්සක් දහම් අවබෝධ කොට (දතසුඤ්ඤා) සියල්ල දන්නා සේක් නො දෙසීමෙන් මූලා නො කළ මැනවැ සම්මාලයෙහි ග්‍රිහමයෙන් තැවුණකු ජලය මෙන් දෝශනය කැමැත්තෙමි, (එහෙයින් මැ) ශ්‍රාවය (ගබ්දයතනය) වගුල මැනවි (වදල මැනවැ යි සේ යි)
1286. පුජ්‍ය 'කප්ප' තෙමේ ගමක් සදහා සන්පුරුෂයන්ගේ නොයිස් වූ බහුසර හතළේ නම් කිම, තෙතෙම අනුපාදිශෙෂයෙන් පිරිනිව්ගේ ද? විමුක්තයකු හෙයින් වී ද? එය අසමහ.
1287. මේ ලෝකයෙහි නාමරූප විෂයයෙහි වූ තෘෂණාව සිදුසුයේ යැ, දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි අනුශය වූ තෘෂණාශ්‍රෝතක තරණය කළේ යැ. ජාතිමරණ දෙක නිරවශෙෂ කොට තරණය කරව් ය යි (පහස් ඇති හෙයින්) පඤ්ච ශ්‍රේණි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළහ.
1288. සාමිකප්‍රාමයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේගේ තෙල වදන් අසා පහදිමි. මා විසින් විවාරනලද්ද නො යිස් යැ, මුහුණ තෙමේ (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) මා නො රැවටි.
1289. බුද්ධිශ්‍රාවක තෙමේ යථාවාදී තථාකාරී විය, මායාව මරසුගේ (ප්‍රෙත්‍යමහ වතියෙහි) පතලා වූ දැඩි වූ (තෘෂණා) ජාලය සිත්දේ යැ.

1290. අඤ්ඤා භගවා අදිං උපාදානං කප්පියො
අව්විභො වත කප්පානො¹ මව්වුබ්බොසං සුදුකතරං.

1291. තං දෙවදෙවං වන්ඤ්ඤා පුතතං තෙ අභිපදානම්
අනුජාතං මහාවීරං තාගං තාගං ඕරස'නති

ඉන්ද්‍රං සුදං අගඤ්ඤා වච්ඡිකො පෙරො ගාථායො අභාසිත්ත'ති.

වච්ඡිකපෙරො ගාථා.

නිකායාදි:

සතතතිව්ඤ්ඤානිපාතිව්ඤ්ඤා පටිභානවා
එකො'ව පෙරො තත්තෙකො ගාථායො එකතතති'ති.

මහානිපාතො නිවසිතො.

නිකායාදි:

සතතං භොනති තා ගාථා එක නුඤ්ඤාදෙවසතාති ව
පෙරො ව අභි සතා සට්ඨි වතතොරො ව පකාසිතා.
සිහසාදං තත්තොත වුභිසතා අතාගවා
බෙමනතං පාපුණ්ණිකා අග්ගිකකි'ව නිබ්බුත'ති.

පෙරහැටිපාලි නිවසිතො.

1290. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උපාදායා (වතීයා) ගේ මූල කාරණය දුටහ. 'කප්ප' තෙමේ තරණයට අති දුෂ්කර වූ ත්‍රේහුමක වතීය එකාන්තයෙන් ඉක්මවිය යුතුය.

1291. අභිපදෙන්නමයන් වහන්ස! දෙවියනට දෙවි වූ මූල වහන්සේ වදිමි. (යමි) බුද්ධිමත් වූ මූල වහන්සේගේ අනුජානපුත්‍ර වූ භිෂෙකපුත්‍ර වූ මහාචාර්‍ය වූ (නිත්‍රොධිකප්ප හමි) නාමයා වදිමි.

මෙසේ අයුෂ්මත් වඩනීය සංවිරූපත් වහන්සේ ගාථා වදලහ.

වඩනීය සංවිර ගාථා යි.

උද්දායන:

සැත්තැ වැනි නිපාතයෙහි ප්‍රතිභාවෙන් එක් මැ වඩනීය සංවිරූපත් වහන්සේ යැ, අනෙකෙක් නැති. ගාථා ද එක් සැත්තැවකි.

මහානිපාතය නිමි.

ඒ ගාථාවෝ එක්දහස් දෙසියඑක්අනුචක් වෙති, තෙරවරු ද දෙසිය සිව්සැටක් වෙති ප්‍රකාශ කරනලදහ.

නිරාසුච වූ බුද්ධපුත්‍රයෝ සිංහනාද කොට නිවහට පැමිණ ගිහිකුළු මෙන් පිරිනිවිසහ.

ථේරගාථා නිමි.

ථේරගාථාපාලි

අනුකතමනේකා

I ගාථාදිපාදානුකතමණිකා

II සඤ්ඤානාමානුකතමණිකා

III විසෙසපදානුකතමණිකා

I

ගාථාදිපාදානුක්‍රමණිකා

අ	ගාථාදිපාදානුක්‍රමණිකා
අකේතංගිනො'නුපනාති	502, 503, 504, 505, 506
අකේතංගියා කුතො කොටො	448
අකාරවො ච කාතාවො	986
අභිකාරිනො දති දුමා හදනො	527
අච්චිතනති අභොරතා	145
අච්චාරභිමති විරිමමති	638
අචෙත්චිත්තනං ඉධ	
තාමරුපෙ	1287
අචෙත්ථං චිත බුද්ධිතං	1090
අචෙත්ථදිකා පුප්පිලා	113, 601, 1076
අචිතතංගං සමාපනො	650
අජ්ජපණ්ණරසෙ විපුලියං	1246
අජ්ඣාතතඤ්ච බිභිභා ච	337, 439
අජ්ඣාතතඤ්ච හ ජාතාති	470, 471, 472
අජ්ඣාතතං මෙ සමුච්චාය	755
අජ්ඣායකො'පි චෙ අසා	1182
අජ්ජං ජ්ජමානො	82
අජෙගුච්චං විමුක්තොති	961
අඤ්ඤතිච නචා චිතා	773, 1023, 1166
අඤ්ඤාමි නං න මුඤ්ඤාමි	750
අඤ්ඤාථා ලොකනාථමති	921
අඤ්ඤාසා හගමා බුද්ධො	995
අඤ්ඤාණ්ණුලභෙදං	418
අඤ්ඤාතමානිනො ධම්මෙ	953
අධිපාදකතා කෙතා	772, 1022, 1165
අධිකර්ම සිතා සචිතකතා	1228
අධිකර්මකාලකුටිනො	1155
අධිකර්මකාල සචිතො	570
අධිකා දුට්ඨං ච පුතනති ථංගං	783
අත්ඤ්ඤා භො ජාතාති හාසිතංගං	374
අත්ඤ්ඤා'ගං විඤ්ඤාපති	703
අත්ථංග චිත මෙ බුද්ධො	340
අතිමානො ච මිත්තො	428
අතිසිතං අතිඋණං	231
අතිගිතා විති බලගතා සාලි	381
අථගුසාසිං සමුද්ධං	622, 912
අථ පාපාති කම්මාති	146

අ	ගාථාදිපාදානුක්‍රමණිකා
අථො සිද්ධි සඤ්ඤාතං	741
අද්දං හගමා ආදිං	1290
අභිං හ ජාතනති හථංච ධම්මං	188
අභිචෙතසො අපමාණො	68
අනො චිකිත්තො ආසිං	749
අනො'හං හතනොනො'ගමි	95
අනාහාරො පුරෙ ආසිං	910
අනභිකර්මකා පොසකා	652, 1000
අනනාරං හි ජාතංගං	553
අනාකිණ්ණං හගමෙති	1074
අනාගතං ගො පටිගම්ම පසාති	547
අනාසනාචාරං ථා	34
අනිකකාසො කාතාචං	969
අනිචං දුක්ඛනති විපසා	
ගොතිගො	1122
අනිචං චිත සඤ්ඤා	1170
අනිචංති හගකාති	183
අනිචං හි බලා සභා	247
අනිචිතතඤ්ච හාචෙති	1238
අනිසාරණදංගාචි	732
අනුකම්පා මෙ සත්ථා	560
අනුභිකො අච්චලො	682, 1086
අනුදිට්ඨිතං අපහානං	754
අනුප්පනො සමිත්තො	331
අනුචිතකො පබ්බජිතො	24
අනුසාරනො සමුද්ධං	354
අනුසාසි මහාවිථො	66
අනුසාසි මා අරිගමනා	334
අනෙකාති සංඝාරං	78
අපසංගා'ගං පුරිසො	1030
අපච්චිතං සපුරිසෙති	
විඤ්ඤාතං	1129
අපච්චෙත්ථං චෙච සතකුටෙති	581
අපච්චෙත්ථං සාතතිකො	837
අපමාණකා මෙ සිකා	333
අපණ්ණිකො අනුචිතකො	599
අපි චෙ හොති තෙවිජෙත්ථං	129
අපුඤ්ඤං පනචි මාරො	1217
අබ්බුද්ධං අසගතං විජිතං	321
අබ්බතිතසංගංගං	1040

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අ	හංචකය
අභ්‍යාසාසි සාතතිකෝ	853
අභ්‍යාසාසෙ විහරයි	385
අභිඤ්ඤපාරමිතතො	1274
අභිඤ්ඤායං අභිඤ්ඤානං	828
අභිභූතස්ස දුකෙකත	967
අභිවුච්චා: රම්මතලා	1070
අභිසංචාරානි නිපතති වයො	118
අභිපලලවසඛකාසං	197
අමිඛිලං මධුරස්සාඤ්ඤා	733
අමොසං දිවසං කසිරං	451
අයඤ්ඤා දහරො: හික්ඛු	1177
අයමොහු පුරාණියා කුටි	57
අයමිති කප්පො: කප්පවකුරො	199
අයොගෙ යුඤ්ඤාමත්තානං	320
අයොනිසුද්ධිමිකෙකං	219
අයොනිසො මහසිකාරං	157
අරඤ්ඤා රුක්ඛමුලෙ වා	887
අරඤ්ඤා රුක්ඛමුලෙසු	925
අරහං රහිඤ්ඤා පහාය	
හඛ්ඛෙසො	1225
අරහං සුගතො: ලොකෙ	185
අරහා දක්ඛණ්ණොයොමසි	336
අරුප දුර්ඛකම් එකචාරි	1127
අලලං සුකඛං වා භුඤ්ඤානො	982
අලඛකතං සුචසනං	464
අලඛකතා සුචසනා	267, 459
අලතතකකතා පාද	771, 1021
අලඛා: විතතස්සෙකකතං	405
අලං කාසිතුකාමස්ස	1071
අලං මේ එසුකාමස්ස	1072
අවණ්ණඤ්ඤා අසිතතිඤ්ඤා	611
අවජ්ජාතිවුතො කායො	573
අවිතකතං සමාපනො	998
අස්සාසෙ හරිතොකාසෙ	217
අසකඛිං වත අත්තානං	88
අසඤ්ඤායොසු කප්පොසු	202
අසලලීතො විතොතන	906
අසංසචේයා සාතතිකො	860
අසංගිරං අසඛකාසං	649
අසුභාය විතං භාවෙති	1237
අසොයො: සෙයොමො	1080
අසං ඛො: චෙඵගුඛකමි	23
අසං මිඤ්ඤා පකතො	271
අසං සකරණිකොමසි	1030

අ	හංචකය
අභිංසකොති මේ නාමං	879
අසු භුක්තං පුරෙ සඛා	246
අසු මුඛස්ස දායාදො	18
අභො: බුද්ධො: අභො: ධම්මො	201
ආ	
ආකාසමිති හලිද්දියා	1160
ආගමන්තකමිකා:ව	450
ආචාරගොචරෙ සුතො	590
ආජානිකො අජඤ්ඤා	433
ආකුරං අසුචිං පුච්චං	394
ආදිනවො: පාකුරසු	465
ආදි සිලං පතිච්චා: ව	612
ආනාපානසති සස්ස	548
ආබ්බො මේ සමුප්පාදො	30
ආයොගො: සඛ්ඛලොකස්ස	566
ආරඤ්ඤාකො: සාතතිකො	851
ආරඤ්ඤාකා: පිණ්ඩපාතිකා	1151, 1152
ආරඤ්ඤාකාති සෙතාසතාති	592
ආරඤ්ඤාකො: හොති ව	
පිණ්ඩපාතිකො	1125
ආරඛ්ඛිවිසිතො: පතිතතො	
	156, 353
ආරඛ්ඛිවිසිතො: සාතතිකො	861
ආරහථ තික්ඛමිථ	256
ආරම්මණෙ තං බලසා	
තික්ඛිතං	1146
ආසද්ධිං කුටිකං කතො	55
ආසාය කසතෙ ඛෙතනං	530
ඉ	
ඉච්චව වො: අසිමාමුඛඤ්ඤා	869
ඉච්චා ධම්මා: අතිච්චා: ව	644
ඉති මාරං අතජ්ජසි	1219
ඉතො: බිතිඛා: පුටු අඤ්ඤාචාදිතං	86
ඉතො: සත්ත තතො: සත්ත	915
ඉත්ථිච්චෙ ඉත්ථිසරෙ	738
ඉත්ථි සොතාති සඛ්ඛාති	739
ඉදං පුරෙ විතතමිචාරි වාරිකං	
	77, 1135
ඉදං හොතො: තිසාමේථ	832
ඉදං වතො: සාලමතෙ	948
ඉධෙව කිත්තිං ලහති	618

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඉ	ගාථාංකය
ඉංග්‍රීසි නිදං ලහති	617
ඉන්ද්‍රියානි මනුස්සානං	728
ඉන්ද්‍රියානෙව සාරකං	722
ඉන්ද්‍ර භූමා ච අගනාමි	629
ඉමංකු පසු අගනාමි	1187
ඉමෙ හඤ්ඤානු චර්කිනාමු	603, 646
උ	
උක්කණ්ණාමි සර්වෙත	718
උක්කණ්ණිකො'පි හ වසෙ	105
උක්කෙට්ඨකපට්ඨවර්ණ	65
උග්ගපුත්තා මග්ගිකාසා	1321
උච්චාච්චෙත්‍රපායෙහි	743
උච්ච මණ්ඩලිපාකායෙ	863
උර්කාතසඤ්ඤානො ඩාලා	958
උරුමග්ගමහි අක්කානෙ	637
උරෙට්ඨි තිසිද කාතියාන	411
උත්තමං ධම්මං පඤ්ඤා	712
උත්තරිකපිඤ්ඤා අභායො	1062
උත්තරිකපඤ්ඤාපට්ඨපා	89
උද්ධවමෙස ථතං	760
උද්ධානො චපලො සිකු	681, 1085
උද්ධානො උත්තලො ඩාලො	973
උද්ධානා ච හවිසානානි	959
උදකං හි නානානි නෙතනිකා	19, 877
උදරාච්චෙදහකං භූමි	935
උත්තනා සුඛධම්මෙත	662
උත්තලක පමිත්තකා	634
උපාජ්ජනෙ සචෙ කොඛො	445
උපාතනෙත්‍ර භිපතෙ	76
උපර්කායසා උදකං	429
උපර්කායො මං අච්ච	14
උපර්කායො පරිකං	912
උපරි තෙ සමතික්කනා	840
උපරිත්‍ර ජනා ගමිකාසෙ	1227
උපසනං උපරං	1180
උපසනො අනායාසො	1007
උපසනො උපරනො	2, 1006, 1007, 1179
උපසම්පද ච මෙ ලභා	365
උපායකුසලෙතො'හං	158
උපාරම්භවිතො දුමමඛො	360, 363

උ	ගාථාංකය
උපාසිතා සපුරිතා	179
උපෙති ගමනඤ්ච පරඤ්ච	ලොකං 785
උග්ගෙතමිදං මරණමෙව	1003
උග්ගෙතෙව සම්පනො	295
උග්ගනං තික්ඛිත්තං	444
උග්ගනමිත්තං චරති	443
උග්ගනපට්ඨං මාරසා	1254
උග්ගපුපෙථන සමානා	1073
ඵ	
ඵකාසා මගං අරඤ්ඤා විහරාම	62
ඵකතිංසෙ ඉතො කපො	218
ඵකපාදෙන අට්ඨාසිං	284
ඵකපුත්තො අගං අසිං	473
ඵකපුප්ථං චර්තීන	96
ඵකංසං විවරං කතා	481
ඵකාතිකො අදුතිකො	341
ඵකාසති සාතතිකො	848
ඵකොපි සද්ධා මෙධාපි	240
ඵතං මෙ රුචිති හොතො	835
ඵතඤ්ච සමතික්කමම	894
ඵතමාදිතමං ඤාති	122, 154 791
ඵතාදිතං කර්මාන	255
ඵතෙ පච්ඡිකා දති	906
ඵතෙ සම්භුත්තො දෙවො	1087, 1189
ඵමං අනාගතභානං	977
ඵමඤ්ච තං ජනො ජඤ්ඤා	1158
ඵමඤ්ච මං විහරනං	1224
ඵමං දසනසම්පනං	174
ඵමං නානාසාතමිති	944
ඵමං පඤ්ඤාය යෙ තිත්තා	660
ඵමං මෙ කතාකාමසා	542
ඵමං මෙ හයජාතසා	763
ඵමං විජිතාසාමිති	1248
ඵමං විහරමානසා	586
ඵමං සම්බභිසාමපනං	1263
ඵමං සුදෙසිතෙ ධම්මෙ	1257
ඵමමෙතං මහාපිර	1159
ඵමමෙතෙ තථා චුත්තා	1272
ඵමාමෙ භූමං මාර	1116
ඵමා'ගං චත්තතෙ කායො	574
ඵස ඛණ්ඩං සත්තාගං	543
ඵස හිසො පට්ඨමි	673

ම	ගාංථය
එක පුතා පසිදුම්	1288
එතැන සියයෙක පබ්බතෙත	115
එහි නන්දක ගව්ණිම	175
බ	
මහයාට්ඨකිකං තොතං	349
මහපාසො දුග්ගතිලො	680
මහයා හි නිත්තරණිකං	1255
මට්ඨකාගතමෙතෙතන	1079
මදගි මෙවො පාසං 774, 1024, 1167	
මදනං වත මෙ වතනං	549
මනාසජාතං ඵලගං	25
මරං මදනපාකමයා	317
මලගෙග්ගාමි තෙ වතනං	355
මවදෙග්ගානුසංකරය	994
ක	
කවචි නො වත්තපුතො	28
කවුකං මධුරසාදං	737
කද අතිවං මධිරොගනිලං	1098
කද ඉණ්ටොව දුට්ඨකො	
නිධිං	1112
කද හු කවෙඨ ව ජිකේ	
ල තා ව	1106
කද හු බො'යං විදිතං	
මහෙසිනා	1103
කද හු ගඛං ගමුනං	
සරණාගිං	1109
කද හු නාගො'ව අනඛවාරි	1110
කද හු පඤ්ඤමයමුග්ගතෙතං	1100
කද හු මං තන්දි වුදු පිපාසා	1102
කද හු මං පාචුකකාලමෙකො	1107
කද හු රූපෙ අමිතෙ ව සද්දෙ	1104
කද හු'හං දුබ්බවතෙත	
වුතො	1105
කද හු'හං පබ්බතකන්දරාසු	1096
කද හු'හං ගගජනනිං	
දුඛාවහං	1099
කද හු'හං හිත්තපටිකිරො	
මුති	1097
කද හු'හං සබ්බිකමාගමෙසු	1101
කද මුසුරසා සිබ්බකිකො	
වතෙ	1108
නන්දනනි නං ඤාති පතිරිය	
කෙසෙ	779

ක	ගාංථය
කනනු තත්ත ජරමෙතති	809
කප්පියං තඤ්ඤෙ ජාදෙති	984
කම්මං කම්මෙතති ඤාතාන	421
කම්මං ඔහුකං න	
කාරෙක 494, 1017, 1078	
කරතො තෙ වියතෙ පාපං	1218
කරෙරිමාලා විතතා	1067
කල්‍යාණදසානො හික්කු	822
කසා සෙසුපමං විතතං	191
කසියද්දියාති සමථං ගතාති	205
කාමකොපපතිනා සෙ	671
කාමවජ්ඣෙ ව බ්‍යාපාදෙ 74, 1009	
කාමකා ජාලපව්නනා	276
කාමරාගෙන ඛයාමි	1234
කාමං හිජ්ඣා'ගං කායො	312
කාමා හි විත්තා මධුරා	
මනොරමා 787, 1117	
කාමෙ ආදිත්තතො දිකා	790
කාමෙකාදිත්තං දිකා	458
කායදුට්ඨලලගරාගො	114
කායමච්ඡේදරගරාගො	1038
කාලෙ කාලවිකං පතොතා	661
කාමෙයාමතනා විවරිමන	
පුබ්බෙ	1265
නාලපබ්බිකානං කායො 243, 683	
කාලී ඉති වුගති ඛබ්බරාපා	151
කිම්පා ලඤ්ඤා අගං පුතො	475
කිමානුපුබ්බං පුරිසො	727
කිම්පි මිලා සලලිතො	1186
කිංජද්ද කිම්බිපායා	951
කිං තවතො වතෙ තාත	597
කිං ගද්දතො කපිකාන	721
කිලොතා කිපිතා මයා	67
කිලෙසෙතාහිගුතා තෙ	933
කිදිසො තිරයො ආසි	1198
කුඛිමුලඤ්ඤා නිසාය	1061
කුලො සිව්විකං ගතාති	393
කුලමි මිතො ව පියෙ ව	
ඤාතකෙ	1114
කුසලානඤ්ඤා ධම්මානං	128
කෙසෙ මෙ මිලිබ්බානති	109
කො කුටිකායං හික්කු කුටිකායං	156
කොපිතසහසායා	1194
කොධිතා උපනාති ව	951

කො:	ගාථාංකය:
කො: හු සෙතාපති ගොතො:	826
කො: මේ අතරේ: අවශේ:	757
කො: සො: පාර: ගතො: ලොකො:	748
කො: හි තසා ජනෙනතො:	150

බ

බතති: හොග: රාජානො:	823
බතතා: ජනිතො: හොති:	1034
බකා: දිව්හ: යථාභූතං:	87
බකා: මයා පරිඤ්ඤාතා:	261
බලපච්ඡාසනාති සාතතිකො:	850
බිසං: හිරං එරං වග්ගවග්ගං:	1482
බිණ්ණං ගවහෙතති:	708
බිණ්ණංගමො: විතඤ්ඤානො:	1027
බිණ්ණං හි මයාං ජාති:	135

භ

භව්ණං වදෙසි සමණවසිනො:මහි:	866
භතිමනො: සතිමනො:	1054
භතතා: පරිමජ්ඣිකා:	272
භකිං සකා: සතිමුච්ඡා:	798
භව්ණිරපඤ්ඤා මෙධා:වි:	1243
භගකාරක දිවෙහා:සි:	184
භාමෙ වා: යදි වා: රඤ්ඤා:	991
භුණ්ණවනො:පි සබ්බමහි:	956
භුණ්ණනා:පි සබ්බමහි:	956
භුච්ඡාසනො තවො:නදො:	1156

ච

චක්කවතති යථා: රාජා:	1247
චක්කානුචතතො: ථෙරො:	1018
චක්කුඤ්ඤං ථෙ රාජපෙත්ත:	730
චක්කුමයා යථා: අකො:	501
චක්කුං සරිරං උපහතති:	
රාණ්ණං:	555
චතතා: අරියසම්මානි:	492
චතතාරො: පඤ්ච ආලොපෙ:	983
චතතාරො: සතිපච්ඡානො:	166
චතුබ්බපල්ලාසමසං අබ්බිතං:	1148
චන්ද්‍රො යථා: විගතචල්ලාගකො:	
නගො:	1264
චරතො: තිව්හතො: වා:පි:	452
චාරිකං අථ චාරිතතං:	591
චාලෙ උපචාලෙ සිසුපචාලෙ:	42

ච

චිත්තතිමිත්තසා කො:විදො:	85
චිරරතනං චතා:තා:පි:	747
චිරසාං චත මේ මහිනො:	
මහෙසි:	868
චිරසබ්බිලිච්ඡං චත මං:	290
චුතා: පතනති පතිනා:	63
චුතුපපාතං ජානාමි:	917
චේතසා: අනුපරිසෙති:	1262
චේතො:පරියාය ඉද්ධියා:	997
චොදිතො: හාවිතනොන:	1175
චොරො: අහං පුරෙ අයං:	880
චොරො: යථා: සතිමුච්චො:	
ගතිනො:	786

ඡ

ඡත්තමතිවසානති:	447
ඡග්ගනො: හි තදා දිසා:	968
ඡත්තා: මේ කුපිකා: පුබා: නිමා:තා:	1
ඡ එසාංගතනො හිතා:	116
ඡච්චාපක චිත්තභග්ගක:	207
ඡන්ද නො: විචිතිච්ඡං:	
බුහි මෙතං:	1273
ඡත්තා: පාසා: මහවසා:	1025
ඡත්තො: පාසො: මහවසා:	775, 1168

ඡ

ඡනො: ඡතමහි සමධදො:	149
ඡාතරාපෙන පච්ඡත්තා:	299
ඡාතිමදෙන මනො:හං:	423
ඡාතියා: සත්තවසොන:	479
ඡාතියා: සත්තවසොනා:හං:	486
ඡග්ගචිතො: මනුසානං:	621
ඡණ්ණං ව දිසා: දුබ්බ ච:	
බ්‍යාධිතං:	73
ඡවනෙමාපි සපඤ්ඤා:	519, 550
ඡවිතං ව අධමෙමන:	670
ඡවිතානං පරිකා:රො:	924
ඡෙතා: නමුචිතො: සොනං:	837

ඤ

ඤායාහි ජානාහි කාතියාන:	415

ඨ

ඨිතො: අහං අභිභුලිමාල සබ්බදා:	867

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

න	ගාථාදිපාදානුකූලකමණ්ඩපා
කුසුම මේ මහනමකයාහි	168
කුසුමකුසුම නො වනක කුසුමක	
බ්‍රාහ්මණයා	1132
කුසුමකුසුමා දාහිතා දාහිතා	744
කුසුම දිසාන දාහිතා	300
කුසුම දිසාන ගාථාන	463
කුසුමකුසුමාහි බ්‍රහ්මකුසුම	641
කුසුමා දාහිතා ව	
පියාපියකුසුම	1130
කුසුමා පජ්ජනන බ්‍රහ්ම	596
කුසුමා බ්‍රහ්ම සමුප්පාදන	753
කුසුමා කුසුමාහි බ්‍රහ්මකුසුම	368
කුසුමා කුසුමාහි කුසුමා	625
කුසුමා වනන බ්‍රහ්ම මේ 270, 274,	
302, 319	410
කුසුමා පජ්ජනන දුප්පත් ම.	482
කුසුමා පාසාදිකා දාහිතා	927
කුසුමා මේ පජ්ජනන දාහිතා	514
කුසුමා මේ මහනමකයාහි, 269, 273,	
301, 318,	409
කුසුමා මේ සත්, පාසාදිකා	564
කුසුමා රහස් ව්‍යාප්ත	517
කුසුමා සත්, නිරංකුසුම	478
කුසුමා කුසුමාහි සත්, පි	
දුසුමාහි 1143 1144	
කුසුමා ව ලොක පාසාදිකා	701
කුසුමාහි සත්, වනන	1161
කුසුමා සත්, සිංහනක	1051, 1169
කුසුමා බ්‍රහ්මාදිකා	408
කුසුමා පුනකුසුම	512
කුසුමා බ්‍රහ්මවර්ගක	681
කුසුමා වාචා ගාථාන	1239
කුසුමා පුනකුසුම	
දුප්පත්කුසුම හි 1145	
කුසුමා හි සත්, කුසුමා	1157
කුසුමා හි කුසුමා දුප්පත්, සත්, සිංහනක 1184	
කුසුමා දුප්පත්, පාසාදිකා	1283
කුසුමා සත්, පරිවර්තක	266
කුසුමා සත්, සිංහනක 204, 509	
කුසුමා හි දුප්පත්කුසුම කුසුම	
වසනකුසුම 556	
කුසුමා හි බ්‍රහ්මකුසුම කුසුම	
පජ්ජනන 305	
කුසුමා හි පජ්ජනන බ්‍රහ්ම	
සත්, 784	

න	ගාථාදිපාදානුකූලකමණ්ඩපා
කුසුමා සත්, පරිවර්තක	292
කුසුමා සත්, පරිවර්තක	294
කුසුමා සත්, දුප්පත්කුසුම	1245
කුසුමා සත්, ව්‍යාප්ත	720
කුසුමා කුසුමා හි සත්, 706	
කුසුමා බ්‍රහ්ම, ව්‍යාප්ත	1210
කුසුමා මේ දුප්පත්කුසුම	216
කුසුමා මේ ව්‍යාප්ත, 223, 314, 515	
කුසුමා ව්‍යාප්ත ව්‍යාප්ත, 795, 796,	
799, 801, 803, 805	
කුසුමා සත්, ව්‍යාප්ත	642
කුසුමා 'හි බ්‍රහ්මකුසුම	903
කුසුමා 'හි ව්‍යාප්ත	
561, 639, 1267	
කුසුමා කුසුමා පාසාදිකා	442
කුසුමා කුසුමා දුප්පත්කුසුම	298
කුසුමා කුසුමා සත්, 1011	
කුසුමා කුසුමා දුප්පත්කුසුම	1091
කුසුමා දුප්පත්කුසුම, ව්‍යාප්ත	1291
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	756
කුසුමා ව්‍යාප්ත ව්‍යාප්ත	402
කුසුමා සත්, සත්, සත්	
සත් 1277	
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	220
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	882
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	1184
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	310
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	214
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	126
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	717
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	127
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	170
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	889
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	242
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	930
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	474
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	845
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	976
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	723
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	725
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	60
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	960
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	112
කුසුමා කුසුමා කුසුමා	1269

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ද	ගාථාදිපාදනුක්කමණිකා
දාසිනි බුද්ධිතො ගණිං	1029
දාසදසො'ගං අසුචි	453
දානනං අනතරවසානං	128
දකෙකිනෙකෙ දමයනති	878
දකතපොනං කපිත්ථං ච	988
දකු: මයගං ගති ආසි	557
දබ්බං කුසං පොටකිලං	27, 283
දබ්බො විරරතතසමාහිතො	1229
දසානාය අභික්කනො	1042, 1043
දසාදකා තසා ධනං හරන්ති	781
දිට්ඨා මයා ධම්මධරා උපාසකා	187
දිට්ඨිගහනපක්කිනො	342
දිවාච්චාරා තික්කමම	1253
දිසාන පාටිභිරාති	375
දිසා පාසාදණ්ඩායං	480
දිසා පාසායං අග්ගං	426
දිසා'පි මෙ ධම්මකථං සුඤ්ඤා	874
දිසා හි මෙ ඛන්තිවාදනං	875
දිසරතතානුසයිතං	768
දුක්ඛතති බකෙ පටිපසා	
යොතිසො	1121
දුක්ඛං දුක්ඛසමුපාදං	1271
දුක්ඛා කාමා ඵරක	93
දුප්ඛකප්පං වෙ දුරගිවසා	
ගෙහා	111
දුමමධෙති පසාසා ච	668
දුමප්ඵලාතිච පතනති මානවා	788
දුම්ඛකාය උපනො	64
දුමාති පුලාති මනොරමාති	528
දෙවො ච වසාති දෙවො ච	
ගලගලායති	189
ධ	
ධනං ච පුත්තං හරිසං ච	934
ධම්මං ඤාතා සති මුට්ඨා	804
ධම්මතා මමෙසා යසා	190
ධම්මමපාමෙයං	383
ධම්මසෙනාපතිං චිරං	1088
ධම්මාදසං ගහෙතාන	395
ධම්මාරාමො ධම්මරතො	1037
ධම්මන ච අලාභො යො	666
ධම්මො හමෙ රක්ඛති ධම්මචාරි	303
ධරණි ච සිඤ්ඤති වාති	50
ධිතිපාරං කිං මම විත්ත කාහසි	1139

ධ	ගාථාදිපාදනුක්කමණිකා
ධිරඤ්ඤා පුරෙ දුග්ගතෙ	279
ධිරා ච පජෙත්තකරා හවන්ති	1281
ධුම්පායාතො මරණාය	571
න	
න උක්ඛිපෙ තො ච පටික්ඛිපෙ	
පරෙ	209
න කුලාති උපබ්බජෙ මුති	1057
න ගණන පුරකතිනො චරෙ	1056
නගරං යථා පච්චන්තං	653, 1004
නගසා පසො ආසිනං	1261
නගා නගසොසු සුසංවිදාලා	110
නගා සමුද්දාසරිතා චසුඤ්ඤා	1138
න චිවරෙ න සංගෙ	1094
නඤ්ඤා භවෙති හමො තිවෙච	121
නඤ්ඤා වෙතසිකං දුක්ඛං	707
නඤ්ඤා දුති පුනාමාසො	908
න තථා මතා සතරං	81
න තාච්ච සුපිභුං ගොඤ්ඤා	193
න තෙ ඉදං විත්ත යථා පුරාණකං	
	1137
නදන්ති ඵලං සප්පකුසලා	177
නදන්ති මොරා සුසිඛා සුපබ්බසා	
	211
න දිසමාසුං ලහතො ධනෙන	782
නදුමානාගතං විත්තං	213
නනු අගං විත්ත තසාමිති	
යාපිතො	1113
නනු දුබ්බිකාසි මං පුනපුනං	1134
න නුතායං පරමගිතානු	
කම්පිතො	109
න පක්ඛන්ති දිසා සබ්බා	1039
න පඤ්ඤාබ්බිකතො තුරිසො	1076
න පරසුපතිධාය	496
න පරෙ චචනා වොරො	497
න බ්‍රාහ්මණො බ්‍රහ්ම චණ්ණො	140
න මයගං කපාතෙ අප්ප	488
න මෙ ගොති අගොසිනති	715
තමො තෙ පුරිසාපඤ්ඤා	1080
	1190
තමො තෙ බුද්ධිවිරඤ්ඤා	47
තමො හි තසා ගහවතො	94
තසිදං අනගෙහ ජිවිතං	128

න	ගාථාංකය
නඤ්ඤාං සිව්විලාසාරම්භ	1176
නරකාං ගි පුජානකාං	819
න විකාශන ඵකතිකෙසු ඵලං	1008
න වෙ අග්නි වේතගති	1215
න කො උපවිදෙ කිඤ්චි	583
න කො රජ්ජති ගකේසු	810
න කො රජ්ජති ධම්මෙසු	816
න කො රජ්ජති ඵකෙසු	814
න කො රජ්ජති රකෙසු	812
න කො රජ්ජති රුපෙසු	806
න කො රජ්ජති සද්දෙසු	808
න හි ජාතු කො මිමං සිංක	876
නති ධම්මො අධිවෙමා ච	304
නති කොචති හිතඤ්ඤා කදුචි	1232
නභෙතභ්ථාය මහකාං භොති	554
නභෙච ලාභෙ නාලාභෙ	664
නාගනාමොසි ගගමා	1252
නාගං වො කිත්තසිකාමි	69
නාත්තකො සමකං කඤ්චි	424
නානා කුලමල සමුප්පණ්ණං	567
නානා ජනපදං යනති	37
නානා සුත්තා නාමා ඵකෙ	944
නාතිකඤ්ඤා මරණං 196, 606, 607, 654, 655, 685, 686, 1001 1002	
නා'ගං අජ්ජතකො ධම්මො	552
නාසිකාං න පිටිකාමි	223, 313
නා'ගං අලකකා	
අභිතිකකතාය වා	1128
නා'ග ඵකෙන අනිකො	108
නා'ගං ගගකා හාගමි	21
නාහු අකාංකපකාංකා	905
නිකකතාං වත මං සත්තං	1220
නිකකිපිනාන වාගගගිං	623
නිගගක අනුකමාය	241
නිග්‍රොධිකපෙතා ඉසි කකා	
නාමං	1276
නිතිනං' ව පචත්තාරං	993
නිත්තාන සබ්බපාපොමති	348
නිත්තාණිකො උත්තාරණො	417
නිවං මනං කපිනාන	579
නිවං නිවිට්ඨා පුත්තරා	926
නිවෙ කුලමහි ජාතො'ගං	620
නිලබ්බකුට්ඨදිකා	1069
නිලබ්බවණ්ණං රුචිරා	13, 1068

න	ගාථාංකය
නිලාසුතිවා සිඛිතො	22
නෙකතිකා වඤ්චතිකා	940
නෙකකම්මෙ අධිබුත්තකා	640
නෙච පුබ්බතිවාකාය	996
නෙචාතිසිතං න පනාති	
උණං	529
නෙසජ්ජකො සාතතිකො	856
නෙසො - පසාති සද්ධම්මං	1185
නො වෙ හි ජාතු පුරිකො	
කිලෙසෙ	1280
ප	
පකඛතො මාරවිතයෙ	253
පබ්බකාති හි නං පවෙදසුං 124, 495, 1058	
පච්චති බුද්ධිතො හත්තං	248
පච්චවේකිං ඉමං කායං	178
පච්චිට්ඨානඤ්ඤා සාමිචි	485
පජ්ජාතකරො අතිවිජ්ඣා	
ධම්මං	1256
පජ්ජාතිකරො පරිත්තරංකො	416
පඤ්චකකිකා පරිඤ්ඤාතා 90, 120, 440	
පඤ්චකකිකා පරිඤ්ඤාය	369
පඤ්චකාමගුණෙ හිති	195
පඤ්චබ්බිකෙත තුරිකොත	398
පඤ්චබ්බිකෙ සමාධිමති	916
පඤ්ච ජිකෙද පඤ්ච ජලෙ	15, 633
පඤ්ච නිවරණෙ සුත්තො	573
පඤ්චපඤ්ඤාය වකාති	233, 904
පඤ්චනිවරණෙ හිති	171
පඤ්චාභා'ගං පබ්බජිතො	222
පඤ්ඤං ඉමං පසා තථාගතානං 3	
පඤ්ඤාපාරමිතං පනො	1014
පඤ්ඤාච්චි සිලවතුපපනො	12
පඤ්ඤාය ජේතී	
විපථානුසාරිතං	1147
පඤ්ඤාචිතං තථා තාදිං	1082
පඤ්ඤාසුත්තවිතිවජිති	551
පණ්ණිතං වත මං සත්තං	252
පණ්ණිතවති වකාති, 404, 1044, 1045, 1046 1047, 1048	
පණ්ණිතං යදි වා ලුචං	923
පත්තපිණ්ණි සාතතිකො	849

ප	ගාථාංකය
පනාදෙද නාමි සො: රාජ:	163
පබ්බජිං ජිවිතසෝ'හං	311
පබ්බජිං තුලසිනි:න	107
පබ්බාජෙත්ති:න මං සත්ථ:	477
පමාද මනුසුඤ්ඤානි	883
පමාදං හයතො දිස්වා:	981
පමාදෙ රජො සබ්බද	404
පරිච්චජිනි: සඤ්චිමං	933
පරිච්ඡේදනං මයා සත්ථ:	604, 656, 687, 792, 891, 918, 1015, 1055, 1093, 1196
පරිත්තං දුරුමාරාග්ග	147, 265
පරිපුණ්ණකායො සුරුචි	818
පරිසන්නකතං දුක්ඛං	339
පරෙ අම්බාටකාරාමෙ	466
පරෙ ච හ විජානන්ති	275, 498
පරෙ ච නං ගරහන්ති	160
පරෙ ච නං පසංසන්ති	159
පරොචරං අරියධම්මං විදිති:	1283
පරොසහස්සං හික්ඛුතං	1250
පලලඛෙන නිසින්නස්ස	986
පච්චිත්තොති අරියෙති	148
පච්චිත්තො: සාතතිකො:	859
පස්ස විත්තකතං බිම්බං	769, 770 1019, 1162
පස්ස විත්තකතං රූපං	1020, 1163
පස්සති පස්සො: පස්සන්තං	61
පස්සාමි ලොකෙ සබ්බෙන	
මනුස්සො	776
පස්සාමි චිතිචිත්තන්තං	1211
පසන්නතෙතො: සුමුඛො:	820
පහංග මාතාපිතරො:	892
පභිනජාතිමරණං අනෙසං	1283
පංසුකුලී සාතතිකො:	844
පාචිනවංසදායමිති	155
පාතො මජ්ඣන්තිකං සංගං	345
පාදුකා: ඕරුහිනි:න	460
පාපකා:නඤ්ච ධම්මානං	930
පාපමිත්තෙ විචෙජ්ජති:	264
පාමොජ්ජබ්‍රහ්මො හික්ඛු	11
පාරගු අනුපාදනො:	711
පාසාදිකෙන චිත්තෙන	482
පාසාදිකෙ බ්‍රහ්ම දිස්වා:	949
පිණ්ඩපාභපටික්කනො:	1064, 1065, 1066

ප	ගාථාංකය
පිණ්ඩපාතා: පටික්කනො:	896
පිණ්ඩපාතී සාතතිකො:	845
පිණ්ඩිකාග පටිවේධා:හං	268
පියවාචමෙව හානෙග්ග	1240
පිලකනුරජනං රත්තං	965
පිසුනෙන ච කොධිනෙන ච	1017
පිතිසුඛෙන විපුලෙන	351, 436
පුච්ඡාමි සත්ථාරම්භොම	
පඤ්ඤං	1275
පුනපුනං චෙව ච පන්ති බ්‍රජං	531
පුනපුනං යාවතකා: චරන්ති	532
පුබ්බරුහිරහම්පනො:	568
පුබ්බලොහිතසම්පුණ්ණං	736
පුබ්බාපරඤ්ඤා අත්ඤ්ඤා	1033
පුබ්බ ජථිලභුතස්ස	377
පුබ්බෙතිවාසං ජාතාමි	332, 379, 516, 562, 913
පුබ්බෙ යඤ්ඤෙන සන්තුට්ඨො:	878
පුබ්බෙ හන්ති අත්තා:නං	139
පුරතො: පච්ඡතො: වා'පි	537
පුරා: අංගච්ඡතෙ එතං	979
පුරිමාති පමුඤ්ච බ්‍රහ්මානි	414
පුජ්ජතො: නරදෙවෙන	1191
පුජ්ජතො: පුජ්ජනි:නං	186
එස්සං චුස්ස සති මුච්ඡා:	802
චුට්ඨො: ඛංසෙති කෙතෙති	31, 244, 684
චුයිස්සං චතස්සො:	
අපමඤ්ඤායො:	386
බ	
බ්‍රහ්මජ්ජේවා: පුරෙ අංසිං	889
බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම පුරෙ අංසිං	221
බ්‍රහ්මභූතං අතිතුලං	833
බ්‍රහ්මභූතො: අතිතුලො:	831
බ්‍රහ්මිකො: පෙක්ඛමා:නස්ස	182
බ්‍රාහ්මණා: තිස්සා: ඉමෙ	836
බ්‍රහ්මදෙවරත්තිං හගමි:	866
බ්‍රහ්මස්සුතං උපාසෙග්ග	1032
බ්‍රහ්මස්සුතං ධම්මධරං	1035
බ්‍රහ්මස්සුතො: අපසස්සුතා:	1039
බ්‍රහ්මස්සුතො: විත්තකපි	1026
බ්‍රහ්මස්සුතො: ච මෙධා:වි	988
බ්‍රහ්මස්සුතො: ධම්මධරො:	1036, 1052 1053

බ	ගාථාමය
බහුක්‍රයානං ධම්මධරො ව ගොති	373
බහු ආදිනවා ලොකෙ	954
බහුතං වත අත්ථාය	1268
බහුති ලොකෙ චත්‍රාති	674
බහුති මහාති තයාමිති	
ගාථාවො:	1112
බහු සපතෙත ලහති	163
බුද්ධිමයාදොසං	382
බුද්ධියා වඩකමනතයා	1049
බුද්ධියා පුතෙතා'මිති අතයා	
සාගිනො:	536
බුද්ධානුබුද්ධො යො ථෙරො:	679,
	1252
බුද්ධෙසු ව සගරවතා:	589
බුද්ධො ව බො කාරුණිකො:	
මහෙසි	870
බුද්ධො ව මෙ වරං දජා:	468
භ	
භගවා තත්ථ ආගඤ්ඤි	559
භවිරාගභතයා මෙ සතො:	180
භාවතිනි, භා බොජ්ඣබොධ	672
භාවයෙ අතිවිචන්ති	594
භාවෙතො: සතිපට්ඨානෙ	352
භාවෙතො: සත්තබොජ්ඣබොධ	437
භාවෙතා ව බොජ්ඣබොධ	595
භාවෙති කිංතාති ව ඉන්ද්‍රියාති	1119
භාවෙති මහං අමතයා	
පතති:	1120
භික්ඛවො: තිසනා ඉමෙ	841
භික්ඛු පිච්චිකං ගතත්ථි:	815
භික්ඛු ව භික්ඛුතියො ව	974
භුඤ්ජති අතවජාති	698
භෙසසෙජ්ජ සථා වෙජා:	939
ම	
මකකටො, පඤ්චාචාරායං	125
මකෙතින ඤෙතිනා පජා:	1231
මච්චුතාබ්‍යාගතො ලොකො:	448,
	449
මජ්ඣිමනිකායෙ නිට්ඨන්ති	1201
මතතිකං තෙලං චුණ්ණං ව	937
මනං වා අමම රොදන්ති	44
මනං වෙතෙති ධම්මෙති	735
මනුජයා පමතනවාටිනො:	399

ම	ගාථාමය
මනුස්සානුතං සම්බුද්ධං	689
මම සබ්බපාමඤ්ඤාය	376, 901
මම කෙලුපමං චිත්තං	192
මමෙව එතං නති නිං පරෙතං	1115
මඤ්ඤියාති සම්ථං ගතාති	206
මයා පච්ඡන්තිතං චක්කං	827
මසුර කොකුචාතිරුතමිති	
කානතො	1118
මරණෙ මෙ ගතං නත්ථි	20
මහපාහං ගණාචරිතං	288
මහාතිති පජාලිතො:	702
මහානාගං මහාචරං	289
මහානුභාවො: තෙවිජ්ජො:	1260
මහාරකො පුගමිතිරො:	421
මහාසමුද්දො පඨවි	1012
මහිවෙජා ව අසන්තුට්ඨා:	898
මා බො කිං කප්පට්ඨ පචාලෙසි	200
මාතරං පිතරං වා'පි	425
මානං පජ්ඣස්ස ගොතමි	1230
මානං මදඤ්ච ජබ්බෙති:	427
මානුසො'පි ව ගවොතිරාධිකො	259
මානෙත වඤ්චිතාකෙ	102
මා පමාදමනුස්සඤ්ජථ	884
මා පුරාණං අමඤ්ඤිකො:	280
මා මෙ කදවි පාපිවෙජා:	987
මාලුතෙ උපවාසනො	544
මා වො නලං'ව කොතො:ව	403
මගං තිලිතං කුට්ටන	454
මගො යථා කෙරි	
සුචිත්තකානතො	1149
මෙව්දව්ඨි පභිතං මෙ	343
මිත්තං ඉධ ව කලා:ණං	588
මෙධි යදා භොති මහකසො: ව	17
මුණෙකි: විරුපො:	
අභිසාපමාගතො:	1123
මෙත්තඤ්ච අභිජානාමි	647
මෙත්තචිත්තා: කාරුණිකා:	979
මොහා සබ්බෙ පභිතා: මෙ	344
ය	
යජං උච්චාචවෙ යඤ්ඤා	341
යඤ්ච අඤ්ඤා න රතතිනති	600
යඤ්ච අත්තෙන සඤ්ඤානතං	742
යඤ්ච මෙ අසවා ඛිණං	296
යඤ්ඤත්ථං වා ධනත්ථං වා:	705

ය	ගාථාංකය
යථ ඵකෙ විගඤ්ඤානති	1063
යතො අහං පබ්බජිතො	48, 181
යථා අහාරං දුච්ඡන්තං	133
යථා අහාරං සුච්ඡන්තං	134
යථා අබ්‍යාති වෙරමො	598
යථා කණ්ඩකට්ඨානමිති	946
යථා කුඤ්ඤරං අදන්තං	357
යථා ඉදං තථා ඵතං	396
යථා කලීරො සුසුච්ඤ්ඤිතයො	72
යථා වාටී යථා සතො සතිමි	981
යථා ජලො ච මුගො ච	383
යථා දිවා තථා රතනි	397
යථා'පි උදකෙ ජාතං	700
යථා'පි එකපුත්තයමි	33
යථා'පි පබ්බතො නෙලො	651, 1001
යථා'පි හඤ්ඤා ආජ්ඣෙඤ්ඤා	16, 45, 173, 659
යථා බ්‍රහ්මා තථා එකො	245
යථා'පි රුචිරං පුළුථං	823, 824
යථා මරහඤ්ඤාකුසලො	858
යථාමාදී තථාකාරී	1289
යථා'යං සායනො ගඤ්ඤි	811
යථා'යං විජානනො ධම්මං	817
යථා'යං පයානො රූපං	807
යථා'යං පුත්තො එයං	813
යථා'යං සායනො රසං	815
යථා'යං සුභංතො සද්දං	809
යථාසන්තිකො සාතතිකො	855
යදන්තිකං බ්‍රහ්මවිර්ගං අචාරී	1286
යදන්ති සම්මතං කිඤ්ඤි	718
යද අසොකං විරජං අසඬ්ඤා	521
යද අහං පබ්බජිතො	645
යද ච අවිජානනා	276
යද ච මග්ගමග්ගකම්මං	766
යද දුක්ඛං ජරාමරණන්ති	
පණ්ඩිතො	518
යද දුක්ඛස්සාවහනිං විසත්තිකං	519
යද නදීතං කුසුමිකුලානං	523
යද නගෙ ගජජති මේඝදුප්පති	522
යද නවො පබ්බජිතො	429
යද තිසිථෙ රභිතමිති කානනෙ	524
යද පඨමමද්දකම්මං	510
යද බලාකා සුච්ඡන්තිරච්ඡදා	307
යද බලාකා සුච්ඡන්තිපණ්ණරා	308
යද මේ අනු සඬ්ඤාපො	902
යද විගමකක	
උපරුක්ඛිතත්තනො	525

ය	ගාථාංකය
යද සුඤ්ඤි මලබ්බසොකනාසනො	526
යද සිවං ඤේවතුරභිග්ගාමිනං	520
යද'ගං ධම්මමග්ගොසිං	131
යමිධි පඨවිං ච වේදනාං	1226
යසමිං නිවත්තනෙ දුක්ඛං	493
යසමිං පතිට්ඨිතා ධම්මා	1030
යස්ස වත්ථාය පබ්බජිතො	880, 605, 657
යස්සත්ථාය පබ්බජිතො	136, 688, 783, 1197
යස්ස තෙ ආසවා කිණ්ණා	630
යස්ස පාපං කත කම්මං	872
යස්ස මුත්තනෙත සහස්සධි	909, 1193
යස්ස සක්කරිගමානස්ස	1010
යස්ස සභ්බා තථාගතෙ	507
යස්ස සමුගම්මාරිද්ධ	278, 387, 392, 1083
යස්සාසවා පරික්ඛිණ්ණා	92
යසො ච අප්පබ්බුද්ධිතං	667
යං ආපද උපාතිතා උලාරා	371
යං එතා සහතෙ ජමිමි	400
යං කරොති නරො කම්මං	144
යං කිම්බං දණ්ඩවිරිගෙත	167
යං කිඤ්ඤි සිවිලං කම්මං	277
යං තං සරණමිගම්ම	838
යං පඨායනො ධම්මෙසු	330
යං බුද්ධො භාසති වාචං	1242
යං මනුස්සා නම්මස්සන්ති	690
යං මයා පකතං කම්මං	80
යං මයා පකතං පාපං	81, 346
යං මො කිම්බං සරිථෙත	719
යං සාවකෙත පත්තබ්බං	1256
යං හි එකෙ ජිගුච්ඡන්ති	316
යං හි කසිරා තං හි වදෙ	226, 262, 322
යං හි කිම්බං තදපවිඤ්ඤා	635
යාතං මේ ගජජතිමාය	842
යාග තො අනුකම්පාය	176
යාවතා බුද්ධිකෙතනමිති	1092
යානු රටෙහි සමුක්ඛකට්ඨා	632
යුචාසි තිං පබ්බජිතො	461
යෙ එතෙ උපසෙවන්ති	456
යෙ කෙවි ගන්ථා ඉධ	
මොගමග්ගා	1279
යෙ ඛො තෙ වෙඤ්ඤාසො	143

ග	ගාථාදිපාද
ගෙ ව ඩො බාලා දුමෙමඩා	281
ගෙ ව දුකෙක සුබසම්ඤ්ඤා	663
ගෙ ව පසාදානි සබ්බාසර	1172
ගෙ විතතසපි බහුසුඤ්ඤා	234, 235
ගෙ භුක්තජනෙත විතතන	1150
ගෙත ගෙත සුභිකානි	82
ගෙතෙව මනෙත ගතො විපසි	490
ගෙ පුරාණා අතිතා න	1041
ගෙ මං කායං මිමාසනා	515
ගෙ මං කායං විචජ්ජනා	576
ගෙ මං රුපෙන පාමිංසු	469
ගෙ ගෙ අලාභිනො ලාභං	964
ගෙ ගෙ ලාභං ලභිස්සනා	963
ගෙතඤ්ඤා සුසම්මාදා	636
ගෙතඤ්ඤා ශිරිමිත්තපං	1084
ගෙතං වෙ දුලලගො ලොකෙ	830
ගෙතං රාගොව දෙසො ව	282
ගො ඉඤ්ඤා සරභං අධිපෙසි	38
ගො ඉමිසමිං ධම්මවිතතෙ	257
ගො එතමිතිජානානි	1200, 1202, 1 04, 1206 1208,
	1212, 1214
ගොති ජිනිකරං රමිමං	539
ගො ව ඩො අනාපානස්ස	130
ගො ව ජාතිසතා ගච්ඡති	1181
ගො ව භුදෙධන විතතන	364
ගො පපඤ්ඤා මිත්‍රසුතො	989
ගො ව පපඤ්ඤා ශිඤ්ඤා	990
ගො ව පුබ්බෙ පමප්පකා	871
ගො ව සිලෙත සමපනො	972
ගො ව විතතකසාමස්ස	970
ගො ව කෙසොපාමිති	1081
ගො වෙතං පරිචජ්ජති	457
ගො වෙතං සහතෙ ජමිමං	401
ගො වෙ සමුද්දෙව සිතො	අනෙජො 372
ගො තං තථා පජානති	714
ගො දකිකාලෙ තරති	291
ගො දකිකාලෙ දකෙති	293
ගො දුග්ගමො දමෙත දනො	5, 8
ගො'ධ කොවි මිත්‍රස්සෙසු	237
ගො'ධ සිතඤ්ඤා උණෙඤ්ඤා	232
ගො'පානුදි මිච්චරාජස්ස සෙනං	7

ග	ගාථාදිපාද
ගො පුබ්බෙ කරණිකාති	225, 261
ගො බ්‍රහ්මානං පරිපුට්ඨති	1209
ගො මහානෙරුනො කුටං	1211
ගො මං ඉච්ඡති අකෙතු	834
ගො වෙ අවිඤ්ඤා උපධං කරොති	152
ගො වෙ ගරුතං චචනඤ්ඤා	370
ගො වෙජ්ජනන පාසාදං	1205
ගො වෙජ්ජනන පාසාදෙ	1207
ගො වෙ බුද්ධො වොදිතො	1203
ගො සිතමිතං උපාග හිකු	6
ගො සුඛං දුකකතො අඤ්ඤා	986
ගො සො අධිවිමොක්ඛාති	1183
ගො හවෙ දහරො හිකු	203, 873
රජනං ජාතරූපඤ්ඤා	957
රජමුග්ගඤ්ඤා වානෙන	675
රතතිසා පච්ඡිකෙ යාමෙ	628
රතතිසා පච්ඡිකෙ යාමං	627
රමණිකාති අරඤ්ඤාති	992
රමණිකා මෙ කුටිකා	58
රමනෙතෙක මුතිකෙති	467
රසං ගොඤ්ඤා සති මුට්ඨා	800
රහදෙ'ගමිති මහාලොකා	759
රාජා අරහසි හවිතුං	822
රාජා ව අඤ්ඤා ව බහු මිත්‍රස්සා	778
රාජා පසස්ස පච්ඡිකෙ විජ්ජති	777
රාජා'ගමිති සෙලාති	824
රාකිමුලගහනං පසකකිස	119
රාකිමුලිකා සාතතිකා	853, 1153, 1154
රාකිමුලං'ව තිස්සාස	999
රූපං දිස්සා සති මුට්ඨා	98, 794
රූපා සඤ්ඤා රතා ගතා	455, 895
රොපෙති රාකිකාති ගථා	එලෙසි 1126
ලහකො වත මෙ කායො	104
ලාභකාමා හවිස්සනා	962
ලාභා අභිනාමගධානං	484
ලුබ්භන'පි ව සතකුස්සො	580
ලෙසකපො පරිතාසො	941
ලොකිතපාණි පුරෙ ආසිං	881

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ව	ගාථාංකය
වජ්ජිනං වෙච්චමාමෙ	919
වධං වරිමාන තෙ කාම	138
වජ්ඣානං සන්තප්තො පාදෙ	565, 624
වතෙ කුසුමසංකප්පකො	545
වරාහභණ්ඩයාචාර්යානුසංඝවතෙ	1140
වසානං දෙවො යථා සුභිතං	51, 52, 53, 54, 325, 329
වසිතං මෙ අරඤ්ඤාසු	602
ව්‍යාපාරාගාභිතීතො චිං	350, 435
විචික්ඛිත්, කඛිධා ගතිතං	752
විචිත්ති අග්ගති ධොවි	897
විජ්ජනෙය්‍ය සකං අත්ථං	587
විනායකානු මහි කඛිධං	829
විපෙඨාචිතො ගණ්ඩමුලො	306
විපාසිතං කිලෙසෙති	438
විපතාසිලො දුමෙමධො	971
විරතතවිතො, වෙදෙති	815
විරිංසංකච්චසම්පතො	585
විවරමසුපතනති විජ්ජිතං	41, 1178
විවිතං අපාතිගෙසානං	577
විසංජ්ජිතෙසු පඤ්ඤාසු	483
විසල්ලං ඛිණ්ණංගොගං	1188
විසාරදා ඛො ගතිති	338
විහරි අපෙකං ඉධ වා හුරං වා	10
විහවිගාහිතදිනෙ	49
විතනණ්ණා අනාදානං	491
විතනණ්ණා අනාදානො	89
විතරාගො විතදෙසො	704
විරො හවෙ සත්තසුගං පුතෙති	533
වුට්ඨමිති දෙවෙ චතුරඛතුලෙ	1142
වෙදනානං විඤ්ඤාපතො	420
වෙලං කෙරාථ හද්දතො	762
වෙලා ව සංචරො සිල්ලං	613
ස	
සාංකානං බ්‍රහ්මවරිංසං	837
සාංගතං නාපගතං	9, 885, 886
සාංගතං වත මෙ අංසි	287, 1273
සාකිති මෙ සුතං එතං	1223
සාකල්ලං සමතං රොගං	489
සාකාරාදිප්පඤ්ඤා අංගානං	578
සාකාරාදි පරතො පසා	1236

ස	ගාථාංකය
සංඛිතොනං පි දෙසෙති	1244
සංඛිතොපමෙය්‍යං	384
සංඛිතොගාගා ගණ්ඩනති	943
සංඛිත පසාදෙ යසානං	508
සචං වෙ අමතාචාචා	1241
සචං තෙ පටිජානාමි	462
සචෙ ධාමති විතතං තෙ	446
සචෙ'පි එතතකා හිගෙය්‍යං	1222
සඤ්ඤානං විපට්ඨෙය්‍යං	1285
සඤ්ඤාප්තං අණ්ණං ධුල්ලං	699
සට්ඨිකණ්ඩරසච්චෙතො	569
සත්තකානුකූලං මුහුසංඝිකො	914
සත්තියං විග ඔමධො 39, 40,	1174
සත්චායො මහාවිචර	132
සත්චං වා අංගාරිකාමි	407
සත්චං ව පට්ටිච්ඡෙදො, මෙ	178
සත්චං ව මං පටිග්ගය්‍යං	476
සත්චං ව මෙ ලොකමිමං	
අධිකරිති	1136
සත්චං හි විජෙසි මග්ගමෙතං	413
සත්ථිච්චිකානං අත්ථං	106
සත්චං අංසි අගොසංඛිකා	1199
සත්ති ගිවං සිරො පඤ්ඤා	693
සත්ති ව සම්පජ්ඣාසු	694
සත්තිපට්ඨානගිවො, තො	1096
සත්තිපට්ඨානපාසාදං	765
සත්තිමං පඤ්ඤාචා හිකුට්ඨි	165
සත්තිං තං නිබ්බන්ධං	359
සත්තො ව ගොති අපට්ඨෙත්ථ	899
සත්තං සුචං සත්ති මුට්ඨං	99, 796
සත්තං විරිංසං සමාධිකුට්ඨි	745
සත්තං අභිතිකුට්ඨිම	249, 250
සත්තංගා'ගං පඤ්ඤාතො	46, 59, 789
සඤ්ඤානං ව පෙතලෙත ව	1018
සත්තාදො, සාතතිකො	858
සත්තිකානං සංඛිතං	367
සපදනවාරි සාතතිකො	847
සඤ්ඤාදානං සංඛිතං	936
සඤ්ඤාදානං සංඛිතං	722
සඤ්ඤානං තෙ විතත වචො	
කතං මග්ගං	1131
සඤ්ඤානං තෙ හ ලිප්පනති	665
සඤ්ඤාතො සඤ්ඤාතො	648
සඤ්ඤාතො සුමිතික	84

ස	ගාථාදිකා
සබ්බසංගොඡ්ඡානිතං	691
සබ්බං සුඤ්ඤානි සොභෙන	500
සබ්බෙ ධම්මං අනත්තානි	678
සබ්බෙ ගගථිනො පුත්තා	1249
සබ්බෙ සඤ්ඤාදා අනිච්චානි	676
සබ්බෙ සඤ්ඤාදා දුක්ඛානි	677
සබ්බො රොගො පටිනො මෙ	79
සබ්බිරොව සමාසෙථ	4
සමානතවෙග්ගාකරණං	
තවෙදං	1284
සමානතසංගා මගධා	208
සමාදෙඨ්ථාමාදෙඨ	668, 1016
සමුද්දො පටිජ්ජානාසි	825
සමච්චා සුච්ඡිදා අසාරකා	260
සමමධාධානසමානො	100
සමණස්ස අහු විත්තා	726, 920
සමණං බ්‍රාහ්මණං වා සං	751
සමාධිවිජ්ජාචසිපාරම්. ගතො	1195
සමුත්තමසමත්තානං	29
සමෙතො නච්චගිතෙහි	893
සග්ථාපි මහාසමුද්දවෙතො	412
සගං සමාගිතො නාගො	697
සරණංගමනං පසං	286
සරිත්ථා සුබ්බකෙ යොගි	947
සරෙ ගඤ්ඤාති ගඤ්ඤාති	487
සලං අත්තසමුච්චානං	767
සළුනානි සබ්බසි නොනා	761
ස වීසංචස්සසතිකො	108
ස වෙ අච්චන්තරුචි නාගො	692
සහස්සකච්චානං අත්තානං	563
සහස්සකගේඛා සතගේඛාදු	164
සංසරං දීඝමඤ්ඤානං	215
සංසරං හි තීරගං අගච්ඡිතං	258
සංගොතමි කාලකතා ඉතො	
චුතා	535
සාධු සුතං සාධු චරිතකං	36
සාධු සුච්ඡිකාන දස්සනං	75
සාධු හි තීර මෙ මාතා	335
සාරිපුත්ත ඉමං පසං	431
සාරිපුත්තො'ව සඤ්ඤා	1193
සික්ඛාපෙත්තො'පි ථෙරෙහි	975
සික්ඛාසාර්ථ සමානො	513
සිරිං ගඤ්ඤාති පාදෙහි	511
සිතචාන පරිත්තානං	922

ස	ගාථාදිකා
සිලකඩකො පතිවිජාය	865
සිලඤ්ඤා බාහුසච්චඤ්ඤා	593
සිලමෙව ඉධ අග්ගං	70, 619
සිලමෙවිධ සිකෙඨ්ථ	608
සිලං රකෙඤ්ඤා මෙධාපි	609
සිලවා හි බහු මිත්තො	610
සිලං බලං අපාරිමි	614
සිලං සමිලමෙවග්ගං	616
සිලං සෙතු මහසකෙඨා	615
සිහසාමිත්තො විහර	83
සුඤ්ඤාදා සුමනස්ස	
කියං තං	212
සුග්ගතිතං නිත්තොස්ස	584
සුබ්බඤ්ඤා කාමමිසිකං	669
සුබ්බඤ්ඤා ජිවිත්තං ඉච්ඡෙ 228, 229,	
	230
සුඛං සගාමි ථාගාමි	888
සුඛං සුබ්බෙත්ථා ලහෙන තද්චරං	35
සුඛං සුපන්ති ඉතෙයො	137
සුබ්බං තෙ පටිවිජ්ඣානාති	1171
සුච්ඡිණ්ණං බ්‍රහ්මචරිතං	709, 710
සුඤ්ඤාති ධම්මං විමුලං	1251
සුඤ්ඤාති සුඤ්ඤාතො සබ්බෙ	255
සුඤ්ඤාති වචනං මග්ගං	951
සුඤ්ඤාති වොරො ඉසිනො	
සුභාසිතං	724
සුඤ්ඤාති ධම්මං මහතො මහාරභං	69
සුඤ්ඤාති සුභාසිතං වාචං	26, 347
සුඤ්ඤාති ධම්මසමුපාදං	716
සුඤ්ඤාති නාම පිතා	
මහෙසිනො	524
සුදෙසිනො චකුමිත්තා	146 1270
සුඤ්ඤාති සුබ්බා සුපෙබ්බා	1141
සුප්පටිතෙ සිතචිතෙ	541
සුභාසාපටිකුලාති	734
සුභාසිතස්ස සිකෙඨ්ථ	239
සුඤ්ඤාතිකො සුඤ්ඤාතිකො	43
සුපුත්තවාදී ආපදානමුත්තමො	1116
සුසුද්ධො සුසිට්ඨො	236
සුච්චිතො සුචිතො	117
සුසුත්තා සුච්චිතා	141
සුසංචුතො විසිඬනොරො	
චරං	1124
සුසුඛං චත නිබ්බානං	227, 268

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ස	ගාථාදිපාදානුකූලවර්ණනා
සුසුබ්බිතිපුණ්ණසංඝයා	71, 210
සෙතාසනමයා ඔරුගා	1059
සෙලො යථා එකසතො	645
සෙවෙථ පනතාති	
සෙතාසනාති	142
සො අත්ථා සො ධම්මවෙඨා	740
	746
සො'ජ්ඣ භද්දො සංවතීකො	843
සො'ජ්ඣ භද්දො අනුත්ථාසි	864
සො ධායාති සුලෙභි	
තුජ්ඣොතො	780
සො මෙ පකෙකත භජෙත	1060
සොඤ්ඤිතං වෙ සද්දොසු	731
සොපාණං සුකතං සඤ්ඤං	764
සො මෙ ධම්මමද්දෙසෙසි	1266

ස	ගාථාදිපාදානුකූලවර්ණනා
සො'හං එකො අරඤ්ඤාසම්	626
සො'හං ඛිකෙඨි පරිඤ්ඤාස	162
සො ක්කාසි අත්ථාසරතො	696
සො පඤ්ඤා පරමං සන්තාති	434
සො'මිති සකාසකුලො ජාතො	911
සොසාතිකො සංවතීකො	854
සො'හං පණ්ණාසිකො සන්තො	559
සො'හං පරිපුණ්ණසංඝසංඝො	546
හ	
හත්ථිකකිකො ඔරුගා	198
හත්ථිකකිකාචපතිතං	194
හත්ථි එකො ගමිකොමි	538
හිතො හිතිකො	
අනවෙසිතතො	141
හිතො සතප්පං කංඝං	97, 862

II

සංස්කෘතාමාන්තකමණිකා

පිටුවකො		පිටුවකො	
අ		උ	
අඛණ්ඩක හාරදොස්	82	උසහ	46, 74
අඛණ්ඩමාල	214	උසිර (තිණමූල)	14, 84
අඤ්ඤ	38	එ	
අජිත	10	එකබලමසමභීය	30
අජිත	54	එකමහාරිය	154
අඤ්ඤ මත	24	එකදුතිය	30
අඤ්ඤ මතිය	24	එරත	40
අඤ්ඤ කොණ්ඩඤ්ඤ	182	ක	
අභිමුඛත	48, 188	කකුසකි (බුද්ධ)	188
අනුපම	80	කකුසරෙවත	4
අනුරුඳ්ධ	218	කණ්ණදින්න	68
අහස	42	කප්පක	158
අභිමුඛ	90	කප්පකුර	74
අමබමත	158	කාභියාන	124
අමබමකාරාම	134	කාරංචි	12
අභිසංක	212	කාචදසී	152
ආ		කිම්බල	50, 60
ආතුම	32	කුට්ඨිකාරී	24
ආනන්ද	240	කුට්ඨිකාරී (දුතිය)	26
ඉ		කුණ්ඩාන	8
ඉන්ද්‍ර	168	කුණ්ඩල	10
ඉසිදත්ත	50	කුමාරපුත්ත	16
ඉසිදිත්ත	70	කුමාරපුත්තසහායක	18
උ		කුමාරකසාප	76
උකේඛපකවච්ඡ	28	කුලල	120
උග්ග	34	කුස (තිණ)	14, 84
උග්ග	32	කොණ්ණාගමන (බුද්ධ)	188
උග්ග්ගාන	164	කොසලමහාරී	26
උග්ගර	52, 64	කොසිය	116
උග්ගරපාල	88	ඛ	
උග්ගත	14, 24, 42	ඛණ්ඩපුමන	40
උදසි	184	ඛදිරමහාරෙවත	20, 176
උපමාලා	20	ඛිතක	44, 72
උපමාන	70	ඛුජ්ඣකොභිත	64
උපමෙත	160	ග	
උපාලී	88	ගඛකාභීරිය	54
උග්ග	14	ගඛකභීරිය	16
උරුමෙලකසාප	118		

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ම	පිටපතක
ගතා (පදෙත)	96, 110
ගතාකයාප	110
ගවමපති	18
ගිරිමානාද	106
ගොතම (බුද්ධ)	138
ගොතම	56, 90
ගොතම (අපර)	162
ගොදතන	178
ගොතික	24
ව	
වකප්පාල	40
වඤ්ඤා	98
වංශා	20
විතකක	14
වූලක	78
වූලපඤ්ඤා	158
වූලවච්ඡ	8
ජ	
ජනන	80
ජ	
ජමුක	96
ජමුගාමිකප්පත	14
ජෙනන	48, 126
ත	
තාලප්ප	250, 260
තියා	18, 42, 60
තෙතිවජ්ඣාති	118
තෙලකාති	194
ද	
දබ්බ	4
දබ්බ (තිණ)	14, 84
දාසක	10
දුතියකුට්ඨිකාරී	26
දුමුක්කයා (අමුක්කාලි)	28
දෙවසක (පඨම)	38
දෙවසක (දුතිය)	42
බ	
බමමපාල	76
බමමසව	46

බ	පිටපතක
බමමසවපිඤ්ඤා	46
බමමික	100
බතික	84
න	
නද්දිකයාප	108
නාද	62
නාදක	66, 96
නාගසමාල	94
නාගික	36
තීග්‍රොධ	12
තීසන	72
තීත	36
තෙරඤ්ඤා (නද්දි)	108
තහාතකමුති	128
ප	
පකක	28
පච්චික	82
පඤ්ඤා (තිමසිසාර)	28
පඤ්ඤාගොතන (ඉසි)	224
පඤ්ඤා	20
පනාද (රාජා)	64
පරිපුණ්ණක	40
පවිට්ඨ	38
පාරාසරික	48, 192, 222
පිණ්ඩාලහාරභාජ	52
පියඤ්ඤා	32
පිළිඤ්ඤාවච්ඡ	6
පුණ්ණ	30
පුණ්ණ (මහානාමප්පත)	4
පුණ්ණමාස	6, 66
පොට්ඨිල (තිණ)	14, 84
පොසික	16
ප	
පුණ්ණ	224, 228
බ	
බකකුල	82
බහුර	44
බබ්බජ (තිණ)	14, 84
බිරණ (තිණ)	128
බෙලවිකාතික	44
බෙලවිසිසික	8

පිටිකඩකා		පිටිකඩකා	
ක		උ	
කුසමදාන	180	රක්ඛිත	84
කුසමා	86, 168	රක්ඛපාල	198
කුසමාලී	76	රම්භේයකුපික	26
භ		රම්භේයවිහාරී	20
භගු	94	රාජදාන	104
භගු	136	රාධ	54
භගුජී	64	රාමණේයක	22
භගුය (කාමිණියොධාප්පාන)	210	රාහුල	98
භරත	66	රෙවත (බද්ධවතීය)	20, 116
භලලිය	4	රොහිණී (නදී)	162
භාරභාර	68	ල	
භූත	150	ලකුණකහගුණ	136
භෙතකලාවත	10	ලොමකඩවිසි	14
ම		ව	
මලිතවිමන	44	වකකලී	110
මහාකම්මායන	142	වඩගිත	274, 286
මහාකප්පින	156	වච්ඡොදාන	48
මහාකසාප	242, 248	වච්ඡපාල	32
මහාකාල	60	වජ්ජිත	80
මහාකොට්ඨිත	2	වජ්ජප්පාන	28, 60
මහාචූඤ්ඤ	58	වඩ්ඪ	108
මහානාග	120	වඩ්ඪමාන	16
මහානාම	48	වතවච්ඡ	8, 48
මහාපඤ්ඤ	148	වතවච්ඡසේර සංමණෙර	8
මහාමොක්ඛලාභ	262, 272	වත	28
මහාවච්ඡ	8	වලලිය	24, 52, 64
මාණව	32	වසහ	66
මානවිකප්පාන	84	වාරණ	86
මායා	152	වි	
මාලුකිකා ප්පාන	122, 202	විජය	40
මගජාල	126	විජිතසෙන	112
මගසිර	70	විජසාසි	188
මුඤ්ඤ (තිණ)	14, 84	විමල	22, 92
මුද්දිත	100	විමලකොණ්ඩකුඤ්ඤ	28
මෙධිය	80	විසාඛ (පඤ්චාලප්පාන)	78
මෙණ්ඩසිර	34	විතසොක	66
මෙතතජී	40	විර	6
මෙලුජිත	54	වේ	
මොසරාජ	78	වේහාර (පබ්බත)	2
ය		වේසාහු (බුද්ධ)	138
යස	50	වේච්චිකාම	218
යසදාන	112		
යසොජ	86		

ස	පිට්ඨකය
සංකීර්ණ	164
සංකීර්ණකත	46
සංකීර්ණ	22
සංකීර්ණ	80
සංකීර්ණ	100
සංකීර්ණ	132
සංකීර්ණ	132
සංකීර්ණ	60
සංකීර්ණ	94
සංකීර්ණ	72
සංකීර්ණ	98
සංකීර්ණ	36
සංකීර්ණ	22
සංකීර්ණ	140
සංකීර්ණ	88
සංකීර්ණ	20
සංකීර්ණ	88
සංකීර්ණ	204, 234
සංකීර්ණ	188
සංකීර්ණ	10
සංකීර්ණ	130
සංකීර්ණ	62
සංකීර්ණ	144
සංකීර්ණ	20
සංකීර්ණ	4
සංකීර්ණ	166
සංකීර්ණ	8, 70
සංකීර්ණ	26
සංකීර්ණ	20
සංකීර්ණ	86

ස	පිට්ඨකය
සංකීර්ණ	12
සංකීර්ණ (රාජා)	152
සංකීර්ණ	134
සංකීර්ණ	36
සංකීර්ණ	168
සංකීර්ණ	16
සංකීර්ණ	24
සංකීර්ණ	104
සංකීර්ණ	2
සංකීර්ණ	20
සංකීර්ණ	106, 128
සංකීර්ණ	32
සංකීර්ණ	56
සංකීර්ණ	132
සංකීර්ණ	44
සංකීර්ණ	44
සංකීර්ණ	96
සංකීර්ණ	206
සංකීර්ණ (කුටිකණ්ණ)	114
සංකීර්ණ (කොමිටි)	172
සංකීර්ණ (කොමිටි)	72
සංකීර්ණ	16, 138
සංකීර්ණ	64
සංකීර්ණ (බුද්ධ)	84
සංකීර්ණ	58
සංකීර්ණ	
සංකීර්ණ	34
සංකීර්ණ	14, 90
සංකීර්ණ	56

III

විසෙසපද්‍යානකමණිකා

අ	පිට්ඨකය	අ	පිට්ඨකය
අකාපුරිතකෙවිතං	174	අනාදිතවදංකාචි	188, 190
අකිඤ්චනං	16	අනාසනාචරා	16
අකුතොග්ග	96, 204	අතිකෙතවිහාරො	16
අකුප්පතං	112, 128	අතීතිභො	106
අගගිසුතතං	108	අනුපලිකො	6
අගච්ඡිකං	90	අනුච්ඡිකො	12
අගග්ගතං	104	අනුසුඤ්ඤිකං	62
අගමුලං	48	අනෙජො	114
අභිකුසලානභො	34, 112, 256	අපට්ඨිකං	20
අභිකාරකාසුං	126	අපතනමානභො	82, 238
අභිකාරිකො	152	අපමානො	24, 26
අභිකිරිතං	152	අපණ්ණිකං	198
අච්චුතං පදං	2	අපාට්ඨකා	220
අච්ඡිකං	74	අපුරුකකතො	18, 88
අච්ඡිකං	138	අභ්‍යන්තරා	86
අච්ඡිකාදිකා	48, 164, 244	අභ්‍යන්තරාදිකො	244
අච්ඡිකාසං	42, 200	අභ්‍යාපරිකිරිතො	174
අච්ඡිකාරණි	100	අභ්‍යාසෙකා	220
අච්ඡිකො	122	අභ්‍යාසිතතො	198
අච්ඡිකමකිකා	196	අභ්‍යන්තරා	120
අච්ඡිකි	196, 264	අභ්‍යන්තරා	126
අච්ඡිකං	64, 68, 114	අභ්‍යන්තරා	50
අච්ඡිකමකිකා	224	අභ්‍යන්තරා	242
අච්ඡිකාදිකා	264	අභ්‍යන්තරා	254
අච්ඡිකං	4	අච්ඡිකං	242
අච්ඡිකාදිකා	220	අච්ඡිකං	74
අච්ඡිකං	62	අච්ඡිකං	98, 108
අච්ඡිකං	74	අච්ඡිකං	64, 68, 192
අච්ඡිකං	118, 162	අච්ඡිකං	82
අච්ඡිකං	122	අච්ඡිකං	104, 162
අච්ඡිකං	24	අච්ඡිකං	82, 98
අච්ඡිකං	162	අච්ඡිකං	234, 264
අච්ඡිකං	30	අච්ඡිකං	256
අච්ඡිකං	170	අච්ඡිකං	134, 196, 264
අච්ඡිකං	106	අච්ඡිකං	20
අච්ඡිකං	216	අච්ඡිකං	244
අච්ඡිකං	56, 198, 212	අච්ඡිකං	108, 148, 254
අච්ඡිකං	52	අච්ඡිකං	60
අච්ඡිකං	44	අච්ඡිකං	188
අච්ඡිකං	140, 214	අච්ඡිකං	198

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

අ	පිට්ඨකය
අසංකප්පක:	152
අසංකප්පක:	174
අසංකප්පක:	114
අසංකප්පක:	174
අසංකප්පක:	178
අසංකප්පක:	20
අසංකප්පක:	256

අ

අංගු	182
අංගු	190
අංගු	162
අංගු	66
අංගු	98
අංගු	84
අංගු	24
අංගු	158

ඉ

ඉතිරි, ධුපාසිත:	130
ඉතිරි, ධුපාසිත:	252
ඉතිරි, ධුපාසිත:	218
ඉතිරි, ධුපාසිත:	128
ඉතිරි, ධුපාසිත:	8, 244
ඉතිරි, ධුපාසිත:	124
ඉතිරි, ධුපාසිත:	164
ඉතිරි, ධුපාසිත:	218

උ

උත්තරාසන:	210
උත්තරාසන:	160
උත්තරාසන:	108
උත්තරාසන:	208, 262
උත්තරාසන:	710
උත්තරාසන:	210
උත්තරාසන:	226
උත්තරාසන:	38
උත්තරාසන:	46
උත්තරාසන:	6
උත්තරාසන:	220
උත්තරාසන:	94
උත්තරාසන:	214
උත්තරාසන:	170, 224, 226
උත්තරාසන:	74
උත්තරාසන:	70

උ

උපාසිත:	68
උපාසිත:	244
උපාසිත:	142
උපාසිත:	290
උපාසිත:	126

එ

එකතුව:	22
එකතුව:	218
එකතුව:	52

ඔ

ඔත්තරාසන:	8, 170
ඔත්තරාසන:	180
ඔත්තරාසන:	224
ඔත්තරාසන:	44
ඔත්තරාසන:	50
ඔත්තරාසන:	18
ඔත්තරාසන:	192
ඔත්තරාසන:	06

ක

කත්තරාසන:	4
කත්තරාසන:	14
කත්තරාසන:	134
කත්තරාසන:	220
කත්තරාසන:	132, 158
කත්තරාසන:	206
කත්තරාසන:	56
කත්තරාසන:	2
කත්තරාසන:	74
කත්තරාසන:	188
කත්තරාසන:	124
කත්තරාසන:	258
කත්තරාසන:	244
කත්තරාසන:	46
කත්තරාසන:	224
කත්තරාසන:	104
කත්තරාසන:	80
කත්තරාසන:	32
කත්තරාසන:	166
කත්තරාසන:	152
කත්තරාසන:	258
කත්තරාසන:	52, 142, 242
කත්තරාසන:	178
කත්තරාසන:	86, 180

ක	පිටුවක
කාංගතාසහි	236
කාහාමි	44
කිසිදු	100
කිසිදු	130
කුසුරාභිරුද	244
කුසුරො	72, 90
කුරිකා	2, 24, 26, 106
කුසුකලෙන	196
කුසුලාපි	20
කුසුකිසෙ	72
කුසුනාමිබෙ	98
කුටිකකි	220
කෙකුහා	28
කොසාරකෙකි	238
කොප්පියා	152
ඛ	
ඛනතා	236
ඛරො	122
ග	
ගණවරියං	96
ගණිකා	220
ගතිතාසෙ	274
ගතාභිභූතා	96, 110
ගහකාති	70
ගලගලාගති	72
ගාමණි	186
ගිඨා	28
ගිරිගමනෙර	2, 68
ගිරිබිභසෙ	154, 252
ගොතබ්බලමිතා	48, 164, 244
ච	
චක්කං	204
චක්කචිතති	204
චිකුඨිකං	158
චිකුත්තාද	94
චම්මකසුත්තිකතනාදො	158
චාතුද්ධිසො හරො	242
චාරණිකං	256
චිත්තකෙලියා	232
චිත්තද්වයකං	80
චිත්තජද	252
චේතනාපරිතාය ඉඨියා	230

ජ	පිටුවක
ජජිකතො	231
ජවිසිතො	54
ජ	
ජකාඛලං	88
ජම්බුකකිකා	204
ජම්මි	122
ජලො	160
ජාතරුපෙන	98
ජාතිමරණසංසාරො	76, 88, 108
ජාතිසංසාරො	30, 38, 90, 246
ජාලපච්ඡිත්තා	98
ජාලකඛාතො	56
ජිහ්වං	252
ඤ	
ඤානසොබුම්මසම්පන්නො	128
ඤායාති	134
ඤ	
ඤාණදායකං	66, 120
ත	
තක්කරො	130
තතථාචරෙ	212
තාදිනො	76, 128, 212
තාලපතනානං	54
තිබ්බතිකකමො	180
තිස්සො විජ්ජා	12, 30, 46, 50 82, 94, 96, 98, 102, 104, 106, 108, 122, 134, 136, 146, 156, 214
තීරගොචරා	224
තුයාපදනෙ	22
තෙලසණ්ඨෙහි කෙතෙහි	224
තෙවිජ්ජා	48, 98
ථ	
ථාමිතා	266
ථුණිකා	70
ද	
දකුණිණං	158
දට්ඨ	132
දත්තවිණ්ණිකපාරාතා	224
දධිථාලකං	60

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ද	පිට්ඨකය
දසකතමය නාම	20, 66
දලකවිලෝ	280
දලකවිලෝ	274
දලං	194
දසිනෝ	148
දසිනං	2
දිවසිගහනපකකතෝ	108
දිවසිකඤ්ඤානපකඤ්ඤා	98
දිනෝ	74
දිසා	212
දිසරතනානුසයිතං	194
දුඛෝ	242
දුතියාතිසෙවනං	42, 210
දුගුමිකෝ	4, 6
දුප්පකප්පං	48
දුඛගලකකණං	124
දුමනතිනං	6
දුමපතනං	6, 221
දුමවගයං	22
දුරවගං	122
දුරගිගමා	48
දුරාගතං	6
දුරුඛකං	242
දෙවෝ	24, 106
දෙසිතපුණ්ණමාසිතා	254
දෙසිතා	100

ඛ

ඛකරුපා	60
ඛමකතමකෝ	74
ඛමදසකං	76
ඛමදසෝ	277
ඛමපාති	194
ඛමපුඛමකං	12, 82, 94, 96, 98, 122, 136
ඛමසෙතාපතිං	246
ඛමාදසං	66, 120
ඛිතිපාරං	258
ඛුරාගයෝ	176

න

නගා	46
නඛලාමතනති	48
නඛලාපු	20
නවවිතෙති	214, 216

න	පිට්ඨකය
නභං	94
නමුචිතෝ	108
නරදමමනාරපි	254
නභාතකෝ	82
නලසෙතං	4
නලාගාරං	90
නාගෝ	86
නාපේකාසා	200, 202
නාටකි	94
නාඛමුචිතා	218
නානාචේරජාකෝ	238
නාතද	234
නිකමිතුන	30
නිකනති	10
නිකතවාරිකෝ	164
නිතනාතකඛපාපෝ	110
නිපපඤ්ඤාපථෝ	130
නිපපඤ්ඤාරතෝ	216
නිපකෝ	36
නිපතනෝ	32
නිඛනිසං	160
නිඛනං	32
නිඛිද	104
නිඛිසං	180
නිමිසා	16
නිතාමගතදුසං	280
නිරග්ගලෝ	150
නිරංකතා	118, 136
නිරතාද	186
නිරුතතිපදකෝචිදෝ	136
නිමානවුතතිනා	32
නිසුකකෝ	226
නිසිප්	4
නිලබ්භමණ්ණං	8
නුපලබ්භති	94, 120
නෙකතිකා	220
නෙතතිකා	19, 212
නෙරසිකා	28
නෙතජ්ජිකා	216

ප

පලවති	122
පකෙකත ගජෙත	242
පකතති	236
පකකතෝ	88
පකතෝ	94

ප	පිටුවකිනං
පකිති	196
පකිතපලිප:	38
පකෂරතනං	120
පච්ච	198
පච්චව්‍යාධිං	14
පච්චවේකිකං	22
පච්චෙය්‍යං	26
පච්චායමානෙ:	74
පච්චිතං	90
පඤ්චායං	52
පඤ්ඤාබලී	8
පටිසම්භවනං	114
පටිසම්භ:	226
පඤ්චරකෙසුන:	28
පඤ්චෙය්‍ය	134
පත්තදණ්ඩ:	130
පත්තිගිවෙ:	244
පත්තිමානං	246
පත්ති:	126
පත්තියානෙ:	106, 166
පත්තික	20, 23, 36, 72, 80, 182, 230
පත්තොදං	108
පත්ති	170
පදකම්මං	15
පත්තකිදං	126
පත්තායාතො:	236
පපඤ්චිමනුසුතො:	230
පපඤ්චකම්මාපිදම්මානිතිං	148
පත්තාතො	154
පමත්තකිදු	98, 124
පත්තතො:	112
පරිවත්තපු	118
පරිවත්තදෙත	48
පරිවර්තං	82
පරිඤ්ඤාතො:	64
පරිත්තරංසො:	124
පරිත්තො:	122
පරිමිතිං	222
පරිත්තකතං	108
පරිවත්තකං	80
පරිවර්ත	132
පලාලවත්තකො:	78
පවත්තතො:	250
පත්තකික	40, 52
පත්තතත	58, 98, 108, 110

ප	පිටුවකිනං
පාකතින්ද්‍රියො:	46
පාචිතවංසදායමිති	60
පාචේයං	160
පාදක:	134
පාමදො	50
පාමොසු	134
පාරගු	184
පාචිතං	160
පිලකුරුත්තං	226
පිලවිති	44
පුජ්:	226
පුජ්මායා:	100
පුජ්	238
පුත්තවෙය්‍යො:	254
පුත්තවො:	30, 34, 38, 66, 76, 80, 88, 98, 128, 132, 140, 154, 216, 240, 246
පුත්තායාසො:	216
පුත්තත්තකො:	168
පුත්තපර්වතං	124
පුත්තකිව්‍යාසං	118
පුත්තායා:	26
පෙත්තතතං	256
ඵ	
ඵලමානතො:	152
ඵලෙය්‍යො:	152
ඵලං	104, 120
ඵලිකය්‍යං	118
ඬ	
ඬකති	60
ඬකමුත්තො:	214
ඬකමුත්තො	82
ඬකමුත්තො	82
ඬකො:	86, 168, 204
ඬකුත්තො:	70
ඬකාමනො	16, 86
ඬකාමනො	56
ඬකො:	260
ඬකො:	100
ඬකිව්‍යාසං	56
ඬකුත්තරං	220
ඬකිව්‍යාසං	132
ඬකිව්‍යාසං	50
ඬකො:	64

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

හ	පිටපිකිකා
හතකො:	188
හවතෙතති	56, 164, 186, 194, 198, 214
හවාමකො	256
හතාං	258
හුතනාථකො	10
හොඳා:	200
ම	
මකකටො:	52
මච්චපාසං	94, 98
මච්චහාසි	54
මච්ච:	98
මජ්ඣිමනිකායං	176
මඤ්ඤිකං	108
මතකාසිකං	142
මතිකුසලෙත	32, 72
මතියා:	142
මධුපාසං	12
මහාතාණි	2, 232
මහුවතී	100
මහෙඤ්ඤ	44
මහාපිතං	256
මහොපච්චාරො	254
මලඛිලකොකනාසකො:	150
මහකකො:	10
මහණණුවෙ	58, 92
මහතො:	30
මහාකොකුං	28
මහාබෙමබ්බකො:	126
මහාතාණං	96
මහාපුරිසලකකො:	206
මහාතිකකො:	254
මහාරකං	10, 180
මහිඤ්ඤකොකප්පකො:	252
මහිඤ්ඤපාසකො	192
මහෙසි	210
මානවිධා:	126
මාරපකො	96
මාරවිසකො	88
මාරකොකප්පකො	204, 106
මාලිකි	94
මාලුකො:	2, 22, 44,
මාලුචා:	122

ම	පිටපිකිකා
මිඤ්ඤ	10
මිඤ්ඤකො:	134
මුඛකො:	44
මුඛකො:	134
මුඛකො:	30
මුඛකො:	248
මුඛකො:	256
මොනපපොසු	30
මොනෙත	64
මොරා:	12
මොහපාරාතා:	96
ය	
යඤ්ඤකො:	186
යඤ්ඤකො:	808
යතකො:	6
යදකො:	8
යදකො:	26
යමාමකො	94, 142
යාතං	208
යාමකො:	90
යුපො:	64
යොගං	124
යොගකො:	16, 30, 66, 230
යොගකො:	114
ර	
රකකො:	58
රජොපලං	96
රකකො:	18
රකකො:	8, 110
රකකො:	146, 168
රජකො:	156
රජකො:	104
රකකො:	141, 141, 144
රකකො:	144
ල	
ලකකො:	222
ලකකො:	132
ලකකො:	222
ලකකො:	222
ව	
වකො:	66
වකො:	168
වකො:	190
වකො:	220

ව	පිටුබිඳ
විඤ්චිතාසෙ	44
විතං	94
විතචරිතං	236
විධරොගනිලං	150
විජ්ඣං	168
විරං	130
විරහයදම්බුසලො	112
විකාශානුසංයමං	192
විගුරං	196, 234, 264
විගුරා	152
විතරොගානිකිතො	110, 118
විනෙය්‍යවට්ඨකානං	148
විගහං	80, 256
විජ්ජානිකං	26
විජ්ජිතං	20, 22
විජිතං	4
විඤ්ඤපභි	164
විතිණ්ණකඛො	4
විද්දෙසිනො	154
විධානු	246
විනායකං	96
විපථානුසාරිනං	160
විගුහනඤ්ඤා	134
විමුද්ධාදිකතං	70
විමුහුරිතානුමුඛඤ්ඤානො	41
විමොක්ඛො	40
විසඤ්ජනං	204
විසංවිතො	122
විසංයානං	132
විගහපථො	148
විගවිහානිකදිවෙ	22
විගහං	250
විහාරකුසලො	114
විණංගි	134
විතංසෙන	56
විසංවිසංයානං	56
විහි	118
විග්‍රහානො	38, 96
වෙසමිසො	58
වෙදගු	5, 81
වෙසවිතාසපුරො	192
වෙරඛො, වාතො	134
ඝ	
ඝට්ඨ	138
ඝාතං	6, 96, 112

ඝ	පිටුබිඳ
ඝකාපුත්තං	69
ඝබ්බං	234
ඝබ්බලිතං	28
ඝබ්බසාරං	94
ඝබ්බලිසංඝාතො	44
ඝබ්බතං	60
ඝබ්බා	124
ඝබ්බො	8
ඝබ්බාරාමං	156
ඝට්ඨකානිසි	76
ඝට්ඨිතං	18
ඝට්ඨානො	54
ඝට්ඨි අනුගො	104
ඝට්ඨලං	41, 210
ඝට්ඨෙණ්ඩු	64
ඝට්ඨං	4
ඝට්ඨාරාමං	41, 210
ඝට්ඨලිහිතං	44
ඝට්ඨානො, ඝට්ඨානො	42
ඝට්ඨමධාරකො	240
ඝට්ඨමධොගකං	220
ඝට්ඨාදොගං	16
ඝට්ඨො	48, 106
ඝට්ඨං පදං	8
ඝට්ඨාරාමාරං	66, 120
ඝට්ඨානං	154
ඝට්ඨො	66
ඝට්ඨකාරාමසිලානං	220
ඝට්ඨකාරාමං, ඝට්ඨකාරො	30
ඝට්ඨලොකානිකිව්ථකො	188
ඝට්ඨකාරාමං	18
ඝට්ඨකාරවරාපෙනං	220
ඝට්ඨලං	116
ඝට්ඨා	90
ඝට්ඨානො, ඝට්ඨානො	214, 216
ඝට්ඨකාරං	16
ඝට්ඨවිහිතං	181
ඝට්ඨකාරො	150
ඝට්ඨො	6
ඝට්ඨකාරො	170
ඝට්ඨකාරො	284
ඝට්ඨකාරො	108, 128
ඝට්ඨකාරො	96
ඝට්ඨකාරො	106
ඝට්ඨකාරො	68
ඝට්ඨකාරො	64

ස	පිටුවකින
සහ, විශේෂ	92
සංවිකල්පය සහ වැඩිදියුණු 6, 112, 282	
සංකීර්ණ	151
සංකල්පය, විශේෂ	170
සංග්‍රහය	92
සංග්‍රහය	11
සංග්‍රහය	84
සංග්‍රහය, විශේෂ	41, 200
සංග්‍රහය, විශේෂ	70
සංග්‍රහය	76
සංග්‍රහය	104
සංග්‍රහය	118
සංග්‍රහය	20
සංග්‍රහය	8
සංග්‍රහය	118
සංග්‍රහය, විශේෂ	22
සංග්‍රහය	242
සංග්‍රහය	36
සංග්‍රහය, විශේෂ	12
සංග්‍රහය	34
සංග්‍රහය, විශේෂ	30, 166
සංග්‍රහය	8
සංග්‍රහය	104, 120
සංග්‍රහය	142
සංග්‍රහය	14, 106

ස	පිටුවකින
සංග්‍රහය, විශේෂ	208
සංග්‍රහය	40
සංග්‍රහය	258
සංග්‍රහය	78
සංග්‍රහය	86
සංග්‍රහය	20
සංග්‍රහය	2, 14
සංග්‍රහය	104
සංග්‍රහය	78
සංග්‍රහය	82, 90
සංග්‍රහය	31, 78
සංග්‍රහය	80
සංග්‍රහය	104
සංග්‍රහය	81, 266
සංග්‍රහය	
සංග්‍රහය	72
සංග්‍රහය	74, 208
සංග්‍රහය	34, 156
සංග්‍රහය	64
සංග්‍රහය	80
සංග්‍රහය	48
සංග්‍රහය	6
සංග්‍රහය	122
සංග්‍රහය	176
සංග්‍රහය	78

බුද්ධචර්යානිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා: 29.

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

23 වන ග්‍රන්ථය

ථේරීගාථාපාලී

බුද්ධකනිකාය

නවවැනි භාගය

ලඛනා බොද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

**මාකඩවර විහාරාධිපාසී
පණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන්
වහන්සේ විසින් කරන ලද**

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

**බු. ව. 2550
ක්‍රි. ව. 2006**

**බුදුකතිකායෙ
ථේරිගාථාපාලි**

**බුදුකතිකායෙහි
ථේරිගාථා**

**“තථාගතපසචේදිතො භික්ඛුවෙ ධම්මවිනයො විච්ඡො විරොචති
නො පටිච්ජගතො”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුණේ නො බබලයි.”**

(අභිභූතතරතිකාය - තිකතිපාතය - හරණ්ඩුවහ, 9 සූත්‍රය)

පටුන

CONTENTS

සංස්කෘත නිවේදනය	...	...	...	VII
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	...	...	...	IX
ස ඥාපනය	...	...	...	XI
පාලිතෝරිය — PĀLI ALPHABET	...	...	...	XV
සංකේත නිරූපණය — ABBREVIATIONS	...	...	...	XVII
විසයසූචි	...	...	...	IXX
පෙළ හා පරිච්ඡිතය	..	...	...	2 111
ගාථාදිපාදානුකූලමණිකා	...	...	...	115
සඤ්ඤානාමානුකූලමණිකා	...	...	...	121
විශේෂපදානුකූලමණිකා	...	...	..	123

සංස්කාරක නිවේදනය

බුද්ධකතිකායෙහි නවවැනි භාගය වූ 'ථෙරිගාථාපාලිය' සුත්‍රාන්තපිටක-
යෙහි කෙවිසි වන ග්‍රන්ථය ද බුද්ධිජයන්තිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථාලයෙහි එකුත්තීස්
වැනි ග්‍රන්ථය ද වශයෙන් මෙහේ මුද්‍රණයෙන් නිකුත් වෙයි. මෙය ත්‍රිපිටක
ග්‍රන්ථාලයෙහි වෙත මැ ග්‍රන්ථයක් වුව ද ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වන බැවින්
ථෙරිගාථාපාලිය හා සමග එක් කොට මුද්‍රණය කරවීමට තීරණය කළමහ.
ථෙරිගාථා මුද්‍රණාලයෙහි මැ ථෙරිගාථා පරිවර්තනය ද කොට මෙහේ
පාඨකයා හමුයෙහි තබන්නට සිදුවිය මෙහි ලා ඥානානන්දායනී සංඛ්‍යායෙන්
පයඃපති ශාසනාභිවෘද්ධිය පිණිස ක්‍රියා කළ රජයේ සංගකෘතික දෙපාර්ත-
මේන්තුවේ අධිකාරීහු ද ඥානානන්ද මුද්‍රණාලයේ කාර්‍යභාරයෙහි ද මෙයින්
ජනිත කුශලයෙන් නිදුක් වෙත්වා යි ආශංසනය කරමහ.

ලබ්‍රහ්ම ලබ්‍යානන්ද සච්චර
ත්‍රිපිටක සංස්කාරක මණ්ඩලයේ
ප්‍රධාන සම්පාදක.

1972 මැයි 27 වැනි දින
ත්‍රිපිටක කාංතියාලයේ දී ය.
මහා නායක වාරිකාරාමය.
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

එක්සත් අමරපුරමහානිකායේ සභාපති අග්ගමහාපණ්ණික බලන්ගොඩ ආනන්දමේත්‍රය මහානායක මහාඤ්චිරපාදයන් වහන්සේ.

අභංගම් විද්‍යාවන්තරවේණාධිපති පණ්ණික කෝදගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොක දක්ෂිණලංකායෝගී ප්‍රධාන සංඝනායක ඤ්චිරයන් වහන්සේ.

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චන්දොදය පිරිවෙන්ගි උපප්‍රධානාචාර්ය පණ්ණික ලක්ෂ්මි ලංකානන්ද - කෝච්චේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධම් මහාසංඝසභාවේ අනුනායක ඤ්චිරයන් වහන්සේ.

දෙමටගොඩ ධම්මසාමුඛ විද්‍යාලාධිපති පණ්ණික පරමානුර පඤ්ඤානන්ද (ඩී. ඊ. ලක්ෂ්මි) කොලඹ නවකෝරලයේ ප්‍රධාන සංඝනායක ඤ්චිරයන් වහන්සේ.

ගිගුලේ-මාකඩවර විහාරාධිපති පණ්ණික කරගම්පිටිගොඩ සුමනසාර ඤ්චිරයන් වහන්සේ.

බෞද්ධාලොක මාවතේ බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති පණ්ණික දොරගමුවේ ධම්මපාල කොලඹ පළාතේ ප්‍රධාන සංඝනායක ඤ්චිරයන් වහන්සේ.

සංඥාපනිය

අප මහසත්ත්ව දිවකුරු බුදුරජුන් හමියෙහි බුදු බවට නියතවරණ ලබා වතුරකඩ්ඛාකලාලක්ඛණයක් ඉපිල්ලෙහි පාරමිධම් පුරණය කොට පශ්චිමාත්තමානසයෙහි කුසිපුරයෙන් කැම දඩදිව කිඹුල්වත්පුර සුදෙවුන් මහරජාණන් නිසා මහාමායා දේවීන් කුස පිළිසිදගෙන කලිසුග වෘතියෙන් දෙවාදහස් සාරසිය අටසැත්තැ (2478) වැත්තෙහි වෙසග මැදි පොහෝ දවස් ප්‍රමිති නිසි සල්ලයන්හි මහල්සල්ලෙවණෙහි බිහි වූ සිදුහත් නම් ලබා කුමාර කැපයෙන් වැඩි හැම සිප්පතර ගෙවා දැන ගිහිකැපත් වලද එකුත්තිය වැනි වියෙහි අගමෙහෙයුත් යකොබරා දේවීන් කුසින් රහල් කුමරුන් බිහි වූ ඇතළු මැදිපොහෝ දවස් මධ්‍යමරාත්‍රියෙහි 'ජන්න' ඇමැතියන් හා සමග 'කන්න' නම් මහලයුත් අරා මහබිකිත්තන් කොට 'අනොමා' නම් තදිතීරයෙහි දී තවුත් පැවිදි වූහ.

බුද්ධාකෘතිය: සිදුහත් තවුසාණෝ අනුක්‍රමයෙන් රජගහනුවර වැඩ මගධෙයවර බිමිකාර මහරජාණන් විසින් රාජ්‍යයෙන් කළ නිමන්ත්‍රණ ද පිළිගෙන කොට 'කිංකුකලගවෙයි වූ ඇවිදිමින් ආලාරකාලාම තවුසාණන් කෙරෙහි සත්‍යාසමාපත්ති උපයා උද්ගාරාමප්‍රත්‍ර තවුසාණන් කෙරෙහි අනෙම සමාපත්තිය උපයාගෙන එහි දු මොක්ඛය නො දැකූ උරුමෙල්-දනම් වැඩ සාවුරුද්දක් දුකෙර තපස් කොට එ ද තුවන් බැවින් හැරපියා යළිදු කය සතපාගෙන වෙනම මැදිපොහෝ දවස් සෙනානි ගම 'සුජාතා' නම් සිවුදව දුන් කිරිපිඬු පිළිගෙන 'නෙරසුජරා' හදි තීරයෙහි දී වලද සවස් වේලෙහි ගයායෙහි ඇසතු බෝරුක් මුලට එළඹූ 'සොඪිත' බමුණු දුන් ගිතණ අතුරා ඊ මත්තෙහි වැඩිහිද ආනාපානසති වඩා ව්‍යාන උපයා පෙරගමු පෙර විසු කද පිළිවෙල සිහි කොට මැදුම්ගම දිවැස පිරිසුදු කොට පැසුරගමු ප්‍රතිත්‍යාසමුත්‍යාදයෙහි නුවණ බහා අනුලොම-ප්‍රතිලොම විසින් ප්‍රත්‍යාසාකාර සමමයින කෙරෙමින් විදයිතා වඩා සමාස-සමොධිය සමගිගම කළහ.

මහණ සස්න. බුදුහු පලසම්චන් සුව විදුමින් සත්තය ගෙවා රාජ්‍යතනමූලයෙහි දී 'තප්පසාගලලිකා' වෙලෙද දෙබැයන් පිළිගැන්වූ අත්සුණු හා මිපිඬු වලද අප්පාලමූලයෙහි දී බ්‍රහ්මාරාධනා පිළිගෙන අටලොස් යොදුන් මහ ගෙවා ඇතළු මැදි පොහෝ දවස් බරණැස ඉසි-පතනයට වැඩ පස්වග මහණුන්ට ධම්මස්ස පවත්වා 'අසුසුකොණ්ඩසුසු' තෙරුන් සෝචන්පෙලෙහි පිහිටුවා තිකම්නියා අවපාලවග දවස් 'ගද්දිය' තෙරුනුදු දිගවක් දවස් 'වසා' තෙරුනුදු තිගවක් දවස් 'මහානාම' තෙරු-නුදු ජලවක් දවස් 'අසුසු' තෙරුනුදු සෝචන්පෙලෙහි පිහිටුවා විජේනි දවස් 'අනාතමුලක්ඛණ' සුත්‍රදෙගහායෙන් පස්දෙනා වහන්සේ මැ අභිත්තයට පත් කොට 'එහිතිකු' පැවිදි දී සසුන් පිහිටුවා ඉසිපතන්හි දී මැ බරණැස් සිවුපුත් 'ගග' ප්‍රමුඛ පස්පතස් පුරුෂයන් ද 'කපාසික' වනලාභාබිහි දී 'ගද්දිය' කුමරුන් තිස් දෙනා ද ගයාගිහිගෙහි අනලගල්හි දහනක් පුරාණජවලයන් ද රහත්බැවිහි පිහිටුවා 'එහිතිකු' පැවිදි දී රජගහනුවර වැඩ මගධෙයවර බිමිකාර ප්‍රමුඛ එකොළොස්නුවක් දෙනා සෝචන් පෙලෙහි පිහිටුවා වෙළචන විහාරය පිළිගෙන වැඩවසනසේක් පිරිස් සමග තමන් වහන්සේ කරා පැමිණි කැරිසුත්-මුගලන් දෙනම අශ්‍රප්පයට පමුණුවා

අගසව් තන්හි තබා කැපදැකි තෙරුන්ගේ අගදමින් කිබුල්පින්පුර වැඩ ගම්මානපෙළපර පෑ නැගත්තේ මත් බිඳ පියරජු අගගැමි පෙලෙහි ද පුජාපතියොතමය කෝවන් පෙලෙහි ද පිහිටුවා මල්බෑ හඳුකුමරු ද පුත් රාහුලකුමරු ද පැවිදි කරවා පෙරලා රජගහනුවරට වැඩිසේක.

මෙහෙණසස්ත: මෑතභාගයෙහි විශාලා මහනුවර කුටාගාරශාලායෙහි වැඩවසන සමයෙහි සුදෙවුන් මහරජු සේසත්සඟට රහත් වෑ පිරිනිව් කල්හි පුජාපතියොතමුහු පැවිදි වනු රිසි වෑ 'රොහිණී' නදීතීරයෙහි දී 'කලහවිවාද' සුත්‍රාන්ත දෙයනා අසා පැවිදි වූ පන්සියක් කුමරුන්ගේ පාදපරිවාරිකාවන් සත්සිය ද කැටි වෑ ගෙන තුමු නැගැවියකු ලවා කෙහෙ සිදුවෑගෙන කහවත් හැඳෑපෙරෙවෑ විශාලා මහනුවර කුටාගාරශාලාවට පැමිණ අතද තෙරණුවන් ලවා බුදුරදුන් අගදවා අභිගුරුබමී පිළිගෙන බුදුරදුන් කෙරෙහි පැවිදිඋපසඟු ලදහ. සෙසු පන්සියක් කුමරියෝ ද හික්කු-සබ්බසා කෙරෙහි පැවිදිඋපසම්පත් ලදහ. පුජාපතියොතමුහු බුදුන් කෙරෙහි දහම් අසා කමටහත් වඩා රහත් වූහ. සෙසු පන්සියක් හික්කුණිහු 'හඳුකොවාද' සුත්‍රාන්ත අසා රහත් වූහ.

මෙරිගාමා: මෙසේ මෙහෙණසස්ත පිහිටි කල්හි ඒ ඒ ගමනියම්ගම් රජදහන්හි නොයෙක් සියදහස් ගණන් කුලකුමරියෝ තුනුරුවන් ගුණ අසා පැහැදූ පැවිදි වෑ පිළිවෙත් පුරා රහත් වූහ. ඔහු අභිගත ඵලවශෙමයන් සිහි කොට උපන් ප්‍රීතිසෞම්‍යතායෙන් උදහාදි වශයෙන් ගාථා වදාලහ. ඔවුනතුරෙහි 'ථෙරිකා' ආදි කොට 'සුමේධා' තෙක් රහත් මෙහෙණන් විසින් භාෂිත ගාථා එක්රැස් කොට එකකතිපාතාදි වශයෙන් විභාග කොට 'ථෙරිගාථා' නමින් ගෙන සබ්බිතිකාරක මහතෙරවරු සබ්බිතියට හඟාලූහ.

එහි එකකතිපාතය පටන් නවකතිපාතය තෙක් පිළිවෙලින් ගාථා සඟ්‍රහ ආත. ඉක්බිති එකාදසක, ආදසක, සොලසක, විසති, තිංසති, වත්තාලීස නිපාත ද, මහාතිපාතය දැයි සියලු නිපාත සොලසෙක් වෙයි. එකකතිපාතයෙහි ගාථා අටළොසෙක, දුකතිපාතයෙහි ගාථාසඟ්‍රහ දසයෙක, තිකතිපාතයෙහි අටෙක, වතුකතිපාතයෙහි එකෙක, පඤ්චක නිපාතයෙහි දෙලසෙක, ඡක්කතිපාතයෙහි අටෙක, සත්තකතිපාතයෙහි තුනෙක, අට්ඨක, නවක, එකාදසක, ආදසක, සොලසක නිපාතයන්හි එකී එකී ගාථාසඟ්‍රහයෙක, විසති නිපාතයෙහි ගාථාසඟ්‍රහ පසෙක, තිංසති, වත්තාලීස, මහාතිපාතයන්හි එකී එකී ගාථාසඟ්‍රහයෙකි. මෙසේ ථෙරිගාථායෙහි සියලු ගාථාසඟ්‍රහ තෙතැත්තුවකි. පඤ්චකතිපාතයෙහි එකොළොස් වන ගාථාසඟ්‍රහය ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාන්ත තෙරැණියන් තිස් දෙනකුන්ගේ භාෂිතයෙකි. ඡක්කතිපාතයෙහි පළමු වන ගාථාසඟ්‍රහය පන්සියක් තෙරැණියන්ගේ භාෂිතයෙකි. මෙසේ බලත් මෑ ගාථාසඟ්‍රහයන්ගේ සඛ්ඛ්‍යාව තෙතැත්තුවක් වුව ද තෙරැණියෝ සසියදෙනෙක් මෙහි ඇතුළු වෑ සිටිති. ඒ බව අට්ඨකථායෙහි දු 'ඡක්කමත්තා ථෙරිසො'යි දක්වනලද්දේ යැ. ගාථා ද සසියක් පමණ ඇතැයි අට්ඨකථායෙහි සඳහන් වතුදු ථෙරිගාථා පාළියෙහි විද්‍යාමාන ගාථා සඛ්ඛ්‍යාව පන්සිය විසිඑකෙකි. ථෙරිගාථාවසාන උද්දහයෙහි සඳහන් සඛ්ඛ්‍යා පෙළ සමග හෝ අවුවා සමග හෝ නො සැසඳේ යි. එහි දැක්වෙනුයේ ගාථා සාරසියසුවානුවක් ද තෙරැණියන් එක්සිය එක් දෙනකුන් ද ඇති බව යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

බුද්ධිකාලීන චනිතාව: බුද්ධිකාලීන භාරතීය චනිතාවන්ගේ තනු විමසනුවනට ථේරිභාජාපාලීන අගභා නිධානයෙකි. ඔහු එදා බ්‍රාහ්මණ ධර්මයෙන් මිනිසුන් නිවසෙහි මැ සිර වී සිටියහ. වෙදය ඉගෙනීමට හෝ දෙවොලකට පිවිසීමට හෝ යාගභෝම ආදී ආගමික ක්‍රියාවන්ට සම්බන්ධ වීමට හෝ ඔවුනට අවසර නොලැබිණ. හිමියා මළ කල්හි අන් හිමියකුගේ සරණ ලබාගැනීමට ද බිරිදට අවසරයක් නොවී යා. ආය වසින් කළයුතු කාර්ය දෙකෙක: හිමියා දවන විතකයට පැන සනීපුජායෙන් දිවි නසාගෙන පරලොවිහි දී ඔහු හා එක්වීම හෝ දිවිහිමි කොට අන් පුරුෂයකු නොසිතා මළ හිමියා කෙරෙහි මැ සිත පිහිටුවා පතීව්‍රතය රැක පරලොවිහි දී ඔහු හා එක්වීම හෝ යි. මෙසේ අනාථ වැ සිටි භාරත චනිතාව බුදුදහමෙහි පිහිට ලැබූ නැගිසිටි අසුරු ථේරිභාජායෙන් අනාවරණය වෙයි. බුදුසමය පැතිරගිය තාක් භාරතභූමියෙහි නොයෙක් විජිතයෙන් පැමිණ පැවිදි වැ රහත් වූ මෙහෙණහු ථේරිභාජායෙහි හමු වෙති. ඔවුනතුරෙහි රජමෙහෙසියෝ ද මහසල්කුලෙහි බැමිණියෝ ද සිටුවියැණියෝ ද ගුරුසත්‍රිහු ද වෙති. එමතු නොවැ ගණිකාවානතිය ජීවනොපාය කොටගත් අතිරූපිකාවෝ ද සත්තකානනය ජීවනොපාය කොටගත් වැදිඅගභෝ ද එ හැම භැරතියා අවුත් පැවිදි වැ රහත් වූහ.

මහාපුජාපතීගොතමින් හා සමග ශාක්‍ය කුමරියෝ පත්සියක් දෙනා පැවිදිදව වත්හ. 'උබ්බිති' කොසොල් මහරජුගේ මෙහෙසියකි. 'බෙමා'වෝ මඟුට්ට රජුගේ දියැණියෝ යැ, මහධයේ බිම්සර මහරජුගේ අගමෙහෙසිය යැ. 'සෙලා'වෝ අලුට්ට රජුගේ දියැණියෝ යැ. 'සුමෙමා'වෝ මනනාවති නුවර 'කොසුට්' රජුගේ දියැණියෝ යැ, වාරණවති නුවර 'අණිකදත්ත' කුමරුට විවාහ කොට දෙනලද්දුහු පතිකුලයට නොගොස් පැවිදි වූහ. 'සාමා' කොසාමිගෙහි 'උදෙන' රජුගේ මෙහෙසි සාමාවතියගේ ගෙහෙළියකි. 'සොමා'වෝ මහධයේ බිම්සර රජුගේ පුරොහිත බ්‍රාහ්මණයාගේ දියැණියෝ යැ. 'හඤ්ඤාපිලාහි' මඟුට්ට සාගල නුවර කොශිකගොත්‍රයෙහි බ්‍රාහ්මණයකුගේ දියැණියෝ යැ, මහසුප් මහතෙරණුවන්ගේ පුරාණද්විසිකාවෝ යි. 'විනනාකාලිකා' හා 'නඤ්ඤාතරා' හා දෙදෙන කුරුටු කලමාභද්‍රය නිගමයෙහි බ්‍රාහ්මණවාංශ ඇතිගෝ යැ. 'සොනිණි' වජ්ජරට වෛශාලියෙහි ආසාසකුලයෙක බමුණුවකි. 'ජීවකම්බවතිකසුභා' රජගහනුවර මහසල් කුලයෙක බමුණුවකි. 'වාලා' 'උපවාලා' 'සිසුපවාලා' තිදෙන 'නාලක' ගම රූපනාරී බැමිණියගේ දියැණියෝ යැ, 'සාරිසුත්' මහතෙරණුවන්ගේ නැඟැණියෝ යි. 'සිහා'වෝ වෛශාලියෙහි 'සිහ' ගෙනාපතිහුගේ නැඟැණියෝ දියැණියෝ යැ. 'ඉසිදුසි' අවනතියේ උදේනි නුවර ආසාසකුලයෙක සිටුවකි. 'උපපලවණණා' කොසොල් රට සාවැත්තුවර සිටුවකි. 'චංචිචානා' හරාකවජ නගරයෙහි කුලුවකි. 'අච්චිකාසි' කාසිනගරයෙහි නගරයොහිනියකි, ආය හා දිනක සහවාසයට සුවත් කහවණු දහසෙකි. 'අගගමානා' (පදුමවති) අවනතී රට උදේනිපුර නගරයොහිනියකි, බිම්සර රජුගේ දරු අගගරාජකුමරු ආයගේ පුතෙකි. 'අම්බසාලි' වජ්ජ රට විශාලායෙහි නගරයොහිනියකි, මහධයේ බිම්සර මහරජ ද වෙත්වලා ආය කරා ගියේ යැ. 'විමලා' වෛශාලියෙහි සිටි ප්‍රසිද්ධ රූපපථිනියකි, වරෙක මහමුගලන් තෙරණුවනුද කාමයෙන් පොලොබාගත්තට තැත් කළ හි උත් වහන්සේගේ ඔවා අසා සංවිග්න වූ පැවිදි වැ රහත් වූ යැ. 'සුභා' රජගහ නුවර ලෝකුරු වූවකි. 'සුණණා' සාවැත්තුවර අනේපිඬ සිටුවුනේ ගාහ දසියකි, උදකසුද්ධික බමුණකු දමනය කොට තුනුරුමින් කෙරෙහි පහදවාලූ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ඇය කෙරෙහි ප්‍රසාදයට පත් සිටුවනුමා විසින් නිදස් කරනු ලැබූ පැවිදි වැරහක් වූ යා. 'මාපා' වැදිදුවකි, 'උපක' ආජීවකයන්ගේ දුකිසිකාව යා, උපක සත්තෙහි පැවිදි වූ පසු 'මාපා' ද පැවිදි වැරහක් වූ.

ලදරු පුතුගෙන් ද දුවගෙන් ද විශේෂ වූ මවක් ඔවුනොවුන් නො හැදින කලක් දියැණියන් හා සමග සිය පුතුගේ මෑ සපත්තී හාය්‍යී වූ වැසා කරුණු අනාවරණය වූ පසු සංවේගයට පැමිණ පැවිදි වූ අයුරු උපාලවණණා තෙරුණින් හමුගෙහි ප්‍රකාශ කළ සැටි උපාලවණණා ථේරගාථාගෙන් අනාවරණය වෙයි.

උදෙහිපුර ආසා සිටුවනුලගෙක එක් මෑ දියැණියන් ගිය ගිය පතිකුලයෙන් නෙරපුලැබ ගෙදෙරට සිඟා ආ යදියකුට විවාහ කොට දුන් සැටින් ඔහු ද කිසිප දවසක් වැසා ඇය හැරපියා සිහිමතට බැසැගිය සැටින් 'ඉසිදුසි' ථේරගාථාගෙන් අනාවරණය වෙයි.

'ජීවකමවකික සුභා' තෙරුණියන් කාමයෙන් පොලොබාගන්නට බුභීයකු කළ වැනුම රසබර කවිචිත්තාවකි. සුභා තෙරුණියගේ ඔහුගේ වශයට හෙතු වූ ඇත උපුටා ඔහු අත තැබූ අයුරු පහත්සංවේග දනවයි.

'අමපාලි' තෙරුණියන් තමන්ගේ යොවුන්වියන් මහලුයින් සංඝඤා කෙරෙහිත් වදාල අනිත්‍යතාප්‍රතීසංසුක්ක ගාථා මදනිබ්බදනයට මහඇගි ඔසුවක් බඳු යා. මේ ආදි බුද්ධිකාලීන භාරතීය චනිතාවන් පිළිබඳ නොයෙක් අභ්‍යාස පුවතින් ථේරගාථාපාලිය පිරිසිටි.

පරිවචනාය: ථේරගාථා මූලයට පමුණුවන තුරු ථේරගාථා පරිවචනා යට පත් නො වී යා. වෙන මෑ ග්‍රන්ථයක් ලෙස මූලයට ප්‍රමාණවත් නො වූ හෙයින් ථේරගාථා ද ථේරගාථා හා සමග එක් කොට මූලය කරවීමට තීරණය කරගන්නා ලදී. එයින් ථේරගාථා මූලයාවසරයෙහි මෑ ථේරගාථා පරිවචනා ද කළයුතු විය. පරිවචනාකාය්‍යීය ත්‍රිපිටකසම්පාදකමණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන සම්පාදක පණ්ඩිත ලබුගම ලඛිතානන්ද අනුභායක සාමාජිකයන් වහන්සේ ද සභායසම්පාදක පණ්ඩිත කරගම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිර වන අප ද යන දෙනම විසින් කරනලදී. ශෝඛන අවසායෙහි ත්‍රිපිටකසම්පාදක-මණ්ඩලයෙහි සභාපති පණ්ඩිත කෝදගොඩ සඳුණාලොක නායක සාමාජිකයන් වහන්සේ ද සභාය වූහ. පාඨශායකයෝ දී එඩගලනායෝ පාලිපොත් සමාගමේ (PTS) මූලය හා ද ධර්මේන මූලය හා ද හෙවාවිතාරණ මූලය හා ද මර්මවජ්ඣසංකිති මූලය හා ද සංඝඤාන කරනලදී. විශේෂයෙන් කිවයුතු දෑ ථේරගාථා සංඥපනයෙහි කියනලද වන බැවින් මෙහි වටාලා නො කියමහ.

මෙයට,

කරගම්පිටිගොඩ සුමනසාර.

බු. ව 2514

ක්‍රි. ව. 1972 මැයි 27 දින

ත්‍රිපිටක කාය්‍යාලයේ දී යා.

මහානායක වාරිකාරාමය,

කොළඹ 7.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

Φ_a $\Phi_{\bar{a}}$ Φ_i $\Phi_{\bar{i}}$ Φ_u $\Phi_{\bar{u}}$ Φ_e $\Phi_{\bar{o}}$

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඃgha	ඛga	
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඣga	
	ටta	ඨtha	ඨda	ඨdha	ඨga	
	තta	ථtha	දda	ඨdha	තga	
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma	
යya	රra	ලla	වva	ශsa	හha	ලla
						ඉm

කka	කෘkṛ	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කෝkō
ඛkha	ඛෘkhṛ	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhe	ඛෝkhō
භga	භෘgṛ	භිgi	භීgī	භුgu	භූgū	භෙge	භෝghō

Conjunct - Consonants

කකka	කකka	කුtra	මමpha
කකkha	කකkha	දදda	මමmba
කකkya	කකkya	දුddha	මමmbha
කුkri	කුkri	දුdra	මමmma
කුcva	කුcva	දුdva	මමmbha
කුchya	කුchya	බබbhva	මමmya
බබkhva	බබkhva	කකnta	මමyha
කකgga	කකgga	කකnta	මමlla
කකggha	කකggha	කකnda	මමlya
කකnka	කකnka	කකndha	මමlha
කුgra	කුgra	කකnna	මමwba
බබnka	බබnka	කකnha	මමssa
බබngga	බබngga	මමppa	මමsma
බබnggha	බබnggha	මමppha	මමsva
මමcca	මමcca	බබbba	මමhma
මමccha	මමccha	බබbbha	මමhva
මමjja	මමjja	මමbra	මමlha
මමjha	මමjha	මමupa	

18 01 01 14 14 00 00

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සංකීර්ණකරණය

ABBREVIATIONS

සිඳ්ධ	1.	—	ථෙරිගාථා, ධම්මපාල චූළකය, 1930.
සිඳ්ධ	2.	—	ථෙරිගාථා, සේවාසිඤ්ඤා චූළකය, 1970.
මජ්ඣිම	—	—	මජ්ඣිමනිකායෙහි සංගීත ථෙරිගාථා.
PTS.	—	—	Pali Text Society - THERĪ GĀTHĀ, 1883.
ප	—	—	පරමසුද්ධි, ථෙරිගාථාකර්ම.
පු	—	—	අර්ථකථාගතානි - පුරාතනපාඨකර්ම.

බුද්ධකනිකායෙ ථෙරිගාථාපාළි

විසයසූචි

විසයා

පිට්ඨකයා

එකකනිසායා

1-8

1. අඤ්ඤාතර ථෙරිගාථා	...	...	2
2. ඉන්ද්‍රිය ථෙරිගාථා	...	...	2
3. පුණ්ණ ථෙරිගාථා	...	...	2
4. නිකා ථෙරිගාථා	...	...	4
5. " "	...	...	4
6. ධිරා ථෙරිගාථා	...	...	4
7. විරා ථෙරිගාථා	...	...	4
8. මිත්තා ථෙරිගාථා	...	...	4
9. හද්‍රා ථෙරිගාථා	...	...	6
10. උපසම්භ ථෙරිගාථා	...	...	6
11. ඉන්ද්‍රිය ථෙරිගාථා	...	...	6
12. ධම්මදික්ඛා ථෙරිගාථා	...	...	6
13. විසාඛා ථෙරිගාථා	...	...	6
14. සුමිතා ථෙරිගාථා	...	...	6
15. උත්තරා ථෙරිගාථා	...	...	8
16. සුමනා බුඬ්ඨපබ්බජිතා ථෙරිගාථා	...	...	8
17. ධම්මා ථෙරිගාථා	...	...	8
18. සංඛා ථෙරිගාථා	...	...	8

එකකනිසායා නිවේණිය.

දූතනිසායා

...

10-14

1. අභිරුපනාදු ථෙරිගාථා	...	...	10
2. ජේත්තා ථෙරිගාථා	...	...	10
3. සුමිඛලමායා ථෙරිගාථා	...	...	10
4. අභිකාසි ථෙරි ගාථා	...	...	12
5. විත්තා ථෙරිගාථා	...	...	12
6. මේත්තිකා ථෙරිගාථා	...	...	12
7. මේත්තා ථෙරිගාථා	...	...	12
8. අභගමායා ථෙරිගාථා	...	...	14
9. අභගා ථෙරිගාථා	...	...	14
10. කාමි ථෙරිගාථා	...	...	14

දූතනිසායා නිවේණිය.

නිකතිපාතො		16-20
1. සාමී ථෙරිගාථා	...	16
2. උතතමී ථෙරිගාථා	...	16
3. " " "	...	16
4. දතතිකා ථෙරිගාථා	...	18
5. උබ්බිථි ථෙරිගාථා	...	18
6. සුක්කා ථෙරිගාථා	...	18
7. සෙලා ථෙරිගාථා	...	20
8. සොමි ථෙරිගාථා	...	20

නිකතිපාතො නිවසිතො.

වතුක්කතිපාතො		22
1. හඳුකාපිලානී ථෙරිගාථා	...	22

වතුක්කතිපාතො නිවසිතො.

පඤ්චකතිපාතො		24-34
1. අඤ්ඤතරා ථෙරිගාථා	...	24
2. විමලා ථෙරිගාථා	...	24
3. සිහා ථෙරිගාථා	...	26
4. සුඤ්ජිතඤ්ඤා ථෙරිගාථා	...	26
5. නානුතතරා ථෙරිගාථා	...	28
6. මිත්තාකාලී ථෙරිගාථා	...	28
7. කකුලා ථෙරිගාථා	...	30
8. සොණා ථෙරිගාථා	...	30
9. හඳුකුණ්ඩලකොනා ථෙරිගාථා	...	32
10. පට්ඨාපාරා ථෙරිගාථා	...	32
11. තිංහමිත්තා ථෙරිගිකුට්ඨිගාථා	...	34
12. වතු ථෙරිගාථා	...	34

පඤ්චකතිපාතො නිවසිතො.

ජක්කතිපාතො		36-42
1. පඤ්චසතමිත්තානං ථෙරිගං ගාථා	...	36
2. වාසෙට්ඨි ථෙරිගාථා	...	36
3. බෙමී ථෙරිගාථා	...	38
4. සුජාතා ථෙරිගාථා	...	38
5. අනොපමී ථෙරිගාථා	...	40
6. අනොපමී ථෙරිගාථා	...	40
7. මිහාපජාපඨි ගොතමී ථෙරිගාථා	...	40
8. ගුත්තා ථෙරිගාථා	...	42
9. විජතා ථෙරිගාථා	...	42

ජක්කතිපාතො නිවසිතො.

	සත්‍යකතියානො	...	44-46
1.	උත්තරා ථේරියාථා	...	44
2.	වංලා ථේරියාථා	...	46
3.	උපවාලා ථේරියාථා	...	46
	සත්‍යකතියානො නිවසිනො.		
	අධිකතියානො		
1.	සිසුපවාලා ථේරියාථා	...	48
	අධිකතියානො නිවසිනො.		
	තවකතියානො		
1.	චක්‍රමානා ථේරියාථා	...	50
	තවකතියානො නිවසිනො.		
	ඵකාදසකතියානො		
1.	කිතාගොතම් ථේරියාථා	...	52
	ඵකාදසක තියානො නිවසිනො.		
	ආදසතියානො		
1.	උපලවණ්ණා ථේරියාථා	...	54
	ආදසකතියානො නිවසිනො.		
	සොලසතියානො		
1.	පුණ්ණාථේරියාථා	...	56-58
	සොලසතියානො නිවසිනො.		
	විසතියානො		60-78
1.	අම්බපාලි ථේරියාථා	...	60-62
2.	රොහිණී ථේරියාථා	...	64-66
3.	වාපා ථේරියාථා	...	66-70
4.	සුඤ්ජි ථේරියාථා	...	70-74
5.	සුභාකම්මාරසිත්‍ථා ථේරි	...	74-78
	විසතියානො නිවසිනො.		
	තිංසතියානො		
1.	ජවකම්බවතික සුභාථේරියාථා	...	80-84
	තිංසතියානො නිවසිනො.		
	චත්තාලිස තියානො		
1.	ඉසිදසි ථේරියාථා	...	86-94
	චත්තාලිසතියානො නිවසිනො.		
	මහා තියානො		
1.	සුමේධා ථේරියාථා	...	96
	මහාතියානො නිවසිනො.		

**බුදුකතිකාසෙ
ථේරීගාථාපාලී**

**බුදුකතිකාසෙහි
ථේරීගාථා**

බුද්ධකතිකායෙ පේරිගාථාපාළි

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමාසමිබ්බදාසිකං.

එකකතිපාතො

1. 1

1. පුබ්බං සුපාභි ථෙරිකෙ කත්ථි චොලොන පාරාතා,
උපසකෙතා හි තෙ රාගො සුකඛධාතං ච භුමිතියන්ති.

ඉත්ථං සුදං අඤ්ඤාතරා ථෙරි අපඤ්ඤාතා හිකඛුතී ගාථං
අභාසිත්ථා'ති.

අඤ්ඤාතරථෙරිගාථා

1. 2

2. මුජ්ඣත මුච්චස්ස ගොගෙහි චන්දො රාහුග්ගහා ඉච්චි,
චපඤ්ඤාතෙතෙත චතොතෙත අනණා භුඤ්ඤා පිණ්ඩකන්ති.

ඉත්ථං සුදං භගවා මුත්තං සිකඛමානං ඉමාං ගාථාං
අභිණංගං ඔවදන්ති.

මුත්තාපථෙරිගාථා

1. 3

3. පුණණා පුරස්ස ධම්මෙහි චන්දො පණණරතොරිච්ච,¹
පරිපුණණාය පඤ්ඤාය තමොකඛන්තිං² පදාලයාති.

ඉත්ථං සුදං පුණණා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පුණණාපථෙරිගාථා.

1 පණණරතෙරිච්ච - මජ්ඣං,

2 තමොකඛං - මජ්ඣං,

බුද්ධකතකාය ථේරිගාඨාපාලි

ඒ භාග්‍යවත් අහිත් සමාස් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා!

ථකකතපාතය

1. 1

1. ථේරිකාවෙහි, පහුල්වතින් සිවුරු කෙටි හඳුනාපොරොත්තාලද
සිරුරු ඇති වූ සුවසේ වාස කර. යම්හෙයකින් තොපගේ (සත්‍යා-
නගෙහි උපදනා) කාමිරාගය රත් වූ කුඹුගෙහි (බදුනෙහි,)
ඉසෙකඩාකයක් (විශාලීභිය පළාවක්) සෙසින් අනගාමී මිනිස්
සන්තිදුණේ වේ ද එහෙයයි.

මෙසෙයින් ථේරිකා නම් එක්තරා අප්‍රකට මෙහෙණක්
ගාඨාවක් කිවු යා.

අඤ්ඤාතරථේරිගාඨා යි.

1. 2

2. මුත්තාවෙහි, රාහුග්‍රහයා කෙරෙන් වන්දනා නෙයින් කාමාදි සතර
කෝශයන් කෙරෙන් මිඳෙව්. කෙලෙසුන් කෙරෙන් (සමුච්ඡේද-
විමුක්තීන්) මොහොවට මිදුණු සිතින් සුක්ක වූ කෙලෙස් ණය
හැරපියා රටවැසියාගේ පිඹු (සිව්පසය) වලඳකර.

මෙසෙයින් ගාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුත්තා නම් සික්ක-
මානාවට මේ ගසින් එක්වත් ඔවා දෙනසේක.

මුත්තාපේරිගාඨා යි.

1. 3

3. පුණ්ණාවෙහි, පණුරුසි සඳ සෙසින් (සත්තිස්සොධිපාසනික)
ධම්මෙන් පිරෙව්, පිරිපුන් (රහත්මග) නුවණින් මොහොතද සිදුව.

මෙසෙයින් පුණ්ණා මෙහෙණ ගාඨාවක් කිවු යා.

පුණ්ණාපේරිගාඨා යි.

1. 4

4. තිසෙස සිසඛිසු සිකඛාය මා තං භොගා උපච්චිභං,
කඛිබ්බොගච්චසංසුතතා චිර ලොකො අභාසිත්ථා'ති.

ඉත්ථං සුදං තිසසා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

තිසසාථෙරිගාථං.

1. 5

5. තිසෙස සුඤ්ජාසු ඛමෙමිති ඛණො තං මා උපච්චිගා,
ඛණානිතා හි සොචන්ති තිරගමිති සමපට්ඨා'ති.

ඉත්ථං සුදං තිසසා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

තිසසාථෙරිගාථං.

1. 6

6. ඩිරෙ තිරොධං ඵුසෙසති¹ සඤ්ඤා වුපසමං සුඛං,
ආරාධිතාති තිබ්බිතං යොගකෙඛමං අනුත්තරං.²

ඉත්ථං සුදං ඩිරා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ඩිරාථෙරිගාථං.

1. 7

7. විරා වීරෙහි ඛමෙමිති හික්ඛුති ගාච්චිඤ්ඤා,
ඛාරෙහි අත්ථමං දෙහං ජෙත්ථා³ මාරං සමාගිතින්ති.⁴

ඉත්ථං සුදං විරා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

විරාථෙරිගාථං.

1. 8

8. සඤ්ඤා පඛිබ්බිතාන මිත්තෙ මිත්තරතා හම,
ගාමෙහි කුසලෙ ඛමෙමි යොගකෙඛමිසං පත්තිතාති

ඉත්ථං සුදං මිත්තාථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මිත්තාථෙරිගාථං.

1 ඵුසෙස - ජෙස. 2 යොගකෙඛමි මනුත්තර - මජ්ඣ.

3 සමාගිතින්ති - මජ්ඣ. 4 ජෙත්ථා - සි.

1. 4

- [illegible]

මේසෙයින් තිසා; මේසෙය් ගාල්වක් කිවු ය.

വിസ്താരപ്രദം സി.

1. 6

5. තිසා:වෙති, (ශම්ඵවිදුභිනාධම්මෙන් හා ආරාමිබොධිපාක්කධම්මය
ගන) ධම්මෙන් සුකත වව, (පුරිථ,පදෙශ, අවෙකලාසභියාගතන,
බුද්ධොත්තාද, ප්‍රභාපුරිලාග සඛ්ඛාත) කාණය කොප නහමින්
ඉක්මයේමා. ගම්මෙගකින් කාණය පැහතිනු තිරයෙහි ඉපිද
කොවින් ද, එහෙයිනි.

මේසෙයින් තිසා; මේසෙය් ගාථාවක් කිව්ව යැ.

வினாக்கள்

1 6

6. **ධීරාවෙති, කෙල්ලකිරොධිත (නිච්ඡිණය) සාඨි කරව. කාමාදි පාපසංඤ්චන්තේ චූෂ්පයම නිමිත්ත වන තොගකෙටි නම් වූ සුඛාවග වූ අසුඛකර නිච්ඡිණය ලබාගනුව.**

මේසෙයින් සිර, මේගණ ගාථාවක් කිවු ය.

విదంతిగిరి అంబి. వి.

1. 7

7. විරා මෙහෙයියෙකි, (විශ්වවිද්‍යාල සේවයේ) විරවම් වූ ඇතැම්වරුන් වැඩු සුඛයේ ඉපිදී ඇති වැ සේවා සහිත වූ කෙටිම මාර්ග දිනා ඇතිවිද්‍යාලය බරව.

මෙසෙසින් වීර, මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු ය.

විද්‍යාප්තිකයාට සි:

1. 8

8. මිත්‍යාවේදී, සෑදූහැඟෙන් පැවිදි වෑ කලණ මිතුරන් කෙරෙහි ආලම්භ ඇති වුව. අධිකාරී නිවැණ සම්බන්ධතා ගෝලකෝෂයෙන් අධිගමය පිණිස අංශ්‍රිමයේ ගිවිසත් වුව.

මේසෙයින් මිත්ත, මේසෙස් ගැටුවක් කිවු යැ.

മിഷനറീസ്റ്റേഷൻ മി.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 9

9. සඤ්ඤා පබ්බතානං සද්ධං සද්ධං සද්ධං,
සාමග්ගිකං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං.

ඉදං සද්ධං සද්ධං ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථං.

සද්ධංථෙරිගාථං.

1. 10

10. උපසංඝං තරං භික්ඛං භික්ඛං සද්ධං සද්ධං,
භික්ඛං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං.

ඉදං සද්ධං උපසංඝං ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථං.

උපසංඝංථෙරිගාථං.

1. 11

11. සුඤ්ඤා සංඛ්ඤා භික්ඛං සද්ධං සද්ධං,
උපසංඝං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං,
භික්ඛං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං.

ඉදං සද්ධං සුඤ්ඤංථෙරි ගාථං අභාසිත්ථං.

සුඤ්ඤංථෙරිගාථං.

1. 12

12. ජන්තං අභිසංඝං මහං ව පුරුෂං සිංහං,
සංඝං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං.

ඉදං සද්ධං ජන්තංථෙරි ගාථං අභාසිත්ථං.

ජන්තංථෙරිගාථං.

1. 13

13. සංඝං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං,
සංඝං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං සද්ධං.

ඉදං සද්ධං සංඝංථෙරි ගාථං අභාසිත්ථං.

සංඝංථෙරිගාථං.

1 ජන්තං - සි 2. සංඝංභංගං - මහං 3. ජන්තං - මහං

4 උපසංඝංභංගං - සි

1. 9

- 9. හද්දාවෙනි, සාද්දකායෙන් පැවිදි වූ හද්ද වූ සීලාදි ධර්මයෙහි ඇලුම් ඇති වුව, වතුරයොගයෙන් කෙළුම් වූ නිවනට පැමිණෙනු පිණිස (සප්පතත්වංශද්විමොඛපාක්ක) ධර්මයන් වඩව.

මෙසෙසින් හද්දා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

හද්දාපේරිශාඨා යි.

1. 10

- 10. උපසමාවෙනි, කෙලශමාරයාගේ පැවැත්ම ඇති අත්‍යවශෙන් දුග්ගත වූ සංසාරොසය (අංගුණිකානුකූල) නොකායෙන්. තරණය කර, සෙතා සහිත කෙලෙස් මරනු දිනා (එහෙයින් මා) අත්තිම යටිතල වරව.

මෙසෙසින් උපසමා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යි.

උපසමාපේරිශාඨා යි.

1. 11

- 11. මොහොවට මිදුණෙමි වෙමි. වෙනෙකුදු මොහොවටින් කුදු සැමියා කෙරෙහිදු යන තුන් කුදුයෙන් මිදීමෙන් මෙසේ මොහොවට මිදුණෙමි වෙමි. ජාතිමාරණයෙකුදු මිදුණෙමි වෙමි. ගම්නෙතනි නම් වූ කැණැමි නසන ලදු යැ, එහෙයින්.

මෙසේ මුත්තා නම් මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

මුත්තාපේරිශාඨා යි.

1. 12

- 12. (අග්‍ර එලය පිණිස) උපත් ජන්ම ඇත්ති මහණුවරුන් අවසානය (නිවන) පතන්නි (යට තුන්මග) සිතීන් (නිවන) සාධී සලා වෙයි. කාමයෙහි පිළිබඳ සිත් ගැන්ති 'උභයොපාය' යයි කියනු ලැබේ.

මෙසේ ධම්මදිත්තා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

ධම්මදිත්තාපේරිශාඨා යි.

1. 13.

- 13. යම් අනුසංසතයක් කිරීමෙන් හො: නැවේ ද මුදුරුදුන්ගේ ඒ අනුසන්ධි කරව, වහා පා දෙවැ එකත්පසෙක හිදුව.

මෙසේ විශාඛා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

විශාඛාපේරිශාඨා යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 14

14. ඩාතුසො දුක්ඛතො දිස්සි මා ජාතිං පුතරාගමි,
ගවෙ ඡන්දො විරාජෙති උපසන්නා චරිත්තසිති.

ඉදං සුදං සුමනාථෙරි ගාථාං අභාසිත්තාති.

සුමනාථෙරිගාථා.

1. 15

15. කායෙන සංවුතා අසිං වාචාය උද චෙතසා,
සමුලං තණං අඛුය්‍යා¹ සිතිභූතමි තිබ්බතාති

ඉදං සුදං උත්තරාථෙරි ගාථාං අභාසිත්තාති.

උත්තරාථෙරිගාථා.

1. 16

16. සුඛං නිං වුඛිකෙ සෙති කතා වොලොක පාරාතා,
උපසන්නා හි තෙ රාගො සිතිභූතාසි තිබ්බතාති

ඉදං සුදං සුමනා බුඛිපඛිජිතා ථෙරි ගාථාං අභාසිත්තාති

සුමනා බුඛිපඛිජිතාථෙරිගාථා.

1. 17

17. පිණ්ඩපාතං චරිතාන දණ්ඩමොලුඛා දුඛලා,
වෙධමානෙහි ගතෙහි තජෙව තිපති ඡමා,
දිස්සා අදිනවං කායෙ අථ විතං විමුච්චි මෙති.

ඉදං සුදං ධම්මා ථෙරි ගාථාං අභාසිත්තාති.

ධම්මාථෙරිගාථා.

1. 18

18. හිත්ථා සරෙ පඛිජිතා² හිත්ථා දුතතං පසුං පිඨං,
හිත්ථා රාගඤ්ච දොසඤ්ච අවිජ්ජඤ්ච විරාජිත,
සමුලං තණං අඛුය්‍යා උපසන්නමි තිබ්බතාති

ඉදං සුදං සඛ්ඛාථෙරි ගාථාං අභාසිත්තාති.

සඛ්ඛාථෙරිගාථා.

එකකතිපාඨානා නිට්ඨිතො.

1. ගණනම්බුයා - මජ්ඣ. 2. පඛිජිතා - මජ්ඣ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. 14

- 14. (සමසන්නතිපයංඝාපන්න වු වසුරාදි) බාතුත් ජුක් විසින් දෑක පුනභිමයව නගමක් පැමිණෙමි. ගමයෙහි තාමණ්ණ ජන්දය ගැරපියා උපයානන වැ ගැසිරෙමි.

මෙසේ සුමනා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

සුමනාජේට්ඨගාථාං සි.

1. 15

- 15. කායසංවරයෙන් සංවෘත වීමි, චක්ඛංවරයෙන් සංවෘත වීමි. මැලි අභිවිතතයෙන් සංවෘත වීමි, අනුගය සහිත තාමණ්ණව උදුරාපියා සිහිල් බවට පැමිණියෙමි තිවියෙමි වෙමි.

මෙසේසින් උතතරා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

උතතරාජේට්ඨගාථාං සි.

1. 16

- 16. වාඤ්චාවෙති, තෙපි පහුල්වතිත් සිවුරු කොට පෙරෙවියාව සුමසේ ගොව, ගම්ගෙයෙකින් කොපයේ රාගය සත්තිණි ද එහෙයින් සිහිල් මැ පිරිනිවියා වමි.

මෙසේසින් වාඤ්චාපුත්ත සුමනා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

සුමනාමුඛාසංඝිකජිනාජේට්ඨගාථාං සි.

1. 17

- 17. දුබල වූයෙමි සැරයවිත එල්බගෙන පිඬු සිතා ඇවිද වෙවුලන ගැනු ඇති වැ එහි මැ බිම හිඳිමි. කසෙහි අංදිතව දෑක යලි මා සිත කෙලෙසුත් කෙරෙත් මිදිණ.

මෙසේසින් ධම්මා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

ධම්මාජේට්ඨගාථාං සි.

1. 18

- 18. ගිහිගෙය ගැරපියා ප්‍රිය එළඹන පුත්‍රයන් හා ගෞමිගිහාදීන් ගැරපියා රාගයත් දොමයත් අයතිමාගියෙන් සිද්ධියා අවිදුළු ද මාගියෙන් හසා අනුගය සහිත තාමණ්ණව උදුරාපියා උපයානන වැ හිවුණුමි.

මෙසේසින් සබ්බා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

සබ්බාජේට්ඨගාථාං සි.

එකකතාපාතය නිමි.

2. දුතතිපාතො

2. 1

19. අංතුරං අසුචිං සුභිං පසා නඤ්ඤ සමුසායං,
අසුගාය චිතතං භාවෙහි එකකං සුසමාහිතං.
20. අනිමිත්තඤ්ඤ භාවෙහි මානානුසංයුජ්ජිත,
තතො මානාතිසමයා උපසන්නා චරිත්තසිති.

ඉන්ද්‍රං සුදං භගවා අභිරුපතඤ්ඤ සික්ඛමානං ඉමාහි
ගාථාහි අභිණතං ඔවදන්ති.

අභිරුපතඤ්ඤ ථෙරිගාථා

2. 2

21. යෙ ඉමෙ සත්තබ්බොජ්ඣාධරා මහා නිබ්බානපත්තියා,
භාවිතා තෙ මයා සබ්බෙ ගථා බුද්ධොත දෙසිතා.
22. දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා අනතිමොයං සමුසායො,
ඒකකිණො ජාතිසංසාරො තත්ථ දුති පුතබ්බවො'ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ජෙත්තා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ජෙත්තා ථෙරිගාථා

2. 3

23. සුමුත්තිකෙ සුමුත්තිකෙ¹ සාධු මුත්තිකාලහි මුත්තිකා,
අතිරිකො මෙ ජත්තකං වාපි² උක්ඛලිකා මෙ දෙවිසුභං වාති.
24. රාගඤ්ඤ අගං දොසඤ්ඤ විච්චිති විච්චිති විතනාමි,
සා රුක්ඛමුලමුපගමම අභොසුබ්බාති සුබ්බො කායාමිති.

ඉන්ද්‍රං සුදං සුමිහගලමානා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුමිහගලමානා ථෙරිගාථා.

1. සුමුත්තිකා, සුමුත්තිකා - ජෙතං. 2. අතිරිකො මෙ වාතො වාති - පු.

දුකඤ්ජපාතය.

1. 1

19. නන්දවෙති, ආතුර වු අපවිත්‍ර වු පුතිභාවයට හිය (කෙල) ගරිරය බල, විකෂෙප හැතියෙන් ඵ්කාලු වු (අරමුණෙහි මොනොවට පිහිටියෙන්) සුසමාහිත වු සිත අසුභය පිණිස වඩව.
20. (තිත්‍යානිකිත්‍යාදීන් දුරලනුයෙන්) අතිමිත්ත නම් වු විපක්‍යනාව වඩව, මානානුශ්‍රය දුරලව, ඉක්බිති මාතයාගේ දුරු කිරීමෙන් උපශාන්ත වූ වාස කරව.

මෙහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අභිරුපනකු සික්ක - මානාවට මේ ගාථායෙන් තරතුරු ඔවදන් දෙනසේක.

අභිරුපනකුථේරිගාථා සි.

2. 2

21. තිථිඤ්ඤාමානවිධයට මාහි වු යම් සප්තබ්‍රාහ්මණික කෙනෙක් ආදිද යම් පරිදි බුදුන් විසින් දෙසන ලද්දහු ද එ හැම බ්‍රාහ්මණිකයෝ මා විසින් භාවිතයහ.
22. යම් හෙයෙකින් මා විසින් ඒ ධර්මකාය සම්බ්‍රාහ්මණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (අංගාරිමදසීතයෙන්) දක්නා ලද්දහු ද එහෙයින් මේ අනුකම් ගරිරය වෙයි, ජාතිසංසාරය නෛ වී දුන් පුනර්චයෙන් හැඟී.

මෙහෙයින් ජෙනා: මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

ජෙනාථේරිගාථා සි.

2. 3

23. පුමුත්තිකාවෙති, පුමුත්තිකාවෙති, මොහොලින් මොනොවට මිදුණු. මාගේ සැමියා නිර්ලාජ්ජයෙක. (ගේ මට භො රිසි වෙයි) (දිවි තකා කැරෙන) ඡත්‍රය ද නො රිසි වෙයි. මාගේ බත් පිසන සෑම දිගබරණ ගද හමයි. (මේ හැමියෙන් මොනොවට මිදුණු)
24. මම රාගය ද දෝෂය ද 'විච්චි විච්චි' යන අසුකරණයෙන් හසාලම්. මම වාසනාමූලයට එළඹි 'අභොසුඛං' යි සුඛවයයෙන් බ්‍රාහ්ම කරමි.

මෙහෙයින් සුමඛලමානාථේරිගාථා කිවු යැ.

සුමඛලමානාථේරිගාථා සි.

2. 4

25. යාව කාසිජ්ඣපදෙ පුබ්බිකා මේ තත්තකො අහු,
තං කථාං තෙනමො අග්ගං අබ්බිකග්ගං¹ ධරෙසි මං.
26. අථ තිබ්බිඤ්ඤං රුපෙ තිබ්බිඤ්ඤං ච විරජ්ජහං,
මා පුන ජාතිතංසාරං සකාමෙය්‍යං පුනපුනං,
තිස්සො විජ්ජා සචරිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉදං සුදං අබ්බිකාසිථෙරි භාජායො අභාසිත්ථා'ති.

අබ්බිකාසිථෙරිභාජා.

2. 5

27. කිඤ්චාපි ඛොමහි කිසිකා භිලානා ඛාලාදුබ්බලා,
දණ්ඩමොලුබ්බ ගච්ඡාමි පබ්බතං අභිරුහිතං.
28. සඛ්භාටිං තිකඤ්චිත්තාන පත්තකං ච තිකුජ්ජිතං,
තෙලෙ ඛලෙහසිමිත්තානං තමොකඛකිං² පදලියාති.

ඉදං සුදං විතතා ථෙරි භාජායො අභාසිත්ථා'ති.

විතතාථෙරිභාජා.

2. 6.

29. කිඤ්චාපි ඛොමහි දුක්ඛිතා දුබ්බලා ගතයොබ්බතා,
දණ්ඩමොලුබ්බ ගච්ඡාමි පබ්බතං අභිරුහිතං.
30. තිකඤ්චිත්තාන සඛ්භාටිං පත්තකං ච තිකුජ්ජිතං
තිසිදානා චම්බි තෙලමහි අථ විතතං චිත්ථිවි මෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපාතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉදං සුදං මෙතතිකා ථෙරි භාජායො අභාසිත්ථා'ති.

මෙතතිකාථෙරිභාජා.

3. 7

31. චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං ගං ච පකඛස්ස අව්ඨමි,
පාථිහාරිතපකඛඤ්ච අව්ඨබ්බපුපාමාගතං,
උපොසථං උපාගඤ්ඤිං දෙවකායාතිනන්දිභි.
32. සාජ්ජ ඵකෙන ගතෙතන මුණ්ඩා සඛ්භාටිපාරුකා
දෙවකායං න පථෙත්තං විහෙය්‍ය ගදයෙ දරන්ති.

ඉදං සුදං මේතතා³ ථෙරි භාජායො අභාසිත්ථා'ති.

මේතතාථෙරිභාජා.

1. අග්ගතග්ගං - මජ්ඣං, 2. තමොබ්බං - මජ්ඣං.

3. මිත්තා - මජ්ඣං.

2. 4

25. කසිරට උපදනා සුවත් යම් පමණ වේ ද ඔට එපමණ සුවත් වී. නිශම්ගම් වැසි ජනයා ඒ අගය කොට ගෙන එයින් අබේකින් මා අගය කොට තැබී.

26. ඉක්කිති මම් රූපයෙහි කලකිරුණුමු. කලකිරුණු මම් විරාගයට පැමිණියෙමු: වැලි පුතපුතා ජාතිකංසාරයට නොදුවමි. මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යවෝ පසක් කරනලදහ. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙසෙයින් අකිකාසි මෙහෙණ ගාථා කිවු ය.

අකිකාසිජේට්ඨගාථා සි.

2. 5

27. මේ (මද වූ මග්ගේ ඇති බැවින්) කාශ ගරීර ඇති වෑ කිලන් වෑ දුඛි දුඛල වුව ද, (යම් මෑ තැනෙක) යමින් සැරයට එල්බගෙන යමි. (එබඳු වී නමුදු) කිප්කුඵපච්චට නැගී,

28. සහල අත්පසා තබා පාත්‍රය ද යටිහුරු කොට තබා ශෛලපථිත-යෙහි හිඳ මෝහකකකිය ප්‍රදරණ කොට සකකියන්තාන සබ්බාන අත්පත මතු නුපදනා බවට පැමිණවීමෙන් විකෙමිහණ කලමු.

මෙසෙයින් විතතා මෙහෙණ ගාථා කිවු ය.

විතතාජේට්ඨගාථා සි.

2. 6

29. මම් (රෝවින් පෙළීමෙන්) උපන් දුක් ඇති වෑ එයින් මෑ දුඛල වෑ ඉක්මනිය යොවුන් බව ඇත්තී වෙමි. සැරයට එල්බගෙන යමි. එතෙකුදු වුව (කිප්කුඵ පච්චට නැගී -

30. සහලසිවුර අත්පසා තබා පාත්‍රය ද යටිහුරු කොට තබා ශෛල-පථිතයෙහි හුන්මු තදනන්තර වෑ (විකිකම්මායෙහි යොදනලද බැවින් මාගේ සිත අසුචයන් කෙරෙන් මිදිණ. මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යවෝ ලබනලදහ. බුදුරජුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලද.

මෙසෙයින් මේතතිකා මෙහෙණ ගාථා කිවු ය.

මේතතිකාජේට්ඨගාථා සි.

2. 7

31. මම් දිව්‍යකාය ප්‍රාථමා කරමින් පක්‍ෂය සමබකි තුද්ධත් පස-ලෝඝවත් දිනයෙහි දු ප්‍රාතිහායීපක්‍ෂ (තෙලෙස්වක, පැලවිය, සත-වක, නවවක දින) ගෙවූ දු අවොඛ සමකායන වූ පෙහෙවත් වුසුමු

32. මම් අද එක් වේලේ වලඳන බවින් යුතු වෑ මුඩු කල කෙහෙ ඇති වෑ සහල සිවුරු පෙරෙව් සිරුරු ඇති වෑ හාදයෙහි කෙලෙස-දරට සැරපියා දිව්‍යකිකාය නොපතමි.

මෙසෙයින් මේතතා මෙහෙණ ගාථා කිවු ය.

මේතතාජේට්ඨගාථා සි.

2. 8

33. උද්ධං පාදතලා අමම් අධො වෙ කොතම්භකා,
පච්චචෙක්ඛස්සු*මිං කායං අසුචිං පුත්භක්ඛිකං.

34. ඵලං විහරමානාය සබ්බො රාගො සමුහතො,
පරිලාභො සමුව්ථිනො සිතිභූතාමිති නිබ්බුතාති.

ඉදං සුදං අභයමානා පෙරි ශාරාගො අභාසිත්ථා*ති.

අභයමානාපථිශාරා

2. 9

35. අභයෙ හිදුරො කායො යත් සත්තං පුපුජ්ජනා,
තික්ඛිපිස්සාමිමිං දෙභං සමපජානා සතිමිති.

36. ඛහුති දුක්ඛධම්මෙහි අපමාදරතාය මෙ,
තණ්හකම්මො අනුපාතො කතං බුද්ධස්ස සාසනනති.

ඉදං සුදං අභයාපෙරි ශාරාගො අභාසිත්ථා*ති.

අභයාපථිශාරා.

2. 10

37. චතුක්ඛත්තං පඤ්ඤාක්ඛත්තං විහාරා උපතික්ඛමි,
අලභා වෙතස්සො සත්තං විතොග අවසවතතිති.

38. තස්සා මෙ අවසිමි රතති ගතො තණ්හා සමුහතා,
ඛහුති දුක්ඛධම්මෙහි අපමාදරතාය මෙ,
තණ්හකම්මො අනුපාතො කතං බුද්ධස්ස සාසනනති.

ඉදං සුදං සාමා පෙරි ශාරාගො අභාසිත්ථා*ති

සාමාපථිශාරා

දුක්ඛපාඨො නිට්ඨිතො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. 8

33. මෑණියෙහි, පාදතලයෙන් උඩ කේශමිත්තකයෙන් යට මේ අපවිත්‍ර වූ කුණුගඳ හමන කය තුමණින් ප්‍රත්‍යවේක්‍යා කරව.
34. මෙසේ (පුතණුවන් අහස තෙරණුවන්ගේ ඔවා පරිදි, අතිත්‍යානුදයීනාදි විසින්) වාස කරන මා විසින් හැම රාගය (රහත්මයින්) නසන ලද. හැම කෙලෙසපරිදහ සිදුනාලද, එහෙයින් මා සිහිල් වූමි. (සඋපාදිසෙසතිබ්බාන ධාතුසෙත්) නිව්‍යා වෙමි.

මෙසෙයින් අහසමානා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ

අහසමානාථේරිගාථා යි.

2. 9

- 35 අහසාවෙහි, යම් කයෙක පුහුදුන්හු ලැබුණාහු වෙත් ද එකක බිඳෙනසුලු යැ, (එකරාණ) මැනැවින් දත්තා සිහිතුවණ ඇති මම මේ කය නිරපේක්‍යක වැ හැරපියමි.
36. (ජාති ජරාදි) බොහෝ වූ දුඃඛධර්මයෙන් පහස්නාලද (එයින් මා) අප්‍රමාදයෙහි ඇලුණු මා විසින් තෘණොක්‍යස සංඛ්‍යාත නිවහ ලබන ලද. බුදුරදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙසෙයින් අහසා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

අහසාථේරිගාථා යි.

2. 10

37. යම් දවසෙක පවත් මම (විරියතමනා නැතියෙන්) සිත්හි වසී වැ නො පවත්මින් (එහෙයින් මා) විත්තශාන්තිය (අයතීමායීතමායිය) නොලැබ රැය සතර පස් වරක් වෙහෙරින් නික්ම ගියමු ද,
38. ඒ මා විසින් අවමානි රාත්‍රියෙහි තෘණොව නසන ලද. බොහෝ වූ දුඃඛ ධර්මයෙන් පහස්නා ලද (එහෙයින් මා) අප්‍රමාදයෙහි ඇලුණු මා විසින් නිවන් ලබනලද. බුදුරදුන්ගේ අනුශාසනා කරනලදි.

මෙසෙයින් සාමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සාමාථේරිගාථා යි.

දුකතිපාතය නිමි.

3. තිකතිපාඨො.

3. 1

39. පණ්ණවිසතිවිසායානි යතො පබ්බජිතාය මෙ
තාභිජාතාමි විතතස්ස සමිදු ලභං කුදාවතං.
40. අලභා වේතසො සන්තිං විතොන අවිසම්බන්ධි
තතො සංවේගමාපාදිං සරිතිං ජිනසාසනං.
41. බහුති දුක්ඛධම්මෙති අපමාදරතාය මෙ
තණ්හකඛයො අනුප්පාදො කතා බුභුස්ස සාසනං
අජ්ජ මෙ සත්තමි රතති යතො තණ්හා විසොසිතාති.

ඉදං සුදං සාමි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සාමාන්තරිකාථා

3. 2

42. චතුක්ඛන්තුං පඤ්චක්ඛන්තුං විහාරා උපතික්ඛමි.
අලභා වේතසො සන්තිං විතොන අවිසම්බන්ධි.
43. සා භික්ඛුතිං උපගඤ්ථිං¹ යා මෙ සභාසිකා අහු
සා මෙ ධම්මමුද්දොසෙති ඛනියතනධාතුයො.
44. තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤිතාන යථා මං අනුසාසි සා
සත්තානං එකපලලඛිත තිසිදිං සුඛසම්පජිතා
අවිභිමියා පාදෙ පසාරෙසිං තමොක්ඛකිං² පදලියාති

ඉදං සුදං උත්තමා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

උත්තමාන්තරිකාථා.

3. 3

45. යෙ ඉමෙ සත්තබ්බොජ්ඣානිකා මහා නිබ්බානපතතිසා
ගාචිතා තෙ මයා සබ්බෙ යථා බුද්ධොන දෙසිතා.
46. සුඤ්ඤානස්සානිමිත්තස්ස ලාභිනිහං යදිච්ඡිකං
මරසා ඩිතා බුභුස්ස නිබ්බානාභිරතා සදා.
47. සබ්බෙ කාමා සමුච්ඡිත්තා යෙ දිබ්බා යෙ ව මානුසා
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො නත්ථිදති පුතඛනවොති.

ඉදං සුදං අපරා උත්තමා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උත්තමාන්තරිකාථා.

1. උපගඤ්ථිං - මජ්ඣං.

2. තමොක්ඛකිං - ජෙසං.

3. තිකතිපාතය

8. 1

39. පෑවිදි වූ තැන් පටන් කොට මට පස්විසිවසක් ගෙවී ගියේ යැ.
(මේදතුර) කිසි කලෙක ලද විනෝදාසනයක් නොදැනිමි.
40. භාවනාවිතයෙහි වගවර්තීභාවයක් නැති මම විතතයානතියක්
නොලැබ එයින් ජිනශාසනය සිහි කොට සංවේගයට පැමිණියෙමි.
41. (ජාතිජරාදි) බොහෝ දුෂ්ඨමයන් විසින් පහරන ලද අප්‍රමාද-
යෙහි ඇලුණු මට තෘෂ්ණාසංග ලැබිණ, මවිසින් බුද්ධාසනය කරන
ලද. තෘෂ්ණා විශමණු තැන් පටන් කොට අද මට සත්වන දින වෙයි.

මෙහෙයින් සාමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සාමාථේරගාථා සි.

8. 2

42. විතතභාවනායෙහි වගවර්තීභාවයක් නැති මම විතතයානතිය
නොලදින් සතර පස් වරක් විහාරයෙන් බැහැරියෙමි.
43. මා විසින් ශ්‍රාභෝය වූ (ඇඳහිසසුතු වූ) යම් මෙහෙණක් වූ ද මම
ඒ මෙහෙණ කරා එළඹියා වෙමි. ඒ මෙහෙණ යකඩ වානු
අයතන නිශ්ලිඛ වූ දහමක් දෙස.
44. යම් පරිදි ඒ මෙහෙණ මට අනුශාසනා කළා ද ඇගේ ධර්මානු
ශාසනය අසා සුඛමර්පිත වෑ සත් දිනක් එක් පලගෙහි ගියෙමි,
මෝහකකික පලාපියා අවචිත දින පා දිගු කළෙමි.

මෙහෙයින් උත්තමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

උත්තමාථේරගාථා සි.

8. 3

45. නිජාණප්‍රාප්තියට මාගී වූ යම් සත්‍යබෝධාධික කෙනෙක් ඇද්ද
එ හැම මා විසින් බුදුරජුන් දෙසන ලද පරිදි ගාවිතයක.
46. ශුභාසනසමාපත්තිය ද අභිමත්තසමාපත්තිය ද කැමැතිගේ ලබන,
බුදුරජුන් ගේ ධාරකසුභිතා වූ මම හැම කල් ගි නිවන්ගි ඇලුණෙමි.
47. දිව්‍යමය වූත් මිත්‍රාසමය වූත් යම් මහා කාම කෙනෙක් ඇද්ද
එ හැම කාමයෝ මා විසින් සමුච්ඡේද විසින් සිදුහා ලදහ. ජාති
සංසාරය සංග කරන ලද, මින් මතු පුනර්ඵලයක් නැති.

මෙහෙයින් අනා උත්තමා හම මෙහෙණක් ගාථා කිවු යැ.

උත්තමාථේරගාථා සි.

3. 4

48. දිවාච්ඡාදා නිකඛම්ම භික්ඛාකුට්ඨිනි පඛිනෙ
නාගමොගාභමුත්තිණ්ණං නදිතිරම්භි අද්දතං.
49. පුරිසො අඛිකුසමාදාය දෙති පාදනති ශාචති
නාගො පසාරසි පාදං පුරිසො නාගමාරුති.
50. දික්ඛා අදනතං දමිතං මිත්‍රස්සානං වසං ගතං,
තතො විතතං සමාදෙසිං බලු තාය වතං ගතාති.
- ඉදං සුදං දනතිකා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

දනතිකාපථරිගාථා.

3. 5

51. අම්ම ජිවතිනි¹ වතම්භි කඤ්ඤි අත්තානං අඛිගච්ඡ උඛිතිරි
චූළාසිති සහස්සාති සඛිං ජිව සනාමිකා
ඵතච්ඡාලානෙ දසිං තාසං කමිත්‍රසොච්ඡි.
52. අඛිති වත මේ සල්ලං දුද්දසං හදගතිස්සිතං²
යං මේ සොකපරෙතාය සිතුසොකං ව්‍යාපානුදි
53. සාඨ් අඛිචූළාසල්ලාහං නිව්ඡිතා පරිතිඤ්ඤා
බුද්ධං ධම්මඤ්ඤා සසකඤ්ඤා උපෙමි සරණං චූතිනති.
- ඉදං සුදං උඛිතිරි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උඛිතිරිපථරිගාථා.

3. 6

54. කිමේ³ කතා රාජගහෙ මිත්‍රස්සා මධුපිතාව⁴ අච්ඡරෙ
ගෙ සුක්ඛං න උපාසනති දෙසෙනතිං බුද්ධාසාසනං.
55. තඤ්ඤා අපච්ඡිතාතිසං අසෙවනකමොජ්ඣං
පිච්ඡති මිඤ්ඤා සපඤ්ඤා වලාහකමිච්ඡාගු.
56. සුක්ඛා සුකෙක්ඛති ධම්මෙති විතරාගා සමාතිතා
ධාරෙති අනුමිමං දෙසං ජෙත්ථා මාරං සමාතිතිනති.⁵
- ඉදං සුදං සුක්ඛා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුක්ඛාපථරිගාථා.

1 ජිවති - කන්ධි. 2 හදගතිස්සිතං - ජෙසං.
3 කිං මේ - ජෙසං. 4 මධුං පිතාව - ජෙසං. 5 සමාසනනති - ජෙසං.

3. 4

48. (මම) හිජ්ඣුථ පච්චෙති දිවාච්ඡාරයෙන් නික්ම ගැනීමේ කාලයෙහි දී දිගෙහි බැස ගොඩ ඇතැයි දැනගත්හු දුටුහු.
49. පුරුෂයෙක් අකුණක් හෙතෙම පස දෙවසි ඉල්ලයි, ඇත් පාද ප්‍රසාරණ කෙළේ යැ, පුරුෂ තෙම ඇතු පිට නැංගේ යි.
50. (පෙර) අදහන වූ (ඇතැම්වන්) විසින් දමනය කරනලද (එහෙයින් මැ) මිනිසුන්ගේ ව්‍යාධි හිම (ඇතු දක) ඉක්බිති ඒ (ඇතුගේ) ක්‍රියා හෙතෙම මැ අරණට හිම මම විතතමාමාන කලෙමි.

මෙහෙයින් දන්තිකා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

දන්තිකාජේට්ඨගාථා යි.

3. 5

51. උබ්බිට්ඨ, තෝ 'මදියඤ්ඤති, ජ්වන්තියෙති' යි ඇහුන කෙරෙහි උබ්බිට්ඨ (පලමු) තමා දනුව, තෙල සොහොන්හි සුමාසු දහසක් දෙනා දවන ලද, හැම දෙනා ජ්වන්තිය ගමන නම් ඇත්තාය. උන් කෙරෙහි කවරක සඳහා යෝග්‍ය කරව.
52. යම් හෙයකින් සොවින් මඩනා ලද මා ගේ දුහිතාශෝකය බැහැර කළ සේක් ද, එහෙයින් දැක්ක නො හෙන හදවත් ඇසිරි කළ මාගේ ශෝකශල්‍යය උපුළුසේක් මැ යි.
53. ඒ මම අද උපුළු හුර් ඇති වැ තෘණා රහිත වැ (එහෙයින් මැ කෙලෙස් පිරිනිවනින්) පිරිනිවනය ගම්මෙ වූ බුද්ධුද දහමුද සතුටු කරණ කොට එළැබෙමි.

මෙහෙයින් උබ්බිට් මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

උබ්බිට්ජේට්ඨගාථා යි.

3. 6

54. යම් කෙනෙක් බුද්ධානුශාසනය දෙසන සුක්කා මෙහෙණ කරා නො එළඹෙත් ද රජගහනුවර වැසි මේ මිනිස්සු කුමක් කලාහු මඩු-පාතය කලවුත් හෙයින් හිඳිත් ද?
55. නුවණැති පුරුෂයෝ (ශ්‍රෝතෘන්ගේ කන් පිණවනුයෙන්) නො බැහැර කළ හෙතෙම පිහිටි මැ රහවත් වූ එයින් මැ ඔදවත් වූ ඒ දහම (කාන්තාරයෙහි දී) මාර්ගිකයන් මෙසරලය බොත්තාක් මෙන් (ගවන් දෝතින්) බොති' යිතමි.
56. සුක්කා මෙහෙණ කුශලවිමියෙන් සුක්ක වැ පැහු රාග ඇත්ති රත්තපලසමවතට වැදුණි වාහිනි ගහිත මාරයා පරදවා අත්තිම දේහය දරයි.

මෙහෙයින් සුක්කා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සුක්කාජේට්ඨගාථා යි.

8. 7

57. නඤ්ඤානිකායෙ ථෙරිගාථා-නිකානිපාතො [3.7-8]
 භුක්ඛානි කාමරතියො මාත්‍ර පච්ඡානුකාපිති.
58. සතතිසුත්‍රපමා කාමා ඛනාසං අභිකුට්ඨතා
 යං චං කාමරතියං බුද්ධි අරතී දාති සා මම.
59. සබ්බස්ථ විහතා නන්දී තමොක්ඛකො පදුලීතො
 ඵලං ජානාහි පාපිම නිහතො නිමසි අනතකාති.

ඉත්ථං සුදං සෙලා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

සෙලාපෙඨිගාථා.

8. 8

60. යං නං ඉසිති පතනබ්බං ධාතං දුර්ගිසම්භවං
 න නං දච්ඡිකුලපඤ්ඤාය¹ සක්කා පපොභුමිත්ථිතා.
61. ඉන්ද්‍රියාලො නො කිං කසිරා විතතමිති සුඝමාහිතෙ
 ඤ්ඤාමිති විතතමානමිති සම්මං ධම්මං විපස්සතො.
62. සබ්බස්ථ විහතා නන්දී තමොක්ඛකො පදුලීතො
 ඵලං ජානාහි පාපිම නිහතො නිමසි අනතකාති.

ඉත්ථං සුදං සොමා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සොමාපෙඨිගාථා.

නිකානිපාතො නිධරිතො.

¹ දච්ඡිකුලපඤ්ඤාය - ප

3. 7

57. ලොකයෙහි නිවනෙන් නැත, කාය විවේකයෙන් කුමක් කෙරෙහි, කාමක්‍රීඩාරති වළඳ කර, පසු වෑ අනුතාප ඇති නො වා. (මාරයාගේ වචන යි.)
58. කාමයෝ විෂ පි සැත්හුල් වැනියහ. තෙල කාමයනට උපදානසකකියෝ මත්ලොවු වැනියහ. තෝ යම් කාමරතියක් කියෙහි ද ඒ දැන් මට අරතියෙකි.
59. හැම විෂයෙහි තෘෂ්ණා නසන ලද මොහසකකිය පළන ලදී, මාරය මෙසේ දනුව. මාරය තෝ නවුගෙහි.

මෙසෙසින් සෙලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

පසලාථේරිගාථා යි.

3. 8

60. බුද්ධාදි සෑහින් විසින් පැමිණියයුතු (තදන්‍යයන් විසින්) දුකගේ නිපදවාලියහොන අතීතව සංඛ්‍යාත යම් පරමාඤ්ඤා කාරණයක් ඇද්ද එය දැනිලිනුවණැති ශත්‍රිය විසින් පැමිණෙන්නට නො හැක්ක.
61. සිත අතීත්මායී සමාධියෙන් මොනොවට සමාහිත කල්හි රහත් මාගීඤ්ඤා පවත්නා කල්හි සිව්සක් දහම් පරිඤ්ඤා විසින් මොනොවට දක්මත් සිවිය දී ශත්‍රිභාවය අපට කුමක් කරන්නේ ද?
62. හැම විෂයෙහි තෘෂ්ණා නසනලද, මෝහසකකිය පළන ලදී, මාරය මෙසේ දනුව, මාරය තෝ නවුගෙහි.

මෙසෙසින් සොමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සොමාථේරිගාථා යි.

තිකතිපාතය නිමි.

4. වතුකකතිපාතො.

4. 1

63. පුතොහො බුද්ධස්ස දායාදො කස්සපො සුසමාහිතො,
පුබ්බෙතිව්‍යාසං ගො වෙදී සග්ගාපායඤ්ච පස්සති.
64. අපො ජාතිකතං පතොහො අභිඤ්ඤාචොසිතො මුති,
එතාහි තිති විජ්ජාහි තෙවිජ්ජො හොති බ්‍රාහ්මණො.
65. තථෙව හඤ්ඤාපිලානි තෙවිජ්ජා මච්චුභාසිනී,
ධාරෙති අනත්තං දෙහං ජෙතා¹ මාරං සවාහිනිං.²
66. දිස්සා අදීනවං ලොකෙ උහො පබ්බජිතා මිඨං,
තාමහා ඛිණ්ණාසවා දන්තා සිතිභුතාමහ නිබ්බුතාති.

ඉදං සුදං හඤ්ඤාපිලානි පථර්ශාපායො අභාසිත්ථා'ති.

හඤ්ඤාපිලානිපථර්ශාපා.

වතුකකතිපාතො නිට්ඨිතො.

4. චතුකකතිපාතය

4. 1

63. සමසාක් සම්බුද්ධාත්තේ අනුජාතපුත්‍ර ච ඵසෙසින් මෑ ඔබගේ දයාද වූ මොහොතට සමාගිත සිත් ඇති යම් කාශ්‍යප නම් ස්ථවිර කෙනෙක් පෙර විසූ කඳු පිළිවෙල දත්තානු ද සඨගීය හා අපාය හා දිවැසින් දකිත් ද.
64. යළි ජාතික්‍ෂය සංඛ්‍යාත අභිතතියට පැමිණියාහු ද මේ ත්‍රිවිද්ධවත් හේතු කොට යෙන ත්‍රිවිද්ධප්‍රාභා බ්‍රාහ්මණ වෙත් ද.
65. ඵසෙසින් මෑ හද්‍රාකාපිලානී මෙහෙණ ත්‍රිවිද්ධ ඇත්ති මරු පලවා හරින සුලුච්ඡි සෙත් සහිත මරු දිනා අනතිම ශරීරය ඛරයි.
66. ඇපි දෙදෙනමෝ ලොවෑ ආදිනව දෑක ඒ අපි උත්තමදමනසෙන් දුමුණමෝ කෂිණාසුර වූමහ.

මෙසෙසින් හද්‍රාකාපිලානී මෙහෙණ ගාථා කිවු යා.

හඤ්ඤාපිලානීථේරිගාථා යි

චතුකකතිපාතය නිමි.

5. පඤ්චකනිපාතො

5. 1.

67. පණ්ණවිසතිවික්ඛාති යනො පබ්බජිතා අහං
නච්ඡරාසඛිකාතමත්තමපි¹ විතතස්සුපසමජ්ඣිමං.
- 68 අලභා වේතසො සන්තිං කාමරාගෙනවස්සකා,
බාහාපග්ගස්ස කඤ්ඤාති විහාරං පාවිසිං අහං.
69. තං භික්ඛුතිමුපාගඤ්ජිං² යා මෙ සභාසිකා අහු
සා මෙ ධම්මමද්දෙසෙසි ඛනියතනධාතුගො.
70. තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤාන ඵකමනෙත උපාවිසිං,
පුබ්බෙතිවාසං ජාතාමි දිබ්බවිකත්‍රං විතොගිතං.
71. වේතොපරියඤ්ඤාණඤ්ඤා සොතධාතු විසොගිතා,
ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා පතොතා මෙ අසච්ඡිකතො,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා තතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං අඤ්ඤාතරා පේරි ගාථාගො අභාසිත්ථා³ති

අඤ්ඤාතරාපේරිගාථා.

5. 2

72. මත්තා වණ්ණෙන රූපෙන සොභග්ගෙන යසෙන ච,
ගොබ්බතෙන චූපත්ථා අඤ්ඤාතමතිමඤ්ඤිහං.
73. විභුසිත්ථා³ ඉමං කායං සුචිත්තං බාලලාපනං,
අට්ඨාසිං වේසිථාරමහි ලුද්දො පාසමිචොබ්බිය.
74. පිලකිතං විදංසෙනති ගුහ්‍යං පකාසිතං බහුං,
අකාසිං විවිධං මායං උජ්ඣායකන්ති බහුං ජනං.
75. සාජ්ජ පිණ්ඩං චරිත්තං මුණ්ඩා සඛිකාච්චාරාතා,
තිසිත්තා රුක්ඛමුලමහි අවිතකකස්ස ලාභිති.
76. සබ්බෙ යොගා සමුච්ඡිත්තා ගෙ දිබ්බා ගෙ ච මාත්‍රසා,
බෙපෙත්වා අසච්ඡිකතො සබ්බෙ සීතිගුතාමහි තිබ්බුත්තාති.

ඉත්ථං සුදං විමලාපේරි ගාථාගො අභාසිත්ථාති.

විමලාපේරිගාථා.

1. කාච්ඡරාසඛිකාතමත්තමපි - මජ්ඣ.

2. සා භික්ඛුති උපාගඤ්ජි - සිමු 1,2. සා භික්ඛුති උපාගඤ්ජි - PTS.

3. විභුසෙත්ථා - මජ්ඣ.

5. පඤ්චකතිපාතය.

5. 1

67. යම් තැනක පටන් පැවිදි වූ මම් පස්විසිවසක් මුළුල්ලෙහි අසුරා-සත් ලන පමණ ඇසිල්ලකුදු විනේතාපයමය නො ලත්මු.
68. කාමරාගයෙන් තෙත් වැ විතතයානතියක් නො ලැබ මම් දෙඅත් බැඳ හඬමින් විහාරයට පිවිසිමි.
69. යම් (ධම්මදින්නා) මෙහෙණක් මා විසින් හැදෑහියයුතු වූ ද මම් ඒ මෙහෙණ කරා එළැඹිමි. ඒ මෙහෙණ මට සකකායතනවානුත් (පිළිබඳ) දහම් දෙසු.
70. ඇගේ දහම් අභා එකත්පස්සි හිනිමි. මම් පෙරවිසු කදපිළිවෙළ දනිමි මා විසින් දිවැස පිරිසුදු කරනලද.
71. වෙතොපරියඤ්ඤා ද පිරිසුදු කරනලද. දිබ්බසොතවානුව ද පිරිසුදු කරනලද. මා විසින් සාද්ධිය ද පසක් කරනලද. මා විසින් ආසුච්ඤ්ඤා ලබනලද, අබ්භිඤ්ඤා ප්‍රත්‍යක්ෂ කරනලදහ. බුදුසසුන් කරනලදි.

මෙසෙසින් එක්තරා මෙහෙණක් ගාථා කිවු යැ.

අඤ්ඤාතරාජඵෙරිතාපා සි.

5. 2

72. මම් වණ්ඤායෙන් රූපයෙන් සෞභාග්‍යයෙන් හා යසසින් ද මත් වුමු. යොවන මදයෙන් තදමත් ඇති වැ අන්‍ය සත්‍රින් ඉක්මවා සිතුමු.
73. මොනොවට විසිතුරු කළ (මම් යැ මාගේ යැ සි) බාලයනට කියවන මේ කය සරසාගෙන මලසුඬු එව මුව වැද්දකු සෙසින් වෙසිගාහආරයෙහි සිටියමු.
74. භූතසථාන ප්‍රකාශ කරන බොහෝ පළදනා දක්වමින් බොහෝ බාලජනයා (පොළඹවන්නට) උස්හඬින් සිනාසෙමින් විවිධ මායා කළමු.
75. ඒ මම් දැන් මුඬු කළ හිස ඇති වැ සහලසිවුරු පෙරෙවැ පිටු සිඟා හැසිර රුක්මුල් සෙසත්තෙහි හිඳ අවිතක්කියාන පාදක කොට ඇති අශ්‍රථලය ලදුමු.
76. දිව්‍ය වූ ද මානුෂ වූ ද (කාමාදි යම් යොග කෙනෙක් ඇද්ද) එහාම යොගයෝ සිඳිනලද්දහු සියලු කාමාදි ආසුච්ඤ්ඤා ගෙවා සිහිල් වැ කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවිමි.

මෙසෙසින් විමලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

විමලාජඵෙරිතාපා සි.

5. 3

77. අයොනිසො මනසිකාරා කාමරාගෙන අට්ඨිතා,¹
අහොසිං උද්ධතා පුබ්බෙ විතෙන අවසවනති.²
78. පරිපුට්ඨිතා කිලෙසෙති³ සුභසඤ්ඤානුවතනිති,³
තමං විතතස්ස නාලගිං⁴ රාගචිතතවසානුතා.
79. කිසං පඤ්ඤා විවණ්ණං ව සත්තවස්සාති වාට්ඨං
නාහං දිව්‍යං වා රතනිං වා සුඛං විඤ්ඤං සුදුකම්මා.
80. තතො රජ්ජං ගහෙඤාන පාවිසිං වනමනනරං
වරං මෙ ඉධ උබ්බන්ධං යඤ්ච ගීතං පුනාචරෙ.
81. දළහං පාසං කර්මාන රුකබසාබාය බන්ධ
පක්ඛිපිං පාසං ගිවායං⁵ අථ විතතං විමුවචි මෙති.

ඉදං සුදං සිහා පේරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සිහාපේරිගාථා.

5. 4

82. ආතුරං අසුචිං පුතීං පස්ස නානෙද සමුස්සං
අසුභාය විතතං භාවෙති එකස්සං සුභමාතිතං.
83. යථා ඉදං තථා එතං යථා එතං තථා ඉදං
දුක්ඛං පුතීකං වාතී බාලානං අභිනන්දිතං.
84. එවමෙතං අවෙකකන්ති රතනිඤ්චමතන්දිතා,
තතො සකාය පඤ්ඤාය අභිනිබ්භිජ්ජං⁶ දක්ඛිතං.⁷
85. තස්ස මෙ අපමනතාය විවිතනතියා යොනිසො
යථාභුතං අයං කායො දිට්ඨො සත්තරබාහිරො.
86. අථ නිබ්බිද්දහං⁸ කායෙ අජ්ඣත්තඤ්ච විරජ්ජහං
අපමනතා විසංයුතතා උපසන්නාමති නිබ්බුතාති.

ඉදං සුදං සුඤ්ඤිතඤ්ඤපේරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුඤ්ඤිතඤ්ඤපේරිගාථා.

1 අද්දිතා - PTS. 2 කෙලසෙති - මජ්ඣ. 3 සුභසඤ්ඤානුවතනිති - PTS
4 නාලගිං - සිමු. 5 ගිවායං - PTS 6 දඤ්ඤිකිඤ්ඤ මජ්ඣ, අභිනිබ්බිජ්ජ - සිමු.
7 දක්ඛිතං - සිමු. 8 නිබ්බිද්දහං - සිමු.

5. 3

77. අනුපායමනසිකාරය හේතු කොට ගෙන කාමරාගයෙන් පිහින වැ පලමු මාසේ සිත වශයෙනි නො පවත්නා කල්හි නො සත්ත්‍රත් සිත් ඇති වුමු.
78. කාමරාගාදි කෙලෙසුත් විසින් මඛනාලදු වැ ගුහසංඥ අනු වැ වැටෙනසුලු වැ රාගවිතතයාගේ වශයට පැමිණෙමින් චිත්තශමථය නො ලදුමු.
79. මම් කාශ වැ පඬුපාභා ඇති වැ විවණ්ඩු සිරුරු ඇති වැ සත්වසක් හැසිරිණිමි. කෙලෙස්දුකින් දුක්පත් වු මම් දහවලා හෝ රැය හෝ මහණසුච නො ලදුමු.
80. ඉක්බිති 'යම්හෙයකින් හින වු හිනිබවට පෙරලා පැමිණෙමි ද මෙහි ගෙලවැල්ලා මියනු ඊට වඩා මට උතුම්'යි රැහැනක් ගෙන වනතුරට පිවිසිමි.
81. දැඩි වු පුඩුවක් කොට වාක්‍ෂශාඛායෙකැ බැද පුඩුව ග්‍රිවායෙහි බහාලිමි. එකල්හි මාගේ සිත සියලු අප්‍රවෘත්ත කෙරෙත් මිදිණි.

මෙහෙයින් සිතා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සිහාපථ්ථිගාථා සි.

5. 4

82. නතුචෙති, අතුර වු (නානාවිධ කුණපයෙන්) අපචිත්‍ර වු සුචිගුහ ශරීරය බල. අගුහභාවනා සම්පාදනය පිණිස (උපචාරකමාධියෙන්) එකභ වු (අභිණාසමාධියෙන්) සුසමාහිත වු සිත වඩව.
83. මේ සවිඤ්ඤාන අගුහය යම්ගේ ද තෙල අවිඤ්ඤාන අගුහයත් එබදු විය. තෙල අවිඤ්ඤාන අගුහය යම්ගේ (සුසානගෙහි හෝනේ) ද මේ සවිඤ්ඤාන අගුහයත් එබදු වෙයි. බාලයත් විසින් පතන ලද්දේ හමුදු දුගඳ හමයි.
84. මෙගේ සාධකය භාවනාමය ප්‍රඥාගෙන් (සනවිතිබොහා කරණ-යෙන්) සනසංඥ විද රැදවල් බලමින් අනලස් වැ තෙල අතුරාදි සාධකය ඇති සිරුර මෙගේ දුටුමු.
85. සමාචි අවිප්‍රවාසයෙන් අප්‍රමතන වු උපායමනසිකාරයෙන් විමසන ඒ මා විසින් සාධනානා පරිසනානා හෙද වු කය ඇතිකැටියෙන් දක්නාලද්දේ යැ.
86. අනතුරු වැ මම් අනවභාව සංඛ්‍යාත කයෙහි (මාභිප්‍රඥාගෙන්) තිච්ඡේදයට පැමිණියෙමි. මම් අධ්‍යානවිසතනානගෙහි ද විරාගයට පැමිණියෙමි. අප්‍රමතන වැ සංයෝජන සමුච්ඡේදයෙන් විසංසුකත වැ උපශාන්ත ද පරිනිවෘත ද වුමු.

මෙහෙයින් සුඤ්චිනඤ මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සුඤ්චිනඤපථ්ථිගාථා සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුලත් කර ඇත.

5. 5

87. අභිං ව්‍යඤ්ඤා පුරිසඤ්ච¹ දෙවතා ව නමසසිභං
නදිතිත්ථාති ගන්තාන උදකං ඔරුගාමිභං.
88. ඛුච්චතසමාදානා අභිං සිසංසා ඔලිඛිං,
ජමාය සෙය්‍යං කපොමි රතතිං ගතතං න භුඤ්ජිතං.²
89. විභුසාමිඤ්ඤානරතා නහාපනුච්ඡාදනෙති ව
උපකාසිං ඉමං කායං කාමරාගෙන අවිතිනා.
90. තතො සඤ්ඤා ලභිතාන පබ්බජි අනගාරියං,
දිසා කායං යථාභූතං³ කාමරාගො සමුභතො.
91. සබ්බෙ භවා සමුච්ඡින්නා ඉච්ඡා ව පත්තනාපි ව,
සබ්බසොගවිසංසුතතා සන්තාං පාපුණ්ණි⁴ වේතසොති.

ඉත්ථං සුදං නන්දනාරා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නන්දනාරා ථෙරිගාථා.

5. 6

92. සඤ්ඤා පබ්බජිතාන අගාරසානගාරියං
විවරිතං තෙන තෙන ලාභසක්කාර උත්සුකා.
93. රිඤ්ඤා පරමං අත්ථං සිතං අත්ථමසෙවිතං
කිලෙසානං වසං ගන්තා සාමඤ්ඤත්ථං න බුජ්ජිතං.
94. තස්සා මේ අනු සංවේගො තිසින්නාය විහාරකො
උම්මග්ගපටිපත්තවති තණ්හාය වසමාගතා.
95. අපාකං ජිවිතං මග්ගං ජරා ව්‍යාධි ව මිද්දති,
ජරාය භිජ්ජතෙ කායො න මේ කාලො පමජ්ජතුං.
96. යථාභූතං අවේකකන්ති ඛන්ධානං උදයබ්බයං,
විමුක්තවිත්තා උච්ඡාසිං කතං බුද්ධස්ස සාසනතති.

ඉත්ථං සුදං මිත්තා කාලි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මිත්තා කාලි ථෙරිගාථා.

1 පුරිසඤ්ච - මජ්ඣං. 2 භුඤ්ජිතං - මජ්ඣං.

3 යථාභූතං - PTS 4 පාපුණ්ණි - PTS.

5. 5

- 87. (ඉන්ද්‍රියාදීන් ආරාධනය සඳහා) හිතියදෙව් ද (මගක් පාසා නව්) සද ද (දවස් පතා උදය සවස) හිරු ද (හිරණ්‍යගතීන්ද්‍රි බාහිර) දෙවියන් ද මම් (ඉඳහිස පතා) නමසකාර කළුමු, නදිනිකුසන් කරා එළඹ දියෙහි ගැලුනමු.
- 88. බොහෝ වුත සමාදානයෙන් හිස අඩක් මුමු කළමු. බිම හෝනෙමි රාත්‍රිහෙප්පනය හො වැළඳිමි.
- 89. (ගමි) වසත්‍රාලඛකාරයෙන් ගඳමලින් සැරසීමෙහි ඇළි නැහැවීමෙන් හා ඇඟ ඉලීමෙන් ද කාමරාගයෙන් උපද්‍රැව වැ මේ කය සතපාලුමු.
- 90. මෑතභාගයෙහි සැදහැ උපදවා සත්තෙහි පැවිදි වුමු. විදශීනා සතිත මාභීඤ්ඤායෙන් මේ කය තතුයේ දැක කාමරාගය (අගමහින්) නසනලද්දේ යැ.
- 91. සියලු හවයෝ ද විෂයාතිලාභ සංකිතාත ඉවත් ව ද අනාගතහව ප්‍රාචීනාව ද සිදිනලද්දහු යැ. කාමාදි සියලු යෝග්‍යත්වයෙන් විසංසුකත වැ විතතයාගේ ශාන්තියට පැමුණුමු.

මෙහෙයින් නන්දනතරා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

නන්දනතරාජේට්ඨගාථා සි.

5. 6

- 92. මම් සැදහැයෙන් හිතියෙන් කික්ම සත්තෙහි පැවිදි වැ ලාභ-සත්තාරයෙහි උත්සුක වැ (බාහුශ්‍රාව්‍යා ධර්මකථාදි) ඒ ඒ කරුණින් සුකත වැ වුසුමු.
- 93. මම් (ධ්‍යානවිදශීනාදි) උත්තමාච්ඡාද හැරපියා (සිච්ඡසත නම් වූ ආමිෂ බැවින්) හිත වූ අච්ඡාද යේවන කෙලෙමි. කෙලෙස් වශයට ගොස් ශ්‍රාමණ්‍යාච්ඡාද මම් හො දනුමු.
- 94. මා වසන ඔවරකයෙහි හුන් මට 'තෘෂණාවශයට පැමිණ හො මග පිළිපත්මු'යි සංවේග උපත.
- 95. මාගේ ජීවිතය අලා යැ (එ ද) ජරාව ද ව්‍යාධිය ද මඩනේ වෙසි. කය ජරාව විසින් බිඳුනාලාබෙයි. මට ප්‍රමාද වන්නට මේ කල් හො වේ.
- 96. සකකියන්ගේ උදයව්‍යය (අනිත්‍යාදි මනසිකාරයෙන්) ඇති සැට බලමින් කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු සිත් ඇති වැ නැති සිටියමු. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙහෙයින් මෙත්තාකාලි මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

මෙත්තාකාලිජේට්ඨගාථා සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5. 7

97. අගාරයම් වසන්තීහං ධම්මං සුඤ්ඤාන භික්ඛුනො,
අද්දසං විරජං ධම්මං නිබ්බානං පදමච්චුතං.
98. සංගං පුත්තං ධිතරඤ්ච¹ ධනධානුඤ්ච ජිහ්විතං
කෙසෙ ඡෙද්දපසිඤ්ඤාන පබ්බජිං අනගාරිතං.
99. සික්ඛමානා අහං සන්තී භාවෙනතී මහාමඤ්ජනං,
පහාසිං රාගද්වේශඤ්ච තදෙකඤ්ච ව අභවෙ.
100. භික්ඛුනී උපසම්පජ්ජ පුබ්බෙ ජාතිමනුස්සරිං
විසොධිතං දිබ්බචක්ඛුං විමලං සාධුභාවිතං.
101. සඛ්ඛාරෙ පරතො දිඤ්චං හෙතුජාතෙ පලොකිතෙ
පහාසිං අභවෙ සබ්බෙ සිත්භූතාලති නිබ්බුතාති.

ඉදං සුදං සකුලා ථෙරි ගාථාංයො අභාසිත්ථාති.

සකුලාථෙරිගාථා.

5. 8

102. දස පුත්තෙ විජායිතා අයම් රූපසමුත්ථායො
තතොගං දුබ්බලා ජණ්ණං භික්ඛුනිං උපසම්භුතං.
103. සං මේ ධම්මදෙසෙසි බන්ධායතනධාතුයො
තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤාන කෙසෙ ඡෙද්දාන පබ්බජිං.
104. තස්සා මේ සික්ඛමානා දිබ්බචක්ඛු විසොධිතං,
පුබ්බෙතිව්භං ජානාමි යද් මෙ වුසිතං පුරෙ.
105. අනිමිත්තඤ්ච භාවෙමි එකස්සා සුභමාභිතා,
අනන්තරා විමොක්ඛාසිං අනුපාදය නිබ්බුතා.
106. පඤ්චකානා පරිඤ්ඤානා තිට්ඨන්ති ජිනාමුලකා,
ධි තච්ඡු ජරෙ ජලෙමි² හත්ති දානි පුත්තභවොති.

ඉදං සුදං සොණං ථෙරි ගාථාංයො අභාසිත්ථාති.

සොණථෙරිගාථා.

1 ධිතරඤ්ච - භි.

2 භිඤ්චනදුර්වේශෙ - PTS.

5. 7

- 97. මම් පෙර හිඟියෙහි වසනුච්ඡි රහත් පැවිදි කෙනකුන්ගේ දහම් අසා කෙලෙස් රජයේ රහිත වූ නිව්වාණ සංඛ්‍යාත වූ චූළි රහිත වූ අසංඛිත ධර්ම දහම් ඇසින් දුටුවූ.
- 98. ඒ මම් පුතූ ද දුව ද ධනධාන්‍ය ද භැරපියා කෙනෙ බහවා සත්තෙහි පැවිදි වූමු.
- 99. සික්කමානාවත් වූ මම් අඤ්ඤා සංඛ්‍යාත උපරි මාග්ග වඛමත් රාගඥේෂ දෙක ද තදෙකසථ ආසුචයන් ද දුරු කළමු.
- 100. උපසපත් මෙහෙණක වෑ පෙරවිසුකදපිට්ඨෙල සිහි කළමු විගතමල වූ බුද්ධාදි සාමුත් විසින් වඩනලද දිවැස් ක්‍රමණ පිරිසුදු කරනලද.
- 101. ප්‍රත්‍යක්‍යතන වූ බිදෙන සුදු වූ භ්‍රෙහුමක සංස්කාරයන් අනාත්‍ය හෙයින් දැක සියලු ආසුචයන් අගමගින් දුරු කළමු. සිහිල් වෑ කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවුණුමු.

මෙහෙයින් සතුලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සතුලාපථේරිගාථා සි.

5. 8

- 102. මේ රූප සංඛ්‍යාත ශරීරයෙහි සිටි දස දරු කෙනකුන් වදා එහෙයින් දුළුල වෑ දිරාගිය මම් මෙහෙණක කරා එළඹියමු.
- 103. ඒ මෙහෙණ මට සකකායනනවාතු නිශ්ශ්‍රිත වූ දහම් දෙසු ඇගේ දහම් අසා කෙනෙ බහා පැවිදි වූමු.
- 104. සික්කමානාවක වූ මා විසින් දිවැස් පිරිසුදු කරනලද. පෙර යම් ජාතියක මාගේ වාස වී ද ඒ පෙර විසු කදපිට්ඨෙල දැනිමි.
- 105. එකක වූ සමාගිත වූ සිත් ඇති වෑ අනිමිත්තභාවනාව වඛම රහත්මගට අනතුරු වෑ උපත් විමොක්‍ෂ ඇති වූමු. රූපාදි කිසි දහමක් උපාදාන නොකොට නිවුණුමු.
- 106. පරිඤ්ඤා වූ පඤ්චස්කන්ධයෝ සුන්මුල් ඇති වෑ සිටිති. ලාමක වූ ජරාව, තිට නිහා වේවා. දැන් ප්‍රනතිවයෙක් නැති.

මෙහෙයින් සොණා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සොණාපථේරිගාථා සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

107. සුභකෙසි පඬිකඛරි එකසාරි පුරෙ වරි,
අවජ්ජෙ වජ්ජමතිති වජ්ජෙ ව,වජ්ජදසසිති
108. දිව්,විහාර, තිකකම්ම කිජ්ඣකුට්ඨති පඤ්ඤෙ
අද්දසං විරජං බුද්ධං හිකවුසඛසපුරකකතං.
109. තිහව්ව ජ,ඡුං වජ්ජිති, සමබ්බං පඤ්ඤාලිං අකං,
එති හද්දෙති මං අව්වි සං මෙ අ,සුපසමපද.
110. විඤ්ඤං අඛං ව මගධං වජ්ජ කාසි ව කොසලං,
අනඤ්ඤං පඤ්ඤං,සමසායං රට්ඨපිඤ්ඤාමහුද්දං.
111. පුඤ්ඤං වත පසවි ඛත්තං සප්පඤ්ඤා වතං උපාසකො,
යො හද්දං විවරං අද්දසි විප්පමුත්තං සමබ්බකෙසිති.

ඉත්ථං සුදං හද්දං කුඤ්ඤාලකෙසං ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

හද්දං කුඤ්ඤාලකෙසං ථෙරි ගාථා.

5. 10

112. නඛභලෙති කසං බෙත්තං ඩිජ්,ති පව්පං ඡමා,
පුත්තදාර,ති පොසෙත්තං ධනං විජ්ජන්ති මානවං.
113. කිම්මං සිලසම්පත්තං සත්ථුසංසනකාරිකා,
තිබ්බං,හං නාගිගච්ඡාමි අකුසිතං අනුදායං.
114. පාදෙ පක්ඛාලසිත්ථං උදකෙසු කරොමිහං,
පාදෙදකඤ්ඤා දික්ඛං ඵලකො නිත්තමාගතං.
115. තතො විත්තං සමාගෙසිං අස්සං හද්දං,විජ්,තිහං,
තතො දිපං ගහෙත්ථං විහාරං පාඨසිං අහං.
116. කෙත්තං භිලොකසිත්ථං මඤ්ඤාකම්ම උපාසිමි,
තතො සුචං ගහෙත්ථං වට්ඨං භිකක්ඛං,මිහං
පදිපස්සෙමි තිබ්බං,හං විමොක්ඛං අනු චෙතසොති.

ඉත්ථං සුදං පට්ඨා,වාර, ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පට්ඨා,වාර,ථෙරි ගාථා.

5. 9

107. පෙර නුවවු වැ තල්ලුවත් සුත් කෙතෙකු ඇති වැ දත්මල ඇති වැ එක්තරාමත් හැඳ පෙරෙවැ අනවද්‍යයෙහි සාවද්‍ය යැ යන දෑටි ඇති වැ සාවද්‍යයෙහි අනවද්‍ය යැ යි දක්මත් හැසිරැණුමු.
108. ගිජුකුළු පව්‍යෙහි දිවැව්හැරසානගෙන් නික්ම ගිණුකඩයා විසින් පිරිවරනලද, කෙලෙස්රජස් රහිත වූ බුදුන් දුටුමු.
109. බුදුන් හමුයෙහි දෙදණ බිමැ පිහිටුවා වැඳ ඇඳිලි කළුමු. 'එව හද්‍රාවෙති'යි (බුදුන්) මට වදාළහ. ඒ මට උපසම්පත් විය.
110. අංග මගධ වජ්‍යී කාසි කොසල යන යම් ජනපද කෙනෙක් (පෙර මා විසින්)හැසිරෙනලද්දු ද (එහි මැ) ණය රහිත වැ (රහත් මැ) පනස්වසක් මම රටවැසියා දුන් පිළිවැ වැලදුමු.
111. සප්‍රාඥ වූ යම් උපාසකයෙක් සියලු ග්‍රන්ථයන්ගෙන් මිදුණු හද්‍රා මෙහෙණහට සිවුරැ දුන්නේ ද මේ තෙම බොහෝ පින් රැස් කෙළේ වී.

මෙහෙයින් හඳුනාගැනීමකොසා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

හඳුනාගැනීමකොසා ජේට්ඨකාඨාංක සි.

5. 10

112. මානවකයෝ නගුලින් කුඹුර සාමින් ගුමයෙහි බිජු වුරුන්නාහු අඟුරුවත් පෝෂණය කෙරෙමින් ධනය ලබන්.
113. ශිලසමානන වූ ශාඤ්ඤාත් වහන්සේගේ සසුන් කරන නුකුසි වූ උඩගු නො වූ මම කුමක් හෙයින් නිවන පසක් නො කෙරෙමි ද?
114. පා දෝනා හේතුයෙන් (තුන් වරක්) දිය මත් කල්හි උස්බිමින් පහතට ගලායිය පාදෙවුන් දිය දැක මම නිමිති කෙරෙමි.
115. අනතුරැ වැ හද වූ අප්‍රානික අශ්වයකු හෙයින් සිත විදහිනා-සමාධියෙන් සමාධිත කළුමු. ඉක්බිති මම පහත අතින් ගෙන විහාරයට පිවිසියමු.
116. ශයනය පහත්වෙලියෙන් බලා ඇදෙහි ගිදහගුමු. ඉක්බිති මම ගිද ගෙන (පහත නිවන්තට) වැටිය ඇදුමු. (එසේ) පහත නිවීමක් මෙන් විතනයාගේ විමෝක්‍ෂය වී.

මෙහෙයින් පට්ඨාංග මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

පට්ඨාංග ජේට්ඨකාඨාංක සි.

5. 11

117. මුසලානි ගගෙකින ධක්ඛං කොට්ඨනති මිනව්‍ය,¹
පුත්තදාරානි පොසෙත්තා ධනං වින්දන්ති මිනව්‍ය¹;
118. කරොථ බුඬිසාසනං යං කම්මි නානුතප්පති,
බිසං පාදති ධොවිති ඵකම්මෙත්ත නිසිද්ධං,
වේතොසමථම්මසුත්තා කරොථ බුඬිසාසනං.
119. තස්සා තා වචනං සුඤ්ඤා පට්ඨාචාරාග සාසනං,
පාදෙ පක්ඛාලකිකාන ඵකම්මන්තං උපාචිත්තං,
වේතොසමථම්මසුත්තා අකංසු බුඬිසාසනං.
120. රත්තිසා පුරිමෙ යාමෙ පුබ්බජාතිං අනුස්සරං,
රත්තිසා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දිබ්බචිකත්ථං විසොධිත්තං,
රත්තිසා පච්ඡිමෙ යාමෙ තමොක්කකිං පදලත්තං.
121. උට්ඨාය පාදෙ වන්දිංසු කතා තෙ අනුසාසති,
ඉන්ද්‍රිය භිද්ධා දෙව්‍යා සංඛ්‍යාමෙ අපරාජිතං,
පුරකකිතිං විගරියාම තෙවිජ්ජමා අනාසමාති.

ඉදං සුදං තිංසමත්තා ථේරි භික්ඛුනියො ගාථායො අභාසිත්වාති.

තිංසමත්තාථේරි භික්ඛුනියො.

5. 12

122. දුග්ගතාහං පුරෙ අසිං විධිවා ච අපුත්තිකා,
විනා මිත්තෙති ඤාතිති ගත්තවොලස්ස නාගිහං.
123. පත්තං දණ්ඩඤ්ඤා ගණ්ඨකා භික්ඛමිනා කුලාකුලං,
සිතුණ්ණෙන ච චය්‍යන්ති සත්තවස්සානි වාරිහං.
124. භික්ඛුනිං පුත දිස්වාන අත්තපානස්ස ලාභිනිං,
උපසම්බම්මාවොචං පබ්බජ්ජං අනගාරිහං.
125. සා ච මං අනුකම්පාය පබ්බාජෙසි පට්ඨවරා,
තත්තො මං ඔවදිකාන පරමස්ස නියොජ්ඣි.
126. තස්සාහං වචනං සුඤ්ඤා අකාසිං අනුසාසතිං,
අමොසොය්‍යාය ඔවාදො තෙවිජ්ජමි අනාසමාති.

ඉදං සුදං චතු ථේරි ගාථායො අභාසිත්වාති.

මඤ්චේරිගාථා.

පඤ්චකතිපාතො නිට්ඨිතො.

5. 11

117. මිනිස්සු මොහොල් ගෙන ධාන්ය කොටති. මිනිස්සු අබුදරුවන් පුස්මින් ධනය ලබන්.
118. යම් අනුසස්තක් කොට නො තැවේ ද ඒ බුද්ධසුත් කරව, වහා පා දෙව විවේකස්ථානයෙකැ හිඳුව. විත්තශමථයෙහි යෙදී කම්චගන් හාවනා විසින් බුද්ධශාසනය කරව.
119. ඒ මේගෙණු ඒ පට්ඨාපාරාවගේ ඔවා බස් අසා පා දෙව විවේකස්ථානයෙකැ හුන්හ. විත්තශමථයෙහි යෙදුණාහු බුද්ධසුත් කළහ.
120. ඊ පෙරයමැ පෙරවිසුකදපිට්ඨෙල සිති කළහ. ඊ මැදියමැ දිව්‍යස පිරිසිදු කළහ. ඊ අලුයමැ මොහදුරුකද බිඳලූහ.
121. හුතස්තෙන් නැගිසිට (නොපගේ අනුසසුත් කරනලද්'යි) පසගපිතිවුවා පා වැන්දහ. තිදත්පුරවැසි දෙව්ගේ සඬායාමයෙහි දිනු ඉන්ද්‍රිය සෙසින් (ඇපි නොප) පෙරවූ කොට වාස කරමහ. ත්‍රිවිද්‍ය ඇති අනාසුච වූමහ.

මෙහෙයින් තිසක් පමණ මෙහෙණහු ගාථා කිවු යා.

භිංසජේරිගාථා යි.

5. 12

122. මම පෙර හිමියා නැති දුප්පුත් නැති දුක්පත් වූවක් වූමු. ඥාතිමිත්‍රයන් නැති වූමු. (එයින් මැ) බත්පිටි නො ලත්මු.
123. මම මැටිපය ද දඬුකබක් ද ගෙන ගත් ගෙට සිගමින් සිතොණ්ග යෙන් දෑවෙමින් සත්වසක් හැසිරුණුමු.
124. යළි අභාරපාන ලබනපු පට්ඨාපාරා මෙහෙණ දෑක ඇය කරා එළඹ සසුන්පාවිද්ද ('දෙහුමැනැවැ'යි) කීමු.
125. ඒ පට්ඨාපාරා මෙහෙණ ද අනුකම්පායෙන් මා පාවිදි කළා. ඉක්බිති ඔවාදි මා පරමාථයෙහි (කම්චගන් කියා) යෙදූ.
126. මම ඇය බස් අසා ඒ අනුසසුත් කළමු. අයභාවගේ ඔවා නො සිස් විය. ත්‍රිවිද්‍යාපාන වූමු. අනාසුච වූමු.

මෙහෙයින් වතු මෙහෙණ ගාථා කිවු යා.

වතුජේරිගාථා යි.

පඤ්චකතිපාතය නිමි.

6. ජක්ඛනිපාතො.

6. 1

127. යස්ස මිත්තං න ජානාති ආගතස්ස ගතස්ස වා
තං කුතො ආගතං සත්තං මම් පුතෙතාති රොදසි.
128. මිත්තඤ්ච ඛෙය්ස් ජානාසි ආගතස්ස ගතස්ස වා
න නං සම්පුසොවෙසි එවං ධම්මො හි පාණ්ණො.
129. අයාවිතො තතාගච්ඡි අනනුඤ්ඤතො¹ ඉතො ගතො
කුතොචි නුත ආගතොචි වසිථො කතිපාගතං
ඉතො² පි අඤ්ඤාන ගතො තතො අඤ්ඤාන³ ගච්ඡති.
130. පෙතො මනුස්සරුපෙන සංසරතො ගමිස්සති,
යථාගතො තථා ගතො කා තථ පරිදෙවිතො.
131. අබ්බති වත මෙ සලලං දුද්දං ගදයතිස්සිතං⁴
යා මෙ සොකපරෙතාස පුත්තසොකං වාපානුදි.
132. සාඨ් අබ්බුත්තසලලාහං නිව්ඡාතා පරිනිබ්බුතා
බ්බුතං ධම්මඤ්ච සබ්බඤ්ච උපෙචි සරණං මුනිං.

ඉතං පුදං පඤ්චසකමිත්තා ථෙරි හික්ඛනියො ගාථායො
අභාසිතාති.

සඤ්චසකමිත්තානං ථෙරිනං ගාථා.

6. 2

133. පුත්තසොකෙනහං අට්ඨා ඛිත්තවිත්තා විසඤ්ඤිති,
තස්සා පඨිණ්ණකෙසි ච තෙන තෙන විවාරිහං.
134. වසිං¹ සබ්බාරකුචෙත්ථ පුසාතෙ රජියාසු ච
අවරිං තිණි වස්සාති බ්‍රුපිපාසා සම්පට්ඨා.
135. අථද්දසාසිං² පුගතං තගරං මිට්ඨං පති,³
අදනතානං දමෙතාරං සම්බුද්ධිමකුතොහං.
136. සවිත්තං⁴ පටිලභිතා වජ්ඣිකාන උපාවසිං
සො මෙ ධම්මමිදෙසෙසි අනුකම්පාස ගොතමො.
137. තස්ස ධම්මං පුණ්ණිකාන පබ්බජිං අනගාරිහං
පුඤ්ජනාති සත්ථ වචනෙ සච්ඡාසාසිං පදං සිවං.
138. සබ්බෙ සොකා සමුච්ඡිත්තා පතිතා එතදනතිකා
පරිඤ්ඤානා හි මෙ වත්ථ ගතො සොකානසම්භවො.

ඉතං පුදං වාසෙට්ඨි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

වාසෙට්ඨිථෙරිගාථා.

1 කානුඤ්ඤතො - මජ්ඣං. 2. ගතොචිඤ්ඤාන - මජ්ඣං. 3. ගදයතිස්සිතං - මජ්ඣං
4. වසි - මජ්ඣං. 5. අථද්දසාසිං PTS 6. ගතං - PTS 7. සංවිත්තං - PTS.

6. ජක්කතිපාතය.

6. 1.

127. මෙලොවට ආවාඩු හෝ මෙලොවින් ගියාඩු හෝ යම් මා කෙනකුගේ ආශියම්භ නොදන්නේ ද, කොඬු සිටි ආවාඩු ඒ සතකු ගෙන 'මාගේ පුත්‍රයා'යි අඛන්තෙහි ද?
128. මෙලොවට ආවාඩු හෝ මෙලොවින් ගියාඩු හෝ ඔහුගේ මග දන්නෙහි ද ඔහු ගෙන ගොස් නොකරන්නෙහි ය. ප්‍රාණීහු මෙබඳු සැහැසි ඇත්තාහු ය.
129. නොයදනාලදු වෑ එලොවින් ආගේ යා, නොඅනුදන්නාලදු වෑ මෙලොවින් ගියේ ය කිසියම් ගතියක සිටි මෙලොව අවුත් කිහිප දිනක් වෑය මෙලොව්හුද අත් ගතියකට පිළිසඳ විසින් ගියේ ය එයින්ද අත් ගතියකට ගෙයි.
130. මලේ මනුෂ්‍ය ආදී රූපයෙන් සැරිසරමින් ගෙයි යමගේ ආගේ වේ ද එගේ ගියේ ය, එහිලා කවර පරිදේවනාගෙක් ද!
131. යම් මෙහෙණක් ගොකයෙන් මඬනාලද මාගේ පුත්‍රගොකය දුරපුද භිතොමෝ මාගේ නොදැකියගෙන ලග ඇසුරු කළ ගොස් නමැති හුල ඒකාන්තයෙන් උදුරා පු ය.
132. මම දැන් උදුරාපු හුල් ඇති වෑ තාමණා නැති වෑ පිරිනිවි බුදුන් දහම් සතුන් සරණ කොට ගෙමි.

මෙසෙයින් පන්සියක් පමණ තෙරැණිහු ගාථා කිහි.

පන්සියක් පමණ තෙරැණින්ගේ ගාථා. සි

6. 2

133. මම පුත්‍රගෝකයෙන් පිහිත වෑ එහෙයින් මා විසංඥ වෑ එයින් මා නග්ග වෑ විසුළු කෙහෙ ඇති වෑ ඒ ඒ තැන හැසිරුණුමු.
134. කසලගොඹෙහි ද සොහොන්හි ද පියමග ද වාස කළමු. තුන්වසක්කල් සාපවිසින් පෙළෙමින් හැසිරුණුමු.
135. අනතුරු ව මිසුලුහුර බලා වඩනා අදහනයක් දමනය කරන කොසිහුද නිය නැති සුගත වූ සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දුටුමු.
136. පියවි සිත් ලැබ වැද ඔබ කරා එළැබුමු, ඒ ගොසුම්ගොත් බුදුහු මට අනුකම්පායෙන් දහම් දෙසුසේක.
137. ඔබ ගේ දහම් අසා සසුන්හි පාවිදි වුමු. බුද්ධ වචනයෙහි (භාවනානුයෝග වශයෙන්) ගෙදෙමින් නිව්ණ පදය පසක් කළමු.
138. තෙල නිවන කෙළවර කොට ඇති සියලු ගෝකයෝ මූලසුත්ත ප්‍රතිණය. යම් වස්තුයෙක ගොකසමාවග වේ ද, මා විසින් ඒ වස්තුහු ත්‍රිවිධ පරිඥයෙන් දන්නා ලදහ.

මෙසෙයින් වාගෙට්ඨි මෙහෙණ ගාථා කිහි ය.

වාගෙට්ඨි ථේරගාථා. සි.

6. 3

139. දහරා නිම රූපවතී අහමි දහරො සුවා,
පඤ්චබ්බිකෙන තුරියෙන එති බෙමෙ රමාමිසෙ.
140. ඉමිනා පුත්තිකායෙන අතුරෙන පහඬුනා
අට්ඨයාමි¹ හරායාමි කාමතණ්හා සමුත්තා.
141. සත්තිසුලුපමාකාමා ඛක්ඛාසං² අභිකුට්ඨනා
යං නිමං කාමරතීං බ්‍රාහ්මී අරතී දාති සා මම.³
142. සබ්බස්මිං විහතා නන්දි තමොක්ඛකො පදුලිතො
එවං ජානාති පාපිමි නිහතො නිමිසි අත්තක.
143. නක්ඛතතාති නමස්සන්තා අග්ගිං පරිවරං වහෙ
යථාභූවං අජානන්තා ඛාලා සුද්ධිං අමඤ්ඤථ.
144. අහඤ්ච ඛො නමස්සන්ති සමුද්ධං පුරිසුත්තමං
පරිමුත්තං සබ්බදුක්ඛෙති සන්ත්තාසනකාරිකානි.
- ඉදං සුදං බෙමා ඓති ගාථායො අභාසිති.

මෙමාඓති ගාථායො.

6. 4

145. අලභිකතා සුවසනා මාලිනී චන්ද්‍රකානිතා
සබ්බාහරණසඤ්ඤානා දාසිගණපුරකඛතා.
146. අත්තං පානඤ්ච අදාය ඛජ්ජොජ්ජමිනප්පකං
ගෙහතො නික්ඛමිතින උග්ගානමිතිහාරසිං.
147. තස්මිං රමිති කිම්බිති අගච්ඡන්ති සකං සරං
විහාරං දට්ඨං¹ පටිසිං සාකෙතෙ අඤ්ඤන්තං වහං.
148. දිස්සාන ලොකපඤ්ඤානං චන්ද්‍රිකාන උපාසිසිං
සො මෙ ධම්මදෙසෙසි අනුකල්පාන චක්ඛුමි.
149. සුචා ව ඛො මහෙසස්ස සච්චං අප්පට්ඨිකං
තස්මිං විරජං ධම්මං චුස්සසිං අමිතං පදං.
150. තතො විඤ්ඤාන සද්ධිමා පබ්බජි අනගාරිතං
තිස්සො විජ්ජා අනුත්තරා අමොඝං බුද්ධසාසනං.
- ඉදං සුදං සුජාතා ඓති ගාථායො අභාසිති.

සුජාතාඓති ගාථායො.

1 අද්දසාමි - PTS. 2. ඛක්ඛාසං - PTS. 3. මම - PTS.
4. දහරා - PTS.

6. 3

139. බේමාවෙති තෝ යොවුන් විය පත් රූපවත්හු. මම ද යොවුන් පත් තරුණයෙමි. එව පහතතුරුයෙන් රමණය කරමහ.
140. ආතුර වූ බිඳෙනසුළු මේ කුණුකසින් පිළිකුල් කරමි. විලි ඇති කරමි, කාමතෘණෝවෝ මූලුසුන් කරන ලදහ.
141. කාමයෝ සැත්තූල් වැතියහ, සකකයෝ ඔවුනට මත්ලොඹු වැතියහ, තෝ යම් කාමරතියක් කියෙයි ද, එය දැන් මට අරතියෙකි.
142. හැම තත්ති තෘණෝ තසන ලද, මොහදුරු කඳ පළන ලදී, මාරය, මෙසේ දනුව, මාරය තෝ නඩුයෙහි.
143. බාලයෝ නකත් වදනාහු වනෙයෙහි හිනිදෙව් පුදනුවෝ යථා-භූතාභිසංභොදන්තාහු ඉඳිය සිතුහ.
144. මමත් පුරුෂොත්තම සමයක් සමුද්ධියත් වදිමින් බුදුන් ගේ අනුසසුන්කරු වී හැම දුකින් මිදුණුමු.

මෙසෙයින් බේමාථේරි ගාථා කිවු ය.

බේමාථේරිගාථා සි.

6. 4

145. අලඛකාත ව මනා අවජාදන ඇති ව මල්දම් ධර ව වන්දන-කල්කයෙන් අනුලිප්ත ව සමාහරණයෙන් ගැවසු සිරුරු ඇති ව දූසිගණයා විසින් පුරස්කාත ව-
146. ආහාර හා පානවර්ග ද අනුරූප බාද්‍ය භෝජ්‍ය ද ගෙන ගෙයින් තික්මැ උයනට එළැඹිමි.
147. එ උයන්හි රමණය කොට කෙළැ සියගෙට එන මම සාක්ෂිත නුවර සම්පයෙහි වූ අක්ඛන්තවන විහාරය දක්නට පිවිසිමි.
148. ලොවට පහන් වැනි බුදුන් දක වැදැ ඔබ කරා එළැඹිමි, ඒ පහැස් වූ බුදුහු අනුකම්පායෙන් මට දහම් දෙසුහු.
149. මහර්ෂි බුදුන් ගේ බස් අසා මම සත්‍යප්‍රතිවේධ කළමු, එ අසුන්හි මැ විරාගධම් සංඛ්‍යාත අමාතපදය පසක් කළමු.
150. ඉක්බිති දත් දහම් ඇති ව සසුන්හි පැවිදි වීම, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුසසුන් නො සිස් වෙයි.

මෙසෙයින් පූජාතාථේරි ගාථා කිවු ය.

සුජාතා ථේරිගාථා සි.

6. 5

151. උච්චි කුලෙ අහං ජාතා බහුවිතො මහභිතො
විණ්ණරූපෙන සම්පන්නා ඩිතා මෙසස්ස අනුජා.
152. පඤ්චා රාජපුතොති සෙට්ඨිපුතොති භිජ්ඣිතා¹
පිතු මෙ පෙසසි දුතං දෙථ මයං අනොපමං.
153. යතතකං තුලිතා එසා තුය්‍යං ඩිතා අනුපමා
තතො අට්ඨගුණං දස්සං භිරඤ්ඤං රතනාති ව.
154. සාහං දිස්වාන සම්බුද්ධං ලොකජෙට්ඨං අනුතතරං
තස්ස පාදානි වජ්ඣිනා එකමන්තං උපාචිසිං.
155. සො මෙ ධම්මදෙසෙසි අනුකම්පාය ගොතමො
නිසින්නා අසතො තසම් පුස්සසිං² තතිසං එලං.
156. තතො කෙසානි ඡෙත්වාන පබ්බජං අනගාරියං
අජ්ජ මෙ සත්තම් රතනි යතො තණ්හා විසොසිතා.

ඉතං සුදං අනොපමා ථේරී ගාරායො අභාසිති.

අනොපමාථේරීගාරා.

6. 6

157. බුද්ධවීර නමොත්තමා සබ්බසත්තානමුත්තමා
යො මං දුක්ඛා පමොච්චසි අඤ්ඤාදා බහුකං ජතං
158. සබ්බදුක්ඛං පරිඤ්ඤාතං ගෙතුතණ්හා විසොසිතා
ගාවිතො අට්ඨබ්බිකො³ මයො නිරොධො පුසිතො මයා
159. මාතා පුතො පිතා ගාතා අග්ගකා ව පුරෙ අනුං
යථාභුච්චං අජානන්තී සංසරිතං අනිබ්බිතං.
160. දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා අන්තිමෝ'යං සමුස්සයො
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො නත්ති දාති පුනඛ්භවො.
161. ආරභිවීරියෙ පභිතතො නිච්චං දළ්ඛපරක්කමෙ
සම්ගෙහ සාවකෙ පසෙස එසා බුද්ධාන වන්දනා.
162. බහුත්තං⁴ වත අතථාය මායා ජනසි ගොතමං
ව්‍යාධිමරණතුන්තානං දුක්ඛකඛඤ්චං ව්‍යපානුද්දිති.

ඉතං සුදං මහාපජාපතිගොතම් ථේරී ගාරායො අභාසිති.

මහාපජාපතිගොතම්ථේරීගාරා.

1. භිජ්ඣිතා - PTS. 2. පුසිං - ට. 3. අරිසට්ඨබ්බිකො - සිමු.

4. බහුතං - මජ්ඣ.

6. 5

151. මම බොහෝ කුටේජනක ද්‍රව්‍ය ඇති මහද්ධන ඇති උදර වූ වෛශ්‍යකුලයෙහි උපත්වූ. එකිනෙක් හා රූපයෙන් සමපන්න වූ මෙය නම් සිවු හට උරද ද්‍රව්‍ය වූ,
152. රජදරුවන් විසින් පනත ලදුනි, සිවු දරුවන් විසින් කැමැති වන ලදුනි, “මට අනොපමා ද්‍රව්‍ය දෙව”යි මපිය හට දූතයකු එවී
153. නොප හේ දු වූ තෙල අනොපමාව යම්නාක් ධන වටිනි කුලනා කරන ලද ද, එයට වඩා අවගුණයක් ශිරණ්‍ය හා රත්ත දෙමි, කිසා යි.
154. ඒ මම ලෝකජෝෂ්‍ය වූ අනුත්තර වූ සම්බුද්ධ දෑත බව හේ පා වැද එකත්පස් වූ හුනුනි.
155. ඒ ගෝත්‍රමගොත් බුදුහු අනුකම්පායෙන් මට අහම් දෙසිනු, එ අසුත්ති හුන් මම අනගෑමේඵල පසක් කලෙමි.
156. ඉක්කිති කෙස් බහා සසුත්ති පැවිදි වූනි, යම් දිනෙක තෘණො කස්තා ලද ද එතැන් සිට මට අද සත්වන දිනය යි.

මෙහෙයින් අනොපමාථේරී ගාථා කිවු ය.

අනොපමාථේරී ගාථා යි.

6. 6.

157. යමෙක් සතරදුකින් මා හා අන්‍ය බොහෝ ජනයාත් මුදලි ද සඵ සමොත්තම වූ බුද්ධචරියන් වහන්ස, ඒ නොප වහන්සේට කම්සකාර වේවා.
158. මා විසින් හැම දුක් සළාකාරයෙන් දත්තා ලද, හේතු තෘණොව කස්තා ලද, අරිආටිමිහ ද නිරොධය ද ඥානසංඝියෙන් පහත්තා ලදි.
159. මම (ප්‍රවාතති හෙතු ආදි) යථාභුතානික නො දත්මින් සතර-මුත්‍රදෙහි පිහිටක් නො ලබමින් අපරාපරොත්තතති විසින් සැරිසැරිමි. අතිතයෙහි වරෙක මවු වූනි, වරෙක පුත් වූනි. වරෙක පිය වූනි වරෙක සොහොයුරු වූනි, වරෙක මුත්ත වූනි.
160. මා විසින් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නුවණැසින් දක්තා ලදහ. මේ අත්තිම දේහය වෙති, ජාති සංසාරය කෂිණ විය. දුන් පුතර්හවයෙන් නැත.
161. රුකුළු වැර ඇති නිවහට මෙහෙයු සිත් ඇති සත්තයෙන් දුළු පරාක්‍රම ඇති ශීලාදීන් සමග ව සිටි සවිවත් දකුනි. තෙල වන්දනා ඒ බුදුහට වෙයි.
162. මහාමායා නොමෝ බොහෝ දෙනාට වැඩ පිණිස මා ගෝත්‍රම-ගොත් බුදුන් ප්‍රසව කලා (එසේ මා යැ) ව්‍යාධි මරණ දෙකින් පෙළෙහුවත් හේ දෘඛරාශිය බැහැර කළේ යි.

මෙහෙයින් මහාපුජාපති ගොතමී මෙහෙණ ගාථා කිවු ය.

මහාමායානි ගෝතමිථේරී ගාථා යි.

6. 7

163. ගුහෙත යදන්තං පබ්බජ්ජා හිමිං පුතතං පසුං පියං
තමේව අනුමුඛෙහි මා විතතස්ස වසං ගමි.
164. විතෙතන විඤ්චිතා සත්තා මාරස්ස විසයෙ රතා
අනෙකජ්ඣිතංසාරං සක්ඛාවතති අවිදුසු.
165. කාමච්ඡන්දඤ්ච ව්‍යාපාදං සක්කායදිට්ඨිමේව ච
සිලබ්බතපරාමාසං විවිකිච්ඡන්දො පඤ්ඤමං.
166. සඤ්ඤාජනාති එතාති පජ්ඣිතිංත හිකුමුති,
ඔරමාගමිතියාති නගිදං පුතරෙහිසි.
167. රාගං මාතං අවිජ්ජා උභවඤ්ච විචජ්ජය,
සඤ්ඤාජනාති ඡේතියංත දුක්ඛස්සන්තං කර්හස්සි.
168. බෙපෙතී, ජාතිසංසාරං පරිඤ්ඤාය පුතබ්බමං
දිට්ඨෙව ධම්මෙ නිව්ජ්ජා උපසන්නා වරිස්සසිති.

ඉන්ද්‍රං සුදං ගුහතා ථේරි ගාථායො අභාසිති.

ගුහතාථථේරිගාථා.

6. 8

169. චතුක්ඛන්තං පඤ්ඤාක්ඛන්තං විහාරං උපතික්ඛමි
අලභාං වෙතසො සන්තිං විතෙත අවිසම්භවතිති.
170. හිකුමුතිං උපසම්භවම සක්ඛාවං පරිපුච්ඡං,
සා මේ ධම්මඤ්ඤෙසි ධාතු අයතනාති ව.
171. චත්තාරි අරියසම්මානී ඉන්ද්‍රියාති බලාති ව,
බොජ්ඣංගධර්මධර්මිකං මහං උත්තමිත්තං පතතිතා.
172. තස්සාහං වචනං සුඤ්ඤා කරොන්ති අනුසාසනිං,
රතනියං පුරිමෙ යාමේ පුබ්බජාතිමනුස්සරිං.
173. රතනියං මජ්ඣිමෙ යාමේ දිබ්බවන්ධුං විසොධසිං,
රතනියං පච්ඡිමෙ යාමේ තමොක්ඛකං පදලසිං.
174. පිඨිසුබ්බෙත ච කායං ඵරිඤ්ඤා විහරිං තදා,
සත්තමියා පාදෙ පසාරෙසිං තමොක්ඛකං පදලියාති.

ඉන්ද්‍රං සුදං විජයා ථේරි ගාථායො අභාසිති.

විජයාථථේරිගාථා.

ජක්කතිපාඨො නිට්ඨිතො.

6. 7

163. ගුහාංවෙති, ප්‍රිය චූ පුතූ ද වක්කුම ද ගැරපියා යම් කෙලෙස-
පරිනිවෘත්තයක කතිකා පරිනිවෘත්තයක් සඳහා මුම්භරමස් කැමැතිවනලද ද
එය මෑ පුතපුතා වබ්බ, විතතවයසට තහමක් යා.
164. විතතාං විසිත් නුඵ කරතලද අවිඤ්ඤා සත්ත්වයෝ මාරයාගේ
විමසෙහි ඇලුණහු නොයෙක් ජාතිසංඝාරයෙහි දිවෙති.
165. කාමච්ඡන්දය ව්‍යාපාදය සත්ත්වයෙකුට සිලව්‍යවපරාමයට පත්වීම
විවිධිත්තා යි.
166. කාමධානුවට පමුණුවන්නට තිසි තෙල සංයෝජනයක් අනගාමි
මෙහිත් ගැරපියා මෙහෙණ නැවත මෙ ගමයට නො ඒ.
167. රූපාරූපරාග ද මාතය ද අවිඤ්ඤා ද භික්ඛුන්‍යය ද ගැර පඤ්ච
උභිමාංගිය සංයෝජනයනුදු සිදු දුක් කෙලවර කරමි.
168. ජාතිසංඝාරය ඝාත කොට පුනර්ථම පිරිසිදු ගෙන ඉහාතමයෙහි ම
තිස්සාමණ්ඩ මෑ උපයානන මෑ ඉරියව් පවත්ම.

මෙහෙයින් ගුහාං මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ

ගුහාංථේරිගාථා යි.

6. 8

169. විතතයෙහි අවබවර්තී වෑ විතතාංකතිය නො ලදින් සතර පස්
වරක් විහාරයෙන් තික්ම හිටවු.
- 170-171. චේමා මෙහෙණ කරා එළඹ මම සකසා පරිපාච්ඡා කළෙමි.
මට තිවෘණප්‍රාප්තිය සඳහා බාහුආයතනයෝ යැ වතුරාකෘති-
සත්ත්වයෝ යැ ප්‍රභූදි ඉන්ද්‍රියයෝ යැ ප්‍රභූදි බලයෝ යැ බොධ්‍යාධික-
යා අවොඛිතිකමායී යැ යන දහම දෙසු.
172. මම ඇයගේ ඔස් අසා අනුසසුන් කරමින් රූප පළමු යම්
පුළුතිවෘත්තානුගත ඥානය සිහි කළෙමි.
173. රූප මෑදුම යම් දිවැස් ඉඟි කළෙමි. රූප පැසීම යම් මොහත්කතිය
සිදු වුමි.
174. එකලා ප්‍රිතිසුඛයෙන් තාමකය සපයී ඝාත ගෙන වාන කළෙමි.
සත්වන දින මොහත්කතිය විදපියා පාදප්‍රසාරණ ද කළෙමි.

මෙහෙයින් විජයා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

විජයාථේරිගාථා යි

ජකකතිපාතය නිමි.

7. සත්තකතිපාතො

7. 1

175. මුගලාති ගහෙකිංසා ධග්ගං කොට්ඨෙති මානවා,
පුත්තදුරාති පොසෙන්නා ධනං විඤ්ඤාති මානවා.
176. සට්ඨං බුද්ධසංසතෙ යං කතා භානුතප්පති,
බ්බං පාදාති ධොවිකා එකමිත්තං තිසිදං.
177. විතතං උපට්ඨපෙකිංසා එකග්ගං සුසමාහිතං,
පච්චචේක්ඛංසං සංකාරො පරතො නො ච අත්තතො.
178. තස්සංගං චචිතං සුභං පටිච්චාරානුසංසතිං,
පාදෙ පක්ඛාලයිකිංසා එකමිත්තො උපාමිසිං.
179. රතතිසං පුරිමේ යාමේ පුබ්බජාතිමුක්ඛසාරිං,
රතතිසං මජ්ඣමේ යාමේ දිබ්බචක්ඛං විසොධිසිං.
180. රතතිසං පච්චිමේ යාමේ තමොක්ඛකං පදලසිං,
තෙවිජ්ජා අප චුට්ඨාසිං කතා තෙ අනුසංසති
181. සක්කංච දෙවා තිදසා සංඛාසමේ අපරාජිතා,
පුරක්ඛනා විහරාමි තෙවිජ්ජමි අනාසවාති.

ඉතං සුදං උත්තරා ථෙරි ගාථාසො අභාසිති.

උත්තරාථෙරිගාථා.

7. 2

182. සතිං උපට්ඨපෙකිංසා භික්ඛුති ගාමිතිඤ්ඤා,
පටිවිජ්ඣි පදා සත්තං සංකාරාපසමං සුඛං.
183. කානු උද්දායා මුක්ඛාසි සමඤ්ඤි වය දිසාසි,
ත ච රොවෙසි පාසංකො කිසිදං වරසි මොමුතා.
184. ඉතො ඛතිභිං පාසංකො දිට්ඨියො උපතිස්සිතා,
ත තෙ ඛමිමං විජානන්ති ත තෙ ඛමිමං කොවිදා.
185. අපි සක්කාකුලො ජාතො බුද්ධො අප්පට්ඨකලො,
සො මේ ධම්මදෙසෙසි දිට්ඨිතං සමතික්කමිං.

7. සත්තකතිපාතය.

7. 1

175. මනුෂ්‍යයෝ මොහොල් ගෙන බාහ්‍ය කොටති. මනුෂ්‍යයෝ අභිදරුවන් පුස්තානු බහය ලබන්.
176. යම් අනුශාසනාවක් කොට පසුව නො තැවේ ද ඒ බුද්ධි-ශාසනයෙහි ව්‍යායාම කරව. ව්‍යා දෙපා දෙව්‍යා එකත්පසෙක හිඳගනුව.
177. සිත එකක කොට සුසමාහිත කොට එළුවාගෙන සංඝකාරයන් අනුත්ම වශයෙන් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කරව, ඇත්ම වශයෙන් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා නො කරව.
178. මම ඇයගේ මේ පට්ඨාපාදානුශාසනා වචනය අය දෙපා දෙව එකත්පසෙක හිඳගනුමු.
179. රූය පෙරයමැ සුචිතිව්‍යාසය සිහි කලමු. රූය මැදුමෙමැ දිවැස ගුඬ කලමු.
180. රූය පාසුඵයමැ මොහසකකිය හිඳ ලුමු. ඉක්කිති ත්‍රිච්ඡාප්‍රාය වැ නැගිසිටියමු. නොපගේ අනුසසුන් කලමු.
181. ත්‍රිදශදෙවියන් සමුත්තමයෙහි ලා දිනු ශක්‍රයා වට කොට සිටුනාක් කෙසින් පෙරවු කොට ගෙන ව්‍යා කරමි. ඇසුව රහිත වැ ත්‍රිච්ඡා-ප්‍රාය වැ ව්‍යා කරමි.

මෙතෙසින් උත්තරා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ

උත්තරාථේරගාථා සි.

7. 2

182. කාශාදියෙහි සිහි එළවා (ඇගවීමාගිතාවනායෙන්) භාවිත ප්‍රභාදි ඉදුරන් ඇති තෙල මෙහෙණ සමීකංකාරයකට උපගම ගෙනු වූ අත්‍යන්තසුඛ තිථිණ පදය ප්‍රතිවේධ කළා, (වාරා මෙහෙණ මරාට මෙසේ කිවු යැ)
183. (තෙසි) කවරක්හු උදෙසා මුඛ කළහ, මෙහෙණක කෙසින් දක්නහ. පාෂණකයන් නො රැස්නහ, සමමුඛ වැ කුමට ඇවිදිනහ ද? (මාරයා ගේ බසි.)
184. ගාඨිතාදි දෂටින් ඇසුරු කළ පාෂණකයෝ මෙසේතෙත් බැහැර වෙති, ඔහු බමිය නො දනිති, ඔහු බමිකොව්ද නො වෙති.
185. ගාකාකුලයෙහි ජාත වූ අප්‍රතිප්‍රදාල වූ සමයක් සමුද්ධියන් වහන්සේ කෙතෙක් ඇත, උන් වහන්සේ මට දෂටි සමිති-ක්‍රමණොපාය වූ දහමක් දෙසුහ.

186. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ව අතික්කමං,
අරියස්සච්ඡිද්ධිතිං මග්ගා දුක්ඛපසම්භාවිනං.
187. තස්සාභං ච්චනං සුඤ්ඤා විහරිං සංසතො රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා තතං බුද්ධස්ස සංසතං.
188. සබ්බස්ස විහතා නන්දි තමොක්කකො පදලිතො,
එවං ජානාති පාපිම නිගතො තිමසි අත්තකාති.

ඉදං සුදං චාලා ථෙරී ගාථායො අභාසිති.

චාලාථෙරීගාථා.

7. 8

189. සතිමති චක්ඛමති භික්ඛුති භාවිතින්ද්‍රියා,
පච්චිජ්ජති පදං සත්තං අකාපුරිසගෙවිතං.
190. කිනත්‍ර ජාතං න රොවෙසි ජාතො කාමාති භුඤ්ජති,
භුඤ්ජාති කාමරතිසො මාත්‍ර පච්ජාත්‍රතාපිති.
191. ජාතස්ස මරණං භොති හත්ථපාදනජේදනං,
චිධ්වනිපරිකෙලනං ජාතො දුක්ඛං නිගච්ජති.
192. අත්ථි සකාසකුලෙ ජාතො සමුද්ධො අපරාජිතො,
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි ජාතියා සම්භික්කමං.
193. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ව අතික්කමං,
අරියස්සච්ඡිද්ධිතිං මග්ගං දුක්ඛපසම්භාවිනං.
194. තස්සාභං ච්චනං සුඤ්ඤා විහරිං සංසතො රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා තතං බුද්ධස්ස සංසතං.
195. සබ්බස්ස විහතා නන්දි තමොක්කකො පදලිතො,
එවං ජානාති පාපිම නිගතො තිමසි අත්තකාති.

ඉදං සුදං උපචාලාථෙරී ගාථායො අභාසිති.

උපචාලාථෙරීගාථා.

සත්තකතිපාතො නිවසිතො.

- 186. දූඛසත්තං යෑ දූඛසමුදයසත්තං යෑ දූඛනිරෝධසත්තං යෑ දුකෙකා-
පයමය කරා පමුණුවන ආයතීආවාඛිකමාගීතසත්තං යෑ යන මේ යැ.
- 187. මම උත් වහන්සේ යේ බස් අසා සස්තෙහි ඇලුම් ඇති වෑ වාස
කළමු, ත්‍රිවිධ විදුමුවේ ලබනලදහ. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදි.
- 188. හැම තැන්හි තෑගණා නසන ලද, මොහසකකිය බිදිනලදි, පවිටු
මාරය මෙසේ දනු, අත්තකය තෝ නටුගෙයි.

මෙසෙසින් වාලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

වාලාථේරිගාථා සි.

7. 8

- 189. සමාතිමත් වු ප්‍රඥවක්‍ෂුසින් වක්‍ෂුර්මත් වු වැඩු ශ්‍රභාදි ඉදුරන්
ඇති තෙල මෙහෙණ බුභාදි ආයතීයන් විසින් සෙවුනා ලද
යාන්තපද සඛ්‍යාත නිවන ප්‍රතිවේධ කලා, (උපවාලා මෙහෙණ
මෙසේ උදන් ඇනු.)
- 120. යම්හෙයකින් ජාතිය නො රැස්නහු නම්, එයට කරුණු කිම.
උපත්තේ රූපාදි කාමයන් විලද කෙරේ. කාමරහි විලදව.
පසු වෑ නො තැවෙනු වව. (මාරයා කි.)
- 191. උපත්තාහට මරණ වෙයි. (උපත් හෙසින්) අත්පා සිදුම් වෙයි,
ජිවිතභාති මුභිප්‍රභාරාදි) වඩ පරිකෙලය හා (කාරාගාහවාසාදි)
බකි පරිකෙලය වෙයි, මෙසෙසින් උපත්තේ දුකට පැමිණෙයි.
- 192. යාකාකුලයෙහි උපත් අපරාජිත වු සමාස් සමුදායන් වහන්සේ
කෙතෙක් ඇත. උත් වහන්සේ මට ජාති සමිතික්‍රමණොපාය වු
දහමක් දෙසුසේක.
- 123. දූඛසත්තං යෑ දූඛසමුදයසත්තං යෑ දූඛනිරෝධසත්තං යෑ
දූඛොපයමය කරා පමුණුවන ආයතීආවාඛික මාගීතසත්තං සි.
- 194. මම උත් වහන්සේ යේ වචන අසා සස්තෙහි ඇලුම් ඇති වෑ
වාස කළමු (මා විසින්) ත්‍රිවිදු ලබනලද බුදුසසුන් කරන ලදි.
- 195. හැම තැන්හි නදි සඛ්‍යාත තෑගණා නසන ලද, මොහසකකිය
පලන ලද්දේ යැ. පවිටු මාරය මෙසේ දනුව, අත්තකය තෝ
නටුගෙයි.

මෙසෙසින් උපවාලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ

උපවාලාථේරිගාථා සි.

සත්තකතිපාතය නිමි.

8. අට්ඨකතිපානො

8. 1

196. හිසබුනි සිරුරමපන්නා ඉන්ද්‍රියෙසු සුසංවුතා,
අභිගච්ඡ පදං සන්නං අසෙවනකමොජ්ඣං.
197. තාවතිංසා ව යාමා ව තුසිතා වාපි දෙවතා,
නිම්මාණරතීනො දෙවා යෙ දෙවා මහවත්තිනො,
තත්ථ විතතං පඤ්ඤෙහි යත්තං තෙ වුසිතං පුරේ.
198. තාවතිංසා ව යාමා ව තුසිතා වාපි දෙවතා,
නිම්මාණරතීනො දෙවා යෙ දෙවා මහවත්තිනො.
199. කාලං කාලං භවාභවං සක්කායස්මිං පුරකඛතා,
අවිත්ථතතා සක්කායං ජාතිමරණසාරිනො.
200. සබ්බො අද්දපිනො ලොකො සබ්බො ලොකො පද්දපිනො,
සබ්බො පඤ්ඤිතො ලොකො සබ්බො ලොකො පකම්පිනො.
201. අකම්පිතං අතුලිතං අපුප්ඤ්ඤානසෙවිතං,
බුද්ධො ව ඛම්මං දෙසෙසි තත්ථ මේ තීරතො මනො.
202. තස්සාභං මවනං සුඤ්ඤා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො මිජ්ඣං අනුප්පාදතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
203. සබ්බත්ථ විහතා තන්දි තමොක්කකො පදලිතො,
ඵලං ජානාහි පාපිම නිගතො නම්මි අත්තකාති.

ඉත්ථං සුදං සිසුපවාලා ථෙරී ගාථායො අභාසිති.

සිසුපවාලාථෙරිගාථා

අට්ඨකතිපානො නිට්ඨිතො.

8. අට්ඨකතිපාතය

8. 1

196. පරිඤ්ඤාධර්මයෙන් යුක්ත වූ ඉන්ද්‍රියයෙහි මොහොතට සංවෘත වූ මේභෙණ් අව්‍යාසෙක වූ ස්වභාවමධුර වූ ශාන්තපද සංකීර්ණ නිව්‍යාණය ලබන්නී ය, (සිසුපවාලා මේභෙණ් කිවු ය.)
197. යම් දෙව් කෙනෙකුත් කෙරෙහි පෙර ති විසින් වාස කරන ලද ද යම් තව්තිසාවාසි දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද යම් දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද තුෂිතදෙව්කෙනෙක් ඇද්ද නිම්මාණරති දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද වශවර්ති දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුන් කෙරෙහි සිත් පිහිටුවාලම, (මාරයා කි.)
198. තව්තිසාවාසි වූත් යාමවාසි වූත් තුෂිතවාසි වූත්, යම් දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, නිම්මාණරතිවාසි යම් දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, යම් වශවර්ති දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, (ඔහු හැම)
199. ඒ ඒ කල හවයෙන් හවයෙහි සකකිපඤ්චකයෙහි පුරස්කාතා-කාරිව පිහිටියාහු වෙති. සකකිපඤ්චකය ඉක්ම නොගියාහු ජාති-මරණ අනුව යන්නාහු වෙති.
200. හැම ලොව රාශාදීන් ඇවිලාගත්තේ වෙයි, හැම ලොව එයින් මා ප්‍රදීප්ත වෙයි, හැම ලොව වෙසෙසින් යව්වන වෙයි. හැම ලොව මෙසේ ප්‍රකම්පිත වෙයි.
201. සමාසක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ කම්පා නො කළ හෙත තුලනා නො කළ හෙත ඇසැත්තන් විසින් සෙවුනා ලද නවලොවතුරා දහම් දෙසුසේක, එහිලා මාණ් සිත තීරන වෙයි.
202. මම ඔබගේ ඔස් අතා ශාසනයෙහි තීරනවා මාස කළමු. ත්‍රිපිඤ්චෝ ලබනලදහ. බුද්ධිශාසනය කරන ලදි.
203. හැම තැන තාණෝ පහන ලද, මේභකකකිය පිඳිනලදි. පව්වු මාරය මෙසේ දහු, අත්තකය තෝ හවුයෙහි.

මේසෙසින් සිසුපවාලා මේභෙණ් ගාථා කිවු ය.

සිසුපවාලාපේරිශාඨා සි.

අට්ඨකතිපාතය හිමි.

9. නවකනිපාතො

9. 1

204. මො සු තෙ වර්ණ ලොකමිඤ්චනපො අහු කුදුවනං,
මො පුතතක පුතපුතං අහු දුක්ඛස්ස භාගිමො.
205. සුඛං හි වර්ණ චූනතො අතෙජො ජිත්තසංඝයා,
සිතිගුතා දමිපාතතා විහරන්ති අනාගමා.
206. තෙහානුච්ඡිණ්ණං ඉසිති මිත්තං දස්සනපත්තිනා,
දුක්ඛස්සන්තකිරියාන චං වර්ණ අනුමුභග.
207. විසාරදව භණ්ඩ ඵතමිත්ථං ජතෙත්ති මෙ,
මඤ්ඤමි නුභ මාමිකෙ චනපො තෙ හ විජ්ඣති.
208. යෙ කෙවි වර්ණ සංඛාරා සීනා උක්ඛට්ඨමජ්ඣිමො,
අණ්ඨපි අණ්ඨමතොපි චනපො මෙ හ විජ්ඣති.
209. සබ්බෙ මෙ අංගමා ඛිණ්ණා අපාමතතස්ස කියතො,
තිස්සො විජ්ඣ අනුපාතතා කතං මුඛස්ස සංඝනං.
210. උදාරං වත මෙ මාතා පතොදං සම්මස්සරී,
පරමිත්ථසංභිතා ගාථා ගථාපි අනුකම්පිතා.
211. තස්සාභං වචනං සුත්තා අනුසිරිසිං ජතෙත්තියො,
බම්මසංවෙගමිපාදිං යොගකෙඛමස්ස පත්තිනා.
212. සොභං පබාහපතිතතො රත්තිඤ්චම්භඤ්ඤො,
මාතරා වොදිතො සතොතො අමුසිං සන්තිමුත්තමන්ති.

ඉත්ථං සුදං වර්ණමාතා ථෙරී ගාථායො අභාසිති.

වර්ණමාතා ථෙරී ගාථායො.

නවකනිපාතො නිට්ඨිතො.

9. නවකතිපාතය.

9. 1

204. දරුව වඩ්ඪන, සත්තිලොකයෙහි හා සංඝකාර ලෝකයෙහි ද කෙලකතාමණායෙක් නව කිසි කලෙක නහමක් වේවා, පුනපුනා ජාති ආදි දුකට නහමක් හිමි වේවා.
205. වඩ්ඪය, තාමණා රහිත වූ ප්‍රතිණ වූ පිටිකිත්තා ඇති කෙලයා-හාවයෙන් සිහිල් වූ ඉන්ද්‍රියදමනයට පැමිණි කණිණාසුව වූ චූනිහු සුවයේ වෙසෙත්.
206. වඩ්ඪය, තෝ ඒ කණිණාසුව සෑමින් විසින් පිළිපදනාලද ගම්ඵ විදගීනාමායීය ශුභදගීතයාගේ අභිගමය පිණිස සියලු වෘත්තදායක කෙලවර කරනු පිණිස වඩව.
207. මැණියෙහි, තෙපි විශාරද ව මෙන් තෙල ඔවා මට කියන්නහු යැ, මාගේ මැණියෙහි, එකත්තෙන් නොපට ගෘහස්ත්‍රිතප්‍රේමමාත්‍ර වනථයෙකුද නැතැයි හඟිම.
208. වඩ්ඪය, හිත උතතාභ මධ්‍යම වූ ගම්කිසි සංඝකාත ධම් කෙතෙක් ඇද්ද ඔවුනතුරෙහි අණ වූ ද අණමාත්‍ර වූ ද වනථයෙක් මට නැත.
209. අප්‍රමාද වූ ධ්‍යාන කරන මට හැම අසුවයෝ ක්‍ෂය වූහ, මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යාවේ ලබන ලදහ, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදි.
210. මාගේ මව අනුකම්පා ඇතික කෙසින් ('මා සු තෙ වඩ්ඪ ලොකමහි' ආදී) පරමාරි සංහිත වූ ඕහත් වූ අවවාද පනොදයක් පැවැත්වූ යැ.
211. මම ඒ මවගේ අනුශාසනාවට අසා යොග්‍යකම් සඛ්ඛාත නිවනට පැමිණෙනු පිණිස ධම්සංවේගයට පැමිණියෙමි.
212. ඒ මම දවරිය නො මැලි වූ සතර සම්මත්ප්‍රධන්වියකියෙන් නිවනට මෙහෙසු සිත් ඇතියෙමි මව විසින් වොදනා කරන ලද්දේම අනුත්තර ශාන්ති සඛ්ඛාත නිවන පසක් කෙලෙමි.

මෙතෙසින් වඩ්ඪමාතා මෙහෙණ ගාථා කියූ.

වඩ්ඪමාතාථේරගාථා සි.

නවකතිපාතය නිමි.

11. එකාදසනිපාතො.

11. 1

213. කල්‍යාණමිත්තතා ඉතිතා ලොකං ආදියා වණ්ණිතා,
කල්‍යාණමිත්තෙත භජමානො අපි බාලො පණ්ණිතො අස්ස.
214. භජිතබ්බිං සපුරිතං පඤ්ඤා තථා වඩ්ඪති¹ භජන්තානං,
භජමානො සපුරිතෙ සබ්බෙහිපි දුක්ඛෙහි පමුච්චිතූ.²
215. දුක්ඛඤ්ච විජානෙය්‍ය දුක්ඛාස්ස ච සමුදයං තිරොධං
අව්ඨාබ්බිකඤ්ච මග්ගං චත්තාරිපි අරියසම්මානි.
216. දුක්ඛො ඉත්ථිභාමො අක්ඛාතො පුරිසදම්මසාරිතා,
සපතනිකම්පි දුක්ඛං අපොකම්භා³ සතිං විජාතායො.
217. ගලකෙ අපි කන්තන්ති සුබ්බමාලිනියො විසාති බාදන්ති,
ජනමාරකමජ්ඣිගතා උභොපි ව්‍යසනාති අනුභොගන්ති.
218. උපවිජ්ඣාඤ්ච ගච්ඡන්ති අද්දසාහං පතිං මිතං
පත්ථෙහි විජාගිත්තිත අප්පත්තාව සකං ඝරං.
219. ඤේ පුත්තා කාලකතා පති ච පඤ්ච මතො කපණ්ණිකාය,
මාතා පිතා ච භාතා ඛිංගන්ති ච එකවිතකායං.
220. තිණකුලිතෙ කපණේ අනුභූතං තෙ දුක්ඛං අපරිමාණං
අසුචි ච තෙ පච්චන්තං බහුති ජාතීසහස්සාති,
221. වසිතා සුසාහමජ්ඣෙ අපොපි බාදිතාති පුත්තමංසාති
ගතකුලිකා සබ්බගර්හිතා මතපතිකා අමිතං අධිගච්ඡි.
222. භාවිතො මේ මග්ගො අරියො අව්ඨාබ්බිකො අමිතගාමී,
තිබ්බාහං සච්ඡිකතං ධම්මාදයං අපෙක්ඛිතං.
223. අභමමිති කන්තසල්ලා ඕතිතභාරා කතං හි කරණීයං,
කිසාගොතමි ථෙරි විච්ඡිත්තවිතා ඉමං අභණ්ඨි.

ඉත්ථං සුදං කිසාගොතමි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

කිසාගොතමි ථෙරි ගාථා.

එකාදසනිපාතො නිව්ඨිතො

11. ඵකාදානපාතය.

11. 1

213. ඥාණාත් වහන්සේ විසින් සත්තිලෝකය උදෙසා කල්‍යාණමිත්‍ර භාවය පසක්කාලදී. කල්‍යාණමිත්‍රයත් නෙවුනා (පළමු) මුළු වූයේ පවා (පසු වැ) පණික වන්නේ යැ.
214. (බුද්ධාදි) සත්පුරුෂයෝ හජන කළ යුත්තාහ. එසේ හජන කරනුවත් සේ ප්‍රඥ වැඩෙයි. සත්පුරුෂයන් හජනය කරන්නේ හැම (ජාත්‍යාදි) දුකින් මිදෙන්නේ යැ.
215. (සත්පුරුෂයන්) සෙවුනේ, දුඃඛයත් දැනගන්නේ යැ. දුඃඛයාගේ සමුදයත් නිරෝධයත් (නිරෝධොපාය වූ) අවොධකමාගීයත් (යන) සතර ආයතීයත්‍යය දැනගන්නේ යැ.
216. පුරුෂදම්‍යසාරපි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සත්‍රිභාවය දුකැ'යි වදාරනලද. සපතතින් ඇති බව ද දුකෙකි. ඇතැම්හු වරක් වැදවාහු - (විජායන දුක් නො සහමින්)
217. සිය ගෙල ද සිදුති, සියුමැලියෝ විස කති, කුසකිහනමුසගති ඇත්තාහු (ගති-ගර්භිනී) දෙදෙන මැ මාරණානතික ව්‍යසනයනට පැමිණෙති.
218. ලං වැ සිටි වදන කර් ඇති වැ ගෙට යන මම සිය ගෙට නො පැමිණ මැ මග දරාවන් වද (පිහිට පිණිස ගිය) ගිමියා මළහු දුටුමු.
219. දුගි වූ මාගේ පුත්‍රයෝ දෙදෙන කළුරිය කළහ. ගිමියා ද මග මළේ යැ, එක් මැ දරුවෙකි මවු පිය නොහොවුරු දුවෙති, (එ ද දුටුමු.)
220. සෞඛ වැ ගිය කුලගොත් ඇත්තිය, දිළිඳු තැනැත්තිය, ති විසින් අප්‍රමාණ දුක් වළඳනා ලදී. බොහෝ දහස්ගණන් ජාතියෙහි තිගේ කළු එ ද පැවැතිණ.
221. සොහොන් මැද වුසුමු, ගමිඳු පුත්‍රමාංශ කනලදී, නටකුල ඇති වුමු, සඵජනයා විසින් ගර්භිත වුමු, මළ ගිමියා ඇතික වුමු, (එතෙකුදු වුව) නිවන් අවබෝධ කළා.
222. මා විසින් අමාතයාම වූ ආයතීයවොධික මාගීය භාවිත විග. නිවන් පසක් කරනලදී, මෙසේ මම ධම්මය ආදායීය දිවුමු.
223. මම සිදලු රාගාදි හුල් ඇති ව බහා තැබූ කෙලෙස්බර ඇති වුමු. (පරිඥාදි සොලොස්) කරණී කරනලදී. මිදුණුසින් ඇති කිසාගොතමි මෙහෙණ මෙ කරුණ කිවු යැ.

මෙසෙසින් කිසාගොතමි මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

කිසාගොතමි පේරාගමා සි.

12. ආදසනිපාතො.

12. 1

224. උභො මාතා ව සිතා ව මයං අසුං¹ සපතනියො,
තස්සා මෙ අහු සංවෙගො අබ්බුතො ලොමිහංසතො.
225. ඩිරඤ්ඤා කාමා අසුචි දුග්ගතිං බහු කණ්ඩා,
යත් මාතා ව සිතා ව සහරියා මයං අසුං.
226. කාමෙස්සාදිනවං දිස්සා තෙකකම්මං දට්ඨු බෙමතො,
සා පබ්බජි රාජගහෙ අගාරස්මානගාරියං.
227. පුබ්බෙතිව්‍යාසං ජාතාමි දිබ්බවකත්‍රිං² විසොධිතං,
වෙතොපරිච්ඡිකුණ්ණො සොතධාතු විසොධිතා.
228. ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා පතොතා මෙ අසච්ඡිකතො,
ඡ්ලිකිකුණු සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
229. ඉද්ධියා අතිතිමිත්තා චතුරස්සරථං අහං,
බුද්ධස්ස පාදෙ චන්දිතා ලොකතාථස්සා තාදිතො.
230. පුපුප්ඵිකස්සං උපගම්ම පාදපං,
ඵකා තුචං තිට්ඨාසි සාලමුලෙ
න වාපි තෙ දුතියො අත්ති කොචි
න තිං බාලෙ හායසි බුද්ධකාතං.
231. සතං සගස්සානපි බුද්ධකාතං
හමාගතා ඵදිසකා හවෙයසුං
ලොමිං න ඉසෙස්ස නපි සම්පවෙධෙ
තිං මෙ තුචං මාර කරස්සසෙකො.
232. ඵසා අනතරධායාමි කුච්ඡිං වා පච්ඡාසි තෙ
හමුකතතරෙ වා තිට්ඨාමි තිට්ඨන්තිං මං න දකඛසි.
233. විත්තමහි වසිගුතාහං ඉද්ධිපාද පුභාවිතා
ඡ මෙ අතිකුණු සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සංසතං.
234. සතතිපුලුපමා කාමා බන්ධාසං අභිකුච්චිතා,
යං තිං කාමරතිං මුය් අරතිදති සා මම.
235. සබ්බත්ථ විහතා නන්දි තමොකකෙසා පදුලිතො,
ඵචං ජාතාහි පාපිම් තිහතො තිසිසි අත්තකාති.

ඉත්ථං සුදං උප්පලවණ්ණා ථෙරි ගාථායො අගාසිති.

උප්පලවණ්ණා ථෙරිගාථා.

ආදසනිපාතො නිට්ඨිතො.

1. අසුං - සි 221, 2. 2. දිබ්බවකත්‍රි - මජ්ඣ.

12. ද්වාදශතිපාතය

12. 1

- 224. මවත් දුවත් යන අපි දෙදෙන සපතති වුමහ, ඒ මට අද්දහන වු ලොච්ඡදහනත්වන සංවේගයෙක් වී.
- 225. නිද්දු වේවා, කාමයෝ අපවිත්‍රයහ, දුර්ගතියහ, බොහෝ කෙලෙස්කටු ඇතියහ. වැලැදියුතු යම් කාමයෙක්හි මවත් දුවත් යන අපි සපතති වුමෝ ද (ඒ කාමය යි.)
- 226. කාමයෙහි ආදිනව දක නෙහෙත්‍රමය නිතිය විසින් දක හි නොමෝ රජගහනුවර දී හිඟියෙන් නික්ම යනුන් ගත වූ යා, (ගඟිකානිරිතථේරමාතු මෙහෙණ කී ගාථා ගෙන කාමාදිනව දක්වන පිණිස කිවු යා.)
- 227. (මම) පෙරවිසු කදපිළිමෙල දනිමි. (මා විසින්) දිව්‍ය විශුද්ධි කරනලදි, වේතොපරියඤ්ඤාය (පරසින් දන්තානුචණ්)ත් දිබ්බ-සොත බාහුවත් විශුද්ධි කරන ලදහ.
- 228. මා විසින් ඉදුහයෝ ද පසක් කරනලදහ. මා විසින් ආසුච්ඤාය සංඛ්‍යාත නිවන ලබනලද, හරි අභිඤ්චෝ සාක්‍ෂාත්කාතයහ, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලදි. (තමා අධිගත විෂය ගෙන කියූ.)
- 229. මම (ගමාමහපෙලහර දා) ඉදුහයෙන් අසුන් සතරදෙනකුත් යෙදු රථයක් මවා ලොකනාථ වූ තාදිගුණ ඇති බුදුන් ගේ පාසහල වැද සිටියමු.
- 230. තෙපි අග පටත් මල්ගෙන සිටි සල්ලාකක් කරා එළඹ එ සල්ලාක්මුල්හි එකලාව සිටුව, තොපට කිසි දෙවැන්නෙක් නොද ඇති, බාලාවෙහි, තෙපි බුර්තයනට නොයියවි.
- 231. තුලුන් බදු බුර්තයන් සියයකුදු දහහකුදු ඉදින් එළඹියාහු වෙත් හමුදු (මාගේ) රොමයකුදු නොසැලෙන්නේ ය, නොද කම්පා වන්නේ යා, මාරය, තෙපි එකලා වැ මට කුමක් කරවු ද?
- 232. (මාරය) තෙල මම (තා ඉදිරියෙහි) අතුරුදහන් වෙමි, (නොදැනෙන සේ) තාගේ කුසට හෝ පිවිසෙමි, දෙබැම අතර හෝ සිටිමි, එසේ සිටින මා නොදක්නෙහි.
- 233. මම විසඟ කල සිත් ඇති වෙමි, මා විසින් සාද්ධිපාදයෝ මොනොවට වඩන ලදහ, හඬහිඤ පසක්කරන ලදහ, බුදුන්ගේ සසුන් කරනලද.
- 234. කාමයෝ (මුවහත් කල විෂ පෙවු) සැත්පුල් බදු වුවාහු යා උපාදානසාකකයෝ ඔවුන්ගේ සිද්ධිමට ආධාර වුවාහු යා (මාරය) තෝ යම් කාමරතියක් කෙවියුතු යයි කියෙහි ද, ඒ කාමරතිය දුන් මට අරතියකි.
- 235. සියලු තැන්හි තනිදී සංඛ්‍යාත තාමණ්‍යව හසනලදු, තමසාකක පුද්ගල කරනලද, පට්ට, මෙසේ දනුව, අනතකය, තෝ මා විසින් පෙලහලදුයෙහි.

මෙසේ උපාලවණණ: තෙරැණිය ...
 උත්පලවණණාථේරි ගාථා යි.
 ද්වාදශතිපාතය නිමි.

16. භොළසතිපාතො.

16. 1

236. උදකමොහරිං¹ සිතො සද උදකමොහරිං,
අය්‍යානං දණ්ඩගගගිතා මාමාදෙසකඤ්ජිතා.
237. කස්ස බ්‍රාහ්මණ ඤාං භිතො සද උදකමොහරිං,
චෙට්ඨිකොති ගතොති සිතං චෙදයසෙ භුතං.
238. ජානනි වත මං හොති පුණ්ණිකෙ පරිපුච්ඡිති,
කරොන්තං කුසලං කම්මං රුකින්නං කත පාපකං.
239. ඥො ව චුඤ්ඤා දහරො මා පාපකම්මං පකුඛිති,
දකාභිසෙවනා හොපි පාපකම්මං පඤ්චිවිති.
240. කොචු තෙ ඉදම්කාසි අජානනස්ස අජානකො,
දකාභිසෙවනා නාම පාපකම්මං පඤ්චිවිති.
241. සග්ගං භුත ගමෙස්සන්ති සබ්බෙ මණ්ඩකකච්ඡපා,
ඤ්ඤා ව සුංසුමාරා ව ගෙ චඤ්ඤා උදකෙ වරා.
242. ඔරබ්බිකා සුකරිතා මච්ඡිකා මිගබ්බිකා,
චොරා ව චජ්ඣිකාතා ව ගෙචඤ්ඤාපාපකම්මිනො,
දකාභිසෙවනා තෙපි පාපකම්මං පඤ්චිවරො.
243. සචෙ ඉමා නදිගො තෙ පාපං පුබ්බෙ කථං චිත්තං,
පුඤ්ඤාතිමාති වගෙග්ගං තෙන ඤාං පරිබාහිරො.
244. යස්ස බ්‍රාහ්මණ ඤාං භිතො සද උදකමොහරිං,
තමෙව බුද්ධො මාකාසි මා තෙ සිද්ධං ජපිං හතී.
245. කුමමග්ගං පටිපන්නං මං අරියම්ගං සමානසි,
උදකාභිසෙවනා හොති ඉමං සාටං දදුමි තෙ.

1 උදකාරි අසා සිතෙ - ජෙස.

16. මොඩගතිපාතය.

16. 1.

236. ස්වාමිදරුවන්ගේ දඹුවම් බියෙන් බියව, වාග්දණ්ඩයින්ගෙන් හා (සබ්බකා) දෙවනියකගෙන් ද පිහිටව, (මම) හැම කල්හි සිතගෙහිද දිය අලිමි. දියට බවිමි.
237. බමුණාණෙනි, තෙපි කවරක් හට බියපත් වුවහු හැම කල (උදය-සමය) දියට බටහු ද, සැලෙහ ගාත්‍රයෙන් හුතු ව අධික වූ සිහිල් දුක් විඳිනු ද.
238. හවතිය පුණ්ණාණෙනි, කල පවිකම් වලහන (දියෙහි ගැලීමෙන්) කුසලය රැස්කරන මා දන්නි මා විවාරව.
239. මහල්ලෙන් වෙවසි තරුණයෙක් වෙවසි යම් කිසිවෙක් පවිකම් බෙහෙවින් කෙරේද හෙතෙමෙන් ජලසනාතයෙකුගෙන් පවිකමින් අතිශයින් මිදේ.
240. (කම්මිපාක) නො දත් නොපට ජලසනාතයෙන් පවි කමින් මිදෙයි' යන මේ කරුණ (කම්මිපාක) නො දත් කවරෙක් පැවැසි ද.
241. හැම මඩු - කාසුබුවෝ ද කිඹුල්ල ද සුංසුමාරයෝ ද අනා වූත් යම් ජලවර කෙනෙක් වෙන් නම් ඔහු දු ඵ්කාන්තයෙන් සබ්බකාපි සි සිතමි.
242. එළුවන් මරන්නෝ ද හුරුවැද්දෝ ද කෙවුලෝ ද මුවුවැද්දෝ ද සොරු ද වධානසාතකයෝ (අළුගොසුවෝ) ද අනා වූත් පවිකම් ඇති යම් කෙනෙක් වෙන් නම්, ඔහුද ජලසනාතයෙන් පවිකමින් මිදෙන්නාහ.
243. ඉදින් මේ (අවිරවති ආදී) හදිහු තොප විසින් පෙර කල පවි බැහැර කරන්නාහු නම්, මේ හදිහු (තොප කල) පිත ද බැහැර කරන්නාහු ය, (එකල) තෙපි ඒ පිනෙකුද බැහැර වුවහු ය.
244. බමුණාණෙනි, තෙපි යම් පාපයෙකින් බියපත් වුවහු හැම කල උදකාවගාහන කරනු ද, බමුණාණෙනි, ඒ පාපය මා නගමක් කල මැහැවි, (මෙබඳු) සිතය තොපගේ සිරුරෙහි සිවිය නගමක් පෙලොවා.
245. පිත්ථතිය, නොමගට පිළිපත් මා දියෙහි ගැලීමෙන් බැහැර කොට ආශ්විමාගියට පාමිණවි. (එහෙයින්) මේ සඵඵ කුටුභමුරු කොට නොපට දෙමි.

246. තුග්ගෙව් සාවකො හොතු නාහං ඉච්ඡාමි සාවකං,
සචෙ භාගසි දුක්ඛස්ස සචෙ හෙ දුක්ඛමපිගං.
247. මාකාසි පාපකං කම්මං අච්චි වා යදි වා රහො,
සචෙ ච පාපකං කම්මං කරිස්සාසි කරොසි වා.
248. හ හෙ දුක්ඛා පමුත්තාසති උපෙච්චාපි පලායතො,
සචෙ භාගසි දුක්ඛස්ස සචෙ හෙ දුක්ඛමපිගං.
249. උපෙති සරණං බුද්ධං ධම්මං සඤ්ඤා භාදිනං,
සමාදියාති සීලාති තං හෙ අත්ථාය භෙතිති.
250. උපෙමි සරණං බුද්ධං ධම්මං සඤ්ඤා භාදිනං,
සමාදියාමි සීලාති තමෙම අත්ථාය භෙතිති.
251. බ්‍රහ්මඛණු පුරෙ අසිං අජ්ජමති සච්ච බ්‍රාහ්මණො,
තෙවිජ්ජො, වෙදසම්පන්නො සොභසීයො චම්භි නභාතසොති.

ඉත්ථං සුදං පුණ්ණං ථෙරි ගාරායො අභාසිති.

පුණ්ණං ථෙරිගාරා.

සොලසනිපාතො නිට්ඨිතො.

246. සඵල නොපට මැ වේවා, මම සඵල නොරිසි වෙමි, ඉදින් තෙපි දුකට බියවුනි නම්, ඉදින් නොපට දුක අප්‍රිය වී නම්-
247. ප්‍රකටහාවයෙන් නො පිළිසන් ව හෝ නොහොත් රහසි ව පිළිසන්කොට හෝ පවිකම් නහමක් කරව. ඉදින් පවිකම් මතු කරන්නෙහි හෝ දෑත් කෙරෙහි හෝ නම්-
248. දාතූගෙන පලායන්නා වූද නොපට දුකින් මිදීමෙන් නැති. ඉදින් තෙපි දුකට බිය වුනි නම් ඉදින් නොපට දුක අප්‍රිය වී නම්.
249. තාදී වූ බුදුන් ද දහම් ද සතුන් ද සරණ කොට යවු, සිල් සමාදන් වවු, ඒ සරණගම්නය හා සිලසමාදානය නොපට වැඩ පිණිස වන්නේ යි.
250. මම තාදී වූ බුදුන් ද දහම් ද සතුන් ද සරණ කොට යමි, සිල් සමාදන් වෙමි, ඒ මට වැඩ පිණිස වන්නේ ය.
251. මම පෙර, (බමුණු කුලෙහි උපන් පමණින්) බ්‍රහ්මඛන්ඩු නම් වීමි, දෑත් (බාහිතපාප බාවිත්) පරමාඤ්චාගමණ වෙමි, අධිගම් කළ ත්‍රිවිද්‍යා ඇතියෙමි, මාභිඤ්ඤාවෙදයෙන් සමනවිතයෙමි, සොත්තිය ද නතාතක ද වෙමි'යි.

මෙසේ පුණණා තෙරණි ...

පුණණාචරිත ගාථා යි.

මොඩියනිපාතය නිමි.

20. විසතිනිපාතො.

20. 1

252. කාලකා හමරවණ්ණසාදිසා
චේලභිතතා මම් මුඛපා අහු,
තෙ ජරාය සාණවාකසාදිසා¹
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාදා.
253. වාසිතොව සුරභිකරණකො
පුප්පුරා මම් උත්තමයකපො,
තං ජරාය සසලොමගඤ්ඤං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාදා.
254. කානනං'ව සතිතං පුරොපිතං
කොච්ඡසුචිචිතකසොභිතං,
තං ජරාය විරලං තභිං තභිං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාදා.
255. කණ්ඨකකපුචණ්ණමණ්ඩිතං
සොහතො² සුචේණිති ලභිකතං,
තං ජරාය ඛලිතං සිරං කතං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාදා.
256. විතකාරසුකතාව ලෙඛිකා
සොහරෙ සුහමුකා පුරෙ මම්,
තා ජරාය චලිති පලමිතා,
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාදා.
257. හසාරා සුරාවිරා යථා මණ්ඩි
අනතතා'හෙසුං අභිනිලභිතා,
තො ජරාය'භිතතා න සොහරෙ
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාදා.
258. සණ්ඨපුඛසාදිසි ව තාසිකා
සොහතො³ සු අභියොබ්බතං පඨි
තා ජරාය උපාකුලිතා විත
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාදා.
259. කඛකණං'ව සුකතං සුතිට්ඨිතං
සොහරෙ සු මම් කණ්ණපාලිසං,
තා ජරාය චලිති පලමිතා,
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාදා.
260. පත්තලිමකුලවණ්ණසාදිසා
සොහරෙ සුදන්තා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය ඛණ්ඩිතා ව පිතකා,⁵
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාදා.
261. කානනමති වතසණ්ඩවාරිති
කොකිලාව මධුරං නිකුජ්ඣං
තං ජරාය ඛලිතං තභිං තභිං
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤාදා.

1 සාණවාකසාදිසා - සිමු. 2 පුප්පුරා - සිමු 1, 2, පුප්පුරං - PTS
3 සොහතො - සිමු. 4 සොහරෙ - සිමු 1, 2 5 වාහිකා - මජ්ඣ.

20 විංශතිතිපාතය.

20. 1

252. (පෙර) මාගේ කේශයෝ කළුපැහැ වූවාහු බහිරුත් බදු පැහැ ඇති ව අක්ඛමරු වූහ, දැන් ඔහු ජරාභේදයෙන් සන්තොසවැඩ බදු වූහ. සත්‍යවාදී වූ සම්බුද්ධයෝ වචනය අත් පරිදි නො වේ.
253. මළින් ගවසන ලද මාගේ කෙස්කලබ පෙර සුවදකැවූ පහසින් පේළාවක් බදු විය. දැන් එය ජරාභේදයෙන් සාලොම්ගද හමු වෙයි. සත්‍යවාදී වචනය අනන්‍යථා වේ.
254. මොනොවට රෝපණය කළ හැසුණු ගෙවුයනක් බදු වූ පණුවෙන් හා රත්තිදින් හා අවුල් හැර සකස් කළ අග්ආති ව හොබවනලද ඒ කෙස්කලබ දැන් ජරාභේදයෙන් තත්ති තත්ති විරල ව වැවුණු කෙස් ඇති වෙයි, සත්‍යවාදී බුද්ධයෝ වචනය අනන්‍යථා වේ.
255. රත්විදුරු ආදියෙන් සරසනලද කළු කෙස්වැටිය පෙර මොනොවට ගෙඩීමෙන් හොබනේ විය, දැන් එය ජරාභේදයෙන් බලොට ගිනි වෙයි, සත්‍යවාදීන්ගේ වචනය අනන්‍යථා වේ.
256. පෙර මාගේ හොබනා දෙබැම සිත්තරකු විසින් (නිල්පැහැයෙන්) මොනොවට අදහාලද රේඛාවක් මෙන් ගෝහමාන විය, දැන් ජරා-භේදයෙන් ඒ දෙබැම නළලන්ති රැළියෙන් එල්බෙමින් සිටියා වෙයි, සත්‍යවාදීවචනය අනන්‍යථා වේ.
257. අතිතිල ව දික් වූ මාගේ නෙත්‍රයෝ පෙර නිල්මණි මෙන් ප්‍රභාසර වූවාහු ඉතා සිත්කලු වූහ, දැන් ඔහු ජරායෙන් මඬනාලද්දහු නො හොබත්, සත්‍යවාදී වූ බුද්ධයෝ වදන් අනන්‍යථා වේ.
258. හොදුරු නවගොවුනෙහි මාගේ නැහැය සිලු වූ ව උස් ව (සෙසු මුඛාවයවයනට) අනුරූප ව හොබති විය, ඔ දැන් ජරාභේදයෙන් හැකුළුණක් මෙනි, සත්‍යවාදීවචනය අනන්‍යථා වේ.
259. පිරිසම් කළ මොනොවට නිමවනලද රත්වලල්ලක් මෙන් මාගේ කන්පෙති පෙර හොඟමාන වී දැන් ඔහු ජරාභේදයෙන් හටගත් රැළි ඇති ව එලෙන්නාහු වෙයි, සත්‍යවාදී බුද්ධයෝ වදන් අනන්‍යථා වේ.
260. පෙර මා ගේ මනා දන්තයෝ කදලමුහුලු බදු පැහැසටහන් ඇති ව සොහමාන වූහ. දැන් ඔහු ජරාභේදයෙන් කැඩුණාහු ද කසාවත් වූවාහු ද වෙයි, සත්‍යවාදීන් ගේ වදන් අනන්‍යථා වේ.
261. වෙහෙසි වනලාහැප්පි හැසිරෙන කෙවිලියක මෙන් පෙර මම මිහිරි කොට බිඳීමි, දැන් ඒ අලාපය ජරාභේදයෙන් තත්ති තත්ති පැකිලෙනු වෙයි, සත්‍යවාදී බුද්ධයෝ අනන්‍යථා වේ.

262. සණ්ඨකමුඛිචි සුපපමජ්ඣිතා
සොහතෙව සුභිවා පුරෙ මම්
සා ජරාය භග්ගා විනාමිතා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
263. වට්ඨපලිසදිසොපමා උභො
සුසොහතෙර සුඛාහා පුරෙ මම්
තා ජරාය යථා පාට්ඨිප්පලිතා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
264. සණ්ඨමුඛිකසුචණ්ණමණ්ඩිතා
සොහතෙර සුභස්සා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය යථා මුලමුලිකා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
265. පිභවට්ඨකතිකුග්ගතා උභො
සොහතෙර සුථනකා පුරෙ මම්
ථෙවිකිව ලබ්බතති හොදකා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
266. කඤ්ඤනස්ස ඵලකංච සුමට්ඨං
සොහතෙ සුකායො පුරෙ මම්
සො වලිහි සුමුමාහි ඔතතො
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
267. නාගභොග්ගසදිසොපමා උභො
සොහතෙර සුඋරා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය යථා චෙඨනාමිඤ්ඤො
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
268. සණ්ඨනුපුරසුචණ්ණමණ්ඩිතා
සොහතෙර සුජ්ඣකා පුරෙ මම්
තා ජරාය කිලදණ්ඩකාරිව
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
269. තුලපුණ්ණසදිසොපමා උභො
සොහතෙර සුපාදා පුරෙ මම්
තෙ ජරාය පුරිතා වලිමිතා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
270. ඵදිසො අහු අගං සමුස්සයො
ජජ්ජරො ඛහු දුඛාතමාලයො
සොපලෙපපතිතො ජරාකරො
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා'ති.

ඉස්සං සුදං අමබ්පාලි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

අමබ්පාලිථෙරිගාථා.

262. පෙර මාගේ මනා ගෙල මොහොතට පිරිසිදු කළ සිලිච් රත්-සකක් සෙසින් සෝහමාන විය. දැන් එය ජරාභේතුයෙන් හඟන වනාමුණේ වෙයි, සත්‍යවාදීන්ගේ වචනට අනන්‍යතාවය වේ.
263. පෙර මාගේ දෙබාහුව වට වූ කහගමක් බඳු ව සොහමාන විය, දැන් ඒ දෙබාහුව ජරාභේතුයෙන් පැළඹුණු පළොල් පත්තක් බඳු වී, සත්‍යවාදීන්ගේ වදන් අනන්‍යතාවය වේ.
264. පෙර මාගේ සොදුරු අත් යුවල රත්මුවා සිලුටු මුදුවලින් විභූෂිත ව සොහමාන වී, දැන් ජරාභේතුයෙන් ඒ අත් මූලාලක බඳු වී, සත්‍යවාදීන්ගේ වදන් අනන්‍යතාවය වේ.
265. පෙර මාගේ සොදුරු පියොසුරු යුවල හැසි වට ව (උනුත්) එක් ව උඩුමුව ව සොහමාන වී, දැන් දිනහිලිහුණු පෙරහන්කඩ සෙසින් එල්බෙයි, සත්‍යවාදී වූ බුදුරජුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාවය වේ.
266. පෙර මා ගේ සොදුරු වූ කය (දැහැල් තවරා) මොහොතට පිරිමදකාරද රත්පුවරුවක් සෙසින් ගොබනේ විය, දැන් ඒ කය සිසුම් රැලියෙන් (තැන තැන) පැතුරුණේ විය, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාවය වේ.
267. පෙර මාගේ සොදුරු දෙකලවේ ඇත්සොබ බඳු ව සෝහමාන වී, දැන් ඒ දෙකලවේ ජරාභේතුයෙන් හුණුදඹු බඳු වෙයි, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාවය වේ.
268. පෙර මාගේ සොදුරු වූ දෙදහ රත්මුවා සිලුටු තුරුවලාසෙන් විභූෂිත ව සොහමාන වී, දැන් ජරාභේතුයෙන් ඒ දෙදහ තලදඹු මෙන් වෙයි, සත්‍යවාදී වූ බුදුන් ගේ වදන් අනන්‍යතාවය වේ.
269. පෙර මා ගේ සොදුරු දෙපාදයෝ හිමුල්පුළුන් පුරවන ලද්දවුන් මෙන් සොහමාන වූහ, දැන් ඒ පාදයෝ ජරාභේතුයෙන් පැළඹුණු හටගත් රැළි ඇත්තාහු වෙති, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාවය වේ.
270. මාගේ මේ සිරුර මෙබඳු (ගථොක්කප්‍රකාර) විය, දුදුරු වූයේ (ජරාදිහෙතුක වූ) බොහෝ දුකට වාසස්ථාන විය, ඒ කය ඇලෙප රහිත වූ වැටිමට ලං වූ දිරා ගෙයක් බඳු වෙයි, හොහොත් ජරාවට ගෑහ වෙයි, අවිතථවාදී වූ සම්මාසම්බුදුන් ගේ වචනට අත්-පරිද්දෙකින් නො වේ.

මෙසේ අම්බපාලි තෙරුණි ...

අම්බසංචිථේරගාථා යි.

20. 2

271. සමණාති ගොති තිං සග්ගි¹ සමණාති පටිබුජ්ඣයි²
සමණානමෙව්³ කිත්තෙයි සමණී නුත ගවිසායි.
272. විපුලං අනුඤ්ඤා පානඤ්ඤා සමණානං පයච්ඡයි⁴
රොගිණී¹දුති පුච්ඡාමි කෙන තෙ සමණා පියා?
273. අකම්මකාමා අලසා පරදතොපථ්විනො
අසංසුකා සාදුකාමා කෙන තෙ සමණා පියා?
274. විරසං වත මං තාන සමණානං පටිපුච්ඡයි
තෙසං තෙ කිත්තෙයිසාමි පඤ්ඤාසිලපරිකාමං.
275. කම්මකාමා අනලසා කම්මසෙට්ඨාසා කාරකා
රාගං දොසං පඤ්ඤානි තෙන මෙ සමණා පියා.
276. තිණි පාපසා මුලාති බුහන්ති සුචි කාරිනො
සබ්බපාපං පඤ්ඤාසං තෙන මෙ සමණා පියා.
277. කායකම්මං සුචි තෙසං චචිකම්මං ච තාදිසං
මනොකම්මං සුචි තෙසං තෙන මෙ සමණා පියා.
278. විමලා සඛිඤ්ඤාතා¹ව සුඤ්ඤා සන්තර්ඛාතිරා
පුණණා සුකෙකති ධම්මෙති තෙන මෙ සමණා පියා.
279. ඛුසුසුතා ධම්මධරා අරියා ධම්මථ්විනො
අත්ථං ධම්මඤ්ඤා දෙසෙන්නි තෙන මෙ සමණා පියා.
280. ඛුසුසුතා ධම්මධරා අරියා ධම්මථ්විනො.
ඵකස්සවිතාසා සතිමනොතො තෙන මෙ සමණා පියා.
281. දුරධතමා සතිමනොතො මහතභාණී අනුඤ්ඤා
දුකඤ්ඤානං පඤ්ඤානි තෙන මෙ සමණා පියා.
282. ගසමා ගාමා පකකම්මානි න විලොකෙන්නි කිඤ්ඤානං
අනපෙකඛාචි ගච්ඡන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.

1. ගොති සුචි - මජ්ඣ. 2. පටිබුජ්ඣයි - මජ්ඣ. 3. සමණානෙව - මජ්ඣ.
4. පටිබුජ්ඣයි මජ්ඣ.

271. හවතිය, නුඹ 'සමණ' (සමණය) යි කියමින් නිදව, 'සමණ' යි කියමින් පිබ්බෙව, (හාම කල) මහණුන් මා නොහොත් මහණුන්ගේ ගුණ මා පසසව, (සිතීන්) මෙහෙණක් මා යයි සිතමි.
272. බොහෝ ආහාර පාන ද මහණුන්ට දෙව, දරුව රොගිණිය, දැන් තී පුළුවුණි, කුමක් හෙයින් නුඹට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත් ද?
273. (ඔහු තමහට ද පරහට ද වැඩද) කිසිවක් නො කරනු රිසියහ, කුසිතයෝ යැ, පරා දුන් දැයින් මා දිව්වටනපුල්ලහ, (එහෙයින් ම බත් වත් ආදිය) පතා සිවුනාහ, මිහිරි දූෂ මා රිසියහ, කුමක් හෙයින් නුඹට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත් ද?
274. පියාණෙකි, බොහෝ කලෙකින් මහණුන්ගේ ගුණ මා පුළුවුණහු යැ, නොපට ඒ මහණුන්ගේ ප්‍රඥාව ශීලය හා විශ්වසය පවසමි.
275. (ඔහු වත් පිළිවත් ඇ) මහණකිස කරනු රිසියහ, අනලයෝ යැ, (නිවන් එළවන) ශ්‍රේෂ්ඨකමය කරනුවහ, එහෙයින් රාගය ද දෝෂය ද දුරු කෙරෙති, එකරුණෙන් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
276. අතවදානම කරන්නාහු තුන් පව්වුල් දුරු කෙරෙති, රහත්-මගින් ඔවුන්ගේ සියලු පව් ප්‍රතිණ ය, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
277. ඔවුන්ගේ කායකමය පව්හු වෙයි, වාක්කමය ද එබඳු ය, ඔවුන්ගේ මනාකමය ද පව්හු වෙයි, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
278. දෙවු සත් හා මුතු මෙන් නිමිලයහ, ශුඬ වූ ආයග ප්‍රයෝග ඇත්තාහ, එකාත්ත ශුකල වූ කුශලධර්මයෙන් පරිපූර්ණයහ, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
279. (ඔහු) බහුශ්‍රාවයෝ ය, ධර්මධරයහ, ආර්යයෝ ය, දෘඪමත් දිව්වටත්තාහ, භාෂිතානුචිත ද දෙශනාධර්මය ද වදාරති, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
280. (ඔහු) බහුශ්‍රාවයෝ ය, ධර්මධරයෝ ය, ආර්යයෝ ය, ධර්මවිහු ය, එකගවූ සිත් ඇතියහ, එළඹිසිටි සිති ඇත්තාහ, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
281. වෙනෙහි දුර්වේදනසුත් කරා යනුවහ, සිහි ඇතියෝ ය, නුවණින් බණනපුල්ලහ, සත්ත්වන් සිත් ඇතියහ, දුඛාත්ත වූ නිවන ප්‍රතිවේධ කෙරෙති, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
282. යම් ගමෙකින් තික්ම යෙත් නම් එහි කිසිවක් අපෙක්ෂා විසින් නො බලති, තීරපෙක්ෂාව මා හෙතී, එහෙයින් මට සමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

283. න තෙනං කොට්ඨං ඔපෙනති න කුමිං න ඛලොපියං
පරිනිට්ඨිතමෙසානා තෙන මෙ සමණා පියා.
284. න තෙ හිරඤ්ඤං ගණහන්ති න සුවණ්ණං න රුපියං
පච්චුප්පනෙනාන යාපෙනති තෙන මෙ සමණා පියා.
285. නානාකුලා පබ්බජිතා නානාජනපදෙහි ච
අඤ්ඤමිඤ්ඤං පියායන්ති තෙන මෙ සමණා පියා
286. අන්ධා ච න භොගා කුලෙ ජාතාසි රොගිණී
සභා බුද්ධා ච ධම්මෙ ච සබ්බෙ ච තිබ්බගාරවා.
287. කුචං හෙතං පජානාසි පුඤ්ඤකෙතිතං අනුතතරං
අමහම්ච ච තෙ සමණා පතිගණහන්ති දුක්ඛණං.
පතිට්ඨිතො හෙත්ථ යඤ්ඤා විපුලො භොගවික්කති.
288. සචෙ භාගසි දුක්ඛස්ස සචෙ තෙ දුක්ඛමප්පියං.
උපෙති සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ච තාදිනං,
සමාදියාති සිලාති තං තෙ අන්ධාග හෙතිති.
289. උපෙති සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ච තාදිනං,
සමාදියාමි සිලාති තං මෙ අන්ධාග හෙතිති.
290. බ්‍රහ්මබ්බාසු පුරෙ අසිං සො ඉද්ධම්චි බ්‍රාහ්මණො
තෙවිජේ, සොඤ්ඤො චම්චි වෙදගු චම්චි නහාතකොති.

ඉත්ථං සුදං රොගිණී ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

රොගිණීථෙරිගාථා.

20. 8

291. ලට්ඨිගඤ්ඤා පුරෙ අසිං සො දුති මහපුද්ගමො,
අනාග පලිපා සොරා නාගකම් පාරමෙතමෙ.
292. සුමුත්තං මං මඤ්ඤමානා වාපා පුත්තමනොගම්,
වාපාග ඛනිතං ඡේතා පබ්බජිස්සං පුතොපහං.¹
293. මා මෙ කුජ්ඣි මහාවිර මා මෙ කුජ්ඣි මහාමුනී,
න හි කොඛපරෙතස්ස සුභි අභි කුතො තපො.
294. පක්කමිස්සං ච නාලාතො කොඛ නාලාග වච්ඡති,
ඛනිතම්² ඉත්ථිඋපෙත සමයෙ ධම්මජ්චිතො.

1. පුතොවහං - ඔහු. 2. ඛනිත - මරණ, ඛනිත - ඔහු.

283. ඔහු තමා සතු සමටත් කොටුවෙහි නො බහා තබති, සැලක නො තබති, පැසසක නො බහති, පරකුලෙහි පිසූ අහර හොඳවු වහ, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
284. ඔහු කහවුණු නො ගනිති, රත් රිදී නො ගනිති, එකෙණෙහි උපත් පසයෙන් යැපෙති, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
285. තත් කුලයෙන් ද තත් දහවුයෙන් ද තික්මැ පැවිදි වූවාහු උනුත් ප්‍රිය කෙරෙහි (ඡමේත්‍රී කෙරෙහි) එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
286. පිත්තත් රෝගිණීය. තෙපි වුදුන් කෙරෙහි ද දහමිහි ද සතුන් කෙරෙහි ද සැදහැති ව දැඩි ගෞරව ඇති ව අපට වැඩ පිණිස (මේ) කුලයෙහි උපත්තාම.
287. තෙපි මැ තෙල අනුත්තර වූ පිත්තක දත්තාම, ඒ ශ්‍රමණයෝ අපගේ ද දක්ෂිණාව පිළිගනිත් හමි, තෙල මිහණුත් කෙරෙහි පිහිටුවනලද අපගේ දහබමික විපුලඵල වන්නේ ය.
288. ඉදින් (තෙපි) දුකට බිය වවු නමි, ඉදින් තොපට දුක අප්‍රිය වී නමි, තාදී වූ වුදුන් ද දහමි ද සතුන් ද සරණ කොට යවු, සිරි සමාදන් වවු, එය තොපට වැඩ පිණිස වන්නේ ය.
289. මම තාදී වූ වුදුන් ද දහමි ද සතුන් ද සරණ කොට යමි, සිරි සමාදන් වෙමි, ඒ මට වැඩ පිණිස වන්නේ ය.
290. (මම පෙර බමුණු කුලෙහි උපතිත්) බ්‍රහ්මබ්‍රාහ්මිනි, දත් (බාහිත පාප බැවින්) බ්‍රාහ්මණ වෙමි, අධිගමි කළ ත්‍රිපිදු ඇත්තෙමි සොතකිය ද වෙමි, මාග්ගිකවෙදයට පැමිණියෙමි ද නභාතක ද වෙමි*යි.

මෙසේ රෝගිණී තෙරැණි ...

රෝගිණීපේරි ශාඨා යි.

20. 8.

291. පෙර දඹුගත් අත් ඇති (පිරිවැරියෙන්) විස, හේ දුන් මුළු වැද්දෙකි, ආශාව හේතු කොට ගෙන දරුණු වූ (කාමසංකාරාදි අසාධාරණ) පඤ්ඤායෙන් නිවෘණපාරයට ගත්තට නො හැකි වූහ. (මෙසේ උපක තමා සදහා කී ය.)
292. (තමා කෙරෙහි) කාමයෙන් මොනොවට ඇලුණකු කොට මා සිතමින් වාපා නොමෝ පුතු නැලැවු, වාපා කෙරෙහි වූ කෙලෙස් බැදුම් සිදු නැවත ද මම පැවිදි වන්නෙමි.
293. මහාවීරය, මට නහමක් කිපෙමි, මහාමුනිවීරය, මට නහමක් කිපෙමි, කෝපයෙන් මහිනාලද්දහට ඉදිකරන නාන, තපසෙන් කොසින් වේ ද?
294. 'හාලා'ගමිනුදු තික්ම යන්නෙමි, මේ හාලායෙහි කවරෙක් වසන්නේ ද (වාපාවෙහි, තෙපි) දුහැමින් දිවි වටන මහණුන් තමාගේ ගත්‍රිපයෙන් බඳිමින් සිටියාම.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

295. එහි කාල නිවහනස්ස භුඤ්ඤාමෙ යථා පුරෙ
අභඤ්චි තෙ වසි කතා, යෙ ච මෙ සතති ඤාතකා.
296. එතොතා වාසි චතුබ්බාහං යථා භාතසි තිං ච මෙ
තසි රතතස්ස පොසස්ස උලාරං වත තං සිසා.
297. කාලඛිනිං ච තකකාරිං පුළුභං හිරිමුඛිනි
පුලලං දුමුඛිනිං ච අතොතො දිපෙච පාචමිං.
298. හරිච්ඡන්ද්‍රිතතඛිං කාසිකුතතමධාරිණිං
තං මං රුපවතිං සතතිං කස්ස ඔහාය ගච්ඡසි.
299. සාකුතතිකොච සකුණිං යථා ඛකිකුමච්ඡති,
ආහරිමෙන රුපෙන න මං තිං බාධසිස්සසි.
300. ඉමිං ච මෙ පුත්තථලං කාල උපාදිතං තසා,
තං මං පුත්තවතිං සතතිං කස්ස ඔහාය ගච්ඡසි.
301. ජහතති පුතො සපඤ්ඤා තතො ඤාති තතො ධනං,
පබ්බජතති මහාවිරා නාගො ඡේතාච ඛකිතං.
302. ඉදති තෙ ඉමිං පුත්තං දණ්ඩෙන ජුරිකාය වා,
භූමියං වා තිපුලොකයං පුත්තසොකා න ගච්ඡසි.
303. සචෙ පුත්තං සිගාලානං කුකකුරානං පදුහිසි,
න මං පුත්තකතො¹ ජමමි, පුහරාට්ඨනසිස්සසි.
304. හඤ්ඤා දති හඤ්ඤො කුතිං කාල ගමිස්සසි,
කතමං ගාමං නිගමං නගරං රාජධානියො.
305. අනුමත පුබ්බෙ ගණිතො අස්සමණා සමණමානිතො,
ගාමෙන ගාමිං විචිරිමත නගරෙ රාජධානියො.
306. එසො හි හගවා බුද්ධො නදිං තෙරඤ්ඤං පති,
සබ්බදුක්ඛපපහානාය ධම්මං දෙවොධි පාඤ්ඤං.
තස්සාහං සතතිකෙ ගච්ඡං සො මෙ සථා ගමිස්සති.
307. වඤ්ඤං දති වජ්ජාසි ලොකනාථං අනුගතරං
පදකම්මං ච කතාන ආදිසෙය්‍යාසි දකම්මං.
308. එතං ඛො ලබ්බමමොගි යථා භාසි තිං ච මෙ
වඤ්ඤං දති තෙ වජ්ජං ලොකනාථං අනුගතරං,
පදකම්මං ච කතාන ආදිසිස්සාමි දකම්මං.

1. පුත්තකතො - මජ්ඣිම, පි. 2.

295. කථව උපකය, එව නවතුම, පෙර මෙත් කාමයත් වලදව මෙ ද මාගේ යම් නැ කෙතෙක් වෙත් හම් මිහු දු තොප විසින් වසග කරනලදමහ.
296. වාපාවෙනි, තෙපි මට යම්ගේ කියවු නම්, තිලිත් සතරෙන් කොටසක් කියව, තොප කෙරෙහි රාගයෙන් ඇදුණු පුරුෂයක් හට එය ඒකාන්තයෙන් මහත් වන්නේ ය.
297. කාලය, පවුමුදුනෙක පිපුණු තරුණ කිණිහිරි ගසක් මෙන් ද පිපුණු දෙවම් ගසක් මෙන් ද දූපතක් මැද පිපුණු පළොල් රුකක් මෙන් ද හොඛතා සිරුරු ඇති.
298. රත්සලුත් අලෙවිදුත් අවයව ඇති උතුම් කසිසථ දරන රූපවත් වූ මා කවරක් හට හැරපියා යෙහි ද?
299. යම් පරිදි ලිහිණි වැද්දෙක් ලිහිණියක බදින්නට කැමැති වේ ද, එසෙසින් කැත්ති රූපයෙන් තෝ මා නොපෙලව,
300. කාලය මාගේ මේ පුත්‍රඵලය ද තොප විසින් උපදවන ලද, පුතකු ඇති ඒ මා කවරක්හට හැරපියා යවු ද?
301. නුවණැති පුරුෂයෝ පුත්‍රයන් හැරපියති, යළි නැගන් ද යළි බිතය ද හැරපියති, ඇතෙක් (යදම්) බැදුම් මෙන් මහාචර්යෝ හිහිබැදුම් සිද්ධියා පැවිදි වෙත්.
302. දැන් තොපගේ මේ පුතු දඹුසෙකින් හෝ පැහැර සිරිසෙකින් හෝ විද (නසම,) බිමා හෝ හෙළාපියමි, පුතු කෙරෙහි කල යෝකයෙන් නොගත්තෙහි.
303. ලමු තෙතැත්තිය, ඉදින් පුතු සිටුපුත්ට හෝ ඉතකයන්ට හෝ දෙත්තෙහි නමුදු පුතු නිමිති කොට මා පෙරලා නොහවත්ව.
304. සොදග! හිමි කාලයෙහි, දැන් කවර ගම්කට නිගමයකට නුවරකට රජදහනකට හෝ කවර නැතෙක්හි යත්තනු ද?
305. (ඇපි) පෙර ගුණප්‍රධාන ව අශ්‍රමිණ ව ශ්‍රමිණයම්හ යන මාන ඇති වූමහ, ගමින් ගමැ ගහරැත්හි රජදහන්හි හැසිරුණමහ.
306. තෙල ගහවත් වූ බුදුහු නේරඤ්ජරා හදිස සම්පයෙහි සියලු දුක් නැසීම පිණිස සත්තට දහම් දෙසති. මම් ඔබ කරා යෙමි, ඔබ මට ශාස්තෘ වන්නාහ.
307. මෙ විට අනුත්තර වූ ලෝකනාඨයන් වහන්සේට (මාගේ) වැදුම් කියව, (මාගේ වැදමෙන් වදව්සි සේසි) යළි පැදකුණු කොට මට පුණ්‍යදක්ෂිණාව දක්වා දුන මැනව.
308. තෙපි මට යම්ගේ කියවු නම්, එපරිදි තෙල ප්‍රදක්ෂිණාහෙතුක කුශලය වැලිත් අපගෙන් ලැබිය හැකි වෙයි, මෙ විට අනුත්තර වූ ලෝකනාඨයන් වහන්සේට තිගේ වැදුම් කියන්නෙමි, යළි පැදකුණු කොට පුණ්‍යදක්ෂිණාව දක්වාලන්නෙමි.

809. තනොව කාලො පක්කාමි නදිං නෙරඤ්ජරං පති,
සො අග්ගාසි සම්බුද්ධං දෙසෙන්නං අමිතං පදං.
810. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරිතඤ්චට්ඨවිතිකං මග්ගං දුක්ඛපසමගාමිනං.
811. තස්ස පාදති වන්දිතො කතොන තං පදක්ඛණං,
වෘජාය අද්ධිසිනිනං පබ්බජි අනගාරිතං.
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සංසතනති.

ඉතං සුදං වෘජා ථෙරි ගාථායො අගාපිති.

විංසාපඨවිගංථං.

20. 4

812. පෙතාති හොති පුත්තාති බාදමානා තුචං පුරෙ
තුචං දිව්ඨං ච රතොනා ච අතිච පරිතප්පයි.
813. සාජ්ඣ සබ්බොති බාදිතො සතපුත්තාති බ්‍රාහ්මණී,
වෘතෙට්ඨි තෙන වණ්ණෙන න බාලො පරිතප්පයි.
814. ඛණ්ණි පුත්තසතාති ඤාතිසම්බසතාති ච
බාදිතාති අතිතංසෙ මම තුග්ගා ච බ්‍රාහ්මණ.
815. සාභං නිසාරණං ඤාතො ජාතිසා මරණස්ස ච
න සොවාමි න රොදමි න වාපි පරිතප්පයි.
816. අබ්බුතං වත වෘතෙට්ඨි වෘචං භාසයි ඵද්ධිසං,
කස්ස තිං ධම්මඤ්ඤාය පිරං භාසයි ඵද්ධිසං.
817. ඵස බ්‍රාහ්මණ සම්බුද්ධො නගරං මට්ඨං පති,
සබ්බදුක්ඛප්පායානාය ධම්මං දෙසෙයි පාණිනං.
818. තස්ස බ්‍රාහ්මණ¹ අරහතො' ධම්මං සුතො නිරුපධිං'
තත්ථ විඤ්ඤානසංග්ගමිතො පුත්තසොකං වෘජානුද්ධං.
819. සො අනම්ඨි ගමිස්සාමි නගරං මට්ඨං පති,
අප්පෙච මං සො භගවා සබ්බදුක්ඛා පමොචගෙ,
අග්ගා බ්‍රාහ්මණො බුද්ධං විප්පමුත්තං නිරුපධිං.
820. සොස්ස ධම්මඤ්ඤෙසෙයි මුති දුක්ඛස්ස පාරගු,
දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරිතඤ්චට්ඨවිතිකං මග්ගං දුක්ඛපසමගාමිනං.
821. තත්ථ විඤ්ඤානසංග්ගමිතො පබ්බජ්ජං සමරොච්ඡිං,
සුජාතො තිති රතතීති තිස්සො විජ්ජා අථස්සයි.

309-310. ඉක්ඛිති කාල (උපක) තෙමේ තෙරඤ්ජරානදිය කරා නික්ම ගියේ ය, හේ දුක යැ, දුක් ඉපදීම යැ, දුක් නැසීම යැ, දුක් නැසීමට පමුණුවන අරිථගි මග යැ යන අමානපදය දෙකක සම්මාසම්බුද්ධ දිවි.

311. හේ ඒ බුද්ධත්තේ පාසලාච වාද පාදකුණු කොට වාපාවට (පුණ්‍යදක්ෂිණාව) දක්වාදි ශාසනයෙහි පැවිදි වී, (ඕහු විසින්) ත්‍රිපිඤ්චෝ අනුප්‍රායාසක, බුද්ධත්තේ අනුසසුන් කරන ලදි.

මෙසේ වාපා තෙරැණි ...

විංසාපේරිගාථා සි.

20. 4

312. භවතිය, තෙපි පෙර මැරී ගිය පුතුවන් කමින් (හැසුරැණාව) තෙපි රැසිදු දඟවල්හි ද ඉතා ම තැවුණාව.

313. වාසෙට්ඨි බැමිණිය, ඒ තෙපි සියලු සිය ගණන් පුතුවන් කා දුන් කවර කරැණෙකින් දැඩි වී නො තැවෙවු ද?

314. බමුණ, අතීත භවයෙහි මසිදු තොප දු විසින් බොහෝ සිංගණන් පුත්‍රයෝ ද සිය ගණන් ඥාතිසමූහයෝ ද කතලදහ.

315. ඒ මේ ජාති (ජරා) මරණයත්තේ නිශාරණය වූ නිවන මගැණින් පිළිවිද දුන ශොක නො කරමි, නො හබමි, උපායාසයට නො පැමිණියම වෙමි.

316 වාසෙට්ඨිය, ඒකාන්තයෙන් අද්භූත යැ, මේබදු (හ සොවාමි' යනාදි) බස් කියවි. තෙපි කවර ශායා කෙනකුත්තේ දඟම දුන තීර කොට මේබදු බස් කියවි ද.

317 බමුණ, තෙල සම්මාසම්බුදුහු මිපිලා තහරයෙහි සියලු දුක් නැසීම පිණිස සත්තට දඟම දෙසනසේක.

318 බමුණ, අතීත් වූ ඒ බුද්ධත්තේ නිදුක් වූ දඟම අතා එහි ප්‍රතිචේධ කල අයථිඛමී ඇති මේ පුත්‍රකොකය හැරපිමි.

319. මම ද මිපිලා තහරයට යන්හෙමි, ඒ හාගාවත්ත මා සියලු දුකින් මුදලතසේක් නම් ඉතා මැහැවැ'සි බමුණු (කෙලෙසුන් කෙරෙන් හා භවයෙන්) වෙසෙසින් මිදුණු උපධි රහිත වූ බුද්ධ දිවි.

320. වට්ඨකබ්බයාගේ පරතෙරට පැමිණි ඒ මුනිහු ඕහුට දුක යැ, දුක් ඉපදීම යැ දුක් නැසීම යැ දුක් නැසීමට පමුණුවන අරිථගි-මග යැ යන යිසුසත් දඟම දෙසුසේක.

321. එහි දී අච්චේධ කල සිව්සත් දඟම ඇති පුජාත තෙමි පැවිද්ද රැවි කෙලේ ය. තුන්රැගෙකින් ත්‍රිපිඤ්චන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙලේ ය.

322. එහි සාරපි ගවුණි රථං නියාදියාහි¹මං,
ආරොග්ගං බ්‍රාහ්මණීං චජ්ජං පබ්බජිතොදුති බ්‍රාහ්මණො,
සුජාතො තිහි රතතිහි තිසෙසා විජ්ජං අථස්සපි.
323. තතො ච රථමාදාය සහස්සං වාපි සාරපි,
ආරොග්ගං බ්‍රාහ්මණීංචෙව පබ්බජිතොදුති බ්‍රාහ්මණො,
සුජාතො තිහි රතතිහි තිසෙසා විජ්ජං අථස්සපි.
324. එතං වාගං අස්සරථං සහස්සං වාපි සාරපි,
තෙවිජ්ජං බ්‍රාහ්මණං ඤාතො² පුණ්ණපතතං දදාමි තෙ.
325. තුය්‍යොව ගොතස්සරථො³ සහස්සං වාපි බ්‍රාහ්මණී,
අගමපි පබ්බජස්සාමි වරපඤ්ඤාස්ස සන්තිකෙ.
326. ගජ්ජි ගවස්සං මණ්ඩකුණ්ඩලඤ්ච
පිතඤ්චමං ගහවිහවං පහාය,
පිතා පබ්බජිතො තුය්‍යං.
භුඤ්ජි නොගාති සුඤ්ඤි තුචං දායාදිකා කුලෙ.
327. ගජ්ජි ගවස්සං මණ්ඩකුණ්ඩලඤ්ච
රමමං විමං ගහවිහවං පහාය,
පිතා පබ්බජිතො මය්‍යං පුත්තසොකෙන අට්ටිතො
අගමපි පබ්බජස්සාමි භාතුසොකෙන අට්ටිතා.
328. සො තෙ ඉජ්ඣතු සඬක්ඛපො යං තං පඤ්ඤාසි සුඤ්ඤි,
උතතිවික්ඛිණ්ණො උඤ්ඤා ච පංසුකුලං ච විවරං,
එතාති අභිසම්මානාති පරලොකෙ අනාසවං.
329. සික්කමානාය මෙ අයෙස දිබ්බචක්ඛන්තං³ විසොධිතං,
සුබ්බෙතිවාසං ජානාමි යත්ථ මෙ වුට්ඨතං පුරෙ.
330. තුචං තිස්සාය කල්‍යාණී ථෙරි සඬස්ස සොහතෙ,
තිසෙසා විජ්ජං අනුපපතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
331. අනුජානාහි මෙ අයෙස ඉවෙජ් සාවජ්ජි ගන්තවෙ,
සිහසාදං නදිස්සාමි බුද්ධසෙවස්ස සන්තිකෙ.
332. පස්ස සුඤ්ඤි සත්ථාරං හෙමවිණ්ණං හරිතතවං,
අදන්තානං දමෙතාරං සම්බුද්ධමිතුතොහං.
333. පස්ස සුඤ්ඤිමායනං විප්පමුත්තං නිරුපධං,
විතරාගං විසංසුත්තං කතකිම්බං අනාසවං.
334. ඛාරාණසිතො නික්කම්ම තව සන්තිකමායනා,
සාවිකා තෙ මහාචර පාඨෙද වන්දති සුඤ්ඤි.

1 සුචා - ඡෙසං. 2 තුසෙහව ගොතස්සරථො - ඤාතො

3 දිබ්බචක්ඛන - ඡෙසං.

822. එව රියසාරිය, යා, මේ රිය (බැමණියට) පාචාදෙව, බැමණියට (මාගේ) නිරෝගි බව කියව, දන් සුජාත බමුණු පාවිදිවූයේ තුන්-රැයෙකින් ත්‍රිවිද්‍යාවත් පසක්කලා'යි කියව.
823. ඉක්කිති රියසාරි තෙම රිය ද (මහ වියදමට ගෙනෙනලද) කහවණු දහස ද ගෙන ගොස් බැමණියට (ඔහු) නිරෝග බව කී, දන් සුජාත බමුණු පාවිදි වූයේ තුන්රැයකින් ත්‍රිවිද්‍යාවත් පසක් කලේ යයි ද කී.
824. රිය සාරිය බමුණු ත්‍රිවිද්‍යා ඇතියහු දහ තෙල අසුන් යෙදු රිය ද කහවණු දහස ද තොපට තුඩුපඬුරු කොට දෙමි.
825. බැමණියති, අස්විය ද කහවණු දහස ද තොපට මැ වේවා. මම ද උත්තමප්‍රාඥ වූ බුදුන් වෙත පාවිදිවන්නෙමි.
826. සුඤ්ජරිය, තොපගේ පිය තෙම ඇත්ත ද ගව අස්ත ද මිණි-කොඹොල් ද යනාදි බොහෝ වූ ගාභොපකරණ ද හැරදමා පාවිදි විය, තෙපි මේ නොගයන් පරිභොග කරව, තෙපි ම මේ කුලයෙහි දයාදායට සුදුස්සව.
827. මාගේ පිය තෙම පුත්‍රයෝකයෙන් දුකට පැමිණියේ ඇත්ත ද ගව අස්ත ද මිණි - කොඹොල් ද යනාදි වූ සිත්කපු ගාභොප-කරණ ද හැරදියා පාවිදිවිය, ප්‍රාතායෝකයෙන් දුකට පැමිණි මම ද පාවිදි වෙමි.
828. සුඤ්ජරිය, තෙපි යම් පාවිද්දක් පතවූ නම්, තොපගේ ඒ පාවිදි සංකල්පය සමාධි වේවා, ගෙයක් පාසා සිට ලැබියයුතු පිණිස ද පිඬුසිතා යාම ද පාංශුකුල විවරය ද යන මේ ලැබෙමින් පරලොචා අනාසුව වවු.
829. අයභීචෙති, ශ්‍රික්ඛාණ්ඩක වූ මා විසින් දිව්‍යාය පිරිසුදු කරන ලද, මා පෙර යම් තැනෙක වුසු නම් ඒ සුචිතිමාස දනිමි.
830. භික්ඛුණිකඝ්ණායට සඝ්ණායට වරා වූ හොඳතා ගුණ ඇති කල්‍යාණ මිත්‍ර වූ අයභීචෙති, තොප නිසා (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යාවේ ලබන ලදහ. බුදු සසුන් කරන ලද.
831. අයභීචෙති, මට අවසර දුන මැනව, සැවතට යන්නට කැමැත්තවූ, බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ සම්පයෙහි සිංහනාද කරමි.
832. සුඤ්ජරිය, සැවතෙහි වූ රන්වන් සිව්පැහැ ඇති අදහනගන් දමනය කරන සමබ්‍රහ්ම වූ කොයිනුදු බිය නැති ශායානත්වගන්සේ බලව.
833. කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු උපධි රහිත වූ විගත රාග වූ සංයෝජන රහිත වූ කල සම්මගතික ඇති අනාසුව වූ එත්තා වූ සුඤ්ජරි නම් මා බලනු මැනව.
834. මහාවීරයන් වහන්ස, බරණැසින් නික්ම නුඹවහන්සේ සම්පයට පැමිණි ප්‍රාචීනා වූ සුඤ්ජරි නුඹවහන්සේගේ පාදගන් වදි.

335. තුචං මුඤ්ඤිං තුචං සත්ථං තුඤ්ඤං ධිතාමහි මුඤ්ඤිං,
මර්සා මුඤ්ඤො ජාතා කතකිම්බා අනාසවා.
336. තස්සා තෙ ස්වාගතං භද්දෙ තතො තෙ අදුරාගතං,
එවං හි දහතා අගතති සන්තප්පාදාති වන්දිතා,
චිත්තරාගා විසංසුතතා කතකිම්බා අනාසවා'ති.

ඉත්ථං සුදං සුඤ්ඤි ථෙරි ගාථායො අනාසිති

සුඤ්ඤිථෙරිගාථා.

20. 5

337. දහරා අනං සුභවසතා යං පුරෙ ධම්මසුඤ්ඤිං,
තස්සා මෙ අපමනතාය සම්මාහිසමයො අසු.
338. තතොගං සබ්බකාමේසු භුතං අරතිමිජ්ජිගං,
සක්කායසම්මිං භගං දිස්වා තෙකකම්මඤ්ඤාච¹පිභගො
339. හිත්වානගං ඤාතිගණං දුසකම්මකරාති ව,
ගාමිකෙඛිතතාති ජිතාති රමණීයො පමොදිතො.
340. පතායාගං පබ්බජිතා සාපතෙය්‍යමිහපාකං,
එවං සභ්බාය තිකකම්ම සභ්බමෙ සුප්පවෙදිතො
ත මේතං² අසා පතිරූපං ඇතිඤ්ඤාඤ්ඤං හි පත්ථගො.
341. යො ජාතරූපං රජතං ජ්ඣෙඛිතිං පුත්තරාගමෙ
රජතං ජාතරූපං වා න බොධාය න සතතියා
තොතං සමිණි සාරූපං න එතං අරියං ධනං.³
342. ලොභනං මදනං වේතං මොහනං රජවක්ඛනං,
සාගඛිකං ඛසු ඇයාසං නත්ති වේත්ථ ධුම්මං ධිති.
343. එත්ථ රත්තා පමිත්තා ව සංකිලිට්ඨමිතා හරා,
අඤ්ඤාමඤ්ඤාන ව්‍යාරූභා පුච්ඡප්පබ්බාති මේධගං.
344. වධො ඛන්ධො පරිකෙලයො ජාති සොකපරිඤ්ඤො,
කාමේසු අභිපත්තානං දිස්සතො ව්‍යසනං ඛසු.
345. තං මං ඤාති අමිත්තාවා තිං වො කාමේසු සුඤ්ඤ්ථ,
ජාතාථ මං පබ්බජිතං කාමේසු භගදස්සතිං.

¹ තෙකකම්මඤ්ඤාච - ජෙතං. ² තොතං - මෙතං. ³ අරියද්විතං මජ්ඣං.

835. බාහිතපාපි මුඛගුණයන් මහත්ත, නුඛවහන්සේ මුඛගුණ, නුඛවහන්සේ ශාක්‍යාද, (මේ) නුඛවහන්සේගේ ඔරුක වූ (ආයාසිමානී) මුඛයෙන් උපන් කළ කිසි ඇති අනාසුච වූ දුහිතා වෙමි.

836. හද්‍යා සුඤ්ජරිය, (ආයාසිමානීදම්ථයෙන්) දුමුණු විතරාග වූ විගත-සංගොජන වූ කාතකාතාස වූ අනාසුච වූවාහු ශාක්‍යාන්ගේ පාසලාච වදිමින් මෙසේ මෑ පැමිණෙති, නොප (මෙහි මා වෙත) පැමිණීම සාමාන්‍යයෙකි, නොපගේ ඊම දුරාගතයෙක් නො වෙයි.

මෙසේ සුඤ්ජරී තෙරුණී ...

සුඤ්ජරී ථේරිගාථා යි.

20. 5

337. යම්හෙයෙකින් පෙර ගුණවිසත්‍යාසරණයෙන් සැරසුණු තරුණ වූ මම (බුදුන් වෙත) බණ ඇසීම ද එහෙයින් එලඹ සිටි සිහිඇති මට සත්‍යාවබෝධය විය.

338. එහෙයින් මම සියලු (දිව්‍ය - මානුෂ) කාමයන්හි අරහියට පැමිණීම, පඤ්චාපාදගතකකියෙහි හඟ නුවණැසින් දැක පැවිදිද ම කැමැතිවෙමි.

339. මම ඥාතිමූලයා ද දසුන් කම්කරුවන් ද සමාඥ වූ ගම්කෙත් ද සිත්කලු වූ සතුටු එලවන හෝගයන් ද හැරපියා (පැවිදිවීම)

340. 'මම අතලා වූ සමපත් හැරපියා මෙසේ සැදුහැගෙන් හිසගෙන් නික්ම (බුදුන් විසින්) මැහැවින් අවබෝධ කළ ආයාසිමනයෙහි පැවිදිවීම, එහෙයින් තෙල මට සුදුසු නොවන්නේය, අකිඤ්චනභාවය මා පතමි.

341. යම් පුතුලෙක් රන් රිදී ආදිය හැරපියා නැවත ගත්තේ නම් (හේ පඬුවන් අතර කෙසේ හිස ඔසොවන්නේ ද?) රිදී හෝ රන් හෝ සත්‍යාවබෝධය පිණිස නොවේ, නිවන පිණිස නොවේ, තෙල ශ්‍රමණසාරාපා නො වෙයි, තෙල ආයාසිමනය නො වේ.

342. තෙල ලොභ උපදවනු ද මද එළවනු ද මුලා කරනු ද කෙලෙස් රජස් වඩනු ද ආශක්‍යා සහිත ද බොහෝ ආශාස ඇත්තේ ද වෙයි, තෙල ධනයෙහි බ්‍රැවබවක් සපිතබවක් හෝ නැති.

343. තෙල ධනයෙහි ඇලුණා වූ ද ප්‍රමිත වූ ද සංකල්ප වූ සිත් ඇති සත්ත්වයෝ ඔවුනොවුන් ප්‍රතිවිරුද්ධ වූවාහු බොහෝ කලහ කෙරෙත්.

344. කාමයන්හි බැසගෙන සිටියානට මරණය (අනුබන්ධාදි,) බන්ධනය (හත්තවේජදදි) වෙහෙසය (ධනාදීන්ගේ) හානිය ශෝක පරිදේවය හත බොහෝ ව්‍යසන දක්නා ලැබේ.

345. එබඳු වූ මා ඥාති වූ සුමත්තු පසම්මුරන් හෙයින් කුමක් හෙයින් කාමයන්හි යොදවවු ද, කාමයන්හි බිය දක්නාසුලු වූ මා පැවිදි වූවක කොට දන්නෙකු ය.

846. න භිරුද්ධසුච්ඡේදන පරික්ෂණයන් අසවා
අමිත්තා වධිකා කාමා සපත්තා සලලකිනා.
847. තං මං ඤාති අමිත්තාවා කිං වො කාමෙසු සුඤ්ථ,
ජාතාථ මං පබ්බජිතං මුණ්ඩං සබ්බාපිපාරාතං.
848. උත්තරිකපිණ්ඩො උඤ්ඤො ව පංසුකුලං ව විචරො,
එතං ඛො මම සාරාපාං අභාගාරූපනිසායො.
849. වත්තා මහෙසිති කාමා යෙ දිබ්බා යෙ ව මානුසා
බෙමිට්ඨානෙ විමුක්තා නෙ පත්තා නෙ අවලං සුඛං.
850. නාහං කාමෙහි සංගතච්ඡිං යෙසු තාණං න විජ්ජති,
අමිත්තා වධිකා කාමා අගතිකකිකිසමා,¹ දුඛා
851. පරිපඤ්චො එස හයො සම්මානො සකණිකො,
ගෙගො සුච්ඡිකමො ලොපො මහනො මොහනාමුඛො.
852. උපසංගො භිමරූපො කාමා සපාසිරූපමා,
යෙ ඛාලා අතිතඤ්ඤාති අකිංකරා පුට්ඨතා.
853. කාමපඛේකන සත්තාහි බහු ලොකෙ අවිදුසු,
පරිගතං භාගිජානනති ජාතියා මරණස්ස ව.
854. දුග්ගතිගමනං මග්ගං මහස්සා කාමභෙදාකං,
බහුං වෙ පටිපජ්ජන්ති අත්තනො රොගමාවහං.
855. එවං අමිත්තජනනා නාපනා සංකිලෙසිකා,
ලොකාමිසා බකිනියා² කාමා මරණබකිනා.³
856. උම්මාදනා උලුපනා කාමා විතප්පමාපිනො⁴
සත්තානං සංකිලෙසාය ඛිපං¹ මාරොන ඕසිතිං.
857. අනන්තාදීනවා කාමා බහුදුකඛා මහාවිසා,
අපාසාදා රණකරා සුක්කපකඛිවිසොසතා.
858. සාහං එතාදිසං කකිං ව්‍යසනං කාමභෙදාකං,
න තං පච්චාගමිස්සාමි නිබ්බාභාගිරතා සදා.

1. අගතිකකිකිසමා - මජ්ඣ.

2. බකිනියා.

3. විතප්පමාපිනො - මජ්ඣ. පු.

4. විපා - මජ්ඣ.

346. සිරණා ධාණියෙන් (කාමාදි) ආත්මයෝ ඤාය විමටි නොයෙකි,
කාමයෝ අනිත්‍රයෝ යා වධකයෝ යා සතුරෝ යා සලාඛකිනයෝ යි.
347. එබඳු මා ඥාති වූ ප්‍රමෝක්ෂ පහමිතුරන් සෙයින් කුමක් හෙයින්
කාමයන්හි යොදවවු ද, මුඛකල කෙස් ඇති සහල සිවුරු පෙරු වූ
මා පාවිදි වුවක කොට දන්තනු ය.
348. හෙයක් පාසා සිට ලද පිණ්ඩාභාරය ද (ඒ සඳහා) පිඬු සිහං-
යාම ද පාංශුකුල විවරය ද පාවිද්දනට තිසි ජිවිතපරිකොරය ද යහ
මේ මට පුදුසු වේ.
349. දිව්‍ය වූ ද මානුෂික වූ ද යම් කාමයෝ වෙන් ද ඔහු බ්‍රහ්මාදි
මහර්ෂින් විසින් හැරදමනලද්දහ, ඒ මහර්ෂිහු කේමසංහත වූ නිවහ
අරමුණුකොට විමුක්තයහ, ඔහු අවල වූ නිවන්සුවට පැමිණියහ.
350. යම් කාමකෙනතුන් කෙරෙහි අනභිපරිත්‍රාණයෙන් නැද්ද
(එහෙයින්) මේ කාමයන් හා සමාගමයට නොයමි. කාමයෝ
අනිත්‍රයෝ යා වධකයෝ යා භිතිකපු සම් ම දුක් ඇත්තානු යි.
351. තෙල උච්ඡරෙක හයෙක විතතපිඨායෙක කටුසභිතයෙක
ගෙඩියෙක අතිවිෂමියෙක ලෙපයෙක මහත් වූ මොහතයට
දොරවුයෙකි.
352. බිහිපුණු සැහැවි ඇති උච්ඡරෙකී, මෝහයෙන් අකි වූ පුහුදන්
බාලයෝ ගම්බඳු කාමයන් පතා සිටින් ද ඒ කාමයෝ (සප්පති-
හසාභියෙන්) සපිඨිකොපම වූහ.
353. ලොචා කාමපඬකයෙන් ඇලුණාවූ බොහෝ අඤ්ඤායෝ ජාති-
මරණයන්ගේ කෙලවර නොදනින්.
354. මනුෂ්‍යයෝ එකානායෙන් තමහට රෝග එළවන කාම
හෙතුක වූ දුගතිට යහ මහට බොහෝ කොට පිවිසෙත්.
355. මෙසේ පහමිතුරන් උපදවන තැවුලි කරන සාංකෙලයක වූ
ලොකාමිෂ වූ සංයෝජනයන් විසින් බැස්සුණු වූ කාමයෝ (හමා-
දියෙහි ඉපදීමට කරුණු හෙයින්) පාදඛකිනයෝ යි.
356. උමතුබව ඇතිකරන 'අභො සුව යා'යි කියවන කාමයෝ සිත්
කලමන සුලු වූහ, සත්තියන්ගේ කෙලෙසීම පිණිස මරනු විසින්
ඔබතලද කෙමිනෙකි.
357. කාමයෝ අනන්ත අදිනව (දෙම) අත්තාහ, බොහෝ දුක්
ඇත්තාහ, මහත් විෂබද වූහ, අලා වූ අසාද ඇත්තාහ, මහත්
රාගාදිය වඩනානු ය, (සත්තියන්ගේ) කුලලපඤාය වහසත්තාහ.
358. මම් කාම හේතුක වූ ව්‍යසනය මෙබඳු රැස කොට (සලකා)
ඒ කාමයට පෙරලා නො එමි, හැම කල්හි නිවහෙහි අභිරත
විමි ද එහෙයකි.

359. රණං තරිති,¹ කාමානං සිතිගාමාභිකඛිති,
අපමනතා විහංගාමි තෙසං සංගොජනකෙබ්බෙයෙ.
360. අසොකං චිරජං බෙමිං අරියඤ්චර්ඛිකිකං උජ්ජං,
තං මග්ගං අනුගච්ඡාමි යෙහ තිණණං මගෙසිනො.
361. ඉමිං පසාඨ ඛම්මර්ථං සුභං කම්මාරසිතරං,
අතෙජං උපසම්පජ්ජ රුක්ඛමුලමිති ක්කායති.
362. අජ්ඣාමි පබ්බජිතා සඤ්ඤා සඤ්ඤාමනොගතා,
විචිතුපාලවණණාය තෙවජ්ජා මච්චුගාසිති.
363. සායං භූජිත්වා අතණං හිකුක්ඛි ගාමිතිජ්ජියා,
සබ්බයොගචිතංසුගතා කතකිම්බා අනාසමා.
364. නං සකකා දෙවසඛොසන උපසඛිකම්ම ඉද්ධියා,
නම්සාසි භුගපති සුභං කම්මාරසිතරනති.

ඉතං සුදං සුභා කම්මාරසිතා ථෙරි ගාථායො අනාසිති.

සුභාකම්මාරසිතුථෙරිගාථා.

විසතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

359. සිතිහාව සංඛ්‍යාත අභිත්තිය කාමැති වූ මම කාමයන් පිළිබඳ කෙලකය තරණය කොට සම්පංශොජනකය සංඛ්‍යාත නිවහෙහි අප්‍රමතත ව වෙසෙමි.

360. බුද්ධාදි මහජ්ඣත්‍ර යම් මගෙකින් සසර තරණය කලාහු ද යොග රහිත වූ විරජ වූ නිර්භය වූ ආයාඥාවොඛිතික වූ ඒ සාත්‍ර මාගීය අනුගමනය කරමි.

361. ආයාඨලඛිතයෙහි සිටි මේ සුභා නම් කබුරුදියණියන් බලව. ම අනෙජ සංඛ්‍යාත රහත්ඵලයට පැමිණ රුක්ඝුර්ගි හිඳ ඒ පල සම්මතීන් බ්‍යාන කෙරෙයි.

362. අද පැවිදි වූ අවචැති දිනය ඇති ශ්‍රද්ධාසම්පන්න වූ මහපල දහම් අධිගමයෙන් යොහන වූ උපලවණණ, විසින් හික්මවන ලද ත්‍රිවිද්‍ය ඇති මරුන් දුරුකලාවූ.

363. කෙල්ලදසව්‍යයෙන් නිදසි වූ කාමච්ඡද්දිය දුරලීමෙන් අණන වූ වැඩු ශ්‍රද්ධාදි ඉදුරන් ඇති මේ සුභා මේගෙණ සියලු යොගයෙන් විසංසුකත වූවා කල කිස ඇත්ති අනාසුච වූ.

364. භූතපති වූ යහු තෙමේ දේවසමුහයා සමග ඉදුහයෙන් ඇග කරා ඵලඛි සුභා නම් කබුරුදියණියන් වදි ය යි.

මෙසේ කමාරදුගිතා වූ සුභා තෙරුණි ...

සුභාජේට්ඨාථා යි.

විසතිනිපාතය නිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

තිංසතිතිපාසො.

80. 1.

865. ජවකඛවනං රමමං ගච්ඡන්තිං හික්ඛතිං සුභං,
බුත්තකොසො සන්තිවාරොසි තමෙතං අමුචි සුභා.
866. කිං තෙ අපරාධිතං මයං යං මං ඔවරියංත තිට්ඨසි
න හි පබ්බජිතාය අච්ඡායො පුරිසො සමුද්ධතාය කප්පති.
867. ගරුකෙ මම් සද්දුසාසනෙ යං සික්ඛා සුගතෙන දෙසිතා,
පරිසුඤ්චපදං අනඛණං කිං මං ඔවරියංත තිට්ඨසි.
868. අච්චුචිකොසො අනාච්චං සරජො විතරජං අනඛණං.
සබ්බස්ස චිත්තතමාසතා කිං මං ඔවරියංත තිට්ඨසි.
869. දගරා ච අපාපිකා චසි කිං තෙ පබ්බජා කරිස්සති,
තික්ඛිප කාසාය විවරං එහි රමාමසෙ පුළ්ඤ්ඤා¹ වතෙ.
870. මුද්ධරුඤ්ච පටිත්ති සබ්බසො කුසුමරජෙන සමුට්ඨිතා දුමා,
පඨමමසනොසො සුඛො උතු එහි රමාමසෙ පුළ්ඤ්ඤා¹ වතෙ.
871. කුසුමිතසිඛරාව පාදපා අභිගච්ඡන්ති ච මාලානෙතිතා
කා කුස්සං රති ගච්ඡන්ති යදි එකා වතමොතරිස්සති.
872. වාලමිගසකිංසෙවිතං කුඤ්ඤරමතකකරොඤ්ඤාලොචිතං,
අසකාසිකා ගනතුමිච්ඡති රතිතං හිංසනකං මහාවතං.
873. තපභිසකතාව සිතිකා මවරසි විතතරජෙවං අච්ඡරා,
කාසිකසුමුමෙහි වග්ගුහි සොහසි වතනෙහි තුපමෙ.
874. අභං තච වසානුගො සියං යදි විගරොමසෙ කාසනනනරො,
න හි චජි තයා පියතරො පාණො කිත්තරිඤ්ඤාලොචතෙ.
875. යදි මෙ චචතං කරිස්සති සුඛිතා එහි අගාරමාවස,
පාසාදතිවාතවාසිති පරිකමමං තෙ කරොන්ති නාරිසො,

1. සුදුප්ඤ්ඤා - මජ්ඣිම. 2. විතතලකෙව - මජ්ඣිම.

30. නිසංකපාතය.

80. 1

365. රමණීය වූ කොමාරහව වජ්ජකයන්ගේ අභවනයට (දිව්‍යවිහාර සඳහා) යන සුභා භික්ෂුණීය සත්‍රිධුතියෙන් වැළැඳී, සුභා මේහෙණ ඔහුට මේසේ කිවු ය.
366. යම්ගෙයෙකින් (තෙපි) මා අවුරා සිටියහු ද, මා විසින් තොපට කවර අපරාධයක් කරනලද ද? ඇවැත්ති, පැවිද්දක විසින් පුරුෂයෙක් සපයී කරන්නට නො මැ කැපවෙයි.
367. මට ශාසනාශාසනය (පහණ්‍යකක් හෙයින්) ගුරු වෙයි, සුගතයන් විසින් (මේගෙණන් සඳහා) යම් ශික්ෂාවක් දේශිත ද එයින් පරිශුද්ධ කුසලකොට්ඨාස ඇති තිසෙලෙස් වූ මා කුමක්හෙයින් අවුරාගෙන සිටියහු ද?
368. විතකීයෙන් කැළැබුණු සිත් ඇති (තෙපි) නො කැළැබුණු වූ කෙලෙස් රජස් ඇති යහු විගත රජස් වූ තිසෙලෙස් වූ සියලු තැන්හි (සමුච්ඡේදවිමුක්තියෙන්) මිදුණු සිත් ඇති මා කුමක්හෙයින් අවුරා ගෙන සිටියහු ද?
369. තෙපි තරුණ ද (රාවිත්) අලාමක ද වවු. පැවිද්ද තොපට කුමක් කරන්නේ ද? කහසිවුර බැහැර පියව, එව සුපුල් වෙහෙසි අභිරමණය කරමහ.
370. හාත්පසින් මිහිරි සුවද පවත් හමා, රාක්හු කුසුම් රෙදෙන් හටගත්තවුන් වැන්නාහ, පළමු වසන් මස සුවපහස් සාකු වෙයි, එව සුපුල් වෙහෙසි අභිරමණය කරමහ.
371. මලින් ගැමැසුණු අග්ඤාති වාක්‍යයෝ පවතින් කම්පා වූවාහු තුනියගත්තවුන් මෙන් සිටිති, ඉදින් එකලා වැ වනයට වදනහු නම් තොපට කවර නම් රතියෙක් වේ ද?
372. ව්‍යාලමාග සමුහයා විසින් සෙවුනාලද මතැතුන් හා ඇතින්නන් විසින් අලලනලද මිනිසුන් රහිත වූ බිහිසුණු මහවනයට එකලා වැ යන්නට කැමැත්තහු යා.
373. උපමා රහිත තැනැත්තිය, තෙපි කසිසඵ මෙන් සිසුම් වූ සිහිදු මට වූ වක්‍රයෙන් සුකත ව රතීන් කළ පොතලුදුරුවක් මෙන් විහුරඵ නම් වනයෙහි දෙවසරක මෙන් නොබතාව.
374. කිසුරියක මෙන් මදක් පුබුදු නෙත් ඇත්තිය, ඉදින් (අපි දෙදෙන) වනතුරෙහි එක්වැ වසමෝ නම්, මම තොපගේ වසයට පැමිණියෙමි වෙමි, තොපට වඩා ප්‍රියතර වූ ප්‍රාණියෙක් හෝ ප්‍රාණයක් (වෙ) නො ද ඇත් මැ යි.
375. ඉදින් (තෙපි) මාගේ වචනය කරන්නහු නම්, එව සුඛිත ව ගිහිගෙයි වාසය කරව වාතය වැලහු ප්‍රාසාදයන්හි වාසය කරන යශ්‍රිහු තොපට වතාවත් කරන්නාහ.

376. කාසිකපුබ්බමාති ධාරය අභිරොහෙති¹ ච මාලවණ්ණකං,
කඤ්චනමණිමුත්තකං ඛත්තං විවිධං ආභරණං කරොමි තෙ.
377. පුඛොතරජපච්ඡදං පුභං තොණකතුලිත සස්තං නවං,
අභිරුහ සයනං මහාරහං චන්දනමණ්ඩිත සාරගඤ්ඤිකං.
378. උප්පලඤ්ච උදකතො උක්කතං² යථා තං අමිනුස්ස සෙවිතං,
එවං තුමං බ්‍රහ්මචාරිනී සකෙසු අබ්බෙසු ජරං ගමිස්සයි.
379. කිං තෙ ඉධ සාරසම්මතං කුණ්ඨපුරුමිති පුභානවඛස්සෙ
හෙදනධම්මෙ කලෙඛරෙ යං දිස්වා විමිතො උදික්කයි.
380. අක්කිති ච තුරියාරිච කිත්තරියාරිච පබ්බතත්තරෙ
තච මෙ නගනානුදික්කිය තියොෆා කාමරතී පවඛිස්සි.
381. උප්පලසිඛරොපමාති තෙ විමලෙ හාවකසන්තිහෙ මුඛෙ
තච මෙ නගනානුදික්කිය තියොෆා කාමගුණො පවඛිස්සි.
382. අපි දුරගතා සරම්මසො ආයතපමෙහ විසුඤ්ඤාසො
න භි චජ්ඣි තො පියතරො නගනා කිත්තරිමිඤ්ඤොචනෙ
383. අපථෙහ පයාතුමිච්ඡයි චන්දං කිලුතකං ගවෙස්සයි
මේරුං ලබ්බෙතුමිච්ඡයි යො තිං බුඬිසුතං මග්ගසෙ.
384. නජ්ඣ ලොකෙ සද්දෙවකෙ රාගො යථා'පි'දුති මෙ සිතා
නපි නං ජාතාමි කිරිතො අථ මග්ගෙහ හතො සමුලකො.
385. ඉඛ්ඤාලකුයාච උජ්ඣිකො විසප්පෙතාරිච අග්ගතො කතො
නපි නං පස්සාමි කිරිතො අථ මග්ගෙහ හතො සමුලකො,
386. ගස්සා සිතා අපච්චවේක්කිතං සථා වා අනුපාසිතො සිතා,
තිං තාදිසිකං ඔලොභය ජානන්තිං ගො ඉමං විහඤ්ඤයි.
387. මග්ගං භි අක්කච්චාචන්දිතෙ සුඛදුක්ඛෙ ච සති උපට්ඨිතා,
සඛිතමිසුභන්ති ජාතිස සබ්බජෙථි මහො න ලිපාති.³

1. අභිරොහෙති - මජ්ඣ. 2. උප්පල චිදකා: අභික්කතං - මජ්ඣ.

3. ලිපාති - PTS;

376. සිසුම් කසිසථ ධරව, මල්ගඳවිලෙවුන් (සිරුරට) ආරොපණය කරව, (එසින් සැරැසෙව්'යි සේ යි) තොපට රත්මිණිමුතුමල් සුත් බොහෝ විවිධාකරණ කරමි.
377. මොහොවට දෙවීමෙන් රජස් හල උඩුවියන් ඇති ගොබනා දික් ලොම් ඇති කළු කොළු පලස් හා හස්ලොම් ආදිය පිරු මේවට අතුරන ලද අලුත් වූ මහැඟි සදුන්හරින් සැරසූ සුවදැති යහනට හැසෙව.
378. රකුසන් විසින් අරග්ගන් විලෙක දිගෙන් උඩට හැසිසිටි උපුලක් යම්ගේ ද එපරිදි බබ්බරවසන්තක වූ තෙපි සිය සිරුර-අවයව (කිසිවකු) පරිභෝග නොකල කල්හි මැ ජරාවට යන්නාමි.
379. කුණපයෙන් පිරුණු සොහොන්සිම වඩන සිද්ධෙනසුලු මේ සිරුරෙහි යම් අවයවයක් දැක සොම්නස් ව බලවු නම් (කෙසැදින් අතුරෙහි) තොප විසින් කුමක් සැර යයි ගන්නා ලද ද?
380. තොපගේ ඇස් මුවහනක ගේ ඇස් වැන්න, හිරි අතුරෙහි හැසිරෙන කිදුරගනකගේ ඇස් වැන්න, තොපගේ දෙනුවන් දැක මා ගේ කාමරතිය බෙහෙවින් වැඩෙයි.
381. කසුන්රුවක බදු වූ තොප ගේ මහුණෙහි රකුපුල්පෙති බදු වූ තොප ගේ දෙනුවන් දැක මාගේ කාමගුණය බෙහෙවින් වැඩෙයි.
382. දිගු ඇසිපිය ඇත්තිය, පිරිසුදු ඇස් ඇත්තිය, කිදුරගනකගේ මෙන් මදක් පුබුදු ඇස් ඇත්තිය, තෙපි දුරට ගිය නමුදු (තොපගේ ඇස් මැ) සිහිකරමි, තොපගේ දෙනතට වඩා මට ප්‍රියතරයෙක් නැති.
383. තෙපි බුඬපුත්‍රි වූ මා පතව, (එබඳු තෙපි) ගොමිහින් යන්නට කැමැත්තාව, සදම්බල කෙළිපන්දුවක් කරනු රිස්සව, මෙරගල් පානගන්නට රිස්සව.
384. දුන් යම් තැනෙක මාගේ රාගයෙක් වන්නේ ද, සදේවක ලෝකයෙහි ඒ අරමුණ නැත් මැ යැ, ඒ රාගය කෙබඳු වූයෙකැයි ද නො දනිමි, මුල් සහිත රාගය ආයතීම්යෙහි නසන ලද්දේය.
385. අඟුරුවළකට (වාතයෙන්) නගාදමනලද්දක් සෙසින් වනසන ලද විසබදුනක් සෙසින් ඒ රාගය කෙබඳු දැයි නො දක්මි, සමූල රාගය ආයතීම්යෙහි නසන ලදි.
386. යම් සත්‍රියක විසින් (පස්සද) නුවණින් ප්‍රත්‍යාවේක්‍ෂා නො කරන ලද ද ශාස්ත්‍රාත් වහන්සේ ගෝ (දහම්කය දක්මෙන්) උපාසනය නොකරන ලද්දහු ද, ඇවැත්ති, තෙපි එබඳු සත්‍රියක පොලොබවු, ඒ තෙපි සිවුසේ පිළිවිද දන්නා මේ සුභාමේගණ වෙහෙසන්නහු ය.
387. යම් ගෙ යෙකින් ආභ්‍රොණ වැනැන දෙකෙහි ද සුවදක් දෙකෙහි ද මාගේ සිහි එලබ සිටියා ද (එහෙයින්) ප්‍රොභුමක සංකාරගතය අශුභ යයි දැක සියලු හවුතෙහි මැ මාගේ සිත නො ඇලෙයි.

388. සාහං සුභතස්ස සාවිකා මග්ගට්ඨබ්බිකකානසායනී,
උභිවසල්ලා අනාසවා සුඤ්ඤාගාරගතා රමීමහං.
389. දිට්ඨා හි මයා සුචිත්තතා සොමා දුරුකපිල්ලකාහි වා
තත්තති ච ඩීලකෙහි ච මිතිබ්බා වීවිධං පහව්වකා.
390. තමුනුභවෙ තත්තධීලකෙ මසාථෙඨ මකලෙ පරිපක්ඛිතෙ
අවිජ්ඣෙ බ්ඡන්ධසො කතෙ කිම් තත් මහං නිවේසයෙ.
391. තදුපමා දෙහකාහි මං තෙහි ධම්මෙහි විනා හ වත්තත්තී,
ධම්මෙහි විනා හ වත්තති කිම් තත් මහං නිවේසයෙ
392. යථා හරිතාලෙන මක්ඛිතං අද්දා විතතිකං හිත්තියා කතං'
තම්හි තෙ වීපරිත දස්සනං සඤ්ඤ මාත්‍රසිකා නිරුපිතා.
393. මායං විය අග්ගතො කතං සුපිතනොති සුචණ්ණපාදපං,
උපගච්ඡසි අකිරිත්තකං ජනමජ්ඣිරිව රුපරුපකං,
394. වට්ඨනිරිව කොටිරොහිතා මජ්ඣේ බුබ්බුලකා සඅසුකා
පිලකොලිකා එත් ජායති මීවිධා වක්ඛුමිධා ච පිණ්ඩිතා.
395. උපාටිය වාරුදස්සනා න ච පඤ්ඤා අසඛ්ඛමානසා,
ගජද තෙ මක්ඛුං හරස්ස තං තස්ස නරස්ස අද්ධි තාවඤ්ඤ.
396. තස්ස ච මරමාසි තාවඤ්ඤ රාගො තත් බමිපසි ව නං,
සොඤ්ඤ සියා බුහව්වාරිණී න පුතො එද්ධකං හමිස්සයි,
397. අසාදිග එද්ධං ජනං අග්ගිං පඤ්ඤා ච ලිඛිතය,
ගණිත අසිවිතං විය අපි නු සොඤ්ඤ සියා බමෙහි තො.
398. බුත්තා ච තතො සා හික්ඛුණී අගමි බුභවරස්ස සතතිකං,
පස්සිත වරපුඤ්ඤලක්ඛණා චක්ඛු අසි යථා පුරාණකතා.

ඉත්ථං සුදං සුභා ජිවකම්මවතිකා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

ජිවකම්මවතිකසුභාථෙරිගාථා.

කිංසුති නිපාතො නිට්ඨිතො.

388. මම ආයථිඅභවාධිතිකමාභියානගෙන් යනසුලු උපුටාහල රාගාදි සුල්ආති අනාසුච චූ සුගතයන්ගේ ශ්‍රාවකාවක් වෙමි. ශුන්‍යාභාරගෙහි ඇලුණු මම එහි සිත් අලවා වෙහෙමි.
389. (හඤ්ජාදාදි ආකාරගෙන්) මොහොවට සිතුවම් කරන ලද පොතලුරු ද දැවදඹු ආදියෙන් කළ රුකක ද නගරහුඹින් හා (අත් ආදිය සඳහා තැබූ) දඹුගෙන් හා බඳනාලද්දහු විවිධාකාරයෙන් හටත්නවුන් මෙන් මා විසින් දක්නාලද්දහු මා ය.
390. ඒ නූල් හා දඹුකඩ හා උසුළු කල්හි විසුළු කල්හි තැන තැන දඹු කල්හි විසුරුවා හල කල්හි කඩ කඩ කළ කල්හි පොතලුරුවක් හො ලැබෙන්නේ ය, එහි කවර කොටසෙක සිත පිහිටුවා ද.
391. මා පිළිබඳ ශරීරාවයවගේ ද එබඳු උපමා ඇත්තාහු ඒ පඨවි ආදි ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව හො පවත්නාහ, දේහය ද අවයවයෙන් වෙන්ව හො පවතී, එහි පඨවිආදි කවරෙක් සිත පිහිටු වන්නේ ද,
392. යම්ගේ සිත්තරකු විසින් බිහෙක සිරිලින් සිතුවම් කරන ලද ඔවුරුපයක් දක්නේ ද, එහි කොපගේ මිත්‍රමය ඔවුරු යන තිරණීය සංඥාව විපරිත දැනගෙනෙහි.
393. අනුබාලය, තෙපි (මායාකාරයකු විසින්) හඹුගෙහි දක්වන ලද මායාවක් මෙන් සිහිනගෙහි දුටු රත්ඹුවා රුකක් මෙන් (ඉදුරු දැලියකු විසින් මහාජනයා මැද දක්වනලද ඊදි රුවක් මෙන් සිත් වූ කය (තෙල මාගේ යයි) අභිතිවෙස කරව.
394. රුක්ඛිලයෙක තුබූ ලාවටක් බඳුද ඇස්දලය මැද සිටි දිය බුබුලක් බඳුද කඳුළු සහිතද වෙයි, මෙහි අක්කිගුළු (කබ) ද උපදි (කෙහිකපටලාදි) විවිධ අක්කිභාගයෝ ද පිඹුනුවාහු වෙත්.
395. ප්‍රියදර්ශිනී වූ භිකෞමෝ (ඇඟෙහි) ඇලීමට හො පැමිණියාය, හො ඇලුණු සිත් ඇත්තී එකෙණෙහි ඇඟ උපුටා ඉඳ තොපගේ ඇඟ ගෙන යමායි එය ඒ මිනිසාට දුන.
396. එකෙණෙහි ඔහුගේ ද ඒ ඇඟෙහි රාගය දුරුවිය, බිඹසර ඇත්තිය, තොපට සුව වන්නේ ය, යම් මෙබන්දක් හොවන්නේ යයි ඇඟ ඤාමා කරවි.
397. දිලියෙන හිනි වැලඳගෙන මෙන් ආසිරිවිෂයකු (අතින්) ගෙන මෙන් මෙබඳු නිකෙලාහි ජනයකු ඔවා කිමා සුවගෙන් වන්නේ ද අපට ඤාමා කළ මාගැවැයි.
398. ඒ ධූර්ත පුරාමයා කෙරෙන් මිදුණු ඒ මෙහෙණ බුද්ධිප්‍රේමයන් කරා පැමිණියා යැ, උතතම පුණ්‍යලක්ෂණ ඇති බුදුන් දක ඇඟ පෙර මෙන් ප්‍රකාශි වී යයි.

මෙගේ සුභා ජිවකමච්චතිකා තෙරුණිය ...

තිංසතිතිපාතය නිමි.

40. වතනාලීසතිනිපාතො

40. 1

399. නගරමගි කුසුමනාමේ පාවලිපුත්තමගි පුජ්විය,¹ මනෙකි
සකාසකුලකුලීනායො ඥේ භික්ඛුනියො හි ගුණවතියො.
400. ඉසිදුසි තත්ථ එකා
දුතියා බොධිඤ්ඤා² සිලසම්පන්නා ච,
කානන්ධායනරතායො
බහුසුත්තායො බුතකිලෙසායො.
401. තා පිණ්ඩාය වරිකා
භතතත්ථං කරිය බොධපත්තායො,
රහිතමගි සුඛනිසිත්තා
ඉමා ගිරා අබ්බුද්ධරෙත්තං.
402. පාසාදිකාසි අයො
ඉසිදුසි වයොපි තෙ අපරිභිනො,
කිං දිස්වාන ව්‍යාකුලිකං³
අථාසි තෙකබම්මමනුසුත්තා.
403. එවං අනුසුඤ්ඤාමානා සා
රහිතෙ ධම්මදෙසනා කුසලා,
ඉසිදුසි චචනම්බුචී
සුඤ්ඤා බොධි යථමගි පබ්බජිතා.
404. උජ්ජේනියා පුරවරෙ
මයං පිතා සිලසංවුතො සෙට්ඨි,
තසාමගි එකසිතා
පියා මිතාපා ච දසිතා ච.
405. අථ මේ සාකෙතතො වරකා⁴
අභවුජ්ඣුත්තමකුලීනා⁵
සෙට්ඨිපසුතරතතො
තසා මිං සුඤ්ඤාමදුසි තාතො.
406. සසුත්තා සසුරසා ච
සායං පානං පණ්ණාසිප්පගම්ම,
සිරසා කරොමි පාදෙ
වන්හුමි යථමගි අනුසිට්ඨා.
407. යා මයං සාමිකසා
භගිනියො භාතුතො පටිජ්ඣො,
තමෙකවරකම්පි දිස්වා
උඛිත්තා අසනං දදාමි.⁶

1. පථවිය - මජ්ඣ. PTS. පුථවිය අ. 2. බොධිනී - PTS. 3. වාලිකා -
4. වරකො - PTS. 5. කුලිකො - PTS. 6. දෙමි - PTS

40. වත්තාලෝකනිතිපාඨය

40. 1

399. සකල පාඨවි කලයට ආභරණ වූ කුසුම් පුරාතිවෘත පාලප්පති ශාකා කුලයෙහි කුලද්වයා වූ (සාසි මුනි සසුන්හි පාවිදි වූ හෙයින් කි) ගුණවත් නික්මුණු දෙදෙනෙක් වූහ.
400. ඒ නික්මුණින් දෙදෙනා කෙරෙහි එක් මෙහෙණක් ඉසිද්දැයිනම් දෙවැන්නි සිල්ලපත් බොධිචේරී නමු. ඔහු (ලොව ලොවුතුරා) දැනත් සම්මාදීමෙහි ඇලුණාහු බහුශ්‍රැත වූවාහු (අගමහින්) නැසු කෙලෙස් ඇත්තාහු වෙති.
401. ඔහු පිඬු සිතා හැසිර බත්කිස නිමවා දෙවූ පාත්‍ර ඇත්තාහු විවේ කඬානගෙක සුවසේ හුන්නාහු මේ වදන් පැවසූහ.
402. ආගතීවෙති ඉසිද්දැයිනම්, තෙපි පැහැපත් වූව. නොපහේ වසේ ද නොපිරිහුනා, හිඟයෙහි කවර දෙසක් දැක පාවිද්දට පැමිණිය හු ද?
403. මෙසේ ජනගුණාසානගෙහි පුළුවන්තා ලැබූ ඒ ධර්මදෙශනාගෙහි නිපුණ වූ ඉසිද්දැයි මෙහෙණ “බොධි තෙරුණියෙහි, මම යම්සේ පාවිදි වූම ද ඒ අතර”යි මේ වදන් කිවුහ.
404. (අවනති රට) උදෙසි පුරවෙරෙහි සීලසංචාර වූ සිවු තෙම මාගේ පියා විය. මම ඔහුගේ ප්‍රිය මනාප වූ අනුකම්පා කටයුතු එක් මැදුව වීම.
405. ඉක්බිති මා වියපත් කල්හි සාකේත නගරයෙන් මා පිළිබඳ උතුම් කුලයෙහි උපන් විවා මිගුල් රැස්වන්නාහු පැමිණියහ. බොහෝ රත් රුවන් ඇති මහ සිටෙක් වී. ම පියේ මා ඔහුට ලෙහෙලි කොට දින.
406. නැන්දණියන් හා මධිරණුවන්ගේ සම්පතට එළඹ උදය සවස පා පිණිපා කරමි. උන් විසින් අනුසන්ධාන ලද්දේ එහෙයින් කරමි.
407. මා සැමයාගේ යම් හඟිනිහු ඇද්ද හ්‍රාතෘහු ඇද්ද පරිජනයා වේ ද එක් වලලහසකුද් දැක උද්විශ්කට අසුන් දෙමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

408. අනෙතන ච පානෙන ච
 බ්ඤ්ජන ච යං ච තත්ථ සන්තිගිතං,
 ඡාදෙමි උපනසාමි
 දෙමි ච යං යස්ස පඤ්ඤාපං.
409. කාලෙන උපවිඤ්ඤා
 සරං සමුපගමාමි උම්මාරෙ,
 ඛොවන්ති හත්ථපාදෙ
 පඤ්ඤාලිකා සාමිකං උපෙමි ච
410. කොවිජං පසාදමිඤ්ඤා¹
 ආදාසකඤ්ඤා ගණිතා
 පරිකම්මකාරිකා විස
 සගමෙව පතිං විභුසෙමි.
411. සගමෙව ඔදනං සාධයාමි
 සගමෙව හාජනං ඛොවන්ති,
 මාතාව ඵකපුත්තකං
 තදා² හත්තාරං පරිවරාමි.
412. ඵචං මං හතිකතං³ අනුරතං
 කාරිකං තිහත්තමානං
 උච්ඤ්ඤා අනුරතං
 සිලවතිං දුස්සතෙ හත්තා.
413. සො මාතරඤ්ඤා පිතරඤ්ඤා
 ගණති ආපුච්ඡාහං ගමිස්සාමි,
 ඉසිද්ධියා න වච්ඡං
 ඵකාගාරෙහං සහවඤ්ඤා.
414. මං ඵචං පුත්ත අවච
 ඉසිද්ධි පණ්ණාසා පරිවරතා,
 උච්ඤ්ඤා අනුරතං
 කිං තුස්සං න රොවතෙ පුත්ත.
415. න ච මෙ හිංසති කිඤ්ඤා
 න වාහං ඉසිද්ධියා සහ වච්ඡං
 දෙස්සාව මෙ අලං මෙ
 අපුච්ඡාහං ගමිස්සාමි.
416. තස්ස වචනං සුඤ්ඤා
 සංසු සංසුරො ච මං අපුච්ඡංසු,
 කිස්ස තතා අපරඤ්ඤා
 ගණ විස්සාධාං ගථානුතං.
417. නපිහං අපරජකං⁴ කිඤ්ඤා
 නපි හිංසෙමි න ගණාමි දුඛිච්චනං,
 කිං සක්කා කාතුසෙය
 යං මං විදෙස්සතෙ⁵ හත්තා.

1. පසාදමිඤ්ඤා - සිමි. පසාදං අඤ්ඤා - PTS.

2. තදා - මජ්ඣ, PTS 3. හතිකතං - මජ්ඣ, PTS,
 අපරජකං - සිමි, ඉ. 5. විදෙස්සතෙ - PTS

408. අහරින් වේවසි පානශෙන් වේවසි බාදාශෙන් වේවසි යමක් ඒ පරිවේසනසථානශෙහි සදාතඛත ලද ද එයින් යමක් යමකුට නිසි වේ ද එය ඔහුට රුඤ්චම්, එළවම්, දෙමි.
409. නිසි කල්හි උච්චත් කොට එළිපත සිට හඤා පාදශත් දෝනෙමි, දෙව ගෙට එළඹෙමි, බද්දලී ව හිමියා වෙත එළඹෙමි.
510. එ මම මැ (කෙස්මස් පිහිරන) පණාව ද විලෙවුන් ද අඳුන් තල ද කැබපත ද ගෙන දූස්සක සෙයින් හිමියා සරසමි.
411. ඒ මම මැ බත පිසමි, මම මැ බදුහුදු දෝනෙමි මම එක් ම පුදුසෙයින් එකල සැමියාට මෙහෙ කරමි.
412. මෙසෙයින් සැමියා මෙහෙ කළ අනුරකත වූ පිළිවිස කරන සුළු නටමත් ඇති උත්තාන වීඤ්ඤා ඇති එහෙයින් මැ අකුසිත වූ සිල්වත් වූ මා ඒ සැමි කිපි බැණ වදි.
413. ඒ මා සැමි (පිළිවිසැ) 'මම ගෙන් නික්මැ යෙමි'යි මැණියන් හා පියාණන්ට මෙසේ කියයි. 'ඉසිදාසිය සමග මම එක් ගෙහි සහවාසය නොකරමි'යි.
414. පුත්‍රය, නහමක් එසේ කියා, ඉසිදාසිය පණිහ වෙයි, අතියග වාසක වෙයි, උත්තාන වීඤ්ඤා ඇති වෙයි, එයින් මැ අනලස වෙයි. දරුවා කිම නොපටි නුරුඤ්ඤේ ද?
415. භි මට කිසිදු පිඩාවක් නොකරයි, වැලිත් මම ඉසිදාසිය හා නොවසමි, මට අප්‍රිය ද වෙයි, මට කම් නැත. මම නොප නො විවාරා මැ යෙමි.
416. ඔහුගේ බස් අසා නැදිමසිල්ලු 'නොප විසින් ඔහුට කවර විරෝධයක් කරන ලදද නිසැක ව තතුසේ කියව'යි මා පුළුවන් හ
417. මම ඔහුට කිසි විරෝධයක් නොකෙරෙමි, නො ද වෙහෙසමි, දුර්වච්ඡාසකුදු නොබණ්ණමි. ආයතීයවෙති, යම් ගෙයෙකින් හිමි මට දොග කෙරේ ද මා විසින් (එබඳු) කුමක් කළ හැකි ද.

418. තෙ මං පිතු ඝරං පති
නසිංසු විමනා දුබෙන අභිභූතා,¹
පුතනං අනුරක්ඛමානා
ඒතමහසෙ රුපිතිං ලකඛිං.
419. අථ මං අදුසි තාතො
අඛස්ස සරමහි දුතියකුලිකස්ස,
තතො උපඛස්සබ්බිකන
යෙන මං විඤ්ථ සෙට්ඨි
420. තස්සපි ඝරමහි මාසං
අවසි අථ සොපි මං පටිච්ඡයි,
දුසිච උපට්ඨගන්ති
අදුසිකං සීලසම්පන්නං.
421. භික්ඛාය ච විචරන්තං
දමකං දන්නං මෙ පිතා හණ්ඨි.
භොගිධි මෙ ජාමාතා
නික්ඛිප පොතතිඤ්ච² ඝට්ඨකඤ්ච.
422. සොපි වසිතිා පක්ඛමථ³
තාතං හණ්ඨි දෙහි මෙ පොතතිා⁴
ඝට්ඨකඤ්ච මලලකඤ්ච
පුනපි භික්ඛං චරිස්සාමි.
423. අථ නං හණ්ඨි තාතො
අමවා සබ්බො ච මෙ ඤ්ඤතිහණ්චග්ගො,
කිං තෙ න කිරති ඉධ
හණ් ඛිප්පං තං තෙ කරිසිති.
424. එචං හණ්ඨො හණ්ඨි
යදි මෙ අත්තා සකෙකාති අලං මායාං,
ඉසිදුසියා න සහ වච්ඡං
එකසරෙහං සහ වඤ්චා.
425. විස්සජ්ජතො ගතො සො
අහමපි එකාකිති විවිතොමි,
අපුච්ඡිතුන ගච්ඡං
මරිතායෙ⁵ වා පබ්බජිස්සං වා.
426. අථ අයසා ඒනදත්තා
අංගච්ඡි භොවිරාය චරමානා,
තාතකුලං විනායධරි
බහුසුත්තා සීලසම්පන්නා.
427. තා දිසවානමාසං
උට්ඨායාසනං තස්සා පඤ්ඤාපසිං,
නිසිත්තාය ච පාදෙ
වඤ්චා භොජනං අදුසිං

1. අභිභූතා - සිමු 12, ප. PTS 2. පොඨි - මජ්ඣං.
පක්ඛමථ - සිමු, PTS. 4. මේතුයෙ - මජ්ඣං.

3. පක්ඛං අථ - මජ්ඣං.

418. ඔහු පුතු රක්තානු 'රූපවත් වූ ලක්ෂණයෙන් පැරැදුණ මහ'යි දුකින් මැඩුණානු දෙමහල් වූවානු මා පියාගේ ගෙට යැවූහ.
419. ඉක්බිති පියතෙමේ පළමු සිටු මා යම් සුවතෙකින් ලැබී ද එයින් අඩක් සුවතින් ආසා වූ දෙවැනි කුලීනයක්වුනේ ගෙහි ලා මා දුන්නේය.
420. ඔහුගේ ගෙහි දු මහක් විසිමි. එකල්හි හොඳ දෑස්සක මෙන් උච්චත් කරන ද්‍රෝහ නො කරන සිල්සපත් වූ මා ගෙන් බැහැර කෙළේ යැ.
421. මපියේ භික්ෂා පිණිස ඇවිදුනා දැමුණු ඉදුල් කහ යාචකයකුට කියයි: 'මා දුවගේ පැමි වුව' හත් කඩරෙරදි ද භික්ෂාකපාලය ද බහාලවයි.
422. ඒ ඉදුල් කන්නා ද කලක් වැසෑ බැසෑ හියේ ය. (යන්නේ) පියාට මෙසේ කියයි: 'මාගේ මහලු පිළි ද භික්ෂාකපාලය ද සරාවය ද දෙව්. යළිත් පිඬු සිහා ඇවිදීම'යි.
423. එසඳ මපියේ ද මවු ද හැම ඥාතීන්වහිනා ද ඔහුට (වෙන වෙන) මෙසේ කියයි: 'මෙගෙහි නට කුමක් නම් නො සැපයේ ද?' කියා නට එය වහා සැපයෙයි.
424. මෙසේ කියන ලද්දේ (නෙල) කියයි: 'ඉදින් මාගේ ආත්මය යකක වේ නම් ඉසිදුසියගෙන් මට කම් නැත. මම එක් මැ ගෙහි ඇය හා සහවාස නො කරමි.
425. ඒ දමකයා හැරැපියහලදු වැ හියේ යැ. මම ද එකලා වැ මෙසේ සිතමි. 'නො පිළිවිස මැ මැරෙන්නට හෝ යෙමි. පැවිදි වන්නෙමි හෝ වෙමි.
426. එකලා විනාශවර වූ බහුශ්‍රැත වූ ශීලසම්පන්න වූ ආර්ය ජිනදත්තා මෙහෙණ පිටු පිණිස ඇවිදුමින් පියකුලය කරා පැමිණියා.
427. ඇය දැක නැගිට අප හුන් අස්න ඇසට පතවාලිමි. හිදගත් ඒ මෙහෙණගේ පා වැඳ බොජුන් දිත්මි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

428. අනෙතන ව පානෙන ව
බජෙජන ව යං ව තථ සනතිතිතං,
සනතපාසිනාවොචං
අයෙස ඉච්ඡාමි පබ්බජිතුන්ති.
429. අථ මං ගණ්ඨි තානො
ඉධෙව පුතතක වරාහි නිං ධම්මං
අනෙතන ව පානෙන ව
සනතපාස සමණෙ ද්විජාති ව.
430. අථාහං ගණ්ඨි තාතං
රොදන්ති අඤ්ජලිං පණ්ණෙමිනි,
පාපං හි මයං පතතං
කම්මං තං නිජ්ජරිස්සාමි.
430. අථ මං ගණ්ඨි තානො
පාපුණ්ණ බොධිං ච අග්ගධම්මං ච,
නිබ්බානං ව උභස්සු
යං සච්ඡකරි ද්විපදසෙවෙධා.
432. මානාපිතු අභිවාදයිනි
සබ්බං ච ඤාතිගණ්ඨිකං,
සත්තාහං පබ්බජිතා
නිස්සො විජ්ජා අථස්සධිං.
433. ජානාමි අත්තනො සත්ත
ජාතියො ගස්සායං එලං විපාකො,
තං තච අච්ඡන්තිස්සං
තං එකමතා නිසාමෙහි.
434. නගරමගි එරකචේජ්
පුච්ඡණ්ණකාරො අහං පහුතධනො,
යොබ්බනම්ඥෙන මනෙතා
හො පරදුරමසෙවිහං.
435. සොහං තනො වට්ඨිනි
නිරුමිති අපච්චිතං විරං,
පකෙකා තනො ව උට්ඨිතිනි
මිකකට්ඨා කුච්ඡිමිනි ඕකකමිං.
436. සත්තාහජාතකං මං
මහාකපිගුප්පො, නිලුචේජ්ඨි,
තස්සොතං කම්මඵලං
යථාපි ගතත්තාන පරදුරං.
437. සොහං තනො වට්ඨිනි
කාලං කරිනි සිනිචාරඤ්ඤා,
කාණ්ණං ව බඤ්ජාය ව
ඵලකිං කුච්ඡිමොක්කමිං.

428. ආහාරයෙහි පානෙහි බාධාවෙහි එහි එළවා තැබූ යමක් ඇත් නම් එයින් සතුටු වීමෙන් කීම: 'ආයතනිකව, පැවිදි වන්නට කැමැත්තෙන්'යි.

429. එහෙත් පියා මව මෙසේ කියයි: 'දියණියනි, මෙයෙහි මා තෝ වුණිත් දි දහම් හැසිරෙමි. ආහාරයෙහි පානෙහි මහණුන් හා බවුණන් සතුවම'.

430. ඉක්බිති මෙ අවස්ථාවේ ඇදිලි බැඳ පියාට කියමි: 'මා විසින් පවසමින් කරන ලදි. ඒ පව දිරවාලමි'යි.

431. එහෙත් පියා මව මෙසේ කියයි: 'අවසරයෙන් වූ බුද්ධ යම් දහමක් පසක් කළහොත් ද ඒ බෝධි හා අභ්‍යන්තර පැමිණෙමි, නිවන් ද ලබමි'යි.

432. දෙමාපියන් හා හැම ඉතිහාසවතීය සකසා වැඳ පැවිදි වැ යන් දිනෙකින් ත්‍රිවිද්‍යාවත් පසක් කෙළෙමි.

433. නමා පිළිබඳ ජාති සතක් දනිමි. යම් පාපකම්යක්හුගේ මේ එළවපාකයෙන් වේ ද එය තොටට කියමි. එකාග්‍රවිත්ත වැ ඒ අසම.

434. මම එරකවත් නම් නුවර ප්‍රභූතවන ඇති සමානාකාරයෙන් වීම. යොවනමදයෙන් මනන වැ මම පරදරයෙන් වන සෙයෙහි.

435. මම එයින් සැම දිනිකාලයක් නිරූපිත පැමිණිමි. එහි පැමිණිමි එයින් නැති වැදිලියක කුස පිළිසිඳ ගනිමි.

436. උපන් සන්දර්ශන මා කපිසුරුවෙහි නායක මහ වදුරු (එලොක-රණයෙන්) පුරිස් ලකුණු නැති යැ. පරදරයන් කරා ගොස් යම් පරිදි කම් ඇදිද. ඒ පරදරයෙන් වන සෙයෙහි කෙල කම්පන යි.

437. මම එයින් සැම කළුරිග කොට සිකිවාරණයෙහි කන වූ කුස වූ එළියක කුස පිළිසිඳ ගනිමි.

438. ආදසවස්සාති අහං
තිලලව්ඡිතො දුරකො පරිවික්ඛිතා,
කිම්භාවට්ඨො අකලො
යථාපි ගන්තාන පරදුරං.
439. සොහං තතො චචිතා
ගොවාණ්ණිජකස්ස ගාථියා ජාතො,
වට්ඨේ, ලාඛා තමො
තිලලව්ඡිතො ආදසෙ මාසෙ.
440. වොස්සුත නඩ්ඤලමහං
සකට්ඨාච ධාරයාමි,
අනො වට්ඨො අකලො
යථාපි ගන්තාන පරදුරං.
441. සොහං තතො චචිතා
විට්ඨො දුසිතො සරෙ ජාතො,
තෙව මගිලා ත පුරිසො
යථාපි ගන්තාන පරදුරං.
442. තිංසති වස්සමති මතො
සාකරිකකුලමගි දුරිතො ජාතා,
කපණමගි අපභොගො
ඛතිකපුරිසපාතබ්බලමගි.
443. තං මං තතො සන්ථවාසො
උස්සන්තාය විපුලාය වඩ්ඨිතා,
විකඩ්ඨති විලපන්ති
අව්ඡිජ්ඣො කුප්පරස්ස.
444. අථ සොලසමෙ වස්සෙ
දිස්වාන මං පත්තගොබ්බතං,
කඤ්ඤමොරුකිතස්ස පුතො
ගිරිදුසො නාමි නාමෙත.
445. තස්සපි අඤ්ඤ හරියා
සිලවති ගුණවති සසවති ච,
අනුරතතං ගන්තාරං
තස්සාහං විද්දෙසනමකාසිං.
446. තස්සෙතං කමමථලං
ගං මං අපකිරිතුත ගව්ඡන්ති,
දුසිව උපට්ඨගන්ති
තස්සපි අතො කතො මයාති.

ඉදං පුදං ඉසිදුසි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

ඉසිදුසිථෙරිගාථා.

වතනාලීසතිනිපාතො සමනෙතො.

438. (එහිදී) ඔප්පොත්තරණය කරනු ලැබූ මම දෙලොස් හවුරුද්දක් ඔප්පොත්තරණ (පිටා හිඳගත්) දරුවන් උසුලා පරදරයක් කරාගොස් යමක් ද එපරිදි (අභිජාතස්ථානයෙහි) පණුවන් ගැවැසීමෙන් පිහින වූයෙමි හිලන් වීම.
439. මම එයින් සැවැ ගව්වෙලදකුගේ දෙහක කුස උපත්තෙමි ලතුරය මෙන් තබවන් වස්සකු වැ උපත් දෙලොස්වැනි මස ඔප්පොත්තරණය කරනලද්දෙමි.
440. මම නතුල උසුලා ගැල් ද බැරීමි, පරදරයක් කරා ගොස් යමක් ද එපරිදි අකු වැ පිහින වූයෙමි හිලන් වීම.
441. මම එයින් සැවැ නගරවිපියෙහි ගෘහදාසියක කුස උපත්තෙමි, පරදරයක් කරා ගොස් යමක් ද එපරිදි නොඉතිරි නොපිරිමි වීම. (ජාතිප්‍රසාදක වීමි'යි සේසි.)
442. තිස්වැනි හවුරුද්දෙහි මයාගියෙමි. දිවිදු වූ අලාභොග වූ ණය හිමි පුරාණයන්ගේ පැමිණීම බහුල කොට ඇති ගැල්කරාකුලයකැ දැරි'ක් වැ උපත්මි.
443. ඉක්බිති සාත්තානායක තෙමි පොළිමිල උත්සන්න වැ මහන් වැ හිගකල්හි වැලැපෙන මා (මාගේ) කුලගෙයින් පැහැරගෙන ආකමිණ කෙරෙයි.
444. එකල්හි සොලොස්වැනි හවුරුද්දෙහි පැමිණී යොවුන් බව ඇති කන්‍යාවක වූ මා දැක නමින් හිරිදහ නම වූ ඒ සාථුවාහකයාගේ පුත්‍ර තෙමි (පිළිබදයින් ඇතිව) තමා අයත් කොට ගෙහි ලී යැ.
445. ඔහුට ද සිල්වන් වූ ගුණවන් යශස් ඇති හිමියා කෙරෙහි අනුරක්‍ෂා වූ අත් හායනීවක් වූ යැ, මම ඔහුට (ඒ බිරිය කෙරෙහි) විද්වේෂණකමිය කෙලෙමි. (හේ ඇට කිපෙනසේ පිළිපත්මි.)
446. යම හෙයෙකින් දැස්සක මෙන් උවටන් කරන මා (සාමිහු) ගැරපියා යෙත්ද, ඒ අකුලයාගේ තෙල, කම්ඵල යි, මා විසින් ඒ පාපකමිය ද කෙලවර කරන ලද්දේ යයි.

මෙසේ ඉසිදුසි තෙරැණි ...

ඉසිදුසිජෛනාසාංචාරිකා යි.

විද්‍යාලිංගිකානුකූල නිමි.

මහානිපාතො.

1

447. මහතාචාරියා නගරෙ
රඤ්ඤා කොඤ්චිකා අභ්‍යමිගෙසියා,
සිතා අංසි¹ සුමේධා
පසාදිතා² සාසනකරෙහි.
448. සිලවතී විතතකථා
බහුසුත්තා බුද්ධසාසනෙ විනිතා,
මාතාපිතරො උපගම්ම
ගණති උගයො තිසාමේථ.
449. නිබ්බාතාභිරතාගං
අසංසාරං භවගතං යදිපි දිබ්බං,
කිම්බිත පන තුල්ථා කාමා
අපසංසාදා බහුවිසාතා.
450. කාමා කවුකා අංසි-
විසුපමා ඤෙසු මුච්ඡිතා බාලා,
තෙ දිසරතතං නිරයෙ
සමප්පිතා හඤ්ඤානෙත දුක්ඛිතා.
451. සොචන්ති පාපකම්මා
විතිපාතෙ පාපබුද්ධිනො,
සදා කායෙහ වාචාය
මහසා ච අසංවුතා.
452. බාලා තෙ දුප්පඤ්ඤා
අවේතතා දුක්ඛසමුදයො රුඤ්ඤා
දෙවෙසනෙ අජානනා
ත බුද්ධිතෙ අරියසම්මානි.
453. සම්මානි අම්ම බුද්ධවර-
දෙසිතාති තෙ බහුතරා අජානනා,
යෙ අභිනන්දන්ති භවගතං
පිභෙත්ති³ දෙවෙසු උපපත්තිං.
454. දෙවෙසුපි උපපත්ති
අසංසාරා භවගතෙ අතිව්චම්භි,
ත ච සන්තප්පන්ති බාලා
සුතප්පතං ජායිතබ්බසා.
455. වතතාරො විතිපාතා
දො ව ගතිතො කථංඤ්ඤි උබ්බන්ති
ත ච විතිපාතගතානං
පබ්බජ්ජා අත්ථි තීරයෙසු.

1. අංසි - සිමු. 1, 2 අ. 2. පාසාදිතා - සිමු. 1 අ. 3. පාපාබුද්ධිනො - සිමු 1 2, අ
4. පිභෙත්ති - PTS.

මහානිපාතය

1

447. මහතාවතී නගරයෙහි කොඤ්ච නම් රජුගේ අගමෙහෙසිය කුත උපත් සුමේධා නම් දියැණීමෙතෙක් වූ යෑ, හි ගායනාසාසනකර වූ (ආයතීයත් විසින්) සසුන්හි පහදවන ලද්දේ යෑ.
448. සිල්වත් වූ විසිතුරු ධර්මකථා ඇති බහුශ්‍රාව වූ බුදුසසුන්හි හික්වුණු සුමේධා මවුපියන් කරා එළැඹ '(ඔබ) දෙදෙන අසත්ව'යි මෙසේ කියා:
449. මම නිවනෙහි ඇලුම් ඇති වෙමි, දෙව්ලොවෑ වූ ද හමගතය අගාඤ්ච යෑ, මානුසික කාම කියනු කිමෑ, (ඔහු) තුවක්කෝ යෑ අප්‍රාසාදයෝ යෑ බොහෝ උවදුරු ඇත්තාහ.
450. බාලයෝ යම් කාමයෙක්හි මුහුපත් වූවාහු ද ඒ කාමයෝ කවුකයෝ යෑ ආශීර්විත සදායසහ, ඒ බාලයෝ තීරයෙහි පිහිටිනාහු බොහෝ කලක් දෘඪිත වෑ (තුමු මෑ) පෙළෙත්.
451. පච්ඡාසන ඇති පාපබ්‍රහ්ම ඇති ඔහු හැම කල්හි කසින් වචසින් මනසින් ද අසංවෘත වූවාහු තීරයෙහි ඉපද යොක කෙරෙත්.
452. දුෂ්ප්‍රාඥ වූ (ආතවහිතයෙහි) චේතනා රහිත වූ ඒ බාලයෝ දෘඪසමුදයෙහි (-නාමණ්ඩලීය) සංසාරයෙහි ඇවුරුණාහු (සිව්සත්තම) දෙසන කල්හි අරුත් නො දන්නාහු ආයතී-සත්‍යයන් අවබෝධ නො කෙරෙත්.
453. මෑණියනි, යම් කෙතෙක් හවය පතත් ද දෙවියන් කෙරෙහි උපත පිසියෙන් ද බුද්ධිමත්යන් විසින් දෙසන ලද සිත්‍රයන් නො දන්නා වූ ඔහු මෑ ඉතා බොහෝ වෙත්.
454. සිංහු හවය අතිත්‍යාස කල්හි දෙවියන් කෙරෙහි උපත ද අගාඤ්ච යෑ, (එසේ කල්හිද) බාලයෝ පුතපුතා ඉපදීම පිළිබඳ වෑ නො ද තැනිගනිත්. (සංවේගයට නො පැමිණෙත්)
455. (තීරය තිව්‍රසත් ප්‍රභ අසුර යන මොහු)සතර විනිපාතයෝ යෑ, (දෙව් මිනිස් යන) දෙ ගතීහු ද දුකසේ ලැබෙත්. විනිපාතගතයනට තීරයෙහි පැවිද්ද නො ද ඇති.

456. අනුජානාථ මං උභයො
පබ්බජිතුං දසබලස්ස පාවචනෙ
අපොසසුකකා සපිස්සං
ජාතිමරණසංහතාය
457. කිං භවගතෙන¹ අභිනන්දිතෙන
කායකලිනා අසාරෙන,
භවතණ්හාය නිරෝධා
අනුජානාථ පබ්බජිස්සාමි.
458. බුද්ධානං උපාදෙ
විචජ්ඣො අකඛණො ඛණො ලදො,
සීලානි බ්‍රහ්මචරියං
යාචජ්චං න දුසෙය්‍යං.
459. එමං භණ්ති සුමේධා
මාතාපිතරො න තාච අසාරං,
ආහරියාමි² ගහධා
මරණචිතං ගතාච හෙස්සාමි.
460. මාතා දුක්ඛතා රොදති
පිතා ච අස්සා සබ්බසො සමභිගතො,³
සචෙතස්ස සඤ්ඤාපෙතුං,⁴
පාතාදතලෙ ජමාපතිතං.
461. උචෙධි පුත්තක කිං තොචිතෙන
දින්නාසි මාරණචිත්ථි
රාජා අභිකද්ධො,⁵
අභිරුපො තස්ස තිං දින්නා.
462. අග්ගමහෙසි භවිස්සාසි
අභිකද්ධතස්ස රාජ්භො භරියා,
සීලානි බ්‍රහ්මචරියං
පබ්බජ්‍යා දුක්ඛරා පුත්තක.
463. රජෙස් අණා ධනමෙස්සරියං
භොගා සුඛා දහරිකාසි,⁶
භුඤ්ජාති කාමභොගෙ
වාරෙය්‍යං භොතු තෙ පුත්ත.
464. අථ තෙ භණ්ති සුමේධා
මා ඊදිසිකාන භවගතං අසාරං,
පබ්බජ්‍යා වා භෙතිති,
මරණං වා මෙ නචෙච වාරෙය්‍යං.
465. කිමිච පුත්තිකායම්ප්‍රවිං
සචිතගතං භයානකං කුණපං
අභිසංවිසෙය්‍යං සත්තං
අසකිං පඤ්ඤාමං⁷ අසුචිප්‍රණණා.

1. සදගංග - සිමු 1, 2

2. ආහරියා - PTS.

3. සමභිසංගතො -

4. මායෙකාසි - පු

5. අභිකද්ධතා - මජ්ඣ.

6. දහරිකාසි - PTS.

7. පඤ්ඤාමං - මජ්ඣ.

456. දසබලයන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි පාවිදිවන්නට තොප දෙ දෙන මට අවසර දුන මාතෘව, ජාතිමරණයත්තේ ප්‍රභාණය විභිස (අන්තිකයෙකු) අලොත්සුක වෑ වෑයම් කරමි.
457. කායකපි වූ අතාර වූ හවය අභිනන්දනා කිරීමෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද, හවතාමණාවගේ නිරෝධගේතුයෙන් (නිරෝධය විභිස) පාවිදි වෙමි, මට අවසර දුන මාතෘව.
458. (නිරතොත්තනති ආදි අවවාදාරාම) අක්‍ෂණය දුරලතලද, බුද්ධොත්තාද සඛ්ඛාත නවවාති ක්‍ෂණය ලබනලද, සිව්පිරිසුදු සිල් ද සසුන්බබසර ද යාවත්තවගෙන් නො කෙලෙසමි.
459. සුමේධා ඔවුපියනට මෙගේ කියා: (ඉදින් පාවිදි නො ලබමි නම්) හිසි වාසිව සිට අහර නො මෑ ගනිමි, රේරණවගයට පැමිණීම ම වෙමි'යි.
460. ඇයගේ මව දුක්පත් වෑ හබ්බි, පියා ද සප්පකාරගෙන් කදුළු පිරුණු මුත්‍රණු ඇති වෑ පහතෙලෙහි බිම වැටී සුත් සුමේධා (හිසි බවට) රිසි කරවන්නට වෑයම් කරයි:
461. දරුව, නැගිසිවුව, කෝක කිරිකේන් කිමි? (තෙපි) වාරණවති-ගෙහි රජුව දෙතලද්දුව, අභිකදත්ත රජ අභිරූප ගෑ, තෙපි එරජුව දෙන ලද්දුව.
462. අභිකදත්ත රජුව ගායතී වූ අගමෙහෙසි වෙයි. දරුව, සිල් ද බබසර ද පාවිද්ද ද දුෂකර වෙ.
463. (අභිකදත්තගේ) රාජ්‍යයෙහි (නොපගේ) ආඥ වැටෙයි, ධනය ද පතිකුලයෙහි ඉසුරුවව ද හොග සුව (ගත සියල්ල) තොප සතු වෙයි, තෙපි තරුණ වුව, කම්සුව වළදුව, දරුව තොපගේ පතිවරය වෙවෑ.
464. ඉක්බිති සුමේධා ඔවුනට කියයි: මෙබඳු සමාත් නහමක් වෙවෑ, හවය අතාර ගෑ, මාගේ පාවිද්ද හෝ මරණය හෝ වත්තේ ය, පතිවරය නො ද වත්තේ ය.
465. අපචිත්‍ර වූ විහිදෙන විසුගකි ඇති (අභිතරාගයනට) බිය එළවන කුණපයක් වූ තිරතුරු වාහිරෙන අසුවගෙන් පිරුණු සම්පිහිවත් බඳු මේ කුණුකය කුමක් හෙයින් අභිතිවේග කෙරෙමි ද, (තාමණාදි විසින් ගනිමි ද,)

466. කිමිච්චි තාභං ජානන්ති
විකුලකං මංගසොණිකුපලිතං,¹
කිමිකුලාලං සකුණ්භතං
කලෙඛරං කිසං දියතිති.
467. නිබ්බුය්‍යති සුභානං
අවිරං කාසො අපෙකවිඤ්ඤණො
ජුඤ්ඤො² කලිඛරං විය
ඒගුව්ච්ඡානෙති ඤාතිති.
468. ජුඤ්ඤිතං සුභානෙ
පරභතං භාසානන්ති ඒගුව්ච්ඡානො,
නියකා මානාපිතරො
කිං පන සාධාරණො ජනතො
469. අපේකාසිතො අතාරෙ
කලෙඛරෙ අවසිතොරාසඛිකානෙ
බෙලඤ්ඤව්‍යාපකං
පරිපුණ්ණං පුඤ්ඤායමති.
470. යො නං විනිබ්බුජිතො
අඛිකානරමිසා බාහිරං කසිරො,
ගකිසං අසභමානො
භකාපි මානො ඒගුව්ච්ඡයො.
471. ඛනිඛාකුආයතං
සඛිතං ජාතිමුලකං දුක්ඛං,
යොතිසො අනුච්චිතන්ති³
මාරෙය්‍යං කිසං ඉවෙජ්ජයං.
472. දිවසෙ දිවසෙ නිසන්ති
සකානි නච නචා පතෙය්‍යං කායමති,
විසාසතමපි ච සාතො
තෙය්‍යො දුක්ඛස්ස චෙවං⁴ බයො.
473. අජ්ඣුපගවෙජ්ඣ සාතං
යො විඤ්ඤයෙවං⁵ සජ්ජතො චචනං,
දිසො තෙසං සංඝාරො
සුභපුභං ගඤ්ඤමානානං.
474. දෙවෙසු මිත්‍රස්සෙසු ච
තිරච්ඡානෙයොනියො අසුරකායො,
පෙතෙසු ච තිරයෙසු ච
අපරිමිතො දිස්සරෙ⁶ ඥාතො.
475. සාතො තිරයෙසු ඛසු
විනිපාතගතස්ස පිට්‍රිගමානස්ස⁷
දෙවෙසුපි අත්තාණං
තිබ්බානසුඛා පරං නන්ති.

1. සොණිකපලිතං - PTS. 2. ජුඤ්ඤො - PTS. 3. අරාචං භණන්ති - PTS.
4. චෙවං - PTS. 5. විඤ්ඤ ඵලං - PTS. 6. දිස්සතො-සිම්බි, දිස්සතො-PTS.
7. කිලිසාමානස්ස - PTS

466. අභියසින් පිළිතුල් වූ මසින් හා ලෙසින් හා තැවැරුණු ඒ කය දැනැසිවීමේ කුමක් හෙයින් (අභිතිවේශ කෙරෙමි ද) කෘමිකුලයනට වාස වූ ශ්‍රීතිභිතට බත් වූ මේ කලෙවරය කවර කරුණෙකින් (රැස්වා) දෙනු ලැබේ ද?
467. නොබෝ කලෙකින් පහවූ විශුද්ධ අභි මේ කය පිළිතුල් කරන නායත් විසින් (නිරන්තර) දරකඩක් හෙයින් හැරදමන ලද්දේ හොඟොනට ගෙනයනු ලැබේ
468. අන් බල සිවල් ආදීනට හොදුරු වූ ඒ සිරුර සොහොනෙහි හැරදමා සාකික මවුපියෝ පවා (මිනිස පසුපස ආමිහ'යි) පිළිතුල් කෙරෙමින් සනාතය කෙරෙහි, සාධාරණ ජනතාව වැලිත් කියනු කීම?
469. ඇටනහරින් බැදුණු කෙල කදුරු මල මුයෙන් පිරුණු කුණු-කයක් වූ නිසරු කලෙවරයෙහි (අකු බාලයෝ තාමණැදි විසින්) අභිතිවේශ කලානු වෙත්.
470. යමෙක් ඒ කය වෙන් කොට ඒ යරියාගේ ඇතුළත බැහැර-කරන්නේ ද සිය මව පවා දුගඳ නො ඉවසමින් පිළිතුල් කරන්නී ය.
471. සකකු ධාතු ආයතන යන සංඛතය (ප්‍රත්‍යයෝත්පන්නය) ජාතිමූලක දුකෙකැයි නුවණින් විමසන මම කුමක් හෙයින් විවාහය කැමැති වෙමි ද.
472. ඉදින් මෙසේ වටදුකයාගේ ගෙවීම වේ නම්, දවසක් පාසා අලුත් අලුත් වූ තුන්සියක් අබැටි පහර ඇත ද, හවුරුදු සියයකුදු (යථොක්ක) අවි පහර ලැබෙනුයේ උතුම් වේ.
473. යමෙක් මෙසේ ශාක්‍යන් විහන්සේගේ වචනය දැනගෙන ද (ජාතිමරණැදි) වධය පිළින කෙරේ ද, පුහුණු ජාත්‍යාදීන් වෙහෙසනු ලබන ඔවුනට සතර දික් වන්නේ ය.
474. දෙවිලොව ද මිනිස්ලොව ද තිරිසන්යොන්නි ද අසුරකිකායෙහි ද ප්‍රෙතවිෂයෙහි ද නිරයෙහි ද අපරිමිත වූ පිඩාවෝ දක්නාලැබෙත්.
475. නිරයෙහි (උපත්නලුට පඤ්චවිධ බකිනැදි වූ) ද තිරස්විතැදි විනිපාතයට ගියහ (කසාදිත්) පෙලනුලබන්නලුට ද බොහෝ වධයෝ වෙති, දෙවියන් කෙරෙහි දු ප්‍රාණයෙක් නැත නිවන්-සුවසට වඩා උතුම් සුවසෙක් නැති.

476. පතතො තෙ නිබ්බානං
 යෙ සුත්තා දසබලස්ස පාවචනෙ,
 අපොසස්සකා සටෙනති
 ජාතිමරණපතානාං.
477. අජේව නාතගිතිකම්මස්සං
 භොගෙහි කීං අසංරෙහි,
 නිබ්බින්නා මෙ කාමා
 චන්තසමි තාලාවජ්ඣකතා.
478. සාවෙච භණ්ඨ පිතරං
 අභිකදතො ච යස්ස සා දින්නා¹
 උපයාසි වාරණචනෙ
 වාරෙයං උපට්ඨිතෙ කාලෙ.
479. අථ අසිත නිවිතමුදකෙ
 කෙසෙ ඛණෙන ජිජ්ඣෙ සුමෙධා,
 පාසාදං ච පිට්ඨෙත්වා²
 පඨමජ්ඣිනං සමාපජ්ඣි.
480. සා ච තහිං සමාපන්නා
 අභිකදතො³ ච ආගතො නගරං,
 පාසාදෙව සුමෙධා
 අනිවචගග්ගසු සුභාවෙති.
481. සා ච මහසිකරොති
 අභිකදතො³ ච ආරුති තුරිතං
 මහිකනකභුසිතබ්බො
 කතඤ්ඤි යාවති සුමෙධං.
482. රජේ දාණාධනම්සාරිසං
 භොගා සුඛා දහරිකාසි,⁴
 භුඤ්ජාති කාමභොගෙ
 කාමසුඛා සුදුලලහා ලොකෙ.
483. නිස්සට්ඨං තෙ රජං
 භොගෙ භුඤ්ජස්ස දෙහි දුන්නි,
 මා දුම්මනා අභොසි
 මාතාපිතරො තෙ දුක්ඛිතා.
484. තං තං භණ්ඨි සුමෙධා
 කාමෙහි අනස්සිකා විතතමොභා,
 මා කාමෙ අභිනජ්ඣි
 කාමෙසාදිනවං පස්ස.
485. වාතුද්දිපො රාජා
 මකුතා ආසි කාමභොගිනමය්සො
 අතිතො කාලං කතො
 න වස්ස පරිසුරිතා ඉඨ්ථි.

1. යස්ස දින්නා - PTS 2. පිදහිත්වා - මජ්ඣං, 3. අභිකදතො - PTS.
 4. දහරිකාසි - PTS

476. යම් කෙනෙක් දසබලයන්ගේ ප්‍රචචනයෙහි යෙදුණාහු ජාති-
මරණයන්ගේ ප්‍රභාණය පිණිස (අත් කටයුත්තෙහි) අලොත්සුක වෑ
වෑයම් කෙරෙත් ද ඔහු නිවනට පෑමිණියාහු වෙත්.
477. පියාණෙනි, අද මෑ අභිනික්‍රමණය කෙරෙමි, නිසරු වූ
භෝගයන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද? මා විසින් බලවමනයක්
බදු කාමයෝ නිර්විඝ්නනය (හරනාලදහ) නාලවාක්‍යාවක් මෙන්
කරනලදහ.
478. ඕ නොමෝ ද පියරජුට මෙසේ කියයි, ඕ යම් රජක්හට දෙන
ලදු ද වාරණවතියෙහි ඒ අභිකදත්ත රජ ද විවාමගුල් එළඹ සිටි
කාලයෙහි පෑමිණියේ ය.
- 479 එකල්හි සුමේධා නිල්වත් හැසුණු මුදු කෙස් කලබ කවුවෙන්
සිදු (තමා වසන) පහයෙහි දොර වසා (කෙසෙයෙහි පටිකකුල-
මනසිකාර කොට) පළමුවන දූහැත් සමවනි.
480. ඕ නොමෝ ද එහි සමවත් සමවන, අභිකදත්ත ද නුවරට
පෑමිණියේ ය, සුමේධා පහයෙහි මෑ සිට (ධ්‍යානපාදක කොට)
අතිත්‍යාගය මොනොවට වඩයි.
481. ඕ නොමෝ ද අතිත්‍යාග මෙනෙහි කරයි, අභිකදත්ත ද රත්-
මණිබරණින් සැරසු සිරුරු ඇති වෑ වහා පහයට නැංගේ ය,
(හේ) කළ ඇඳිලි ඇති වෑ සුමේධාවට යාවසු කරයි.
482. රාජ්‍යයෙහි ආධිපත්‍යය ද ධනය ද ඉසුරුබව ද භෝග සුඛ (යන
සියල්ල) තොප සතු වෙයි, තෙපි තරුණ වටු, කාමභෝගයන්
චලද ව, ලොවෑ කාමසුඛයෝ දුර්ලභ වෙත්.
483. රාජ්‍යය තොපට පරිත්‍යාග කරන ලද, භෝගයන් චලදව,
අත් දෙව, හඟමක් දෙමනක් වව, තොපගේ මවුපිය දෙදෙන දුකට
පෑමිණියාහ.
484. සුමේධා ඔහුට මෙසේ කියයි, මම කාමයන්ගෙන් ප්‍රයෝජන
නැතියකිමි වෙමි, පහවයින මොහ ඇති වෙමි, (තෙපි) කාමයන්හි
නහමක් සතුටු වෙව, කාමයන්හි අදිනව බලව.
- 485 සතර මහදිවට අධිපති වූ කාමභෝගින් කෙරෙත් අග්‍ර වූ මනිකාතු
නම් සක්විති රජෙක් වී හේ කාමයෙන් නො තිත් වෑ කල්පරිග
කෙල්ල, ඔහුගේ ද (කාමයන්හි) ආශාව නො පිරිණ.

486. සත්තරතනාති වසෙසයා
වුට්ඨිමි, දසදිසා සමනෙතන
න වයී තිත්ති කාමානං
අතිත්තාව මරනති හරා.
487. අසිසුත්තමා කාමා කාමා සප්පසිරුපමා,
උක්කුපමා අනුදහනති අට්ඨිකඛකල සහතිහා.
488. අනිච්චා අද්ධුවා කාමා ඛහුදුකඛා මහාවිසා,
අයොගුලොච සනතතෙතා අසමුලා දුමපථලා¹
489. රුක්ඛථසුපමා කාමා මාසපෙසුපමා දුඛා,
සුපිනොපමා වඤ්චනිතා කාමා යාචිතකුපමා.
490. සත්තිසුලුපමා කාමා රොගො ගණෙකා අසං නිසං,
අඛිගාරකාසුසදිසා අසමුලං හයං වධො.
491. ඵලං ඛහුදුඛා කාමා අකඛාතා අනතරාසිකා,
හවජ්ථ න මෙ හවගතෙ වික්ඛාසො අපි අත්තනො.
492. කිං මම පරො කරිස්සති අත්තනො සිතමහි ඛය්‍යමානමහි,
අනුබ්‍රමෙති ජරාමරණෙ තස්ස සාතාය සපිතබ්බං.
493. ආරං අව්‍යාපුරිත්තාහං මාතාපිතරො අනිකදත්තඤ්ච
දිස්වාහ ඡමං නිසිනො රොදනො ඉදමවොචං.
494. දිසො බාලානං සංඝාරො පුතපුතඤ්ච රොදනං,
අහමිතයො පිතු මරණෙ හාතු වධෙ අත්තනො ච වධෙ
495. අසු ඵඤ්ඤං රුධිරං
සංඝාරං අහමිතයො සරතං,²
සත්තානං සංසරතං
සරාහි අට්ඨිතඤ්ච සනතිවයං.
496. සර චතුරොදගි උපතීතෙ
අසු ඵඤ්ඤ රුධිරමහි
සර ඵකපාපමට්ඨිතං
සඤ්චයං විජුලෙන සමං.
497. අනමිතයො සංසරනො මහිං ඡත්ථුදිපමුපතීනං,
කෙ ලට්ඨිමත්තගුලිකා මාතාමාතුසොච භපපභොනති.

1 දුඛපථලා - බහුසු, දුක්ඛපථල - PTS. 2. සරථ - සිමු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

486. මේකය හාත්පසින් දකදිනැ සත්ථුවන් වැසි මස්තේ නමුදු (මත්ඛාතු රජුට හෙයින්) කාමයන් පිළිබඳ තාප්පියෙක් හෝ ද ඇති, මනුෂ්‍යයෝ අතාප්ත ව මෑ මැරෙත්.
487. කාමයෝ කවුට හා මස්ලොඹුව හා බදු උපමා ඇත්තාන, කාමයෝ සපීඨිඞ් බදු උපමා ඇත්තාන, උලොකාපම වැ අනුදහනග කෙරෙහි, අසපිකඛකාල සදායගහ.
488. කාමයෝ අතිතයෝ යැ අටුවයෝ යැ බොහෝ දුක් ඇත්තාන, ගරල බන්දන, දවසක් මුළුල්ලෙහි නැවුණු යතුලක් මෙන් දුකට මුලගහ, දුමළු සදායගහ.
489. කාමයෝ වාක්කථලොපමගහ, මාංශපෙශ් බන්දන, දුක් උපදවනු වහ, සාපොතාපම වැ වඤ්චා කරනුවහ, කාමයෝ පිරුළු කොට ගත් දු බන්දන.
490. කාමයෝ සාත්තුව බන්දන, රුජාකර යැ ගඬක් වැත්තන, දුකට මුල් හෙයින් අස යැ, මරණයට පමුණුවනුයෙන් නිස යැ, ශිති-අගුරුවලක් වාත්තන, දුකට මුලැ, බිය එළවනු යැ, වඩකයකු වැත්තන.
491. මෙයේ කාමයෝ බොහෝ දුක් ඇත්තානයි කියන ලදහ, (සගට මොකට) අනතරායකරගහ, තෙපි ගවු, ආතමය යයි හවසෙහි මානේ විශ්වාසයෙන් නැති.
492. තම හිස සිතියනෙ දූවෙන කල්හි අනෙකෙක් මට කුමක් කරන්නේ ද, ජරාමරණ දෙක ලුහුබඳනා කල්හි එය නැසීම පිණිස වැයම කල යුතු යැ.
493. මම දෙර විවර කොට මවුපියන් ද අණිකදහන ද දුක බිමැ හිඳ හඬනුවනට මෙයේ කිමි.
494. අවිදිතාග්‍ර වූ සසරු පියාගේ මරණයෙහි ද නහෝදරයාගේ වඩයෙහි ද තමාගේ වඩයෙහි ද පුනපුනා හඬන බාලයනට සසර දික් වේ.
495. (මාතෘමරණාදි ශෝකයෙන් හැමු) කදුළු ද (දෙරු කලා පි) කිරි ද (සතුරන් විසින් කෙටුවනුයේ සිරිපින් ගුළු) ලෙහෙ ද සසර අවිදිතාග්‍ර හෙයින් එය (කෙසා මහත් දුගි) සිහිකරන සසර කාරිකරන සත්ත්වයන්ගේ අසපිරාශිය ද සිහිකර.
496. (බුදුවරයන් විසින්) සිසුසසුර උපමා කොට එළවන ලද 'ඇයින් හුණු' කදුළු (තෙතෙන් පි) කිරි (සිරිපින් ගුළු) ලේ සන මෙහි පමණ සිහිකර, එක් කපෙක අසපින්ගේ රාශිය චෛපුලා පථිතගම කොට සිහිකර.
497. ජමබුද්ධ සඤ්ඤාත පාටිච්ඡය බෙබරුට පමණින් ඇළි කොට මේ මාගේ මට යැ මේ මවගේ මට යැ යනාදි එක් එක් ඇළිය වෙන් කරන්නේ නම්) බෙබරුට සා ඇළි මාතෘමයින් කෙරෙහි මැ හෝ පොහොසාන, (අවිදිතාග්‍ර වූ සසරු කාරිකරන සත්ත්වයාට සසර දිගබව දක්වනු සදහා) උපමා විසින් එළවූ කරුණ සිහිකර.

498. සර කිණ්ණවිසංඛාපලාසං උපනිතං අනමතඤ්ඤානො,¹
චතුරඛුලීනා සරිකා පිතුපිතුසොච නපගොනති.
499. සරා කාණ්ණවජ්ජං පුබ්බකමුද්දො අපරතො ච සුගව්ඡිද්දං
සර තස්ස ච පරිමුක්තං මනුස්සලාභමගි ඔපම්මං.
500. සර රූපං ථේණපිණ්ඩාපමස්ස කායකල්පිතො අසාරස්ස
බන්ධෙ පස්ස අනිවෙච සරාගි නිරතො ඔසුච්ඡාතො²
501. සර කට්ඨවිඛින්නො පුතපුතං තාසු තාසු ජාතීසු,
සර කුම්බිලහතාති ච සරාගි වහතාරි සච්චාති.
502. අමතමගි විජ්ජමානෙ කිං තච පඤ්චකට්ඨකෙන පිතෙන,
සබ්බො ගි කාමරතියො කට්ඨකතරා පඤ්චකට්ඨකෙන.
503. අමතමගි විජ්ජමානෙ කිං තච කාමෙගි යෙ සපරිලාභා³
සබ්බො ගි කාමරතියො ජලීතා කුපිතා කමපිතා සත්තපිතා.
504. අසපතතමගි සමානෙ කිං තච කාමෙගි යෙ ඔසුසපතතා,
රාජගගිචොරඋදකපටියෙගි සාධාරණා කාමා ඔසුසපතතා.
505. මොකඛමගි විජ්ජමානෙ කිං තච කාමෙගි යෙසු⁴ වධබන්ධො,
කාමෙසු ගි අසතා කාමා⁵ වධබන්ධනදුක්ඛාති⁶ අනුභොගතී.
506. අද්දිපිතා තිණ්ණකකා ගණ්හනතං දහනති හෙව මුඤ්චනතං,
උකෙකාපමා ගි කාමා දහනති යෙ තෙ හ මුඤ්චනති.
507. මා අප්පකස්ස හෙතු කාමසුබස්ස විපුලං ජගි සුබං,
මා පුපුලොමොච බලිසං ගිලීනා පච්ඡා විහඤ්ඤාසි.
508. කාමං කාමෙසු දමස්ස තාච සුනබොච සංඛිලාබදොභි
කාගිනති වු තං කාමා ජාතා සුනබං ච වණ්ඤාලා.

1. කිණ්ණවිසංඛාපලාසං උපනිතං අනමතඤ්ඤානො සර - මජ්ඣ. 2. සරා - මජ්ඣ.
3. ඔසුච්ඡාතො - සිමු. 4. පරිලාභා - මජ්ඣ., PTS. 5. යෙසු - සිමු, ප.
6. අසතාමා - මජ්ඣ. 7. වධබන්ධනදුක්ඛාති - මජ්ඣ.

498. ලොවැ සියලු තැන් කැවෙ ගාඩා පලාස (සතරතුල් පමණින් කැබලි කොට එක් එක් කඩ මේ මාගේ පියා ගැ මේ පියාගේ පියා ගැ යනාදීන් වෙන් කරන්නේ නම්) ඒ සතරතුල් කඩ පිතා-පිතාත් කෙරෙහි මැ නො පොහොන්නෝයැ, සතර අවිදිතාග්‍ර හා වගෙහි උපමා විසින් එළවතලද කරුණ සිහිකර.
499. මනිසත් බැව් ලැබීමෙහි ඕපමා වූ (අවුරුදු සියයකට වරක් උඩ එන) කණකැස්බා සිහිකර, පෙරදිග බුහුදෙහි වූ අපර භාගයෙන් බටහිර උතුරු දකුණු බුහුදෙහි) වාතවේගයෙන් බමණ විශසිදුර ද (සියවසකින් උඩ එන) ඒ කණකැස්බාගේ (වියසිදුරෙහි) ඇවුහුණු හිග ද සිහිකර.
500. පෙණපිඩකට බඳු උපමා ඇති නිසර වූ කායකලීහුගේ (-කිලිපි සිරුර පිළිබඳ) රූපය සිහිකර, අතිතය වූ සකකියත් බල, තීරයෙහි බොහෝ දුක් සිහිකර.
501. පුනපුනා ඒ ඒ ජාතියෙහි හොහොත්තිම් වඩන (සත්තියත්) සිහිකර, කිඹුල්බිස (-උදරපොෂණය පිණිස නො කටයුතු කරනබව) ද සිහිකර, දුක්ඛාදි සිව්සත් (තතුගේ) සිහිකර.
502. බුදුන් විදල සදහම් අමා (නොහොත් අමාතය) විදුමාන කල්හි පඤ්චකාමගුණ සෙවීමෙන් (නොහොත් පස්කුළු පිමෙන්) තොපට කවර ප්‍රයෝජන ද, සියලු මැ කාමරතීහු පඤ්චකවුකයට වඩා අතියසින් කවුකයෝ යි.
503. සදහම්අමා ඇතිකල්හි යම් කාමකෙනෙක් පරිදහ සහිත වෙන් නම්, ඒ කාමයන්ගෙන් තොපට කවර ප්‍රයෝජන ද, සියලු මැ කාමරතීහු (එකොළොස්සින්නෙන්) පමලිකයෝ යැ, කපිතයෝ යැ, කම්පිත වුවාහු තැවුණාහු ද වෙත්.
504. සතුරන් රහිත නෛෂ්‍රමියය ඇතිකල්හි යම් කාමකෙනෙක් බොහෝ සතුරන් ඇත්තාහු ද ඒ කාමයන්ගෙන් නොපට කවර ප්‍රයෝජන ද කාමයෝ රජ ගිනි තොර දිග අප්‍රියයත් හා සංඛාරණයහ, බොහෝ සතුරන් ඇත්තාහ.
505. මොක්කය විදුමාන කල්හි යම් කාමකෙනෙකුත් විෂයෙහි මරණාදී වඩිය හා සිරබැඳුම් ආදි බකුන වේ ද, තොපට ඒ කාමයන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද, යම්භෙයෙකින් කාමයෝ ලාමික වෙත් ද (කාමීහු) වඩබකුන දුක් විදිත් ද එහෙයිනි.
506. දුල්වෙන තණහුල අතින් ගන්නාහු දවයි, හරනාහු නො මැ දවා. එසේ මැ ය, කාමයෝ උල්කොපම් වෙති. යම් කෙනෙක් ඒ කාමයන් නොපියත් ද, ඒ සත්තියන් දවත් මැ යි.
507. අලා වූ කාමසුබය හෙතු කොට මගත් වූ ලොකොත්තර සුබය නහමක් දුරුකර, බිලිය හිලා මසතු මෙන් පසුව නහමක් වැහැගෙව.
508. ඒකාන්තයෙන් කාමවිෂයෙහි ඉදුරන් දමිතය කරව, බලදහින් බඳනාලද ඉතකයකු ගෙයින් (තෙපි කාමිබකුනගෙන්) බඳනා-ලද්දහු ගැ, සසින් පෙළුණු සැබෝල්ලු ඉතකයකු (ලැබ ගමනේ හයත් ද) කාමයෝ නොප එසේ කරන්නාහ.

509. අපරිමිතං ච දුක්ඛං ඛණ්ඨි ච විතතදොමනස්සාති,
අනුභොගිසි කාමෙසු සුතොතා පටිතිස්සජ අද්ධුවෙ කාමෙ.
510. අජරමති විජ්ජමානෙ කිං තච කාමෙහි යෙසු
ජරාමරණව්‍යාධිගතිතා සබ්බා සබ්බත්ථ ජාතියො.
511. ඉදමජරමීදමමරං ඉදමජරාමරපදමසොකං,
අසපතනමසම්බාධං අබලිතමහසං නිරූපනාපං.
512. අධිගතමීදං ඛණ්ඨි අමතමජ්ජාපි ච ලහනීයමීදං,
යො යොනිසො පසුඤ්ඤානි න ච සකකා අසට්ඨානෙන
513. එචං හණ්ඨි සුමෙධා සඤ්ඤාගතෙ රතීමලහමානා,
අනුතොනනාණීකදත්තං කෙසෙ ච ඡමං ඛිපි සුමෙධා.
514. උට්ඨාය අණීකදතොතා පඤ්ඤාලිකො යාචි තස්සා පිතරං සො,
විස්සජෙජථ සුමෙධං පබ්බජිතුං විමොක්ඛසම්බදස්සා.
515. විස්සජ්ජිතා මාතාපිතුහි පබ්බජි සොකහසහීතා,
ඡ අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා අග්ගඵලං සික්ඛමානාය.
516. අච්ඡරියං අබ්බුතං තං නිබ්බානං අයි රාජකඤ්ඤාය,
පුබ්බෙතිවාසවරිතං යථා ඛ්‍යාකරි පච්ඡිමෙ කාලෙ.
517. හගචති කොණාගමනෙ සඤ්ඤාමමති නවතිවේසවති
සබ්බෙයො තිස්සො ජනිසො විහාරදානං අද්ධම්මාසෙ.¹
518. දසකකිත්තුං සතකකිත්තුං දසසතකකිත්තුං සතාති ච සතකකිත්තුං,
දෙවෙසු උපපජ්ජිමා කො පන වාදෙ මනුස්සෙසු.
519. දෙවෙසු මහිඤ්ඤා අනුමා මානුසකමිති කො පන වාදෙ,
සත්තරතනස්ස මහෙසි ඉප්පිරතනං අහං අයිං.
520. සො හෙතු සො පහවො තං මූලං සාවි සාසනෙ ඛනති,
තං පඨමං සමොධානං තං ධම්මරතාය නිබ්බානං.

1. අද්ධම්ම - මජ්ඣං.

509. කාමයන්හි යෙදුණු තෙපි අපරිමිත වූ කාසික දුක් ද බොහෝ වෛතසික වූ දෙමිතස් ද විදින්නෙහි ය, එහෙයින් අනිත්‍ය වූ කාමයන් දුරුකරව.
510. යම් කාම කෙනකුත් ඇති කල්හි සියලු හවාදියෙහි සියලු ජාතිහු ජරාමරණව්‍යාධින් විසින් ගන්නා (මඛනා) ලද්දහු ද එහෙයින් අජර වූ නිවන ඇතිකල්හි තොපටි කාමයන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද?
511. මේ නිවන ජරා රහිත ය, මෙය මරණ රහිත ය, මෙය අජරාමර බවට කාරණය ය, යොක රහිත ය, සපතතධම්ම රහිත ය, කෙලයකම්බාධ රහිත ය, දුඛවිතතිලුටු රහිත ය, නිඛිල ය, තාවුලී රහිත ය.
512. මේ අමාමහනිවන බොහෝ බුද්ධාදි ආයතීයන් විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කරනලද, දුනුදු යමෙක් (ශාඤ්ඤාත් විසින් දෙනලද උපායෙහි යි) නුවණින් ගොත කෙරේ ද (ඔහු විසින්) පැමිණිය හැකි වෙයි, උත්තම නො කරනුවහු විසින් ලැබිය නොහැකි වේ.
513. සංසාරප්‍රවාහනයෙහි අභිරුහිත නොලබන සුමේධා මෙසේ කියයි, යළි අඤ්ඤාදායක රජුට හඟවමින් සුමේධා (කවුළෙන් කැපු) තම කෙස්වැටිය බිමැ හෙළ.
514. ඒ අඤ්ඤාදායකරජ නැගීයූ ඇඳිලි බාද ඇසේ පියරජුට යාවිඤ්ඤා කෙළේ: සුමේධා පාච්ඡිවන්තට හරිනු මැන, (ඔ) අවිපරිත වූ විමොක්ෂසත්‍යය දක්නී වේවා.
515. මවුපියන් විසින් හරනාලද ශෝකහසින් බියපත් වූ ඔ පාච්ඡිවූ ය, ශික්ෂාමාණ වූ ඇත විසින් ශබ්දභ්‍යවෝ පසක් කරනලදහ, අග්‍රඵල වූ අභිත්තිය පසක් කරන ලදි.
516. රාජපුත්‍රි වූ සුමේධාවට ඒ කෙල්ලපරිනිව්‍යාණ වූ නිවන ආශ්වාසී අද්දහන වී, පශ්චිම වූ සක්කපරිනිව්‍යාණකාලයෙහි ස්වකීය සුචිතිවාස-වරිතය යම්සේ ප්‍රකාශ කළා ද ඒ එසේ දතයුතු.
517. කොණාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ කලැ අනිභාවයෙන් පිහිටුවනලද සම්භාරාමයෙහි (ධනඤ්ජානී යැ බෙමා යැ මම යැ යන) තුන්සෙයෙහි වැ උපන් අපි විහාරදහන දුනුමින
- 518 (ඒ විහාරදහනයෙන් අනුභවින්) දසවර ද සිහවර ද දහස්වර ද දසදහස්වර ද දෙවියන කෙරෙහි උපනුමින, මිනිසුන් කෙරෙහි උපන් වාර කියනු මැ කිම.
- 519 දෙවියන් කෙරෙහි උපන් කලැ මහත් සංඛි ඇති වුමින, මිනිසුන් කෙරෙහි උපන් කලැ කියනු කිමැ, මම සප්තවිධ රතනයෙන් යුත් සක්විතිරජුට මෙහෙසි වූ සත්‍රිතතය වීම.
- 520 (යථොක්ක දෙවිමිනිස්සුව ලැබීමට) කොණාගමන බුදුන් කලැ දෙනලද විහාරදහනයෙහි) ඒ අනුසස ගෙනු විය. එය ප්‍රහව විය, එය මුල් විය, මේ ශාඤ්ඤාසත්‍යයෙහි එ මැ නිව්‍යාහනානානික විය, ශාසනයෙහි ඒ ප්‍රථම සමාගමය විය, දහමිනි ඇලුණු සුමේධාවගේ ඒ නිව්‍යාහනප්‍රාප්තිය වී.

521. එවං කතොති සෙ සද්දහනති වචනං අනොමපඤ්ඤා
නිබ්බිදානති භවගතෙ තිබ්බිදායා විරජානතීති.

ඉති. සුදං සුමේධා ථෙරි ගාථායො අභාසිතාති.

සුමේධාථෙරිගාථා.

මහානිපාතො නිට්ඨිතො.

පඤ්ඤානාති ගථාන ජනපීඨති සබ්බා භා
ථෙරියෙකුතතරභතා සබ්බා භා අභවකයාති.

ථෙරිගාථා සමත්තා.

521. යම් කෙනෙක් (මා විසින් පුරිඤ්ඤානිවාරණයෙහි හා දුඃඤ්ඤා යම්ගේ කරතලද නම්) එපරිදි කෙරෙත් ද, (ඥාපයානික ඥාන ඇති බැවින්) පරිපුරිපුරු ඇති බුද්ධගේ චරිතය හදහන් ද, ඔහු (නෙත්තරානික සංඝකාර සංඝායාන) භවගතයෙහි (විදගීනා පුරුෂයෙක්) නිවේදයට පැමිණෙති (-කලකිරෙති) නිවේදයට පැමිණ (සියලු භවගතයෙක්) දිදෙත් යයි.

මේගේ සුමේධා සථවිරින් වහන්සේ ගාථාවන් ප්‍රකාශ කළාහ'යි

සුමේධාථේරිගාථා යි.

මහානිපාතය නිමි.

“ථේරිගාථාපාළි”යෙහි ගාථා පන්සිය විසිඑකක් ද වෙති,
 සථවිරිහු එකොත්තරයකයෙකි, (එක්සියඑක්දෙනෙකි) ඔහු හැම-
 දෙන ආසුරිකය සංඝායාන රහත්බවට පැමිණියෝ යි.

ථේරිගාථා සමාපත යි.

ථේරිගාථාපාලි

අනුක්කමනිකා

I	ගාඨාදිපාදානුකූලකමණිකා	115-120
II	සඤ්ඤානාමානුකූලකමණිකා	121-122
III	විජ්‍යාසංඝාතානුකූලකමණිකා	123-125

I

ගාථාදිපාදානුක්‍රමණිකා

අ	ගාථාංකය	අ	ගාථාංකය
අක්කිති වී තුරියාච්ච	380	අපි දුරගතා සරම්භතෙ	382
අක්කමපියං අතුලිතං	201	අබ්බති වත මේ සලලං	53, 131
අක්කමකාමා අලසා	273	අබ්බතං වත වාසෙට්ඨි	316
අග්ගමහෙසී හවිසාසි	462	අභයෙ තිදුරෙ කායො	35
අග්ගිං චන්ද්‍රඤ්ච සුරියඤ්ච	87	අච්ච ජවතීති වතමිති	51
අගාරසම්මං වසන්තියං	97	අමතමිති විජ්ජමානෙ	502, 503
අච්චරියං අබ්බතං තං	516	අයාචිතො තතාගච්චි	129
අජ්ජරිකම් පබ්බජිතා	362	අයොගිතො මනසිකාරා	77
අජ්ජෙව තාත නික්කමිසාං	477	අලඛකතා සුචයතා	145
අජ්ඣුපගච්චේ සාතං	473	අලඛා චේතසො සන්තියං	40, 68
අජ්ජෙකාසිතා රසාභර	469	අසසු ඵඤ්ඤා රුධිරං	495
අජ්ජරමිති විජ්ජමානෙ	510	අසපතතමිති සමානෙ	504
අත්ථාය වත නො හොති	286	අසිසුසුපමා කාමා	487
අත්ථි සකසාකුලෙ ජාතො	185, 192	අසොකං විරජං බෙම්මං	360
අථ අයාසා ජිනදත්තා	426	අහං තච වසානුගො සියං	374
අථ අසිතතිවිතමුදුකෙ	479	අහඤ්ච බො භමසාන්තී	144
අථ අග්ගාසිං සුගතං	135	අහමමිති කතතතලා	223
අථ නං හණ්ඨි තාතො	423	අහුමහ පුබ්බෙ ගණිතො	305
අථ තිබ්බිඤ්ඤා කායෙ	86		
අථ තිබ්බිඤ්ඤා රූපෙ	26	අං	
අථ තෙ හණ්ඨි සුමෙධා	464	අංතුරං අසුචිං පුතීං	19, 82
අථ මං අදාසි තාතො	419	අංදිපිතා තිණ්ණකා	506
අථ මං හණ්ඨි තාතො	429, 431	අංරුචිවිරියෙ පභිතතො	161
අථ මේ සාසෙතතො වරකා	405	අංවිලචිතො අතාචිලං	368
අථ සොලුකමේ වසො	444	අංකාදිය ඵදියං ජනං	397
අථාහං හණ්ඨි තාතං	430		
අථො ජාතිකකියං පතො	64	ඉ	
අධිගතමිදං බහුති	512	ඉඛ්ඤාලකුසාව උජ්ජිතො	385
අත්තං පානඤ්ච අදාය	146	ඉජ්ජිතො වො නො කිං කසිරා	61
අත්තෙත ව පානෙත ව	408, 428	ඉතො බිතිඤ්ඤා පාසකො	184
අත්තොදිගවා කාමා	357	ඉද්ධියා අතිතිමිති	229
අත්තමතගෙහ සංසරතො	497	ඉද්ධි මේ සච්ඡිකතා	228
අතිච්චා අද්ධවා කාමා	488	ඉද්ධිජර්ජිදමමරං	511
අත්තමතඤ්ච හාවෙමි	105	ඉද්ධි තෙ ඉමං පුත්තං	302
අතිමිතඤ්ච හාවෙති	20	ඉමං ව මේ පුත්තචලං	300
අනුජාතාථ මං උභයො	456	ඉමං පසාථ ධම්මචං	861
අනුජාතාති මේ අයොස	331	ඉමිතා පුතිකායෙත	140
අපාකං ජිවිතං මිසං	95	ඉමිදාසි තුථ ඵකා	400
අපථෙත පතාතුමිච්ඡි	383		
අපරිමිතං ව දුක්ඛං	509		

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25, 362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උ	ගාථාංකය
උච්ච කුලෙ අහං ජාතා	151
උජ්ජේතිසා පුරවරෙ	404
උට්ඨාස අභිකදතො	514
උට්ඨාස පාදෙ වජ්ඣංසු	121
උච්ච්ඡිති පුත්තක කිං	
සොචිතෙන	461
උත්තිට්ඨපිණේඤා උඤ්ජා ව	348
උඤ්ඤා පාදතලා අම්ම	33
උදකමාහරිං සිතො	236
උසලඤ්ච උදකතො උග්ගතං	378
උසලසිඛරොපමාසි තො	381
උසාරිඤා වාරාදසානා	395
උපමිජඤ්ඤා ගච්ඡන්ති	218
උපසංගො හිමරාපො	352
උපසමෙ තරෙ ඔඝං	10
උපෙමි කරණං බුද්ධං	289
උපෙසි කරණං බුද්ධං	249
උසො මාතා ව සිතා ව	224
උමාදහං උලුපතා	356
උලාරං වත මෙ මාතා	210

ඵ

ඵතො වාපි චතුර්ඛාගං	296
ඵත් රතතා පමතතා ව	343
ඵතං ඛො ලබ්භමමොහි	308
ඵතං වාහං අසාරථං	324
ඵදිසො අනු අසං සමුස්සසො	270
ඵචං අනුසුඤ්ඤාමානා සා	403
ඵචං අමිත්තජනනා	355
ඵචං කරොන්ති යො	521
ඵචං ඛත්තද්වයා කාමා	491
ඵචං ගණති සුමේධා	459, 513
ඵචං ගණිතො ගණති	424
ඵචං මං ගතිකතං අනුරතතං	412
ඵචමේතං අවෙකන්ති	84
ඵචං විහරමානාස	34
ඵස බ්‍රාහ්මණ සම්බුද්ධො	317
ඵසා අත්තරධායාමි	232
ඵසො හි ගගවා බුද්ධො	306
ඵහි කාල තිවත්තසු	295
ඵහි සාරපි ගච්ඡති	322

ඹ

ඹරමිතිකා සුකරිකා	242

ක	ගාථාංකය
කඛිකණංච සුකතං සුතිට්ඨිතං	259
කඤ්චනස්ස ඵලකං ච සුමට්ඨං	266
කණ්ඩකික සුවණ්ණමණ්ඩිතං	255
කන්ත්‍ර උද්දස්ස මුණ්ඩාසි	183
කම්මකාමා අතලසා	275
කරොථ බුද්ධසාසනං	13, 118
කල්‍යාණමිත්තතා මුතිනා	213
කස්ස බ්‍රාහ්මණ භිං	237
කානනං ච සතිතං සුරෝපිතං	264
කානනමිති වනසණ්ඩවාරිති	261
කාමච්ඡද්දඤ්ච ව්‍යාපාදං	165
කාමපඛේකත සත්තා හි	353
කාමං කාමෙසු දම්සු	508
කාමා කවුකා අසි	450
කාමෙසාදිනවං දිසා	226
කායකම්මං සුචි තෙසං	277
කායෙන ස වුතා අසිං	15
කාලං කාලං ගවාගවා	199
කාලෙන උපට්ඨිතී	409
කාසික සුබ්‍රමානි ධාරය	376
කාලකා ගම්මරණ්ණකදිසා	252
කාලබිහිතිං ච තකකාරිං	297
කිං තෙ අපරාධිතං මයා	366
කිං තෙ ඉධ සාරසම්මතං	379
කිං ගම්මකෙන අභිනන්දිතො	457
කිං මම් පරො කරිස්සති	492
කිඤ්චාපි ඛෙ මහි දුක්ඛිතා	29
කිඤ්චාපි ඛෙ මහි කිසිකා	27
කිම්භං සීලසම්පන්නා	113
කිම්චි තාහං ජාතන්ති	466
කිම්චි සුභිකාසම්පුට්ඨං	463
කිමෙ සත්තා රාජසෙන	54
කිසා පණ්ඩු විවණ්ණං ව	79
කුම්මස්සං පරිපන්නං මං	245
කුසුමිකසිඛරාව පාදපා	371
කොච්ඡං පතාදම්ඤ්ජනිඤ්ච	410
කො භු තෙ ඉදම්කඩාසි	240

ඛ

ඛනිධාතු අයතනා	471
ඛණ්ඩුලිතෙ කපණ	220
ඛෙපෙචා ජාතිසංහාරං	168

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ග	ගාථාංකය
ගරුකෙ මම් සඤ්ඤාසනෙ	367
ගලකෙ අපි කතනනති	217
ගුණෙන යදන් පබ්බජ්ජා	163
ඝ	
ඝට්ඨ වුද්ධිසාසනෙ	176
ඝාතා නිරයෙසු ඔහු	475
ච	
චතතාරි අරිසතච්චාති	177
චතතාරො විනිපාතා	455
චතුක්ඛතතුං පඤ්චක්ඛතතුං	37, 42, 169
චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං	31
චාතුද්දපො රාජා	485
චණ්ණො අඛයා ච මගධා	110
චිත්තකාරසුක්ඛතාච ලෙඛිකා	256
චිත්තං උපට්ඨපෙඤ්ඤා	177
චිත්තමග්ගි චසිභුතාභං	233
චිත්තෙතෙ චසුචිතා සත්තා	164
චිරස්සං චත මං තාත	274
චේතොපරිසය්‍යණ්ණඤ්ච	70
ඡ	
ඡන්දජාතා අවසාසි	12
ඡුද්ධිත තං සුසානෙ	468
ඡ	
ඡන්තති පුතෙත සප්පඤ්ඤා	301
ඡාතස්ස මරණං ගොති	191
ඡානනති චත මං කොති	238
ඡාතාමි අත්තනො සත්තං	433
ඡවකඔච්චනං රමමං	365
ඡ	
ඡාතං ඡාතං ගණ්ඨා සුමේධා	484
ඡාතං දිස්වානගාතං	427
ඡාතං භික්ඛුනිච්ඡාපායඤ්ඤා	69
ඡාතං මං ඤාති අභිකතාච	345, 347
ඡාතං මං තතො තත්ථවාගො	443
ඡාතං සකස්සා දෙවසග්ගිකත	364
ඡාතං රමිතා නිමිති	147
ඡාතං විඤ්ඤාත සද්ධිමේධා	321

ත	ගාථාංකය
තතො කෙසාති ඡේතාන	156
තතො ච රථමාදය	323
තතො චිත්තං සමාධේසිං	115
තතො රජ්ජං ගහෙඤ්ඤා	80
තතොච කාලො පක්කාමි	309
තතො විඤ්ඤාතසද්ධිමේධා	150
තතො සද්ධිං ලභිතාන	90
තතොගං සබ්බකාමේසු	338
තත්ථපමා දෙවකාති මං	391
තත්ථච ගද්දකාපිලාති	65
තපතීයකතාච ධිතිකා	373
තමහුද්ධිපෙ තතතිවිලකෙ	390
තස්ස ච චිරමාසි තාවදෙ	396
තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤිතාන	137
තස්ස පාදාති චන්ද්‍රිකා	311
තස්සපි අඤ්ඤා ගරිතා	445
තස්සපි සරච්ඡි මාසං	420
තස්ස බ්‍රාහ්මණ අරහතො	318
තස්ස චචිතං සුඤ්ඤිතා	416
තස්සා තා චචිතං සුඤ්ඤිතා	119
තස්සා තෙ ස්වාගතං හද්දෙ	386
තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤිතාන	44, 70
තස්සා මේ අපමනතාය	85
තස්සා මේ අධිමි රතති	38
තස්සා මේ අනු සංචේතො	94
තස්සා මේ සිත්ඛිතාතාය	104
තස්සාගං චචිතං සුඤ්ඤිතා	126, 172, 178, 187, 194, 202, 211
තස්සෙතං කම්මථලං	446
තා පිණ්ඩාය චරිතා	401
තාවතීයා ච සාමා ච	197, 198
තීංසති චස්සමග්ගි මතෙ	442
තීස්සෙ සුඤ්ඤාසු ධම්මෙග්ගි	5
තීස්සෙ සිත්ඛිතාසු සිත්ඛිතාය	4
තීණි පාපස්ස මුලාති	276
තුඤ්ඤාත සාධකො හොතු	246
තුඤ්ඤාත ගොඤ්ඤාසරථො	325
තුචං තිස්සාය කල්‍යාණි	330
තුචං බුද්ධො තුචං සත්ථා	335
තුචං ගෙතං පජානාසි	287
තුලපුණ්ණසද්ධොපමා උගො	269
තෙ මං පිතුසරං පති	418
තෙහානුචිණ්ණං ඉසිති	206

ද	ගාථාංකය
ආදායකයාගේ අගං	438
ආරං අමාත්‍යවරයාගේ	493
ආචාර්යයාගේ කාර්යය	219
අගකර්මයාගේ කාර්යය	518
අග පුතෙකු විජයාගේ	102
අගරා අගං පුතුවරයාගේ	337
අගරා ව අපාදිතා වයි	369
අගරා කිං රාජවර්ණ	139
අග්‍රං පාසං කර්මයාගේ	81
දිව්‍යං හි මයං පුත්‍රවරයාගේ	389
දිව්‍යං හි මේ සො හගව්‍යං	22, 160
දිව්‍යං දිව්‍යං කියවන	472
දිව්‍යං විශ්වායං කියවන	48, 108
දිව්‍යං අදහනං දේවං	50
දිව්‍යං අදිනං ලොකෙ	66
දිව්‍යං ලොකපරිපාදනං	148
දිව්‍යං බාලානං සංසාරං	494
දිව්‍යං විජයාගේ	215
දිව්‍යං දිව්‍යං මුත්‍රාදං 186, 193,	310
දිව්‍යං ඉත්තං විශ්වායං	216
දිව්‍යං පුරං අයං	122
දිව්‍යං ගිහිකං මයං	354
දිව්‍යං සතං සතං	281
දිව්‍යං උපපත්තිං	454
දිව්‍යං ඉත්තං පු	474
දිව්‍යං මයං අග්‍රං	519

බ

බාලානං දිව්‍යං අයං	14
බරපුරු කාමං අග්‍රං	225
බරපුරු කිරිමං පු	6

න

නාමකර්මයාගේ නාමය	143
නාමකර්මයාගේ චරිතය	434
නාමකර්මයාගේ කුසලය	399
නාමකර්මයාගේ සත්‍යය	112
නාමකර්මයාගේ කියවන	415
නාමකර්මයාගේ ලොක	67
නාමකර්මයාගේ සද්දේව	384
නාමකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	248
නාමකර්මයාගේ කියවන	417
නාමකර්මයාගේ නාමය	284
නාමකර්මයාගේ නාමය	283

න	ගාථාංකය
නාමකර්මයාගේ නාමය	346
නාමකර්මයාගේ සද්දේව	267
නාමකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	285
නාමකර්මයාගේ සත්‍යය	350
නාමකර්මයාගේ කියවන	30
නාමකර්මයාගේ නාමය	449
නාමකර්මයාගේ පුත්‍රයාගේ	467
නාමකර්මයාගේ නාමය	483
නාමකර්මයාගේ නාමය	109

ප

පාසං පාසං	294
පාසං පාසං	106
පාසං පාසං	39, 67
පාසං පාසං	123
පාසං පාසං	260
පාසං පාසං	476
පාසං පාසං	152
පාසං පාසං	78
පාසං පාසං	333
පාසං පාසං	332
පාසං පාසං	340
පාසං පාසං	114
පාසං පාසං	402
පාසං පාසං	17
පාසං පාසං	74
පාසං පාසං	174
පාසං පාසං	265
පාසං පාසං	111
පාසං පාසං	3
පාසං පාසං	133
පාසං පාසං	63
පාසං පාසං	227
පාසං පාසං	49
පාසං පාසං	312
පාසං පාසං	130

බ

බාලානං දිව්‍යං අයං	251, 290
බාලානං දිව්‍යං අයං	162
බාලානං දිව්‍යං අයං	88
බාලානං දිව්‍යං අයං	279, 280
බාලානං දිව්‍යං අයං	314
බාලානං දිව්‍යං අයං	36, 41

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25, 362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

බ	ගාථාංකය
බාරාණසිනෙ: නිකාමම	334
බාරා: හෙ දුප්පාදාදා	452
බුද්ධචරිතමොක්ඛාදා	157
බුද්ධානං උපාදෙ	458

භ

භගවතී කොණ්ඨකමනෙ	617
භජ්නබ්බා සපුරිතා	214
භස්සාරා පුරාවිරා සථා මණි	257
භාවිතො මෙ මහො	222
භික්ඛාස ව විවරනතං	421
භික්ඛුනිං උපසංඝමම	170
භික්ඛුනී උපසංඝපඤ්ඤා	100
භික්ඛුනී පුන දිසාන	124
භික්ඛුනී සිලසංඝනා	196

ම

මහඤ්ච බොස්ස ජානාසි	128
මත්තා වණ්ණණෙන රුපෙන	72
මත්තාවිතා නගරෙ	447
මධුරඤ්ච පවනති සබ්බස්සා	370
මයහං හි අකකුට්ඨව්‍යදිතා	387
මා අපාකස්ස හෙතු	507
මා එවං පුත්ත අවච්ඡි	414
මා කාසි පාපකං කමමං	247
මාතා දුක්ඛිතා රොදති	460
මාතාපිතු අභිවාදයිති	432
මාතා පුත්තො පිතා භාතා	159
මා මෙ කුරුති මහාවිර	293
මායං විග අග්ගතො කතං	393
මා පු තෙ වසිති ලොකමසි	204
මුත්තා ව තතො සා භික්ඛුනී	398
මුත්තො මුච්චස්ස ගොගෙහි	2
මුසලාති ගහෙතින	117, 175
මොක්ඛමහි විජ්ජමානෙ	505

ය

යං නං ඉසිති පත්තබ්බං	60
යත්තකං තුලිතා එසා	153
යථා ඉදං නථා එතං	83
යථාභූතං අවෙක්ඛන්ති	96
යථා හරිතාලෙන මකතිතං	392
යදි මෙ වචනං කරස්සාසි	375

ය	ගාථාංකය

යසමා ගාමා පකකමන්ති	282
යස්ස මහං න ජානාති	127
යස්ස බ්‍රාහ්මණ තිං භිතො	244
යස්සා සිතා අපච්චවෙක්ඛති	386
යා මහං සාමිකස්ස	407
යාව කාසිජනපදෙ	25
යෙ ඉමෙ සත්තබ්බාඤ්ඤා	21, 45
යෙ කෙව්චි වසිති සංඛාරා	208
යො ච වුද්ධො දහරො වා	239
යො ජාතරූපං රජතං	341
යො නං විනිබ්බුජ්ඣති	470

ර

රජෙජ්ඣ අංණං ධනමිස්සරිතං	463, 482
රණං තරිති කාමොනං	359
රත්තිතා පච්චිමෙ යාමෙ	180
රත්තිතා පුරිමෙ යාමෙ	120, 178
රත්තිතා මජ්ඣිමෙ යාමෙ	173
රාගං මාතං අවිජ්ජඤ්ච	167
රාගඤ්ච අභං දෙසඤ්ච	24
රිඤ්චිතා පරමං අත්ථං	93
රාකඛ්චුපමා කාමො	489

ල

ලට්ඨිගතො පුරෙ අසි	291
ලුතකෙසි පඬකඛරි	107
ලොභනං මදනං වෙතං	342

ව

වට්ඨතිරිචි කොට්ඨාරාභිතා	394
වට්ඨපට්ඨසකදිසෙපමා උභො	263
වඩො බන්ධො පරිකෙලසො	344
වත්තා මහෙසිති කාමො	349
වජ්ජනං දුති වජ්ජාසි	307
වසිං සඬකාරකුට්ඨෙ	134
වසිතා පුත්තානමිකෙ	221
වාසිතොව පුරිකිකරණකො	253
වාලුමගසඬකසෙවිතා	372
විජුලං අත්තඤ්ච පානඤ්ච	272
විගුහං මහෙසිතරතා	89
විගුසිති ඉමං කායං	73
විමලා සඬකුත්තොව	378
විස්සජ්ජිතා මාතාපිතුසි	515

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25, 362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ව	ගෘහදිපාදනකමණිකා
විසාජ්ඣානො ගතො සො	425
විසාරදච්ඡා හණ්ඩ	207
වීරා වීරෙඝ ධම්මෙඝ	7
වොස්සන නාමාලමහං	440
ස	
සකකංච දෙව්‍යා තිදසා	181
සඛ්ඛාරෙ පරතො දිස්සා	101
සඛ්ඛාරිං නිකම්පිතො	21
සභං භුත ගමිකානාති	241
සච්ඡාති අමිච්ඡා චුද්ධාර	458
සච්ඡාතං පරිලභාන	136
සචේ ඉමා නදිසො	243
සචේ පුත්තං සිංහලානං	303
සචේ හංසය දුක්ඛස්ස	288
සඤ්ඤාජනාති එතාති	166
සඤ්ඤාකම්මවුරිච්ඡා පුත්තමජ්ඣා	262
සඤ්ඤාකම්මවුරිච්ඡා ච නාසිකා	258
සඤ්ඤාකම්මවුරිච්ඡා ච නාසිකා	268
සඤ්ඤාකම්මවුරිච්ඡා ච නාසිකා	264
සත්තරතනාති වස්සෙය්‍ය	486
සත්තාහ ජාතකං මං	436
සත්තවිසුද්ධිපමා කාමා 58, 141, 234, 490	
සත්තං සහස්සානපි බුත්තකානං	231
සති උපාධිපෙච්ඡාන	182
සතිමති චාත්මනි	189
සඤ්ඤා පඤ්ඤාතින	8, 9, 92
සඤ්ඤා විහතා නන්දි	59, 62, 142, 188, 195, 203, 235
සඤ්ඤාකම්ම පරිඤ්ඤානං	158
සඤ්ඤා කාමා සමුච්ඡින්නා	47
සඤ්ඤා හව්‍යා සමුච්ඡින්නා	91
සඤ්ඤා මේ ආගමා කිණ්‍යා	209
සඤ්ඤා යොගා සමුච්ඡින්නා	76
සඤ්ඤා නොකා සමුච්ඡින්නා	138
සමිණාති ගොති නිං	271
සමමෙව ඔදනං සංඛතාමි	411
සර කපිසිච්ඡින්නො	501
සර කාණ්ඩවර්ථං	499
සර චතුරොදධි උපනිතා	496
සර තිණ්ඩවර්ධකාපලානං	498
සර රූපං ඵෙණ්ඩවර්ධකාපලානං	500
සත්තං සත්තං ච	406
සාකුන්ධකොච්ඡා සකුණිං	299
සා ච තභිං සමාපන්නා	480
සා ච මනසිකරොති	481

ස	ගෘහදිපාදනකමණිකා
සා ච මං අනුකම්පාය	125
සා චෙච්ඡං හණ්ඩ පිතරං	478
සාජ්ඣ අබ්බුද්ධාසලානං	53, 132
සාජ්ඣ එතෙත හතෙතන	32
සාජ්ඣ පිණ්ඩං වරිච්ඡාන	75
සාජ්ඣ සඛ්ඛාති බාදිච්ඡා	313
සා හිකුට්ඨිං උපගඤ්ඤිං	43
සා මේ ධම්මදෙවෙසි	103
සාගං භුජ්ඣා අනණ්‍යා	363
සාගං එතාදිගං කතා	358
සාගං දිස්සාන සමුද්ධාරිං	154
සාගං නිසාරණ්‍ය ඤාති	315
සාගං පුත්තං සිතරඤ්ඤා	98
සාගං සුගතස්ස සාමිකා	388
සිකම්මානා අගං සත්තං	99
සිකම්මානාග මේ අගො	329
සිලවති විත්තකථා	448
සුක්ඛා සුක්ඛකති ධම්මෙඝ	56
සුඛං නිං වුජ්ඣිකෙ සෙති	10
සුඛං සුපාති ඵෙරිකෙ	1
සුඛං හි වසිති චුතයො	205
සුඤ්ඤාකම්මාතිමිත්තස්ස	46
සුච්ඡා ච බො මහෙසස්ස	149
සුගොතරජපච්ඡදං සුගං	377
සුපුප්පිතස්ස උපගම මාදපං	230
සුමුත්තං මං මඤ්ඤාමානා	292
සුමුත්තා සාධු සුමුත්තාමිති	11
සුමුත්තකෙ සුමුත්තකෙ	23
සොගං ඔලොකසිච්ඡාන	116
සො අගච්ඡා ගමිකාමි	319
සොචනති පාපකම්ම	451
සො තෙ ඉජ්ඣාතු සඛ්ඛාතො	328
සොපි වසිච්ඡා පක්ඛාමථ	422
සො මාතරඤ්ඤා පිතරඤ්ඤා	413
සො මේ ධම්මදෙවෙසි	155
සොස්ස ධම්මදෙවෙසි	320
සොගං කතො චිච්ඡා	435, 437, 439, 441
සොගං පඤ්ඤාපභිතතො	212
සො ගෙතු සො පහවො	520
හ	
හති ගමස්ස මණ්ඩානුඤ්ඤා	326, 327
හන්ද බො දති හදුනො	304
හරිචන්දනචුත්තභිධං	298
හිච්ඡා ඤෙර පඤ්ඤාති	18
හිච්ඡානගං ඤාතිගණං	339

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25, 362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

II

සසඳුනුනාමානුකමණිකා

අ	පිට්ඨකය	ප	පිට්ඨකය
අසුදුකරු	ථෙරි 2, 24	ජවකමච්චිකාසුතා ථෙරි	80
අඛිකාසි	„ 12	ජෙතනා „	10
අභිකදකත	රාජා 98, 102	ක	
අනොපමි	ථෙරි 40	කිසා „	4
අභයමායා	„ 14	කිංසමකතා „	34
අභයා	„ 14	ද	
අතිරූපහසු	„ 10	දහතිකා „	18
අමිපාලි	„ 60	ඩ	
ඉ		ඩමමදිකතා „	6
ඉසිදුසි	ථෙරි 86	ඩමමා „	8
උ		ඩිරා „	4
උතතමා	ථෙරි 16	ක	
උතතමා (අපරා)	„ 16	කඤ්ඤකරු „	28
උතතරා	„ 8, 44	ප	
උපචාරා	„ 46	පඤ්චසතමයා „	36
උපසමා	„ 6	පච්චාරා „	42
උපාලමණණ	„ 54	පුණණා „	2, 56
උබ්බරි	„ 18	භ	
එ		භද්දකාපිලානි „	22
එරකච්ඡ	නගර 92	භද්දකුණ්ඩලකෙසා „	32
ක		භද්දා „	6
කිසාගොතමි	ථෙරි 52	ම	
කොසුච්ච	රාජා 96	මනනාචනි නගර	96
ක		මහාපජාපඤ්ඤානමි ථෙරි	40
කෙමමා	ථෙරි 38	මිතනා „	4
ග		මිතනාකාලි „	28
ගුහතා	ථෙරි 42	මුතනා „	2, 6
ච		මේතනා „	12
චතු	ථෙරි 34	මේතනිකා „	12
චාපා	„ 66	ර	
චාලා	„ 46	රොහිණි	64
චිතුතා	„ 12		

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ව	පිට්ඨකයා		ස	පිට්ඨකයා	
වසිසංඝා	ථෙරී	50	සිසුපවංශ	ථෙරී	48
වාරණවතී	නගර	98	සිහා	„	26
වාසෙට්ඨා	ථෙරී	36	සුක්කා	„	18
විජයා	„	42	සුජාතා	„	38
විමලා	„	24	සුඤ්චි	„	70
විසංඛා	„	6	සුඤ්චිකඤ්ඤා	„	26
විරා	„	4	සුභා කම්මාරසිතා	„	74
ස			සුමිතා	„	8
සකුලා	ථෙරී	30	සුමිතා බුඛිපබ්බජිතා	„	8
සඛ්ඛා	„	8	සුමේධා	„	96
සාමා	„	14, 16	සෙලා	„	20
සිකිවාරඤ්ඤා	වහ	92	සොඤ්ඤා	„	30
			සොමා	„	20

III

විෂයසම්ප්‍රදායකමණිකා

අ	පිටපිඛක	උ	පිටපිඛක
අකමකයාමා	64	උපවිචයා	4
අවුරා	80	උපවිචගු	4
අවුරාසාමයානමක	24	උපවිජ්ඣා	52
අවිතා	28	උපසංකප්පා	2
අකුලිය	48	උඛිකා	86
අදුරානත	74	උමා, රේ	88
අධිකුට්ඨක	20, 38, 54	උලාපතා	76
අනගාරිය	28, 30, 34, 36, 38	උලාරා	50
අනගා	2		
අනලසා	64	එ	
අතිමිතක	10	එකගාචිතතා	64
අනෙකාජාතිසංසාර	42	එමංගමා	36
අනෙජා	50		
අපරාධිත	80	ඔ	
අපුට්ඨජානපෙචිත	48	ඔතිතභාරා	52
අපාට්ඨකලා	70	ඔරඛිකා	56
අපාට්ඨාතිසං	18		
අඛුයා	8	ක	
අඛුයාකලා	36	කතකලා	52
අචසාධි	6	කපභිකා	52
අභසි	98	කමමක, මා	64
අසාමාන්යතා	84	කලා, භූමිතතා	52
අභිකුට්ඨක	74	කාලකා	60
අදුකක	88	කිලදභිකා	62
අරාධිතාති	4	කුමභිය	2
අචලවිතතා	80	කුමභිය	56
අසාමකානිය	54	කෙවරා	88
අසෙවිතක	48		
		ඛ	
ඉ		ඛණ්ඩිතා	4
ඉතිහාසෙව	52	ඛලිතංසිත	60
		ඛිතවිතතා	36
උ		ඛිණ්ණකා	52
උතකමිතරා	60		
උතකමිතක	42	ඛ	
උතකිට්ඨපිඛක	72, 76	ඛවිතවි	72
උදකමිත	28		
උදකමිත	6	ඛ	
උදකමිත	6	ඛවිත	90
උපකුලිය	60		

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25,362 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ම	පිටුවක	ස	පිටුවක
මිගලදායක:	66	සකකායං	48
මුණු:	24, 44	සඛකාරකුටෙසු	36
මුසල	6, 44	සචච්චාගමණො	58
මුලමුලික:	62	සකුකුචුපසමං	5
ස		සකුකුචුපතානි	42
සකුකුකු	66	සණ්ඨකච්චු	62
සථාභුච්චං	38	සතිමනී	46
සොගනෙකම	4, 6, 50	සතතිසුලුපමං	20, 38, 54
ර		සඤ්ඤා	24
රණකර:	76	සනතරබාහිරො	26
රපිසාසු	36	සපතතිකා	52, 54
රුපරුපකං	84	සබ්බසොගවිසංයුතතා	4
උ		සමණමානිනො	68
ලට්ඨිහතො	76	සමණො	64
ලුතකෙසි	32	සමණී	44
ලොකසපේජාතං	38	සමුසායං	10, 26, 40
ලොකාමිසා	76	සලං	36
ච		සචනගකං	98
චජ්ඣසාතං	56	සචාභිනිං	4, 6
චකුචිතා	42	සසුසුසුසුරො	88
චට්ඨි	84	සාකුනාතිකා	68
චඩ්ඨිසා	94	සිනිභුතා	50
චණ්ණරුපෙන	40	සිලසම්පන්නා	48
චනපේ	50	සිලසංචිතා	86
චනසණ්ඨචාරිනී	60	සුකකපකඛවිශේසකා	76
චරකා	86	සුතඛඛාකං	2
චරපුකුකුලකඛණං	84	සුමුතතා	6
චාරෙය්‍යං	98, 100, 102	සුරතිකරණකො	60
විකඛිණො	40	සුවණ්ණකාරො	92
විකුකුතසඤ්ඤමමං	70	සුවසතා	38
විද්දෙසනං	94	සුසමාහිතා	48
විධිවි	34	සුසරිකා	56
විනිපාතා	96	සොණො	84
වුඩ්ඨිකෙ	8	සචාගතං	74
වේදසම්පනො	58	හ	
වේලුලිගග්ගා	60	හතකුලිකා	62
විසාරුද්ධො	74	හතද	84